BOGDAN V. DELAVRANCEA

INFERNUL ?
CARE INFERN, DE AICI SAU DE DINCOLO ?

Editura TRANSCENDENT Braşov
1993

ROMAN SUPERFICTION

Istorie, cu împărţirea lumii în Lumea Întâia, a Doua, a Treia, ca şi dincolo, Paradisul, Infernul, Purgatoriul; teogonie, cosmogonie, antropogonie, ca dualitatea fiinţii omeneşti, materie-nematerie, raţiunea responsabilităţii pentru fapta săvârşită, judecata în faţa unei Conştiinţe Cosmice, răsplată şi pedeapsă în Paradis şi în Intern.

INCORONAŢI-L PE OSINDIT
CA
IMPĂRAT AL LUMII!

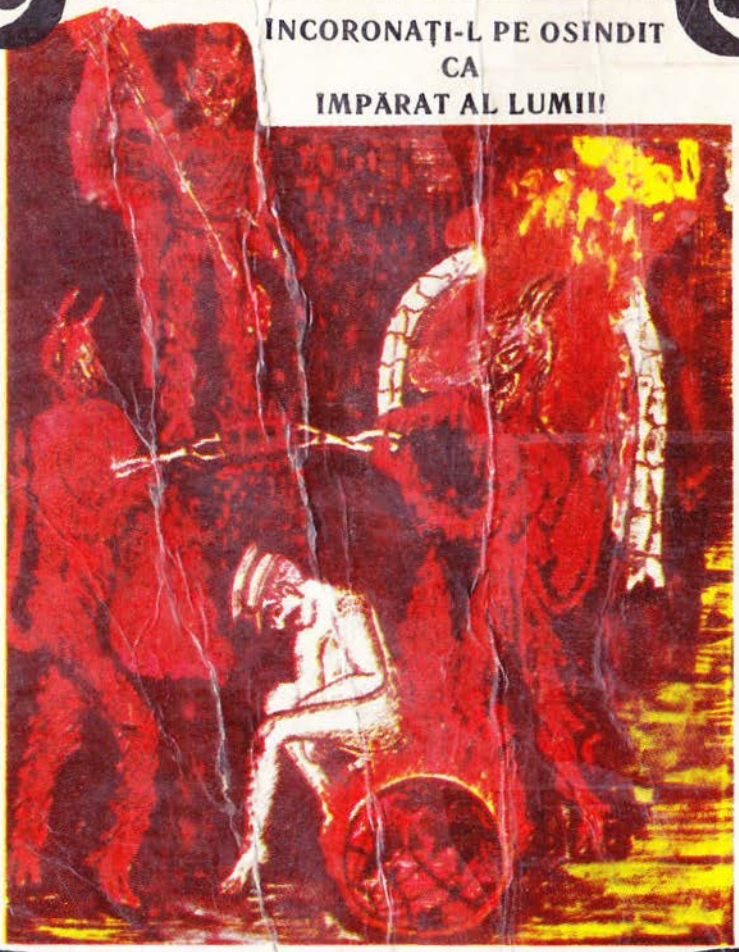

ISBN. 973-95524-4-7

BOGDAN V. DELAVRANCEA

INFERNUL ?
CARE INFERN, DE AICI SAU DE DINCOLO ?

VOL 1

— Toate drepturile rezervate autorului. Orice plagiat sau contrafacere va fi urmărită şi pedepsită conform Legii de protecţie a dreptului de autor.
— Nici un exemplar nu poate fi comercializat peste hotare fără permisiunea autorului. Adresa pe coperta interioară

— All rights reserved to the author. Anything literary theft will be sued and punished according to the autor's right protection Law.
— No any copy can be sold over boundaries without autor's permition. The adress on the inside cover.

ISBN. 973-95524-4-7

Inchin aceasta carte eroilor cazuti in revolutia de eliberare de sub comunism.

Autorul,

CUPRINS

Volumul I.

— ÎN LOC DE PREFAȚĂ 4
— SUSPINE ÎNĂBUȘITE 5
CAP.I. GÎNDURI, GÎNDURI ȘI IAR GÎNDURI DIN TRECUT ȘI DIN PREZENT; CER ȘI PĂMÎNT. . . 11
II. UN PAS GREȘIT ȘI GATA-I LUMEA DE DINCOLO. 61
III. O DOAMNE, CÎT DE TAINICE ȘI ENIGMATICE SÎNT OPTIUNILE ȘI PRIORITĂȚILE ACORDATE GÎNDURILOR DIN STRĂFUND DE MINTE! 80
IV. RĂSPLATA ȘI PEDEAPSA, BINELE ȘI RĂUL AU O COSMICĂ ÎMPĂRȚEALĂ PENTRU FIECARE. . . 149
V. CAZNE, CAZNE DE TOT FELUL, ASTA E INFERNUL! 176

— După transcendere, conștiința pură se întîlnește cu instigarea impulsului care a stat în dosul înfăptuirilor din timpul vieții. 188
— Oare Infernul e ca lumea noastră sau lumea noastră ca Infernul?! 214
— Purgatoriul atrage, apoi devine în final mărul discordiei și piatra de încercare a puterii. Contrarevoluția și radicalizarea revoluției. . . 254
— Nici o trăsătură de unire între Rău și Bine, între Infern și Paradis! Și totuși unii cred că poate fi. 274
— Două ipocrizii satanice se lingușesc și se întrec. O vizită de lucru fructuoasă cu unanimitate de vederi. 287
— Intre două lumi în care noi visăm s-o înghițim pe cealalta, ce caută Purgatoriul?! 304
— Chinuri, chinuri și iar chinuri, ăsta e Infernul în esența lui! 316
— EPILOG 366
FINE. 380

ÎN LOC DE PREFAŢĂ

... Fantezie, desigur că fantezie, ca toate operele literare — şi încă una ca cele din delirele psihedelice —, dar să nu uităm că acestea au deservit cunoasterea mai mult decît ştiinţa. Căci cele mai prestigioase cunoaşteri le-am avut pe calea speculaţiei. (Ba am avut şi cunoaşteri pe care ştiinţa le abordează greu, sau n-o poate face absolut deloc!)

Iată de ce aici cititorul va întîlni teogonie — raţiunea existenţii Absolutului (a lui Dumnezeu); cosmogonie — cu desvăluirea sensului existenţii vieţii şi a morţii; antropogonie — cu raţiunea dualităţii corp şi suflet; necesitatea existenţii unei Conştiinţe Cosmice — cu raţiunea responsabilităţii omului pentru fapta sa, care-i conchisă în răsplată sau pedeapsă, date în Paradis sau în Infern.

Ca să nu mai spun că amintim aici de lucruri pe care le cunoaşte toată lumea: încleştarea omenirii, confruntarea totalitarismului cu lumea liberă, împărţirea lumii pe o jumătate de secol, cu divizarea ei în Lumea Intîia, Lumea a Doua şi Lumea a Treia — adică chiar aşa cum e pe lumea ceialaltă: Paradisul, Infernul şi Purgatoriul...

...?! Aaaaaa! Da... Vorbeam parcă şi ceva despre delir... Da; desigur că avem şi din ăsta. Dar nu ca simple delire, fără rost, ci raţional, decurgînd din toate cele de mai sus — aşa de adevărate, de parc-ar fi fost văzute cu ochi proprii şi nu alta. Că doar va vedea el singur cititorul că-s adevărate. Căci nu-şi poate el închipui că acei care prin cele făptuite şi credinţa despre ei privind ceea ce sînt — că se confundă cu eternitatea, făcînd milioane de crime, nu-şi vor lua pedeapsa. Şi asta, fie că este un Tribunal Cosmic înafara conştiinţii omeneşti care face asta, fie de la unul din ea înşişi, care-l sententiază pe om cu cele cuvenite atunci cînd, debarasată de invelişul ei carnal cu care a fost asociată, aceasta va deveni o conştiinţă pură, capabilă să facă aşa ceva după divorţul ei de cea de a doua realitate. Drept care, chiar pentru acel care n-a citit în viaţa lui sau auzit ceva de religie, raţional, dar artistic redat, are baza acestor adevăruri necesar a fi ştiute.

Aşa încît, dacă delectarea spirituală a cititorului va prelua aici, tocmai din cauza aceasta nu va putea el uita esenţa raţională a tuturor celor de mai sus. Barşov, 5 mai, 1993.

Autorul

SUSPINE ÎNĂBUŞITE

Cu graba rîndunicii ce-n aurora dimineţii sare de pe cuib,
Nevoile de dinăuntru fiind la ea şi îndemn de dinafară acum,
Fiindcă sburatul îi este şi nevoie şi chemare şi joc totodată,
Cîntul—oda ei de preamărirea Pămîntului şi Cerului la un loc,
Ca şi binecuvîntări de armonii ce se împlinesc după prevederi,
Mi-am propus ca astăzi, aruncînd balastul ce mă îngreunează,
Uitîndu-mi împilarea, de care văd că nu scap nicicum vreodată,
Ca o ciocîrlie îmbătată de ether să caut să cuceresc azurul...

O, Doamne, şi cît de mult doresc şi-mi vreau aşa ceva de totdeauna!
Dar parcă pot?! Visuri de totdeauna neîmplinite în nici un fel,
Căci ca vulturul pleşuv ce stă închis mereu în cuşcă, ca la zoo,
Cu-o rană din aripă ce parcă niciodată nu i se închide nicidecum,
Şi cu-o bilă grea de plumb ce-i şade bine încătuşată de picior,
În permanenţă torc în mine gînduri negre, ce năvălesc în avalanşă
Şi stau tot timpul filtru între mine şi tot frumosul dinafară,
Cu satanicul consemn să nu-l lase cumva ca să pătrundă înăuntru...

Şi nici nu-l lasă. Căci mergînd spre locul ales de mine acum, Altarul
Dacilor de odinioară, sus, pe vîrf de Caraiman, pe creastă,
Unde Cerul, aflat acolo, sus, îşi dă mîna cu Pămîntul de aici, de jos,
Semnînd contractul ca armonia dintre ei să fie tot timpul armonie,
Văd floare lîngă floare pe întinsele cîmpii pînă în depărtare,
Dar frumosul de aici nu trece dincolo de ochi, în mine, să mă bucur,
Şi nici dantelăria munţilor albaştri ce se unesc acum cu cerul,
Sau trilul ciocîrliei ce văd că urcă în sus ca pe o scară pusă...

Dar cum de-ar trece într-un aşa blestem, cu o perdea de plumb
Interpusă între tot ce a fost şi a venit de cînd istoria a căpiat,
Ca un tăvălugcurgînd peste popoare, văduvindu-le de bunuri şi culturi
Că separă şi condamnă acuma tot trecutul de ceea ce este în prezent?
De asta acei ce-au uzurpat istoria şi se cred acu a fi deasupra ei,
Convinşi fiind că ea cu ei începe acu să se înfiripe doar, de abea,
Fiindc-au distrus deja trecutul tot şi n-au clădit nimic în loc,
Nu doar fapte pedepsesc, ci chiar cuvîntul, Ba şi gîndul uneori!...

O, Doamne, dacă soartă înseamnă a rumega trecutul şi a gusta prezentul
Şi dacă singur eşti deasupra lumii şi lumea toată e sub tine,

Cînd vezi tu cum tiranii au pîngărit istorie, popoare şi destine
Şi-şi impun controlul lor chiar peste simţiri şi peste gînduri chiar,
Confiscînd şi sechestrînd ceea ce-i mai sfînt în fiinţa omenească,
Cum de stai nepăsător şi nu slobozi trăsnetul venit din cer, ca din senin,
Peste aceşti uzurpatori, care-n prostia lor se cred deasupra lumii,
Cînd de fapt sînt doar neghiobi lăsaţi de valul istoriei pe ţărm?...

Căci dacă pentru soartă contează lumea dinăuntru nostru în final,
Cum tot frumosul de odinioară ne este acuma zăvorît adînc în noi
Şi tot pustiul, răul, împilarea dinafară, libere să ne pătrundă,
Cum de n-am avea o soartă atîta de amară, murind cu toţi neîmpliniţi?
Stergîndu-ni-se tot trecutul, apoi zăvorîţi sub chee de uzurpatori,
Şi înecaţi în întregime în prezentul sumbru fără de scăpare,
Zădarnic îi descrii cuiva aşa ceva, că eşti total de neînţeles,
Aici numai simţitul lui putînd face priceperea ca să apară...

Acum, ca un prelat grăbit, tot străbătînd cîmpii, zăvoaie, poieniţe,
Nerăbdător s-ajung mai repede pe Altarul Dacilor din vremuri de demult apuse,
Îmi sboară gîndul la trecut şi îl compar tot timpul cu prezentul,
Ce-i început de la trăsnetul istoriei încoace, ce ne-a înrobit pe toţi,
Şi-a sdruncinat istoria din temelii, ca şi popoare întregi de atunci,
Eu dîndu-mi seama bine că deşi oricare dintre noi e diferit de celălalt,
Simţind cu totul altfel de cum simte cel de lîngă el sau de aiurea,
Pentru nimeni nu-i şi nici poate fi vreo mîntuire de la rău acum...

Incît aş spune: "O, Cerule bun, ce-ai ocrotit mereu-mereu Pămîntul,
Tinînd la armonie, cum de ai ajuns să-ţi uiţi de îndatorirea ce-ţi revine?!
Ori poate, tu eşti şi acum acelaşi şi armonia tot o armonie în sine,
Dar mintea oprimată şi surghiunuită vede peste tot numai disarmonie.
(Deşi n-am şti că lumea e adevărată fără de simţ şi raţiune!
Drept care, lumea există pentru noi fiindcă ele ne-o atestă.
Şi pentru fiecare ea există aşa cum îi spun ele că există —
Deci, simţind tot timpul împilarea, lumea dinafară-i ca atare.)...

Căci, de stai să te gîndeşti mai bine la ceea ce fac tiranii,
Vezi că fiara îşi cruţă prada cînd o sfîşie, scutind-o brusc de suferinte.
Omul-fiară e mult mai crud şi rău, c-o ţine captivă cît trăieşte,
Ii fură, zăvorăşte şi distruge sacra bogăţie a spiritului ei,
Căci, om fiind, prin care simţul dinafară traversează conştiinţa,
Acuma nu mai poate avea nici măcar cît cuvenitul unui animal...
Drept care, îmbibat de rău, de disperare şi de nesiguranţă,
Pluteşte de colo-colo întocmai ca un dop de plută în oceanul disperării...

Încît, o, Cerule bun!, despuiat de amintiri, împiedicat să te afirmi,
Înecat în desnădejde ca ceva spre a fi galvanizat numai cu rău,
Ajungi să crezi că răul de acum a fost aşa de la origini numai rău,
Şi că va dăinui aşa la infinit, o generaţie preluîndu-l de la alta,

Ca în făcăturile de mînă stîngă sau blestemele din Cer căzute...
Deşi e clar că-i şoc de dinafară şi-i instaurat de atunci în tine.
Încît, o, Cerule bun şi mare, fie că eşti conştient de asta, fie că nu,
Fă ca măcar ceva-ceva în lumea asta să se schimbe pentru noi.

Azi, aş spune, pentru prima dată de la întemniţare, că vreau să mă simt în întregime liber,
Ca un canar ce vede dintr-o dată uşa deschisă larg la colivie,
Şi o sbugheşte afară. Deşi el rămîne tot captiv pe mai departe în casă,
Dar poate sbura mai mult, avînd iluzia că-i liber, aşa cum şi-a dorit.
(Căci, la drept vorbind, asta-i ceea ce contează pentru simţitul lui)
Am să mă urc sus pe Altarul Dacilor, şi ca un prelat care oficiază pentru sine,
Am să-mi descătuşez trecutul şi am să-l aduc din nou în minte,
Căci vreau să fiu mai mult acolo, în Cer, decît aicea pe Pămînt.

Rămîne de văzut cum mă strecor pe cărăruia asta atîta de îngustă,
Spînzurată ca o punte de liane peste două maluri de abis de aici,
Căci, oricît de mult m-atrage Cerul, sînt mereu cu ochii la picioare,
Ce-mi alunecă pe pietricele întocmai ca puse pe rulmenţi, nu alta,
C-aş zice că prăpastia m-absoarbe, mă suge înspre dînsa tot mereu.
De parcă soarta, negrul destin, m-atrage încontinuu înspre răul de acolo, din abis,
Întocmai ca acel legat cu o frînghie ce ţine neapărat să-şi facă singur vrerea,
Dar soarta îl atrage încontinuu spre împlinire, ca ceea ce-i de im plinit să se împlinească...

Nuuuuuu!... Nu se poate!... Aşa ceva nu poate fi realitate, ci doar coşmar..
Căci cum se poate trece dintr-o dată de la Bine către Rău de la Viaţa către Moarte,
Numai în clipe doar, că mintea, cu simţitul, nu se poate adapta la cele venite dinafară?!...
De parcă timpul ce corect lucrează în carne şi în oase, în corp, n-o face şi pentru minte...
Nuuuuuu!... Nu se poate aşa ceva!... Asta-i coşmar!...
Doamne Dumnezeule, doar nu cumva? O, Doamne, ce dureri cumplite am...
Dar oare or fi, dureri de la cădere, sau?!...
Cine poate şti, din moment ce mintea-i suverană, simţit din lume şi din tine însuţi
Concentrîndu-se în ea întocmai ca razele de lumină ce trec printr-o lupă în focarul ei?!...

* * *

Dumnezeule cel bun şi mare, dar cum a dispărut aşa deodată lumea?!...
Dar oare a dispărut sau doar eu n-o mai percep în minte acum?!
Să fie asta vis?! Să fie moarte?! Vreo formă de Neant?!...

Şi totuşi eu mă simt că-s eu, acelaşi de cînd mă cunosc şi ştiu
Mă recunosc tot timpul în gîndire şi-n simţire ca fiind eu însumi...
Incît mă întreb: a dispărut acuma lumea dinafara mea şi am rămas doar eu?
Sau lumea toată şi de totdeauna a fost în mine concentrată în gînduri?,
Căci altfel nu-mi pot explica nicicum misterul care mă înconjoară!...

Ca umbră plutitoare în Neant, privesc acum în mine însumi tot mereu
Ca cineva într-o noapte cu întunerec beznă, total lipsită de lumină,
Uitîndu-se înăuntrul unei oale — singura ce-i bine-bine luminată —,
In fapt, el fiind şi oala şi lumina aruncată peste sine însuşi...
Aşa-mi explic cum de acuma făptuiri şi gînduri de odinioară,
Căci simt deja acuma binele cu ţîrîita şi răul dat cu ghiotura...
Incît, descoperind că totul este acum ca şi ceva mai înainte,
Cum de m-aş mai îndoi că existenţa mea e existenţă în sine însişi?!...

O, Cerule bun şi mare, nu mă mai îndoiesc acu de existenţa lumii!...
Deşi, ar trebui să mă întreb de-i cea de dinăuntru sau de dinafara mea...
Căci, pe cum văd, îmi pîlpîie în faţă parcă un atom aprins în Haos,
Care încetul cu încetul vrea ca să gesteze Universul, lumea.
(Că a fost de totdeauna sau că acu se naşte, nu caut să descurc.)
Asta înseamnă că Absolutul de dincolo organizează Haosul Primordial,
Că de la desordine şi haos se trece la ordine şi la măsură,
Că legea, dreptul şi nedreptul, acum de abea se pun în echilibru...

O, fantasticări ce faceţi ca mintea să încremenească uluită
Şi simţitul să fie tîrît acu pînă în praguri de marasm, în vis!
Cum se face că-mi aduseraţi dintr-o dată binecuvîntarea voastră
Turnînd simţiri pentru copil în mintea-mi de adult de acum?
Căci, întocmai ca beculeţele din pom din noaptea de Moş Crăciun,
Sau petardele de Anul Nou ce schimbă repede acuma bezna cu lumina,
Descopăr un bulgăre de diamant ce-i spart acu în milioane de steluţe,
Care, împrăştiate în Haos, devin acuma Univers deja creiat în sine.

Da; da; ştiu bine asta: Materia se pune acuma în mişcare.
E timpul zero al lumii, cînd Absolutul intră în Relativitate.
Forţa se distribuie în făcut şi stă latentă în tot ce se va face,
Ordinea va stăpîni de acum încolo desordinea de pîn-acum;
Finalitatea — lipsa de plan; iar necesitatea — simpla întîmplare;
Legea şi armonia vor ţine în frîu de acu încolo haosul şi neprevederea...
Da; da; şi pentru conştiinţe, ce vor trebui s-apară deîndată,
Va trebui să fie clar şi net delimitat Binele de Rău în făptuire...

Căci dacă desfăşurarea existenţei unei stele are ţel, finalitate,
Şi ăsta-i sensul firesc ales de acel care a pus o ordine în lume,
Inseamnă că inversul i se opune; şi asta reprezintă contrasensul...
Or, din moment ce firescul ar fi după primul în lumea fizicii,
Contrariul lui, nefirescul ce i se opune, este o tendinţă numai...
Aşadar, pentru lumea conştiinţii, Binele şi Răul sînt la fel:

De la începuturile lumii, Binele de ales, Răul de repudiat...
De unde ar reieşi răsplata pentru bine, pedeapsa pentru rău...

O, Doamne, de totdeauna am fost convins că este ispăşire pentru rău,
Dar de fiecare dată mi-o închipuiam altfel, în alte forme împlinită,
Căci simpla intuire niciodată nu poate substitui simţitul cu adevărat
Dar, oricum, văzutul de acum mă înfricoşează, îmi torturează mintea.
El face ca simţitul refugiat din mine de chinurile angoasei mele,
Negăsind loc nicăieri, să se reflecte tot în mine însumi deîndată,
Cu puteri de chin cu mult mai mari ca cele avute ceva mai înainte,
Ca lumina din centrul unei sfere reflectată din pereţi-i de oglindă...

O, Cerule bun şi mare, căci chiar de mă descopăr eu a fi spectator aici
Şi cu mult-cu mult departe de firida asta de infern ce o văd acum,
In care îşi ispăşesc trecutul trufaşii dictatori de pretutindeni,
Asupritori de neamuri şi popoare, uzurpatori de vieţi şi de destine,
Teama şi înfiorarea nu-mi cunoaşte niciodată margini în momentul ăsta.
Şi de-i aşa, atunci mă întreb pe mine însumi acum cu înfrigurare:
Ce poate fi în simţitul lor cînd ispăşesc în astfel de cumplite chinuri?
Cum se poate reflecta simţitul în conştiinţa torturată astfel?!...

O, tirani neghiobi, ce aţi crezut că neghiobia e curată înţelepciune,
Numai persoana voastră fiind deasupra lumii şi ea toată doar sub voi,
Pe cînd eram în simţuri, în lumea încarnată, de dincolo, de unde vin,
Gemînd sub apăsare, cu libertatea-mi de voi înşişi sugrumată,
Văzînd cum totul vi se întîmplă după plac, voi fiind total nepedepsiţi,
În desnădejdea în care sufletu-mi stătea tot timpul înecat,
Intocmai ca epava unui vas în funduri de ocean uitată în mod definitiv,
Credeam că nu e ispăşire pentru faptă. Ei, bine, acuma văd că este!

O, Doamne, şi iată ce cumplite chinuri văd că se petrec aici şi-acum,
Că nici simţitul care în timpul vieţii nu-i lăsat s-atingă culmi,
Nici raţiunea ce singură fără de el nu le poate aduce în ştiut,
Nici intuirea care poate ţinti direct în cunoscutul ca atare
—Deşi nu şi în ştiutul a cuiva ce-i chinuit, asta ţinînd direct de simţul lui,
— Nu pot şi nu vor putea şti niciodată cum vine aşa ceva aicia în Infern,
Ci numai conştiinţa pură, după divorţul ei de realitatea ceialaltă,
Atuncea cînd ajunge aici, unde judecata îi şi pedeapsă aplicată, o poate şti...

Căci, după cîte înţeleg eu bine, sugerat de ceea ce văd eu acum,
Aicia raţiunea, ştiutul, se află într-un fel de încremenire cumva,
Simţitul doar fiind împins pînă la marginea de sus a suferinţii,
(De o fi vreo margine vreodată pentru acei ce ajung să intre aici!),
Dar mai cu seamă impulsul ce stă dindosul decisului în fapt,
Căci acesta-i acel ce-i corijat aici pentru lumea încarnată viitoare;
O drămăluirea în pedeapsă pe care o Constiinţă Cosmică o poate face
La Judecata de Apoi — ce-i cu totul altfel pentru fiecare dintre noi...

Da; da; şi judecata asta pentru voi tirani se pare c-a venit deja,
Blestem trimis din Cer fără fulgerul ce te avertizează să te ascunzi.
Asta s-a revărsat pe capul vostru, tirani obtuji şi îngînfaţi,
Care ştiindu-vă voi bine îngustimea, prostia şi bicisnicia, orgoliul,
Aţi vrut să vi le-ascundeţi sub acte de putere şi de teroare,
Încătuşînd popoare, năruind destine, oprimînd tot timpul conştiinţe,
Cu cruzimea fiarei atacîndu-i pe cei lipsiţi de apărare de sub voi,
Căci domnia terorii aţi dorit întotdeauna şi nu pe acea a legii!...

* * *

Dar ce spuneam, că în timpul vieţii pe pămînt, în lumea încarnată,
Nu vă puteţi lua voi cuvenitul după faptă aşa cum voi vi-l meritaţi?!...
Oare am spus eu asta, sau numai am gîndit la aşa ceva de fapt.
Căci văd c-apocalipsul deja a început. Cel puţin pentru voi nemernici!
Fiindca există o limită peste care nu se poate trece în tirania voastră,
— Ca un punct de fierbere a apei sau de aprindere a focului, să zicem.
Şi acela, pe cum văd acum prea bine, este deja atins în culme acum.
Fără ca un herald să sune trîmbiţa sfîrşitului de lume, sfîrşitul este...

Nu văd să fie Apocalips, şi totuşi este după cele întîmplate;
Nu-mi pare a fi aici un tribunal de judecată şi totuşi este pentru voi!
Căci totul pare bine cîntărit şi în urma hotărîrii pe loc se naşte chinul cuvenit.
Fiindcă vezi cu ochii tăi cum minţi şi braţe acuma se descătuşează brusc,
Şi acţionează acum cu insistenţa şi forţa vulcanului care irumpe dintr-o dată.
Şi care acum aruncă foc şi lavă, vrînd parcă să le trimită în sus pînă la cer.
Prin asta nebănuite răzbunări ieşind acum la suprafaţă, de văzut de toţi,
Ele venind de acolo de unde n-ai fi bănuit că pot răbufni vreodată...

Aşa încît, voi jerpeliţi şi nemîncaţi, stătuţi în frig şi înşelaţi,
Amăgiţi că în anul două mii comunismul se va răspîndi în toată lumea,
Şi voi, şi nu alţii, veţi fi aleşi în fruntea acelor care asupresc, conduc,
Luaţi-vă acum revanşa pentru bucuria vieţii furată pe nedrept de ei,
Distrugeţi cuibul tiraniei!... Iar Cerul vază-şi partea lui de vină,
Că n-a făcut nimic pînă acum în cele peste trei pătrimi de veac
Să împiedice ca timp de atîtea generaţii să geamă încontinuu obidiţii,
Şi să nu poată face nimeni absolut nimic să se elibereze de sclavie...

* * *

I. GÎNDURI, GÎNDURI ŞI IAR GÎNDURI DIN TRECUT ŞI DIN PREZENT; CER ŞI PĂMÎNT.

O, Cerule bun şi darnic, ce bucurie îmi hărăzişi tu astăzi! De abea sării din pat, ca un iepure pe care-l sperie lumina zilei începute, încă în pijama aflîndu-mă şi cu ploapele în continuare grele de aşa un sonm pe care îl avui si pe cum pot vedea de aicia, de la geam, afară e o zi cu adevărat divină! Cerul deja descătuşat de întunerecul pe care acum şi l-a desbrăcat întocmai ca pe o haină, ca s-o îmbrace iar pe aceea de lumină lăsată cu puţin mai înainte, îmi apare la orizont opalescent, întocmai ca un cristal măturit care îşi aşteaptă şlefuirea pentru a-şi regăsi întreaga sa strălucire şi splendoare pe care o are el pe timpul zilei. In locul unde va trebui încurînd s-apară astrul zilei — acolo unde acum de abea îşi face loc aurora dimineţii — lumina bate în unduiri gălbui-opale. Acolo, sus, deasupra dealului din faţa mea — care-i şi linie de orizont —, ea tinde din ce în ce mai mult înspre schimbare, c-ai putea spune că ţine să devină de un roşu-aprins. Acesta-i acuma atîta de intens spre coama dealului din apropiere, de ai putea spune că vine de la un imens incendiu, care se petrece dincolo de el — lumina dată aici voind parcă să anunţe asta, dar şi să inunde în întregime orizontul...

Da; da; chiar aşa arată orizontul văzut de aici, de la geam, din odaia mea unde stau ca să-l privesc, ca un incendiu pe cale a se extinde, trimiţîndu-şi roşul flăcărilor sale în ether. Luceafărul de dimineaţă, ca un diamant strălucitor, clipeşte ritmic, de a-i putea spune — pe cum ţi se arată din aceste trei sferturi de cer în care lumina se îngînă cu întunerecul, numai celălalt sfert fiind cuprins de aurora dimineţii — că nu-i altceva decît un imens diamant atîrnat de gîtul Reginii Nopţii, ca podoaba ei cea mai de preţ. Căci, ca regină în plină adolescenţă fiind ea şi pregătită ca să meargă la banchetul dat în cinstea sa, e trădată în simţămintele nutrite de nestematul de la gît, care nu poate să nu fie şi el prins în palpitaţiile greu de stăpînit a inimi zvîcnind, putînd vedea de aici cum cu fiece mişcare în care-i angrenat trimite jos, pe pămînt, tot alte străluciri, tot altfel de raze în ochii acelora care-l privesc. Zău că pe măsură ce-l privesc mai mult îmi dau seama că chiar aşa arată. Căci, în strălucirile sale perfect ritmate — ai putea spune calculate a avea cicluri perfect egale —, el trădează de fiecare dată ritmurile pieptului pe care-i aşezat şi a palpitaţiilor avute...

In capătul opus al orizontului ocupat acu de aurora dimineţii, pe măsură ce te îndepărtezi de el, poţi vedea cum puţinele constelaţii care au mai rămas pălesc din ce în ce mai mult, toate fiind pe cale acu să moară, de parcă chiar lumina apărută încet-încet în capătul celălalt de orizont le-ar fi făcut să se ofilească peîndelete şi să dispară una cîte una. Moartea le-a cuprins pe toate, furîndu-le strălucirea încetul cu încetul, începînd cu unele mai mici şi mai îndepărtate şi ajungînd la cele mai mari si mai apropiate. Toate constelaţiile au lăsat acum locul luminii venite de la astrul stăpînitor al zilei, care îşi revarsă acuma lumina în cascadă, curgînd continuu din orizontul roşu-auriu, ce parcă tot mereu se schimbă. In fiece moment — întocmai ca în jocul orgii de lumini dintr-un studiou teatral menit să le adapteze întotdeauna decorului, scenei şi chiar replicilor, ori mişcării artiştilor de pe scena pe care o deservesc — tot orizontul de acum se pregăteşte să lumineze scenele naturii, arătîndu-le din plin splendoarea împlinirii...

O, Cerule bun, zău c-aş putea spune acum — stînd aici, la geam, şi privind afară — c-asist la o feerie a aurorii dimineţii întocmai ca un copilaş în noaptea de Crăciun, căruia i s-a pregătit deja cu multă sîrguinţă şi răbdare uluirea şi fantasticarea, pe care trebuie s-o ţină minte toată viaţa şi s-o folosească drept mîngîiere de fiecare dată atunci cînd fiinţa i se simte împilată şi cuprinsă de mîhnire, ca prin aşa amintiri şi cu ele atunci să-şi alunge tot greul şi toată apăsarea, punînd deîndată vibraţia în locul mîhnirii şi a disperării...

Da; da; zău că chiar la o feerie a revărsării aurorei dimineţii asist eu acum — o feerie care se consumă în sine însişi întocmai ca intriga într-un spectacol dat în cinstea nopţii cu desnodămîntul ajuns acum în actul său final, la ultimile lui replici — eu fiind aici şi acum unul din nenumăraţii spectatorii în cinstea căruia este dat spectacolul de acum. Aşa-i, un spectacol care se încheie, ca un altul şi mai fantasticat şi mai divers şi mai bogat în intrigi şi în fantezie să înceapă. Căci este un spectacol de data asta învăluit tot timpul de o lumină care creşte încetul cu încetul, progresiv, ordonat, chibzuit şi cu prevedere parcă — fiecare scenă părîndu-ţi-se a avea şi a fi înţelesul spectacolului aflat la vîrf. Deşi nu-i decît o replică dată din atîtea spuse...

Da; da; zău că nu te poţi sub nici o formă sustrage de la gîndul că ceea ce vezi tu acum afară e un adevărat spectacol de cineva anume regizat — de cineva care-i deasupra şi înafara Cerului şi a Pămîntului, din moment ce acesta din urmă e doar scena pe care se petrece totul; un spectacol pe care-s invitaţi să-l vadă nu numai oamenii purtători de conştiinţă, ci tot viul, tot ce are în el simţire...

Aşa-i, căci pe cum stau aici, la geam, şi privesc în grădiniţă, aici, chiar sub ochii mei, frunzele şi florile de trandafir — cîteva din ele lipite chiar de geam, de ai putea spune că vor ca să-mi privească în odaie — mai poartă încă pe ele bobiţele de rouă perfect rotunde, alb-strălucitoare. Şi sînt atît de numeroase, de ai puteà spune că-i o pulbere din diamante împrăştiată pe o catifea de un verde-închis al

frunzelor sau roşu-carmin a petalelor din floare — bobiţe presărate pe margini şi pe dindosul lor, tocmai de aceea ca să le scoată strălucirea şi mai mult în evidenţă. Ba, nu numai atît, dar pe măsură ce aurora dimineţii se topeşte ca un curcubeu a cărui culori pălesc încetul cu încetul înainte de a dispărea cu desăvîrşire — ea lăsînd acuma locul unei lumini din ce în ce mai fascinante —, această pulbere de diamante de pe florile şi frunzele din grădină nu numai că nu tinde să-şi piardă din străluciri, dar parcă devine şi mai strălucitoare. Ba şi devine chiar, căci fiecare din acest nestemat miniaturizat şi şlefuit în fabricarea lui pe timpul nopţii absoarbe atît de multă lumină, de parcă singur ar vrea să se întreacă în lumină şi în strălucire cu celelalte aflate în jur — pe care le poţi vedea acum aşezate sus, pe frunze, în bătaia directă a luminii sau pe dedesubtul lor.

Acum, privind spre coama dealului din faţă, chiar ai putea spune că lumina se revarsă de acolo în valuri-valuri, curgînd prin livezile de sub el, peste case şi grădini, de ai ziee că acuma cerul vrea să scalde totul în lumină. Aşa încît, simţind-o cum învăluie de peste tot clopoţeii albi imaculaţi ai florilor de crin — care stau acum închişi ca în timpul nopţii, cu marginile corolei strînse întocmai ca nişte pleoape trase peste ochi pe timp de întunerec pentru un somn liniştit şi atît de lung — încep acum să se desfacă, văzînd tu însuţi, cu ochii tăi, cum toţi se deschid încetul cu încetul. Ba, în felul molatec, somnoros şi galeş cum o fac, lăsînd să le iese din gura albă şi imaculată prima răsuflare parfumată, ai putea spune că aşişti la primul căscat şi respiraţie forţată a unui copilaş ce se întinde dis-de-dimineaţă în pijama, cerîndu-i mamei sale de mîncare...

O, Natură binecuvîntată, care ştii atît de bine să-ţi păstrezi mîndria şi maestuozitatea in orişice împrejurare, că şi simt cum eu însumi fac acu parte din tine şi tu însuţi chiar din mine însumi, pătruzîndu-mi prin simţurile larg deschise întocmai ca o apă ce prin capilaritate îmbibă un burete! Prin geamul larg deschis de la odaie îmi năvăleşte înăuntru, întocmai ca apa într-o neagară, aerul parfumat, înmiresmat, venind din grădina-mi plină cu lalele, cu trandafiri şi crini, cu gura leului şi cu zambile, dar mai ales cu lăcrimioare. De la acestea te şi poţi mira de unde pot trimite atît de mult parfum din clopoţeii lor atît de mici, dispuşi în piramide etajate într-un con; cei mai mari şi mai desfăcuţi la bază, cei tineri, cu ei încă închişi, dispuşi de o parte şi de alta a tulpinii, mai către vîrf. Zău, c-aş putea spune acum că grădina-mi toată pluteşte în parfum, de ai putea spune că ea însişi nu-i altceva în dimineaţa asta decît un altar oriental din vedice timpuri, gata pregătit pentru liturghie; un altar pe care mirodeniile arse la ritualul săvîrşit în mijlocul Naturii se răspîndesc şi-i binecuvintează atît pe acei care cer de jos, cît şi tot Cerul aflat acolo, sus, care se îndură...

Da; da; grădina-mi toată e acum altarul vedic pe care în milenarele timpuri demult-demult apuse se oficia sacrul ritual cînd liturghia cerutului se făcea deadreptul în Natură cu cele de ea însişi

oferite — sacerdotul şi binecredincioşii doar asistînd la ritual şi adresîndu-i Cerului ruga lor de îndurare...

Aşa cum arată acum Natura la început de dimineaţă, ai zice că totu-i doar o utrenie începută mai înainte ca liturghia — care-i fondul, miezul rugii şi al ritualului cu adevărat — să se desfăşoare: ofrandă şi rugă totodată, oferite cu pioşenie şi fast astrului zilei mai înainte ca el s-apară de sub deal...

Şi, cu toate acestea, strada ai putea spune că încă mai doarme, căci n-aud nici o mişcare, ca în celelalte dimineţi. Poate se întîmplă asta tocmai de aceea că-i duminică şi că în curînd va fi atîta zarvă, fiindcă fiecare va căuta să iese să se plimbe azi pe undeva. Chiar şi acei care nu-şi vor fi pus în plan într-un mod anume să plece undeva, cînd vor vedea că astăzi este o zi atîta de frumoasă, o să plece deîndată care încotro, fiindcă timpul, vremea de afară, o să-i scoată din casă în mijlocul Naturii...

In privinţa asta, aş putea spune că odată îmi merge şi mie în plin, Natura îmbinîndu-se în mod armonic cu gîndurile mele, cu planul meu făcut de ieri de a ieşi afară din oraş. Tocmai fiindcă au fost atîtea dăţi cînd mi-am făcut un bun program să mă destind şi vremea rea m-a împiedicat, c-am rămas cu pregătirile în zadar, consider că favoarea asta care mi se face astăzi e un dar atît de scump, încît mă întreb dacă l-am meritat. Nu pentru că eu n-aş fi fost atît de demn de asta, ci pentru că el mi se pare mult prea mare pentru mine. Bine că mi-am pregătit rucsacul decuseară şi m-am bărberit. Imi mai rămîne doar să-mi mănînc sandwiciul gata pregătit de aseară, să-mi agăţ curelele rucsacului de după umăr, să-mi iau băţul sprijinit în mînă şi s-o iau la sănătoasa...

Ia să închid eu geamul, să mănînc cît mai repede şi s-o şterg afară, căci chiar dacă-i numai ora şase şi autobuzul cu care trebuie să merg pîn-la Bicaz pleacă de abea la ora opt, prefer să mă delectez cu peisajul şi cu frumuseţea asta de timp tălălăind în mers şi bucurîndu-mă, vibrînd la orice mică întîmplare sau detaliu din natură întîlnit...

Acum, după ce încuiai uşa şi poarta de la grădiniţă şi mă văd în stradă, mă simt parcă în întregime sorbit de Natură, de parc-aş fi o bucată de fier moale care nu numai că nu poate rezista atracţiei unui magnet aflat în apropierea sa, dar n-are cum să n-o facă — din moment ce-i vorba aici de forţe cărora nu poţi să li te opui nicicum, dar şi de faptul că o faci în mod cu totul şi cu totul inconştient c-o faci. Nu ştiu de ce, dar parcă niciodată n-am văzut o dimineaţă atîta de frumoasă. Poate şi de aceea că fiind cu sufletul atîta de coclit de impilare, de scîrbă şi de desnădejde, de mîhnire şi de disperare — în care cotidianul mă apasă cu lipsa lui de evenimente şi de orizont în viaţă, cu lipsa de speranţă cît de cît avută pentru viitor —, văzînd că Natura ţine azi cu mine, ceea ce văd în jurul meu vine a fi întocmai ca un balsam turnat pe o rană, pe care chiar dacă n-o vindecă deloc, îi ia durerea pentru scurtă vreme. O, Doamne, şi asta înseamnă foarte mult — chiar mult-mult detot...

Acum cînd astrul zilei şi-a ridicat privirea de sub deal; acum cînd razele lui au năvălit peste tot ce e verdeaţă şi pe vieţuitoare, peste case şi grădini, poleind totul cu lumină şi alungînd şi cele mai firave umbre de mai înainte; acum cînd roua dimineţii a început să se ridice în sus încet-încet întocmai ca un voal de mireasă ce i se dă acuma într-o parte de pe faţă-i, să-i fie mai bine remarcată frumuseţea; oraşul şi livezile din jur se las a fi văzute în strălucirea dimineţii. In felul cum ţi se desvăluie în faţă peisajul, ai putea spune că totul vine a fi ca un fel de înviere după o moarte temporară. Desigur că asistăm la un fel de experiment al Morţii făcut cu viul din preajma ei, parcă tocmai de aceea să-i arate că nu există un imperiu absolut al Morţii, nici un altul absolut al Vieţii, ci că-i vorba aici de două procese contradictorii, care se interpenetrează, se completează şi se întreţes în mod armonic, ciclurile dominării unuia asupra celuilalt repetîndu-se aşa la infinit. Chiar dacă luînd doar un aspect — numai privită o anumită fază —, ai putea oricum tu însuţi vedea această armonie şi interpenetrare. Deşi îi ştiut de totdeauna că una este sora geamănă a celeilalteia şi se văd numai împreună...

Aud deja prin curţi cum gîştele şi raţele închise încă în coteţe măcăie cu insistenţă, cerînd eliberarea cît mai grabnică a lor de către stăpîna casei — care poate şi acum mai doarme încă. De sub o straşină de casă, dintr-un cuib de rîndunică, s-aude un ciripit de mamă grijulie, pe de-a-dreptul speriată, care sare de pe puiii ocrotiţi în timpul nopţii sub aripioarele ei calde, trezindu-se dintr-o săritură drept pe margine de cuib, de parcă şi-ar spune: "Vai, Doamne, dar ce greu am mai dormit!... Să plec!! Să plec deîndată s-aduc la puişorii ăştia ceva de mîncare, că-i timpul de dejun!!!"...

Şi chiar aşa şi este, căci de după dealul care mărgineşte orizontul, maiestuos şi plin de înţelesuri sacre, ca şi de fast cu împlinire, soarele s-a ridicat de o suliţă pe cerul acum albastru ca sineala, revărsînd torente de lumină peste grădinile cu flori şi poleind în măsuri egale acuma cerul presărat doar ici şi colo cu cîţiva norişori — nici urmă de îndoială roua ridicată în sus — mai mult o mîzgăleală a unei albastre pînze întinsă de la un orizont la altul, ca să-i şteargă uniformitatea şi să-i dea detalii —, dar totodată poleind întreg pămîntul, cu copacii, iarba şi grădinile cu flori, cu tot ce are el pe dînsul...

Zău că oricît te-ai acuza de subiectivizarea frumuseţilor Naturii, de greaua stăpînire a fanteziei tale, nu poţi să nu vezi tot fascinantul de aici şi de acum, care te înconjoară în aşa fel de parc-ai spune că pluteşti în dînsul — el pătruzîndu-te în aşa fel că nici măcar nu te poţi apăra de aşa ceva. (Dac-ar fi cineva să vrea să facă aşa ceva!)

Aşa încît, deşi pîn-la staţia de autobuz n-am decît douăzeci de minute de mers lejer şi eu am la îndemînă aproape o oră şi ceva, mă comport acu întocmai ca un copil care deşi are de ajuns undeva cu orice preţ, priveşte acuma cu nesaţ şi încîntare la un joc de artificii făcut noaptea într-o zi de mare sărbătoare, cu cerul înstelat. Aşa încît, fascinat de ceea ce vede acu în faţa ochilor săi, el preferă să

tălălăiască, trăgînd de timp — orice i s-ar întîmpla din cauza neajunsului său unde trebuie s-ajungă —, pentru că distrarea minţii îi este în cap acu pe primul plan...

Da; da; aşa-i, azi vreau să-mi trăiesc din nou copilăria, să mă contopesc din nou cu ea, să uit cu totul şi cu totul că eu însumi sînt eu însumi, acel de azi, cu tot ce are el în suflet ca împilare şi ca apăsare. Chiar de asta, vibrînd cu Natura la unison, întocmai ca pe vremuri cînd eram copil, vreau să intru cu mintea şi simţirea în vremurile de cîndva, odată — amintirile şi cu simţămîntul de atunci făcînd totul, tot simţitul din mintea mea de acum...

Da; da; întocmai ca o moiră beată sau nebună ce nu mai ştie cum să supravegheze firul vieţii, care în mod normal, firesc, se desfăşoară dinspre trecut spre viitor, vieţuitul înfăşurîndu-se pe ghem, astăzi vreau s-o fac invers. Ca o Lachezis cu minţile pierdute, vreau să-mi desfăşor eu însumi astăzi firul vieţii invers de cum a fost el înfăşurat mai înainte, întorcîndu-l din prezent către trecut, să-mi intru iar în copilăria mea de odinioară, oprindu-mă acolo, în faza cînd fără griji şi fără de necazuri gustam Natura fără de oprelişti existente în minte, fără interpusul de atîta vreme în ea, lăsînd timpul suspendat acolo — eu delectîndu-mă astăzi atîta cît mi-o place...

Da; da; astăzi am să-i ofer totul sinelui din mine, dar mai cu seamă conştiinţii, în care am să las să mi se oglindească tot frumosul pe care Natura astăzi mi-l va oferi, lăsînd ca supraplinul, întocmai ca dintr-o cupă umplută pînă la refuz, să se reverse şi să m-acopere în întregime, să-mi spele şi alunge neîmplinirea, silnicia şi mîhnirea... Azi vreau să uit totul, să mă comport şi simt ca şi cînd nimic rău nu s-ar fi întîmplat în viaţa mea. Azi vreau să-mi sclad bine sufletul în Natură, să mă topesc în ea, sau pe ea s-o introduc în întregime în mine, să fim tot una — căci ea numai măreaţă şi fascinantă poate fi întotdeauna —, pe cînd sufletul meu tot timpul mi se schimbă. Ba, parcă şi din rău în şi mai rău... Faţă de cum îmi era sufletul altă dată, aş putea spune că el a devenit întocmai ca un şoim cu o greutate legată de picior, care-l obligă ca să stea tot timpul priponit de Terra: cînd vrea să sboare înspre albastru, să plutească în Ether — aşa cum a făcut-o el odinioară, voind să fie deasupra tuturor —, chiar de la primul salt făcut se rostogoleşte în ţărînă. Aşa încît, aripile sale acum nu-i mai sînt de vreun folos, căci din condor regal care a plutit de totdeauna peste munţi şi văi, văzînd Pămîntul din văzduh, de multă vreme a fost în întregime transformat în reptilă tîrîtoare ce se sbate în ţărînă... Vreau astăzi să mă simt întocmai ca odinioară, în acele vremuri cînd nici o grijă nu aveam, cînd nici o neîmplinire nu mă apasă nicicum, ci eram tot timpul apt de a gusta frumosul din Natură, bucurîndu-mă din plin de ceea ce ea îmi oferea...

O, Doamne, că-mi aduc aminte bine cum în acele vremuri demult apuse puteam gusta bucuria pe-de-a-întregul, luînd-o atît de la Natură cît şi de la acei din jur. Ca să nu mai spun cum ei şi-o puteau uni cu a mea. Desigur că puteam face asta din cauza armoniei sociale, care parcă plutea în aer, oamenii, toţi oamenii, împărtăşindu-

se din ea ca dintr-un har divin, ea făcîndu-mi sufletul atît de pur şi de neîntinat. Pe cînd acum, după atîta împilare, după atîta apăsare, cum de aş mai putea vibra? Poate era aşa pe atunci şi pentru aceea că părinţii îmi purtau de grijă cu toate cele de absolută trebuinţă, eu rămînînd doar ca să gust frumosul — deşi nu-i numai de acolo! Aş putea spune acum că eram pe atunci un prunc plin de nevoi ce pus la sînul mamei sale, Natura, găseşte acolo chiar ceea ce-i trebuie lui de totdeauna. Toată lumea era atunci a mea — numai a mea! —, nu mă mai săturam de ea, de cele oferite de ea mie. Căci totul atunci era parcă făcut numai pentru mine şi eu făcut numai pentru ea — eu fiind pe atunci ca o capacitate oarecare pe care Natura o umplea cu bucurie pînă la refuz... Să fie oare vorba aici, în calozitatea asta, de un fatidic decurgînd din evoluţie şi transformare care se suprapune cu anii peste vîrste, ştergînd încetul cu încetul modul omului de a fi şi a vibra la frumuseţile oferite de Natură?, mă întreb eu acu nedumerit de unde şi de ce atuncea fericire şi acumă împilare...

Nu; nu; nu poate fi deloc aşa, căci chiar aşa desfăşurîndu-se simţirea în urma celor venite dinafară şi a gîndurilor existente în minte, cu toată evoluţia simţirii, o frumuseţe văzută şi simţită într-un fel e înlocuită de alta simţită mai altcum; un gust dispărut, ca mod de a fi gustat acel ceva intrat în el, e înlocuit cu altul, ce poate fi mult mai rafinat. Aşa încît, frumosul tot frumos rămîne. Ba chiar aş putea spune că acum, ca om adult — eu evoluînd cu firea şi simţirea bine coapte şi puse la punct ca înregistrare —, în fiecare etapă de timp simţirea pentru frumos ar trebui să devină mult mai tainică şi mai complexă. Căci ea poate angrena acu întreaga fire şi simţire, cu tot ce are ea ca amintire din trecut, tîrînd-o într-o vibraţie mult mai complexă. Dar, pe cum văd, n-o face absolut deloc.

Nu; nu; acum cînd caut să-mi analizez în amănunt împilarea asta, lipsa mea de răspuns la frumosul de afară, descopăr că nu maturarea mea ar fi de vină, ci oprimarea dinafară venită în ultima vreme. Da; da; această oprimare dinafară a venit pentru mine întocmai ca o înfundare de stigme respiratorii pentru o insectă — înfundare ce tinde s-o sufoce dacă mai durează multă vreme. Pe cum văd, deşi am avut o copilărie atîta de frumoasă şi amintiri ce credeam că sînt de neuitat, această împilare pentru mine a venit întocmai ca o închidere a porţilor prin care se strecura în mine binele şi frumosul venit din lumea de dinafară mea. S-a ajuns, pe cum constat de multă vreme, la un fel de interpus între mine şi Natură, la un fel de filtru pus chiar în propria mea conştiinţă, ca să-mi oprească nu numai frumosul şi binele venit de dinafară, ci şi pe acel venit din tezaurul de amintiri, cele venite dinăuntrul minţii mele — vibraţii pe care nu le mai pot gusta acum cum le gustam odinioară. S-a ajuns, pe cum constat, la un fel de calozitate a simţurilor, ce parcă nu mai sînt apte să transpună la nivelul minţi frumosul şi binele venit atît de dinafară cît şi pe acel de dinăuntrul meu...

Chiar de asta, pentru că vreau neapărat ca azi să descopăr de mai sînt în stare să mă transpun în copilăria mea de odinioară, în

simţitul de cîndva, odată, am să încerc să-mi sparg eu singur carcasa în care mi s-a încorsetat sufletul şi simţirea toată. De aceea mi-am şi ales ziua asta de ieşit în mijlocul Naturii. Vreau să mă urc pe munte întocmai ca atunci, odată, cînd eram tînăr licean, să încerc să-mi deschid din nou simţirea pentru Natură şi pentru Cer, lăsînd să mă pătrundă liber frumosul dinafară şi să dau curs amintirilor de odinioară, ca ele să-mi revină iar în minte, simţindu-mă, dacă se poate, tot ca şi atunci... Vreau ca astăzi să mă unesc din nou cu Cerul, căci pentru Pămînt şi Cer atunci, în copilăria mea, parcă nu era nici o diferenţă, ci erau totuna — eu, şi numai eu, fiind beneficiarul acelei divine armonii. Aşa vreau: vreau ca astăzi să-mi înod din nou cordonul ombilical care mă lega atunci de tot frumosul din Natură — cordon tăiat de împilarea care mă apasă de atît amar de vreme... Vreau să uit totul şi să mă simt ca şi cînd n-aş şti nimic din toate cele cîte mi s-au întîmplat de atunci încoace. Intocmai ca în delirele psihedelice — cînd se uită totul şi se are totul numai după venitul delirant din minte, ideiea, imaginea, reprezentarea, închipuirea, lucrînd în minte şi punînd simţurile în tensiune pînă la marasm şi la extaz —, azi vreau să simt tot ce se poate simţi ca bine. Aşa am să fac: azi am să-mi deschid larg sufletul Pămîntului şi Cerului deopotrivă, uitînd tot ce s-a întîmplat în atît amar de vreme, eu reamintindu-mi azi tot ce a fost frumos mai înainte de venirea asta, simţind frumosul ca sublim ce te pătrunde dinafară! (De-oi fi în stare ca să-l mai am!)...

Da; da; aşa am să şi fac! Dar să văd dac-am să pot! Căci cine nu ştie că noi sîntem stăpîni complet pe gînduri, dar deloc peste simţire? Imi pot perfect de bine dirija tot timpul mintea, alegîndu-mi gîndurile dorite a fi puse în sculul minţii pentru depănat pe ghem — eu însumi putînd interveni de fiecare dată acolo unde vreau să-l întrerup, să-l deapăn mai încet, insistînd cu delectarea, sau s-o fac mai la repezeală, după cum imaginile îmi fac plăcere sau nu-mi fac deloc —, dar nu-mi pot mînui nicicum simţirea de dindosul lor... N-o pot. Căci, întocmai ca într-o galvanică baie a trăirii, cei doi poli de simţire, binele şi răul — care în mod obişnuit fac a se cataliza pe ei simţire cînd de un fel cînd de celălalt —, de multă-multă vreme o fac de parc-ar fi doar unul singur: polul pentru rău catalizînd pe el simţitul tot, încărcat numai cu nuanţa asta. A încerca să mă opun acestei năvalnice invadări de rău simţit, ar veni întocmai cum aş încerca să opresc în mersu-i vîntul, punîndu-i în cale un obstacol, pe care el îl ocoleşte şi, oricum, merge în drumul lui, acolo unde are el de mers, făcînd ceea ce are de făcut. Că bine a zis cine a zis că "simţitul e destinul însuşi", din moment ce se ştie foarte bine că în el stă binele şi răul şi după el s-apreciază soarta. Aşa încît, din moment ce în dosul gîndului chiar încă neformat stă deja galvanizat simţitul cu care vine gata împachetat în conştiinţă, oricît aş evita eu gîndul, n-o pot face tot la fel şi cu simţirea — şi acest fapt mă chinuie încontinuu, întocmai ca o obsesie ce mă bîntuie în mod nespus de dureros...

* * *

O, la-la! Dar ce mai de lume e în staţia de autobuz, de parcă s-ar fi dat alarma că oraşul va fi în scurtă vreme bombardat sau cuprins de nu ştiu care holocaust, că, pe cum văd, au ieşit cu toţii, părinţi ca şi copii, la iarbă verde... După cîte constat, făcînd o privire de ansamblu a lumii adunate în staţia de autobuz, sînt mai mulţi copii. Şi asta, pentru că aceştia pot gusta natura în mod direct, fiind parcă înseraţi cu simţurile direct în ea şi nu ca părinţii lor, prin interpusul împilării, care îi apasă de atît amar de vreme... Numai s-avem loc cu toţii în autobuz!"...

Dar, de fapt, o aşa întîmplare nu poate fi un rău cu adevărat, căci după zece minute vine altul gol de la garaj şi încarcă restul — ştiu ei bine că astăzi toată lumea pleacă din oraş... Ba, să mă mai plîng că soarta nu mă favorizează astăzi îndeajuns, voind să mă răsplătească cu ceva?, Iată-mă şi cu loc găsit şi aşezat deja în el!... Pe cum văd, călătoria a şi început deja şi peisajul — deocamdată citadin — a şi început să mi se perinde în faţă, întocmai ca un film panoramic pe care-l guşti cu tot nesaţul fără de efort, doar stînd comod pe scaun, frumosul defilîndu-ti neîntrerupt prin faţă, tu aflîndute deja în sală, privind la ceea ce se desfăşoară sus, pe scenă...

O, Doamne, parcă mă revolt eu însumi pe mine însumi, căci parc-aş fi cu totul altcineva atunci cînd stau ca să mă judec, pentru că deşi văd atîta frumuseţe afară, deşi văd o vreme atîta de frumoasă, carcasa în care mi e închis tot timpul sufletul întocmai ca într-o sferă de oţel nu-l lasă să vibreze şi să se bucure de ceea ce vede înafara lui. Lucrurile se petrec cu mine însumi de parcă tot trecutul — cît e el de mare — ar fi dispărut complet în dosul unei cortini de fier, că nu-l mai lasă să revină iar pe scena minţii mele, aducîndu-mi simţirea cu care l-am gustat odinioară. Totul revine a fi acum, ca explicaţie avută, de parcă în cursul desvoltării din firesc a minţii şi a vieţii mele înşişi, în urma unui teribil şoc primit, tot ce a fost frumos şi bun a dispărut deodată fără urmă. Intocmai ca un vas plutind pînă atunci pe valurile conştiinţii care ar fi fost deodată torpilat şi dat la fundul minţii, tot aşa şi amintirile frumoase zac de atunci încoace în tenebrele de nepătruns a acestui fund de mare — adîncurile minţii mele încătuşate. Şi de acolo, din cauza impilării, n-are cum să mai revină ceva ca bine acu la suprafaţă. Ba, mai mult decît atît, acum face în aşa fel ca tot venitul frumos de dinafară să nu mai ieie loc pe scena minţii şi să-mi aducă o cît de cîtă alinare a suferinţii, a împilării, a mîhnirii şi a tristeţii — stare în care plutesc întocmai ca într-o mlaştină stătută, plină de noroi, unde nici nu mă înec, să scap odată, nici nu pot să mă eliberez, să ies la mal şi să mă bucur şi eu de lumea asta... Şi zău că ce vreme frumoasă e afară! Încît chiar mă bucur că de la staţia Bicaz, unde mi se termină drumul făcut cu autobuzul, am de mers un drum atît de lung şi de frumos pînă sus, pe culme de Ceahlău...

Şi, că nu sînt subiectiv deloc în aprecierea stării mele sufleteşti, o dovedeşte faptul că după cîte văd toată lumea din autobuz e abătută ca şi mine. Doar copilaşii care-i însoţesc pe părinţii lor par a fi mai veseli. Dar, dacă stau ca să-i privesc mai bine, chiar şi ei, după cîteva gesturi şăgalnice de sbenguială, uitîndu-se în sus la faţa îngîndurată şi crispată a părinţilor de lîngă ei, care stau mereu-mereu pe gînduri, tot timpul mîhniţi şi abătuţi, ai putea spune că se ruşinează de ieşirile avute şi de la tendinţa lor de sbenguială devin dintr-o dată serioşi ca şi părinţii lor. Ba, încă o fac aşa de repede şi de durabil, de ai putea spune că în clipe numai s-au şi maturat în gesturi şi în atitudini. Întocmai ca într-o frînă pusă brusc, ei îşi reţin impulsul lor copilăresc de sbenguială curgînd mereu-mereu ca un şuvoi de dinăuntru. In felul cum o fac, ai putea spune că numai uitîndu-se în ochii părinţilor, văzîndu-le mîhnirea, au şi gustat deja din acea satanică împărtăşanie, pe care parcă printr-o singură respiraţie făcută, văzutul mîhnirii lor, au şi introdus-o în ei—ba şi c-a început să-şi facă tot efectul ei drăcesc de ucidere a sbenguielii —, ei arătînd acu întocmai ca acei nefericiţi cărora li s-a furat copilăria. Deşi ei, sărmanii, nu ştiu, nu cunosc nimic din toate cele întîmplate cîndva odată, ci doar văd că li se fură în continuare dreptul lor la copilărie, fără să aibă o explicaţie îndestulătoare de ce şi pentru ce aceasta. Şi totuşi, deşi mici, deşi incapabili să priceapă ceea ce nimeni nu se străduieşte nicidecum să le explice — căci ar fi în zadar —, ei simt cu intuirea de unde şi de ce aceasta. E vorba aici de o intuire care fie că le-a spus tot ceea ce a avut ea de spus ca să priceapă, fie c-a lăsat doar să plutească tot timpul în mintea lor ceva confuz şi vag, niciodată clar despre ce e vorba, oricum, priceputul lor doar cu intuirea tîrăşte după sine în simţirea şi în comportarea lor plină de mîhnire reţinerea şi teama că dînd frîu liber sbenguielii, năvalnicei bucurii din inimile lor, ar putea stîrni mînia părinţilor de lîngă ei — atît de supăraţi de ale lor. Ştiind ei bine parcă faptul că mîhnirea-i ca un colos greu de urnit din sufletul părinţilor lor; că orice ar face, ei nu pot s-aducă nici o licărire, măcar cît de cît, firavă, de bucurie acolo unde tristeţea s-a cuibărit de atîta vreme; toţi se comportă de parc-ar vrea să nu le strice părinţilor lor nicidecum mîhnirea, respectînd-o întocmai ca pe un blestem de care-i bine să nu te dai în vorbă nicidecum de dînsul niciodată...

Da; da; sărmanii de ei, bieţii copilaşi, pe cum văd de aici, de pe scaunul de lîngă geam al autobuzului în mers, ei respectă tristeţea părinţilor lor nu ca pe cineva cu care doar nu-l conturbi pe altcineva mîhnit şi disperat care se roagă, nerespectîndu-i pe deplin intimitatea, ci stau retraşi ca în faţa unui blestem ce te înfioară chiar şi numai pentru că ştii că e blestem. Căci e un drăcesc blestem, în faţa căruia nu încerci să faci nici un fel de invocare de bine şi de mîntuire, din moment ce ştii tu foarte bine că damnarea e damnare şi damnare îi hărăzită să rămînă în veşnicie. Cel puţin aşa arată lucrurile de o vreme încoace — chiar dacă este simplu de înţeles de ce şi de unde a

venit blestemul numai pe bieţii lor părinţi, care au trăit odată şocul istoriei de la care a pornit tot răul de atunci încoace...

Cu toţii ştiu că nu se mai poate face acum nimic, căci răul în ţara asta pluteşte şi apasă peste tot şi în toate, de parcă ar cocli tot timpul în atmosfera plutitoare din jurul nostru şi de deasupra — întocmai ca o poluare din a cărei satanică împărtăşanie în fiecare ceas şi clipă fiecare om respiră atît cît îi trebuie ca să se otrăvească în rate. Şi o şi fac cu toţii vrînd-nevrînd, fiecare simţind cum moare puţin cîte puţin, cu fiecare respiraţie făcută. Chiar dacă strict diferenţiat răul este pentru fiecare om din ţara asta, el este de văzut acu pe toţi ca o mîhnire şi îndurerare, ca nemulţumire şi revoltă înăbuşită în simţuri — o revoltă care roade, corodează firea şi o coclește încontinuu, tocmai fiindcă răzvrătirea aici nu-i posibilă nicicum. Iată de ce bieţii copilaşi se resemnează, respectă mîhnirea părinţilor lor şi nu le pun nici un fel de întrebare. Ba, de rezervaţi ce sînt, adeseori n-o pun nici chiar copilaşului de vizavi de el...

Dealtfel, aşa ceva este chiar ceea ce fac şi eu acum, făcîndumă că sînt distrat. I-aş fi răspuns ăstuia de lîngă mine la întrebare, dar după o întrebare ar fi venit şi celelalte şi în final n-aş mai fi scăpat de el, trebuind a-i alunga pe cît se poate apăsarea, făcută aici pe gratis. Nici urmă de îndoială că nu se mai poate suporta pe sine însuşi în gîndurile şi simţămintele avute şi vrea neapărat o comunicare, fugind de sine însuşi, întocmai ca un prins de friguri ce caută scăpare de la alţii — deşi ştie el foarte bine că răul este impregnat peste tot în dînsul. Chiar dacă gestul meu în sine de a nu-i răspunde la întrebare e cît se poate de nepoliticos, m-am făcut că sînt furat de peisaj, privind pe geam, afară, şi el, fie c-a înţeles, fie că şi-o fi dat seama că şi eu, ca şi ceilalţi, sîntem la fel ca dînsul, a renunţat a-şi mai împrospăta gîndirea şi simţirea cu cele dorite a-i veni de la mine şi s-a limitat la a treiera tot timpul gînduri pe aria aceasta atîta de îngustă a părţii luminoase a minţii sale...

Sărmanii bieţii oameni, întocmai ca şi mine, au ieşit şi ei astăzi în Natură — singura care mai poate să-i mîngîie, care mai poate să panseze sufletul de rău, care mai ocroteşte, căci alungă din simţit atît mîhnirea, cît şi teama şi anxietatea. Se vede cît de colo cum se filtrează în ei venitul dinafară prin cele interpuse în amintiri de o vreme încoace; căci pe cînd copii vibrează direct la cele văzute de dînşii acu pe geam afară, părinţii lor parcă-s bîntuiţi tot timpul numai de gînduri negre...

Deşi, de stau să mă gîndesc mai bine, poate m-ar mira mai mult să fie altfel de cum este, din moment ce odată cu întoarcerea pe dos a acestei lumi — altfel de cum a fost ea mai înainte —, acest interpus dintre noi şi noi înşine, cît şi dintre noi şi lumea dinafară, n-avea cum să nu obstrueze simţurile, încît ele să nu mai fie nicidecum apte de vibrare la frumos...

O, Doamne, aşa cum este de văzut, Natura-i tot mereu-mereu aceiaşi, numai omul şi-a schimbat modul lui de a fi, de a gîndi, şi cu el întreg simţitul. Căci deşi-i duminecă, zi de sărbătoare — fostă aşa

din negura veacurilor, de cînd nimeni nu poate şti cum a fost şi s-a stabilit să fie aşa, dar ştie că a fost — şi astăzi se lucrează. Se lucrează, şi încă dorit a fi intens, căci văd ţăranii pe cîmp păşind agale, făcînd fel de fel de munci, mişcîndu-se a desinteres şi a silnicie, întocmai ca salamandrele după ploaie, călcînd în mers, ai spune, tîrîndu-şi picioarele de plumb cu greu, parcă numai să se vadă, să se creadă că lucrează. Totul este executat ca într-un prizonierat, ca într-o robie, unde munca e obligatorie, dar şi strict supraveghiată în felul cum se face. Fie că prăşesc porumbul, fie că seamănă grîul, fie că-l seceră, oricum, rodul pe ei nu-i bucură deloc, comportîndu-se ca şi cum n-ar fi, sau ca şi cînd ar şti ei singuri că rodul e doar pentru alţii şi deloc pentru ei înşişi, toţi lucrînd numai în silnicie. O, Cerule bun, cîtă diferenţă faţă de trecut, cînd — ştiind că venitul muncii sale este numai pentru el — ţăranul îşi lucra pămîntul privind concomitent şi Cerul, ca într-un fel de mulţumire adusă lui, de încredere şi de invocare totodată, gestul făcut venind a fi întocmai ca un fel de comunicare a Josului cu Susul, în raporturi ca dintre acel ce-i cere şi acel care îi dă — între cei doi fiind întotdeauna o concordie, o înţelegere şi o deplină armonie...

Pe cum văd, s-a încălzit de-a-binelea şi asta-i de simţit de tot ce-i viu — mai ales de păsărele. Mierlele, strigîndu-se una pe alta sau vorbind de ale lor, ţopăie din creangă în creangă ciugulind omizi, după fiecare înghiţitură mai depănînd cîte o măsură — numai o măsură! — din recviemul de cîntat ca mulţumire adusă Cerului pentru cele oferite. Adeseori le vezi repezindu-se dintr-o dată din copac, întocmai ca un şrapnel dintr-o grenadă ce cade pe pămînt, cu ciocul direct pe vreun vierme sau gîndac ochit în grabă, după care îşi continuă pe mai departe şueratul sau conversaţia avută ceva mai înainte cu toate celelalte. Numai ciocîrlia, simţind parcă mult mai mult ca altele solemnitatea în manifestările Naturii, ea avînd totodată şi fiorul divinului venit de sus — un fior manifestat ca armonie, dar şi ca frumuseţe în tot ce e ca îmbinări pe jos —, lăsîndu-şi în cuib puii nu mai mari decît aluna, de abea ieşiţi acuma din găoace, vrea neapărat să-i mulţumească Cerului-de-sus pentru împlinire. Şi este atît de bucuroasă, că în triluri lungi ca într-un recviem cîntat după partitură, ţîşneşte ca un glonţ din cuibu-i de pe hat înspre albastru şi se urcă în văzduh cîntînd. In felul cum o face, ai putea spune că-şi deapănă partitura filă după filă fără de greşală. In trilurile făcute fără note luate în fals, ea priveşte alternativ cînd Cerul cînd Pămîntul, mulţumindu-le amîndorora pentru toate cele dăruite. Numai atuncea cînd Pămîntul s-a îndepărtat prea mult de ea şi se simte singuratecă în văzduh, considerînd că i-a spus Cerului tot ce avut de spus, aducîndu-şi parcă repede aminte de puii lăsaţi în cuib — de unde la început, ca un mesager trimis de pe Pămînt la Cer ca pentru înconştiinţarea împlinirii contractului făcut a urcat întocmai ca pe o scară treaptă după treaptă, ca de pe un portativ cîntînd în măsuri bine ţinute —, total amuţită în cîntat şi parcă plină de teama să nu cumva să se fi petrecut ceva deosebit de rău cu puii, ea revine acuma

repede în jos. Intocmai ca un glonte tras dintr-o carabină în sus, ajuns la punctul cînd n-o mai poate face, din înaltul Cerului albastru ea cade direct pe margine de cuib cu ceea ce trebuia s-aducă pentru hrana lor... Da; da; aşa-i pe cum gîndesc acum: bucuria-i numai pentru păsărele, şi numai pentru ele, căci pentru ele tot timpul este sărbătoare, fiindcă pe ele frumosul şi divinul dinafară le pătrunde în mod direct, fără interpusul unei conştiinţe atît de împilate — aşa cum văd că e la oamenii, care se mişcă încet pe cîmp în lucru de parc-ar avea lanţuri grele la picioare, deplasîndu-se de colo-colo cu toţi în silnicie, cu desnădejdea şi mîhnirea tot mereu-mereu în suflet. Deşi, privindu-i de aici, de pe fereastra autobuzului ce parcă spintecă şoseaua, tăind cîmpul drept în două jumătăţi egale, mă întreb eu singur cum de nu s-ar comporta aşa, din moment ce ştiu ei foarte bine că dumineca odată era duminecă şi ziua asta era atît pentru ei cît şi pentru Cer? Ea era o zi de veselie, de comunicare a omului cu Susul şi nu de lucru în silnicie cum se vede a fi ea azi!...

O, sărmanii de ei, bieţii oameni, aî putea spune că acum simt cum parcă şi atmosfera îi apasă, îi sufocă, din moment ce de multă vreme fiecare nu se mai simte a fi el înşişi liber în gînduri, ci oprimat. Şi încă oprimat nu numai dinafară, ci chiar de dinăuntrul minţii lui, el fiind autocenzurat de sine însuşi în a gusta bucuria şi frumosul, stînd tot timpul întristat, tot timpul controlat de cei din jur, ca şi de sine însuşi, să nu se dedea la veselie, tot timpul anxios, verificîndu-se de nu cumva vorbeşte ceea ce nu-i voie. Ba chiar, demult se suspectează fiecare dintre ei de nu cumva gîndeşte nepermisul! Şi ăsta-i răul cel mai mare pentru ei — mult mai mare decît nesimţitul binelui —, chiar dacă binele li s-ar cuveni oricum...

O, Cerule bun, cît de fragilă-i ţesută fiinţa omenească, dintru începuturi plăsmuită să fie aşa şi nu altfel, ca în faţa şocului primit de dinafară totul să se reaşeze în structura minţii sale în aşa fel încît gîndurile şi comportarea să-i ia un curs cu totul şi cu totul nefiresc! Acum mintea i se comportă omului de parcă acesta ar simţi în sine o stavilă, un obstacol pus în calea trecutului său, împiedicînd ca tezaurul de amintiri plăcute de cîndva să fie din nou legat de minte-i prin trăirea cu prezentul, obligîndu-l să nu-l mai poată evoca, de teama represiunii sălbatece la care vede el însuşi că sînt supuşi acei care au mai îndrăsnit s-o facă!...

Şi dac-ar fi doar teama, parcă n-ar fi aşa de rău, dar aceasta diluîndu-se în mintea sa încontinuu, neputînd să mai fie recunoscută după atîtea cauze care i-ar putea aduce lui acuma răul, se converteşte în angoasă — o stare în care frica îi permanentă, nenominalizată, întinsă şi adîncă, însămînţată acu în toată firea; o veşnică teamă de oricine şi orişice, încît chinuie cum nu se poate mai mult simţirea, mintea. Această satanică angoasă e atîta de adîncă şi de puternic exprimată, de parcă biata fiinţă omenească s-ar aştepta în fiecare clipă ca să moară — şi încă în chinuri grele —, că lui, bietului om, nu-i mai rămîne nici cea mai firavă putere de a se apăra de ea, ci doar s-aştepte, s-aştepte, s-aştepte momentul cînd îi va sosi odată clipa

morţii; aşteptarea sub teroarea acestei teribile angoase fiindu-i mai grea suferinţă chiar decît moartea însişi, de i s-ar produce. Aşa încît, este de văzut de către orişicine că asistăm peste tot în ţara asta la o înstrăinare a omului de sine însuşi — să nu mai spun de lumea care-l înconjoară...

O, Doamne, şi toate ăstea numai de la un timp încoace! Căci dacă pentru copilaşii mici, nevinovaţi — pe care îi surprind adesea cum pun ochişorii lor cercetători pe noi, adulţii, voind parcă a întrebare să ne ceară insistent destăinuirea, spunîndu-le şi lor de unde şi de ce mîhnirea — totul este greu de înţeles, pentru noi, părinţii lor, totul ne este foarte clar în minte de unde şi de ce aşa ceva. Noi, chiar dacă nu ştim deloc cum va fi evoluat dintru începuturi omenirea, decît din cele oferite de cînd s-a scris istoria încoace — deşi ştim că perioadele de scurgere lentă a istoriei au fost întrerupte brusc de cataclisme sau războaie —, ştim sigur că deîndată sau la scurtă vreme de la sguduire istoria şi-a reluat cursul în desfăşurarea sa şi totul a revenit la firescul lui de mai înainte, chiar generaţia care a asistat la cumplitul cataclism intrîndu-şi deîndată în normal. Pe cînd acum, nu numai că nu se mai poate reface înodarea firului care s-a rupt de multă vreme, dar tot trecutul naţiunii a fost tabuat — oricine temîndu-se acum chiar şi să şi-l amintească şieşi cumva, necum să-l mai spună pentru altul. Şi astfel, ca dintr-un blestem venit de Sus, din Cer, holocaustul, viaţa de infern, s-a prelungit în continuare şi a cuprins în întregime şi generaţia de sub noi. Acu, parcă şi ei, sărmanii, acei din generaţia atît de crudă, conformîndu-se satanicului consemn de dinafară, ce repudiază tot trecutul în faţa noului, cum le cer stăpînii, sînt obligaţi să-şi repudieze propria lor copilărie — chiar dacă ea a început doar de cîţiva anişori. Deşi, o Doamne, ce poate fi mai sfînt, mai demn de a fi păstrat ca sacru patrimoniu al copilăriei, în care în vremuri de restrişte şi de apăsare te refugiezi întocmai ca într-un leagăn sigur în care îţi găseşti întotdeauna alinarea suferinţii şi a apăsării? Ce poate fi mai sfânt decat copilăria, decît trecutul ? Deşi, copilaşii au doar lipsa asta; pe cînd noi, părinţii lor, mai adăugăm la suferinţa asta şi mutilarea istoriei naţionale, care ne prelungea odată leagănul copilăriei noastre pînă dincolo, în moşii şi strămoşii noştri dispăruţi sub glie de foarte multă vreme...

Acum, de cîteva decenii, întocmai ca după un fantastic cutremur care parc-ar fi crăpat planeta în două, între lumea de dincolo — care după holocaust şi-a înodat firescul ei de a fi, de a gîndi şi a se manifesta în trăire, revenind deîndată la normal — şi lumea noastră, a celor rămaşi parcă în mundusul de sub pămînt, a întunerecului şi a ignoranţei, a minciunii şi a sperjurului parcă oficializat, a instigării fiecăruia contra celuilalt, s-a deschis o prăpastie adîncă, de netrecut de nimeni niciodată. Ba, spre uimirea noastră, disperarea, desnădejdea, cu timpul au crescut. Cu toţii am sperat că între timp — deşi ca într-un cataclism malurile dintre cele două lumi tot timpul s-au căscat, făcînd prăpastia tot mai adîncă — va veni vremea ca ele să se apropie încetul cu încetul şi totul să intre în firescul lui de mai

înainte. Dar, întocmai ca ceva venit de la un satanic impuls şi planetară programare, cascada asta nu numai că nu şi-a apropiat nicidecum malurile căscate, ci s-a adîncit şi s-a lărgit din ce în ce mai mult, parcă infernul fiind de văzut aici, în lumea noastră — dincolo de prăpastia săpată şi cortina de fier trasă, interpusă între noi şi restul lumii, fiind lumea pămîntească cea adevărată. Aşa s-a ajuns să se separe trecutul de prezent, fostul de ceea ce este, binele cu răul fiind acum şi aici practicate amestecat, fără nici o distincţie între ele...

Ba, de cele mai multe ori, apăsarea e atît de mare, de parcă numai răul ar fi permanenţa şi binele ar reprezenta doar o simplă incidenţă — ceva care n-are în survenirea lui nici un fel de justificare. Să nu ne mai dăm în vorbă de vreun suport moral în conştiinţa omenească! Căci greul şi apăsarea ne izolează întotdeauna de speranţa că mai poate fi şi altfel de cum este. Aşa încît, tot ce a fost odinioară bine şi frumos a rămas încarcerat în noi ca într-o temniţă adîncă, de nepătruns acolo nicidecum şi niciodată, tot trecutul valoros fiindu-ne imersat în străfundurile minţii, întocmai ca un vas care conţinea arhiva vieţii fiecăruia din noi şi a ţării ăsteia atîta de bogată în fapte mari — vas care cu bună ştiinţă a fost torpilat şi dat la funduri de ocean, de unde nimeni nu mai speră s-aducă ceva la suprafaţă. Drept care, totul fiind depus acuma în străfundurile minţii fiecăruia din noi, pus sub cheia cenzurii şi a ameninţării, nu ne-a mai rămas decît să vedem răul ce ne paşte şi să-l comparăm cu răul cel mai mare pe care-l putem aştepta de acu încolo — din moment ce de aici nu este cale întoarsă...

Cu un patrimoniu sacru de amintiri şi simţăminte încuiat parcă într-o casetă a cărei cheie a fost aruncată în mare, cenzurat tot timpul dinafară, ca şi de tine însuţi, automutilat de cerinţele care ţi s-au impus, nu numai că nu mai poţi vibra chiar la nimic venind de dinăuntrul tău sau de dinafară, dar te simţi acum a fi nespus de ridicol şi de caraghios de ai încerca s-o faci cumva în public. Ceea ce îndrăsneşti tu ca să faci acu, bucurîndu-te de ceva, ţi se pare a fi la fel de imoral şi de condamnat de masele de oameni ca nu ştiu ce faptă ruşinoasă expusă în public. Da; da; te faci azi ridicol chiar şi de încerci să afişezi o bucurie cît de cît faţă de marea masă, care se păstrează tot timpul în mîhnire. Gestul tău vine acum întocmai cum ai chiui sau ai încerca să faci strigături de bucurie ori să joci o sîrbă în mijlocul unui convoi funebru, în care starea de spirit e cu totul alta. Aşa ajung să se ţese şi intreţese între noi toţi tot timpul simţăminte de mîhnire, de durere şi de desnădejde, circulînd pe firul lor satanic de la un om la celălalt, de la toţi la societate şi de la aceasta către fiecare. Căci răul acum pluteşte în atmosferă şi toată lumea, vrînd-nevrînd, îl inhalează cu fiecare respiraţie făcută. Să nu mai spun cît de adînc îl pătrunde răul pe acel care oftează — prin respiraţia adîncă ce o face el grăbindu-şi sfîrşitul în mod sigur... Ştiu eu?, poate azi, pe vremea asta mai mult decît divină, tot umblînd de unul singur pînă la Ceahlău, dar mai cu seamă acolo, sus, pe altarul dacilor de odinioară,

să pot să mai fac apel la mine însumi, la copilărie, şi să mă identific cît de cît cu trecutul îndepărtat din copilăria mea...

* * *

O, dar ce-mi văd acuma ochii?! Autobuzul s-a oprit şi toată lumea se grăbeşte să coboare! Am ajuns deja la staţia Bicaz?! Chiar aşa-i. E staţia terminus a autobuzului şi zău c-aş putea spune că întocmai ca un lunatec, ca un somnambul, nu ştiu cînd, pe unde şi cum am ajuns aici! Am depănat tot timpul gînduri, am rătăcit mai mult prin mine însumi decît pe afară. Pe cum văd, majoritatea oamenilor tind să se împrăştie prin crîngul ăsta, pe cîmpie, ca să poată gusta cît mai mult din frumosul dinafară şi să fie în apropiere seara cînd vor trebui să se întoarcă înapoi acasă, să ia de aici ultima cursă, care pleacă în amurg...

Zău că dacă n-aş simţi o sete atît de mare de divin, de gustarea sacrului în singurătate pe culme de Ceahlău, mi-aş putea găsi şi eu un locuşor aici, în zăvoiul ăsta, pe care deja l-au umplut toţi copilaşii, care au şi început să se sbenguiască în iarbă, să culeagă bucheţele de flori cu care se vor întoarce diseară acasă, să-şi facă coroniţe, cu care se împodobesc — în închipuirea lor fiind ca împăraţii din poveşti, aflaţi în somptuoasele palate, înconjuraţi de paji şi de ilene-cosînzene. Au fugit atît de repede din staţie, ţîşnind din autobuz, de ai spune c-au ieşit acum într-o recreaţie dată, scăpînd direct în mijlocul naturii, după o grea şi chinuitoare oră de matematici superioare care i-a ţinut zăvorîţi în clasă. Ba, după felul cum şi-au părăsit parintii deîndată toţi, ai putea spune că se simt ca scăpaţi din lesa părinţilor lor, în care i-au ţinut tot timpul mersului numai lîngă ei...

Au ştiut acei care au făcut aici staţie terminus de autobuz unde s-o aşeze: într-un zăvoi cu iarbă pînă la genunchi — un zăvoi în care pasc turmele de oi şi cîrezile de vaci, cu ciobanii şi văcarii rezămaţi în bîte, doinind din fluier ca pe vremea dacilor de odinioară... O, Natură binecuvîntată, că totul pare aici a fi ca un crîmpeiu de rai, în care deşi elementele sînt din firesc, componenţele frumosului sînt atîta de diverse, dar mai cu seamă atîta de cu grijă îmbinate în panoramă, că seamănă mai mult a fi o contrafacere de studiou — în care deşi totu-i cules din realităţile naturii, elementele de decor au fost atîta de artistic asamblate, încît să nu-i lipsească minţii nici caracteristica de munte, de deal, de cîmpie, sau de mare. Da; da; panorama peisajului de aici are şi caracteristica aceleia de mare — din moment ce un rîuleţ scoborît din munte cu apa rece, cristalină, odată ajuns aici, jos, în zăvoi, face mai încolo un lăculeţ din care se adapă vacile şi oile din cînd în cînd. Acestea vin rînd-pe-rînd, s-adapă, apoi pleacă iar, gestul semănînd a fi întocmai ca la un gustat de vinuri a celor ce

se ospătează, făcut mai mult pentru a stîrni plăcerea decît pentru a potoli o necesitate oarecare ce ţine a fi îndeplinită cu orişice preţ...

Sus, la orizont, dincolo de liziera de pădure mărginind zăvoiul, la cîţiva kilometri de aici, crestele de munţi pleşuve îşi unesc albastrul lor pătat în vîrf de albul strălucitor a zăpezii şi a gheţii de pe vîrf direct cu albastrul cerului de deasupra. Acesta pare împodobit acu numai la orizont, deasupra munţilor, cu o diafană coroniţă de nouraşi albi-argintii sofisticaţi în forme. Unii sînt atît de albi, că par a fi în întregime făcuţi numai din flori de crin, avînd detalii de umbre şi penumbre dispuse în albul lor parcă anume presărate numai ici şi colo, doar atît cît să le deie o frumuseţe şi diversitate cît mai aparte. Căci, o, Doamne, ca aranjament, ele nu-s mai mult, nici mai puţin divers făcute decît sînt într-o coroniţă puternic luminată de o sursă de lumină dintr-o parte, tocmai de aceea ca să-i scoată şi mai bine în evidenţă frumosul detaliilor prezentate...

Zău c-aş sta şi eu aici, văzînd cît este de frumoasă panorama asta, dar simt că trebuie să fiu în întregime singur, căţărat de unul singur pe un altar situat undeva departe între Pămînt şi Cer! Căci vreau s-ajung mai repede odată acolo, sus, în vîrf şi să privesc Cerul ca şi Pămîntul întocmai ca un patriarh din milenare timpuri, care oficia o liturghie între pămînt şi Cer, pe un altar, doar pentru sine însuşi, fără binecredincioşi în jur — Pămîntul fiindu-i altarul şi Cerul de sus catapiteasma... De n-ar fi dorinţa asta ce mă mînă tot mai insistent acolo, zău c,aş rămîne şi eu aici, în acest loc plin de atîta încîntare...

Privind tot cadrul de aici pînă în depărtări de orizont, ai putea spune că nimic nu s-a schimbat de pe vremea dacilor de odinioară, de parcă toată civilizaţia, cu tot ce a adus ea de totdeauna, tîrînd după sine maşinismul, automatizarea, cibernetizarea, alienarea şi toate cele care în mod firesc o însoţesc, s-ar fi oprit departe de graniţele acestui binecuvîntat zăvoi. Mă uit cu nesaţ şi c-o nespus de mare nostalgie — care-mi invadează mintea deîndată ce-l privesc — la ciobanul ăsta cu sarica aşezată sus, pe umeri, atîta de lejer şi resfirat, de-ai putea spune că-i întinsă la uscat şi nu-i face serviciul pe care îl face ea de fapt. Il tot privesc cum stă pe bîta aşezată în spate, cu nelipsita lui căciulă în cap de purtat în toate sezoanele din an; doar că în timpul iernii e băgată adînc peste urechi, primăvara mai pe creştet, vara şi toamna trasă pe frunte sau pe ceafă, ori lăsată pe o ureche, de ai putea spune că ignoră cu totul lumea reală în care se găseşte — valul de timp pe care-l călăreşte el acu în scursul lui continuu —, că ignoră lumea pe care o trăieşte el de fapt. Il privesc şi parcă nu mă satur nicidecum tot ascultîndu-l în felul cum doineşte, tînguindu-se din fluier şi depănînd tot timpul melodii, de parc-ar spune cuvios prin ele o adevărată rugăciune...

Dealtfel, în felul cum o face, dar mai ales luînd cadrul în care o face, chiar aşa şi este, un recviem de mulţumire, dar şi de implorare a Cerului-de-sus, ca armonia dintre lucruri să rămînă şi pe mai departe tot aşa, o armonie, în veci-vecilor, cît o dăinui de acu

încolo lumea. Ascultînd ceea ce zice el prin doina depănată din fluierul fără de care nu pleacă niciodată cu turma la păscut şi ţinînd seama de cadrul panoramic şi frumosul tot din jur, ai depune jurămînt că el nu face altceva decît oficiază un sacru ritual pentru Pămînt, dar şi pentru Cer totodată...

Da; da; acesta e un ritual oficiat aici, în mijlocul Naturii, ca pentru Cerul care în bunătatea lui ascultă, primeşte rugăciunea şi-şi propune să-şi îndeplinească tot timpul făgăduinţa dată ca între el şi Terra să fie numai armonie — împliniri numai şi numai după legitate şi deloc după fortuit, după întîmplare, care o tulbură în împlinirea ei, aducînd nafastul...

O, Cerule bun, cu rucsacul fixat bine în spate-mi, măsurîndu-mi paşii pe cîmpie, odată angajat deja pe cărăruia asta, văd atîta binecuvîntare, atîta linişte, atîta pace şi frumos aici, c-ai putea spune că numai aici şi acum se împlineşte acel contract făcut dintru începuturi între Pămînt şi Cer ca să existe întotdeauna armonie în împliniri. In doinele cîntate de ciobani, în trilurile făcute în cor de păsărele, în ţîrîitul lăcustelor din iarbă, orişice veţuitoare parcă îşi manifestă bucuria, ea aducîndu-i totodată atît rugăciune cît şi ofrandă Cerului drept mulţumire pentru cele împlinite. Deşi fiecare o face în felul ei, după limba şi puterea ei de a-i spune Cerului ceea ce are ea de spus. In felul cum decurg împlinirile aici şi acum, ai zice că se oficiază acea liturghie în cîntec ca şi în silenţiu, pe care chiar dacă n-o înţelege în spusul ei celălalt de altă specie decît acela care o face, oricine o recunoaşte a fi ceea ce este ea în sine: o liturghie atît de preamărire, cît şi de rugă, plecată întotdeauna de la acel ce cere aflat aici, jos, către acel ce se îndură de acolo, de sus, din cereuri...

Pe cum văd, privind înaintea cît şi în urma mea, odată intrat pe cărăruia asta de mers numai cu piciorul, puţini s-au angajat să meargă mai departe de zăvoi. Ba, după cîte pot vedea înaintea cît şi în urma mea, şi mai puţini s-au hotărît să facă excursia în doi, părînd că mai toţi pe care îi văd preferă să fie în singurătate, ca şi mine...

Acesta-i drumul cel mai scurt înspre Ceahlău, căci cărăruia — făcută de turişti, bineînţeles, care au căutat să aibă în drumul lor tot ce-i mai frumos pînă acolo — trece pe sub Cheile Bicazului, apoi printre păşuni şi dealuri, pînă ajunge la Durău. Acolo, fiindcă-i azi o zi atîta de frumoasă şi-i o staţiune de odihnă, cu cabane şi hotele, am să-mi cumpăr o sticlă de apă minerală de luat cu mine pentru dus pe munte — eventual am să vizitez şi Mînăstirea din Durău, de am destulă vreme —, apoi am sa mă angajez spre creasta masivului Ceahlău. Iar acolo, sus, în vîrf, unde a fost odinioară Altarul Dacilor din vremuri milenare — acolo unde de jos ţi se pare că Pămîntul îşi dă mîna în prietenie cu Susul de deasupra lui, unindu-se cu Cerul —, acolo am să meditez adînc. Că nu degeaba spunea Herodot că preotul dacilor îşi avea locuinţa în peştera de sub nori. Ba, după cîte aud de pe la acei care frecventează locul, se spune că asta n-ar fi aşa o vorbă gratuită, nici o simplă fabulare, o figură de stil, căci chiar sub vîrful Toaca, din vîrful crestei, o aşa peşteră ar exista şi azi... Chiar de aceea,

cu simţurile împreunate în unul singur, vreu să gust de acolo priveliştea în vale, să mă delectez cît vreau cu ea şi cu frumuseţile din depărtare. Oricît de mult aş întîrzia în urcuş — ştiind că scoborîşul se face într-un sfert de timp din cît a durat urcuşul —, sper să prind ultima cursă de autobuz şi să dorm diseară din nou la mine acasă. Deocamdată, vreau să introduc în mine tot frumosul din Natură sau, şi mai corect spus, să mă topesc cu totul eu în ea, ea rămînînd tot ceea ce este...

O, binecuvîntată fii tu Natură divină, că nu mă mai satur nicidecum să te privesc! Cel puţin aici, sub Cheile Bicazului, ai putea spune că te simţi întocmai ca sub zidurile unei gigantice catedrale păgîne de cîndva, odată, pe care doar fantasticul şi nu realitatea de o poate plăsmui în dantelăria asta de stînci abrupte. Căci, ai zice despre ele că-s de adevăratelea catapiteasma acestui templu pagin zidit de Natură şi închinat ei înşişi!...

Zău că măreţia acestui templu te înfioară!... Să mă opresc puţin, căci deja parcă mă simt altcineva. Priveliştea aceasta atîta de înălţătoare m-a făcut să-mi lepăd dintr-o dată tot lestul pe care l-am purtat cu mine pîn-acum, să mă simt eliberat de mine însumi, să am iarăşi încredere în forţele de dinăuntrul meu, în viitorul meu. Căci, fără ca să vreau, am ajuns să mă măsor acum şi identific tot mai mult cu măreţia asta care îmi stă în faţă! Privind, nici nu ştii ce să admiri mai mult; monumentalitatea acestor pereţi, înălţimea lor — ce ţi se pare, priviţi de aici, de jos, că ating cu marginea de sus cerul —, dantelăria asta a stîncilor împletite în formele cele mai variate sau cadrul în care sînt plasate?... Din moment ce vezi cum jos, la poale, pe un covor de iarbă verde pasc turmele de oi şi cirezile de vaci presărate pe marginea rîuleţului care se scurge printre ele, văzîndu-şi de păşunatul lor nestingherit de nimeni şi nimic, întocmai ca în vremuri biblice de odinioară, iar sus, deasupra acestei catapitesme şi pereţi de catedrală din stînci făcuţi cu măestrie, sculptaţi de veacuri şi milenii, ţi s-arată albastrul cerului ca într-un pastel presărat doar ici şi colo cu noruleţi care se fugăresc unul pe altul, aruncîndu-şi umbrele curioase pe pămînt. Aşa încît, cine ar putea spune pînă unde se întinde acu Pămîntul şi de unde începe de fapt Cerul în această armonică îmbinare?!...

O, Doamne, ce miracol făcuşi acum cu mine! Credeam că în sufletul meu calos, încătuşat şi împilat atîta vreme, închis ca într-o carcasă în care nu poate pătrunde nimic niciodată, n-o să mai simt nici un fior de bucurie venit de dinafară sau din mine însumi şi iată că acum îl simt bine cum se strecoară în mine, întocmai ca rîuleţul ăsta care se rostogoleşte acu din stîncă în stîncă, de ai spune că în şuşotitul lui continuu deapănă şoapte dintr-o legendă luată din istoria multimilenară încă nescrisă a neamului român — o istorie de mult uitată, pe care doar el o ţine bine minte...

O, Cerule bun, cîtă încîntare, căci privind în sus din acest imens naos de catedrală cu pereţii făcuţi din crestele munţilor din depărtare ce mărginesc în întregime orizontul, cu o catapiteasmă şi

un altar, doar fără de acoperiş — tocmai fiindcă are cerul —, mă simt parcă mai mult sus, în Cer, decît aici, jos, pe pămînt, Încremenit de încîntare, privesc dantelăria asta de stînci reprezentînd parcă nişte statui de zei păgîni (deşi nu mai puţin încărcaţi de sacralitate) şi privind în sus, spre Cer, văd şi aud totodată un vultur pleşuv, care face rotocoale pe sub nori. Din cînd în cînd — întocmai ca o limbă de clopot atîrnată chiar în mijloc de bolta cerului albastru de deasupra mea — acesta lasă cîte un croncănit ce seamănă mai mult a dangăt menit să cheme viul la sacrele împliniri ale Naturii, la sacra liturghie care se oficiază aici într-un complet silenţiu, doar şoapta rîuleţului de se mai aude. Il văd, îl văd mereu-mereu cum planează pe deasupra stîncilor acestea întocmai ca un planor, cînd intrînd în noruleţii de deasupra mea, cînd ieşind din ei afară...

O, Doamne, de abea acu îmi dau eu seama bine cît de tainic şi de enigmatic e alcătuită fiinţa omenească în modalitatea ei de a interpreta de fiecare dată lumea cu realitatea sa! Mă descopăr a fi acum cu totul altul faţă de acel care eram numai cu puţină vreme în urmă! Mă simt de parcă divinul şi frumosul de dinafara mea nu numai că m-ar fi străpuns prin platoşa aceea grea de plumb interpusă între mine şi lumea dinafară ce o credeam de nepătruns de nimic şi niciodată, dar şi că s-a cuibărit în mine, încercînd să-mi schimbe modul meu de a fi şi a privi din perspectivă lumea!...

Ba, mai mult decît atît, intuirea răsărită în urma acestui divin şuvoi de cunoaştere lucrează acu în mine atît de bine, de miraculos şi tainic, încît mă face chiar să sper că încurînd ar putea să renască în mine o lume nouă. Deşi îmi dau eu bine seama că aşa ceva nu se poate face decît tot printr-o mare sguduire, printr-un nou holocaust, cel puţin de proporţia acelui care a fost şi ne-a adus în starea asta de rău general. Fiindcă altfel, de la sine, nu văd cum binele ar putea veni vreodată, din moment ce asta nu s-a putut face nicidecum de aproape o jumătate de veac...

O, Doamne, cît mi-aş dori să mi se întoarcă iarăşi în simţit acele vremuri de demult apuse! Căci, îmi aduc acum aminte de timpurile copilăriei mele că era o aşa de mare armonie între oameni, de ai fi spus că acelea sînt relaţii din illo tempore, cînd oamenii trăiau alături de zei sau zeii înşişi erau printre oameni. Inainte de a veni holocaustul pentru toată lumea asta rămasă dincoace de prăpastie — prăpastie ce a separat-o complet şi parcă definitiv de cealaltă de dincolo, aducîndu-i pentru totdeauna acea tragedie social-morală care a dus-o la împilare —, omul, considerîndu-se a fi ocrotit direct de Cer, venea pe pămînt ca într-un leagăn gata pregătit anume pentru dînsul. Căci pe atunci totul decurgea în mod firesc şi necesar, parcă chibzuit şi bine pus la cale din Azur pentru pămînt de acea Conştiinţă Cosmică care l-a plăsmuit, din care cunoştea omul bine că derivă şi cea omenească... Pe cînd acum, din cauza împilării ce-l apasă, acum omul se simte înstrăinat, alungat nu numai dintre oameni, dar parcă alungat chiar şi din Natură, el parcă negăsindu-şi nicicum locul. Da; da; acu omul se simte alungat chiar şi de mama lui, Natura, căci şi ea-i con-

siderată acu a-i fi mereu ostilă, — fiecare dintre noi fiind tot timpul îngîndurat, înstrăinat şi anxios, de parcă s-ar aştepta în fiecare clipă la răul cel mai mare venit de dinafară sau moartea ca pedeapsă...

Din moment ce în acele vremuri nimeni nu se îndoia că Cerul îi este omului tată şi Pămîntul mamă, cînd veneau pe lume pruncii, aduşi fiind la botez, erau puşi mai întîi de toate în faţă la altar, în faţa Cerului, spre încredinţare, părinţii voind să-i arate acestuia că ceea ce el legic şi spiritual a plăsmuit de acolo, de sus, Pămîntul, de aici, de jos, a pus deja în realizare — el dînd materia de constituire de care a fost nevoie pentru asta. Apoi, după asta, pruncii erau lăsaţi din braţe jos, pe pămînt, pentru ca acesta să-i ieie în primire, cu toate cele pentru subzistenţă. După asta, în final, nou venitul pe lume era ţinut în braţe de către mama lui, arătîndu-l acum întregii obşte, în mijlocul căreia avea să crească de acum încolo, să-l influienţeze şi formeze pe tot timpul vieţii sale. Aşadar, o triplă încredinţare, de parcă misticii şi raţionalii din vremurile acelea, cu toţii îşi dădeau bine seama de această triplă plăsmuire, de această triplă rădăcină — rămînînd ca după moarte omul să fie primit din nou de Cer, să se rezoarbă în el, ca acel cineva care plăsmuieşte şi înglobează apoi în sine creatura sa, din moment ce datul de aici, de jos, a fost rupt de sus, din el, din sine însuşi, unde trebuie să se întoarcă. Pe cînd acum, acum omul nici măcar la nivelul animalului nu-i considerat a fi. Căci, dacă stai să te gîndeşti mai bine în mod raţional, atît pentru animal cît şi pentru orişice lucru sau fiinţă, trebuie s-admiţi a fi o plăsmuire legică venind de sus, din Tot, din întreţeserea tuturor forţelor de deasupra şi din jurul nostru. Aşadar, plăsmuirea vine a fi aici întocmai ca un plan cu prevedere antedatat — din moment ce tot îi este premergător venirii fiinţii sau lucrului pe lume —, plăsmuirea lui materială de aici, de pe Pămînt, adăugîndu-se doar la cea legică de sus. Or, de la trăsnetul istoriei încoace, omului nici măcar raţiunea asta nu i-a fost acordată ca explicare a venirii lui pe lume!, să nu semene cumva (chiar şi asta!) cît de cît a fi divin. Şi atunci, ne întrebăm cu înfrigurare: cum ne satisfacem raţiunea?...

Pe atunci, în vremurile acelea după care tînjm cu toţii, după şi conform acelei Religii Cosmice nescrisă încă în cărţile sfinte — nepropăvăduită de prelaţi în liturghii cu sacrificii pe altare, dar cunoscută de toţi a fi practicată de fiecare în suflet şi în datini —, copiii erau crescuţi direct în Natură, ei însuşi învăţînd de mici că-s fii ai Soarelui ce-i ocroteşte şi ai Pămîntului, care le dă toate cele de absolută trebuinţă. Căci pe atunci, chiar în scurt timp de la naştere, mamele îi purtau în faşă cu ele, pe cîmp, şi în timp ce ele lucrau pămîntul, pe ei îi lăsau la umbra măcieşului din apropiere — ei privind pentru prima dată Cerul întocmai ca pe un imens ecran ce în fiecare clipă se tot schimbă, devine altul —, de mici copilaşi ei dîndu-şi seama că el le este tatăl, pe cînd glia pe care stau le este mamă. Mama Glie... O, Doamne, şi acum!... Acum despuiaţi de orişice urmă de spiritualitate — în aşa fel că nu-şi pot răspunde niciodată şi nicidecum la întrebările de bază care îi frămîntă —, bieţii copilaşi sînt crescuţi

întocmai ca puii din incubatoare, deîndată după ieşirea lor din ou trecînd direct în cuştile crescătoriei, cu încăperi închise. Aşa încît, rupţi de Natură şi împiedicaţi ca să gîndească — ba şi pedepsiţi fiind de încercări vreodată să simtă apartenenţa lor la divinul care-i înconjoară şi din care s-au rupt cînd au venit pe lume —, cum şi de unde ar putea avea ei explicaţia originii şi plăsmuirii lor? Dar, mai cu seamă, cum de nu li s-ar revolta deîndată mintea cînd descopăr a fi atîta împilare, atîta apăsare, atîta împingere înapoi pe scara animalică — în ciuda faptului că omul este purtător de conştiinţă şi-şi pune probleme care îl frămîntă şi chinuie mai mult ca foamea, frigul, setea, trebuinţele vegetative!...

In felul cum îşi duc copii viaţa, dar mai cu seamă cum li se face educaţia — obligaţi fiind la muncă prestată într-un anume fel, în silnicie, fiind parcă împiedicaţi cu lunile şi anii să privească măcar odată Soarele şi Cerul direct în faţă —, trezindu-se de mici în lipsuri şi nevoi care-i obligă să privească doar ţărîna, cum de nu s-ar simţi mereu-mereu împovăraţi doar de cerinţe şi deloc de satisfacţii, blestemînd pămîntul că nu le aduce cele de absolută trebuinţă şi Cerul că nu le schimbă împilarea?! Aşa încît, nici nu-i deloc de mirare de ce aproape nimeni nu mai simte astăzi legea vieţii şi a morţii ca pe ceva venind din Tot, din Cerul văzut ca unitate... In vremurile acelea apuse de aproape o jumătate de veac, crescuţi numai în mijlocul Naturii, în care Cerul era văzut laolaltă cu Pămîntul, fără deosebire, cînd era ca fiecare să-i descopere esenţa vieţii şi modul cum e întreţinută în desvoltarea ei, oameni n-aveau decît să privească în sus, s-o ştie. Pe atunci, copilaşii, ajutaţi de părinţii lor ca să cunoască Cerul, simţeau nu numai divinul — legea supremă a moralei şi a comportării lor faţă de oameni, ca şi faţă de Susul din care proveneau —, dar cunoaşterea aceasta le făcea în plus şi un cadru legic şi moral pe care ei ştiau că nu trebuie să-l înfrunte niciodată. Pe cînd acum, acum avem doar o simplă adaptare — ea nedeosebindu-se deloc de cea a necuvîntătoarelor decît prin judecată şi nu în modul cum e practicată viaţa. Căci individul a devenit un om fără de milă, fără înţelegere, fără sentimente nobile, care încoronează fiinţa omenească întotdeauna cu acel ceva ce o face să fie diferită de cea a unui animal...

S-a încălzit, pe cum constat, de parc-ar fi amiază — şi nu-i decît doar ora nouă. Să-mi scot puloverul şi să-l pun pe rucsac. Eventual, de am să simt că mi-e răcoare, cînd am să urc la o altitudine mai mare, o să mi-l pun din nou pe mine... Ce să mai spun că în vremurile acelea după care toţi tînjim, profesorii din şcoală, considerîndu-se a fi părinţii adoptivi ai tuturor copiilor din ea, voindu-le doar binele în împlinire, îi ocrotea şi-i ajuta, îi învăţa şi-i făcea ca să cunoască atît Cerul, cu legitatea lui, cît şi Pămîntul, cu toate tainele ce trebuie ştiute, ca să poţi face ceea ce ai tu de făcut în viaţă. Pe cînd acum, părinţi ca şi profesori, tot timpul îngînduraţi, mîhniţi şi deprimaţi, descurajaţi, umiliţi şi fără orizont şi perspectivă, furîndu-li-se sacrul — ceea ce are mai scump pe lumea asta omul, mitul, elanul, tendinţa înspre vis şi ideal de împlinire —, cu toţii îşi fac doar

datoria, să nu li se impute faptul că n-au făcut-o. Aşa încît, cum şi din fire copilăria e copilărie şi tendinţa copiilor de a trişa, în condiţiile unor două rele care se întîlnesc, se sumează şi se potenţează unul pe celălalt, cum de-ar mai putea simţi vreodată cineva Legea Supremă a Vieţii şi a Morţii?...

In timpurile acelea de multă vreme apuse, spulberate parcă de blestematul uragan ce a văduvit istoria de bine, Cerul şi Pămîntul — deşi formal separate şi departe unul de celălalt — făceau o unitate, căci ploaia, în cele după trebuinţă, era elementul lor de legătură. Aşa se face ca pe atunci bătrînii, ştiind c-au trăit tot timpul după lege, în deplină armonie atît cu unul cît şi cu celălalt, mergeau către mormînt purtîndu-şi cu demnitate bicisnicia lor întocmai cum ar fi mers la un ospăţ de seamă, fără nici un pic de teamă, fiind liniştiţi şi împăcaţi cu ei înşişi, întocmai cum ar fi mers în timpul serii către pat ca să se culce, ştiind ei bine că a doua zi de dimineaţă se vor scula din nou, fiindcă un nou ciclu va să înceapă. Pe cînd acum, o, Doamne, sărmana fiinţă omenească, simţind numai răul existent în jur — răul venind parcă de peste tot şi din orice —, cum de n-ar crede bietul om că şi Pămîntul şi Cerul îi sînt potrivnice tot mereu, el trăind o viaţă anxioasă, cu prezenţa morţii tot timpul existentă în gînd? O teamă care îl chinuie cu obsesia, că nu poate scăpa de ea o clipă doar...

Nici că se poate o inspiraţie mai bună ce avui, de a veni azi ca să urc pe creastă de Ceahlău de unul singur, căci de-aş fi fost cu cineva, ar fi trebuit tot timpul să-i răspund la întrebări, înotînd de fiecare dată poate numai şi numai în banalităţi. Pe cînd aşa, mă delectez de unul singur cu cele din Natură, întocmai ca într-o împletitură răsucind firul albastru al trecutului cu cel negru al prezentului...

O, Doamne, că mă gîndesc acum, cît de mult aş fi vibrat de n-aş fi purtat în mine de fiecare dată, în burtă chiar, această satanică povară de care nu pot scăpa nicicum! Pe vremuri, cînd urcam pe aici, parcă nu puteam merge atît de repede pe cît dorinţa îmi era de mare şi acum nu numai că simt că de abea de mă tîrăsc în viaţă, dar aş putea să spun că pur şi simplu vegetez. Ca toată lumea dealtfel! De aşteptat? Ce poţi s-aştepţi să se întîmple în viitor, din moment ce lumea de după cortina de fier din ţara asta de o jumătate de veac pare total încremenită, cu variaţi mici, neînsemnate, făcute pe aceiaşi temă? Intr-o aşa lume şi aşa o desvoltare parcă numai din rău în şi mai rău, cum ar mai putea încolţi speranţa de mai bine?...

Şi cînd te gîndeşti că pe atunci, odată, cînd tot trecutul istoric al naţiunii era intim ţesut cu prezentul ce se desfăşura, din această tainică ţesătură, întocmai ca un postulat dintr-o teoremă, ieşea speranţa în viitor — un viitor pe care toţi îl aşteptam întocmai ca pe un soare să răsară, ştiind noi bine că neapărat trebuie s-o facă; pe cînd astăzi, cînd deprimarea, desnădejdea, scîrba, stăpînesc fiinţa omenească şi o coclesc pe dinăuntru, cine ar putea vedea premize pentru altceva decît pentru rău în zilele de mâine? Ne comportăm cu toţii întocmai ca nişte condamnaţi care-şi aşteaptă execuţia în zorii zilei următoare — graţierea fiindu-le o pedeapsă şi mai mare...

Atunci cînd file de istorie, ca răsfoite de un zefir ce le atingea şi mîngîia, se depănau în mintea fiecăruia din noi, cu toţi eroii de acolo, reali şi legendari, fiecare din noi se identifica în orişice ocazie avută cu unul de acolo, care-i plăcea mai mult, şi pe care îl lua ca prototip sau ca ideal de urmat în viaţă — el punîndu-şi tot elanul şi toată străduinţa să-l întreacă chiar. Şi astfel, o nouă istorie se scria, cu fapte noi, care se săvîrşeau în contul lor — fapte cu mult mai frumoase, mai înălţătoare decît acelea care au fost, naţiunea ca şi omul progresînd tot timpul, omul fiind fericit şi mulţumit, fiecare considerîndu-se a-şi fi îndeplinit menirea în trăirea vieţii pe pămînt. Pe cînd atunci cînd firul istoriei e întrerupt şi totul sau cea mai mare parte din istorie este repudiată, condamnată, refulată, oamenii toţi arată ca cineva ce-i operat de un organ vital; dar nici extirpat total, să-i aducă moartea deîndată după asta, nici atîta de puţin să se refacă, ci exact atît cît trebuie ca să-şi ducă viaţa lui de om nici în întregime viu, dar nici mort cu adevărat. Aşa încît, văzînd ceea ce poţi vedea, pe bună dreptate te poţi întreba: tu Cerule, care Tot fiind, ştiind şi putînd toate, cum poţi răbda atîta blesfemie, atîta anatemizare, atîta blestem făcut de unii — foarte puţini la număr — săvîrşit contra tuturora, oameni ce se simt acu înstrăinaţi nu numai de lume, nu numai de cei dragi, ci chiar de ei înşişi ca persoană?...

* * *

Ei, dar precum văd eu singur, lumea din interiorul meu s-a dilatat atît de mult, tot răscolind trecutul şi comparîndu-l cu prezentul, că parcă mintea nu mi se mai ocupă de picioare, lăsîndu-le să-şi facă mersul nu după programare, ci după silnicia purtată în minte — din moment ce văd că după cîte îmi planificasem eu, acum, la ora zece, trebuia să fiu deja angajat pe pantă de Ceahlău şi eu de abea de mă apropiu de staţiunea şi Mînăstirea din Durău... Cu toate acestea, dată fiind panorama asta, cu o aşa frumoasă perspectivă în vale, cu adevărat divină, maestuoasă, care se deschide peste zăvoiul ăsta înconjurat pe atîta de departe de brazi negri de verzi şi sănătoşi ce sînt, îngrădiţi la orizont de crestele munţilor pe care ai spune că s-aşează cerul ca un bol de cristal albastru întors cu faţa în jos, am să mă aşez puţin să fac o haltă mică de ajustare.

* * *

O, că binecuvîntată eşti Natură maestuoasă şi solemnă!... Ce frumoase păşuni şi dealuri ai! Ce creşte de munţi albaştrui ca şi cerul, chelbaşi pe alocuri, cu stînci abrupte ca sculptate de o gigantică şi

nevăzută mînă — totul făcut pe măsură, cu chibzuinţă şi răbdare meşterit!... Privind totul de aici, ai putea spune că ceea ce vezi în vale nu-i real. Căci parc-ar fi un decor de operetă în aşa fel chibzuit, alcătuit şi sofisticat în combinarea lui de elemente naturale, ca pus la început de act, să poată însoţi şi completa cît mai desăvîrşit acţiunea din libret. Deşi nici nu m-am angajat pe creastă de Ceahlău, am şi început să gust deja frumosul înălţimilor montane... Ce linişte! Cîtă încîntare! Totul parcă-i mut, făcut ca un scenariu numai pentru ochi, rămînînd ca muzica, încîntarea, fiecare să şi-o ia din sine însuşi... Dar eu de unde să mi-o iau?!... La cine şi cum să apelez acum ca să completez o aşa frumuseţe dinafară?!...

Privind la vidul cultural din mine, mă întreb cu înfrigurare: unde mi-au dispărut eroii care mă îmbărbătau cîndva şi mă îndemnau ca să-i urmez în fapte? Unde?? Unde şi cum de au dispărut??? O Doamne, că eroii aceia care mi-au legănat copilăria cu faptele lor măreţe, plăsmuitoare de împliniri, parcă nu numai c-au dispărut din mintea mea, dar parcă mi-au luat cu ei şi tot elanul, tot visul de împlinire, toate idealurile avute!... In locul lor s-au instalat şi-s trîmbiţaţi numai pigmeii, epigonii, ce-s preamăriţi acum, ridicaţi în slăvi chiar din cărţile de clase elementare şi pînă în artă şi în literatură, fiind trîmbiţaţi cu strigăte şi pocnituri de discuri, de alămuri, nici iarmaroacele de toamnă nefiind scutite de publicitate pentru ei! Doar de lipsesc de la liturghii! Dar şi asta numai în parte s-ar putea spune, căci sînt sigur c-o să vină timpul să fie pomeniţi obligatoriu chiar şi acolo, cu nume şi prenume, să fie bine identificaţi de mase la parastase, în postul mare şi la acatiste, în săptămîna mare. Da; da; sînt preamăriţi şi aici; chiar dacă azi sînt pomeniţi doar cu numele, ca să se spună şi c-au fost cu prisosinţă pomeniţi, dar şi că nu, ca dînşii să poată cîştiga şi de la modestie ce se poate cîştiga şi de la ostentaţia că fiind pomeniţi numai cu numele se pot identifica sau confunda cu sfinţii puşi acolo pe icoanele de pe catapiteasmă şi pe pereţii de la intrare pînă în naos...

O, Doamne, cît de disperat îmi caut eu trecutul, întocmai ca printr-o ceaţă groasă în care poţi spune şi că parcă vezi ceva, dar şi că doar de ţi se pare ţie! Mă identificam cîndva cu voevozii şi cu domnitorii din istoria învăţată, cu faptele lor măreţe — în copilăria mea, cu neputînd concepe cînd voi fi mai mare să nu fiu ca ei, sau chiar să fac fapte cu mult mai mari decît ştiam că au făcut. Prin zăvoaele, vîlcelele şi poenile pe care le privesc acuma de departe, atunci cînd păşteam mieluşeii pe aici şi-i amestecam cu ai altor prieteni de ai mei, ne jucam pe cîmpie cît e ziulica de-a-românii-şi-tătarii sau dădeam lupte ca la Plevna — românii bătîndu-se cu turcii. Deşi, ca într-o înţelegere făcută chiar de dinainte de a începe lupta, acei care îşi asumau roluri de invadatori trebuiau ca în jocul următor să-şi ieie rolul de români, ca şi ei, la rîndul lor, să guste victoria atît de mult dorită — din moment ce în prima parte trebuiau să lupte numai atîta cît să aibă ocazia românii să iese complet biruitori... O, Doamne, şi acum... Acum parcă mi-e ruşine chiar şi numai să gîndesc la glorie şi măreţie, la demnitate, la onoare, la setea de a fi cineva, de a învinge în viaţă

cu afirmarea mea, de a face fapte mari, care să mă pună deasupra tuturor, din moment ce tot trecutul ni repudiat...

Iată-mă ajuns şi la Durău! S-ar cuveni după regulele drumeţiei să fac un popas aici. Mai ales că toată lumea îl face, nu atît că simte cineva nevoia ca să-l facă după oboseală, ci pentru panoramă — hotelele şi cabanele anume fiind aşezate cu faţa înspre ea... Eu am să-mi cumpăr doar o apă minerală şi am s-o iau în continuare la picior, căci ţin să-mi recuperez întîrzierea, s-ajung cît mai repede sus, pe altarul dacilor de odinioară, acolo, în creastă de Ceahlău...

Numai să mă gîndesc puţin pe unde trebuie să urc: dacă o iau pe potecuţa asta şerpuită, pe care o preferă acei în vîrstă, nu pot fi nici pîn-la prînz în vîrf; de merg pe asta mai abruptă, este într-adevăr, mai greu — poate chiar foarte greu —, în schimb ajung pe creastă mai devreme. Să vedem cum şi cît rezist eu însă la urcuşul ăsta pieptiş pînă acolo. De-aş fi sosit în staţiune mai devreme, aş fi vizitat încă odată mînăstirea din Durău — cu toate c-am văzut-o pînacum de multe ori...

De necrezut cum tansformă societatea omul ca atare cînd i se răpeşte acestuia tot mitul, fără de care fiinţa omenească se pare că nu poate rezista în impactul ei cu forţele Naturii, dar şi cu propria sa conştiinţă mereu-mereu iscoditoare, care nu-şi poate acum răspunde şi ieşi decît pe această cale la problemele ei primordiale. Căci îmi aduc aminte bine că biserica era cîndva locul sacru pentru adunare, pentru ritual. Era un ritual pe care omul îl oficia în sine însuşi, făcînd astfel legătura lui cu Cerul, dar şi cu obştea toată. Fiindcă, privind în sine şi văzînd acolo, în conştiinţa sa, tot răul, ceea ce-l impurifica, acum făcea el însuşi legămînt cu sine însuşi, dar şi cu Cerul de deasupra sa, ca cele rele petrecute să nu se mai întîmple niciodată. De aceea, ca într-o modalitate de a privi omul în sine însuşi şi a se corecta, se împăca atunci cu cei din jur, agapele şi praznicile de pe atunci aveau acelaşi rol: de împăcare a tuturora. Cu ocazia aceea, se făcea din nou sudarea oamenilor la un loc, aşa cum a mai fost, refăcîndu-se acu şi aici cordonul ombilical al omului care-l lega din nou cu Cerul, cu Unul, cu Totul — placenta de inserţie fiindu-i înfiptă cu cotiledoanele sale în legitatea lui... Pe cînd acum, o Doamne, nimeni nu mai pomeneşte de vreo legătură. Deşi, prin efect de raţiune chiar, fiecare ştie că trebuie să existe aşa ceva...

O, patriarhale timpuri spulberate ca frunzele uscate şi căzute jos, luate de un uragan! Să nu-ţi vină să crezi c-au fost odată vremuri cînd plugarul înainte de a-şi înfinge cuţitul plugului în brazdă, în trilurile ciocîrliei îngenunchia întocmai ca un sacerdot în faţa altarului de oficiere a sacrului ritual. In faţa ogorului său văzut a fi ca un altar, privind albastrul cerului de sus, ţăranul îi făcea mai întîi de toate cruce şi-i cerea Susului harul, implorîndu-l ca el să coboare în jos la el. Să nu mai spunem cum o făcea înainte de a strînge el recolta. Căci ruga, cu ofranda şi cu mulţumirea erau pentru el atunci desăvîrşita armonie, de la care îi cobora în suflet pacea, liniştea şi bucuria, împlinirea de sine, din moment ce pe atunci Susul şi cu Josul

trăiau într-o desăvîrşită armonie... Pe cînd acum, neadmiţînd şi necrezînd nimeni în nimic, violenţa este pretutindeni — singură judecata şi pedeapsa neputînd nicicum şi niciodată corecta ceva. Azi din lăcaşuri sfinte s-au făcut depozite de mărfuri, magazii sau săli de dans, ori, cel mai des, bisericile au fost prefăcute în ruine; peste ele, ca şi peste cimitire, aşezîndu-se blocuri de locuit, fabrici de tot felul sau trecînd şosele pe deasupra. Astfel că acum cu un total dispreţ vrea ca să se uite că sub ele zac osemintele celor dragi nouă. Aşa încît, acei veniţi ca să se roage în biserică sau să aprindă candela ori lumînarea la mormîntul celor dragi trecuţi dincolo au putut vedea de data asta cum escavatorul ca o satanică şi blestemată mînă ieşită din mundusul infernal de sub pămînt i-a dărîmat zidurile şi apoi a răscolit rămăşiţele pămînteşti a celor trecuţi în veşnicie, împrăştiindu-le oasele peste tot ca ciolanele de la cantină după ce-a fost consumată carnea. Acelaşi dispreţ pentru om ca şi pentru animal! Deşi, oricine ştie bine că primul este purtător de conştiinţă, care-l situiază deasupra a orice este viu... Conformîndu-se unei satanice doctrine, s-a făcut tabula rasa din tot şi din toate, preamărindu-se întotdeauna noul. Un nou pe care, de mare şi important ce este, aproape că nu-l vede nimeni. Aşa încît, văzînd ceea ce poţi vedea, să te mai miri oare că fiecare se simte stingher şi fără soartă, alungat de lume şi de Natură chiar, pe care o vede a-i fi potrivnică, din moment ce i sa furat întreg trecutul — pînă şi locul unde-i zac cei dragi trecuţi în veşnicie fiind distrus şi se vede singur în faţa tuturor?...

Ptiu, blestemate creaturi care pretindeţi că sînteţi deasupra tuturor, că stăpîniţi totul şi că prin tot ceea ce faceţi vreţi să mîntuiţi întreaga lume de rău şi de năpastă, de abea acuma aducînd-o voi pe lume!... Nu pot înţelege cum le poate veni unora prin minte să facă una cu pămîntul tot trecutul unei naţiuni, pretinzînd că prin ceea ce fac şi instaurează ei ca ideologie i-ar arăta fiinţi omeneşti calea înspre fericire!... In zilele copilăriei mele, ca un efect al intuirii — cunoaştere fără cunoaştere sensorială, discursivă — ziua era privită ca un fel de scară a vieţii, identică în desfăşurare cu a fiinţii omeneşti. Căci pe atunci totul parcă decurgea ca după o cerească programare de împlinire dintre Cer şi Terra, dintre Creiator şi creiatul său, dintre acel puternic şi generos ce dă şi acel bicisnic ce primeşte harul. Era, credeam eu atunci, un scenariu de desfăşurare cu fast şi sacră săvîrşire, fiecare răsărit şi apus de soare spunîndu-i omului ceva. Ziua avea pe atunci, după aceleaşi sacre programări de sus, întocmai ca şi omul, un răsărit de soare — o naştere —, o copilărie, cu un apogeu — maturarea — şi un declin în pantă lină — îmbătrînirea —, sfîrşind cu apusul — moartea —, cu care se încheia întotdeauna ciclul —, ca un nou răsărit de soare să înceapă iar a doua zi disdedimineaţă... Da; da; pe atunci, amîndouă vieţile, a omului şi a zilei, după aceiaşi hărăzre de sus venită, făceau un ciclu ceresc de împlinire, la care participa ca martori din partea Cerului întreg ziua Soarele, în timpul nopţii, Luna, cu stelele de pe cer; primul patronînd lumina, viaţa, iar celălalt mar-

tor, întunericul, moartea temporară, cu care se încheia un ciclu — ca a doua zi totul să reînceapă de la capăt... Pe cînd astăzi...

Imi aduc aminte bine că în vremea copilăriei mele, desfăşurarea zilei parcă se făcea întotdeauna după un sacru ritual pe care Cerul însuşi îl oficia, aducîndu-le aminte oamenilor că aşa-i şi ciclul vieţii lor. Era un ritual ce începea de dimineaţă, cu o utrenie aproape mută; pe cînd la prînz se săvîrşea întotdeauna liturghia, Ea venea a fi ca într-un climax de oficiere, la care trebuia să se ajungă — zarva, bucuria implinirii forfota, mişcarea, lucrul şi cîntecul de voie bună făcînd-o de cunoscut de către orişicine. Iar mai tîrziu, totul se încheia cu o vecernie oficiată în amurg, cîntată duios, în taină, mai ales de greieri şi de fluiere de păstori care se întorceau cu turmele de la păscut...

O, Doamne, că dacă aşa ceva reprezenta pe atuncea spusul de Natură, de ţinut bine minte de către om, ca simbol a celor ce se petrec cu el în fastul văzut pe vremurile copilăriei mele, cine îşi putea închipui că va veni odată vremea ca un astfel de ceremonial să fie îndeplinit chiar de Natură în taină numai pentru ea şi nu cu o mare solemnitate făcut, cu acel mare ritual ca împliniri — aşa cum doar Natura ştie să-l îndeplinească şi omul beneficiar să se bucure de el?! Pe atunci în zori, ca pentru prima dată, aurora dimineţii deschidea acel spectacol cu adevărat fantasticat al începutului de zi. In linia de orizont a unirii Pămîntului cu Susul, Cerul devenea din negru, cum era pînă atunci, progresiv, pe nesimţite, auriu, luînd apoi nuanţa albläptoasă, ce se pierdea încetul cu încetul către în sus, pînă la Luceafărul de dimineaţă; ca mai apoi, cu o nuanţă de roşu-roz, la fel de progresiv, să se instaleze azurul de rămas tot timpul zilei...

Intocmai ca într-o desfăşurare după plan şi la efectul magic al unui Logos în silenţiu pronunţat — un Logos a cuiva greu de cunoscut de către simţuri, dar uşor de sesizat de orişicine prin efectul raţiunii, ca şi după mişcare şi împlinire, după transformare —, simţind că imperiul amurgului şi al tăcerii, al odihnii şi al visului trebuie s-apună, ca să facă loc imperiului luminii, a mişcării şi prefacerilor în toate, pălind încetul cu încetul, Luna şi constelaţiile toate, ca într-un act de operetă, îşi încheiau ultimele lor festivităţi. Concomitent cu asta însă începeau acele împliniri depinzînd de astrul zilei. Intocmai ca în efectul unei magice făcături de mînă dreaptă, care reuşeşte aşa, chiar aşa cum a fost ea invocată, Natura se trezea din nou la viaţă...

O, Doamne, că acum cînd mă refugiez în cele bune şi frumoase din copilăria mea îmi amintesc cît de mult îmi mai plăcea atunci să privesc continuu cum se ridica dimineaţa roua de pe flori şi iarbă întocmai ca un voal, despre care ai fi putut spune şi că este — fiindcă îl vedeai deasupra văilor şi a dealurilor privite mai din depărtare — dar şi că doar ţi se pare ţie; pămîntul tot părîndu-ţi-se a fi un imens altar, de pe care fumegînd se ridica încetul cu încetul nori de smirnă şi tămîie către ceruri — totul desfăşurîndu-se după lege, ca împlinirea să fie o adevărată împlinire. Ca un imens bulgăre de diamant deja

ridicat de după deal, Soarele urcînd încet pe bolta albastră de cristal trezea deîndată tot la viaţă şi mişcare. De la gîză pîn-la om, tot ce era vieţuitoare îşi relua acuma ciclul iarăşi de acolo de unde l-a lăsat în timpul serii — toate mişcîndu-se, ai fi spus, după un plan şi o prevedere în devenirea lor... Pe cînd acum, o Doamne, o zi mai seacă decît cealaltă şi totul plin de silnicie, de teamă şi revoltă, ce ţi se petrece numai în minte, ca un suspin înăbuşit în tine însuţi.

Privind acuma de pe pantă jos, în vale, simţind cum îmi vin în minte fel de fel de evocări din copilăria mea, aş putea spune nu că trăiesc de fapt cu simţurile realul care îmi vine de la urcuşul pe care-l fac, ci că simt ceea ce simt după şi conform celor evocate din cele întîmplate cîndva, odată, de parcă n-aş fi în carne şi în oase, ci ceva eterificat — o formă de conştiinţă pură, care simte ceea ce simte ca venind numai din sine însuşi şi nimic din cele sosite dinafară...

Zău că oricît de caloase mi-ar fi devenit de atunci încoace simţurile mele, parcă nu pot să uit niciodată amurgurile acelea din copilăria mea, cu norii roşiatici, întinşi ca un tapet fantasticat către asfinţit; cu umbrele de copaci aflaţi în apus de soare — care se lungeau din ce în ce mai mult, pînă cînd toate se topeau în întunerec; cu soarele ca un glob de foc strecurîndu-se către asfinţit prin norii ca păcura de negri — redînd un apus de soare cu adevărat fantasticat; cu voalul diafan de ceaţă ca unul de mireasă aşezat la început de văi, pe sat, apoi şi sus, pe dealuri. Aşa încît, în final lumea toată părea va fi învăluită în amurg, venit întocmai ca o binecuvîntare înainte de a merge să te culci... O, Doamne, că mă întreb acum cu nostalgie, cum se face că acuma nu le mai văd aşa?!... Nici urmă de îndoială că totul se vor fi producînd la fel, dar acel ceva din mine însumi, venit întocmai ca un şoc de la data aceea care a schimbat în întregime lumea, mă împiedică s-o mai văd aşa...

Pe atunci — fiindcă binecuvîntarea curgea de sus peste tot ce-i lucru şi fiinţă, fiind o armonie —, în pragul înserării, cu ciripiri scurte, — întocmai ca nişte întrebări puse pentru puişorii ei din cuib —, rîndunica întoarsă sub streaşina casei noastre parcă-şi întreba puii înainte de culcare de sînt sau nu sînt mulţumiţi de cele căpătate în timpul zilei, ea aşteptînd răspunsuri de la ei tot la fel de scurte, înainte de a-şi întinde aripile ei calde peste ei şi pieptul ca să-i încălzească în somn pe timpul nopţii... Pe cînd azi, cele mai multe oraşe şi chiar sate doar din dicţionare de aflu că sînt în ţara asta rîndunele, din cauza poluării de care iresponsabilii puterii se fac a nu auzi nimic — poluare care parcă tinde ca să schimbe faţa viului din ţară, ucigînd de la an la an fel de fel de specii. Aşa încît, doar prin satele chiar din apropiere de păduri de mai poţi întîlni cîte una ici şi colo...

O, sacre amintiri de neuitat nici pe patul morţii, că-mi aduc aminte bine că pe atunci înserarea şi amurgul cu încheierea zilei venea a fi săvîrşită ca o vecernie cîntată într-un pianissimo, cînd mai forte, cînd pe cale să nu se mai audă, de către greieraşi — ai fi putut spune întocmai ca după o adevărată partitură. Era o partitură pe care silenţiul nopţii o făcea şi mai de auzit şi mai de gustat în strălucirea

constelaţiilor de pe cer —, care din cauza purităţii atmosferei ţi se păreau atît de mari şi atîta de aproape de pămînt, c-ai fi putut spune că aruncînd cu praştia în ele, piatra nu se va mai întoarce pe pămînt...

Trudiţi, dar fericiţi de împlinire c-au făcut tot ceea ce şi-au pus în gînd să facă, lucrătorii de pe ogoare se întorceau acasă alături de ciobănaşii mînînd din urmă turmele de oi şi cirezile de vaci. Călcînd agale, cu pas solemn, întocmai ca nişte patriarhi aflaţi acu într-o solemnă procesiune cu sacre împliniri de ritual, sunînd tălăncile în ritmul călcăturii de picior, oamenii ca şi dobitoace erau pe atunci deplini protagonişti în această încheiere de ciclu a zilelor de vară. Deşi era făcută cu acelaşi fast, în fiecare anotimp, procesiunea era altfel împlinită. Pentru mine atunci, acel ritual era atît spectacol cît şi vecernie cîntată de tot viul aflat aicia, pe pămînt...

Cu o adîncă nostalgie îmi aduc aminte acum de acele vremuri şi mă gîndesc cu groază ce m-aş fi făcut acum, în împrejurări ca ăstea, de nu le-aş fi avut atunci, ca să-mi oblojesc cu ele mintea chinuită? Probabil că m-aş fi trezit a fi acum cu un suflet gol — gol întocmai ca o oală de lut dogită, în care n-a fost niciodată absolut nimic. Şi asta, fiindcă nu împlinirea vegetativului din tine — cum se preamăreşte astăzi că s-ar fi realizat (şi măcar de ar fi fost făcută!) — este aceea ce contează, ci ceea ce mintea are ca vibraţii sufleteşti, ca exaltări spirituale. Nişte vibraţii sufleteşti care au fost anihilate cu desăvîrşire de acel istoric holocaust de aproape o jumătate de veac, care a schimbat din temelii toată lumea rămasă dincoace de prăpastia creiată între cele două lumi...

Da; da; numai aşa îmi pot eu explica această satanică obstrucţie a simţurilor — mai bine zis a conştiinţii — repercutîndu-se asupra modului ei de a colora de fiecare dată în acelaşi fel, nefast, acel ceva venit din tine însuţi sau din cele dinafară, pervertind totul şi transformînd totul în mîhnire. Că nu-i ceva care ar veni din firea omului, schimbîndu-se cu timpul, o dovedeşte faptul că şi copii se comportă azi la fel — de o manieră de parc-ar fi devenit maturi în plină fragedă copilărie. Aşa încît, toată lumea pare azi a fi mîhnită, întristată, disperată, fără de speranţe, niciodată mîngîiată în suferinţa ei...

Pe cum constat acum, a avut mare dreptate înţelepciunea populară care a spus că "drumul cel mai scurt între două puncte nu-i dreapta care le uneşte, ci calea ocolită, dar netedă şi bine bătătorită". Căci, dacă aş fi luat-o pe dincolo, poate aş fi fost mult mai aproape de a fi pe creastă — şi încă odihnit; pe cînd pe aici, de cele mai multe ori fac un pas înainte şi doi înapoi, cu bocancii ăştia alunecînd pe pietricelele acestea presărate pe stîncile teşite, lustruite de vînt şi erodate de gheţari, încît nu pot fi sigur niciodată pe picioare...

Aş zice că dacă trebuie să mă consider răsplătit pentru calea aleasă a fi urcată pe aici, urcînd pieptiş în panta asta atîta de stîncoasă, este că am de aici o priveliţte în vale pe care n-aş fi avut-o de aş fi mers pe dincolo. Mi se deschide în faţă de aici un relief cu adevărat fantasticat. Căci e presărat cu stînci şi cu prăpastii, cu brazi ce par ca spînzuraţi deasupra lor — de te miri de unde îşi trag ei existenţa

din puţinul sol aflat deasupra stîncii —, nu mai mult decît încape într-un butoi; cu pîrîiaşul acesta nu mai gros în şuviţa apei decît grosimea braţului sau gambei — pe care-l văd rostogolindu-se din cascadă în cascadă; că, mic, aşa cum este, face un sgomot cît nu ştiu care vale. Deşi, ascultîndu-i spusul în acest silentiu de pădure, ai spune că-i o simfonie a muntelui, cu ropotul de tobe ceva mai pronunţat. Fiindcă apa care se strecoară pe aici, printre stînci, face din loc în loc mici lăculeţe, care devin mai jos cascade, prin care apa se revarsă în jos cu spume. Ca să nu mai spun nimic de aerul acesta tare, parfumat, cu mirosuri de răşini şi de polenuri, care ies din ciucurii de brad şi de decorul acesta panoramic din faţa mea, cît şi de acel din vale. Acela se schimbă de fiecare dată cînd fac cîte un ocol după stîncile pe care le escaladez prin despicătura dintre ele...

O, copilărie binecuvîntată, legănată de o Natură şi societate pe atunci nubilă, ce văd că-mi invadezi cu insistenţă iarăşi mintea, c-aş putea spune acum cu adevărat că aceea era o lume cu adevărat arcadiană! Aşa încît, s-a impregnat în mine atîta de adînc, încît chiar în calozitatea asta sufletească instalată în mine de decenii văd că tot mai poate să răzbată ceva-ceva amintiri plăcute în cercul luminos al minţii mele. Ba nu numai că poate să răzbată, dar, pe cum văd eu foarte bine, o pot folosi şi ca balsam ce-l pui pe rană — o rană ce nu-i doar la mine tot mereu-mereu deschisă, ci la toată lumea din ţara asta...

Nu pot să uit niciodată ce fascinaţie era atuncea pentru mine să privesc nopţile de vară, cînd preferam să dorm afară, în căpiţele cu fîn, care în fermentarea lui mă încălzea pe tot timpul nopţii, eu stînd ca într-o baie caldă pînă dimineaţa. Dar, mă întreb acum, cît dormeam de fapt? Căci, deşi odată şi odată de oboseală tot mă rupea somnul — poate mai mult de fascinaţia spectacolului cosmic la care asistam —, cea mai mare parte din timpul nopţii priveam uimit spectacolul ceresc, atît de fascinant, de necomparat cu altceva nici atunci şi nici chiar azi. Cum satul meu natal era aşezat pe un deal şi bolta cerului de catifea — pe care parc-ar fi fost răsturnate neglijent miliarde de nestemate cu strălucîri diverse, îi stătea deasupra aşezată ca un cort —, aveam iluzia să sînt şi printre stele, dar şi pe pămînt. Aşa încît, de fantasticate ce erau ele în realitatea asta, le mai fantastica în plus şi închipuirea mea. Căci răscolea în mine pe atunci amintirea tuturor basmelor — eu plasîndu-mi eroii lor acolo, printre stele, visînd-visînd continuu... Doar dîrele de foc, parcă făcute de o cosmică şi nevăzută mînă, care arunca cîte un astru dintr-un colţ al cerului în celălalt, îmi întrerupea din cînd în cînd visarea — ca s-o reiau deîndată după spaimă de la capăt, chiar de acolo de unde îmi întrerupsesem eu visarea...

Intocmai ca într-un spectacol cu un repertoriu bine pus la punct în executarea lui, în feeria aceea a nopţii ascultam mai întîi cîntecul bufniţei venit deîndată după întunecare, auzit întocmai ca un buhăit de taur — semnal că atunci, ieşind din scorbură după somnul lung al zilei, pleca-pleca repede după pradă. După asta, venea chiotul

huhurezului, de ai fi spus că rîde în hohote tot timpul — un rîs venit în plin miez de noapte. Iar după el, la doar o oră-două, deîndată după miezul nopţii, ascultam triluri de privighetoare; ca în aurora dimineţii s-ascult utrenia cîntată de ciocîrlii, care, urcînd la cer întocmai ca pe o scară, ţineau s-aducă Cerului chiar în zorii zilei mulţumire. Da; pe toate acestea le puteam avea de pe căpiţele cu fîn cosit clădite în vîlcele şi zăvoare de pădure, în care ştiam eu atunci — căci aşa învăţasem din cele spuse cîndva de mama — că la miezul nopţii, în zăvoaie de pădure şi la lumina lunii, s-adună în horă zînele pădurii, care dansează pînă în zorii zilei. Atunci, la venirea aurorei, trebue să se afunde iarăşi în desişurile pădurii. Altfel, lumina aurorei dimineţii avea să le fure frumuseţea toată pe care o au ca zîne. Da; da; acolo, în căpiţa de fîn, unde-mi aveam culcuşul toată noaptea, eram trezit din somn de trilul ciocîrliei, care ai fi spus că acum îşi face rugăciunea ei de dimineaţă — ea înşişi ducînd-o pîn-la cer... Pe cînd acum, parcă nici nu le aud...

O, divine amintiri din copilărie şi timpuri demult apuse, pe care nu le văd cum s-ar mai întoarce iar să-mi încălzească din nou mintea, decît tot printr-un holocaust cel puţin tot aşa de mare ca acel care le-au făcut ca să dispară! Imi aduc acu aminte bine că nici pentru mine nici pentru toţi acei din jurul meu pe atunci nu era niciodată noţiunea de "vreme rea" în sensul în care e privită astăzi. Căci, din moment ce între om şi Cer era tot timpul armonie — sau considerată a fi aşa — şi Unul, Totul, se spunea că dirijează lumea, nimeni n-ar fi îndrăsnit să spună pe atunci că-i oropsit sau asuprit de el. Pe cînd azi, oamenii simţindu-se a fi tot timpul în contradictoriu cu tot ce-i în jurul lor, temîndu-se de tot ce-i înconjoară, ne-mai-crezînd în nimeni şi nimic, oricît de bună ar fi vremea, tot îi găsesc ceva de reproşat — incluzînd-o şi pe ea printre duşmani. Nici urmă de îndoială că în mod cu totul şi cu totul inconştient făcut, asistăm aici la o reacţie la stresul colectiv — bietul om văzînd acu agresiunea venită chiar şi din partea timpului, care deşi-i ca şi atunci, îl crede a fi acum potrivnic. Cîndva, odată, în timpurile binecuvîntate de atunci — în care se putea vedea o concordie a omului cu Cerul şi cu tot din jurul lui —, ploaia, vîntul, viscolul, furtuna şi îngheţul erau considerate momente de supărare doar temporară a Cerului pe om — el revenindu-şi dintr-o dată şi trecînd de la supărarea sa la atitudini cu mult mai generoase. Căci, bunăstarea, armonia, pe atunci erau perenul; supărarea, doar un episod ce trece. Fiindcă — îşi ziceau oamenii de atunci — noi nu sîntem capabili să înţelegem decît prezentul, pe cînd Cerul, care face toate după prevedere, apreciază atît binele cît şi răul altfel — el văzînd răul care se consumă astăzi ca fiind premizele binelui de mîine. Aşa încît, în situaţia de azi, în rău şi disperare aflîndu-ne tot mereu, cînd nu crezi chiar în nimic, cum de n-ai vedea duşmani peste tot locul — duşmani care te atacă şi te urgisesc acum continu?!...

La răspîntia aceasta, zău că chiar nu mai ştiu pe unde s-o mai iau — chiar dacă ştiu că, oricum, spre creastă trebuie să merg. Pe unde ar trebui să mă strecor ca să trec dincolo de stîncile acestea?

Căci, constat că pe acolo pe unde mai este cît de cît petec de verdeaţă, parcă te mai poţi ţine pe picioare, că nu alunecă bocancii aşa de tare şi te mai poţi orienta în mare pe unde au mai trecut şi alţii de dinaintea ta, dar pe bolovănişul ăsta cum să te orientezi, dar mai cu seamă cum să te poţi ţine pe picioare, din moment ce petricelele de deasupra lor joacă rol de bile de rulmenţi aşezate sub bocanci?... Am s-o iau la întîmplare pe aici. Oricum, tot în vîrful crestei trebuie să ducă această cărăruie îngustă care se strecoară printre bolovăniş şi stînci teşite...

Văd eu bine, analizîndu-mă pe mine însumi în felul cum m-am comportat mai înainte de holocaustul de la care viaţa în ţara asta a luat un curs nefast şi cum mă comport acum. Fiindcă acel ceva intrat în mintea oamenilor a acţionat şi mai acţionează încă chiar la rădăcina simţitului din mine — pe care-l perverteşte şi odată cu el o face şi cu întreaga mea gîndire. Căci, văd şi acuma, ca şi cîndva, odată, privind orizontul în depărtarea lui, deasupra munţilor stîncoşi, cum norii stau ca o dantelă înconjurînd pămîntul, arătînd ca o coroniţă pe care parcă Cerul vrea să i-o aşeze acu pămîntului pe cap — nori ce au aceleaşi străluciri, ca şi atunci, cu contraste negre, care se schimbă în fiecare clipă, întocmai ca imaginile de pe un ecran, luînd forme dintre cele mai fantasticate; văd, de asemenea, cum pîlpîe zarea în depărtare, acolo unde Cerul se sprijină pe margini de Pămînt; cum acelaşi soare blînd îl încălzeşte şi mîngîe...; şi, deşi o face tot la fel ca şi atunci şi, desigur, pentru toată lumea, parcă pentru mine acum şi aici nu o mai face...

Deşi de atîtea ori din cîte am urcat pe aici priveliştea şi peisajul m-a fascinat întotdeauna, acum parcă n-o mai poate face cum a făcut-o de atîtea ori mai înainte de acel holocaust istoric, social, ce parcă mi-a încătuşat simţirea ca şi mintea... O, Doamne, parcă încerc din nou să scot din mine, din adîncuri, simţiri de odinioară şi nu pot aduce către suprafaţă decît epave, resturi — pe care caut să le reasamblez la fel aşa cum au fost ele odinioară în mine şi nu pot nicicum s-o fac, pentru că acel ceva de dinainte nu le mai colorează... Să stau puţin aşa, în picioare, ca să-mi trag sufletul o clipă după un aşa urcuş, apoi să privesc din nou în vale, aşa cum o făceam întotdeauna cînd urcam pe aici. O, Doamne că deşi sufletul mi e schimbat, lumea dinafară e aceiaşi! Căci, descopăr acum ca şi atunci păşunile întinse jos, în vale, cu turmele de oi şi cirezile de vaci presărate în iarbă! Văzute de aici, de sus, ele par a fi întocmai ca nişte boabe de fasole aruncate la întîmplare de o cosmică şi nevăzută mînă pe zăvoaele de aici, prin poieniţe, prin vîlcele, mărginite de păduri. Dar, deşi totu-i ca atunci, parcă văzutul de acum nu atrage după sine şi simţitul de atunci, ca să-l coloreze cu binele pe care trebuie ca să-l aducă în mintea în care se reflectă...

Toate aceste bucolice instantanee — parcă stilizate pentru agenţiile de turism din ţările puternic industrializate ca pentru reclamă, spre a stimula înscrierile turiştilor la excursii în locuri care au mai rămas încă patriarhale — nu mai au răsunetul avut cîndva în

sufletu-mi de altă dată. Căci dacă doina era atunci doar doină, acum, pe fondul mîhnirii noastre, ea nu mai mîngîie şi nici consolează sufletul uman, ci acţionează întocmai ca un cuţit înfipt în rană, pe care parcă cineva îl tot răsuceşte încoace şi încolo, sfredelindu-ţi parcă sufletul mereu-mereu. Aşa încît, acest cuţit înfipt acu pe o rană deja existentă, o mai adînceşte încă. Doina azi nu mai este pansament ca în vremuri de odinioară, ci vierme care roade; nu mai alină inima, ci îşi înfige ghiara în ea şi o strînge, o sfîşie...

Privind de aici în jos, ai putea spune că priveliştea este şi trebuie să fie încîntătoare pentru orişicine. Incît îmi pare rău că dorul de a ajunge cît mai repede acolo, sus, pe altar, mă zoreşte să merg cît mai repede într-acolo, c-aş zăbovi aici, pe stînca asta, privind mereu-mereu în vale — chiar dacă frumosul de aici are gust atîta de amar. Cu toate acestea, aş putea pluti aici în melancolie multă-multă vreme, dar trebuie-trebuie s-ajung cît mai repede acolo, sus, să mă simt deasupra lumii, deasupra mea însumi, să simt că mă unesc cu Cerul şi las totul, toată apăsarea, în urmă!..

Cîtă diferenţă în modul nostru de a privi şi a interpreta acuma lumea faţă de timpurile demult apuse, cînd omul nu era atît de înstrăinat de sine însuşi şi de lume ca acum!... Pe atunci, anotimpurile anului păreau a fi doar acte în decorul respectiv dintr-o piesă ce se joacă, fiecare din ele avînd intriga sa, înţelesul şi învăţătura lui. Ai fi spus atunci, o piesă chiar de Cer jucată — cu artişti trimişi aici s-o facă, să se producă pe această scenă atît de largă, care e Pămîntul —, omul fiind doar spectatorul, beneficiarul ei. O sacră şi tainică piesă, totodată, în manifestarea ei, cu început, desfăşurare, cu mistice înţelesuri în ceea ce vrea ea ca să ne spună — sfîrşitul ei venind a fi ca un sfîrşit de ciclu al vieţii, cu o încheiere care este totodată şi început de ciclu nou. Şi asta, desfăşurat la infinit, ca pentru a fi bine ţinută minte de om cînd caută să-şi ştie soarta după moarte...

In vremurile acelea demult-demult apuse, cînd omul asculta mai mult de Cer decît de oameni, atunci cînd piţigoiul ca trezit din amorţeala iernii, ciocănind cu ciocul lui scurt în scoarţa mărului din grădină, chiar pe ramura de lîngă geamul aflat în dosul casei mele — el schimbîndu-şi chiţcăitul de pîn-atunci în cîntec scurt, ca un fel de îndemnare, cu un tainic înţeles pentru plugar —, îl făcea pe acesta ca să-şi deie seama deîndată că trebuie să-şi pregătească plugul şi să iese la arat. Căci, după mugurii din ramuri ce stăteau ca să plesnească, el ştia acuma bine că-i timpul pentru asta — chiar dacă pe ici pe colo, prin văi şi pe sub rîpi, se mai putea vedea cîte un petec de zăpadă ascuns razelor de soare care bat direct pămîntul. La fel îndemn — de data asta insistent — primea plugarul de la sositul rîndunicii în cuibul de sub streaşinile casei sale sau a berzei din cuibul ei de vreascuri de pe hornul casei. Aşa încît, chiar de ar fi uitat cineva de treaba asta, i-o aducea aminte tot din jur, căci totul se desmorţea încetul cu încetul din somnul lung al iernii. Pe cînd acum, în silnicia în care plutim cu toţii, nici cu forţa nu vor să iese oamenii la lucru...

O, Doamne, îmi aduc aminte bine că pe atunci ieşirea la arat era o adevărată sărbătoare şi ritual totodată. Căci, privind pămîntul cum se răsturna în urma brăzdarului de plug şi apoi cerul cu soarele şi norii de deasupra sa, plugarul îşi dădea bine seama că el oficiază în fapt un tainic ritual — însămînţatul făcut de el simbolizînd de fapt o lege a vieţii şi a morţii, din moment ce din ceea ce punea acolo el sub brazdă, părînd a fi ceva mort, i se dovedea deîndată că iese viaţă, care se desvoltă şi pîn-la urmă se transformă în pîine. Asta însemna în gîndirea lui că existenţa vieţii şi a morţii e venită atît de sus cît şi de jos; că mama Glie, ca şi Cerul, tatăl, sînt tot timpul aflaţi în cununie — o cununie din care iese de totdeauna şi pentru totdeauna atît viaţa cît şi moartea. Drept care, această legătură el o făcea prin rugă, aşa cum păsărelele o făceau prin cînt. De sub straşinile casei, stînd pe margine de cuib — în care doar de mai punea acu un fulg sau doi — rîndunica scotea din guşuliţa ei cu mult mai mică decît o alună triluri-triluri închegate într-un recviem adus Cerului-de-sus, încunoştiinţîndu-l că toate au decurs pe Terra după lege. Şi o făcea atîta de sîrguitor şi din inimă cîntat, de te-ai fi mirat de unde şi cum poate ea scoate ceea ce scoate dintr-o guşuliţă atît de mică, binecuvîntînd laolaltă atît Cerul cît şi Pămîntul. Pe cînd acum, acum pare că nimeni nu mai înţelege acest recviem şi nici nu mai simte fiorul sacrului care reiese din ceea ce spune ea. Căci modul de a gîndi şi a simţi al omului s-a schimbat cu desăvîrşire, totul venind a fi acum întocmai cum un nepriceput ar da cu pumnul în rama harpei sau în mandolină, voind să scoată de acolo sunete melodioase cu care să cucerească inimi şi simţiri. Pe cum este de văzut, deşi instrumentul şi mecanismele au rămas absolut aceleaşi, numai modul de a fi ele mînuite diferă faţă de trecut — rezultatul fiind cu totul altul...

In acest anotimp al primăverii, fiece eveniment de seamă era de fapt o sărbătoare. Cu toate acestea mi-a rămas adînc întipărit în minte ca amintiri şi ca simţiri "Ziua mieilor" sau "Sărbătoarea despărţirii mamelor de fiii lor" — cum se numea pe atunci ziua cînd oile grupate în turme mari plecau de la şes sau dealuri sus, pe munte. Behăitul lor atunci, venit ca un fel de rămas bun, era însoţit doar de cîteva scîncete, mai mult făcute în surdină, din partea mieilor rămaşi acasă pentru singurătatea pe care le-o lasă în suflet. Căci deîndată, ademeniţi de flori şi iarbă, ei se pierdeau prin ea care încotro, intrînd cu toţii în covorul verde din zăvoaie şi vîlcele. Cu toată mîhnirea ce le-o aducea acuma despărţirea, parcă înţelegîng firescul venit de sus că maturarea vine negreşit, în sbengueli sărind prin iarbă, ei se pierdeau în grupuri-grupuri prin vîlcele şi zăvoaie, în care cu sbor greoi — parcă chiar pentru aceea să fie mai mult timp văzuţi şi admiraţi de copilaşi — fluturii îmbrăcaţi în hainele de sărbătoare, în costumul lor viu colorat, sburau din floare în floare ca cineva pe de-a-dreptul răsfăţat, căruia i se pare că frumosul e altundeva decît acolo unde şi-a ales el locul deocamdată... Pe cînd acu...

Ca în trăirile petrecute în vremuri din illo tempore, cînd oamenii împărţeau bucuriile cu zeii, căci zeii erau printre oameni şi

timpul putea fi suspendat după dorinţa fiecăruia, dilatîndu-l sau comprimîndu-l după voie, frumosul a rămas de neuitat de nimeni niciodată care l-a trăit în acele timpuri cînd simţirea era cu adevărat simţire. Pe atunci, apusul de soare, crepusculul ca şi farmecul nopţii erau gustate de om cît şi de dobitoace, căci rumegatul mieluşeilor făcut pe îndelete acu, în timpul nopţii, ai fi putut spune că-i ajută să-şi uite dorul de mamele lor plecate în munte, sus, departe. Fiindcă, maturîndu-se de la o zi la alta, îşi găseau alte plăceri, alte bucurii, tocmai fiindcă îşi pierdeau complet copilăria. Chiar aşa cum spun era. Căci, din moment ce acel ceva care cerea de dinăuntrul firii armonie se încadra şi era satisfăcut de cele dinafară venite parcă pe măsura lui, îmbinarea aceasta în săvîrşirea împlinirii făcea ca mintea şi firea la un loc să se simtă la fel de împlinite. Trăind în acelaşi cadru de cu o zi mai înainte, existînd parcă într-o lume fără timp, în care desfăşurarea simţitului din prezent este şi reprezintă totul, cucul — acea pendulă a păduri mergînd adesea în ea neregulat, parcă tocmai de aceea să nu sugereze timpul —, de fiecare dată îngînat de pupăza desfrînată, făcea ca tot viul să se bucure de noua zi şi toată supărarea despărţirii mieluşeilor de mamele lor să fie dată uitării chiar de a doua zi... Pe cînd acum, un cer care deapănă zile mohorâte, căci nici un vis nu e permis nimănuia.

Pe atunci vara, chiar din acele tainice împliniri ce se săvîrşesc în ea de către om şi dobitoace — fiind şi reprezentînd un apogeu în desfăşurarea grijii pentru existenţă, îndeplinită cu o adîncă prevedere pentru viitor numai de acel ce poartă în dînsul conştiinţă —, în felul cum se desfăşura în ritmuri totul, ai fi spus că nu reprezintă altceva decît timpul împlinirii şi al desăvîrşirii acelor tainice înţelegeri de ajutor dintre om şi dobitoace — ca părţi aflate tot timpul într-o continuă întrajutorare. Ca să nu mai amintesc de acel concordat dintru începuturi făcut între Pămînt şi Cer, între om şi tăriile de sus, încheiat cu o anume înţelegere ca lucrurile să decurgă şi să se împlinească aşa cum au fost ele stabilite dintru începuturi — fie că-i timp frumos, cu soare dogorind, fie ploios, tinzînd să potolească aşa cum trebuie setea recoltei de pe cîmp. Fiindcă, ai fi spus, tot viul parcă de multă-multă vreme cerea asta. Căci, se credea pe atunci că se face asta tocmai ca armonia să fie şi pe mai departe armonie... Acum o impilare ce curge parcă de sus...

Văzînd atunci cum se împlineşte totul, ai fi spus că Cerul însuşi ar fi ştiut foarte bine că acum se hotărăşte avutul pentru nevoile de mai tîrziu şi n-ar fi vrut nicicum să întîrzie cu harul acordat, să strice armonia dintru începuturi hotărîtă să domnească în lume, între oameni ca un tot şi necuvîntătoare, ori dintre ei cu toţii împreună, materie vie laolaltă şi cea moartă la un loc. O prevedere a Cerului sîrguitor, ar fi spus cineva pe atunci — simple înlănţuiri fireşti de fenomene necesare sau întîmplătoare ni se spune astăzi. Deşi spusul de acum vede orişicine că nu satisface în întregime cerinţa minţii noastre, din moment ce nu explică îndeajuns de ce în principiu cerutul concordă cel mai adesea cu avutul şi de ce şi cum se face că

finalităţile se înlănţuie armonic cu împlinirile de jos şi pînă sus la Totul care le înbucheteză — fiinţa omenească fiind împletită în ele întocmai ca un fir într-o întinsă ţesătură ce cuprinde Universul tot...

Cît despre toamnă, oricine ar fi avut atunci atît de multe de vorbit că numai nespusul lui deloc l-ar fi satisfăcut în întregime — din moment ce orişice încercare, oricît de insistentă ar fi fost ea, prin nereuşita de a spune tot ce-ai avut de spus îţi putea aduce mai mult regret decît satisfacţie avută, prin necomunicare a ceea ce ai avut de spus; pe cînd nespusul măcar dă ocazie cunoaşterii pe calea intuirii. Ai fi putut spune atunci că mai înainte de a-şi oferi darurile sale pentru tot viul de pe pămînt — daruri realizate de Pămînt în concordanţă cu Cerul de deasupra lui — toamna îşi îmbrăca mai întîi haina ei de sărbătoare ca un patriarh veşmîntul aurit înainte de a se pune să oficieze un ritual pe care-l aşteaptă toată lumea. Căci, vedeam în asta un veşmînt atîta de fantasticat în formă şi culoare, atît de scump, că şi-l putea permite ca să-l aibă numai acei cu adevărat bogaţi, care nu fac economii cînd este vorba să-şi arate opulenţa — din moment ce toamna era capabilă să şi-l schimbe în fiecare zi...

Da; da; în fiecare zi. Căci Natura, ca şi omul, în ceea ce face fiecare, sînt la fel de conştienţi că frumosul şi nu urîtul trebuie ostentat. Astfel că din moment ce toată lumea ştia bine că avutul se înbină strîns cu tainica dorinţă a posesorului de aş-i face bine cunoscută opulenţa tuturor, cum de nu şi-ar fi expus toamne tot avutul în acest cadru maestuos? Munţii, dealurile, cîmpiile, livezile, zăvoaele cu iarbă şi copacii cu frunzişul, îşi schimbau în fiecare zi înfăţişarea de la o zi la alta, toate arătînd altfel, de parcă acest vernisaj fantasticat expus de Natură înşişi, mai întîi pentru sine înşişi şi apoi pentru acei care-l privesc, ar fi fost regizat şi adus la îndeplinire de cineva ce-i mai puternic mult decît Pămîntul — ba şi decît Cerul — după un plan anume de dinainte stabilit. Căci o făcea parcă în mod ostentativ expus, din moment ce îşi schimba tot timpul altfel ornamentaţia prezentă, întocmai ca scenariştii decorurile într-o operetă, ca aranjamentul să fie concordant cu uvertura şi întreaga partitură ce se cîntă. Ba şi făcut atît de bine regizat, ca nici ochiul nici urechea să nu distingă în formă sau în sunet nici cea mai neînsemnată lipsă de gust şi de armonie... Pe cînd acum... O, Doamne!...

Ca într-un otpust care închee liturghia, sburînd pe cerul plumburiu de toamnă, cocorii aşezaţi în unghiu cît mai ascuţit, să poată spinteca văzduhul cît mai uşor în drumul lor, cînd intrînd, cînd tot ieşind din nori, lăsau în jos, ca pentru acei ce îi asculta, strigăte de adio, căci îşi luau rămas bun acu de la locuri ca şi de la oameni. Şi ca nu cumva melancolia să răzbată mult prea mult din părăsirea locurilor atîta de frumoase, în care toţi îşi petrecuse întreaga lor copilărie, ca şi creşterea de pui, în strigătul lor de adio făceau parcă şi promisia că în scurtă vreme ei se vor întoarce — atunci cînd ciclul vieţii iarăşi va începe de acolo de unde s-a închis pentru scurtă vreme...

Da; da; îmi aduc bine aminte acum că plecatul lor îmi semăna pe atunci în sufelt o melancolie dulce-amăruie, cu oarecare nostalgie, căci sburatul lor de pe aici amintea de fapt căderea frunzelor, venirea brumei şi a îngheţului iernii — nimic altceva decît o lume care se închee, nu ca totul să dispară, ci ca să creieze premizele deîndată pentru o altă apariţie în ciclul desfăşurării vieţii... Pe cînd acum, o veşnică silnicie fără de speranţe...

O, Doamne, dar cîte mai rămîn de spus despre sezonul iernii petrecut în timpurile acelea, din moment ce copilăria toată parcă n-avea nici un înţeles şi nici un farmec fără zăpada iernii şi fără Crăciunul cu care se asocia pe atunci întotdeauna! Parcă nimic nu era mai cu fervoare aşteptat atunci decît căderile zăpezii. Pe cîtă tristeţe şi mîhnire, teamă de frig şi lipsuri aduce iarna de aproape o jumătate de secol încoace de cînd ne sbatem în lipsuri şi privaţii de tot felul — care-s sub demnitatea fiinţii omeneşti, jicnînd stadiul civilizaţiei de azi, ca şi a oricăreia din trecut —, pe atît de mare bucurie aducea pe vremurile acelea iarna, atunci cînd hambarele şi magaziile erau toate pline de recolte. Chiar de asta, pe atunci sezonul iernii era de fapt sezonul sărbătorilor, a nunţilor, a botezurilor şi petrecerilor de tot felul. Zăpada s-ar fi putut spune pe atunci că nu acoperea pămîntul cu tot ce e pe el, ci că-l unea cu Cerul, căci albul uniform ce se depunea deîndată peste tot şi toate se unea cu albul cerului înourat aflat deasupra. Aşa încît, Susul şi cu Josul fiind concepute şi trăite împreună, ai fi putut spune atunci că toate detaliile dintre ele erau şterse, eterificate, Pămîntul şi cu Cerul făcînd acu o singură unitate — albul zăpezii reprezentîndu-le acum pe amîndouă. Ai fi putut spune atunci că puritatea Cerului de sus îi este acuma împrumutată şi Pămîntului de jos. Aşa încît, nici nu-mi este de mirare de ce pe atunci copiii ca şi adulţii erau plini de încîntare şi de vrajă, de exaltare, deîndată ce apăreau primii fulgi de zăpadă, căci mirajul albului ce acoperea acuma totul acţiona direct chiar la izvoarele simţitului — conştiinţa doar conformîndu-i-se în funcţie de cele venite dinăuntru. Chiar de aceea, nu este de mirare de ce sărbătoarea Crăciunului reprezenta atunci pentru toţi copiii exaltarea, marasmul, visul, culmea fanteziei şi a aşteptării darurilor de la cei dragi avuţi; aceştia, la rîndul lor, bucurîndu-se de bucuria celor dăruiţi — ei transpunîdu-se acum direct cu cele simţite în ceea ce au fost ei la vremea lor, cu toţii retrăind acum de fapt prin ei copilăria...

Unirea tuturor în jurul Pomului de Crăciun, cu lumini multicolore şi cu daruri, cu feeria lui atît de fascinantă pentru fanteziile copilăriei, era întotdeauna o ocazie de transfer, de exaltare şi de bucurie transvazată de la unul la celălalt — întocmai ca într-un joc de vase comunicante, surplusul de bucurie din sufletul unuia trecînd în a celuilalt —, dar nu ca să stea acolo, ci ca să se reverse şi mai mult de unde plecase mai înainte, bucuria potenţîndu-se incontinuu de la unul la celălalt. Pe cînd acum, o, Doamne, cîtă împilare, cîtă apăsare: o zi ca toate celelalte şi toate ca prima sau ca ultima dintre ele, duse în frig, în lipsă de lumină şi privaţii de tot felul, parcă răul, enervarea,

şicaniile, transmiţîndu-se acum de la unul la celălalt, toată lumea căutînd pe marele vinovat de acel holocaust venit de o jumătate de veac, care a schimbat în mod nefast faţa unei jumătăţi de lume, ruptă fiind acum de ceialaltă. Ba, ca pervertirea să fie o şi mai mare pervertire, lumea liberă de dincolo este tot timpul anatemizată, denigrată, tocmai ca să creadă oamenii, ceea ce nu-i de crezut niciodată, că infernul e acolo şi nu aici, la noi. Blestemul cadă pe acei care au adus în existenţă o aşa satanică lume, în care viaţa seamănă mai mult a ispăşire într-un infern, decît a trăire pe pămînt cu adevărat!...

O, Cerule bun, nu ştiu dacă lumea toată din ţara asta este şi simte chiar ceea ce simt eu acum pe mine însumi, dar toţi ştiu că infernul ăsta a început şi s-a perpetuat după venirea acelui uragan cu implicare socială care a întors lumea pe dos în răstimp de zile numai — el venind pe neaşteptate, întocmai ca un trăsnet istoric căzut peste naţiuni. Da; da; acest holocaust a alterat de atunci încoace deosebit de grav, şi parcă de neremediat, modul nostru de a gîndi, de a fi, dar şi pe acel de a simţi. Aşa încît, dacă tu, Cerule, eşti acela care faci şi tot tu acel care desfaci, ori fă miracolul neaşteptat de nimeni şi schimbă lumea, aducînd-o la aceiaşi formă cum a fost ea mai înainte, ori schimbă-ne pe noi în fire şi în gîndire, să nu mai descoperim ruptura asta dintre noi şi noi înşine, cu neîmplinirea constatată în fiece moment — care-i şi destin amar totodată!... Sau, dacă n-o poţi face pentru noi, fă-o măcar pentru generaţiile care ne urmează!...

Deşi, mă întreb acum eu pe mine însumi: mai putem oare spera scăpare de undeva?!... Dacă mîntuirea n-a putut veni de aproape o jumătate de veac, cum şi de unde ar mai putea ea veni acum? Cu toate c-ar trebui să-mi dau bine seama că dacă răul e produs întocmai ca orice altceva generat de cineva sau de ceva şi dacă şi acel ceva sau cineva are evoluţia lui firească ca tot ce se naşte, desvoltă apoi piere la rîndul său, cu el trebuie odată şi odată să piară şi răul!... Dar atunci nimeni poate din acei care suferim de o jumătate de veac nu va mai fi în viaţă — ci asta va fi doar filă de istorie pentru toţi ceilalţi!...

O, Doamne, ce negre evocări îmi sechestrează mintea tot urcînd pieptiş în panta asta atîta de abruptă!... E ora zece şi un sfert şi deşi n-aş putea spune că nu simt din plin oboseala de atîtea ore de urcat continuu, ca prospeţime a gîndului şi simţ al timpului consumat pe care nu-l mai am aproape deloc, aş putea spune că parcă acum m-aş fi angajat în urcuş pe pantă. Cu toate ăstea, să fac un mic popas, că chiar ajuns în vîrf, sus, pe altar, nu voi mai putea avea niciodată perspectiva asta asupra stîncilor acestea din dreapta şi din stînga mea şi nici a zăvoaielor şi vîlcelelor din vale. Cînd privesc în jos panorama aşezărilor de pe coastă, a cabanelor şi hotelurilor din staţiunea Durău, dar mai cu seamă a văii acesteia din dreapta mea, cu pîrîiaşul ăsta sărind din piatră în piatră, încadrat în dreapta şi în stînga de decoraţii parcă sculptate anume în aceste stînci întortochiate în fel şi chip — pe care se trudeşte pîrîiaşul să le ocolească ca s-ajungă în vale —, aş zice că nu privesc o natură adevărată, ci decoruri fanta-

sticate în studiourile de cinema... Desigur, sus am să am imagini poate şi mai frumoase, mai înălţătoare, mai pline de perspectivă, dar ca detaliu — cum obişnuiesc ca să redea pictorii orientali în operele lor de artă — ceea ce văd acu şi aici mi se pare cum nu se poate a fi mai fascinant... Până cînd gîndurile mi se mai remaniază şi poate descopăr şi alt fir decît acesta blestemat care-mi aduce în minte numai tristeţe şi mîhnire — unul mai evocator de simţiri mai bune —, am să mă aşez puţin pe stînca asta şi să privesc în jur şi în vale...

După cîte văd, atît după soare cît şi după ceas, e aproape de amiază şi nu prea văd cînd, dar mai ales cum, am să fiu acolo, sus, în vîrful Toaca, chiar la ora pe care mi-am propus-o. Altădată şi în alte împrejurări aş fi spus că-s frînt de oboseală şi că un pas măcar nu mai pot să fac, dar acum dorinţa de a ajunge cît mai devreme sus mi e atît de mare, c-aş putea spune că tot ce-am făcut pînă acum a fost doar o mică încălzire, un scurt exerciţiu să mă facă apt de a porni la drum. Probabil, de n-aş fi avut în mine acea tainică simţire şi dorinţă totodată de a ajunge cît mai grabnic sus, n-aş fi făcut nici măcar un sfert din drum — şi pe acela în silnicie şi cu mare greutate...

O, Doamne, ce tainice înţelesuri zac în mintea omenească privind dorinţa omului de a creia ceva! Imi aduc aminte bine că pe atunci — pe vremurile cînd lumea era lume cu adevărat şi oameni tot timpul animaţi de acel elan de afirmare, de realizare a ceva măreţ ce n-a putut să facă alţii —, fiecare era într-o întrecere cu toată lumea, dar şi cu sine însuşi; munca făcîndu-i fiecăruia o plăcere atît de mare că nu simţea nicicum şi niciodată oboseala, oricît de mare i-ar fi fost. Pe cînd acum, munca a devenit o silnicie, o corvoadă, o adevărată tracasare, cu o totală lipsă de împlinire, de speranţă şi de vis, din moment ce fiecare vede că rodul muncii sale se topeşte în nimic — într-un fel de nimic colectiv care nu-l identifică pe cineva. Drept care, moare bietul om cu dorinţele în gît, purtîndu-şi neîmplinirea toată viaţa. Căci, pe cînd atunci cînd realizarea muncii tale îţi aparţine, tu însuşi te simţi a fi cu totul altul, considerîndu-te realizat, împlinit, văzîndu-te a fi pe culmi nebănuite încă nici măcar de tine însuţi; şi, din contra, atunci cînd munca ţi se risipeşte în colectiv, te simţi ca vita de povară, care nu ştie şi nici poate avea vreo satisfacţie din muncă — ea fiind incapabilă să simtă mulţumirea, ci doar saţietatea împlinirii ei vegetative...

Şi măcar de-ai fi şi vită, ca să ai cît de cît împlinirea şi bucuria asta, încă ar fi bine, dar eşti fiinţă omenească ce suferă din cauza neîmplinirii, din lipsa oricărei satisfacţii spirituale şi morale, din neidentificare prin creaţiile avute!... Toată lumea ştie foarte bine că munca — şi încă munca asiduă! — a fost de cînd lumea este lume şi-i la fel şi astăzi; dar pe cînd munca aceea, chiar asiduă, chinuitoare, prelungită şi dincolo de încheierea zilei, făcută şi la lumina lunii, i-a făcut mare plăcere omului — căci el avea pe atunci un mit, un ideal de împlinit şi munca îl identifica pe deplin în ceea ce făcea —, munca de azi înseamnă robie, împilare, apăsare. Odinioară, muncind ogorul lor, ţăranii ştiau bine că muncind mai mult aveau mai mult belşug şi

se mîndreau cu realizarea muncii lor faţă de toţi acei din jur. Pe cînd acum, muncind în colectiv, au ajuns ei singuri să scoată dictonul caracteristic în atitudinea avută faţă de muncă şi societate în general: "Decît să muncesc degeaba, mai bine stau degeaba"...

Intocmai ca în cazul unui condamnat pe viaţă la închisoare, lipsit de vreo speranţă, azi totul parcă te apasă, te striveşte şi tinde să-ţi anihileze întreaga fire — un sentiment nespus de greu de înţeles de acei care ei îşişi n-au fost supuşi tot timpul împilării, înjosirii, muncii silnice şi fără spor, despuierii omului de mit — om redus de societate la rolul unui animal folosit pentru povară —, căci în primul plan al manifestării fiinţii omeneşti stă spiritualitatea şi după asta nevoile vegetative. Se ştie foarte bine că suferinţa vulturului închis în cuşca cu pereţi de sîrmă de la zoo nu-i aceea că n-are el grăunţe — le poate avea să-şi facă chiar cuib în ele, că tot este în zadar! —, ci aceea că nu poate sbura peste înălţimi, peste crestele albastre ale munţilor, spintecînd văzduhul şi fiind cînd dincolo de nori, cînd dincoace, el putînd privi de acolo atît cerul cît şi Pămîntul, văzute din aceiaşi perspectivă. Căci asta îl identifică pe el şi nu grăunţele mîncate! (Şi măcar de i s-ar da şi ăstea!)...

De aceea, în vremurile demult apuse, zilele de sărbătoare veneau a fi întocmai ca o pulsaţie de dinăuntru, tinzînd la neapărata afirmare, la împlinire — cu atît mai mult cu cît erau fixate în datini şi în obiceiuri, perpetuate de la o generaţie la alta şi aşteptate cu mult mai înainte; aşteptatul însuşi potenţînd simţitul în ceea ce putea să aibă omul într-o aşa de mare sărbătoare. De aceea, în vremurile acelea, cu mic cu mare toţi s-adunau în piaţa satului pentru sărbătoare. Ai fi spus că în armonia de atunci, întocmai ca şi zeii, oamenii îşi consumau pe îndelete împlinirea, trăind timpul concentrat în clipă, trecutul cu prezentul şi cu viitorul făcînd un bloc de nedistins — o generaţie fiind legată de cealaltă cu împlinirea şi toate cu Cerul sfînt de sus. Şi cum de n-ar fi fost aşa, din moment ce în vremurile acelea, aşa fiindu-le simţirile de dinăuntru, orice şi oricum ar fi fost realitatea dinafară, tot ceea ce stătea ca bine aşteptat în dosul izvorului simţirii s-afirma în om, realităţile şi evenimentele dinafară fiind doar motivaţii ca el să se manifeste. Tot aşa cum în lumea asta se transpune înafară tocmai inversul, — din motivele care se cunosc prea bine.

Aproape orişice sărbătoare pe atunci era un paşte. Ca să nu mai spun nimic de Paştele însuşi, care însemna — pe lîngă tot ce înseamnă el ca sărbătoare — şi trezirea Naturii şi a omului la o nouă viaţă, totul ieşind din moartea sa de pîn-atunci. Paştele era pe atunci un apogeu, o culme a împlinirii şi a realizării de dorinţi. Căci ca într-o chintesenţă de intuiri a sensului vieţii şi morţii, oamenii îşi aşteptau unirea lor cu Cerul. Chiar de aceea pe atunci venirea lui era aşteptată iarna toată, ca şi cînd moartea înşişi ar fi aşteptat reînoirea — trezirea Naturii şi a oamenilor la o nouă viaţă. De aceea nu mă mir deloc de ce pe atunci şi bogatul şi săracul şi bătrînii şi copii se bucurau de împlinire. Pe cînd acum, o zi de trudă şi privaţii ca toate celelalte, trăită în silnicie, din moment ce toţi sîntem nevoiaşi, dar mai cu seamă

greu sau imposibil de suportat unul de celălalt, întristaţi, nemîngîiaţi, neîmpliniţi în niciuna din dorinţi. Acum nu aşteptăm niciodată absolut nimic, din moment ce întocmai ca într-o picătură chinezească, în mod ritmic şi permanent, la distanţe uneori chiar inegale — parcă tocmai de aceea să chinuie simţirea şi mai mult cu aşteptarea — îţi cad în cap tot felul de nenorociri, tot felul de neîmpliniri, care nici nu lichidează firea, s-o absolve de chinul existenţii ei, nici nu contenesc...

Chiar de aceea că fiecare pe atunci avea dorinţa cu împlinitul proiectat afară într-o aşa de mare sărbătoare, la hora de Paşti lăutarii s-ar fi putut spune că doar dădeau tonul la melodie, care se desfăşura de fapt în sinele fiecăruia de acolo — aşa cum era prezentă, dealtfel, în inimile lor şi cînd erau pe cîmp, la muncă, la lucru în livadă, la pădure sau altundeva, acolo păsărelele preluînd rolul de lăutari...

Da; da; aşa era pe atunci, căci binele, cît era şi cum era, venind pe o inimă şi minte pregătită pentru împlinire, dar mai cu seamă tot timpul ocrotită de mit, de vis şi de speranţe, pe care fiecare chiar şi le vedea a fi îndeplinite — fiindcă se îndeplineau de fapt mai întotdeauna —, binele nu lăsa niciodată răul să se cuibărească în suflet pe îndelungată vreme... Pe cînd acum, chiar dacă binele va fi existînd pe unde va fi existînd, el nu-i de văzut, căci porţile sufletului însuşi sînt zăvorîte că nu mai poate intra nimic pe acolo şi din suflet ca atare nu mai poate răbufni înafară decît numai disperarea, desnădejdea şi mîhnirea, impilarea, pe care acum le simte cu prisosinţă fiecare...

Şi, mă întreb şi eu acum, cum de n-ar fi şi nu s-ar întîmpla lucrurile astfel, din moment ce de aproape o jumate de veac încoace au fost grav avariate acele tainice înţelesuri dintre Pămînt şi Cer — în final dintre om şi Totul de deasupra lui? Fiecare a ajuns să fie astăzi nu numai în conflict cu cei din jur, ci şi în conflict cu sine însuşi. Şi, suferinţa-i cu atît mai mare, cu cît nu-i permisă — şi parcă nici nu poate fi concepută! — răzvrătirea sub nici o formă. Aşa încît, mă întreb eu însumi: cine şi cum ar putea pune cîndva, odată, vreo ordine în această desordine organizată, planificată şi instaurată încetul cu încetul, din zi în zi mai sistematizată şi mai diabolic calculată ca să strîngă, să apese, să strivească chiar şi cel mai firav gînd de răzvrătire? Ca tot să le reuşească tiranilor cît mai aproape de perfecţiune, ni s-a anihilat în întregime tot trecutul. Căci pe un individ cu totul lipsit de memorie — zic ei, sînt siguri ei! — poţi clădi orice, poţi face cu un aşa om orice, din moment ce acum el nu mai ştie şi nici mai poate face (fiindcă nu-i mai e permis!) nici o comparaţie cu trecutul şi nici cu lumea liberă de dincolo de prăpastia săpată cu atîta grijă între aceste două lumi ce se înfruntă...

In vremurile de care îmi amintesc acum cu nostalgie, orişice om, prin ceea ce făcea şi cum făcea, se considera a aparţine unei mari familii care-l ocrotea; pe cînd acum, înstrăinat şi însingurat, tot timpul supraveghiat, cercetat, suspectat în tot ceea ce face, bietul om a ajuns să fie temător faţă de toţi şi să-i suspecteze chiar şi pe cei din

familia lui că îl trădează. Aşa încît, voit sau nevoit, fiecare s-a închis în sine însuşi întocmai ca într-o temniţă din care nici el însuşi nu ştie cum şi cînd o să mai iese afară. Căutat, urmărit, supraveghiat şi cenzurat tot timpul, fiecare şi-a pierdut întreg umanul din el avut mai înainte, împrumutînd comportarea fiarei care se simte tot timpul urmărită, asuprită, alungată, hăituită, căutată tot mereu-mereu pentru a fi stîrpită — agresiunea fiindu-i singura scăpare a ei de teamă. Chiar şi minimumul necesar din cele strict vegetative şi-l satisface astăzi omul pe ascuns, să nu trezească cumva invidie în jur — de parcă nimic nu i-ar mai fi permis bietei fiinţe omeneşti acum. De aceea, nici nu-i de mirare de ce furtul, viclenia, şiretenia, înşelarea, sperjurul, diplomaţia, cu tragerea pe sfoară a unuia de către celălalt — cîndva delicte şi păcate grele socotite a fi — au devenit azi virtuţi de seamă, de practicat pe faţă şi de luat întotdeauna în consideraţie atunci cînd se face vreo promovare pe scara socială pentru acei aleşi să dirijeze masele de oameni...

Obişnuit cu atîta împilare, dar mai ales desnădăjduit în speranţa că mai poate fi şi o altă lume, parcă mie însumi nu-mi vine să mă cred pe mine însumi c-am trăit cîndva şi într-o altă lume, cînd între conducători şi cei conduşi erau cu totul şi cu totul alte înţelegeri şi raporturi, ca cele dintre părinţi şi copii lor. Erau raporturi în care primii, luîndu-şi rolul cunoscătorilor de rău prin experienţa vieţii, îi supraveghiau pe ultimii în cele făptuite şi-i îndreptau pe calea dreaptă, voind să nu devină un rău pentru cei din jur, cît şi pentru ei înşişi. Pe cînd acum, deslănţuindu-se în aleşi instinctul de putere ca în fiară, conducătorii au drept de viaţă şi de moarte asupra orişicui, aprecierea răului — numai presupus a fi aşa de ei — fiind făcută chiar de ei înşişi. Căci, nu li se permite şi nici ia în nici un fel şi niciodată în considerare oamenilor vreun fel de probe că adevărul este altfel decît cum spun ei că este. Nimic aproape din cele la vedere nu-i luat în consideraţie, ci întotdeauna realitatea şi adevărul e căutat în cele de la subteran, în cele tăinuite şi ascunse, fiindcă nu se mai crede şi admite a fi nici un fel de demnitate omenească. Drept care, suspectarea, supravegherea, spionarea şi fişarea tuturor de fiecare este principiul care stă la bază azi în capul acelor care guvernează...

Vorbesc de dispariţia de clase? Se pretinde de acei ce ne asupresc că azi s-a instaurat deja lumea aceea paradisiacă în care nu mai sînt clase?! O, Doamne, dar îmi aduc aminte bine că în acele timpuri pe care nu le-am uitat încă, muncitorii erau respectaţi pentru cele ce făceau ei în folosul tuturor; ei, la rîndul lor, respectînd pe toţi ceilalţi pentru cele obţinute în schimb. Pe cînd azi, cu toţii sîntem ca o turmă, o masă care nu ştie, nu cunoaşte ceea ce produce, unde merge şi ce se face cu acel ceva produs, nimeni fiind cîndva identificat prin ceea ce a produs. Stăpînirea tiranilor a făcut din noi un fel de haită, asmuţind pe unul contra celuilalt şi pe noi toţi contra lumii libere, a celor de dincolo — cărora, chipurile, li s-ar datora mizeria care ne paşte —, prin asta, în final, stăpînitorii asmuţindu-ne pe unul contra celuilalt ca să ne poată stăpîni mai bine. Şi o fac tocmai de aceea ca

răzvrătirea să fie cheltuită în mici răfueli între noi şi nu cu acei care ne stăpînesc şi se fac vinovaţi de asta — viaţa acum semănînd a fi infernul pe pămînt. In respectul şi bunacuviinţa dominînd în vremurile acelea, funcţionarii erau consideraţi a fi în strînsă legătură cu stăpînirea — presupusă a veni de la Dumnezeu; drept care, li se dădea respectul cuvenit de toţi ceilalţi. Iar ei, la rîndul lor — legaţi fiind de munca celorlalţi, muncitori, meşteşugari, ţărani — le acorda acestora întotdeauna cuvenitul. Să nu mai spun de ţărani; care, considerînd că ordinea socială vine de sus, de la Dumnezeu, că în firea lucrurilor stă faptul că răul făcut cere rău ca ispăşire şi invers, aveau tot atît respect pentru toţi ceilalţi pe cît aveau şi ei faţă de dînşii. Intelectualii de înaltă calificare, medici, ingineri, avocaţi şi magistraţi, profesori, ca şi toţi ceilalţi care făceau întreaga osatură socială, — ca acei care în domeniul lor încercau să descifreze Marele Necunoscut spre folosul şi bunăstarea tuturor — se bucurau de o bine meritată consideraţie; aşa cum ei înşişi îi stimau pe toţi pentru cele oferite. De văzut era atunci, în lumea aceea dispărută, binecuvîntată, armonia dirijînd cu prevedere maşina socială. In aceasta, piese mici cu piese mari — unele derizorii în mecanismul funcţionării ei, altele deosebit de importante — se îmbinau armonic, niciuna putînd pretinde că poate funcţiona fără cealalta, ci numai asamblate într-o perfectă armonie în funcţionarea lor. Pe cînd acum, o, Doamne, sîntem la mîna şi puterea cîtorva ce-i umilesc şi şantajează acum pe toţi cu neacordarea cuvenitului de drept, din moment ce totul este în mîna lor, avut ca şi putere, obişnuit ca şi divin — ei fiind acum stăpîni necontestaţi peste trecut, prezent şi viitorul orişicui, ei făcînd tot ceea ce vor cu masa...

O, Doamne, pe cum văd, m-a acaparat atît de bine gîndul la ceea ce a fost, că deşi sînt pe cale în fiecare clipă să mă prăvălesc în vale alunecînd pe pietricelele acestea ca mărgelele presărate peste tot pe stîncile acestea lustruite de gheţari şi vînturi, îmi văd de gînduri mai departe. In loc să iau aminte la ceea ce fac, mă echilibrez automat şi fac totul aproape inconştient, parcă chiar de aceea ca să-mi las pe mai departe mintea liberă ca să depene amintirile de cîndva — asta fiind, probabil, o modalitate a conştiinţii de a se refugia dintr-o lume care o alungă în alta existentă în patrimoniul amintirilor de cîndva, odată...

Aşa încît, filozofînd aici şi acum asupra unei lumi apuse, pe care o compar cu aceea în care îmi duc acuma silnicia, mă întreb mirat: oare a fost vreodată o lume dreaptă? A fost, desigur că a fost, dacă nu socotim dreptul şi nedreptul după interesul imediat a fiecăruia din noi, ci ca pe ceva extras din nevoile tuturor — şi încă din cele mai de seamă —, lăsînd totuşi ca personalitatea fiecăruia să se desvolte în voie şi să fie prohibit doar răul care se răsfînge asupra individului şi a societăţii ca un tot. Chiar de aceea, nedumerit mă întreb acum cum a putut dispare atît de repede o aşa miraculoasă lume, întocmai ca la efectul unei făcături de mînă stîngă, satanică în împlinirea ei, că nu mai poate fi găsită nicidecum? Pentru că în acele vremuri puterea era socotită că vine de la Dumnezeu, acei aleşi o exercitau atunci în numele acelora care i-au ales. Or, comportarea ce reieşea direct din concepţia aceasta era aceea că toţi supuşii aveau dreptul şi datoria de a-l supraveghea pe acel care conduce, văzînd de nu cumva s-abate de la cele date lui de respectat, — grele pedepse aşteptîndu-l pe acel care ar fi îndrăsnit să facă asta. Pe cînd acum, o Satan ce te amesteci din cînd în cînd în treburile lumii!, fiecare din cei aleşi să fie puşi ca vătafi peste stăpîniţi poate să-şi aroge drepturi, să-şi asume oricîtă însărcinare şi putere vor! Ba chiar să dispună şi de viaţa orişicui, numai motivaţia s-o dea că face asta în numele maselor, a proletariatului — pe care, chipurile , ei l-ar conduce numai către fericire...

Incît, aşa stînd situaţia acum, nici nu mă mai mir deloc că totul arată întocmai ca într-un blestem, puterea fiind considerată a veni de la Diavol, din moment ce nimeni — înafară de acei cîţiva satrapi — nu se simte împlinit, satisfăcut în cerinţele lui elementare. Căci, de fapt, deşi se trîmbiţează peste tot că masele au azi puterea toată, în fapt şi în realitate, ea e deţinută doar de unul singur. Acesta-i ajutat în ceea ce face de cîţiva satrapi, cărora, să nu trădeze în aplicare a ceea ce spune el, li se aruncă oasele ce cad jos de la praznicul marelui tiran care se ospătează. Aşa încît, prin modul de aplicare a celor date lor de aplicat, gustă şi ei din satanica sete de putere — în această diabolică structură, fiecare la rîndul lui, de la cel din vîrf şi pînă la portar sau femeia de servici, este un mic tiran pe lîngă roba marelui tiran...

Iată de ce nu mă mai mir deloc acum de ce atunci, în faţa altarelor, credincioşii rosteau rugi la Cel-de-sus pentru sănătatea celor aflaţi la putere; pe cînd acum toţi scuipă şi blestemă pe unde apucă, chemîndu-l pe Satana în ajutor, să facă el cu ei ceea ce are de făcut. Şi, îi cer ei asta, fiindcă îşi zic tot ei, că dacă Cerul — Cerul ce s-a dovedit a fi pînă nu de mult atît de bun — de aproape o jumătate de veac încoace parcă-i surd şi mut (ba parcă şi paralitic!) că nici n-aude nici nu vede, nu dă vreun semn c-ar şti sau c-ar vrea să facă ceva pentru lumea asta ca s-o mîntuie de rău, lăsînd pe mai departe ca blestemul să fie blestem cu adevărat, cînd măcar Satan ar trebui să intervină cu răul şi cu răzbunarea măcar pe îţiva, dacă nu pe toţi...

O, Doamne, cît de mult m-apasă acel ceva din mine însumi că nu mă lasă ca să fiu iarăşi eu însumi, acel de odinioară! Şi asta, de atîta amar de vreme!... Inainte suspinam la doine, azi suspinnăm chiar şi la sîrbe! Deşi, cine mai îndrăsneşte să cînte azi aşa ceva? Căci a te bucura acum e socotit a fi un sacrilegiu, din moment ce cu bucuria ta ieşi din mîhnirea tuturor!... Aşa încît, fiecare suferă în tăcere şi chiar de i se mai strecoară în suflet un firav şuvoi de bucurie, îl înăbuşă înainte de a i se vedea pe faţă, nu cumva să fie cenzurat de toţi ceilalţi că se comportă altfel decît o face toată lumea. Aşa, te solidarizezi cu suferinţa tuturor, venită a fi ca un doliu pentru toată lumea asta, odată cu acel holocaust de cîndva, în aşa fel înscăunat că nimeni nu-i mai poate înlătura efectul. Doar acei izolaţi de lume, trăind în creierul munţilor, unde parcă împilarea n-a ajuns chiar în

forma cum este peste tot — ca acel care paşte oile în zăvoiul de sub mine — o mai fac. Considerîndu-se a fi cu mult mai aproape de Cer decît pe Pămînt, îşi dă glas fluierului său luat acuma de la brîu, mărturisindu-se aşa cum sufletul îi spune...

Ia să mă opresc eu niţeluş ca să-l ascult în cele spuse, pe cum îmi aduce briza de munte pe aripile ei tînguiri de doină spusă în surdină... După felul cum o face, ai spune că plînge cu sufletul direct prin melodie, destăinuindu-şi Cerului, ca şi oamenilor totodată, durerea lui adunată în suflet de atîta vreme. Şi o face sub forma asta, fiindcă nimeni nu-l poate acuza că spune ceva, ca să-l toarne la acei care culeg asiduu informaţii. Deşi, prin asta, el îi spune totul atît Cerului-de-sus cît şi Pămîntului-de-jos, oamenilor cu deosebire. Cu căciula răsturnată pe o ureche şi sarica atîrnată în umeri, în felul cum doineşte, ai putea spune că s-a detaşat deja de lumea asta, aflîndu-se mai mult în azur decît pe pămînt...

Zău că încercînd a pune de acord ceea ce vezi acum în vale, în zăvoiul acela de sub poală de pădure, cu lumea în care trăim cu toţii azi, văzînd tu însuşi neconcordanţa dintre simţuri şi gîndire, ai putea spune că ceea ce vezi acu în faţa ta a răsărit deodată din pămînt, de sub fagul cel bătrîn de lîngă dînsul, că ceea ce vezi în el n-ar fi altceva decît întruchiparea unui dac de acum două mii de ani, care-şi deapănă simţiri din sine de ştiut şi de toţi ceilalţi din jurul lui. In felul cum scoate note atît de triste, ai putea spune că ceea ce îngînă el în melodie nu-i altceva decît un recviem, o rugăciune, invocînd acuma Cerul să-şi aducă aminte de sarcina lui de totdeauna de a ocroti Pămîntul şi pe oameni, de a-şi respecta întotdeauna concordatul făcut dintru începuturi între amîndoi, ca armonia şi nu disarmonia să domnească în lume. Căci, pe cum văd, cîndva cîntatul era motiv de exaltare, de bucurie şi visare, pe cînd acum e de tristeţe şi mîhnire...

Ia s-o iau mai bine la picior, să recuperez tot ce am pierdut cu meditarea, cu privirea mea în vale. Vreau s-ajung odată sus, în vîrf, fiindcă numai ajuns acolo mă pot considera satisfăcut şi împlinit în dorinţa mea de azi. Bine că sînt singur pe cărăruia asta, nu mă deranjează nimeni cu nici un fel de întrebare, ca să am timp să stau de vorbă mai pe îndelete cu mine însumi. Imi deapăn astfel gîndurile aşa cum îmi sosesc ele din străfund de minte, întocmai ca în desfăşurarea de pe un ghem. Cînd voi ajunge acolo, sus, pe altar, am să oficiez un fel de liturghie în sileţiu, aşa cum făceau strămunii noştri daci odinioară, rugîndu-se la Tot, la Unitate, la Zamolxe, în mîna căruia se afla pe atuncea totul de care depind toate. Acolo, de abea, am să fiu în stare să-i fac legătura conştiinţei mele cu Absolutul, privind cum totul va sta sub mine, oameni şi lucruri, veţuitoare şi vegetaţie, toate pline de nevoi, numai eu singur neavînd acolo absolut niciuna, decît pe aceea de a mă contopi cu Cerul. Acolo am să fiu doar o conştiinţă pură, eliberată total de gînduri şi de amintiri — o conştiinţă care se uneşte acum cu el... Chiar dacă asta va fi doar pentru scurtă vreme, dar vreau s-o fac, să uit totul, să-mi simt iarăşi neîntinarea ca odinioară. Am să cobor de acolo numai atunci cînd voi

vedea că soarele e pe asfinţite. La nevoie, chiar pot să dorm la o cabana din Durău, dacă priveliştea de acolo mă va cuceri atît de mult...

O, binecuvîntată ţară!, aş putea spune acum privind în jos la panorama ce mi se deschide pe pămînt, ca şi în Cer, că numai pe ea văzduhul acesta atîta de albastru o învăluie întocmai ca într-o haină!... O, ţară frumoasă, bogată cum nu este alta în lume, ce eşti aşezată la răspîntii, alături de vizuina şacalilor care te pradă, apoi se retrag în vizuina lor, ca atunci cînd şi-au consumat în întregime prada şi văd că tu te-ai refăcut din rana provocată, să se întoarcă iarăşi înapoi şi istoria să se repete de fiecare dată tot la fel. Pe cum ştiu, în mod ciclic istoria s-a repetat mereu-mereu, năvălirea prădătorilor fiind cu acelaşi scop, doar cu alte motivaţii, ca să pară ceva cu-adevărat nou — deşi oricum a fost îndeplinit jaful, cu acelaşi efect în prădare. Invadatorii au lucrat aici întocmai ca un escavator care scormoneşte, încarcă tot ce-i bun şi răstoarnă în altă parte, îndepărtîndu-se din loc numai atunci cînd l-au secătuit de tot ceea ce a avut el mai de preţ. Deşi, pe cum văd acum, de data asta, în plus se mai face şi o intensă propagandă că jaful e spre binele poporului muncitor!...

O, Doamne, în felul cum se perpetuiază jefuirea şi holocaustele venite ciclic — cumva parcă la intervale regulate în împlinirea lor —, ai putea spune că-i vorba aici de o nedreptate venind din începuturi... De parcă n-ar fi putut Cel-de-sus să fie atît de bun, dacă i-a dat ţărişoarei ăsteia atîtea bogăţii, s-o fi aşezat pe undeva, pe la margine de lume, cum este Spania sau Portugalia, ori pe o insulă în mijloc de ocean, s-ajungă cu mare greu la ea acei ce vor s-o prade şi ea să se poată mai bine apăra — mai mult de jumătate din forţa apărării venindu-i direct de la Natură şi numai restul de la ea înşişi...

Se spune prin legende că Dumnezeu voind să înzestreze lumea cu fel de fel de bunuri a cernut din ciurul său tot ce a avut mai bun şi mai valoros peste România — de unde un pămînt atît de roditor şi de bogat în toate — şi restul ce i-a mai rămas, bolăvăniş şi stînci, la cernit pe unde a mai avut el de dăruit... Ce folos c-a făcut-o, dacă de la bun început a aşezat-o în loc nepotrivit! Bogată întotdeauna şi atîta de frumoasă, nici nu-i de mirare de ce de mii şi mii de ani toate hoardele au trecut pe aici, în cursul istoriei şi a secolelor vînzolindu-se încoace şi încolo, din vest în est şi din est în vest, jefuind-o şi la venit şi la plecare. Ea şi-a refăcut de fiecare dată rănile produse cu localnicii care au rămas de totdeauna aici, legaţi fiind de glie — chiar şi de cerul de deasupra, considerînd a fi a lor — şi cînd a reuşit să fie din nou cît de cît bogată, sub un alt pretext, o nouă invazie a fost plănuită şi executată. Aşa încît, nereuşind s-o secătuiască în bogăţii, dar nici s-o răpună în aspiraţii, s-au întors şi de data asta. Numai că acum, după experienţa căpătată de atîtea ori, ca s-o supună cu desăvîrşire, i-a impus şi modul cum anume să trăiască, cum şi ce trebuie să gîndească şi cum să se chibzuiască. Ba şi ce să spună, jaful făcut de cuceritor fiind numit "ajutor nepreţuit!"...

Cu dichis şi cu răbdare pervertind limbajul şi morala, au distrus totul şi n-au clădit nimic în schimb. Căci dacă mai înainte de

asta binele şi răul se spunea că-s două contrarietăţi ce nu se împacă — omul fiind obligat ca să-l aleagă pe primul şi să-l repudieze pe celălalt —, acum ele se practică împreună, amestecat, de nedistins de amestecat, urmărindu-se în comportare un fel de adaptare a omului de tip animalic. Deşi ştie toată lumea că omul nu este animal!... Aşa încît, om-fiară devenind el acum, prin cuvînt şi faptă a devenit mai rău şi mai de temut ca fiara însăşi, inteligenţa ne-mai-fiindu-i nimănui de vreun folos în alegerea considerentelor morale — el folosind-o acum la modalităţile cum să se eschiveze de la ele, în aşa fel făcut ca intenţiile sale imorale să nu poată a fi descoperite. Aşa s-a ajuns ca o morală clădită de milenii şi milenii să fie total spulberată şi în locul ei să fie instalat noul — adică minciuna, ipocrizia, siretenia, sperjurul, duplicitatea, crima adevărată. Deşi toată lumea vede că-i imoralitatea cea mai crudă! Aşa s-a ajuns ca de la o Arcadie în care parcă zeii erau printre oameni, în luni numai să se instaleze infernul pe pămînt. Şi încă într-o formă ce pare că nimeni nu va mai fi în stare să-l disloce şi lumea să-şi revină la bunul simţ de dinainte...

O, sărman popor înfrînt nu cu puterea ci cu gloata! O gloată flămîndă, care întocmai ca stolurile de lăcuste, care invadează lanurile de grîu verde pe care le pîrjoleşte în ore numai, s-a năpustit asupră-ţi. Deşi, eu singur mă întreb cum de n-ar fi năvălit şi făcut ceea ce au făcut, din moment ce nicăieri n-au întîlnit ei ceea ce au întîlnit aici: frumuseţi cîmpeneşti şi montane de neasemuit nicicum cu altele de altundeva! Numai aruncîndu-şi ochii cîtva timp pe ea şi văzînd ceea ce au văzut, au şi copt planuri pentru cotropire şi au şi făcut-o deîndată ce au găsit pretext să intervină. Căci unde altundeva au mai putut ei vedea păşuni întinse, cu covoare de verdeaţă în care-s de văzut mai mult florile decît firele de iarbă — păşuni dispuse în vîlcele şi zăvoaie de sub liziere de pădure, parcă tocmai de aceea ca farmecul privirii lor să fie cît mai desăvîrşit? Unde altundeva ar mai fi putut ei întîlni codri frumoşi de brazi dispuşi în piramide verzi, cu vîrfurile semeţe îndreptate în sus, de-ai zice că vor să împungă cu ele cerul de deasupra?... O, Cer atît de darnic cu aceste fermecătoare daruri, că unde altundeva mai poţi vedea poieniţe atîta de frumoase în care, ca în timpuri biblice, întocmai ca pe vremea dacilor şi sciţilor de odinioară, pasc liniştite turmele de oi, cirezile de vaci, ori herghelille de cai, cerbii şi căprioarele păscînd şi ele pe margine de zăvoiu, acel care le vede acum putîndu-se transpune deîndată din lumea asta poluată şi alienată în fel şi chip direct în timpurile de la origini, în illo tempore, cînd pămîntul tot era o arcadie, în care, zeii fiind printre oameni, nu se puteau vedea contrarietăţi şi nici răul venit în lume — care s-a născut numai după aceea!...

Da; da; chiar aşa şi este, căci chiar azi pe aici, chiar prin vîlcelelle acestea din dreapta şi din stînga mea, poţi întîlni în mijlocul zilei ursul morocănos trezit din somn de abea pe la prînz, care, ieşit din bîrlog, se îndreaptă paşnic înspre smeuriş cu paşi de patriarh care păşeşte spre altar, nesinchisindu-se în traversarea poieniţei nicidecum de cîinii care-l latră — făcînd-o şi ei aşa, în joacă; doar să-şi facă

datoria. Şi nu se sinchiseşte, tocmai pentru că ştie el prea bine că o fac de formă şi nu să-i facă vreun rău. Ba nu se sinchiseşte nici de ciobanul de lîngă oi, care continuă să-şi depene în taină doina începută, depănată ca pentru sine însuşi, căci cunoaşte el prea bine că acesta-i un spectacol cu care-i obişnuit de multă vreme. Cunoaşte bine ciobanul ce paşte oile în zăvoiul ăsta programul lui, că Moş Martin coboară dimineaţa în smeuriş, unde vine întotdeauna să-şi ia dejunul, ca mai apoi să se întoarcă acolo de unde a plecat.

Din brazii de pe marginea vîlcelei, voind parcă să-l întreacă pe păstor, arătînd că şi dînsa are fluier ca şi el, voind ca să-l imite, mierla şueră în măsuri ca după portativ îndeplinite. Ai zice că o face doar pentru ea însăşi — în fapt făcînd-o ca cineva ce cîntă într-un cor, a cărui voce în corul celorlalte ai putea zice că-i de prisos, dar care nu poate nicidecum lipsi dacă ţii la armonie. Să nu mai spun cu cîtă insistenţă îşi desvoltă şueratul atunci cînd simte că-i singură în refrenul pe care îl repetă. Din bradul de vizavi, pupăza îngînă cucul. Deşi în modul cum o face, revine a fi ca un refren la melodia de aici cîntată în cor de tot ce-i pasăre cîntătoare în pădure, făcut atunci cînd toate vocile amuţesc...

O, munţi binecuvîntaţi şi frumoşi ca nicăieri, cetăţi de nepătruns cîndva nici de romani — care au pretins că vin aici ca să-i civilizeze şi pe daci, cum au făcut-o cu popoarele din jurul lor —, nici nu mă mir acum că de la voi, de aici, au scos apărătorii acea forţă şi dîrzenie de neredat în a se opune oricăror venetici năvăliţi în hoarde peste voi! Din moment ce pentru daci Pămîntul şi Cerul erau totuna, unite prin altarul la care vreau eu ca să ajung acum, Zamolxe era stăpînul lumii, dar care-i părtinea numai pe ei. De aceea nu mă mai mir acum de ce şi-au ales dacii tocmai Ceahlăul ca altar pe care să facă ei întotdeauna legătura Pămîntului cu Cerul, cu Zamolxe. Se spune că în fiecare an îi trimiteau acestuia un sol aruncat în suliţi, ca să-l înconştiinţeze bine pe zeul atotstăpînitor de toate cele de care aveau ei stringentă trebuinţă. Aşa încît, de se punea problema legăturii Pămîntului cu Cerul de deasupra, unde altundeva s-ar mai fi putut găsi un loc mai potrivit, mai aproape de Cer, cu altar gata pregătit — pînă şi catapiteasma de stînci formate din vîrful Toaca — decît creasta spre care merg eu acum, pe care ei urcau să oficieze acel sacru ritual de care aveau ei atît de mari trebuinţi spirituale? Cum s-a putut ajunge de la conceperea acelei conştiinţe pure, care după moartea omului se unea în ceruri cu Zamolxe — credinţă nutrită şi mai înainte mii şi mii de ani — la o anihilare totală a spiritualităţii omului şi la conceperea că el nu-i altceva decît un animal ce ştie să vorbească şi nimic mai mult? Şi asta, numai în cîteva decenii de împilare!...

Şi dac-ar fi doar atîta neghiobie adusă de timpurile spuse noi! De pildă, nu pot să-mi dau în întregime seama cum s-a ajuns să pui întotdeauna prostul, neghiobul şi nepriceputul, deasupra tuturor deştepţilor, pe care să-i conducă, să-i tortureze, ameninţe şi să distrugă o cultură milenară! Nici acum nu pot ca să-mi explic în întregime acest absurd care nu-mi încape niciodată în minte. Cum s-a

ajuns ca ţări întregi, cu civilizaţii şi culturi multimilenare, cu valori culturale inestimabile, s-ajungă să fie conduse de netoţi care au instalat tirania în locul dialogului cu masele şi pedeapsa cu moartea în locul replicilor, ce s-ar fi cuvenit a fi pe baze logice, raţionale. Asta nu pot înţelege nicidecum!...

O, Doamne, să încerc să-mi abat acuma gîndul de la această insistenţă a ideilor ce mă subjugă şi mă fac ca să revin cu suferinţele morale tot acolo de unde am plecat. Căci, pe cum văd, întocmai ca pe o satanică arie de treierat doar gînduri, pe care stau snopii de amintiri numai nefaste, gîndul ca şi simţitul meu se învîrte numai şi numai pe ea. Să mă grăbesc!... Să mă grăbesc odată, că vreau s-ajung cît mai repede acolo, să mă unific iarăşi cu trecutul din copilăria mea, să mă simt ca şi atunci, aruncînd din mine tot balastul care mă striveşte, îmi apasă sufletul de atîta vreme — strivirea venind a fi aici întocmai ca în situaţia în care o stîncă îţi cade peste mînă şi nu te poţi nicicum elibera de ea. Aşa încît, de atît amar de vreme am preferat ca să rămîn doar cu atîta suferinţă cît îmi este dată de striveală, să n-o mai adaug şi pe aceea produsă de strădania de a da stînca într-o parte, strivitura devenind o strivitură şi mai mare. Cred că mai am doar o treime din drum de făcut şi am şi ajuns în vîrf de Ceahlău. Numai că prima parte, aceea care îmi stă acum în faţă — distanţă, aş spune de aici, de vreo două sute de metri — pare să fie cea mai grea din tot drumul pînă sus.

II. UN PAS GREŞIT ŞI GATA-I LUMEA DE DINCOLO.

După cîte văd, se pare c-am apreciat greşit timpul de urcare. Poate am făcut-o cu timpul ca atare, poate cu puterea mea de a mai ascensiona masivul, comparîndu-mă cu situaţia de cîndva, de nu mai ştiu cînd am mai făcut urcuşul. Nu-mi mai amintesc deloc în cîte ore l-am făcut odinioară, dar ceea ce-i absolut sigur este faptul că sînt în întîrziere acum. Şi asta, fie că situaţia de acum nu se mai potriveşte cu cea de nu ştiu cînd, fie din cauza puterii, fie din cauza gîndurilor care nu mi-au mai dat pace. Oricum ca să fiu la prînz în vîrf, ar trebui s-o iau neapărat pe scurtătura asta ce pare neumblată şi să taiu direct serpentinele care fac opturile acestea în urcuş, cu ochiuri atît de largi — serpentine care oricît de comode ar fi ele, consumă timp. Aşa că numai cînd voi ajunge în vîrf voi putea spune dac-am fost sau nu în avantaj... Oricum, acum, asta mi se pare soluţia cea mai de ales. Şi asta cu atît mai mult, cu cît stîncile acestea din faţa mea, care arată întocmai ca un contrafort de catedrală gotică, cu dantelăria asta ce seamănă cu-o gigantică sculptură făcută parcă de o cosmică mînă — nevăzută pentru noi în realitate, dar dedusă a fi făcut-o, după lucrul efectuat de ea, secole de-a rîndul — mă atrag ca nu ştiu ce obiectiv turistic de o importanţă cu adevărat de seamă. Şi asta, chiar dacă ceea ce văd sub ele, în prăpastia din vale, mă înfioară din creştet pînă în tălpi...

Ştiu eu ce să mai spun? Poate chiar de aceea prefer drumul pe aici şi nu pe altundeva. Numai că nu de greutatea strecurării în sine mă tem eu acum, ci de faptul că-mi alunecă bocancii pe pietrele acestea presărate pe stîncile ca sticla de lustruite pe alocuri, de parc-ar fi puşi pe rulmenţi. N-am cît de cît siguranţă în mers — şi asta mă nelinişteşte. Cu toate acestea, chiar aşa fiind, n-am ce face decît să-i dau tot înainte, mai în două, mai în patru labe — cum văd că simt nevoia să m-aşez adeseori —, am s-ajung eu cumva în vîrf...

Doamne, cît de mult mă înfioară prăpastia aceasta atîta de adîncă ce se cască în dreapta mea! Privind-o de aici, mi se pare cu adevărat halucinant! Nici nu ştiu cum să-mi descriu simţirile avute: ca frică, ca groază, ca înfiorare sau ca un sentiment de măreţie, de înălţare, de satisfacţie că domini, că eşti deasupra şi înafara lumii! E păcat, aş spune, să nu mă opresc puţin şi s-o admir în toată măreţia şi splendoarea ei! Nu s-aud de aici decît cîntece de păsărele şi tălăncile

de oi, ori surde strigături din vale, ce ţi se par şi că sînt dar şi că nu sînt — din moment ce le ai în cap ca pe o iluzie de care ai spune că prin închipuire doar tu singur ţi-o întreţii. Fondul a ceea ce s-aude bine şi insistent făcut este clipocitul apei şuşotind ca o bunică ce-i spune nepoţelului ei o poveste, aşa încît doar el s-audă şi să înţeleagă, fără să-i turbure pe toţi ceilalţi care au adormit. Intocmai ca o briză de zefir care mîngîie, străbate pîn-la mine din păduricea de brazi negri de verzi ce sînt, de dincolo de pîrîiaş, vine un aer plăcut şi rece, înmiresmat, cu miros de răşini şi de polenuri, ori de licheni de pe stîncile sau pietrele de pe marginea rîuleţului, tot timpul umede şi reci...

Curioasă mai este şi fiinţa omenească: pe cît de mare îi este înfiorarea, pe atît de mult îi creşte şi plăcerea de a privi aşa ceva. Ba, parcă uneori chiar simţi în tine impulsul de a ţi-o mări şi mai mult decît este ea. Căci cu asta simţi că-ţi măreşte şi încrederea în tine că poţi învinge răul, ameninţarea, greul care îţi stă în cale — tu aşezîndu-te acum deasupra lui. Pe măsură ce tot urc, aş zice că nu eu mă apropiu tot mereu de cer, ci că însuşi cerul coboară înspre mine, — el putînd-o face cu mult mai mult şi mai repede ca mine... Zău că acum aş putea spune că mi-e cumplit de frică! Dar asta numai de privesc în vale. Numai atunci m-apucă înfiorarea. Atunci cînd îmi pun ochii iar în sus, pe creastă, şi văd cît mai am de mers, parcă-mi fac reproş de neputinţă şi frica de pîn-atunci mi se preface în îndemn să urc din ce în ce mai mult şi cît mai repede făcut ca s-ajung odată acolo...

Ei, dar iată ce surpriză m-a aşteptat ceva mai încolo, în zăvoiaşul acela de după stîncile din faţa mea! O altă chemare s-ajung mai repede acolo! Pe un covoraş de iarbă — nu mai mare decît locul pe care l-ar ocupa construcţia unei biserici, străjuit fiind jurîmprejur de brăduleţi chirciţi şi tufe de ienuperi — ţîşnesc parcă din pămînt ca nişte gheizere de apă solidificată în piramida izbucnirii lor de sub pămînt o duzină de stînci albe, cu siluieta sveltă, de parc-ai jura că-s fiinţe omeneşti, prin efect de magie neagră, cîndva, demult, odată, prefăcute fiind în stane de piatră albă — bineînţeles, deosebit de stilizate. Pe cum le vezi aşa, îţi sugerează parcă — în cadrul acesta istoric şi legendar, în întregime sacru pentru cine urcă pe altar — a fi un sobor de sacerdoţi pietrificaţi chiar în timpul săvârşirii unei păgâne liturghii închinată pe atunci Naturuii, măreţiei ei...

Numai s-ajung odată acolo, că fiind un luminiş pe dîmb de pantă, îmi va oferi şi o splendidă privelişte în vale — poate cum n-am avut-o pîn-acum. De acolo voi avea o perspectivă cu adevărat desăvîrşită — cel puţin pentru partea asta de povîrniş —, putînd-o vedea în voie în lungul şi în latul ei, dat fiind faptul că tufele de ienuperiş de acolo, de sub luminiş, nu-mi împiedică privitul meu în jos, în vale, cum au făcut-o piramidele de brazi pe care le-am avut pînă acum sub mine. Tot greul, pe cum văd, va fi pînă ajung acolo, căci din luminiş încolo, urcuşul este liber şi calea netedă, ca pe un drum de ţară, putîndu-se merge comod pînă în vîrf... Să mă opresc puţin să calculez mai bine strategia pe unde s-o iau şi cu ocazia aceasta să mai admir odată ceea ce se mai poate admira aici. Căci, odată trecut dincolo de stîncile acestea — printre care va trebui să mă strecor escaladîndu-le aşa cum voi putea — priveliştea şi peisajul vor fi atunci cu totul altfel.

Luîndu-mă după ceas, aş zice că soarele trebuie să fie la amiază. Chiar de nu-l pot eu vedea acum — găsindu-mă pe partea complet umbrită a muntelui şi asta împiedicîndu-mă să-i pot determina poziţia pe cer —, după ceea ce-mi arată ceasul, aşa cred că este. Cerul, privit de aici, pare a fi întocmai ca o scrumieră de cristal albastru întoarsă cu faţa în jos. Văzîndu-l de aici, ai spune că-i decorat doar pe marginea de jos a lui — acolo unde se aşează pe crestele munţilor albaştri — cu cîteva ghemotoace de nori, parcă numai în joacă făcuţi de o pensulă aflată în mîna unui maestru, care i-a aşezat doar ici şi colo cu pensula mînjită în albul culorii luat de pe paletă...

Sus, chiar deasupra capului meu, deasupra prăpastiei din vale, întocmai ca un cronometru ce bate la intervale cu adevărat neregulate, s-aude un croncănit scurt, întocmai ca dangătul unui clopot fără sunetul prelung ce-l însoţeşte — croncănit solemn şi maiestuos de vultur pleşuv ce parc-ar căuta ceva deasupra prăpastiei de sub mine, din moment ce face rotocoale numai şi numai pe deasupra mea. Ba îl şi văd acum planând cu aripile larg deschise în croncănitul lui cum îşi întoarce capul cînd în dreapta cînd în stînga, de parcă chiar ar căuta ceva. O, Doamne, nu ştiu de ce parcă insistînd ca ecoul unei nefaste prevestiri, un fior de teamă şi înfiorare mă străbate cînd îl aud ca pe un dangăt de clopot bătînd numai într-o dungă ca pentru morţi. Solemnitatea cadrului din jurul meu şi intervalele relativ distanţate la care îi aud croncănitul în silenţiul ăsta, parcă şi mai accentuat de şuşotitul pîrîiaşului în vale, mă îndeamnă să-l urmăresc cu ochii cum face rotocoale tot mereu-mereu deasupra mea, de parcă mie, şi numai mie, mi s-ar adresa cu acel ceva sinistru pe care-l are el de spus aici, în singurătatea asta...

Pentru mine acum şi aici, problema ce se pune cu adevărat este cum ies la luminiş. Calea făcută pe scurtătura asta mi se pare a fi cea mai de ales. Numai dacă n-aş aluneca aşa de tare... Şi chiar aici lipsesc colţurile de stînci mai ridicate din pămînt, ca să mă pot ţine în căţărare cu mîinile de ele... Nu-i nimic, am să mă folosesc atîta de picioare cît şi de mîini, să mă pot menţine la vertical. Ştiindu-se bine că mersul în patru labe la om este mult mai vechi decît cel în două picioare, e cît se poate a fi de clar că prezintă o stabilitate mult mai mare şi urcuşul în postura asta e mai sigur, fiindcă atît muşchii cît şi centrii nervoşi reacţionează mult mai bine în stabilitate... Am să fiu cît mai atent, că doar numai cîţiva metri mai sînt pînă ajung să mă ţin de pereţii stîncilor de colo — ce par a fi un fel de zid cu muchii mult mai îndreptate în direcţii diferite, pe care le poţi apuca de unde vrei, că ai de unde. Altfel, cu tot mersul meu în patru labe, te poţi trezi c-aluneci direct în prăpastia aceasta din dreapta mea...

Şi încă ce prăpastie!, că chiar dacă mai poţi vedea pe ici pe colo cîte un brad spînzurat pe vîrful unei stînci — parcă chiar de aceea s-o mai umanizeze în înfiorarea pe care ţi-o transpune în minte —, acolo unde curge pîrîiaşul, tot prăpastie rămîne. Să nu mai spun nimic de faptul că acolo, mult mai jos, ea-i atîta de înfiorătoare, că numai uitîndu-te simţi că te străpung fiori de ghiaţă din creştet pînă

în tălpi... Doamne, Dumnezeule, că nici nu vreau să mă mai gîndesc la asta... Mai bine să-mi văd de escaladare. La nevoie, de simt că nici în patru labe n-am stabilitate şi alunec tot mereu, mă las pe şezut şi după tehnica pe care o foloseam la săniuş cînd simţeam că săniuţa deja a fugit de sub mine şi am rămas tîrîndu-mă pe pantă, îmi deschid mîinile şi picioarele în mod cît mai larg posibil ca să-i ofer pantei o cît mai mare suprafaţă în frecare şi pe parcurs m-agăţ eu de ceva. N-are ce dracu să mi se întîmple! Pînă în prăpastie mai e distanţă mare! O iau încet-încetişor şi cu prudenţă pe stîncile acestea din faţa mea şi dacă am să fiu atent, trec eu cumva-cumva aceşti cîţiva metri care mă despart de luminiş — singurul loc cu probleme, că nu mai văd altul pînă în vîrf...

Ptiu drace, dar ce alunecuş, de parcă m-aş da pe gheaţă!... Ba şi pe ghiaţă dac-ai fi, parcă tot mai ai şansa să te mai agăţi cumva de cîte ceva; pe cînd aici... Dumnezeule Doamne, dar nu mă mai pot restabili în echilibru din alunecarea asta şi, pe cum văd, rucsacul ăsta din spate nu-mi dă ocazia să fac ceea ce am spus că am să fac, căci în căderе am nu numai rostogolire ci, întocmai ca o minge, fac şi sărituri de colo-colo!... Nu-mi mai rămîne speranţă decît cînd voi ajunge în rîpă, jos, acolo, cînd voi trece printre cei doi brazi, să mă agăţ de unul care va fi mai în apropierea mea... De acolo mai e destulă distanţă pînă în prăpastia de jos...

Vai, fire-ar să fie! Na, după cîte văd, s-a întîmplat tocmai invers de cum m-am aşteptat să fie! Văd că mă rostogolesc chiar printre cei doi brazi, întocmai ca printr-un pervaz de uşă; şi unul şi celălalt sînt mult prea departe de mine să mă mai pot agăţa acuma de ceva!... Nici urmă de îndoială că rucsacul din spate a jucat rolul unei mingi, care, în izbirea din loc în loc, m-a propulsat pe unde n-aş fi vrut eu ca să alunec, pe acolo pe unde-i mai rău de căzut!... Nu cred că mai pot face acum ceva!...

* * *

Nuuuuuuu!... nu se poate!!... Asta nu poate fi adevărat!!!... Numai coşmar poate fi aşa ceva şi nicidecum realitate!... Nu poate fi...

* * *

Doamne, Dumnezeule, dar ce mă doare capul!... Şi parcă simt ceva cald ce mi se scurge din urechi şi din tîmpla dreaptă!... O fi sînge?!... Dar de unde să vină sîngele?!... Căci... Ca să fie aşa ceva, ar trebui... Or, pe mine nu mă doare acu nimic... Spuneam că mă doare capul?!... Poate cîndva... Să-mi fi amintit eu de ceva întîmplat

odată şi... Ba acum nu mai am nici măcar senzaţia de tensiune pe care am avut-o cîndva în cap... Deşi, o Doamne, zău că nu ştiu ce-mi veni aşa deodată, că eu însumi nu pot să-mi dau acuma seama cum de ajunsei să-mi aduc aminte chiar de aşa ceva! Că doar...

* * *

O, Cerule bun, dar ce să însemne aşa ceva?!... Cîtă uşurare, de parc-aş putea spune acum că sbor!... (Ce comparaţie stupidă!) Dar chiar şi în sbor aflîndu-te, oricum ar trebui să-ţi simţi propria-ţi greutate! Chiar atîta de putinţă cum o dă întotdeauna sborul, tot ar trebui să simţi întreg efortul făcut prin datul din aripi ca să te susţii, cît şi din greutatea corpului avută. Chiar dacă mai mult planezi decît dai din aripi şi totuşi ceva-ceva din greutate tot mai simţi, pe cînd eu...

Nu; nu; ăsta nu poate fi decît vis! Şi încă unul cu adevărat fantasticat, căci altfel cum mi-aş putea eu explica faptul că văd sub mine nori atîta de frumoşi, coloraţi atîta de sublim în culorile ce mi-au plăcut întotdeauna mie, rotunzi, fantasticaţi în forme, peste care parcă aş pluti? Toţi au culori atîta de frumoase că nici măcar nu le pot descrie. Ba, chiar aşa fantasticate cum văd a fi aceste forme, nu numai că nu mă obosesc, dar parcă chiar mă cheamă, mă învăluie cu căldura lor, mă reţin în interes avut de ele şi mă ocrotesc cumva... Altfel, de n-ar fi vis fantasticat, cum altcum mi-aş putea eu explica faptul că simt cumva pe piele ceva ca o mînă nespus de catifelată, moale, caldă, care mă mîngîie tandru?; că simt în gură-mi un gust suav de lapte şi de miere, de ananas şi fructe tropicale aromate; iar în nas miros de flori de crin şi lăcrimioare, de răşini deosebit de aromate şi de trandafiri?!... Cum mi-aş putea eu explica concentrarea tuturor simţurilor mele în unul singur, simţind parcă totul ca o medie făcută din toate cinci deodată?!... O, Doamne, cum aş putea să reuşesc acum să mă înţeleg pe mine însumi în ceea ce simt, din moment ce nu ştiu şi nici pot şti ceva de lumea dinafara mea?... Aşa să fie acum Natura?!... Aşa să fi devenit eu dintr-o dată?!!...

* * *

Dar, parcă... Spuneam cîndva de un altar, care... Să fiu eu oare pe Altarul Dacilor şi... Doamne, Dumnezeule, cît de repede şi de năvalnic mi se desfăşoară în minte gîndurile şi fuga năvalnică de imagini, de parcă nu numai că nu mai ştiu pe care din ele să le aleg şi să le fac loc de şezut în minte, să mă delectez cu ele, dar nici nu-mi

pot acuma stăpîni cît de cît simţitul... Nu pot să-mi rînduiesc şi organizez în minte nici o ideie măcar, să insist cu gîndul asupra ei, căci atunci cînd o ideie caută să se instaleze cît de cît în minte-mi cu simţitul adecvat, o altă ideie sau reprezentare îi ia locul — parcă mult mai grăbită să se instaleze în mine ca cea de dinaintea ei... Aşa încît, în privinţa asta aş putea spune că eu însumi nu sînt decît un simplu spectator care asistă cu ochii deschişi la un ecran pe care i se desfăşoară întregul film al vieţii sale, care-i atît de repede derulat, încît acuma el nu poate pricepe absolut nimic, avînd din asta doar simţitul ce-i dau scenele cu întîmplările de acolo, cu atîta mai puţin ceva de spus şi pentru alţii. Căci, din moment ce simţitul ocupă cea mai mare parte din ceea ce ţi se desfăşoară în minte, spunînd numai ceea ce vezi, n-ai spus aproape nimic din realitatea care ţi se desfăşoară în tine însuţi... Uneori filmul vieţii mi se desfăşoară cu o repeziciune atît de mare că parcă nu mai pot distinge din imaginile — reprezentări de acu ce-mi curg năvalnic în cunoaştere — decît pete luminoase şi întunecate, care se fugăresc unele pe celelalte, alternanţele dintre unele şi celelalte fiind cu totul şi cu totul inegale, ele lăsînd în urmă doar simţit de bine sau de rău, după cum e vorba de lumină sau de întunerec...

* * *

Dumnezeule Doamne, dar ce se petrece acum cu mine?!... Unde sînt acum?... De ce o fi încremenit deasupra mea vulturul pleşuv care făcea tot timpul rotocoale?... Pînă-acum... Ba parcă şi croncănea din cînd în cînd... Să fi... Să fie vorba de vreo pictură de pe catapiteasma Altarului Dacilor de pe vîrful Toaca şi... Ce pictură? Că doar acolo nu-s decît doar stînci, iar clopotniţa... Poate se vede totuşi aşa ceva pe cer şi... Dar... Parcă... Nu; nu;...

Da; da; asta ştiu bine că voiam... Eram... Unde eram?!... Atunci de unde pictura?!... Şi de unde stîncile din jur care erau ca de var, pe cînd acum... Imi amintesc parcă de faptul că... Da de unde!... Ziceam parcă de cer?!... Da; de cer... Dar cerul parcă era albastru ca cerneala şi acum e negru ca de smoală!... Ba şi copacii sînt la fel de negri!... Mai mult decît atît, negrul copacilor acuma s-a unit în întregime cu negrul stîncilor din jur şi cu întunerecul de pe cerul de deasupra mea, încît plutesc într-un întunerec besnă... O, Doamne, cît mi e de frică! Simt parcă întunerecul cum mă pătrunde! Totul s-a topit în întunerec!... Dar, mă întreb eu, oare-i întunerec? sau... Ce linişte deplină!... Dar oare-i linişte?! sau eu nu mai pot... Dumnezeule Doamne, dar ce să însemne aşa ceva?... Tare aş vrea să ştiu ce se petrece acum cu mine!... Să încerc să mă concentrez, să mă adun din mine însumi şi să-mi amintesc... Voiam parcă... Apoi... stîncile... săniuş...

un brad... Care brad?... Parcă cineva trebuia... Cine?... Unde?... Care?... Cum?...

* * *

O, Doamne Dumnezeule, ce frică îmi este!... Am rămas numai eu cu mine însumi... Dar oare sînt eu însumi?!... Oare exist cu adevărat?!... Dacă exist, atunci... Dac-aş exista, atunci aş simţi ceva... Chiar dacă, să spunem, nu pot simţi ceva de dinafara mea — porţile simţurilor fiindu-mi total închise —, totuşi ar trebui să simt realităţi din mine însumi: confort sau disconfort, poziţia corpului, durerea sau senzaţia de presiune... oricum, simţiri, ce-ţi vin de la propria-ţi realitate. Dacă nu de la cele de dinafara ta, chiar dacă nu mă pot eu identifica prin compararea cu lumea exterioară mie, dar măcar să simt din mine însumi... dar eu nu simt absolut nimic... Asta înseamnă că nici nu exist în realitate... Că dac-aş exista, atunci...

Oricum, înţeleg deconectare, simţurile fiindu-ţi tăiate de lumea dinafară, dar nu şi de cea din mine însumi... Să fie oare asta vis?! Să fie oare moarte?!... Ştiu eu? poate să fie şi una şi cealalta!... Oricum ar fi, mă surprind a fi doar eu cu mine însumi... Am rămas numai eu cu mine însumi şi gîndesc numai despre mine însumi... Dar de ce nu ştiu nimic nici măcar despre mine însumi?... O, Doamne Dumnezeule, ce teribil chin pe mine!... Ce să cred eu despre mine însumi?!... Inţeleg să fii doar tu cu tine însuţi, să rătăceşti aşa cum vrei şi îţi place prin lumea interioară ţie, dar eu nu mă regăsesc deloc în ea, nu mă identific a fi eu însumi! Ba nici măcar a exista!... Şi totuşi gîndesc! Or, ce să însemne asta?!... "Sic cogito, ergo sum" spunea Descartes, ca şi cei mai vechi cu mii şi mii de ani mai vechi ca dînsul: "dacă gîndesc, înseamnă că exist, trăiesc"... indiferent cum este această formă de trăire, cu corp sau fără corp, sub formă de conştiinţă pură!... Măcar atîta este sigur!... In rest, nu numai că nu pot clarifica acum nedumerirea, dar cred că n-am să fiu în stare niciodată să desleg enigma, cum şi de ce aşa ceva. Acum şi aici fiind, aş putea spune mai degrabă că ăsta e Neantul...

O, Doamne Dumnezeule, cum de mă învîrt eu cu cunoaşterea în loc, răsucindu-mă de după mine însumi întocmai ca un viezure în bîrlogu-i cu ieşirea astupată, căruia nici întunerecul nici spaţiul de manevră — pe care nu-l are — nu-i permite să se orienteze cît de cît nici măcar în cele bine cunoscute de cu puţin mai înainte!... Căci, dacă spui Neant, asta înseamnă o totală inexistenţă, o neantizare a existenţii tale; şi se înţelege de la sine că ăsta-i atît pentru corp cît şi pentru conştiinţă ca atare. Or, asta presupune totala inexistenţă a lor!... Pe cînd eu gîndesc! Şi încă destul de bine!... Doar că nu mă pot identifica nicicum cine sînt în fapt, de unde vin şi ce-i cu mine. Cu atîta mai puţin nu mă pot identifica cine sînt eu faţă de lumea dina-

fară, care pentru mine nu există sub nici o formă, decît, să spun aşa, doar ca întunerec... Or, întunerecul fără nici o margine şi formă nu-ţi poate face dovada existenţii lumii sub nici un fel — chiar de-ai avea simţurile absolut intacte şi o raţiune lucrînd perfect... Ca să nu mai spun c-aici, în cazul meu, raţiunea, nemaiavînd nici un sprijin în cele simţite dinăuntru şi de dinafară, mă duce la a conchide totala inexistenţă a lumii exterioare mie. (De-o fi existînd aşa ceva!)... Cu toate acestea, fiindcă văd eu destul de bine a avea o conştiinţă la îndemînă, descoperindu-mă că gîndesc, deci că în mod sigur eu exist, întrebarea ce mi-o pun acuma este aceea: sub ce raport mă aflu eu faţă de tot ce m-o fi înconjurînd, lume, Univers?...

* * *

O, Doamne, ce frică îmi este!... Simt că Neantul de dinafara mea mă strînge, mă sufocă, mă ameninţă în fiecare clipă să mă înghită, iar pe de altă parte mă surprind a fi total neputincios în faţa lui!... Poate mult mai bine ar fi fost de nu m-aş mai fi descoperit a fi cu gînduri, a fi existent în mine însumi, chiar şi sub forma în care mă surprind a exista acum. Căci faptul că mă descopăr că exist într-un Neant total ce se întinde dinafara mea, mă face să mă înspăimînt nespus de mult şi de cumplit... Dumnezeule, ce fiori de ghiaţă m-a cuprins, că nu mă mai pot acuma stăpîni, eu însumi surprinzîndu-mă a fi propriul meu rob, ce-i chinuit de sine însuşi!...

O, Doamne Dumnezeule cît de mult mi-aş dori acu să plîng, căci plînsul aduce în om calmarea, mîntuindu-l deîndată şi de frică şi de teribile angoase, punînd în locul lor acea linişte binecuvîntată! Dar umbrelor plutitoare în Neant nu le este hărăzit să se descarce de durere şi de frică, de spaime de tot felul, chiar prin simplul plîns. Din moment ce plînsul e legat direct de simţuri şi simţurile la rîndul lor sînt îmbuchetate în conştiinţă, în care e simţitul tot, cum aş putea plînge? Atunci cînd exişti în fire şi în simţire, simţitul de dinăuntru şi de dinafara ta curge în cunoaştere întocmai ca un fluviu printr-o deltă care se revarsă în ocean — oceanul conştiinţii. Aşa încît, pînă la urmă, conştiinţa e aceea care consumă efectul, plînsul, pe îndelete. Drept care, în final, poate trece de la o durere mare direct la resemnare, de la rău, la ceva mai bine; căci prin plîns ea se descarcă de răul conţinut în ea... Dumnezeule Doamne, aş vrea să strig, să cer la cineva un ajutor, dar umbrelor ce-s umbre doar, neprevăzute nici cu un simţ, nu le este hărăzit să se descarce de angoase, de frică şi de temeri după modelul celor care port îmbrăcăminţi cărnoase — aşa încît de frici şi temeri niciodată nu se pot elibera.

Deşi, cînd spun aşa ceva, făcînd trăsătura de unire între Neant şi mine, ar trebui s-admit pe lîngă faptul că Neantul (ce-i inexistentă) e încremenit, dar şi că eu, ca umbră plutitoare în el (care,

oricum, sînt existentă), sînt încremenit, hărăzit să stau mereu-mereu în aceiaşi formă. Şi asta-i un lucru bine cunoscut de la început a fi absurditate, din moment ce nu poţi admite a fi aceleaşi caractere la neexistenţe ca şi la existenţe — ştiind tu bine că ele sînt contrarietăţi absolute în modul cum se înfruntă... Chiar ca umbră plutitoare în Neant, din moment ce eu mă surprind a fi, a exista — indiferent ce înseamnă şi cum o fi în realitate ei existenţa asta —, se presupune că am o desfăşurare, un fel de desvoltare, orişicum. (Ca să nu spun chiar evoluţie, care se aplică numai materiei în sine.)

O, Doamne, tare aş vrea să ştiu ce sînt şi ce-i cu mine, dar n-am bază pentru gînduri. Şi totuşi dispun numai de ele. Aş spune deci acum că şi existenţa asta a mea ca umbră de la sine presupune un fel de desfăşurare, de trecere din ceva în altceva — chiar dacă aşa ceva se referă doar la gînd şi la simţirea care-l însoţeşte. Căci, precum văd, oricum ar fi, din moment ce mă surprind a fi cu gînduri, cu frici şi temeri de tot felul, ce în fiece moment sînt altele, tot de un fel de existenţă va fi vorba şi aici şi tot de un fel de evoluţie oricum — chiar dacă asta se referă doar la gînd şi la simţire, care în fiecare clipă îţi oferă altceva.

* * *

Se pare că chiar aşa şi este cum gîndesc acum. Căci, pe cum mă consum aşa în mine însumi, arzînd, aş spune, în propria mea angoasă, ca o umbră ce coclește în sine însuşi, apoi se erodează şi reface de la sine încetul cu încetul, după desnădejdea ce o apucă, tot măcinîndu-se în sine şi refăcîndu-se ea singură şi de la sine (poate de aceea ca chinul să-i fie veşnic chin), după multă vreme parcă mi se păru că zăresc în depărtare un licuriciu, ceva minuscul strălucind într-o noapte beznă. Văd acu un punct minuscul de lumină, ce mi se pare a fi o stea îndepărtată, deşi el putînd fi şi nimicul ce doar mie mi se pare mie că există altfel decît este el, nimic în sine... Aşa încît, cu nedumerire mă întreb dacă aşa ceva există şi în realitate, sau dacă nu cumva e numai plăsmuirea doritului din mine, care ar vrea ca să descopere neapărat o existenţă înafara sa. (Şi încă o lumină!)...

Aşa se pare a fi, căci văd eu singur cum punctul acela de lumină — mai mic cu mult decît un atom strălucitor, pe care ochiul îl vede numai pentru că-i aprins, altfel cu nimic n-ar putea fi bănuit a exista — persistă. Si încă persistă de aşa o manieră, încît aş putea spune că în mod sigur nu poate face parte din închipuire, care e fugace, instabilă, oricum lipsită şi de formă şi de conţinut, cît şi de convingerea din mintea ta că ea există — fapt care contează cel ma mult pentru atestarea sau respingerea unui adevăr...

O, Doamne, ce miracol ai săvîrşit cu mine trimiţîndu-mi existenţa asta, căci deja aş putea spune că m-am adunat din mine însumi

şi m-am concentrat acum tot într-o existenţă separată de Neant, din moment ce văd că înafara mea mai există acum şi altceva — ceva pe care acum aş putea numi-o lume!... Da; da; e vorba aici de o lume — deşi-i doar un atom aprins emiţînd lumină!...

O, Cerule bun, mă gîndesc şi eu acum, cum i-aş putea face pe alţii ca să simtă în sinea lor ceea ce simt eu acu în mine, cînd eu pe mine însumi nu pot a mă înţelege, cum de la cumplita desnădejde şi a temerilor de tot felul mă surprind acum purtat întocmai ca de un vîrtej de bucurie şi speranţă descoperind aşa ceva?! Chiar dacă lumina aceea pe care o văd acum ar fi foc în care va trebui să ard deîndată şi totuşi constatarea existenţii a ceva înafara mea mă bucură nespus de mult. Chiar dacă în scurtă vreme va trebui să te prefaci în neexistenţă, chiar trecînd prin chinuri pe care acum nici măcar nu ţi le poţi cît de cît imagina şi totuşi descoperirea asta a existenţii a ceva înafara ta îţi aduce exaltarea pînă cînd va trebui să se întîmple răul presupus...

Pîn-acu, am pus lumina în contul unei iluzii doar, a unei simple închipuiri, dar acum văd clar că-i vorba de o lumină adevărată, bine de distins ceea ce este. Chiar dacă asta-i ceva strict obiectiv, ceva real, material sau nu, dar existent înafara mea, chiar dacă-i doar efectul unei simple idei, numai a gîndului existent în mine, aşa ceva cu adevărat mă exaltează... Căci, de stau să mă gîndesc mai bine, oare angoasa, frica, toate temerile şi nesiguranţele nutrite pîn-acum de mine au fost ele oare realităţi concrete, obiective, de dinafara mea?!... Deloc! Ele au fost doar realităţi cu totul şi cu totul subiective, existente numai în mine însumi, prezente, orişicum, dar realităţi absolut concrete pentru mine — din moment ce au fost şi sînt la fel de concrete şi de subiective, (aici şi una şi cealaltă avînd puteri de adevăr) ca şi existenţa mea... Aşa încît, filozofie facă cine vrea, atît cît vrea şi aşa cum îi vine lui mai bine şi pofteşte, schimbînd tot timpul la cuvinte în jurul celor două: "obiectiv" sau "subiectiv", "real" sau "imaginar"; ceea ce mă interesează acum pe mine este faptul că-i reală existenţa mea. Sub ce formă, nu mă interesează acum deloc! Şi, mă mai interesează faptul că în realitatea asta văd, simt (iarăşi nu mă interesează absolut deloc cum şi de ce) o lumină — o lumină care-i tot la fel de reală ca şi existenţa mea. Ba, nu numai atît constat acum, că-i cît se poate de reală, dar parcă o aşa lumină se şi măreşte pe timp ce gîndesc sau asist la existenţa ei, ea devenind tot mai mare şi mai mare...

O, Doamne, ce miracol ai săvîrşit tu cu mine! Pe cît de disperat am fost, pe atît de mare mi speranţa acum cînd văd că nu-i vorba aici de Neant, de o totală inexistenţă, ci, din contra, de o altfel de existenţă. (Nu mă interesează acum neapărat sub ce formă, cum şi ce poate să însemne asta, ce semnificaţie poate ea avea, ci doar că-i existentă!) Lumina aceea — chiar numai aşa şi atît cît este, c-ai zice că-i doar un atom aprins — înseamnă existenţa a ceva. Şi constatarea asta face să ţi se sprijine mintea pe ceva atuncea cînd gîndeşte, ca ea să nu se învîrte la infinit în jurul ei însăşi — lucru care ar putea s-o ducă de la sine la un fel de inexistenţă prin automăcinare...

O, binecuvîntată fii tu schimbare! Căci simt acum cum toate sentimentele, simţămintele de tot felul, ca nişte efluvii care izvorăsc din mine însumi mă fac să le ştiu şi se varsă iar în mine, mă cuprind, apoi se impregnează pe multă vreme în conştiinţa mea bucuria, speranţa, mîngîierea, promisia de ajutor din partea altcuiva... Aşa încît, ele nu numai că-mi fac parcă existenţa — o şi mai mare existenţă în sine —, dar parcă mă şi dilată, cumva, mă fac să fiu ceva mai mult şi mai bine definit decît ceea ce am fost mai înainte...

Doamne, Dumnezeule, dar orişice ar veni după constatarea asta, chiar şi un rău mai mare decît a fost acel de mai înainte, mă pot considera a fi cum nu se poate a fi mai bucuros şi fericit, chiar şi numai pentru ieşirea din mine însumi doar cu gîndurile aduse de schimbarea asta, de transformarea asta. Căci ceea ce ucide firea, existenţa conştiinţii ca atare, este ideia de Neant — mai ales cînd tu, în ciuda constatării ăsteia, eşti conştient de existenţa ta ca umbră plutitoare în el. Căci altfel, inexistenţa este doar inexistentă sau neantizarea. Şi constatarea asta, a schimbării constatată în tine şi în cele dinafara ta, presupune binele oricum. Pe cînd aşa, descoperindu-te a fi doar tu însuţi neschimbat într-un neant total, eşti supus la un veşnic chin şi o contrariere în tine însuţi greu de suportat...

Simt acum din clipă în clipă cum mă apucă exaltarea, care creşte în mine pe măsură ce constat că punctul de lumină de acolo, din întunericul de nepătruns, din ce în ce se tot măreşte... Să fie oare aşa ceva o stea îndepărtată?!... Dar asta înseamnă că vine înspre mine sau că eu merg într-acolo, înspre ea, din moment ce văd că creşte tot mereu. O, Doamne, dar dacă-i foc?!... Fie şi foc, puţin importă acuma asta, mă poate arde chiar, principalul este faptul că lumina asta creşte, s-apropie de mine sau eu de ea —şi asta înseamnă alungarea întunerecului, a Neantului, a inexistenţii de pîn-acum... Mă poate arde chiar!... Prefer distrugerea mea sub orice formă ar fi ea — chiar şi în chinuri grele — decît totala lipsă de prefaceri. Să simt iarăşi întunerecul acela beznă, Neantul, în timp ce eu însumi mă surprind a exista totuşi?... Să vină! Să vină odată!! sau eu să mă apropiu cît mai repede de lumina asta, dar, oricum, vreau să văd ce este, să simt din plin acuma transformarea!!! Vreau s-ajungă cît mai repede la mine sau eu s-ajung odată pîn-la ea, să mă pot bucura din plin de realitatea asta — chiar dacă totul în final se va reduce la atîta doar...

* * *

Dumnezeule, Doamne, dar nici nu mă mai pot acuma stăpîni pe mine însumi în exaltarea asta! Căci, aş spune acum că ceea ce văd eu în faţa mea este un ghem strălucitor tot timpul de lumină cît o lună plină, care vine-vine repede înspre mine... Şi încă, nespus de repede, pe cum văd, din moment ce deja am acu în faţa mea acel bulgăr

de lumină mare cît un bloc de locuinţe cu multe etaje, care pluteşte în spaţiu, fără să văd vreun detaliu cît de cît pe el... Nu ştiu de ce, dar parc-aş zice că nu lumina vine înspre mine, ci că eu navighez spre ea...

Aşa-i! Chiar aşa şi este. Căci acum, despuiat total de simţuri, sub formă de conştiinţă pură, aş spune că intuirea lucrînd mult mai bine, în voia ei, mă face să fiu sigur de aşa ceva... Ba, dacă stau ca să privesc mai bine în clarul ei, aş putea spune că acum se şi poate distinge un detaliu situat chiar în mijlocul acestui bloc imens de lumină spînzurat în Haos, în Marele Intunerec. Făcînd analogii cu ceea ce cunosc de mai înainte, folosindu-mă de tezaurul meu de amintiri, aş putea spune că disting în claritatea acestui imens bulgăr de lumină pete mai întunecate alterînd cu claritatea — aşa cum poţi vedea pe Lună atunci cînd o observi mai bine. Numai c-aici aş spune că se văd multe pete de lumină presărate ici şi colo într-un disc imens de lumină, care luat în general este mult mai strălucitor ca ele...

* * *

O, Cerule bun! Dar să fie oare adevărat ceea ce disting acum?!... Aşa se pare!... Ba, de mă uit mai cu atenţie în lumina asta, aş putea spune că se şi mişcă ceva în dînsa — dacă nu cumva mi se pare mie!... Dumnezeule, Doamne, dar ceea ce se mişcă acolo par a fi oameni!... Da; da; e vorba de doi oameni, care stau într-o grădină!... Ce să caute doi oameni puşi într-o grădină în zăvoiul ăsta de lumină înconjurat de toate părţile de întunerec beznă, poate chiar şi de Neant?... Şi totuşi oameni sînt după siluietă şi în jurul lor este o grădină!... Dumnezeule Doamne, şi încă ce grădină minunată, plină cu flori, de parc-ar fi din nestemate combinate în fel şi chip în jocuri de culori şi strălucire!...

O, Cerule bun, de exişti cumva ca Absolut sau altceva, ca abstracţiune, ca principiu doar sau ca persoană, ca ceva real, concret, ştiind că eşti atotputernic, fă ca ceea ce văd eu acu, sau doar simt, înţeleg, iau la cunoştinţă a fi — oricum aş spune, iluzie sau halucinaţie ce o fi —, nu face să-mi dispară niciodată din văzut, din cunoscut!... Vreau să am iluzia sau realitatea asta absolut tot timpul!... Vreau să fiu cu ea în prezenţa minţii mele, oricîtă vreme am să mă simt a exista ca eu însumi!... Vreau să am alăturea de conştiinţa existenţii mele aşa ceva tot timpul, orice ar însemna ea pentru mine şi orice mi s-ar întîmpla din cauza aceasta!...

Da; da; aşa-i, nu mă înşel deloc în ceea ce văd acum!... Asta-i realitate absolută!... Dumnezeule, Doamne, dar chiar dacă mai mult decît bucurie, exaltare, marasm şi extaz în fericire nu mai pot simţi ceva în plus, este îndestul că poate încăpea şi atîta în fiinţa omenească pe care o reprezint, din moment ce pot spune că ceea ce văd sau simt

acuma în cunoaştere nu-s doi oameni ci doi îngeri, doi heruvimi aş spune după înfăţişare — comparîndu-i cu ceea ce mintea mea are drept cunoaştere în sine sau poate să-şi imagineze!...

Da; da; aşa-i, nu mă înşel deloc acum asupra a ceea ce văd: sînt doi heruvimi într-o grădină... Nu pot nicicum să-mi dau acuma seama (dar asta nici nu mă interesează acum!) dacă balonul ăsta imens de lumină s-apropie de mine sau eu m-apropiu vertiginos de el. Oricum, după claritatea tot mai mare a ceea ce pot vedea acolo sau înţeleg a fi — oricum aş spune, exprim doar realitatea existentă în mine —, aş putea afirma că-mi dau perfect de bine seama de faptul că deîndată voi fi şi eu acolo lîngă ei...

Dumnezeule cel bun şi mare, nu mă priva de bucuria asta, lasă-mi-o mai multă vreme!... Chiar de ai de gînd ca după asta să-mi dai chinuri grele pe tot timpul existenţii mele pe mai departe, lasă-mi vedenia măcar clipe doar, de nu vrei mai mult!... Aşa-i! Acum disting nespus de bine, fiindcă mă aflu deja lîngă ei: sînt doi heruvimi ce stau într-o grădină plină peste tot de flori!... Cerule bun! cît de frumoşi pot fi! Deşi au înfăţişări de oameni — arătînd ca doi adolescenţi imberbi —, aş putea spune că-s doar două condensări mai mari şi mai puternice de lumină, încît lumina din jurul lor pare a nu fi altceva decît ceea ce se reflectă acu din ei; ea venind a fi întocmai ca o lumină dintr-o cameră bine luminată, dar care nu ştii de unde vine, ci doar constaţi că este, în mijlocul ei fiind aceste două condensări ca sursă luminoasă mult mai densă decît restul!... Sau, poate, ştiu eu?... Deşi, eu singur mă întreb acuma cu uimire, de ce m-ar preocupa chiar acu aşa ceva, cînd am atîtea de văzut?!...

Aşa-i sînt doi heruvimi care stau nespus de liniştiţi într-o grădină plină de trandafiri şi crini, a căror culoare îmbinată, parfum şi frumuseţe numai delirul psihedelic de le poate inventa şi aduce în existenţa minţii!... Sînt doi heruvimi îmbrăcaţi într-o hlamidă sau o robă, ori cam aşa ceva, de culoarea azurului ceresc, de parc-ar fi chiar din el croită. O robă ce li se întinde de la gît pîn-la călcîie, făcînd tot falduri-falduri, pe care zefirul, întocmai ca pe un fum ce se înalţă de pe un altar, o tot deformează şi aduce iar la loc, aşa cum a fost ea mai înainte, parcă tocmai de aceea ca să-i scoată strălucirea, frumuseţea, eleganţa şi mai mult în evidenţă. Faţa aş spune că le este întocmai ca aurul cel bine lustruit de galbenă şi surîzătoare. Şi, cum îi privesc acum de aproape în faţă, pot vedea că au doi ochi nespus de blînzi, părînd, la fel, ca decupaţi din acelaşi azur al cerului — de-ar fi aici să-i poţi compara cu el!... Amîndoi au plete frumos cîrlionţate, la fel de aurii, de-ai spune că-s doar fire de aur meşteşugite anume, de cineva făcute aşa să fie; fire ce le ies din fruntea lată şi se revarsă în valuri-valuri înspre spate şi înlături, aşezîndu-li-se sus, pe umeri —, în mîna stîngă fiecare din ei purtînd cîte un crin alb imaculat...

O, Doamne, cîtă seninătate, cîtă blîndeţe şi puritate exprimă faţa lor smeadă, cu fruntea asta înaltă şi senină, cu ochii ăştia atît de blînzi, de îndurători, de binevoitori şi cu gura asta atît de zîmbitoare! Fără ca să vreau anume, din simplă tendinţă a minţii de a se

orienta, mă întreb cu nedumerire: oare stau ei pe ceva sau doar sînt spînzuraţi în bolul de lumină, aşa cum ăsta-i spînzurat în Haos? Dar, la drept vorbind, zău că nu ştiu ce-mi veniră să mă preocup de asta! Imi veniră aşa curiozitatea să mă întreb întrînd din analitic şi mai în analitic, aşa cum îmi este obiceiul în profesiunea mea, de parcă n-am acuma lucruri mult mai importante de văzut!...

Da; da; acuma mi se pare că văd mult mai insistent faptul că ei stau pe ceva. Poate îmi veni impresia aceasta doar numai aşa, din cauza poziţiei luate, cu aripile strînse şi cu vîrfurile lor încrucişate unul după celălalt, ele arătînd întocmai ca cele a doi porumbei ce stau pe streaşină, care se odihnesc privind în zare mai înainte de a-şi lua zborul...

Dumnezeule, Doamne, că ce asemănare între ei! Seamănă unul cu celălalt de parc-ar fi gemeni univitelini!... Ba, parcă unul cînd zîmbeşte face o gropiţă în barbă, pe cînd celălat nu... Ştiu eu? asta poate fi doar închipuirea mea, venită de acolo că acum caut neapărat ca să descopăr o distincţie a unuia de celălalt, din moment ce tot privind la ei, le descopăr o perfectă asemănare în toate cele prezentate, amîndoi fiind absolut la fel, semănînd unul cu celălalt întocmai ca două picături de apă ce nu se pot deosebi nicicum...

Dar ce-or fi făcînd acolo? Că după cît constat eu bine, fiind atîta de aproape acu de ei, se pare că totuşi fac ceva... Şi încă par a executa ceva de seamă — căci par a fi tare absorbiţi de ceea ce săvîrşesc ei acolo. Sînt atîta de atenţi în ceea ce fac ei, încît ai putea să spui că sînt cu totul şi cu totul preocupaţi de ceea ce fac acum, de parcă ocupaţia aceasta ar ţine chiar de pasiunea lor — oricine putînd descoperi de aici că au un interes deosebit în ceea ce fac...

Dacă stau ca să-i privesc mai bine, aş putea spune că parcă se uită în ceva, aş zice, întocmai ca un telescop, de parc-ar fi cercetători în astronomie... Deşi în modul cum anume privesc în jos şi nu în sus prin el — cum o fac întotdeauna astronomii —, mai mult aş spune că privesc într-un microscop — căci după poziţie numai aşa pare a fi... Şi asta, chiar dacă îmi pot spune sigur, după efectul intuirii pe care o am, că după ceea ce o fi făcînd ei şi una şi cealalta exprimă atît un adevăr cît şi un fals... Zic şi eu aşa că privesc prin telescop sau prin microscop, căci nu mă duce capul acum să spun ce ar putea face ei aici... Cu toate acestea, nu ştiu de ce, dar explicaţia aceasta că parc-ar privi într-un telescop — aşa cum o fac doi astronomi, voind să vadă ceea ce se petrece pe o stea îndepărtată — îmi este parcă mult mai la îndemînă şi îmi vine tot mai insistent în minte... Chiar dacă nici ceea ce au ei sub priviri şi nici ceea ce fac şi văd ei prin instrumentul ăsta nu poate avea cît de cîtă asemănare cu comparaţia făcută, căci doar eu descriu ceea ce înţeleg numai după formă...

Dumnezeule bun şi mare, dar acum mă simt atîta de apropiat de ei, c-aş putea spune că le simt chiar şi răsuflarea. (Dacă aşa ceva ar fi posibil în forma asta a existenţii lor şi a mea)... Au întrerupt privirea prin telescoapele acestea de multe-multe ori mai mari decît un microscop obişnuit şi se uită deosebit de blînd şi de binevoitor la

mine — cumva într-un fel atît de prietenos şi de firesc, de parcă m-ar fi aşteptat să viu sau de parc-aş fi unul dintre ai lor şi acum îşi împărtăşesc unul altuia gîndurile şi simţitul ca într-o conversaţie avută. Nimic mai interesant decît aşa ceva!...

Ştiu eu? poate c-aşa se întîmplă lucrurile cu acei ce-s conştiinţe pure, total debarasate de simţuri şi de carne, dar nu şi de simţire, ca mod de a exista al conştiinţii lor şi mod de înţelegere — aici şi acum într-o formă central făcută, de o modalitate ca şi cum informarea ar veni chiar de la simţurile lor. Deşi ele nu mai sînt nicicum, fiind legate de soarta cărnii... Căci am acum un fel de înţelegere a atitudinii lor — şi parcă-mi intuiesc că şi ei o au la fel despre mine —, de parcă totul ar veni aici de la o conversaţie anume avută, în care spusul cuiva te pătrunde în minte cu înţelegerea lui şi înţelegînd tu îi dai răspunsul, acelaşi lucru petrecîndu-se şi cu el... Cu toate că aici şi acum, între ei şi mine nu este şi nu poate fi vreo conversaţie de nici un fel, ci doar un schimb de gînduri între ei şi mine, că există o înţelegere deplină — eu spunînd doar că ei îmi spun şi că eu le zic ceva, doar ca să fie o cît de cîtă înţelegere a lucrurilor de către acei care nu pot şti cum vine starea asta...

Aşa se face că deîndată ce mă văd că sînt în apropierea lor, mai precis şi mai exact, de heruvimul acel care face gropiţă în barbă atunci cînd îmi zîmbeşte uneori — făcînd-o foarte discret, imperceptibil —, întocmai cum mi-ar fi venit pe cale telepatică ideia chiar de la el emisă, îmi vine în gînd să merg să-i iau deîndată locul la văzut prin telescop... Şi asta venită nu ca o stranie preocupare a gîndurilor mele, ci întocmai ca un imperativ, pe care-l simt a exista cu mult deasupra voinţii mele — voinţă care i se supune acuma lor...

Aşa încît, odată aflat lîngă acest telescop lăsat acuma liber, deşi habar nu am ce este, ce înseamnă, cum se poate numi şi ce se poate vedea direct prin el, ca şi cum aş fi făcut asta de nu ştiu cîtă vreme, instruit sau neinstruit fiind de cineva anume, mă pun să-l manevrez şi să fac exact ceea ce-am văzut că face el mai înainte... Deşi, o Doamne, nimic mai absurd după raţiune decît aşa ceva; să poţi crede că printr-un astfel de telescop se poate vedea ceva în întunerecul acesta beznă de sub tine — aş putea spune chiar acum în Neantul acesta din care numai tu cu existenţa ta faci o mică excepţie doar... Cît despre telescopul-ăsta-microscop, la fel: un ocular şi un obiectiv şi două şuruburi, unul în dreapta şi altul în stînga lui, ce bănuiesc că se manevrează în timpul văzutului — căci altfel, după raţiune, nu le pricep nicidecum rolul, existenţa lor pe corpul de telescop...

Aşa se face că ghidat la fel de intuire cît şi de raţiune, deîndată ce mă aşez ca să privesc prin ocular, cu dreapta şi cu stînga — aşa cum am văzut că făcea şi heruvimul — mişc de şuruburi... Dar, de abea de o fac o clipă doar în întunericul acesta infinit ce se întinde pretutindeni în jurul meu, deci şi sub mine — un întunerec atîta de desăvîrşit că-l poţi asemui întotdeauna cu Neantul, fiind absolut sigur că nu spui un neadevăr —, văd lupte, apringe lupte, între două tabere duşmane care se înfruntă pe viaţă şi pe moarte care pe care s-o do-

boare... Chiar dacă sînt cu spaima în suflet — firească oricăruia priveşte aşa ceva —, chiar dacă terifiantul nu-mi lipseşte absolut deloc (ba chiar mă bîntuie cumplit!), setea de cunoaştere îmi este mult mai mare, căci vreau să ştiu ce este aici şi cine cu cine se bate...

Aşa cum spun, aici şi acum, în situaţia aceasta de umbră plutitoare în Neant, înţelegerea fiind esenţa în simţit sau simţitul venind ca urmare a înţelegerii avute — luat oricum fiind adevărat, din moment ce una e legată atît de strîns de ceialalta —, după clipe doar, îmi dau seama cine sînt, cine cu cine se înfruntă în această teribilă încăierare. Aşa se facă că disting într-o tabără de luptători ce se înfruntă cu ceilalţi pe regele Ashoka, în cealaltă, adversară lui, pe Cezar... Da; da; aşa-i, nu mă înşel deloc, căci văd eu bine că aşa-i, sau înţeleg şi-i recunosc prea bine că ei sînt şi nu altcineva... Ia să mai răsucesc eu puţin din şuruburi... S-a schimbat!... Acum Tutankamon se bate cu aceiaşi nespusă înverşunare cu Napoleon Bonaparte... Ptiu, fire-ar să fie!... Acum, la o nouă răsucire de şurub pe care o făcui, îl văd pe Hitler cum se bate înverşunat cu Alexandru Machedon!... Şi încă totul făcut într-o încăierare parcă şi mai aprigă decît o făcură toţi ceilalţi mai înainte...

"Ce să însemne asta oare?", îmi zic eu nedumerit, doar ca pentru mine, ţinînd mîinile la locul lor, fiecare la şurubul din dreptul ei, dar luîndu-mi privirile din ocular şi îndreptîndu-le spre heruvimul cu gropiţă în barbă; care, în aceiaşi poziţie de repaus spusă ceva mai înainte, stă acum cu vîrful aripilor încrucişate şi cu mînuţile sub falcă, privindu-se ochi în ochi cu celălalt. Amîndoi au acu în faţă aceiaşi nubilitate şi candoare pe care o au copilaşii aflaţi în creşă sau cei din grădiniţă, care ascultă de la bunicii lor o poveste nespus de frumoasă, pe care apoi o urmăresc şi amplifică mereu-mereu cu fantezia lor. Nici urmă de îndoială, după toate cîte ştiu acum a se petrece lucrurile aici, au o conversaţie telepatică, fiecare fiind la rîndul lui şi emiţător şi receptor de gînduri, cu care amîndoi se delectează neîncetat...

Aşa se face că n-apuc să cred că gîndul meu a şi ajuns la el şi deîndată îl şi văd pe heruvim că-l părăseşte brusc pe celălalt, vine înspre mine şi mă ciocăne cu degetul încet-încet pe cap, ca atunci cînd cineva bate în uşă sau, şi mai uşor de spus şi de înţeles, ca atunci cînd cineva ce-i scos la tablă şi habar nu are cum să demonstreze teorema lui Pitagora, profesorul, cumplit de înfuriat, în loc să-l dea vîrtos cu capul de suprafaţa tablei — cum ar merita s-o facă după atîta insistenţă de a-i băga ştiutul cît mai adînc în minte —, doar de-l ciocăne uşurel cu creta pe dovleag şi i se uită insistent în ochi a admonestare, — pentru că generozitatea şi înţelegerea profesorului îi depăşeşte acestuia cu mult-cu mult furia avută...

"Nătîng de eşti", îmi spune heruvimul deosebit de blînd (adică înţeleg acuma de la el), "aşa ştii tu să mînuieşti spaţiotemporoscopul?"... "Spaţiotemporoscopul spuseşi?!", îi dau eu uluit replica deîndată... "Da, desigur, spaţiotemporoscopul", zice el. "Dar de ce te miri aşa, de parcă niciodată n-ai fi auzit astfel de cuvinte?... Căci, chiar dacă pentru prima dată noţiunea în forma-i integrată ţi e

străină, ai auzit destul şi ştii tu mult prea bine ce-i "spaţiul" şi ce-i "timpul", ca şi cuvîntul "scopie", care" înseamnă explorare, căutare, cercetare, investigare. Aşa încît, îmi zice el, "după şi conform celor de mai sus, ai putea şti şi tu foarte bine că-i vorba aici de o explorare a Spaţiului şi Timpului, cu toate cele petrecute în ele. Nu văzuşi, sau nu înţeleseşi", îmi spune el, "cum am făcut-o eu?!", îmi zice heruvimul la fel de blînd — deşi totul arătînd ca o mustrare... Eu tac şi înghit afrontul, fiindcă deocamdată n-am nici un gînd, de parc-aş fi vid pe dinăuntru...

"După cîte constat", îmi răspunde heruvimul la nedumerirea mea trădată pe fizionomie — care-i spusese chiar cu mult mai mult decît spusul însuşi, de l-aş fi folosit cumva — "nu te prea întreci cu filozofia. Ba chiar, după cîte înţeleg eu bine, nu de întrecere ar putea fi vorba aici la tine, ci chiar de faptul că nu stăpîneşti noţiuni elementare de spaţiu şi de timp. Deduc asta", spune heruvimul, "după felul cum văzui că mînuieşti şurubul din dreapta şi din stînga a spaţiotemporoscopului", mai spune el. La toate ăstea, pus acum cu minteami înainte, ce-aş fi putut ca să-i răspund? Că ştiu? Sau să-i dau a înţelege că n-are nicidecum dreptate, cînd eu însumi mă văd că-s depăşit?!...

"Ar trebui să ştii?", reia în continuare heruvimul, "că numai Spaţiul e real, Timpul este doar o ficţiune a minţii voastre. Da", zice el, "Spaţiul e organizat în tot felul de sisteme vii sau moarte, care reprezintă tot ce se numeşte materie în general. Dar, nu interesează asta aici, ci faptul că toate au în dosul lor întotdeauna o esenţă a devenirii, care le face să se desvolte încontinu. Aşa se face faptul că ele se nasc, devin, au un apogeu şi un declin, care se încheie la sfîrşit cu moartea, cu dispariţia lor din existenţă... Dar asta nu pentru totdeauna", zice el, "ci în mod ciclic ele trebuie ca să apară şi să dispară, întocmai cum o fac cărucioarele într-un carusel — depinde de poziţia pe care o are acel care priveşte. Asta", zice el, "esenţa asta, este scînteie din Esenţa Unitară, care se află întotdeauna în dosul sistemelor, a devenirii lor şi le mişcă, le transformă, conform Marei Legi a Evoluţiei Universale, apoi le face să devină ceea ce trebuie ca să devină din clipa naşterii şi pînă în cea a morţii lor..."

"Ei bine", îmi continuă heruvimul cald şi binevoitor, "cum evoluţia şi transformarea au un ritm în desfăşurare, spunem că evenimentele pe care le putem vedea în sisteme sau creiate de ele însile înafară, ori pe care le deducem a fi şi exista după evoluţia constatată, se fac în timp —, deşi timpul ca atare nu există ca realitate obiectivă. Spus mai pe înţelesul tău", îmi zice heruvimul, "clepsidra doar există, din care în şuvoi subţire se scurge nisipul măcinat mărunt şi tu văzînd ceea ce poţi vedea, mişcarea, spui că asta-i timp. Ba, şi mai grav decît atît, spui că mişcarea asta o face timpul. Căci, dacă ai vedea-o după ce tot nisipul a fost scurs din ea în jos, veacuri de-a rîndul în aceiaşi poziţie şi formă, n-ar avea de unde să ţi se sugereze Timpul, din moment ce n-ai văzut mişcarea, transformarea materiei de acolo"...

"Ei bine", continuă heruvimul, "la ceea ce ai tu în faţa ta aici, şurubul din dreapta de pe spaţiotemporoscop, în cunoaşterea sistemului viu sau mort ori a evenimentului ales de tine pentru explorare, reprezintă fiinţa sau lucrul la care te-ai gîndit tu mai înainte, voind să-i ştii desfăşurarea şi evenimentele ce s-au petrecut cu ea sau el. Cu alte cuvinte fiind spus, şurubul din dreapta de pe spaţiotemporoscop reprezintă Materia, Spaţiul — sistemul viu sau mort ales de tine pentru cercetare —, pe cînd şurubul din stînga ta reprezintă ritmul, "Timpul", desfăşurarea cu evenimentele creiate de el, sau în legătură doar cu dînsul", îmi spune heruvimul: "Iată de ce-i de absolută trebuinţă ca atunci cînd manevrezi şurubul din dreapta ta să-i dai o răsucire potrivită cu a celui din stînga ta. Deşi nu există aici vreo simetrie, fiindcă ritmul, "timpul" desfăşurării devenirii sau evenimentului ales de tine variază după fiece sistem, eveniment sau întîmplare. Căci, numai făcînd asta ai să ai contemporaneitatea desfăşurării devenirii sau evenimentului ales în cele ce s-au petrecut cîndva, sau în cele care se desfăşoară în prezent. Altfel, de nu faci aşa ceva, ajungi să-l vezi pe cineva cum merge liniştit la şcoală sau se însoară, ori moare, înainte de a se fi născut, fiindcă ai mînuit prea repede şurubul Timpului şi invers: ajungi să-l vezi sugînd la mama lui pe cineva după expirul morţii sosită în potoul bătrîneţii, de o faci mult mai încet cu timpul"...

"Pe cum vezi", îmi spune heruvimul, "aici nu există vreo dexteritate în a mînui spaţiotemporoscopul, căci nu-i vorba aici de vreo tehnică oarecare ce trebuie să fie învăţată ca o meserie în atelier de către un ucenic ce vrea s-o prindă de la altul care o ştie, ci pur şi simplu e chestie de intuire, pe care mintea de la sine o face să lucreze şi o reglează cum şi cît anume să o facă. Nimic mai raţional ca aşa ceva", îmi spune el, "din moment ce orişice sistem — aici în ceea ce văzuşi tu pîn-acum, om ca şi eveniment în directă şi strînsă legătură numai cu el, din moment ce timpul e creiat de dînsul sau i se adresează numai lui, îl priveşte — are scurgerea sa în devenire proprie, deosebită de a oricărui alt sistem. Deci, impulsul îi este specific lui şi numai lui. Numai aşa se poate explica ceea ce văzuşi ca fiind realităţi istorice de necontestat de nimeni, dar să asişti la paradoxuri total de neînţeles: să-l vezi pe regele indian Ashoka bătîndu-se cu Cezar — cînd în realitate între ei s-au interpus două milenii şi ceva de ani, de timp istoric. La fel cu Tutankamon şi cu Napoleon, sau Hitler cu Alexandru Macedon, la milenii distanţă înainte sau înapoi unul de celălalt. Iată pentru ce trebuie", îmi spune heruvimul, "ca atunci cînd din propriul tău inconştient ţi-ai ales ceva de urmărit, neapărat să-ţi intuieşti foarte bine ritmul devenirii, al mişcării, al transformării sistemului sau evenimentului respectiv în sincronizare — care de la sine se şi face automat în mintea ta — şi să-i dai o mişcare potrivită mîinii drepte cu ceea ce face mîna stîngă. (Căci din moment ce mîinile amîndouă sînt la dispoziţia aceleiaşi minţi şi mintea e supusă magicei cunoaşteri, se înţelege că asta în mod normal se face de la sine.) Iată de ce trebuie să le manevrezi în aşa fel ca scenele, întîmplările să ţi

s-arate aşa cum istoric s-au desfăşurat ele cîndva, odată", îmi mai spune heruvimul cu gropiţă în barbă, lăsînd ca un zîmbet să-i poleiască faţa, aşa încît generozitatea sa să răzbată pîn-la mine...

Auzind acum toate cele spuse de el, caut să-mi răscolesc în minte toate cele ştiute cu privire la Spaţiu şi la Timp. Dar, cum acestea-s noţiuni cu care operează filozofii, oricît aş face-o eu, îmi sînt întotdeauna stranii în gîndire... "Aşa că dacă e s-o nimeresc cumva", îmi zic eu în minte-mi, ca pentru mine însumi, "apoi, atunci, nu de la ştiinţă, nici de la raţiune îmi poate veni succesul, ci de la cunoaşterea magică, intuitivă — aceea despre care nu ştim absolut nimic ce este şi cum face ceea ce face, dar îi putem vedea, cunoaşte, direct cu simţurile şi cu raţiunea acele miracole de neînţeles, care o atestă ca pură realitate. Şi încă, o fantastică, miraculoasă şi enigmatică realitate, care nu se poate compara nicicum şi niciodată cu cunoaşterea celaltă, raţională, sensorială, în ceea ce face şi cum o face". "De aceea", îmi spun eu acum, "din moment ce orice lucru sau fiinţă are o esenţă în dosul ei care o face să devină, evoluieze diferit de oricare alta, sau de orice altceva, asta-i face şi destinul. Spus mai altcum, esenţa asta creiază în sine însişi ca şi în jurul ei, evenimente făcute într-un anume ritm. Or, ritmul ăsta nu poate fi dat în mînuirea spaţiotemporoscopului în aşa fel încît să corespundă cu realitatea desfăşurată cîndva, odată, sau chiar în prezent, decît mînuit de cunoaşterea magică de care spun, de intuire — care-i manevrată de străfundul minţii şi nu de partea luminoasă a ei de la suprafaţă. Să vedem dacă gîndirea magică mă va deservi îndeajuns".

* * *

III. O, DOAMNE, CÎT DE TAINICE ŞI ENIGMATICE SÎNT OPŢIUNILE ACORDATE GÎNDURILOR DIN STRĂFUND DE MINTE!

Incurajat de cele spuse de heruvim şi dornic să mînuiesc spaţiotemporoscopul în explorarea de lucruri şi evenimente, a necunoscutelor de mine ignorate, cît şi deveniri şi istorice fapte de care eu nu ştiu nimic sau le ştiu altfel decît au fost ele în realitate, concentrat adînc de data asta la ceea ce fac, dar mai ales cum fac, mă aplec asupra lui şi încerc să-l mînuiesc cu grijă şi surpriza nu întîrzie să mi se arate.

"O, Doamne, ce peisaj divin aici", îmi zic eu în gîndul meu, ca pentru mine însumi... "Ce poate fi aici?! Că totul arată ca un crîmpeiu de paradis şi nu altceva!... Aşa-i, numai aşa poate să fie, fiindcă numai cele de acolo sînt în stare să legene încontinuu firea omenească, aducînd-o în pragul marasmului cu simţirea, cu bucuria şi cu fericirea", îmi spun eu mie însumi doar în minte, privind cele ce mă pătrund acum de dinafară, angrenîndu-se cu cele existente înăuntrul meu... "O, Doamne, ce privelişte încîntătoare, de ai spune că aici Natura s-a întrecut pe sine însişi... Numai nu-mi pot explica nicicum de ce toate cele pe care le văd prin spaţiotemporoscop îmi sînt atîta de familiare, cunoscute parcă. Văzînd aceste frumuseţi, reacţionez cu mintea în aşa fel că am impresia, sau falsa impresie, că le-am mai văzut cîndva... Poate fi ceva real, poate doar o simplă închipuire de a mea. (Doamne, ce prostii vorbesc!... De parc-aş putea face acuma diferenţa între ceva absolut real, văzut, trăit şi depus în patrimoniul meu de amintiri ca fostă realitate pură de afară şi o simplă fantezie, închipuire, fără nici o legătură cu realitatea obiectivă — de asemenea gîndită, dar şi depusă în tezaurul de amintiri —, ca atunci cînd eşti cuplat spirit cu materie şi simţurile ca şi raţiunea te pot ajuta să faci lesne diferenţierea asta. Aici şi acum, nu pot face nici măcar diferenţierea dintre cele venite din spaţiotemporoscop şi cele provenite din propria-mi minte!)... Oricum, cu şi fără filozofarea asta — de care promit că n-am să mă mai ocup de acum încolo, fiindcă nu-mi este de nici un folos —, ceea ce văd aici şi acum e fascinant şi nu alta!...

Sînt martorul unui peisaj cu-adevărat paradisiac în frumuseţe... Un lanţ de munţi albaştri, pe alocurea chelbaşi, presăraţi cu stînci fantasticate în formă, cu crestele pleşuve şi decoraţii sofisticat alese şi asamblate în formă, de parcă o nevăzută mînă cosmică le-ar

fi sculptat cu migală şi răbdare, cu o anume destinaţie, de a înfrumuseţa aceste locuri. Totul, luat în asamblul lui, pare a fi o galerie de artă la dimensiuni planetare în prezentare, aşezată aici ca un vernisaj al Naturii pus ca să-i fie omului la îndemînă — un fel de tezaur artistic de mare preţ expus afară, în mijlocul naturii, ca pentru toată lumea, s-o încînte şi să-i descreţească fruntea orişicui care-l priveşte...

Totul de aici pare cu dichis dispus şi mare rafinament în aranjare, căci văd o zonă de verdeaţă sub crestele de munţi, chiar sub pădurile care scoboară pîn-la poale, parcă anume dispusă aici pentru efect artistic. Cînd este privit totul numai în cadru, vernisajul apare ca ceva cu adevărat artistic rînduit în aranjarea panoramei văzută în ansamblu... Ba, parcă totu-i aranjat după arta ikebana, de dispunere a speciilor de flori în vază: speciile cele mai diverse de copaci şi grădinile cu flori sînt presărate printre bolăvăniş şi stînci sau ienuperiş chircit, totul avînd un efect deosebit asupra ochiului care priveşte panorama în ansamblu. Dar, fantasticul cu adevărat vine nu numai de aici, ci şi de la faptul că în mod halucinant parcă-i amestecat aici un peisaj alpin cu unul subtropical — ba şi cu litoral marin fantasticat în frumuseţe —, cu care se îmbină atîta de armonios, că aproape nu poţi distinge ce şi cît îi aparţine unuia şi ce şi cît în aparţine celuilalt...

Sub zona alpină — rînduită întocmai ca după o regulă a dispunerii culorilor în pastel — se întinde zona de brazi, cu verdele întunecos mai sus, apoi cea de fagi mai jos de ea, cu un verde mai deschis, surîzător parcă. O zonă ce se întinde pînă jos, la poale... Ca de aici — de necrezut a fi, dar perfect adevărat, din moment ce-i supus vederii! — să distingi o zonă de verdeaţă cu adevărat luxuriantă, tropicală; şi ea dispusă parcă după un anume plan şi ordine în aşezare, pîn-la marginile mării, cu tot cadrul ei de frumuseţi de basm şi de legendă...

Aş zice acum, nici că se poate ceva mai fantastic, făcînd parte însă din pura realitate, de văzut cu ochii de către orişicine a fi ceea ce este, din moment ce dincolo de crestele pleşuve, în majoritatea timpului din an domneşte viscolul, cu zăpada şi îngheţul; pe cînd dincoace de ele, înspre mare, întîlneşti întotdeauna un climat subtropical, primăvăratec, cu un aer tot timpul înmiresmat, că te îmbată şi nu alta cu parfumul şi aromele care plutesc în aer... Un parfum venit din respiraţia a mii şi mii de specii de copaci şi de arbuşti de tot felul, pe care-i adăposteşte zona asta dintre munţii alpini şi mare. Pădurile de răşinoase de pe creste, cu aerul lor greu şi răcoros, deosebit de înmiresmat, trimit în jos o briză oferită cu multă dăruire poalelor — briză ce scoboară în jos spre mare, curgînd întocmai ca într-o cascadă, cei aflaţi aici, mai jos, avînd de respirat un aer de răşini din conifere ce s-amestecă de nedistins cu acel şi mai parfumat al florilor şi frunzelor din zona de aici, subtropicală, întinsă de la poalele pădurii şi pîn-la ţărmurile mării...

Cu toate acestea, aş spune acum cînd le privesc pe toate în ansamblu, că dacă zona alpină şi cea subalpină nu-i decît un mic decor supraadăugat la fantasticare, cea subtropicală reprezintă fondul de

bază al peisajului de aici — fantasticul cu adevărat. Palmieri cu ramuri lungi şi tulpina groasă îşi profilează în sus şi lateral ramurile lor dispuse în arcuri-arcuri ca nişte desene în compas făcute, superfantasticat realizate, proiectate pe cerul albăstrui atît de şters, de ai spune c-a fost făcut anume astfel, potrivit cu peisajul, aşa încît să încînte ochiul, fără ca să-l obosească cît de cît. De văzut aici că chiparoşii, cu coroana lor cilindrică şi lungă-lungă, terminîndu-se întotdeauna cu un trunchi de con, tot timpul clătinaţi de briza rece ce scoboară de pe crestele pleşuve şi se încontrează de fiecare dată cu cea caldă venită dinspre mare, ai spune — privindu-i de la rădăcină — că-s nişte imense pensule clătinate încoace şi încolo pe bolta cerului albastru, cu vîrful lor parcă voind să potrivească, întocmai ca un maestru pe pînza întinsă în şevalet, culoarea cea mai adecvată dintre albul norilor presăraţi doar ici şi colo şi cea de fond a cerului albastru...

O, Doamne, dar dacă-i de spus aici ceva despre frumuseţe, ce altceva o poate atesta mai mult decît grădinile cu flori subtropicale de toate culorile, formele şi parfumurile posibile, înconjurate sau presărate ici şi colo, simetric şi nesimetric aranjate, cu arbuşti ce parcă se întrec în flori şi frunze înmiresmate. Bogaţi în frunze la fel de parfumate ca şi florile dispuse în ciucuri lîngă ele, arbuştii exhală o respiraţie tot timpul plină de miresme de tot felul, care plutesc permanent în atmosferă... O, Natură binecuvîntată, fantasticată în frumuseţi ce-s înbinate aici în forme şi esenţe de tot felul, parcă tocmai de aceea ca să frămînte şi remanieze tot timpul gîndurile, cît şi simţămintele din fiinţa omenească, aducînd marasmul simţurilor acolo unde a fost mai înainte numai resemnare şi mîhnire!...

"Dar ce loc o fi aici?... Căci, după cîte văd este un orăşel", îmi zic eu mie însumi în gîndurile mele, privind prin spaţiotemporoscop... După cîte văd, aici e un orăşel cum nu se poate a fi altul mai frumos şi mai cochet — parcă chiar aşa cum aşezarea, relieful şi vegetaţia de aici i-o cere. Peste tot, ochii îţi sînt ademeniţi de străzile cu grijă rînduite, pavate cu gresie albă, artistic ornamentate, ai putea spune, cu copaci decorativi pe margini, care completează aranjamentul întocmai ca ceva ce nu poate nicidecum lipsi dintr-un aşa ansamblu de temă prezentată aici... Să nu mai spun nimic de arhitectura sveltă a caselor de locuit şi a edificiilor publice, ce parcă se completează reciproc cu spaţiul verde aflat în jurul lor. Pe cum se vede, arhitectura de aici a imitat natura în frumuseţea ei, căci nu pot vedea deloc ca în mod obişnuit blocuri de locuinţe aglomerate, sugerîndu-ţi doar utilul, ci clădirile îşi scot în relief personalitatea. După cum ţi se prezintă vederii ele încadrate în peisaj, totul ai spune că vrea să reprezinte aici numai frumosul! Căci descoperi ici şi colo căsuţe deosebit de cochete, presărate prin mijloc de grădini sau stînd singuratice pe stînci abrupte, agăţate întocmai ca nişte felinare medievale de pereţi unui castel — aici de stîncile chelbaşe a versantului de munte dinspre mare — sau pe jumătate ascunse de copacii din grădini. Mai peste tot descoperi prin grădinile de aici arbuşti şi flori care se proiectează pe

albul zidurilor, parcă chiar de aceea ca să facă căsuţele şi mai atrăgătoare în aspectul lor...

Urmărind diversitatea în formă şi ca mod de aşezare — să nu mai spun de cadrul care le înconjoară —, ai putea spune că fiecare vilă de aici tinde să fie şi să devină un mic palat în felul ei — fiecare concurînd cu alta în ceea ce are ea aici de spus ca frumos pelerinului sau localnicului care o vede alături de toate celelalte... Aşa încît, privind totul în ansamblu, ai putea spune că aici Natura a făcut aproape totul ca bază a frumuseţilor ce se pot vedea, — căci ea i-a dat omului cadrul, relieful, vegetaţia —, iar dînsul, cu ceea ce a creiat, doar s-a adaptat la acest frumos. În ceea ce a mai adăugat şi omul ca frumuseţe în cele noi creiate, doar de s-a urmărit cerinţele Naturii şi îmbinarea celor noi venite în urbanistică, ca să-l deservească în nevoi cu frumosul existent aici de totdeauna...

Aici, în crîmpeiul ăsta de paradis întins între munte şi liziera mării, totul este luminat feeric, cu o lumină triplă: acea venită de la soare, mai tot timpul anului strălucitor, cea reflectată din stîncile acestea albe de calcar, din piatră albă ca marmura cea mai pură şi o alta reflectată de pe suprafaţa mării. Lumina asta aş spune eu, este tot la fel de puternică şi mare ca şi cea venind de sus, căci este reflectată de pe mare întocmai ca dintr-o oglindă tot timpul în aşa fel aşezată ca s-o împrăştie în alt chip — marea făcînd doar valuri înspumate numai atunci şi acolo unde ele se izbesc de stîncile colţuroase de pe marginile ei... Aici Natura ca şi omul s-au întrecut în tot ceea ce au avut de spus unul altuia în cele realizate, pentru a se identifica tot timpul cine este fiecare, ce gîndeşte şi ce poate, dar mai ales cum poate face ceea ce gîndeşte. Şi asta este adevărat, căci din partea Naturii întîlneşti aici toate formele de relief: munţi stîncoşi, cu peisaj alpin, dealuri şi grădini subtropicale, cu marea care închide cadrul şi cerul de deasupra, aşezat peste pămînt întocmai ca o cupolă a unui naos imens de catedrală —, iar din partea omului, vezi frumuseţea asta de grădini şi case...

O, Cerule bun şi darnic! Privind de aici, din perspectiva asta, ai putea spune că niciunde altundeva marea nu este mai albastră şi nici cerul nu este mai senin şi mai frumos, căci albastrul mării de aici se prelungeşte în sus cu albastrul cerului, care în orizonturi stă pe ea întocmai ca un cort pe solul pe care-i aşezat. Aşa încît, ai putea spune acum, cînd le vezi pe toate împreună, că amîndouă se află într-o tainică îmbrăţişare: Susul, acel puternic, acel care dă, şi Josul, cel bicisnic şi supus, care primeşte dăruiala şi care înfrumuseţează de fiecare dată harul primit din Cer... Ca nicăieri altundeva aici, numai aici, sînt de văzut acele tainice raporturi — întotdeauna văzute a fi armonice — dintre ocrotitor şi ocrotitul său. Aici, numai aici, poţi privi la infinit tot oferitul de om şi de Natură, fără să te saturi de priveliştе nicicum, ci, din contra, din moment ce de fiecare dată ceea ce vezi este altceva — văzutul jucînd rol aici şi de impuls, dar şi de forţă care face să se nască iar doritul — căci asistatul tău la aşa ceva face să ţi se depene tot timpul gîndurile de pe ghemul lor din minte,

ţie revenindu-ţi numai sarcina de a le alege doar pe acelea care-ţi fac ţie plăcere...

Aici poţi privi la infinit, fără să te saturi, cum marea, cu mîna ei moale, caldă, mătăsoasă, mîngîie tot timpul marginile de uscat — totul făcîndu-se aici parcă după acele tainice înţelesuri dintre ele, fiecare voind parcă neapărat ca din dragoste şi afecţiune să treacă în domeniul celuilalt, întocmai ca doi buni prieteni ce se vizitează reciproc. Deşi fiecare o face de fiecare dată întocmai ca într-o joacă... Alteori, întocmai ca şi firea omenească, ce nu se poate păstra la infinit în aceiaşi stare, marea pare supărată şi izbeşte cu furie în uscat, făcînd ca spuma albă să se înalţe la zece metri deasupra stîncilor izbite, întinsul ei pe alocuri prelungindu-se pînă hăt departe, ca să se retragă deîndată înapoi, pînă cînd un alt val — părînd acum a fi şi mai puternic şi mai furios decît acel de dinaintea lui — s-arate că se poate face şi mai mult ca spectacolul acesta fantasticat să fie cu adevărat de neuitat...

Privind acest loc de confruntare incontinuă a mării cu uscatul, aş putea spune că parcă nicăieri n-am putut vedea stînci mai fantasticate, ca rupte din delire psihedelice, frumoase, înalte, cu forme curioase, pe alocuri ca un parapet în faţa apelor mării, singuratice uneori, arătînd întocmai ca nişte resturi de creste de munţi cîndva, odată, scufundaţi în fundul mării — din ele rămînînd afară doar unele, numai mici vîrfuri. Alteori, pe aceste creste scufundate în mare le vezi întinse întocmai ca pe nişte coame prelungite în apă sau ca mici peninsule pînă hăt departe, în larg, arătînd întocmai ca nişte prietenoase braţe desfăcute, cu care un logodnic îşi primeşte acum iubita pentru o strînsă îmbrăţişare. Cu valurile înspumate, marea sărută aici uscatul şi apoi deîndată se retrage; dar, ca pe un copil pe care sărutul mamei lui de ziua naşterii sale nu-l potoleşte, o face tot mereu-mereu, căci sărutatul însuşi îl aţîţă ca s-o facă şi mai mult ca înainte...

Da; da; văd de aici prea bine cum o peninsulă de stînci — o mînă lungă întinsă mării de uscat, o mînă formată din imense stînci colţuroase şi abrupte — se întinde în largul mării adînc-adînc, de ai spune că vrea s-ajungă pînă aproape de inima ei să i-o atingă şi mîngîie sau să i-o petreacă pe după gît înainte ca să-i dea o tainică şi plină de înţelesuri sărutare...

Zău că parc-am mai văzut cîndva locurile acestea nu ştiu cînd, odată!... Despre ce loc să fie vorba aici oare?!... Ce loc paradisiac să fie ăsta care-mi umblă acuma insistent prin minte, privindu-l parcă întocmai ca printr-o negură de amintiri, prin care imaginea lui, dar mai ales numele, nu poate să-mi pătrundă pînă în cercul luminos al conştiinţii mele, ca să ştiu odată despre ce e vorba?!... Ştiu, ştiu sigur, absolut sigur, că l-am mai văzut cîndva, că mi tare întipărit în minte, de parcă ieri aş fi văzut braţul ăsta fantasticat cu stînci înalte, întins pînă în inima albastră a mării, cu splendoarea asta de castel rupt parcă din delire psihedelice. Totul pare ireal — deşi îl poţi vedea oricînd a fi ceea ce este el în fapt. Atîta-i de fantasticat ca formă castelul din faţa mea, dar mai ales în aşezare, c-ai putea spune că-i scos

din cărţile de poveşti şi aşezat aici, în mijlocul mării, pe stîncile acestea albe de calcar...

Văzîndu-l aşa cum este el, ai spune că nu-i nimica altceva decît o perlă solidificată încetul cu încetul din spuma mării — o perlă ce s-ar fi condensat de la sine în şir de milenii şi de veacuri scurse de cînd marea îşi aruncă spuma pe stîncile acestea întinse pînă hăt departe în largul ei...

Doamne, Dumnezeule, dar un aşa castel este atîta de frumos şi de fantasticat, c-aş putea spune că nu poate exista aşa ceva în realităţile concrete!... Să fie oare aşa ceva rămas în minte-mi din poveştile fantasticate de cîndva, odată, din fragedă copilărie? Pe atunci citeam că feţi-frumoşi încălecaţi pe caii năzdrăvani care mîncau jar în loc de făn, sburau ca vîntul şi ca gîndul şi poposeau la ilene-consînzene aflate în palate numai din diamant făcute, cel mai adesea aşezate pe stînci deasupra mării. Aşa încît, mă întreb acum contrariat: să fie oare ceea ce văd aici ceva rămas în mintea-mi din fragedă copilărie încă, plăsmuiri în mintea-mi de copil, stimulată de cele spuse de bunicul, mai fantasticat în formă după asta prin cele ce i s-a mai adăugat cu timpul de la sine din străfund de minte şi acum, dîndu-se într-o parte acele grele neguri care-l acoperea, s-a ridicat la suprafaţa minţii, arătîndu-mi-se în toată splendoarea lui?!...

Nu; nu; nici vorbă! Ceea ce văd eu acum e prea puternic în reprezentare ca realitate văzută ca să gîndesc că poate fi ceva readus în minte dintr-o fantezie de cîndva, odată, căci am în minte acum o senzaţie de real atît de insistentă şi-i atît de bine fundamentată prin cele pe care le percep odată cu acest castel, încît aş putea să jur că ceea ce văd eu acu e absolut real...

Da; da. Aşa-i. Iată că acum mi-am intrat în mine însumi. Tot frămîntîndu-mi mintea, tot chinuind-o şi somînd-o să-mi spună despre ce e vorba, descopăr că acum deja ştiu bine ceea ce este: ţara şi locul pe care-l văd aici se chiamă El Dorado şi castelul aceste care face parte şi din delirul psihedelic — singurul ce poate reda un astfel de frumos —, dar şi din realitatea pură (fiindcă îl văd eu bine, că există!), este Cuibul de Rîndunică... Să privesc şi mai bine, să mă încredinţez încă o dată că nu greşesc, să ştiu sigur că despre aşa ceva e vorba!... Da; da; acesta-i El Dorado, locul mult visat de orişicine şi castelul este Cuibul de Rîndunică... Acu nu mai rămîne nici urmă de îndoială că ceea ce văd eu aici e realul absolut, încît nu mă mai pot acuza nicicum de fantasticare şi de crize de delire psihedelice care îmi pot da acuma starea asta...

O, Doamne, ce fascinaţie!. Cîtă frumuseţe! Ce vibraţie sufleteşti îmi răscolesc acu în minte şi ce tainice simţiri îmi evocă locurile acestea minunate, oraşul, cu arhitectura, vegetaţia aceasta luxuriantă, paradisiacă în aşezare şi frumos, dar mai cu seamă Cuibul de Rîndunică, pe care-l descopăr iar aici, spînzurat fiind ca un felinar deasupra stîncilor acestea întinse pînă în inima albastrei mări, de parc-aş fi iarăşi un copil!...

Ba, parc-aş fi chiar mult mai mult decît atît. Căci dacă tot ceea ce văd acum i se adresează simţitului tempestuos de copil, ce nu-şi poate pune stavilă venitului de afară, pasiv lăsînd ca năvalnicul simţirii să i se reverse brusc în conştiinţă întocmai cum o face apa dintr-un baraj căreia i se rupe dintr-o dată stăvilarul, el înecîndu-se în propria lui fericire, în propria-i plăcere —, la mine mintea, cu posibilitatea ei de a face asociaţii şi a-şi ordona simţitul, îmi este de adult. Aşa încît, îmi pot prelungi plăcerea orişicît... De aceea, fantasticarea şi simţitul cu adevărat nu-mi mai este ca la cineva ce gustă totul la întîmplare şi numai atîta cît îi permite realitatea de afară, ci sînt cum nu se poate a fi mai mult avantajat de această discrepanţă dintre simţit şi puterea de a-l amplifica şi a-l reţine, de a-l dirija... Acest contradictoriu care limitează fericirea în cel mai mare grad — aici în desavantaj fiind copiii — pe mine, pe cum văd, numai mă avantajează cum nu se poate a fi mai mult, delectîndu-mă pînă la marasm cu ceea ce văd aici...

Da; da; chiar aşa-i: ceea ce văd mă fascinează, fiindcă pot privi în jos din perla asta a spumelor de mare solidificată sub stîncile de sub castel şi să văd cum marea, întocmai ca o cascadă cu adevărat halucinantă, îşi sparge valurile de stîncile pe care e clădit — valuri care se prefac în spumă ca laptele de albă, aceasta tinzînd mereu-mereu s-ajungă în ridicarea ei în sus pînă sub zidurile castelului de aici.

Aşa încît, văzînd străduinţa valurilor şi a spumei mării de a ajunge sub zidurile Cuibului de Rîndunică şi neputînd a o face în nici un fel, ai zice că acesta a fost aşezat aici, pe stînci, ca pentru Soare şi nu pentru Pămînt, el stînd aşezat sus detot, pe vîrful stîncii celei mai înalte, ca să domine parcă şi muntele şi marea... De aici poţi privi în depărtare luciul mării cum te-ai uita într-o oglindă, în care pieziş pe suprafaţa ei uitîndu-te, nu te poţi vedea pe tine însuţi, dar îi poţi aprecia întreaga strălucire a feţei ei de diamant bine-bine şlefuit, pe care se odihnesc acuma razele unei surse puternice de lumină... Ca să nu mai spun cît de mult şi cu ce efect poţi admira la infinit jocul valurilor neputincioase care se sparg de stînca de sub zidurile lui! Aşa încît, văzînd ceea ce pot vedea acum, aş putea spune că de data asta îmi retrăiesc întreaga mea copilărie; dar nu ca atuncea, parţial, ci cu întreaga exaltare de care e capabilă acum firea şi vibrarea ei... Am o copilărie acum gustată din nou cu simţurile de copil! Şi încă aduse pînă în pragul paroxismului în simţire. Căci acu, mintea de adult ţine nu numai să nu le risipească absolut deloc, ci, din contra, să le concentreze întocmai ca o lupă...

Dar, dacă toate ăstea pot fi spuse aici despre Cuibul de Rîndunică, ce se mai poate spune atunci despre perla-perlelor aflată în plin ţărm, despre castelul de aici, cu adevărat ca decupat din cărţile de basm? Aşa cum poate fi privit din perspectivă, văzut din depărtare pe fondul stîncilor ridicate ca un parapet în dosul lui, din perspectiva dinspre mare, parcă ridicîndu-se pînă la cer —, ai putea spune că nu-i altceva decît o imensă floare de crin aşezată aici pe o formă fantasticată de peisaj, albul lui arhitectonic de marmoră imaculată ieşind şi

mai mult în evidenţă — dacă ştim că faţa lui o poleieşte tot timpul razele aurii ale soarelui, aici mereu-mereu strălucitor. Da; da; chiar aşa arată văzut din depărtare, ca o floare de crin dantelată, pămîntul dîndu-i frumuseţea, prin verdele cu care e armonizat perfect, iar stîncile şi crestele de munţi din dosul lui — nimic altceva decît zidul casei dinspre grădina unde crinul creşte — pus parcă să-l apere de ceva rău ce-i poate veni de dincolo de el. Cu acest zid de apărare în spate şi cu oglinda mării în faţă, cu lumina puternică ce-i vine de la soare, cît şi aceea reflectată de pe suprafaţa mării — ai spune adăugată, ca venind dintr-un reflector de însişi Natură dăruit, pentru o înfrumuseţare cît mai mare — el sare în ochii orişicui priveşte locurile de aici pentru prima dată, chiar cu mult-cu mult mai înainte ca privirile lui să se oprească pe oraş, pe munte chiar. Dar cum îi spune?! O, Doamne cum nu-mi pot aduce aminte! Deşi numele lui parcă-mi traversează mintea pe dindosul ei, lăsînd pe ea doar umbra, ca fantomele pe ziduri. Şi ştiu, zău că ştiu, cum anume se numeşte! A da; ştiu acuma, acesta-i Castelul Amăgirilor, care se spune că-i bîntuit din cînd în cînd de fantome...

O, Doamne, cîtă frumuseţe poate oferi vederii aşa ceva, încît ai putea spune că nu o mînă omenească a trudit la el ca să-l zidească, ci marea l-a gestat încetul cu încetul, veacuri şi veacuri în şir, întocmai ca o soică ce gestează perla dinăuntrul ei, lucrînd fără să ştie că o face, zilnic, micron cu micron adăugat la milimetrul de construcţie a ei, pînă cînd o zămisleşte. Privind din partea dinspre mare, Castelul Amăgirilor de aici chiar aşa arată: ca o imensă perlă pusă de mare pe uscat, atunci cînd de veacuri ea s-o fi retras încetul cu încetul de acolo, din locurile pe care le-a stăpînit odată — noi văzînd acuma stadiul terminal a ceea ce a făcut ea odată...

Da; da; aşa-i: Castelul Amăgirilor de aici nu-i decît o imensă perlă, la mică distanţă de marginile mării, ca şi de zidul stîncilor fantasticate aparţinînd crestelor de munţi din spatele lui — o perlă care-şi schimbă de fiecare dată forma, dar mai ales culoarea, după faza din timpul zilei în care e privită. Căci altfel arată dimineaţa, cînd razele soarelui roşu ca sîngele ieşind din oglinda mării şi reflectîndu-se direct din ea îi poleieşte faţada; altfel arată el spre prînz, cînd razele aurii s-aşează direct pe dantelăria maură a zidurilor sale, oferită fiind privirii celui venit să-l vadă întocmai ca o imensă broderie întinsă la uscat; altfel este înfăţişarea lui chiar la amiază, cînd soarele îl priveşte chiar de sus; şi cu totul altfel atunci cînd soarele este la apus sau chiar în amurg, cînd lumina se îngînă cu întunerecul, realul cu irealul, firescul cu nefirescul, realitatea cu fantasticarea, concretul şi obiectivul cu iluzia şi închipuirea... Da; da; după fazele zilei — să nu mai spun de farmecul nopţilor cu lună — toate formele de frumuseţe pot fi de văzut aici, fantasticarea venind la el de la acea îmbinare de alb a marmorei din care e zidit, cu diversitatea luminilor ce cad pe el în diferite faze ale zilei şi ale nopţii. Da; Castelul Amăgirilor este cu adevărat un giuvaer; un giuvaer pe care Cerul — întocmai ca un operator de cinema care filmează desfăşurarea unei teme cu tot

dispozitivul pe care-l are el la îndemînă în studioul său, de neegalat cu nimica altceva, dînd incidenţe diferite la reflectoarele întrebuinţate — îi scoate în evidenţă toată frumuseţea, toată splendoarea lui, de văzut de către orişicine îl priveşte, ziua sau noaptea în bătaia lunii...

Să mai adăugăm acum şi patina vremii? E de prisos! Căci cine nu cunoaşte faptul că subiectivizarea vine aici în funcţie de fiece vizitator, depinzînd de toate cele depuse în tezaurul său de amintiri, la care acel care-l priveşte face apel, căutînd tot timpul asemănări sau diferenţieri cu tot ce ştie el şi are depus în sine însuşi? Aşa încît, acestea fiind realităţile frumuseţii sale, poţi privi acest tezaur al arhitecturii în stil maur la infinit, de fiecare dată cînd îţi schimbi locul, altele fiindu-ţi evocările, altele stările sufleteşti, altele sentimentele şi pasiunile evocate, care tind aici s-atingă repede marasmul...

Da; da; aceste evocări trezite de contemplarea lui ce are loc în tine pot atinge chiar marasmul. Dar nu ca pe un potou de la care să nu mai urmeze absolut nimic, ci, scoborînd deîndată, o face numai ca să urce şi mai mult decît a fost, ca să potenţeze şi mai mult simţirea pentru saltul următor şi tot aşa mereu-mereu pînă cînd, tot frămîntate, firea şi simţirea parcă ţi se contopesc cu el, simţindu-l acum a fi al tău, înglobat în tine, făcînd parte chiar din tine — obiectivitatea lui dispărînd în chip fermecător...

Nici urmă de îndoială că dac-ar fi vorba aici doar despre încîntătoarea dantelărie albă a clădirii propriu zisă şi a zidurilor lui din jur, poate n-ar fi atît de multe de spus, dar armonizarea castelului cu vegetaţia din jur şi cadrul în care-i pus îi aduc vizitatorului fantasticarea, frumuseţea de care spun. Şi i-o aduc, fiindcă verdele puternic viu al vegetaţiei din apropierea lui, ca şi acel din depărtare, proiectat pe albul imaculat al marmorei din care e făcut, cu fiecare incidenţă îi dau castelului o altă înfăţişare, tu, ca spectator, făcînd apel în minte tot la alte asociaţii sau disociaţii în asemănările făcute, jocul răsfăţat al minţii continuînd aşa mereu-mereu, la infinit...

In special palmierii care mărginesc şoseaua — ce le trece vilelor prin faţă întocmai ca o imensă panglică sofisticată şi artistic răsucită, ca în vechile ateliere de modă renumite cîndva în secolul trecut, în felul şi chip făcută, ea ocolind formele de relief şi vilele din apropiere —, cu frunzele lor, care-s şi crengi totodată, desenează pe această albă şi imaculată broderie a zidurilor sale tot arcuri-arcuri, cu jumătăţi sau numai sferturi de cerc. Acestea i se suprapun peste colonade, peste pereţi sau turle, peste decoraţiile de deasupra uşilor sau a ferestrelor, oferindu-ţi un joc de arabescuri care se schimbă în aspectul prezentat cu fiecare pas făcut prin faţa lui...

Dar asta, cît despre faţă; căci, în spatele său, pe peretele abrupt al stîncilor, stau presărate vile agăţate ici şi colo ca nişte minuscule felinare. Văzute de aici, din depărtare, ele par nişte perle risipite la întîmplare pe un fond de catifea verde, parcă tocmai de aceea folosit să le scoată şi mai bine în evidenţă. Incît, privind totul panoramic pînă în vîrful crestelor pleşuve, care par că se unesc cu cerul, ai putea jura că ai în faţa ta un splendid goblen, în care inspiraţia de

bază e luată din natură, restul completat din fantezie — în special planurile îndepărtate —, ca să-i scoată şi mai mult în relief frumuseţea aflată în primul plan; palatul însuşi stînd între frumuseţile pentru care a fost creiat...

Dar, ca turist sosit pe astfel de meleaguri, adevăratul şoc afectiv, nespus de plăcut, îl ai atunci cînd te afli chiar în faţa castelului şi vrei să intri în el, căci întrarea grandioasă, solemnă şi maiestuoasă, începînd cu treptele şi sfîrşind cu faţada şi intrarea propriu zisă, parcă te obligă la ţinută. Oricare ţi-ar fi starea ta de spirit mai înainte de a fi ajuns aici, deîndată ce te-ai angajat în mers spre el, voind să intri înăuntru, totul din tine ţi se remaniază numai şi numai în direcţia aceasta, a grandiosului ce ţi se impune în mod imperios, căci ţi se cere parcă să ai aceiaşi demnitate, solemnitate şi ţinută pe care o are şi partenerul din faţa ta cu care vrei să te întreţii acu prin vizita pe care doreşti ca să i-o faci...

In dreapta şi în stînga multiplelor trepte de marmoră albă care te conduc pînă la intrare stau de strajă parcă trei perechi de lei — fiecare a cîteva tone greutate —, care te primesc întocmai ca nişte paji, fiecare pereche avînd postură diferită în faţa acelui ce vrea să între în castel, după cum evenimentul îi surprinde... Căci, dacă prima pereche stă cu botul pus pe labe, parcă dormind în soarele torid ce le bate leilor în ochi, următoarea pereche este deja cu botul adulmecînd în vînt, de parc-ar simţi că cineva vrea să se apropie să intre; pe cînd cea din urmă pereche — chiar la intrare aşezată — este ridicată deja în picioare. Cu gura larg deschisă şi coama de pe gît sburlită, ei rag, de parc-ar vrea să spună: "Bun venit" pentru unii — acei pe care-i vor intraţi — sau i-ar ameninţa cumplit pe toţi ceilalţi, zicîndu-le: ..."Ce căutaţi voi aici?" — voind a-i face ca să ştie la ce trebuie să se aştepte în caz cînd vor insista să intre...

O, Cerule bun, ce încîntare! Să mai privesc odată acest castel, pe care l-am mai văzut sigur cîndva şi mi-a adus atîta binecuvîntare în simţuri şi atîta linişte şi desfătare în minte, că nu ştiu cum l-aş fi uitat! Chiar dacă s-a depus asupra celor văzute şi simţite atunci, odată, un univers întreg de date şi constelaţii de amintiri atît de diferite, din cele rele cît şi din cele bune, impresiile fiind atîta de puternice, imaginea lui n-avea cum să se amestece cu toate cele depuse în tezaur... Da; da; ştiu asta foarte bine, că acest castel m-a încîntat odată, m-a entuziasmat în aşa fel încît am rămas cu amintiri de neuitat... O, cît de mult mă bucur de această evocare, că şi simt cum inima îmi bate, întocmai ca şi atunci, odată, cînd l-am văzut pentru prima oară!...

Deşi, de stau să mă analizez mai bine, nu ştiu de ce am acuma o rezervă oarecare faţă de el — care, totuşi, îmi limitează cumva simţitul pe deplin. Ba, mai mult decît atît, cu toată frumuseţea, cu toată încîntarea pe care castelul mi-o aduce în minte, nu ştiu de ce am acu în mine parcă şi o stranie reţinere în simţitul lui în minte pe deplin, un fel de teamă, de suspiciune parcă, de aş putea spune că ceva aici nu este în regulă cum ar trebui să fie. Şi, dacă mai fac apel

şi la intuire, aş zice că parcă simt în mine prezenţa a ceva deosebit de straniu, de neobişnuit, cumva de frică, eu simţindu-mă acu şi aici parcă în prezenţa unor fantome nevăzute, ce parcă s-ar fi cuibărit aici, aş spune acum — din moment ce obiectiv, deocamdată, lîngă el, nu văd decît frumuseţile de care spun şi nimica altceva în plus... Ştiu eu ce să mai spun? Poate că acest straniu sentiment pe care-l am acum să fie şi să vină numai de la o plăsmuire a minţii mele, simţitul meu venit de dinăuntru, obţinînd aşa ceva ca un efect a ceva, o magică informare ce nu-şi poate lua nicidecum locul în conştientizare — ceva venit a fi ca o stranie presimţire a unei enigmatice realităţi — sau poate numai a unei turburătoare închipuiri, de care iarăşi nu-mi pot eu da bine seama, că doar de aceea se şi chiamă Castelul Amăgirilor...

In primul caz ar putea fi vorba aici de ceva real — de ceva real dar perceput doar cu ochii minţii, cu simpla intuire. Căci aceasta trece dincolo de Spaţiu şi de Timp, prin modul de cunoaştere directă şi nemijlocită de simţuri, ea mergînd cu cunoaşterea de lucruri şi de fenomene ca printr-un tunel al Timpului şi Spaţiului. Şi ajungînd la stabilirea adevărului direct, aşa cum nu o poate face cunoaşterea bazată pe cele ce vin de la simţuri, ca cea raţională. In cel de al doilea caz, ea ar fi doar efectul unei închipuiri, ce nu poate să aibă nici un fel de realitate la baza ei. O să văd eu deîndată despre ce e vorba. Pînă atunci, mă întreb şi eu, de unde şi de ce un aşa de straniu simţămînt?...

Aş zice, totuşi, analizîndu-mă mai bine, că am acu o reală, deşi stranie, presimţire, fiindcă ceea ce simt eu acum nu-i doar o simplă stare sufletească chiar aşa fără nici un fel de suport în raţiune, ci, din contra, această enigmatică simţire îmi este întreţinută şi de cele pe care le văd pe aici acum, prin împrejurimile castelului, ca şi prin depărtarea lui. Căci, ştiam odată, cîndva, cînd am văzut palatul, că acesta era muzeu. Şi dacă-i aşa, de unde şi de ce acum o aşa de numeroasă şi de straşnică pază poliţienească îndeplinită de militari şi de civili — mai cu seamă de civili! —, ce par a-şi face serviciul mult mai devotat decît ceilalţi, ei fiind mult mai de temut în ceea ce fac şi în felul cum îl fac decît ceilalţi? Ba, şi mai mult decît atît, toată circulaţia este oprită şi, în plus, parcă pluteşte în atmosferă o miasmă de macabru şi de teamă, de angoasă percepută chiar de fiecare, dar neafirmată, de parcă s-ar aştepta sfîrşitul lumii — un sfîrşit pe care toată lumea parcă-l ştie, îl cunoaşte în mod precis că trebuie să vină, numai nu ştie nimeni ora anume cînd o să sosească. Chiar de aceea, acea stare de teamă şi anxietate de care vorbeam parcă domneşte peste tot pe aici. Lipseşte în general chiar şi lumea de pe stradă, exceptîndu-i pe acei ce par a avea stringente trebuinţe — care după ce şi le satisfac, se întorc deîndată acolo de unde au plecat, ei procedînd ca într-un fel de ascundere sau teamă de ceva nedefinit ce este, dar sigur ştiut că-i de temut. Drept care, în mod firesc eşti îndreptăţit să crezi că un ordin, o dispoziţie anume i-ar fi obligat pe locuitorii oraşului la comportarea asta stranie acuma pentru mine...

Nu; nu; aici sigur se petrece ceva de seamă, dar şi misterios şi enigmatic în felul cum se desfăşoară... Şi încă, după intuirea mea, aici se petrece ceva cu totul şi cu totul necurat. Căci, pe ici pe colo se văd oameni curioşi, încărcaţi parcă de secret şi de mister în ceea ce fac, şi în felul cum o fac, plimbîndu-se de colo-colo — evident făcîndu-se c-o fac agale, afişînd o manieră deosebit de pansivă, ai zice, tocmai pentru că nu este. Toţi stau mereu-mereu cu ochii în patru, de parcă i-ar suspecta de ceva necurat chiar şi pe cîinii şi pe pisicile care traversează strada, nu doar numai pe oameni care sînt în atenţia lor tot timpul...

Ptiu, drace, dar, pe cum văd, copoii ăştia supraveghează şi grădinile, tufişurile, orice locuşor ce ar putea adăposti ceva! Pe cum îi văd, tresar la fiece mişcare de frunziş mai insistentă. Căci mişcarea, chiar şi pe cea mai firavă, ei o bănuiesc a nu fi fost făcută de foşnetul care vine de la frunzele clătinate de brizele de munte şi de mare — care, în mod alternativ se schimbă, trecînd una în locul celeilalteia, coloana de aer cald făcînd tot timpul schimbul cu cea rece —, ci de la cineva ascuns, care conspiră... Nici urmă de îndoială că aceşti plimbăreţi pansivi care se fac că merg în telea-lelea, aşa, fără nici o grijă şi fără nici un rost, se vede cît de colo că-s agenţi puşi la civil — pozînd pentru cei din jur în oameni cumsecade şi la locul lor...

Da; da; chiar aşa cred eu că este: sînt agenţi secreţi puşi să observe totul dimprejurul şi din depărtarea Castelului Amăgirilor de aici dispuşi să prindă nu numai mişcări anume, ci parcă şi gîndurile, intenţiile avute — poate şi pregîndurile, dacă le pot cumva deduce din tot ceea ce văd ei şi ascultă. Se văd după cum se mişcă, după cum simulează nepăsarea, dar mai cu seamă după cum sînt de atenţi unul la ceea ce face celălalt şi după cum comunecă în şoaptă fiecare cu acel pe care-l întîlneşte. Nu mă îndoiesc deloc că toţi culeg acuma informaţii, transmiţîndu-le în lanţ, raportîndu-le încontinuu la un centru, căruia îi arată care-i situaţia de pe traseul străzii, de pe oriunde, sistemul funcţionînd întocmai ca un telefon fără de fir — unul făcînd legătura cu celălat, un loc cu cel învecinat şi toate cu centrul; care, probabil, dirijează totul... Se vede de pe ei că toţi sînt angajaţi în lucruri necurate, în ceva extrem de important şi de secret, după discreţia şi felul cum îşi apleacă unul urechea către celălalt, după cum îşi transmit ceea ce au ei de transmis şi după felul cum în urma informaţiei avute iau măsuri de securitate şi mai severe ca cele luate mai înainte. Şi o fac de parc-ar spune că tot ce-au făcut ei pînă acum a fost total lipsit de prevederea ce se impunea să fie de la bun început...

Aşa încît, în atmosfera asta de mare suspiciune, mă pot întreba pe drept cuvînt: de unde şi de ce o atmosferă preinsurecţională cu centrul fixat aici, în Castelul Amăgirilor, cînd, de cînd ştiu eu, acest castel a fost muzeu deschis pentru toată lumea şi pe aici se vînzoleau încoace şi încolo numai turişti, cu sutele şi miile? Toată lumea i-a văzut de totdeauna aflaţi în grupuri, veniţi aici din toată lumea asta — cu toţii plimbîndu-se şi discutînd pe aici, pe la întrare, ca la ei acasă şi acum...

După intuirea mea, mai cu seamă — mai puţin după soldaţii şi civilii înarmaţi ce mişună aicia peste tot —, aş zice că s-aşteaptă a se da aici o mare bătălie. In idei, se înţelege! Căci de-ar fi cu armele, s-ar vedea dispozitivele de luptă, în care se va hotărî pe multă vreme soarta lumii... Şi zău că numai după intuire îmi veni mie ideia asta şi deloc după ceea ce văd! Căci, mai mult decît atît, deşi văd atîţi soldaţi pe aici, aş spune că nu de o bătălie cu armele va putea fi vorba să se dea aici. Fiindcă, deşi îi văd că mai toţi dintre ei sînt înarmaţi cu arme uşoare, nu văd nici urmă de fortificaţii, nici niscava concentrări de material de luptă. Deci, este de presupus că aici va fi vorba de tăişul cuvîntului şi nu al săbiei cuiva. (De iau Castelul Amăgirilor ca centru şi motivaţie a intuirii mele, privind această desfăşurare de oameni angajaţi în paza lui întinsă pînă dincolo de marginea oraşului.) Altfel nu-mi pot explica nicicum de ce văd atîţia agenţi secreţi că numai pe mare nu-s şi sus, pe crestele alpine, care nu-s accesibile decît cel mult helicopterelor... Aşa încît, zău că nu-i nimic mai demn de aflat acu decît cunoaşterea a ceea ce se petrece aici, de ce este vorba în realitate... Ia să mişc cu grijă şi cu o adevărată intuire spaţiotemporoscopul, c-am să mă dumiresc deîndată despre ce e vorba... Da; da; după cîte pot vedea pe dinafară, în castel, înăuntrul lui, trebuie să fie ceva... Să vedem despre ce va fi vorba pîn-la urmă, după o asiduă explorare cu spaţiotemporoscopul, de ce a fost nevoie de o pază atîta de severă.

* * *

Ptiu, drace, că ce farsă!... Ba, dacă stai s-analizezi mai bine, e şi mai mult decît atît! Aici, înăuntru, nu se văd decît trei oameni cu totul şi cu totul obişnuiţi! Ba, şi mai surprinzător, sînt angajaţi în preocupări banale, de rutină, cotidiene — stupide chiar de banale ce sînt şi cît de prozaice îmi par în banalitatea lor!... Ce să mai spun că scena asta mă uluieşte pe de-a-dreptul! Căci, mă întreb cum de se poate întîmpla un cotidian atîta de banal într-o aşa de mare şi de elegantă încăpere din palat — fiind, după cît se pare, sala lui de oaspeţi —, alături de o aşa de strictă pază pe afară...

Ptiu, că-mi vine tot mereu să scuip de contrariere în ceea ce văd!... O sală de palat ca în poveşti, cu ferestre mari şi luminoase, cu vedere largă înspre grădina lui, în faţă, pînă pe întinsul mării, de privit de aici pînă în depărtare — fiindu-ţi accesibilă de aici toată panorama pînă în mare, cît şi de acolo, chiar mult mai departe, pîn-la orizont, cerul şi pămîntul fiindu-ţi accesibile acum de aici dintr-o singură privire aruncată pe fereastră — şi înăuntrul palatului doar trei oameni cu preocupări nespus de banale, pentru care e mobilizată o armată întreagă afară să-i păzească!... De cine?!... De ce?!... Intr-o aşa încăpere şi palat în care pot fi satisfăcute gusturile artistice a celor

mai rafinaţi oameni dintre cei mai rafinaţi, cei trei ocupanţi de aici sînt deosebit de angajaţi în preocupări nespus de prozaice. Fiecare preocupare pare aici a fi hobiul preferat numai a aceluia care ţine morţiş la el ca să şi-l satisfacă — el putînd fi o stupizenie pentru acel de lîngă dînsul sau pentru orişicine altcineva...

Poftim prezentare de vrea cineva ca să-i cunoască: un grăsun fumînd havane una după alta — care, răsturnat într-un fotoliu club, se joacă insistent cu un dulău; un fercheş bine frizat, parfumat şi pudrat, care stă la masă şi răsfoieşte reviste sexi întocmai ca un licean aflat la pubertate, care, instigat de ce-i acolo, se trezeşte a fi tot mereu cu mîna dreaptă în buzunarul pantalonilor (licean care înainte de a da bacalaureatul caută să compenseze surmenarea avută în studiul cărţii cu preocuparea asta); şi o stranie mutră de soldăţoi întîrziat în cadrele armatei, ai putea spune reangajat, cu părul şi mustaţa neagră şi aspră ca de mistreţ. Acesta, întocmai ca un elev repetent la geografie, tot răsuceşte globul pămîntesc în axă, cercetîndu-l mărunţel cu ochii, de ai putea spune că nu se mai satură de joc sau poate de observat de dînsul ceea ce ţine el neapărat a observa şi a băga bine la cap în ceea ce-l interesează...

Ptiu drace, zău că nu-i ceva mai intrigant, mai demn de cunoscut aici şi acum decît a şti ce se petrece în sala asta, ce-i cu mascarada asta, de unde şi de ce un paradox şi farsă totodată în ceea ce poţi vedea: stare de asediu, pază extrem de severă pe afară, ca nicicînd şi niciunde vreodată... ca înăuntru să vezi doar trei bărbaţi obişnuiţi cu preocupări atîta de bizare!... Nu poate fi un semn de întrebare mai mare decît cine-s de fapt aceşti trei oameni, ce caută ei aici şi ce rost îşi are toată mascarada asta... Să fie fantomele de care se tot povesteşte în legende plăsmuite despre acest palat?! Dar nu arată! Poate la figurat. Cum în mod sigur toată paza de afară este în legătură cu aceşti trei oameni şi cu ceea ce fac ei aici, trebuie de văzut ce fac. Dar ce să înţelegi din scena asta atîta de prozaică şi de banală?!... Să-l observ mai îndeaproape pe fiecare cum arată, cine este, care îi sînt preocupările şi ce zice el pentru celălalt — ca din asta să deduc despre ce e vorba...

După cîte pot eu observa, atunci cînd fercheşul de vizavi i se adresează grăsunului ăsta din cînd în cînd, îl strigă pe numele cel mic — desigur, familiar şi alintat —, spunîndu-i Willy. Privîndu-i pe tustrei de aici, aş putea spune că Willy-grăsunul, care se joacă tot timpul cu dulăul, parcă-mi pune semnul de întrebare cel mare. Willy îmi pare deosebit de enigmatic în felul cum arată, căci îl văd a fi nespus de degajat, nepăsător în tot ceea ce face, dar şi ca prezentare, aşa, în general. Căci, pe cum văd, deşi-i răsturnat într-un fotoliu-club, stînd pe jumătate ca în pat, culcat, căutîndu-şi o comoditate cît mai mare, pare a fi un omuleţ destul de scund ca statură. Înfăşurat în grăsime peste tot, aşa cum arată, ai putea spune că n-are deloc gît, capul făcînd una cu toracele; tot aşa cum toracele i se prelungeşte direct cu burta, fără să poţi spune unde se sfîrşeşte o piesă şi unde începe ceialalta...

Aşa încît, în privinţa asta, judecat după aceste două-trei tronsoane sudate cu osînză la un loc, ai putea spune că-i o masă de grăsime dispusă în oval — că-i cineva care are un sac în loc de burtă... Cu toate ăstea, ochii lui Willy îi sînt extrem de vii şi de pătrunzători, ei denotînd o inteligenţă vie, nativă — chiar dacă mult-mult subvenţionată de instruire. Astfel încît, numai uitîndu-se la tine acesta te turbură, ca un adevărat hipnotizor. Şi asta, cu toate că întreaga lui fizionomie, gestul, atitudinile, îi sînt deosebit de blajine şi de molatice, desinteresate parcă, arătînd întocmai ca mişcările unei salamandre după ploaie — de ai putea spune că nu numai că nu-ţi poate face niciodată vreun rău, dar că nici măcar nu este cît de cît interesat în a te aborda în vreun fel oarecare ca să aibă ceva de la tine. Buzele sale groase parcă-i subliniază şi mai mult această trăsătură a lui de bază. Şi asta, cu atît mai mult cu cît din cauza grăsimii de sub barbă, buza de jos îi stă tot timpul împinsă înainte a un fel de desinteres — dacă nu cumva şi a un fel de dispreţ pe care-l are faţă de acel ce-i stă în faţă, fie el om sau situaţie care l-ar angaja cu evenimentele decurgînd din ea. In felul cum se prezintă Willy ca atitudine avută şi în comportarea lui în general — cu dispreţul acesta mărinimos şi blajin totodată faţă de interlocuitor —, aş putea spune că-i tipul marilor bărbaţi de stat, care din simpla intuire cunoaşte totul, şi care dacă mai aruncă vreo întrebare celui din faţa sa, o face nu ca să se informeze cu adevărat mai luînd ceva-ceva şi de la el faţă de ceea ce are dînsul drept cunoaştere ca intuire ci doar ca să şi-o verifice pe aceasta dacă a lucrat sau nu aşa cum se cuvinte, — cum ştie el că întotdeauna o poate face...

Willy fumează havane incontinuu una după alta; havane pe care le ţine între buze şi niciodată în mînă, decît atunci cînd le pune în gură ca să le aprindă şi cînd îşi culege chiştocul de pe buze — atunci cînd simte el că-i gata-gata să-i ajungă focul pîn-la gură, — spre a-şi pune în locul ei pe aceea nou aprinsă. Ca să le aţîţe bine, atunci cînd simte că deverul de fum şi de căldură din gură a scăzut, Willy pufăie de cîteva ori, trăgînd aerul forţat în piept, apoi îl expulzează sub presiune înafară, încît fumul, parcă împuşcat ieşit afară, face tot cercuri-cercuri, ca cel din hornurile de la locomotivele cu aburi care urcă în pantă, sau cele care-s încercate în putere la manevrele pe loc făcute pe linia moartă a gării...

Willy-grăsunul clipeşte foarte rar. In timp ce-şi priveşte interlocutorul, putînd spune că prin efect de intuire — şi numai prin efect de intuire! — el suge cu nesaţ informaţie din interlocutor, luînd de acolo toată cunoaşterea pe care şi-o doreşte. In felul cum îţi apare atunci cînd tu îl cîntăreşti — la fel, prin efect de intuire —, ai putea spune că Willy e tipul de om care ştie totul despre acel pe care-l are în faţa lui. El e omul care cîntăreşte totul, prevede totul şi nu destăinuie nimănui nimic din ceea ce gîndeşte; cîştigătorii (dacă sînt, dacă pot fi în competiţia cu el!) fiind doar acei care mînuiesc la fel de bine intuirea cum o poate face el...

Willy, pe cum văd după înfăţişare şi după comportare, este omul diplomat de meserie, care doar ia din acel aflat în faţa lui şi nu dă ca informare absolut nimic. Pe cum îl privesc de aici, din spaţiotemporoscop, îl descopăr doar cum se uită la dulău prin fumul gros lăsat de havană ca de un morman de frunze putrede, uscate, dar cu umezeala păstrată încă de la retragerea zăpezii, atunci cînd sînt arse primăvara după sîrguitoarea greblare a grădinilor, să fie pregătite pentru noi semănături...

Cumplit de mult îl distrează pe Villy Hanibal, dulăul din faţa lui — un buldog monstruos la înfăţişare —, căci mai tot aspectul feţii, cu bot cu tot, parcă-i este numai gură... Villy se joacă tot mereu cu el, aruncîndu-i mănuşa de piele în fundul camerii — mănuşă pe care dulăul o ia drept şobolan sau, poate, în închipuirea lui, drept iepure sau raţă sălbatecă împuşcată de stăpîn — şi el trebuie să sară deîndată acolo, chiar înainte de a i-o arunca s-o ia în gură şi la comanda "aport" să i-o aducă stăpînului la repezeală şi să i-o pună pe genunchi... Cel mai mult îl distrează pe Villy-grăsunul nu atît promptitudinea cu care Hanibal aleargă să prindă raţa sălbatecă înainte de a atinge ea pămîntul, nici fidelitatea cu care vine el să i-o aducă, ci, cel mai mult din toate, cum o prinde dulăul şi simulează realitatea adevărată. Cel mai mult îi place lui Villy cum apucă Hanibal mănuşa în gura lui monstruoasă — cu buza de sus atîrnîndu-i peste falca de jos întocmai ca o pătură pusă la uscat, care-i clătinată în mod greoi de vînt —, cum mîrîie, proptindu-se cîteva momente în toate cele patru picioare şi cum îşi ridică apoi capul în sus şi o scutură puternic în dreapta şi în stînga. Adică, spus mai pe scurt, lui Villy îi place jocul, că Hanibal se comportă chiar aşa cum ar face un dulău la vînătoare de-adevăratelea cu un iepure, pe care-l apucă de după ceafă şi-l sdruncină în dreapta şi în stînga deosebit de vîrtos, să-i frîngă şira spinării, să-l paralizeze, să nu-l muşte sau sgîrîie cumva. Pe cum văd de aici, atît Hanibal cît şi Villy în scenariul ăsta se consideră de-adevăratelea a fi la vînat sau aflaţi într-o adevărată joacă — care însă e artistic reprezentată, realizată — aşa încît şi unuia şi celuilalt jocul îi face o mare şi deosebită plăcere...

Atunci cînd Hanibal îşi face jocul cu-o anume sîrguinţă şi sugestia unei scene de vînătoare e cu adevărat desăvîrşită, Villy întinde mîna spre o cutie de tablă, îi ridică încet-încet capacul, ia de acolo un cremvuşti şi i-l aruncă lui Hanibal în gura deja deschisă să-l primească. Dulăul îl prinde deîndată, îl mestecă doar de două-trei ori, numai ca să-şi aţîţe gustul, şi-l înghite repede, lingîndu-şi marginile păturei atîrnate de falca lui de sus. De data asta însă, lui Hanibal îi strălucesc ochii de satisfacţie şi de bucurie, parcă mult mai mult decît a făcut-o pîn-acum, căci mîrîie şi dă din coadă fericit, reluîndu-şi după asta jocul ca şi cum i-ar spune stăpînului său, printr-o promisie anume făcută, că rolul va fi jucat de acum încolo cu o şi mai mare sîrguinţă decît a făcut-o pîn-acum...

Cu toată preocuparea asta, despre care ai putea spune că-i angajează toate gîndurile şi personalitatea lui Villy că nu mai poate

rămîne nici un colţişor neocupat cu hobiul lui, din cînd în cînd acesta sloboade cîte un zîmbet enigmatic. El este doar o iluzorie poleială a feţii, putînd spune că-i mult mai discret, mai greu de perceput chiar decît acel al Giocondei. (De presupus a fi în legătură cu acel ceva din gîndul lui, care-l obsedează şi-i face ideia lui de bază, cu totul şi cu totul independentă de hobiul său, — care pare să nu-i fie decît o acoperire de faţadă a ceea ce se lucrează intens în străfundurile minţii sale de acum.)...

Privindu-l pe Villy mai multă vreme cum şi cît este de mult angajat în jocul lui cu Hanibal, ai putea spune că el exteriorizează asta, căci se face a fi ecoul unei idei din străfundurile minţii, care-l bîntuie cumplit — ideie care-i de fapt fondul pe care-i e axată mintea tot mereu. Căci, el pare că tot timpul calculează-calculează-calculează ce şi cum să facă în cele ce o fi avînd el de făcut în chestiune. După cum arată, ai putea spune că în străfundurile minţii sale, în calculul făcut la problema ce-l frămîntă atît de mult, el tot mută şi strămută încontinuu factorii de calcul, punîndu-i în toate poziţiile posibile, căutînd să vadă care dintre ei ar putea fi mai favorabili lui. Căci, se vede cît de colo că hobiul lui Villy este doar un fel de paravan a acestei intense activităţi a minţii sale — care, cu străfundul ei, lucrează numai şi numai la preocuparea lui de bază. E simplu de văzut pentru orişicine că Villy are o ideie care îl frămîntă, îl obsedează — fiind de văzut asta după cele ce face el la suprafaţa minţii. Prin jocul lui cu Hanibal, Villy nu face altceva decît îşi asigură o fermentare în voie a minţii sale, făcută acolo, în străfunduri de inconştient — unde se coc tot timpul gîndurile, raţionamentele şi se iau deciziile în consecinţă. După asta, ele ies la suprafaţă gata plăsmuite, conştientului mai rămînîndu-i doar misiunea de a ratifica decisul —, el avînd doar rolul unei secretare care doar pune ştampila pe o hotărîre oarecare, conferindu-i deplina ei legalitate pentru acei cărora li este adresată...

Franky — aşa aud că-i spune Yilly cînd i se adresează din cînd în cînd — e celălalt bărbat de aici, din sala de oaspeţi aflată în Castelul Amăgirilor de aici. El stă aşezat la masă şi se distrează cu un teanc de reviste sexy — cam cît ar încăpea în două serviete. Cîntărind cu mintea, mai ales cu intuirea, după felul cum arată, ai putea spune că şi el este tot la fel de rafinat — dacă nu cumva cu mult-cu mult mai rafinat ca Villy. Ba, pe deasupra, el mai dispune şi de un alt mod de a fi, dar mai cu seamă de a-şi manevra interlocutorul, a-l înţelege şi a-l aborda în favoarea lui. Cîntărit după aspect, manifestare, dar mai cu seamă din cele pe care ţi le oferă intuirea stimulată de tot ceea ce poţi vedea la dînsul, poţi spune că Franky e tipul de diplomat subtil şi rafinat, inteligent, cu tact şi sigur pe el. Ba, ştiind el bine că dispune de acest mod subtil de a-şi cunoaşte bine adversarul nu numai în gînduri ci şi în pregînduri, în preidei, cum o să-i răspundă deîndată, dar şi într-un viitor mai îndepărtat la o întrebare pusă — lucru pe care uneori nu-l poate şti nici chiar protagonistul însuşi —, fiind parcă pe deplin stăpîn pe mintea sa, dar şi pe a interlocutorului din faţa sa, Franky nu se grăbeşte deloc în ceea ce face.

Cu atît mai mult, nu-şi face deloc griji în confruntarea cu un adversar într-o chestiune oarecare...

Tipul diplomatului de carieră, sigur pe el, ştiind întotdeauna că poate domina interlocutorul, de parcă i-ar avea sufletul, conştiinţa, cumva închisă într-un seif masiv de fier, de la care el şi numai el are cheia, în confruntarea cu un adversar, întotdeauna Franky îşi face de treabă. Avînd preocupări ca de rutină, el îl temporizează pe interlocutor şi-i oferă în discuţie tot felul de divertismente, fiecare din ele fiind de fapt o capcană, de care acel din faţa lui n-are cum să-şi deie seama. Pe cînd pentru el, toate acestea nu-s altceva decît tranşeie săpate, din care îl poate ataca pe adversar, fără să poată fi atacat de el nicicum...

Pătrunzînd cu ajutorul intuirii, al precunoaşterii, în orişice fel de personalitate şi fiind un om abil şi cuprinzător de situaţii — pe care le poate întodeauna aprecia global, în sinteză cît şi în detaliu —, Franky se simte tot timpul înzestrat cu puteri în ceea ce face, niciodată el putînd a fi depăşit de evenimente sau de situaţii puse în faţa lui de interlocutor. In ceea ce face, dar mai cu seamă aşa cum face, Franky pare a fi omul care pătrunzînd în interlocutor de o manieră minte-la-minte, cunoscînd date din el de o modalitate sintetică, globală, ajunge să-i ştie acestuia parcă tot trecutul şi prezentul — ca o rezultantă a modului său de a fi, ai zice ca un calculator de mare productivitate, el putînd scoate acu din acesta chiar şi viitorul. Şi încă nu numai ce-i va da el ca răspuns sau ce va face la viitoarea interpelare, ci şi peste zeci şi zeci de ani de zile. De aici spiritul lui de prevedere în tot ceea ce zice, dar mai ales în ceea ce face. Spus mai altfel, Franky este tipul jucătorului la poker care îşi face o profesie din joc, fiindcă jocul însuşi — să nu mai spun rezultatul jocului în sine — îi face multă plăcere...

Fercheş, proaspăt bărbierit şi parfumat cu parfum de damă, cu o faţă smeadă, cu piele fină, delicată, întinsă pe obraji, moale şi catifelată, cu o privire caldă, dar cu un rafinament împins pînă la extrem, Franky are o mină tot timpul surîzătoare, de parcă fiind în faţa unui interlocutor cu care-i angajat în relaţii, ar fi pus numai pe dat şi niciodată pe luat. Pe cum îl văd de aici prin spaţiotemporoscop, stă aşezat la o masă rotundă singur, cu un teanc de reviste sexi în dreapta, de unde ia cîte una, o pune în partea stînga şi se delectează, în privirile-i hapsîne şi flămînde putînd spune că fiecare pagină şi imagine văzută în ea îi face o plăcere cu adevărat deosebită. Pe unele pagini Franky parcă le răsfoieşte mai în grabă, ca pe ceva bine ştiut şi cunoscut de mai înainte — deşi demne a fi revăzute înc-o-dată —, pe altele zăboveşte cu privirea îndelungată vreme, făcînd o fizionomie de mare admiraţie pentru artisticul redării imaginei de acolo, cît şi un deosebit interes în delectare...

Ba, uneori, parcă nestăpînit, hulpav şi nesătul de ceea ce vede el acolo, adesea înclină poza din revistă în diferite incidenţe, ca să vadă şi mai bine totul cu detalii. Chiar dacă prin ferestrele mari a camerii de oaspeţi de aici, ce dau înspre luciul apei dinspre mare,

năvăleşte înăuntru o lumină deosebit de puternică, el vrea să vadă mult mai bine ceea ce-i acolo, să distingă totul cu detalii de pe fotografiile color a revistelor sexi cercetate. Şi, de aceea, întocmai ca pe o oglindă pe care vrei să prinzi razele de soare, el întoarce foaia revistei spre lumină. Şi asta, chiar dacă unele din figuri sînt expuse pe o pagină întreagă — deşi-i vorba doar de un detaliu din corpul omenesc. (Adică femeiesc!) Aşa cum s-ar putea spune, în ciuda defectului de la picior pe care pare că îl are — şi după cîte văd aici părînd a fi destul de mare —, Franky pare că-i bîntuit de o erotică greu de stăpînit...

Franky, a cărui nume întreg nu-l pot şti — ci doar aud şi eu cum îi spune Wilyy-grăsunul din cînd în cînd în pauzele cînd nu se joacă direct cu dulăul — este diplomat de carieră. Şi încă nu un simplu diplomat ca toţi ceilalţi, ci unul de înaltă clasă — ca şi celălalt, dealtfel. Chiar aşa, neştiind nimic despre el decît ceea ce vezi acum, ai zice că Franky e dispus să deie totul pentru interlocutor şi să nu păstreze absolut nimic pentru sine însuşi — el avînd în dosul minţii sale ca stratagemă pregătită de aplicat în orişice situaţie s-ar afla tocmai situaţia inversă...

Dar asta, desigur, de încerci ca să pătrunzi cu intuirea în el de o manieră minte-la-minte, violînd chiar sinele lui însuşi; pentru că, luat după ceea ce face el ca mod de distrare a minţii — ca s-o poată face să lucreze şi mai bine şi mai în voie la ceea ce are el de lucrat cu străfundul minţii sale, meşterind continuu la tema de bază care îl frămîntă —, ai putea spune că Franky e nespus de ocupat cu ceea ce vede în reviste. Mai ales că din cînd în cînd el scoate strigăte de admiraţie, privind ceea ce poate vedea el acolo. Franky este, totodată, şi nespus de gelos pe Willy, care-i neagă total preocuparea, ocupîndu-se numai de Hanibal. Căci, buldogul cu botul monstruos şi ochii vii ca nişte boabe de mercur scuturate tot timpul în scobiturile care le adăpostesc caută să fie cît mai fidel cerinţelor lui Willy şi Willy să-i facă pe plac — de parcă n-ar mai fi aici şi Franky cu pasiunile lui...

Cum hobiul acestuia din urmă pare că nu poate fi consumat numai în taină, în mod singuratec, ca să-i deie satisfacţie, Franky ar dori anumite comentarii a peteculul de negreată de pe corpul femeiesc, cît şi a rotunjirilor, păreri şi din partea altcuiva, ca să-i aprindă şi mai mult imaginaţia, fantezia. De aceea, el ar vrea să-l angajeze în asta şi pe Willy. Dar, chiar dacă prin strigăte de admiraţie făcute cu voce tare el vrea ca să-l atragă în comentarii şi pe Willy, invitîndu-l să privească nudul de pe revista întoarsă cu pagina către el, acesta din urmă o priveşte doar o clipă şi-i răspunde scurt: "yes", "yes"... Deosebit de rar — parcă numai să scape mai repede de insistenţa interlocutorului său şi să-şi poată retrage mai repede capul către Hanibal —, Willy îi răspunde interlocutorului său doar două-trei cuvinte, numai ca să-i deie satisfacţie şi să-l lase în pace să-şi continuie hobiul său: "yes, indeed" sau "yes, indeed, is beautiful", fără comentarii — răspuns de la care Franky n-are absolut nimic pentru a-şi da brînci

singur fanteziei să lucreze şi mai mult decît a făcut-o pîn-atunci. Drept care, el întoarce pagina mai departe...

Mustăcilă, aşa cum i-aş spune eu — deşi văd că altfel îl strigă din cînd în cînd cei doi care stau cu el aici — este cel de al treilea din încăpere. Ba ce să mai spun, că nu numai eu am alte preferinţe de a-l numi cum îmi vine mie mai bine la gură, dar după cîte chiar eu am putut înţelege pînă acum din discuţia lor cu el, se pare că şi unul şi celalt din cei doi parteneri ai lui de aici preferă întotdeauna să-i spună altfel de cum îl chiamă, fiindcă au văzut că numele acesta îi face lui o plăcere mult mai mare decît acel cu care a fost scufundat de popă la botez în cristelniţa bisericii, sau să-l strige cu nume şi prenume. Şi îi place lui aşa de mult, pentru că numele ăsta înseamnă "piatră", "granit", poate chiar "diamant" — care-i cel mai dur decît orice pe lumea asta şi care poate dura o veşnicie. Cu toate că numele lui adevărat este cu totul altul. Deşi mustăciosul ăsta este gazdă aici, pare a fi un musafir...

Văzut şi apreciat după ceea ce face el aici, după felul cum se comportă, Mustăcilă ăsta pare cea mai stranie figură de om din cîţi pot fi văzuţi în lumea asta. Inalt, brunet, bine făcut, cu o faţă măslinie, cu părul şi sprîncenele negre, cu fire multe-multe groase şi aspre ca cele de pe coama de mistreţ — o parte din ele fiind albe, mai ales acelea de pe sub tîmple; cu o frunte îngustă de numai două-trei degete de lată; tăcut şi morocănos ca un urs polar pe viscol; după gesturile scurte, la obiect, tot timpul adînc preocupat şi scump la vorbă; ai putea spune că Mustăcilă ăsta — spus aşa de mine — face parte din acei oameni extrem de limitaţi, dar şi extrem de hotărîţi să îndeplinească ceea ce au ei de îndeplinit în ceea ce şi-au pus ei în gînd să facă. Acest prototip de oameni de neînduplecat nicicum de cineva care s-ar strădui ca să-i convingă că lucrurile nu stau aşa cum le văd ei, ci altfel — şi deci că altfel ar fi bine de făcut — sînt de obiceiu cruzi, fanatici, neîndurători. De văzut pe ei oricum rămîne faptul că nu-s dispuşi să facă nici un fel de concesii în cele ce şi-au pus în gînd să facă ei. Căci chiar dacă în limitarea lor aceste specimene nu pot cuprinde nicidecum soluţia dată, n-o pot stăpîni cu manevrarea ei în mod corect şi favorabil, dispun întotdeauna de o fantastică voinţă de a se impune — dominaţi fiind tot timppul de ambiţii şi de credinţa lor nestrămutată că prin aplicarea forţei fără scrupul mînuită se poate rezolva totul. Chiar dacă n-au ei nici un pic de intuire — în sensul cunoaşterii de mai înainte a lucrurilor şi a fenomenelor în sine, ca să se folosească în mod normal de ea — au în schimb o altă calitate: pe aceea de a se folosi de intuirea altora în tot ceea ce fac — în final deci de a se folosi de serviciile lor. Prin excesul de voinţă şi setea de a-şi impune punctul lor de vedere, aceşti monştri-hipnotizori îşi manevrează subalternii care îi deservesc în ceea ce au ei de făcut întocmai ca pe nişte dispozitive într-o maşină complicată în care fiecare îşi aduce aportul său. Pe cînd sarcina lor, ca supremi conducători, le este numai aceea ca să vadă dacă dispozitivul respectiv este plasat la locul respectiv, dacă nu este dereglat, dar mai cu seamă

dacă lucrul în ansamblu, produsul, rezultatul scontat, este acel dorit de ei...

Pe cum se poate vedea chiar şi numai de aici, nici defecţiunea aparatului de stăpînire a oamenilor, nici condiţiile tehnice nu-i interesează pe ei absolut deloc în ceea ce fac — ba nu-şi pun nici măcar întrebarea de ce aparatul funcţionează aşa şi nu altfel —, ci doar aplicarea de şi mai multă constrîngere asupra subalternilor manevraţi, care să le dea satisfacţie vanităţii lor. Cum ei sînt în vîrful piramidei de putere, nu se dau înlături nici de la suprimare, nici de la lichidarea aplicată fără de cruţare acelora care au făcut ceea ce nu le convine lor — ei înlocuindu-i pe oameni întocmai ca pe nişte piese uzate sau cu defecte din fabricaţie, substituindu-le cu altele mai bune şi pe placul lor...

Mustăcilă, aşa cum îmi place mie ca să-i spun, poartă mustaţă neagră şi deosebit de groasă, avînd un fir la fel de aspru ca şi cel de pe cap, şi toate ca şi cele din coama de la mistreţ, firele de pe la colţul gurii fiind "lăsate pe oală", cum se mai spune, puţin răsucite înspre barbă, tinzînd ca la marginile gurii să-i intre înăuntru. Ele sînt atît de groase şi de aspre, că tot mereu îl deranjează cînd nu sînt la locul lor. (Şi asta mai niciodată, dat fiind faptul că în vorbirea sau mişcarea deasă a muşchilor feţii, în mod firesc firele alunecă unul peste altul, se încalecă şi, aspre fiind, el simte asta.) Aşa încît, în tendinţa de a le da la loc, el şi-a creiat un fel de tic, pe care-l repetă cu rost şi fără rost extrem de des, fără să-şi deie seama anume că o face: acel de a-şi netezi incontinuu mustaţa, trăgînd cu degetele apăsat în lungul ei, de o parte şi de alta, de parcă ar simţi că niciodată mustaţa nu-i la locul ei. Nişte buze groase, o bărbie rotundă, un nas cărnos şi o statură îndesată în sine înşişi, robustă, îl arată pe Mustăcilă ca pe un om pus pe fapte mari. Nici nu-i nevoie de prea multă intuire să-l poţi defini mai bine. Căci, după fizionomie, gesturi, atitudine, trăsăturile lui dure, aspre, îţi poţi da seama că Mustăcilă de aici reprezintă una din acele satanice figuri intolerante cu orişicine nu-i de părerea lui — intransigent fiind chiar şi cu acei din grupul aderent care-l susţin frenetic — fiindcă el parcă ar vrea ca să-i stăpînească şi în gînduri, nu numai în cele ce au ei de făcut...

Văzîndu-l îmbrăcat în uniformă militară, cu grad de mareşal-comandant-suprem, cu multe-multe ordine şi decoraţii pe tunica încheiată lîngă gît — decoraţii chiar deasupra inimii, pe veston —, îţi poţi completa părerea despre el. Ai putea spune — chiar şi văzîndu-l cum arată numai la prima vedere — că-i tipul soldăţoiului dur, intransigent — o persoană care nu acceptă sfaturi de la nimeni —, cu atîta mai puţin contrariere. Căci el are bine precizat în cap ceea ce are de făcut, (mai cu seamă ceea ce vrea, dat fiind faptul că de făcut fac toţi ceilalţi pe care îi comandă, din moment ce ştie el bine cum să-i mînuiască, stăpînească şi forţeze să facă ceea ce vrea el), pentru a-şi îndeplini scopul mult visat...

Chiar de n-ai cunoaşte absolut nimic din viaţa şi personalitatea lui, ai putea afirma cu tărie şi siguranţă cele de mai sus, judecînd fie chiar şi numai după faptul că deşi şi-a făcut instruirea în şcoala de popi şi ar fi trebuit să aibă respect faţă de cristelniţa în care popa l-a scufundat de mic atunci cînd nu se ruşina de goliciunea lui şi era cu puţin caş la gură din laptele supt de la mămica lui — moment cînd i s-a pronunţat pentru prima dată şi dat pentru toată viaţa de păstrat numele de botez adevărat —, deîndată ce i s-a înţepenit bine în minte că-i cineva pe lumea asta, el şi l-a schimbat în cel de "diamant" — însemnînd ceea ce am spus mai înainte că înseamnă...

Pe cum este de văzut, ignorînd registrele civile pămînteşti, ca şi cele cereşti, a Infernului cît şi a Paradisului, (în care, probabil, toţi figurăm, pentru ca să putem fi bine identificaţi pe lumea ceialaltă atunci cînd vom fi scoşi din evidenţa de aici şi transferaţi acolo, fiecare la locul cuvenit), aşa, tam-nesam, trecîndu-i prin minte nu numai că-i imun — imun la toate cele care l-ar putea răpune —, dar şi ca să dăinuie în veşnicie numai stăpîn peste stăpîniţi (care, după părerea lui vor fi toţi oamenii ţării, lumea întreagă, el fiind deasupra, stăpînitorul), Mustăcilă şi-a luat numele care să le sugereze tuturor puterea absolută şi eternitatea. Cum numele desfăşurat este pentru oficialităţile ce i se adresează în scris, el a preferat întotdeauna să i se spună cum am spus mai înainte, apăsat în pronunţare de către toţi, cu semnificaţia amintită, de reţinut de toată lumea. Asta spune totul despre el privind trecutul şi de aici lasă să se întrevadă viitorul în ceea ce are el de gînd să facă...

Cum este vorba de un popă răspopit de sine însuşi, afurisit de propria lui minte — dar şi care afuriseşte toată popimea de pe unde este ea şi are el ocazie şi putere s-o ajungă prin cele ce poate face contra ei —, e limpede şi de la sine înţeles aici că mai întîi de toate este vorba de un fel de lepădare de sine însuşi — cu o trecere la o nouă viaţă. Pe de alta, obligîndu-i şi pe acei din jurul lui să se lepede, el s-a considerat deja a fi înţeleptul, iluminatul — acel care deţine totul în cunoaştere şi de la care se poate cere totul, fiindcă totul acu nu numai că sălăjluieşte în dînsul, ci el ca atare reprezintă totul —, ceilalţi toţi din jurul lui fiind doar numai simpli executanţii...

Or, asta spune totul despre ceea ce are el de gînd să facă aici cu globul pămîntesc pe care-l ţine în palme şi-l priveşte hapsîn şi nestăpînit, cu planeta — care consideră că pe drept i se cuvine. In privinţa asta, s-ar putea spune că numai privindu-l poţi citi în el ca într-o carte larg deschisă cine a fost, cine este şi ce are el de gînd să facă de acum încolo cu cei din jurul lui şi cu lumea în viitor. Căci, deşi Mustăcilă este mareşal-comandant-suprem-de-arme, sever, disciplinat de sine însuşi, poartă cisme groase soldăţeşti — cum purtau acum un secol şi ceva plotonierii de la cavalerie —, un fel de tunică strînsă bine pe lîngă corp şi gît în copcă, care are un guler-ştaif mulat pe gît în sus, căptuşit pe dinăuntru cu unul alb, de plastic, care-i iese deasupra tunicii doar cu cîţiva milimetri — ca horbota din dantelă ce le iese puţin din fustă la cucoane ceva mai jos de genunchi, doar atît cît să sugereze ceea ce au ele de sugerat cu asta...

După toate ăstea, îţi poţi da seama de acea disciplină autoimpusă — pe care, bineînţeles, o vrea impusă tuturor dacă se poate. Aşa încît, egoismul, setea de putere, duritatea în raporturile cu interlocutorul său, răceala, absolutismul şi grandomania, intransigenţa faţă de interlocutor, toate sînt de văzut pe el, fără vreo descriere oarecare din vreo biografie făcută de cineva anume...

Cît despre hobiul avut de el — care, în felul cum face ceea ce face, nu se poate spune că-i vorba de un hobi, ci de cu mult mai mult decît atît: un vis, un ideal, o sete de nestăpînit de nimeni cu nimic —, este simplu de văzut... Aşezat aici, la masă, de partea opusă lui Franky, Mustăcilă ţine în faţa sa un glob pămîntesc fixat în axa sa în care se poate uşor învîrti. Este un glob ceva mai mare decît o minge de fotbal — aşa cum îl putem noi întîlni prin librării ca material didactic. Cu ochii ţintă puşi pe el, Mustăcilă, alias Cremene, alias Diamantul, îl cercetează amănunţit, ai spune cu mult nesaţ, tot învîrtindu-l încontinuu, de parcă mereu-mereu ar căuta ceva pe el — ceva ce nu găseşte —, sau de parc-ar face măsurări topografice din ochi de la o ţară la cealalta şi nicidecum nu-i iese lui calculul la socoteală. (Ştiut bine fiind faptul că are în faţa lui un glob pămîntesc cu harta politică a lumii, fiecare ţară cu o altă culoare, să fie bine-bine distinsă în frontiere de celelalte toate dimprejurul ei)...

Uitîndu-te la el ce face, dar mai ales cum face ceea ce face, se vede cît de colo că Mustăcilă este prada unui gînd-ideie care nu-i dă pace nicidecum, îl obsedează. Căci, din cînd în cînd parcă urmăreşte cu degetul pe el ceva greu de văzut de altcineva de aici, ceva care parcă i-ar dispare de sub urmărire, cum o face o nălucă. Dar, parcă de ce dispare, de aceea el o urmăreşte tot mai insistent — căci, pe cum se vede, perioadelor de relaxare le urmează altele de încordare. Pe cum urmăreşte cu degetul năluca pe globul pămîntesc avut în faţă, parcă ceva neieşindu-i lui la socoteală, Mustăcilă-diamantul în data următoare o ia cu degetul pe altă cale decît acea de mai înainte...

Alteori, ca şi cum ar părea a fi asaltat de ideiea-i obsesivă, Mustăcilă se entuziasmează aşa de mult de ceea ce are el în minte, că-i scoate stativului şurubul de sus, trage globul pămîntesc afară de pe axă, apoi îl strînge la piept puternic, îmbrăţişîndu-l cu amîndouă mîinile deosebit de strîns, întocmai ca un copil o minge colorată, acum adusă de mămica lui de la magazin şi dăruită de ziua naşterii sale — minge de care se bucură nespus de mult...

Din cînd în cînd Mustăcilă slăbeşte globul pămîntesc din strînsoarea de la piept, îl răsuceşte pe o parte şi pe alta în faţa ochilor — ce-i strălucesc întocmai ca la tigri în bezna nopţii cînd miroase a fi o pradă prin apropiere —, îl sărută apăsat, îl strînge din nou la piept şi-şi lasă capul tandru pe rotunjimea lui, voind parcă să-l simtă cu obrazul, să fie absolut sigur că-l are, că-i a lui şi că-i chiar în braţele sale. Mai ales cu simţul tactil — acel care nu înşeală niciodată — el vrea acu să se încredinţeze că are globul pămîntesc şi că-i a lui, că poate dispune de el aşa cum vrea. Ba, uneori, o face atîta de pasionat, de ai spune că vrea să intre în el sau să şi-l introducă în dînsul, să fie sigur că-i a lui şi că nimeni nu va mai putea să i-l ia vreodată, sau să participe cu el la împărţeală...

O, Doamne, cît de puternic sînt impregnate anumite figuri satanice de sentimentul posesiei, a avutului, a dominării lor absolute!... Uneori, Mustăcilă-diamantul — jucîndu-se cu globul pămîntesc întocmai ca şi cu o minge, considerîndu-se deasupra lui, înafara lui, şi tot din el sub dînsul, deja a lui, făcînd cu el tot ceea ce doreşte — s-aşează pe canapea culcat şi se rostogoleşte cu globul pămîntesc în braţe întocmai cum ar face-o cu-o amantă cu care se culcă pentru prima dată. El îl aruncă în sus şi, stînd pe burtă, dar cu gîtul şi faţa răsucită lateral, ca să-l privească bine cum coboară de sus de unde l-a aruncat, cînd ajunge să-l atingă, îl loveşte cînd cu o fesă cînd cu ceialaltă, — întocmai cum ar face-o un boxeur cu pumnii dat alternativ în momîia de cauciuc care-i atîrnă în faţă atunci cînd se antrenează în sală pentru un meci de box. In timp ce Willy şi cu Franky îşi văd fiecare de hobiul lui, încîntat de ceea ce stăpîneşte, Mustăcilă admiră prelung globul pămîntesc, în mod alternativ mîngîindu-l tandru cînd îl are în braţe sau lovindu-l dispreţuitor cu părţile cărnoase de dinapoi cînd cu una cînd cu ceialalta, cînd se satură de el să-l aibă în braţe — gestul dîndu-i satisfacţia deplină că-l posedă, dar şi că-i deasupra lui şi face cu el tot ceea ce vrea...

Atunci cînd în jocul lui satanic şi dement de a-şi pune lumea la picioare oboseşte, Mustăcilă ia din nou globul pămîntesc în braţe, îl mai admiră înc-o-dată, îl pune în axă, îi înşurubează piuliţa de deasupra peste şaibă, apoi îl răsuceşte întocmai ca pe o sfîrlează; sau o face deosebit de încet, părînd că de data asta calculează-calculează-calculează. Desigur, calculează frontiere, el insistînd acu mai cu seamă într-o regiune anume, unde, după atenţia acordată, ai spune c-a descoperit, sau vrea ca să descopere, o neregulă anume, care ar trebui să fie corectată... Că un gînd deosebit de insistent îl chinuie cumplit şi că-şi doreşte din toată inima să pună ordine acolo unde constată el că nu mai e demult, o poţi vedea că tot repetă ticul lui bine cunoscut de a-şi netezi mustaţa în prelung cu degetele sau cu dosul palmei, începînd cu trasul de sub nas — el netezind atît într-o parte cît şi în cealalta pînă la obraji...

Nu mă îndoiesc deloc şi nu se îndoieşte nimeni că şi la el, ca şi la ceilalţi doi de aici, aceasta este doar o preocupare a minţii lor de la suprafaţă, pentru a lăsa ca pe îndelete ideiea din profunzimi de minte să lucreze mai în voie; fiecare voind să aranjeze ceea ce are el de aranjat cît mai favorabil lui. Deşi este de văzut că dacă la ceilalţi doi hobiul este doar un fel de joc, o distrare a minţii, la Mustăcilă, în manifestările avute, instinctele primare ţîşnesc parcă vulcanic către suprafaţă; posesia, avutul, dominarea, absolutismul fiind de văzut aici în toată manifestarea lui. Aşadar, aici n-ar fi vorba de un hobi doar, ci de o vulcanică irupere către suprafaţă a tendinţelor din profunzimi — conştiinţa sa făcînd un bloc de nedistins cu pulsiunile instinctuale...

Atunci cînd Willy îşi satură dulăul cu cremvuşti — deşi n-a terminat cutia de lîngă el — şi s-a plictisit să mai simuleze că mănuşa aruncată în colţul camerii e potîrniche, să-i ordone dulăului să i-o aducă sau să-i arate mănuşa spînzurată în mînă şi să-l oblige să se ridice în două labe s-o apuce ca pe un cremvuşti, el săltînd-o de fiecare dată tot mai sus, să n-o poată înhăţa, ca un diplomat ce este, venit aici cu alte roluri decît să se joace cu dulăul, îi spune lui Franky: ..."Ce facem? Ne apucăm de lucru?"... "Eu sînt gata", îi răspunde Franky punînd revista pe care o are în mînă din nou în dreapta lui, dar luînd alta din teancul de acolo, de parc-ar fi vrut să spună că poate lucra şi privind pe mai departe pe acele reviste pe care le-a găsit a fi grozav de reuşite...

"Putem începe", spune el doar mişcîndu-se în scaun ca un şurub ce ţine să se înşurubeze şi mai bine în piuliţa în care şezuse mai lejer pînă atunci, părînd bine ancorat în ceea ce-l preocupă pe el acum... "Putem să-i dăm drumul", zice el, răsfoind în continuare în revistă — de data asta mai tacticos, parcă pus mai mult pe a observa detalii... Dealtfel, nici Willy, deşi a spus ceea ce a spus, nu s-a clintit din locul lui de acolo, din fotoliul club, în care stă el rezemat, răsturnat ca într-un pat, pe jumătate numai stînd pe şezut, uitîndu-se lung la buldog, de parcă l-ar fi întrebat ce joc mai preferă el acum. Doar că acum, cu ocazia aceasta, îşi mai aruncă repede şi ochii pe geam afară, să privească numai cîteva momente cum marea în plin flux aflîndu-se acum mîngîie uscatul, spălînd de fiecare dată cu multă sîrguinţă algele depuse pe stîncile de sub Castelul Cuibul de Rîndunică aflat deasupra lor şi cum zefirul adie corolele bogate ale trandafirilor intim lipite de geam, de parc-ar fi nişte copii curioşi care îşi lipesc năsucul turtit de geam, voind să afle tot ce se petrece înăuntrul camerii de aici...

Ca un diplomat de carieră — şi încă diplomatul — diplomaţilor — lăsînd ca din marele rezervor a străfundurilor minţii sale să străbată către suprafaţă, în cunoaştere, apoi în vorbire, numai un firicel doar cît o aţă din problema lui de bază (şi acela altfel colorat de cum este el de fapt, ca să nu fie bănuit nicidecum de interlocutor a fi ceea ce este, ci zisul lui să fie doar aşa, o flecăreală), Franky îi spune lui Mustăcilă-diamant: ..."Nu înţeleg de ce toată lumea vorbeşte de revoluţia proletară peste tot pe aici, spunînd că asta va fi viitorul omenirii! Cum vedeţi dumneavoastră problema asta?"..., i se adresează el direct partenerului din faţa lui, de data asta ridicînd ochii din revistă şi punîndu-i direct pe el, nu fără a-şi polei mai întîi faţa cu un surîs sincer, ca cele confecţionate în studiouri de artişti de seamă, voind să dea discuţiei avute o tentă de familie, de parcă ar fi vorbit cu nevasta lui în bucătărie despre chestiuni mărunte... "Ca o răsturnare totală a întregii orînduiri de pîn-acum, creiată de la începuturile omenirii şi pînă azi şi creierea unei ordini noi", îi răspunde repede Mustăcilă... "Bine-bine", îi spune Franky — de data asta stînd cu ochii în revistă şi savurînd hulpav două rotunjimi cărnoase luate în poză cu picioarele în situ —,"dar lumea veche e bazată pe morală şi pe

aparatele instituţionale pe care le are ea la îndemînă, ca şi pe moravurile pe care le practică omenirea de milenii şi milenii"... "Revoluţia proletară e singura morală"..., îi răspunde scurt şi apăsat Mustăcilă-cremene, dînd un puternic impuls globului pămîntesc în axă, în aşa fel că acesta se răsuceşte atît de tare, că pe el — din cauza luminii puternice de amiază venite prin fereastra castelului cu faţa înspre mare, dar mai ales a răsucirii lui atît de repede — nu se mai vede decît pete strălucitoare alternînd cu altele mai puţin strălucitoare. Desigur că atunci cînd globul se înfrînează de la sine şi încep s-apară pete de culori diferite — care înainte de a se opri pe loc îşi delimitează şi frontierele din jurul ţărilor pe care le reprezintă ele — Mustăcilă îşi ascute simţul văzului şi mai mult, devenind parcă şi mai pus pe calcul ca pînă acum...

"Revoluţia nu poate fi şi deveni aşa, deodată, tam-nesam singura morală", îi răspunde blînd, calculat şi cu răbdare, Franky, uitîndu-se acum şi mai atent la rotunjimile aceţea cărnoase obscen bombate, ca două jumătăţi de dovleag turcesc tăiat în două şi aşezate alăturat, cu faţa tăieturii pe ceva şi cu bombarea înafară, "din moment ce toată lumea ştie că morala n-a fost inventată de un singur om, ca să poată fi răsturnată, negată şi total interzisă de la o zi la alta, ci că ea a fost la fel de cînd omul a devenit om, de peste două milioane şi ceva de ani — sau de zeci de milioane cum spun alţii" —, îi mai spune Franky... "De nu cumva o fi fost aşa de la începuturile vieţii pe pămînt, cum susţin creaţionistii", îi mai spune el lui Mustăcilă-cremene, făcînd apel acum şi la cunoştinţele lui popeşti pe care şi le achiziţionase în seminarul din oraşul lui natal, unde învăţase cînd fusese mic...

"Chiar dacă realitatea asta de care spun este ceva pur spiritual", continuă Franky văzînd că Mustăcilă devine scump la vorbă, "din moment ce aşa ceva a fost transmis mereu pe şir de generaţii, pe orişice paralelă şi meridian s-ar fi aflat fiinţa omenească de-a lungul timpului scurs, tot preluînd-o omenirea şi conformîndu-i-se de fiecare dată în fapte, ea a devenit o a doua natură, ce i s-a înscris omului chiar şi în structura lui organică. Aşa încît", zice el, "abitudinile, modul de a fi al omului şi a se comporta, credinţele — chiar dacă ele sînt un produs pur spiritual — vin a fi ca un rezultat a unei anume structuri de bază în om. Spun asta", zice Franky, "fiindcă nu se poate nega nicidecum faptul că, oricum, comportarea morală a fiinţii omeneşti nu-i o simplă manifestare venită de la faptul că aşa i s-a năzărit omului să se comporte, ci morala are adînci rădăcini în magică formă de cunoaştere a realităţilor spirituale, care impun moralitatea. Astfel, ea vine a fi un fel de palpare, de cunoaştere cu intuiţia, a unui adevăr transcedental, a unui adevăr fundamental, pe care raţiunea nu-l poate dovedi a fi ceea ce este, fiindcă el aparţine de cea de a doua realitate, a conştiinţii, ca realitate magică. Deci, în consecinţă, omul îşi impune sieşi comportări morale, spre deosebire de animal", spune Franky, uitîndu-se atent la Mustăcilă, pentru a-i recepţiona răspunsul din fizionomie, aşa cum obişnuia s-o facă. Cînd aude aşa ceva, Mustăcilă

holbează ochii şi se uită la interlocutorul lui descumpănit, întocmai ca un ţap la un calculator de mare randament, sau ca la cineva care delirează — dat fiind faptul că pe de o parte nu pricepe nici măcar o boabă din tot ceea ce i se spune, pe de alta, descumpănit, parc-ar zice că cel din faţa lui nu-i sănătos la minte că vorbeşte ceea ce vorbeşte...

"Omul nu poate fi destructurat, aşa cum spuneţi dumneavoastră", îi mai adaugă Franky, văzîndul că tace, dar şi că cele spuse îl surprinde "şi restructurat deîndată, pe cu totul alte baze, putînd fi schimbat de la o zi la alta"... Auzind discuţia şi părîndu-i-se dosebit de interesantă, Willy îşi ia ochii de pe dulău, care smuceşte mănuşa dînd din cap cînd în dreapta cînd în stînga, făcînd cu ea ceea ce-ar fi făcut cu un iepure atuncea prins şi, pufăind din havană un fum gros, îl priveşte direct pe Mustăcilă, care stă cu globul pămîntesc în faţă. Dînd drumul la un rotocol de fum gros, ca o locomotivă la plecarea de pe loc, slobozit cu pufăit pe lîngă hanavă, de data asta Willy îl vede pe Mustăcilă-cremene întocmai ca pe un măgar dispărut în ceaţă, pe care cînd îl vezi a fi realitate, cînd îţi dispare. Căci, în momentul cînd se lasă un val de ceaţă mai deasă, el dispare complet, reapărînd deîndată ce vîntul o răreşte... Din fotoliul unde stă tot timpul răsturnat, Willy asistă încontinuu la aceste apariţii şi dispariţii a lui misterioase, el insistînd cu privirea, pentru că vrea neapărat ca, sgîndărîtă de senzoriu, intuirea să-i spună mai bine ce-i în capul lui Mustăcilă din faţa lui...

"Aşa cum s-a structurat în om obişnuinţa, tot aşa se va şi destructura", îi răspunde clar şi răspicat Mustăcilă lui Willy. Dar Franky, care rămîne cu degetul arătător deja lins pe vîrf şi aplicat pe foaia revistei ca s-o răstoarne înspre stînga, încremenind cu ochii puşi ţintă pe interlocutorul din faţa lui, pe de-a dreptul uluit de răspunsul căpătat, încearcă să-l mai ispitească şi mai în amănunt să vadă ce-i în capul lui... "Cum?, aşa, de la o zi la alta?!"... Mustăcilă însă îi rspunde şi mai prompt şi mai repede decît a făcut-o interlocutorul său: "Chiar într-o singură zi, de i se impune asta cu forţa!"... "Şi adoptă linia nouă în aceiaşi zi!", scapă o ironie Franky sub formă afirmativă, ea putînd fi şi întrebare, spunîndu-i-o interlocutorului său totuşi blînd şi prietenos, familiar. După care lasă ochii deîndată pe revistă, ca şi cum după toate cîte le auzise de la gazda lui de aici mai înainte nu s-ar mai fi aşteptat la nici un răspuns în chestiune — asta spunîndu-o aşa ca vorbind cu sine însuşi... "Exact!", îi dă răspunsul Mustăcilă, dînd un brînci globului pămîntesc, în răsucirea aceasta el transformîndu-se acu într-o sfîrlează — o sfîrlează care se învîrte aşa de tare, că pare a fi un glob de lumină şi nu unul ce avea pe el desene de toate culorile reprezentînd toate statele din lume...

După un răstimp de vreme, în care Franky dă precipitat, nervos, cîteva pagini din revistă şi Willy îşi mîngîie dulăul alunecîndu-i mîna de la bot pe frunte şi pe cap, pe gît şi spate, pîn-la coadă — amîndoi gîndind mai intens decît dacă n-ar fi simulat gestul —, primul i se adresează celui din urmă în limba irlandeză, să nu fie înţeles de terţul de aici... "Auzi ce ne aşteaptă Willy!"... Willy însă, la fel de

nonşalant ca şi interlocutorul care i se adresează, îi răspunde tot în irlandeză... "Am mai auzit noi din ăstea! Istoria e plină de zănateci care au vrut asta şi care niciodată n-au murit de moarte naturală — cum bănuiesc c-o să se întîmple şi cu Caporalul-Făuîhrer", zice el, mîngîind pe mai departe dulăul, care vădit dă din coadă a înţeles că-i place, de parcă i-ar fi spus că chiar pe acolo îi face plăcere să fie mîngîiat şi în continuare...

"Tot repetaţi mereu", zice Franky — ca fiind o mare realizare la care ţineţi neapărat — că prin revoluţie voiţi să-i daţi omului binefaceri pe care nu le-ar fi avut pînă acum — binefaceri care ar veni numai acum, fiind aduse de dumneavoastră; cum vedeţi atunci suprimarea libertăţii cuvîntului, de asociere şi a presei?... Oamenii", spune Franky, "au nevoie de libertate să poată să creieze. Nu vedeţi aici un divorţ periculos între cunoaştere şi putere?"... "Nu; nu deloc!", îi dă răspunsul prompt şi apăsat Mustăcilă-diamant, ţinînd de data asta în braţe globul pămîntesc cu stativ cu tot, de parcă şi-ar fi intuit că cineva doreşte să i-l ia din faţă. Apoi, punîndu-şi-l între picioare, cu palmele aşezate deasupra lui, continuă: ..."Libertatea cuvîntului există şi pe mai departe, dar oamenii trebuie să vorbească numai ceea ce li se spune şi li se dă ca să vorbească", zice soldăţoiul de aici. De asemenea, ei au deplina libertate de asociere, să s-adune ca să facă în comun ceea ce li se spune că trebuie făcut; iar presa să scrie tot ce-i de scris şi nu ceea ce-i trece unuia şi altuia prin scăfîrlie. Ea trebuie să scrie numai ceea ce se spune în doctrină, fiecare comunicînd cu cine vrea şi cît vrea, dar numai ce şi cît i se dă şi i se spune că-i voie de spus şi de comunicat. De vor să trăiască şi s-o ducă bine neapărat," zice soldăţoiul "apoi atunci toţi trebuie să se supună complet şi necondiţionat puterii şi ordinelor revoluţiei. Căci numai aşa, lucrînd cu toţii pentru ţelul ales, se poate ajunge la fericirea tuturor", precizează el...

Auzind cele de mai sus, Franky face o mină adînc preocupată de ceea ce are el în faţă şi deloc de ceea ce-i vine dinafară, se comportă ca şi cum nu i-ar fi intrat nimic prin urechi din cele auzite pînă acum — deşi fusese numai urechi să afle poziţia lui în pastila aruncată de el în gura lui Mustăcilă. Cu toate acestea, fiindcă inconştientul e înconştient şi acolo zac depozite de dorinţi şi visuri, punînd promisul alături de vis, îi răspunde în limba irlandeză lui Willy: ..."Auzi, Willy, c-o s-avem şi noi parte de fericire în viitor", zice el zîmbind ironic şi întorcînd pagina cu un nud aşezat cu faţa şi petecul de negreaţă dintre coapse înspre el, răsucindu-şi-l grijuliu acum încoace şi încolo cu pagină cu tot în faţă-i spre lumina care vine de la geam. Ţinînd revista în mînă întocmai ca pe o oglindă, el face gestul de privire atent în ea aşa cum îl face un client la frizerie, care se priveşte la sfîrşitul tunsului să vadă cum i-a ieşit tunsul, de l-a luat cu briciul pe perciuni colţ sau tăiat mai drept. In acest timp Willy, ca şi cum ar fi făcut-o Mustăcilă în cele promise de revoluţia lui lumii, îşi chinuie dulăul cu cremvuştiul, pe care atunci cînd el sare să-l apuce, îl ridică tot mereu cu mîna din ce în ce mai sus, să-l facă pe acesta să sară cît mai sus

de vrea ca să-l apuce. Fulgerător, atunci cînd acesta face efortul suprem şi-i gata-gata să-l apuce, Willy îl mişcă într-o parte, încît efortul făcut de dulău rămîne zădarnic, el clănţănind în gol şi înghiţind în sec. Aşa se face că javra rămîne cu desnădejdea şi amărăciunea că văzutul şi mult visatul avut chiar sub ochii lui, promis şi chiar acordat, a dispărut chiar cînd era gata-gata să-i cadă în gură; iar dăruitorul, promiţătorul fericirii atît de mult trîmbiţate, rămînînd cu satisfacţia că i-a oferit-o, dar că el n-a fost în stare să-şi ia darul oferit atît de generos — deci că este vina lui că nu îl are în gură...

Ca şi cînd ar fi vrut să se facă în fapt ecoul ideii ce i se tot învîrtea în minte de foarte multă vreme, de data asta ia cuvîntul şi Willy: ..."După cîte înţeleg eu, în tot ceea ce vreţi să faceţi cu revoluţia dumneavoastră voind să schimbe din temelii întreaga lume, dacă se poate de a doua zi, puneţi întotdeauna forţa înaintea minţii, a deciziei de luat"... "Exact!" răspunde prompt Mustăcilă-soldăţoiul, convins fiind că nu este atitudine mai sfîntă, mai dreaptă şi mai corectă decît asta... "Dar nu credeţi că-i mai firesc ca mintea, raţiunea, să stea la originea acţiunii şi nu constrîngerea, forţarea?", îi spune Willy lui Mustăcilă... "Aşa a fost pînă acum", îi replică interlocutorul lui prompt, şi cum a fost şi ce a ieşit a fost de văzut de toată lumea asta; revoluţia noastră proletară vrea altfel de cum a fost pînă acum. Şi pentru asta, trebuie făcut uz de forţă în orişice timp şi orişice împrejurare dată, oriunde şi cu orişicine, pentru a-l constrînge pe om să facă ceea ce-i de făcut nou, revoluţionar. Oamenii", zice el "trebuie să ştie, dar mai ales să simtă în fiece moment că sînt supraveghiaţi, că au o direcţie aleasă de cel mai revoluţionar dintre revoluţionari — ţel în care să se îndrepte fiecare şi nu s-o facă de capul lui. Dar, mai cu seamă şi mai cu seamă", zice soldăţoiul promt, "revoluţia lucrează prin exemple de pedepse aspre — pedepse capitale mai ales —, să ştie, să poată vedea fiecare cu ochii lui proprii ceea ce-l aşteaptă în caz de nesupunere absolută sau de evaziune din cele date a fi îndeplinite", mai spune el fixîndu-i pe rînd pe cei doi din faţă, de parcă ar fi văzut în ei deja nişte opoziţionişti, pe care trebuie să-i avertizeze privind ceea ce-i aşteaptă în caz de menţinere pe poziţia adoptată... "Pedepsele capitale exemplare sînt absolut necesare, pentru ca fiecare să ştie clar şi bine la ce să se aştepte în caz de abatere cît de cît de la cele date a fi îndeplinite", mai zice soldăţoiul de aici...

Auzind cele spuse atît de clar, de prompt şi de hotărît, Franky încremeneşte cu foaia de revistă gata de răsturnat spre stînga, înţepenită între degetul cel mare şi arătătorul de la mîna dreaptă, privind de data asta nu la soldăţoiul de aici, ci afară. Uitîndu-se prin geamul castelului puternic luminat de amiaza zilei însorite şi punîndu-şi ochii direct pe oglinda mării, Franky priveşte parcă înmărmurit cum marea aflată chiar în flux acu se năpusteşte asupra uscatului, dar mai ales cum izbeşte cu insistenţă în parapetul stîncilor pe care stă castelul Cuibul de Rîndunică, valurile spărgîndu-se de fiecare dată în spume, dar revenind mereu-mereu, cu-o insistenţă parcă şi mai îndîrjită, de parc-ai spune că vor neapărat ca acum şi nu mai

tîrziu să inunde întreg uscatul. Privind spectacolul de afară şi făcînd legătura cu cele auzite de la soldăţoi că vrea să facă neapărat cu lumea asta, Franky parcă ar face în intuirea lui o asociaţie cutremurătoare, care deocamdată nu i se poate conştientiza s-o poată defini mai bine, temîndu-se acum în aşa măsură, încît parcă nici aici, în Castelul Amăgirilor, nu s-ar mai simţi în siguranţă.

Dar asta numai pentru cîteva momente, căci deîndată ce Franky îşi ia ochii de pe liziera mării şi şi-i pune din nou în revistă, cu acelaşi ton blajun şi cald, nu lipsit însă de o firavă nuanţă de ironie, ce-l caracterizează, îl întreabă pe Mustăcilă: ..."Şi cine va conduce şi aplica forţa revoluţionară, dacă-i atît de imorală în aplicarea ei? "Revoluţionarii!", îi răspunde soldăţoiul prompt... "Adică, după cum făcuraţi aluzie cu ocazia ştergerii de pe faţa pămîntului a moralei, neintelectuali bine plătiţi cu favoruri grase", îi dă răspunsul Willy, uitîndu-se la Hanibal cum mestecă un cremvuşti aruncat în gură, după cele executate de el prompt... "Căci, din moment ce intelectualii ţin la tradiţie, la moravuri, la cultură, ei nu pot face aşa ceva", îşi dă el cu părerea... "Exact", zice repede şi sincer soldăţoiul revoluţionarilor... "Adică proştii, vor fi acei care vor aplica revoluţia, după cum reiese foarte clar din cele spuse de dumneavoastră", îi spune Franky calm, c-o notă de ironie în glas, aşteptîndu-se la negare — el căutînd cu ochii ceva pe o pagină nou întoarsă... "Desigur", confirmă sincer şi deschis soldăţoiul, spre stupefacţia celor doi de aici care nu s-au aşteptat la asta... "Dacă aplică în mod necruţător forţa aşa cum li s-a spus, aduc cel mai de seamă serviciu revoluţiei şi societăţii în sine," îi mai adaugă Mustăcilă prompt... "Revoluţiei, dar nu şi societăţii" îi dă replica Franky, "căci acestea sînt două lucruri cu totul deosebite," precizează el... "Deci un avantaj direct adus lor înşile şi deloc şi celorlalţi, din moment ce ceea ce fac ei este în detrimentul celor foarte mulţi, a maselor întregi — pe care le turbură şi sdruncină din obişnuitul şi liniştea de pîn-atunci", zice Franky... "Cum poate veni asta, să pui un prost deasupra tuturor deştepţilor şi să-i dai toată puterea să facă ceea ce vrea cu ea, nu pot să-mi închipuiu", mai zice nedumerit Franky, oprindu-se o clipă din răsfoitul revistei, ca şi cînd în mod sincer s-ar fi concentrat la problema asta, în dorinţa de a căpăta un răspuns de la soldăţoi şi a-l înţelege mult mai bine în ceea ce avea el ca să-i spună...

"Foarte simplu", îi răspunde scurt şi fără de detalii soldăţoiul. Dar Franky mai face încă un efort să înţeleagă ce-i în capul interlocutorului său în privinţa asta, explicîndu-i: ..."Nu pricep nicidecum faptul cum i-ar sta şi cum ar veni în raţiunea lucrurilor de a fi şi a se îndeplini să-l iei pe boul de la jug şi să-l aşezi pe coadă, stînd pe capra trăsurii cu biciul pus în despicătura copitei drepte de la piciorul din faţă, de data asta el lovind în căruţaşul pus acum cu gîtu-în jug?", îl întreabă Franky... "Firesc, perfect şi logic bine explicat, fiindcă asta-i necesitatea revoluţiei", îi dă răspunsul săldătoiul. "Fiindcă boul are forţa cea mai mare şi o poate aplica asupra celuilalt. Deşteptăciunea o poate lua foarte bine boul de la om", mai adaugă

soldăţoiul-mareşal concepţia lui raţională privind succesul revoluţiei... "Dar pe această deşteptăciune n-o poate lua, din moment ce-i bou", zice intervenind în altercaţie şi Willy, care-şi reazimă amîndouă braţele pe marginile fotoliului club, aranjîndu-se parcă mult mai bine ca să-l poată asculta interlocutorul său în cele ce-i va spune...

"La urma urmei", zice trimisul-Satanei-pe-pămînt "nici n-are nevoie boul să ia deşteptăciunea de la stăpînul pus cu capul acum în jug. Căci, din moment ce are toată forţa în mîna sa, îl poate obliga pe om să execute dînsul forţat totul, aşa cum i se porunceşte: să facă şi trasul la jug şi condusul; el, boul, avînd numai onoarea deţinerii puterii şi satisfacţia că cele ordonate de el s-au îndeplinit aşa cum a vrut el", precizează cel întrebat... "Problema ce se pune aici", continuă el "este doar aceea, cum trebuie să mînuiască el pe mai departe constrîngerea, ca să-l oblige pe om să facă tot ce i se orodonă în mod necondiţionat şi aşa cum i se dictează. Şi asta, în final, vedeţi singur că-i chestie numai de aplicarea forţei şi de nimica altceva, din moment ce prin ceea ce face, boul este acel care n-are nimic de pierdut", zice Mustăcilă ferm, dînd din nou un brînci globului pămîntesc, că în răsucirea lui pare iarăşi acum a fi doar un glob de lumină şi nimica altceva...

"Dar cum este posibil aşa ceva?", se miră Franky, care parcă devine acum cu totul absorbit de chestiune, voind în mod vădit să se dedice înţelegerii a ceva care-l depăşeşte cu mult-cu mult în pricepere, căci problema este cum nu se poate a fi mai interesantă, din moment ce asta îi face catehismul şi-i chiar dogma de bază a interlocutorului său... "Cum poate sta un bou pe capra trăsuri să-l conducă pe căruţaş acum cu capul în jug?! Sînt între cei doi raporturi contradictorii fireşti, care nu pot fi nicidecum negate, ci cu sfinţenie respectate de o minte sănătoasă", spune Franky. "Căruţaşul e deştept şi ştie să conducă bine carul, să nu-l dea prin gropi, ştie să-l repare, în caz că se strică, are prevedere în tot ceea ce face, se îngrijeşte de furaje şi de adăpost în timpul iernii — adică de tot ce-i spre binele lui şi a boului său —, pe cînd la bou nu poţi vedea nimic din toate acestea, decît doar putere, forţă"...

Cînd aude cuvîntul "forţă", Mustăcilă-cremene, fascinat, îi şi ia lui Franky cuvîntul repede din gură... "Tocmai fiindcă are această mare calitate i se cuvine să-l conducă pe celalt. Să nu uitaţi dumneavoastă", zice el ferm, "că prostul are o desăvîrşită obedienţă în a se supune ordinelor date, voinţa, plăcerea şi perseverenţa de a conduce şi a-l vedea condus pe cel supus de el; pe cînd deşteptul, tocmai pentru că-i deştept, e lipsit de obedienţă şi-i revendicativ, căci el are ideile lui proprii", precizează soldăţoiul-mareşal. "Prostul ni fidel, căci are o nespusă sete de ascensiune, fiindcă se vrea a fi neapărat deasupra tuturora, de se poate. Tocmai pentru că se ştie el bine cine este, el aplică fără ezitare principiile revoluţiei proletare în contul cărora a fost ales — şi în felul acesta el aduce servicii de nepreţuit revoluţiei şi statului care l-a pus acolo unde este. Deşteptul oscilează, tocmai din cauza multiplelor principii morale şi de alt fel pe care le are; şi

lîncezeşte, fiindcă-i sigur pe deşteptăciunea sa şi pe locul ce i se cuvine lui în societatea în care trăieşte; apoi trădează — evadează din cele date lui ca dogmă de respectat —, fiindcă, chiar din cauza deşteptăciunii lui, el descoperă soluţii originale şi vrea să şi le pună în practică, voind neapărat să se identifice prin originalitate. Pe cînd idiotul este fără scrupule şi nu se încurcă în principiile voastre morale, care-l fac pe deştept s-o filfîe încoace şi încolo cu aplicarea dogmelor prescrise de noi în revoluţia proletară", zice soldăţoiul-mareşal-comandant-suprem...

La cele auzite de le interlocutorul lui, atît Franky cît şi Willy înghiaţă, uitîndu-se unul la altul ca în faţa unui monstru care produce stupefacţie nu numai prin formă, ci şi prin manifestare. Intr-un tîrziu, uitîndu-se tot timpul la interlocutorul lor cum observă atent globul pămîntesc, tot răsucindu-l încoace şi încolo ca într-un calcul ce nicidecum nu-i iese lui la socoteală, îl mai provoacă şi de data asta cu ceva — ca să-şi deşerte toată doctrina de expansiune şi conducere a revoluţiei proletare. De aceea Willy îi şi aruncă repede pastila: ..."Deci, nimic pentru intelectuali şi marile mase, decît cel mult atît cît să-şi ducă zilele de azi pe mîine, dar de acordat toate favorurile proştilor care conduc revoluţia şi oprimă masele"... Fără să ezite nici o clipă măcar, soldăţoiul îi dă şi răspunsul: ..."Şi meritâ, căci pe ei se bazează extinderea şi consolidarea revoluţiei, fiindcă prostul nu există să facă mormane de capete tăiate de este nevoie — toate făcute în numele revoluţiei, din moment ce se crede sau speră el să fie tot mereu deasupra. Pe cînd deşteptul, de ar fi pus în locul lui, ar ezita chiar şi de va fi încoronat ca împărat, fiindcă se pierde în percepte morale şi de tot felul. Prostul e temerar, căci are o singură ideie (dacă o are şi pe aceea, dacă n-o are, o împrumută de la acei care i-o dă); pe cînd deşteptul o gîlgîe şi o filfîe, oscilează între zeci de opţiuni şi priorităţi şi din toate ăstea nu iese absolut nimic. Prostul urmăreşte direct realizările concrete, obiective, ţelul imediat; pe cînd deşteptul se pierde în abstracţiuni, fiind idealist, cu capul în nori", mai zice soldăţoiul-mareşal. "Prostul se supune ordinilor date pînă la automutilare — un fapt de care are stringentă nevoie revoluţia, căci duce la coeziune între revoluţionari; pe cînd deşteptul tot timpul este revendicativ, răzvrătit şi rătăceşte în consideraţii de tot felul. Prostul utilizează perfect şiretenia, viclenia, pentru a-şi stăpîni poziţia avută, a se putea feri de deştepţi care vor să-i ieie locul — el ştiind foarte bine să-i ţină la distanţă; pe cînd deşteptul, sociabil, moral, cu neîncredere în sine, ţinînd la demnitate, apărînd principiile de mai sus, este o pacoste pentru ideile revoluţionare", accentuiază Mustăcilă ferm. "Prostul crede în mod nestrămutat în principiile care i se dă, nu le discută, nu le analizează şi nu pune la baza lor nici un fel de prevedere; pe cînd deşteptul — înotînd tot timpul în idei, ipoteze şi presupuneri de tot felul — pune întotdeauna crezul la îndoială şi rătăceşte tot timpul în fel de fel de consideraţii filozofice. Prostul e absolutist", spune cu admiraţie soldăţoiul-mareşal, "fiindcă n-are alternativă, crezînd nestrămutat în ceea ce i se spune şi în linia pe care-i pus; deşteptul,

relativist fiind, se pierde în relativităţi de tot felul — din asta neieşind nimic pentru extinderea şi consolidarea revoluţiei proletare. Prostul e legat numai şi numai de lumea asta, este pragmatic şi materialist; pe cînd deşteptul este idealist, cu capul în nori şi umblă cu fel de fel de speculaţii privind lumea de dincolo — care nu interesează nicidecum revoluţia noastră proletară," zice Mustăcilă... "Or, cum noi n-avem nevoie de invenţii şi idei în revoluţie, ci de intransingentă şi de extinderea ei în lumea largă, cît şi de consolidarea ei pe mai departe aşa cum este ea şi nu inovată, reformată — proştii fiind cureaua de transmisie dintre noi şi mase —, iată de unde şi de ce atenţia acordată lor atîta timp cît se dovedesc a fi indispensabili revoluţiei proletare", zice soldăţoiul-comandant-suprem cu aplomb, ca în faţa unor cursanţi aleşi dintre activişti veniţi să-i asculte concepţiile sale privind doctrina revoluţiei proletare, care trebuie în scurtă vreme să cuprindă toată lumea. După care, simţindu-se satisfăcut în expunere, îşi caută pe mai departe de cercetarea globului pămîntesc, pe care acum îl răsuceşte cu atenţie întocmai ca un elev care vrea să se orienteze bine-bine pe suprafaţa lui cînd trebuie să dea răspunsul la geografie profesorului care l-a întrebat...

"Şi credeţi că intelectualii şi toţi oamenii morali din marile mase vor abzice aşa deodată de la principiile morale şi se vor lăsa conduşi de proştii imorali, de toată prostimea obtuză şi incultă de care spuneţi, cînd este în firea omului visul, aspiraţiile de mai bine, generozitatea în manifestările sociale, prosperitatea şi frumosul?", îi ia vorba lui Mustăcilă din gură Franky. Dar acesta, aproape înainte de a termina interlocutorul său de spus, îi şi dă răspunsul: "Pentru asta avem forţa să-i convingem"...

"Şi credeţi că oprimarea e singura soluţie posibilă?", participă de data asta şi Willy la discuţia avută"... "Pentru că-i în folosul revoluţiei, da", îi răspunde soldăţoiul-mareşal. "Imi puteţi explica aici o săptămînă, dacă vreţi s-o faceţi, că eu tot nu pot pricepe", zice Willy. "Şi n-am cum să pot s-o fac în viitor, fiindcă nu încape în capul meu pricepere destulă cum poate fi eficient un prost conducîndu-l pe un deştept; cum poate progresa o societate oarecare condusă de proşti, în care deştepţii sînt aduşi la tăcere, oprimaţi, subjugaţi, persecutaţi... Cum? din moment ce şi dumneavoastră în principiu admiteţi că nici o societate nu poate rezista în cadrul competiţiei internaţionale fără progres şi progresul nu-i posibil fără de ştiinţă, iar ştiinţa nu poate fi mînuită de proşti? Or, dacă-i aşa, de ce-i preferaţi pe proşti", se încurioziteză Franky... Dar Mustăcilă, obsedat tot timpul de putere, uitînd c-a mai spus-o şi mai înainte, îi şi dă urgent replica: "Fiindcă prostul aplica reprimarea fără îndurare şi fără ezitare şi fără aşa ceva nu putem avea revoluţie proletară mondială"...

"Nu de forţă e nevoie să conduci, ci de înţelepciune", îi spune de data asta înfuriat Franky, pe de-a-dreptul revoltat, spus cu ton de ceartă, el ieşind-şi din calmul lui de nesdruncinat, ai fi spus pînă acum, închizînd nervos revista cu nuduri, dar ţinînd-o tot la îndemînă... "Inţelepciunea o are deşteptul", se repede cu răspunsul

soldăţoiul-mareşal" şi dacă deşteptul e forţat, constrîns, s-o pună la dispoziţie, o pune şi prostul o utilizează", spune el ferm convins de adevărul enunţat, terminînd-o scurt, de parcă ar fi vrut să lase a se înţelege că dacă se exprimă atît de clar, de ce şi cum nu-l poate înţelege interlocutorul său...

"Dar dacă-i prost detot — cum cere revoluţia să fie, ca să aplice bine şi corect dogma —, nici ceea ce din bunăvoinţă îi poate da deşteptul nu poate utiliza", zice Willy. "Ce să mai spun că deşteptul, deştept fiind, văzîndu-se oprimat şi dorindu-şi din inimă eliberarea de proşti, din răzbunare poate face în aşa fel încît să-l sfătuiască rău pe prostul aflat la putere şi astfel revoluţia să ducă gloata la dezastru, tocmai de aceea ca prostul să cadă în groapa chiar de el însuşi săpată pentru celălalt"... "Dacă eşuiază, plăteşte cu capul", zice soldăţoiul ferm..." Cine, deşteptul?!", se incuriozitează şi se miră totodată Franky... "Desigur că deşteptul," reconfirmă Mustăcilă, spre uimirea celor doi de aici, "din moment ce celălalt are puterea în mîna sa şi o poate mînui în orişice direcţie doreşte. Aşa încît, ştiindu-se constrîns, cu viaţa în mîna celuilalt, deşteptul va fi fidel în sfaturile date"... zice soldăţoiul-mareşal-comandant-suprem-al-revoluţiei-proletare-mondiale.

La auzul celor de mai sus, atît Franky cît şi Willy, opriţi deja din preocupările lor, se uită unul la altul şi nu le vine să creadă că poate fi şi o astfel de logică, lipsită de raţiune pentru ei. Ca şi cînd şi-ar fi zis că vor să vadă această logică total distorsionată în toată desfăşurarea ei pînă la capăt, Franky intervine: ..."Dar chiar aşa fiind, ca să vezi sabotarea deşteptului — atîta de subtil în gîndirea şi modalitatea lui de a lucra şi celălalt atît de tîmp şi de gogoman în a pricepe vreo boabă —, trebuie să fii cît de cît deştept în a o face", zice el în imposibilitate de a pricepe aşa logică distorsionată... "Conducerea îl rafinează nu în a fi deştept (asta-i sarcina altora şi nu a lui!) ci în a avea intuirea pe unde şi cum s-ascunde cu gîndirea şi cu fapta toţi deştepţii", zice Mustăcilă. "Şi pe urmă", mai adaugă el convins că mai lipseşte o premiză la fel de importantă în raţiunea revoluţiei proletare mondiale, "din moment ce puterea absolută aparţine proştilor, aceştia n-au decît să-i înfometeze, persecute, reprime pe deştepţi şi din cadrele acestora să-şi aleagă consilieri, care vor fi mereu-mereu în jurul lor, şi să le facă serviciul corect de deservire a puterii pentru firmiturile şi oasele ce cad de la ospăţul proştilor"... "tot timpul în ospăţ!", sare repede de colo Franky, vorbind în continuarea celor spuse de interlocutor. Dar acesta, ca şi cînd n-ar fi auzit cele spuse de el, continuă... "Aceştia vor trebui să-i trădeze pe confraţii lor, ca noi, revoluţionarii de la putere, să venim cu ceea ce li se cuvine pentru asta. Aşa încît, ştiindu-se supraveghiaţi în fiecare clipă şi în somn pentru acea bucată de pîine dată de noi, deştepţii vor fi fideli, căci altă cale nu le mai rămîne", spune soldăţioul-mareşal şi mai categoric...

"Şi nu vedeţi în asta o încătuşare totală a minţii, a creaţiei, a cuvîntului?", întreabă Willy, curios la culme parcă fiind de a vedea ce-l duce capul pe interlocutor ca să răspundă. Dar acesta, fără ezi-

tare, cu o totală nonşalanţă şi candoare în acelaşi timp, îi răspunde: ..."Nu"... "Cu toate acestea, domnule comandant suprem", intervine Franky uluit, făcîndu-se deosebit de atent, că parcă ar fi uitat definitiv de hobiul său, "orice aţi zice, nu se poate să nu rezulte din asta un regres social, din moment ce toată lumea tinde să trişeze — şi trişează chiar. Şi asta, chiar dacă unii o fac mai mult, alţii mai puţin"... "Nu-i ăsta un impediment nicicum", îi dă răspunsul la fel de nonşalant Mustăcilă... "Mai întîi că aceştia sînt aspru pedepsiţi şi în al doilea rînd, prin muncă voluntară, patriotică şi forţată a deţinuţilor şi munci spuse în fel şi chip, dar cu acelaşi rol, se compensează", zice soldăţoiul-comandant-suprem. "Şi apoi, la drept vorbind", continuă el, "nu din cer va trebui să le vină lor întodeauna bunurile de care au ei nevoie, ci din produsul muncii lor: nu produc, nu au, şi gata. In final, totul se împarte în mod egal şi proporţional, oricît de puţin s-ar produce"... "Două paie la trei măgari", zice Willy rîzînd... "Asta s-a produs, asta se consumă", îi răspunde foarte serios Mustăcilă de lîngă el" Bineînţeles, conducătorii nefiind printre măgari, din moment ce ei fac împărţeala", zice Franky rîzînd sgomotos, cu capul lăsat pe spate... Dar interlocutorul lui tace, considerînd c-a răspuns mai înainte la nedumerirea asta...

Apoi, pe de-a dreptul înspăimîntat de această viziune socială, Franky îl mai întreabă pe cel din faţa lui... "Dar nu credeţi că acest mod de a pune ordine în societate duce la un genocid inconştient — deşi organizat a se întîmpla de mai înainte de acei ce n-au nici un fel de clarviziune socială — şi deci ceilalţi nu pot ca să-l evite?... Ce sînt vinovate zecile de milioane de oameni care îşi au o viaţă irosită, un destin amar, că-i vorba aici de la bun început de o concepţie aberantă, că-i vorba de o descurajare a oamenilor, că-i desorganizare socială, lipsă de stimulent, jaf, nedreptate socială, inegalitate, care toate duc numai la desordine socială?", întrebă Willy. Mustăcilă însă se face că nu aude. Sau poate de-adevăratelea n-o fi auzit, din moment ce acum iar a luat în primire globul pămîntesc. Acesta îi stă acum numai cu o parte tot mereu în faţă — pe care de data asta el nu o mai mişcă, părînd c-o studiază deosebit de atent, de parc-ar calcula asiduu ceva deosebit de important pe el...

"Precum văd, se pare că acest lucru vă şochează cel mai mult în transformarea revoluţionară pe care voim noi s-o aducem lumii, că ne bazăm pe proşti şi nu pe inteligenţi. Să nu uitaţi", spune Mustăcilă, "că dacă de totdeauna pîn-acum a fost doar pe aici pe colo cîte un prost la conducere, acum o s-o facem în modul cel mai radical, din moment ce ţinem să schimbăm din temelii faţa lumii", zice el... "Şi unde au dus revoluţiile se ştie: la contrarevoluţii, care le-au corectat în excesul făcut de ele", sare repede cu corectarea Franky. "Un joc de suprafaţă a unor vase comunicante, pînă cînd s-a restabilit un echilibru convenabil atît revoluţionarilor cît şi contrarevoluţionarilor, deci revenind la evoluţie, mai adaugă cu sîrguinţă el... "Şi ce dacă?", sare nedumerit soldăţoiul, spus brutal. "Cum şi ce dacă?!", îi dă replică tăios cu ton de revoltă, în limite diplomatice totuşi, interlocutorul lui.

"De ce trebuie făcute milioane de morţi în revoluţie, ca să se sară ca schimbările peste cal şi apoi alte milioane făcute în contrarevoluţii, ca să le pună corect în şea? Cînd prin simplă evoluţie firească a lucrurilor, prin transformării lente, repetate şi insistent făcute, conform cerinţelor — fără să sufere generaţii şi generaţii în şir din cauza excesului şi dintr-o parte şi din cealalta — se putea urca uşurel-uşurel în şea şi se putea continua de fiecare dată drumul mergînd la pas", zice Franky...

"In opinia noastră, nu poate fi vorba de transformarea lumii, societăţilor de azi, decît prin revoluţie sîngeroasă" zice soldăţoiul-comandant-suprem; — " o revoluţie făcută şi condusă de oameni simpli, de proşti, cum spuneţi voi —, căci numai lor le poate aparţine spiritul revoluţionar păstrat tot timpul activ, nealterat. Acesta este principiul nostru sacru", subliniază apăsat soldăţoiul, ca să se ştie, "din moment ce se ştie că omul simplu — ştiindu-se aşa cum este el şi visîndu-şi nevisatul, neaşteptatul niciodată — luptă pîn-la moarte pentru crez. Căci doar ştie el bine că de aici îi vine poziţia lui înaltă pe toată viaţa sau pînă se găseşte altul mult mai bun ca el în modul intransingent de a aplica tot timpul constrîngerea peste acei peste care-i pus", îi dă răspunsul tăios lui Franky interlocutorul gazdă în Castelul Amăgirilor de aici, răsucind globul pămîntesc cu degetul şi privind cum statele de pe meridianele şi paralelele lumii defilează repede prin faţa lui — el considerîndu-se a fi acum pe tribuna imperiului de unde i se adresează mulţimii adunate să-l asculte ca pe un mesia venit să-i mîntuiască de mizerie şi foame şi de unde priveşte întotdeauna defilarea supuşilor din imperiul său...

"Desigur că de aici vine schimbarea continuă a proştilor din posturile mari", spune Franky, ca vorbind mai mult pentru sine însuşi, uitîndu-se totuşi la interlocutorul lui, care nu întîrzie deloc cu răspunsul: "Exact! Să nu se învechiască! Căci odată cineva învechit pe post, îi scade mai întîi de toate elanul şi după asta crede că oferitul de noi îi este făcut pe viaţă, ca la regi în dinastie — doar să-i vină rîndul ca să moştenească, să fie chemat la tron", zice el.

"Dreptul ăsta la stabilitate şi la funcţii mari pe viaţă, pe cum văd acum, îl au numai proştii cei mari-mari de tot în revoluţie, acei care deţin maximumul de putere şi nu şi revoluţionarii de rînd — care deîndată ce au gustat din fericire, în loc să fie lăsaţi să mănînce mai departe, li se ia strachina din faţă chiar cînd le lăsase gura apă şi erau gata-gata să se înfrupte şi ei din fructul revoluţiei apărate de dînşii, rămînînd cu buzele umflate şi cu degetul în gură, pentru că n-au făcut pînă la capăt nelegiuirile comandate", zice Franky, zîmbind larg ca pentru înterlocutorul din faţa lui...

Dar acesta, ca şi cînd l-ar fi considerat pe cel din faţa lui de aici că chiar vrea să-l instruiască — de parc-ar fi fost adus aici, în Palatul Amăgirilor, la un curs de reciclare profesională — îi răspunde: ..."Fiindcă ei sînt organe de execuţie şi nu de direcţie revoluţionară. Aceasta aparţine celor mai revoluţionari dintre revoluţionari, doar cîtorva. Lor li se dă — şi trebuie să li se dea — numai atît cît merită

pentru munca lor depusă în reuşirea, stabilirea şi definitivarea revoluţiei", zice Mustăcilă cu aplamb."Şi cînd spun asta, înseamnă că deja li se dă destul", conchide soldăţoiul categoric... "De prima dată, ca să-i amăgească şi atragă, li se dă ceva mai mult şi mai substanţial ca maselor înfometate, ca să creadă că de acum încolo regi vor fi, şi ei să le facă pe gust conducătorilor revoluţiei", zice cu acelaşi surîs de data asta Willy, luînd pe neaşteptate din cutia de tablă de lîngă el un cabanos bine afumat şi parfumat, arătos la înfăţişare, pe care apoi i-l aruncă în gură lui Hanibal, care dormind cu botul pus pe labe, numai la deschiderea capacului cutiei, invadîndu-l în nări mirosul de acolo, îşi şi deschide gura să-l primească. Aşa încît n-a urmat nici cea mai mică pauză între apucarea lui din cutie şi aruncarea în gura dulăului — acesta mestecîndu-l doar de două-trei ori, numai ca să-şi aţîţe gustul de a-l înghiţi deîndată, cu adevărat pe nerăsuflate...

Văzînd care-i sînt ideile revoluţionare, Franky şi Willy se uită uluiţi la interlocutorul din faţa lor, stupefiaţi de cele ce aud. Amîndoi arată acu, în nedumerirea lor, pe care o exprimă clar, de văzut de orişicine, ca doi misionari creştini prinşi într-o ambuscadă în timpul misiunii lor de propăvăduirea dogmei creştineşti ortodoxe şi aduşi cu hapca s-asculte o liturghie a Infernului ţinută de Talpa Iadului în persoană — doctrină de care habar n-aveau pînă acum. Chiar dacă aşa, în derîdere spus de unii şi de alţii, vor fi mai prins şi ei cîte ceva, mai mult ca pastişe decît ca învăţături bazate pe fundamentul stanicei doctrine — pe care numai el, Satan-şeful, o poate şti şi interpreta aşa cum se cuvine —, doctrina totuşi le e străină şi îi uluieşte acum în cele ce aud...

"Din cele pe cîte le aud de pe ici de pe colo" — reia prudent înaintarea întocmai ca pe un cîmp minat pe care trebuie neapărat să se deplaseze Franky, ştiind el bine cu cine are de discutat acu — "se spune că unul din punctele de bază ale revoluţiei dumneavoastră, morala, cum s-ar zice, este egalitatea absolută a oamenilor între ei"... "Exact", confirmă soldăţoiul-mareşal. "Dar Natura ne-a făcut pe noi toţi diferiţi unul de altul în talente, în calităţi ca şi în defecte de tot felul şi deci şi cu nevoi diferite. Nu se poate pune semnul egalităţii în nici un fel la unul cu toţi ceilalţi din jurul său, fiindcă nu li se potrivesc nevoile", zice Franky. Dar soldăţoiul, ca un elev ce ştie bine lecţia de data trecută şi ţine să răspundă deîndată ce întrebarea i-a fost pusă, îi dă răspunsul imediat, pe loc: "Le facem noi să se potrivească!"... "Aplicînd forţa", îl completează repede Willy, ştiindu-i acum concepţiile şi programul. Apoi, ca într-o imperioasă nevoie de aer şi de spaţiu, se ridică din fotoliul club şi merge precipitat către fereastră, cu mîinile acum adînc înfundate în buzunarele pantalonilor, privind pe geamul camerei de oaspeţi a castelului cum marea izbeşte tot mereu uscatul. El îi dă de data asta atît de repede răspunsul lui Mustăcilă de parc-ar fi vorbit în continuare tot interlocutorul său... "Exact!, aplicînd necruţătoarea forţă", îi confirmă soldăţoiul-mareşal. "Deci în loc să aibă masele împlinirea mult aşteptată", completează constatarea Franky, "au suferinţa fizică, morală, neîmplinirea"... La care

Mustăcilă, parcă ocupat, nu răspunde absolut nimic, ci doar îşi şterge mustaţa în prelung, trăgînd în dreapta şi în stînga, ca după un prînz cu sos picant ce i s-ar fi întins acu pe ea...

"Atunci, pe cum văd", reia fraza în continuare Franky regăsindu-şi atît calmul cît şi preocuparea de mai înainte, "oamenii se vor simţi oprimaţi şi nu realizaţi prin revoluţia proletară a dumneavoastră", mai spune el. "Noi urmărim o fericire generală", zice soldăţoiul-mareşal... "Care cînd va veni?", îl întreabă Willy. Dar interlocutorul lui tace... "Pînă atunci, oprimare pentru toată lumea", continuă Willy remarca mai departe... "Nu, că majoritatea sînt proşti", îi dă replica rînjind pe sub mustaţă ironic interlocutorul gazdă de aici, ca să-i răspundă după şi conform constatărilor făcute de musafirii palatului de aici ceva mai înainte...

"Numai că amîndoi căzurăm de acord că nu se dau răsplăţi pentru toţi proştii care sînt şi revoluţionari, ci doar pentru vîrfuri. Ceilalţi sau rămîn cu degetul în gură, sugîndu-l şi aşteptînd zadarnic să le vină pleaşca promisă, sau sînt tămîiaţi cu răsplată prin laudă privind faptul cine sînt ei: că sînt proprietari comuni ai bunurilor sociale, că au fericirea în mînă — dar pentru aia mănîncă răbdări prăjite, ca şi intelectualii oprimaţi; că o fericire şi mai mare decît aceea care este o să vină odată şi odată... Şi tot aşa mereu. Pînă atunci, cu toţii aşteptăm reinstaurarea paradisului pierdut de Adam şi Eva", îi spune Willy gazdei sale de aici, făcînd aluzie la cele bine cunoscute de Mustăcilă de pe cînd era la seminarul din oraşul său natal, unde-şi făcuse studiile de copil, ca pentru a deveni popă. Soldăţoiul-popă-răspopit, acum însă iar a scos globul pămîntesc din axă şi se joacă, aruncîndu-l tot mereu în sus şi prinzîndu-l atunci cînd vine jos, aşa cum fac copii ce se exersează în jocurile de voley, iar cei doi de aici se uită nepăsători la el ca la un copil pe care-l laşi să-şi facă mendrele aşa cum vrea, ştiind tu bine că asta e plăcerea lui şi nu trebuie a-i fi stricată...

In timp ce Hanibal obosit de joacă şi-a pus botul întins pe labele din faţă şi doarme dus, încălzit de lumina puternică a soarelui aflat la amiază — lumină care curge în cascadă ai spune pe covorul întins aici, pe parchet —, Willy, deja ridicat ca să se desmorţească din încremenirea lui venită de la ţintuirea sa, tot timpul aşezat pe fotoliu, priveşte marea de cîtva vreme de la fereastra camerii de oaspeţi din Castelul Amăgirilor, ce-i găzduieşte pe tustrei. El priveşte romantic marea, dus parcă din preocupările de aici, privind-o galeş prin sticla geamului ce dă înspre grădină şi spre mare, o sticlă făcută din cristalul cel mai pur, pe care nu poţi găsi nici cea mai mică impuritate. Aşezat în faţa geamului dinspre mare, el priveşte panorama, care se întinde din faţa palatului pînă acolo unde cerul s-aşează pe mare, închizînd tot orizontul. Privirile lui flămînde de peisaj, de frumuseţi şi de evenimente din natură, pot descoperi acuma bine cum vîntul clătină chiparoşii înalţi şi spulberă polenul bogat de pe staminele florilor albastre de hibiscus din gardul viu al grădinii palatului. Apoi, dînd frîu liber privirilor, el le lasă ca să cadă şi pe oglinda

întinsă a mării, privind cum valurile se joacă tot timpul cu uscatul, ochii fiindu-i atraşi acum mai cu seamă acolo unde-s stîncile înalte, pe care-i aşezat Cuibul de Rîndunică. Acolo, el priveşte cum se dă lupta aprigă a mării cu uscatul — apa făcînd aici tot timpul numai spume albe. Infundîndu-şi gînditor amîndouă mîinile în buzunarele de la pantaloni, pufăind fumul din gură pe lîngă havană, expulzat fiind ca dintr-un coş de fabrică care iese direct din atelierul de la turnătorie, Willy lasă ca jocul copilăresc al mării cu uscatul — deşi monoton făcut, de fiecare dată privit cu încîntare şi plăcere — să-l distragă de la cele discutate pînă acum numai ca pentru tatonare diplomatică, făcînd parcă să-i lucreze şi mai bine străfundul minţii sale la ceea ce are el ca rezolvare diplomatică aicia, în problemă...

Urmărindu-l cu privirea doar în drumul făcut de la fotoliu pîn-la geam, Franky, aprinzînd şi el un Kent, doar aşa ca să se afle în treabă, căzîndu-i privirile fără ca să vrea pe interlocutorul său, pe care-l are aici, în faţa lui, i se adresează: ..."Ştiţi cum văd eu revoluţia dumneavoastră pe care o preconizaţi?"... Văzînd că cel din faţa lui nu se încuriozitează deloc de întrebarea pusă, Franky continuă: "Ca pe un fel de fabrică de pantofi care face numai pantofi numărul 21. Or, asta înseamnă oprimare pentru mai toţi, căci numai o infimă parte din cetăţeni vor putea să-i poarte în aşa fel ca să fie mulţumiţi de ei, potrivindu-li-se cu adevărat. Aproape la jumătate din populaţie ei le vor fi cu mult prea mari, revenindu-le pe picior cam cum ar încălţa copii de la grădiniţă pantofii părinţilor lor, pe care de abea de-i pot tîrî în picioare — ei mergînd cu dînşii ca şi cu nişte schiuri — deci, nefolosindu-le nicicum să-i apere de frig, să-i poată purta în mers —, şi cam o altă jumătate îşi va putea vîrî în ei sau numai două-trei degete de la picior sau nici măcar atît. Deci, oricum, tot cu picioarele goale vor trebui să meargă toţi prin ploaie, noroi sau ninsoare, zăpadă sau ghiaţă — motiv nicicum să binecuvînteze avantajele aduse de instaurarea revoluţiei proletare în ţară"...

"Să facă şi ei sacrificii în contul revoluţiei", îi dă tăios şi dur răspunsul soldăţoiul-mareşal acum, de parcă chiar ar fi fost convins că asta foloseşte... "Cum adică?, toată lumea să meargă cu picoarele goale în ploaie şi noroi, gheaţă şi zăpadă, viscol şi furtună, preamărind principiile unei himere, unei abstracţiuni fără nici un fel de legătură cu realitatea?!", se miră Franky... "Dar în natura umană există vis de împlinire, luptă pentru idealuri ce pot fi şi deveni cît de cît corecte! Fiinţa omenească," spune el "simte o imperioasă necesitate de libertate interioară şi exterioară minţii. Cum se poate împăca natura umană cu astfel de sacrificii cărora nu le vede nici un rost şi nici o bază de împlinire în binele propăvăduit mereu-mereu că va veni odată? Cineva, un om care munceşte pentru sine însuşi, pentru visul lui propriu, poate munci o zi întreagă fără să aibă nici un pic de rezultat şi nu se simte absolut deloc obosit. Ba, din contra, munca lui îi face o plăcere mare, căci are un scop acum în capul lui, unul real, concret, un vis al său şi nu lucrează pentru o ficţiune, o presupusă fericire ce va veni cîndva, odată, pentru întreaga omenire. In cazul dumneavoastră, chinuindu-l doar un ceas, obligîndu-l să facă o astfel de muncă, el nu va simte totul ca pe o adevărată împlinire, ci ca pe o adevărată robie, de adevăratelea impusă lui cu forţa, şi de aceea va lupta să se elibereze chiar cu preţul vieţii sale, să-şi caute cît mai repede cu putinţă libertatea. Dapoi cînd e vorba de o constrîngere aplicată pe o viaţă întreagă?! Vă daţi seama, dumneavoastră, domnule", spune Franky, "cîtă opoziţie puteţi avea din partea maselor în întregime?". Dar acest satan în carne, în piele şi ciolane, cu mintea diabolic structurată, îi şi răspunde: "Nu-i nimic, să facă toată lumea sacrificii pe lumea asta! Ce contează trei-patru generaţii sacrificate dacă în viitor lumea va arăta altfel de cum a fost ea mai înainte", zice el convins de cele spuse... "Dar, în politică nu se urmăreşte a fi o lumea altfel, ci se urmăreşte mai binele — de care noi ne îndoim că la dumneavoastră va veni vreodată", zice Franky... "Va veni desigur", îi asigură Mustăcilă... "Poate numai pentru proştii ăia mari de care spuneaţi că sînt în vîrful revoluţiei, dar noi vorbim aici de marile mase", zice Franky, Soldăţoiul însă nu mai dă răspuns la asta...

"După părerea mea", se înseră în discuţie şi Willy, rămas fără partener de joc, căci Hanibal doarme acuma cu sughiţuri, "revoluţia dumneavoastră nu poate aduce decît nesiguranţă generală pentru toată lumea; o stare de tensiune, de rău, de aşteptare, de frică şi de mare anxietate", spune el... "Exact!" îi confirmă presupunerea Mustăcilă... "Şi starea asta este foarte favorabilă instaurării şi desăvîrşirii revoluţiei, căci îl ţine pe om treaz, tot timpul în alertă şi nu lîncezeşte — îl face docil, supus şi nu răzvrătitor. Mai ales dacă la teama asta continuă a lui se mai adaugă exemple concrete de pedeapsă capitală a celor care s-au răzvrătit", precizează soldăţoiul, trăgînd în jos de marginile tunicii, parcă să-l acopere şi mai bine; sau, poate, instinctiv, s-arate celor doi de aici că numai un militar ca el poate aduce la îndeplinire aşa ceva... "Dar natura fiinţii omeneşti este să se simtă destinsă, voind să trăiască în siguranţă şi în libertate, cu garanţia împlinirii sale spirituale şi a zilelor de mîine, fiindcă asta îi aduce fericirea, după asta îşi apreciază omul soarta, trăitul", intervine Franky, care i-a luat locul lui Willy avut la geamul camerii palatului să privească şi el marea. Willy însă venit numai de cîteva minute la locul lui preferat de mai înainte stă acuma răsturnat în fotoliul club şi pufăie repetat din havana pusă în colţul gurii, părînd a fi dus adînc pe gînduri...

"Aşa a fost pînă acum peste tot în lumea asta şi cum a fost am văzut noi toţi; de aceea, noi vrem acum să fie altfel", zice soldăţoiul hotărît... "Şi cum a fost şi este la noi nu este bine?!", intervine Franky întorcîndu-şi faţa de la geam către interlocutorul lui, parcă să înţeleagă din fizionomia lui şi gesturi mult mai mult decît o poate face numai din cuvinte... "Desigur că nu este", spune Mustăcilă categoric...

"Deci binele este aşa cum este la voi de la instaurarea revoluţiei sîngeroase încoace?", îl întrebă Willy. "Se înţelege", îi spune interlocutorului lui foarte convins de ceea ce spune... "Aţi fost vreodată în popor ca să vedeţi personal cum trăieşte?!", îl întreabă curios de

răspuns Willy, însă Mustăcilă tace. Drept care, Willy îi spune mai departe.. "După cît ne spun ambasadorii noştri, de peste două zeci şi trei de ani de cînd sînteţi stăpînul absolut în ţară, n-aţi ieşit din fortăreaţă; şi cu toate că nu s-a încercat niciodată vreun atentat asupra dumneavoastră, vă simţiţi în fiecare clipă asediat, cu trupele de pază în alarmă"... "Este firesc", îi răspunde Mustăcilă calm petrecîndu-şi degetul printre gulerul tunicii strîns pe gît şi pielea gîtului ca într-o relaxare dintr-un ştreang, "din moment ce acolo unde-i revoluţie — şi încă atît de radicală — trebuie în mod normal să te aştepţi şi la contrarevoluţie", zice el... "Dar de unde să fie contrarevoluţionari la dumneavoastră, dacă de peste două zeci de ani numai lichidaţi la oameni presupuşi a fi contrarevoluţionari?! După educaţie, dar mai ales constrîngerea pe care o faceţi de atîta amar de vreme, se presupune că omul nou deja este creiat — din moment ce generaţia nou născută, din leagăn, de la creşe şi cămine, din şcoli, numai de revoluţie aude şi vede cu ochii proprii". Mustăcilă însă, în loc de răspuns, se lasă zîmbitor, considerîndu-se a fi la o imaginară şi fantastică paradă. Drept care, el lasă să-i defileze statele de pe globul pămîntesc în răsucire prin faţa lui, după răsucirea bruscă pe care i-o imprimă...

"După concepţia pe care văd c-o proferaţi aici, a revoluţiei în revoluţie continuă, înseamnă că tot timpul revoluţionarii cei mai mari vor fi ucişi de alţii şi mai mari ca ei; ca şi impostorii la rîndul lor să devină mult prea mici faţă de cei tineri, ce s-au ridicat cu concepţii şi mai radicale. Aşa încît, de unde ei au ordonat să li se taie capul altora, acum ei vor fi aceia cu capul pe butuc şi alţii cu securea în mînă", spune Franky cu ochii aţintiţi la soldăţoi, aşteptînd cu nerăbdare de la el răspunsul, care nu întîrzie niciodată ca să vină... "Atîta timp cît nu se va face aşa, nu se va întări represiunea, nu se va stîrpi trădarea"...

"Asta înseamnă", spune Willy — intervenind întocmai ca un mijlocaş în joc atunci cînd presiunea adversarului creşte — "că cei mai mari revoluţionari sînt mult mai nesiguri de locul lor decît cei mici"... "Chiar aşa şi este. Şi este bine că-i aşa", confirmă Mustăcilă, "căci numai aşa se poate păstra idealul revoluţionar aşa de pur cum este"...

"Dar nu vă daţi seama, domnule, că făcînd aşa nici o generaţie n-are linişte şi pace şi nu se poate trăi aşa, toată lumea să fie în nelinişte şi în nesiguranţă, fără să aibă cît de cît fiecare viaţa lui particulară?" zice Willy... Toate generaţiile trebuie să facă sacrificii", spune soldăţoiul categoric încrutînd a intransigenţă din sprincenele lui stufoase şi lungi de pumă... "Pînă cînd?" întreabă uimit Franky... "Pîn-la infinit", răspunde Mustăcilă, de parcă ar fi fost o afirmaţie oarecare ce nu mai necesită gîndire înainte de a fi lăsată să-i iese din gură...

"Auzi Willy ce spune!", zice Franky în irlandeză, adresîndu-i-se acestuia uluit de cele auzite, de parcă n-ar fi auzit şi el cu propriile lui urechi cele spuse de soldăţoi. Dar Willy, împingîndu-şi buza de jos şi mai înainte decît este ea împinsă de masa de grăsime de sub

barbă, numai că şi scoate un pîrţ pe lîngă havană, în semn că promisia asta nu trebuie luată în seamă, fiindcă n-are nici o şansă de împlinire. Căci, judecînd după cele pe care i le servea lui din gros intuirea, hotărîrea lui Mustăcilă în cele ce spunea venea a fi ca şi cum ai putea pretinde că un par bătut în mijlocul rîului aproape secat, ce curge liniştit, va rămîne acolo chiar o veşnicie. Cînd se ştie foarte bine că unei secături îi urmează — nu se ştie cînd de nimeni, dar se ştie în mod precis că odată şi odată situaţia se schimbă — torente mai mari sau mai mici, care stric raportul existent între apa care curge şi obstacolul ce-i stă în cale...

"Umilirea, teroarea, semănarea fricii şi a temei incontinuu îi poate face pe toţi să-şi vîre minţile în cap şi să nu ne facă nici un fel de opoziţie, ba nici să îndrăsnească a gîndi" —, spune Mustăcilă întocmai ca un anchetator penal, privindu-l fix în faţă pe Franky, ca un fel de subliniere cum nu se poate mai dîrz făcută că aşa şi nu altfel avea să facă. Atunci însă cînd îşi ia ochi de pe el şi soldăţoiul-mareşal îşi reia jocul cu globul pămîntesc răsucit continuu în faţa lui, ascunzîndu-i-se faţa în dosul său, Franky îi şopteşte lui Willy în irlandeză, ca de obiceiu cînd are ceva de spus numai pentru ei doi:..! "Diabolic! Satanic! Infernal!!! Cu adevărat n-am întîlnit pe cineva mai satanic în idei decît fiinţa asta — care-i pămîntească totuşi!!!!" — îi dă el răspunsul interlocutorului său.

"Pe cum înţeleg", reia Franky diplomatic, blînd şi reţinut, ca un adevărat diplomat ce este el, "din toate cele spuse de dumneavoastră pîn-aici, ca poziţie luată în chestiune, în esenţă revoluţia ar însemna trecerea firescului sub stihia nefirescului", zice el, făcînddu-se atent — ba şi cu o anumită încordare — să fie apt ca să primească răspunsul mult aşteptat acum de la interlocutor... "Adică ştergerea vechiului şi întronarea noului", îi dă repede şi categoric răspunşul ca un automat atins din greşeală pe dispozitiv soldăţoiul-comandant-suprem-de-arme-în-revoluţia-proletară-mondială-pre conizată-a-cuceri-Pămîntul...

"Dar asta nu-i o definiţie şi nu relevă nicidecum o concepţie de bază", intervine repede şi Willy, "ci este o constatare numai de suprafaţă. Esenţa aici stă în faptul că nefirescul este aplicat asupra realităţii şi desvoltării fiinţii omeneşti, care este structurată de milioane de ani într-un anume fel şi că nefirescul acesta tinde să înlocuiască firescul", zice el... "Fie şi aşa", zice Mustăcilă...

"Dar e absurd a pretinde că firescul structurat în om de cînd a devenit el om şi pînă azi să poată trece în nefiresc atîta de uşor fără ca omul, toţi oamenii supuşi unui asemenea supliciu de o durată cît lungimea vieţii lor, să nu sufere neînchipuit de mult!... Din moment ce o aşa constrîngere nu-i ceva care vine şi trece repede, ci este ceva pe toată viaţa şi nu cuprinde numai un domeniu-două, ci absolut pe toate — domenii de care-i legată fiinţa omenească atît de strîns, ea văzîndu-se acum în imposibilitate să se mai adapteze vreodată —, răzvrătirea în masă n-are cum să nu vină. Nefirescul ăsta a procedeelor dumneavoastră în revoluţia proletară şi cerutul cu care vă adresaţi

oamenilor este ca şi cum ai spune că găina va putea să facă ouă negre şi să le scoată pe gură sau pe nas şi nu albe şi pe sub coadă, pe unde le scoate în mod firesc", zice el. Dar soldăţoiul-mareşal, folosindu-se de comparaţia făcută întocmai ca de o unealtă avută acum la îndemînă pentru a debloca ceva blocat, îi şi dă urgent răspunsul: ..."Dacă-i forţată, le va face şi aşa cum spui şi le va scoate pe unde cerem noi, dacă aşa cere revoluţia"... La care cei doi interlocutori încremenesc ca nişte statui într-un muzeu, putînd spune acum, după stupefacţia arătată, că chiar mecanismele ce le confecţiona gîndurile li s-au blocat definitiv...

După un răstimp de vreme însă, în care privirile i se scaldă puţin pe încîntătoarea panoramă de afară văzută prin fereastra castelului, Franky îşi revine şi i se adresează lui satan-omul: "Dar, urmăriţi-mă bine, domnule, în ceea ce vă spun, că vreau să mă înţelegeţi foarte bine în cele pe care vreau să vi le relatez. Oul se formează dintr-o singură celulă acolo unde-i hărăzit locul lui de milioane şi milioane de ani de evoluţie animală continuă să se formeze şi să se nască el, să crească în burta găinii sau păsării respective ca un produs firesc a altor celule din jur, care nu-l pot face decît numai aşa cum este: cu gălbenuş în mijloc, albuşul peste el, învelit apoi foarte-foarte bine cu coajă albă şi tare pe deasupra, ca să-l poată proteja atît la ieşire, cît mai cu seamă după. Atunci cînd oul a ajuns la dimensiunea cît trebuie să fie şi cum trebuie să fie, gata de dat afară, conductul în care el s-a născut şi se află acum de la sine se contractă din muşchii săi şi încet-încet oul ajunge la gaura cu pricina de sub coadă. Acum c-o sforţare curajoasă, cu un screamăt solemn şi un cotcodocit venit la timpul lui, găina l-a şi dat afară. Şi, dacă lucrurile se petrec aşa din firesc, cum poţi cere dumneata ca nefirescul să fie îndeplinit aici: să fie negru şi să-i iese dînsei pe gură sau pe nas, pe unde nu-i e locul, din moment ce acele sute şi mii — poate şi mai multe — mecanisme, care-l fac să fie alb şi să-i iese pe unde-i iese, în mod firesc nu pot lucra şi face altfel decît numai aşa, firesc, cum fac acum?!"...

Mustăcilă însă, care în mod sigur îl ascultase pe Franky şi cu siguranţă că înţelesese tot la fel de bine ceea ce spusese el, dar în mod vădit fiind dominat de voinţă mai mult decît de minte, de afectiv mai intens decît de raţiune, dînd un brînci globului pămîntesc — de data asta cît poate el de tare, în intuirea lui, probabil, pe glob însuşi putîndu-l mişca aşa cum vrea el şi nu cum se mişca el din firesc, dacă el chiar vrea s-o facă neapărat —, uitîndu-se la efectul avut în răsucire, îi răspunde: ..."Dacă vrea revoluţia ca oul să fie negru şi să-i iese găinii pe gură sau pe nas, aşa va fi şi pe acolo va ieşi! Asta e chestie numai de constrîngere şi de modul de aplicare a forţei, de perseverenţa cu care se face aşa ceva", zice el, ca şi cînd n-ar fi priceput nimic din toate cele spuse privind legitatea, necesitatea şi determinismele care se înbucheteză în creierea a ceva ca să dea ceea ce au de dat şi fenomenele şi devenirile să apară cum apar şi pe unde apar la timpul lor. Şi asta, fiindcă el nu vede decît forţa în faţa lui, afirmarea şi identificarea lui ca personalitate în ceea ce face manifestate numai

prin aplicarea forţei — el vrînd s-o facă în mod cu totul diferit de cum o fac alţii...

"Niciodată n-o să fie trăsătura de unire între evoluţie şi revoluţie aşa cum vreţi voi", mai adaugă spus categoric şi intransigent soldăţoiul-mareşal. "Si, de aceea, n-o să ne înţelegem niciodată"... "Dar este vorba aici de un nefiresc, care nu poate deveni firesc aşa cît ai bate din palme", zice Franky furios şi cu ton apăsat... "Din moment ce firescul s-a structurat în om şi în toate fiinţele vii de pe pămînt în ere geologice întregi, nu poate fi contrazis prin măsuri arbitrare şi de moment", îi mai spune el în continuare, de data asta roşu la faţă de mînie — doar că pare numai a fi calm şi reţinut în gesturi, ca diplomat ce este... Soldăţoiul întîrziat în cadrele armatei însă îi trage mai departe cu revoluţia, cu noul, cu schimbarea vechiului, cu fericirea care o să-i prindă pe oameni odată şi odată — fiindcă, probabil, din simţit, de dinăuntru, din raportul sub care se afla afectivul, simţirea faţă de raţiune, nu-i intră lui în înţelegere dialectica firescului şi a nefirescului, că n-o pricepe el atît de pe înţeles argumentată de cei doi de aici. Şi n-o înţelege, fiindcă aici este vorba nu doar numai de lipsă de instruire şi nepricepere, ci de acel ceva prexistent în dosul minţii omului din născare ca dispoziţie şi de acel ceva moral venit în om în mod evolutiv — realitate spirituală care-i face diferenţa dintre el şi animal —, care îi dă omului priceperea corectă a ceea ce-i firesc şi a ceea ce nu-i firesc. Aceasta este o realitate în care poţi include totul: raţiune, afectiv, raporturi morale din conştiinţa omenească, raportul dintre conştiinţa pură, care-i face omului spiritualitatea, şi impulsurile animalice ce trebuie stăpînite, dominate de umanitate, totul-totul, făcînd diferenţierea dintre oamenii morali şi amorali...

"După părerea mea şi a tuturor specialiştilor în temă, cred că greşala cea mai mare pe care o faceţi dumneavoastră, domnule, în tema asta, îi spune Franky, "este că substituiţi efectul conştiinţii omeneşti — pe care dumneavoastră nu puneţi nici o bază — cu forţa, care credeţi că poate face totul", intonează Franky spusul cu ton ca de rugăciune, să-l convingă. "Credeţi c-o poate face?", insistă el în a-i afla părerea... "Da", îi răspunde repede ca o împuşcătură declanşată din greşală Mustăcilă...

"Dar aduceţi-vă aminte bine, că sigur ştiţi asta", îi zice blînd dar deosebit de nervos în exprimare Franky, "că tot aparatul poliţienesc şi tot cadrul instituţionalizat însărcinat cu supravegherea ordinei în societate nu pot descoperi decît maximum 20-30% din evaziunile reale din lege şi din cauza tehnicei judiciare poate pedepsi ca atare şi mai puţin, sub jumătate din procentaj; pe cînd conştiinţa omenească educată în spirit moral şi subvenţionată tot timpul ca atare vede totul şi ştie totul. Ba chiar, dacă vrea, în judecata făcută nu se sinchiseşte să-i aplice propriului corp pe care stă pedepse extrem de grave. Aşa, de pildă, pentru un fapt relativ mărunt, pentru care justiţia dă un an-doi de închisoare sau numai amendă, ori chiar îl absolvă pe individ de pedeapsă, conştiinţa instituie damnarea pe toată viaţa. Ca să nu mai spun, că alteori nu se sinchiseşte să-i aplice individului pedeapsa

capitală — care ştiţi bine că-i abolită în mai toate statele lumii, — ca în sinucidere, de pildă. Vedeţi acum cît este de superioară conştiinţa omenească în apărarea codului moral şi a ordinii publice, în armonia socială şi cît de inferioară se dovedeşte a fi cel mai adesea aplicarea forţei, a constrîngerii, ca şi instituţiile de supraveghere şi de judecată în bunul mers social şi de ce nu trebuie neglijată educarea conştiinţii, trebuind a se pune întotdeauna mare bază pe efectul ei?", îi spune Willy cu calmul lui imperturbabil. Mustăcilă însă, gînditor, de parc-ar calcula distanţe topografice între meridiane — ceva care nu-i iese lui la socoteală niciodată — arată acum de parcă şi-ar fi închis complet stigmele minţii pe unde ar fi putut pătrunde în el înţelegerea celor spuse de interlocutorul său, pentru că pentru el, aceste argumente sînt "burgheze", "învechite", care nu merită nicidecum atenţia cuvenită...

"Pe cum vedeţi singur dumneavoastră, mai vrea să-l smulgă Willy din cele în care-i Mustăcilă cufundat pînă în gît ca preocupare, "morala nu numai că există, dar face parte din structura fiinţii omeneşti. Şi nu numai că nu trebuie trecut peste ea, neglijată, ci, din contra, trebuie stimulată, supusă educaţiei, tot timpul continuîndu-se şi subvenţionîndu-se firul firescului din om existent pînă atunci", zice el, uitîndu-se acum cu şi mai mare respect şi admiraţie la Hanibal, dulăul, care doarme întins pe covor, aşezat pe o parte, sughiţînd din cînd în cînd cu simulări de lătrare în somn — Willy considerîndu-l cu mult mai evoluat decît pe unii oameni...

"Aşa cum înţeleg eu că vreţi să faceţi dumneavoastră pentru a impune noul, transformarea firescului în nefiresc şi a-i avea pe toţi în mînă şi la îndemînă, a stăpîni întotdeauna şi perfect făcut toate masele de oameni de toate categoriile sociale, "preia Franky ştafeta de la Willy, "ar fi vorba aici de o proletarizare a tuturor, pentru a-i face pe toţi oamenii obidienţi şi pendinte numai şi numai de stat, ei trebuind să vă urmeze întotdeauna orbeşte, fără o opoziţie cît de cît făcută, nici măcar cu cuvîntul, să nu mai spunem cu fapta. Or, este bine ştiut de toţi, domnule, de cînd e lumea lume, că nimeni n-a deţinut nu deţine şi nici nu va putea deţine vreodată adevărul absolut — biata fiinţă omenească putîndu-se folosi numai şi numai de relativitate, de adevărul relativ. Deci, aşa fiind situaţia, cu cît participă la elaborarea adevărului mai mulţi oameni, cu atît adevărul este mai valoros, căci reprezintă o medie acceptată de majoritatea oamenilor — dacă nu chiar de toţii, atunci cînd este vorba de probleme sociale"...

"Cum credeţi dumneavoastră că o să puteţi stăpîni la infinit şi în mod absolut sute de milioane de oameni?!", se mai miră Franky. "Mai ales că cei mai mulţi, săraci cu duhul din definiţie fiind — puşi în posturi de conducere şi aplicare a revoluţiei de la dumneavoastră în jos — nu se pot aştepta ca recompensă la un moment dat decît cel mult la dare afară sau chiar la lichidare; iar de la cei de sub ei, de la nimeni nu poate veni progres, fiindcă fiecare lîncezeşte! In privinţa asta, nimic mai evocator de situaţie creiată decît felul cum spun ei: "Decît să lucrez degeaba, mai bine stau degeaba"... Asta este, pe cum

vedeţi, deviza societăţii necompetitive, încît eu nu văd cum îi veţi putea face să lucreze", îi mai spune Franky... "Cum?!" încruntă din sprîncenele stufoase ca a unei pume bătrîne gata să sară pe prada ce o vede în cale Mustăcilă. "Vă spun eu cum: prin înfometare, prin nesiguranţa zilelor de mîine, prin teroare... Cînd vor simţi toate acestea pe pielea lor, atunci nu numai c-o să muncească şi n-o să-i mai vină chef cuiva de disidenţă, dar fiecare o să fie atîta de fidel că el însuşi o să devină propagandistul revoluţiei proletare. Neavînd nicicum încontro, strîmtoraţi şi ameninţaţi cu grele pedepse — pe care, de exemplare ce vor fi, toţi le vor vedea cu ochii lor pretutindeni —, atunci toţi vor fi fideli şi devotaţi revoluţiei proletare mondiale", zice Mustăcilă ferm...

"Formal, desigur", îl completează Franky, făcîndu-şi de treabă tot desenînd cu stiloul figuri geometrice pe o copertă de revistă sexy, pe care tot aranjîndu-le şi stilizîndu-le mereu-mereu, le transformă într-un fel de artă satanică suprarealistă... "Dacă-i vorba să împlinim victoria proletară mondială, avem noi grijă să verificăm bine împlinirea asta ca realitate", îi dă răspunsul acel care-i inspira grafica satanică fercheşului din faţa sa... "Şi încă nu numai la făptuiri în sine sîntem noi atenţi", mai zice Mustăcilă, "ci atunci cînd opoziţia contra noastră îi transpiră cuiva prin vorbe, ca să fie exemplu de ce i se poate întîmpla şi altcuiva care ar mai încerca aşa ceva, îşi va lua şi el locul în gropile comune ale trădătorilor", zice duhul răului încarnat în aceată fiinţă omenească... "Dacă aşa ceva se petrece numai în mintea lor şi nu le iese pe buze sau pe mînă nimic altceva, mai treacă-meargă, căci asta nu ne interesează pe noi direct", zice soldăţoiul categoric luînd globul de pe masă în braţe şi ţinîndu-l strîns sub braţ a posesie deplină...

"Deci, de unde în timpul revoluţiei visau toţi belşugul — acum văd înfometarea; de unde liniştea şi pacea, siguranţa zilelor de mîine — acum teroarea; de unde împlinirea mult visată — acum decepţia şi disperarea" zice Franky, uitîndu-se la Willy, care stă învăluit într-un nor de fum lăsat din havană şi se complace în gînduri de ale lui, cumva visînd, de ai putea spune că întocmai ca în efectul unui drog, acesta îl făcea ca să plutească în sine însuşi în aşa fel de parcă n-ar fi fost şi dînsul partener prezent la discuţii — deşi-i sigur că este. Şi încă unul din cei mai activi!... "Exact", confirmă brutal şi categorie Mustăcilă... "Chiar dacă de la natură nu este foamete, se creiază în mod artificial, ca cea pentru zecile de milioane de locuitori din Ucraina, de pildă", zice Willy, parcă numai pentru el (dovadă că nu era în stare de marasm, ci că gîndurile prea intense în dădeau starea asta), amintindu-i lui Mustăcilă doar numai de una din tehnicile sale de supunere a populaţiei prin foame... "Exact!", confirmă scurt şi apăsat, deosebit de categoric, duhul răului, spre uluirea celor doi de aici, care s-aşteptau să nege, el făcînd-o de parc-ar fi confirmat o mare înfăptuire proletară a sa, "fiindcă a fost făcută în numele şi interesul revoluţiei proletare", precizează el...

"Aşa că i-aţi avut pe toţi şi-i mai aveţi încă în mînă cu viaţa şi cu moartea, arătîndu-le-o pe rînd, cînd pe una cînd pe cealaltă, aşa

cum doriţi", spune Franky înmărmurit de un aşa răspuns... "Exact!", confirmă soldăţoiul ca pe un, "drepţi" spus unei companii, petrecîndu-şi degetul arătător printre gulerul tunicii şi gît a un fel de relaxare din strînsoare, de parcă chiar acum ar fi simţit că ceva îl strînge ca un laţ, pus deocamdată numai de probă pe gîtul lui... "Pentru noi", continuă duhul răului, "nu există decît două categorii de oameni: afiliaţi revoluţiei şi duşmanii ei", zice el apăsat — spre uluirea celor doi de aici, care, înmărmuriţi, se uită unul la altul, de parcă şi pe ei i-ar fi privit categorisirea asta...

"Pe cum vezi bine Willy", îi zice Franky în irlandeză, "este foarte clară categoria în care ne încadrăm noi şi tot Westul. Este clar ce ne aşteaptă", zice el şăgalnic, însoţind asta de un surîs ironic. Dar Willy, mîngîind bulgodul pe spinare — căci acum doarme dus, obosit de atîta joacă — în răspunde: "Mai sperăm să n-ajungă pîn-la noi. Şi dacă o ajunge, să n-ajungem să ne judece chiar el", zice el ironic, slobozind un zîmbet acru şi batjocoritor, de văzut numai de acel care-l cunoaşte bine... "Că dacă ne judecă chiar el, nu putem nicicum spera clemenţă de la dînsul", spune el calm şi nepăsător, ca întotdeauna cînd nu voia să se trădeze prin fizionomie sau prin gesturi în cele spuse în irlandeză, ştiind el bine că interlocuitorul lui de abea stăpîneşte — atît cît stăpîneşte — engleza, dar habar n-are de irlandeză, care-i sună în urechi tot atît de straniu ca şi aramaica sau sanscrita, de s-ar fi sculat cineva de acum cîteva mii de ani din morţi ca s-o vorbească...

Privindu-l lung pe Mustăcilă, întocmai ca pe o arătare care poate scoate pe gura ceea ce văd cei doi de aici că scoate — idei şi concepţii care-i depăşesc pe ei cu mult în înţelegere şi putere raţiunii lor de a le asimila după şi conform logicei din raţiunea omenească, care are în dosul ei întreg umanul —, uimit fiind cum de poate sălăjlui aşa ceva în mintea omenească fără să fie măcar cît de cît contrariată de adversul firesc ideii, aşa cum e normal să se întîmple într-o fiinţă omenească, Franky îi mai aruncă o întrebare soldăţoiului, mînat parcă de dorinţa de a vedea pînă unde îl tîrăşte mintea lui satanică de a concepe lumea şi societatea cu realităţile din ea...

"Deşi ar trebui să ştiţi, domnule, foarte bine", continuă Franky, "că reprimarea şi teroarea nu-i o metodă absolută în a stăpîni, chiar aşa cum credeţi dumneavoastră, prin care să dominaţi nestingherit. Căci, aşa cum există teama în fiinţa omenească — teamă pe care vă bazaţi dumneavoastră atît de mult — tot aşa există şi setea omului de a se elibera de ea. Şi această sete îl va împinge tot mereu la acţiune. Să nu uitaţi dumneavoastră, niciodată asta, domnule", îi mai spune Franky, "că avem acţiune-reacţiune chiar şi în materia moartă, dapoi în cea vie: dai cu ciocanul în nicovală şi ea reacţionează prompt la lovitură, căci ciocanul îţi sare direct în cap. Dapoi fiinţa omenească dotată cu conştiinţă, cum credeţi dumneavoastră că va sta supusă aşa la infinit? Ceea ce credeţi dumneavoastră a fi linişte şi supunere este ceva numai aparent, de suprafaţă şi de durată scurtă. Căci, întocmai ca pe un arc, cu cît mai mult comprimi fiinţa omenească, cu atît ea desvoltă o putere şi mai mare de a se expanda, de a se elibera de oprimare"...

"Aveţi dreptate doar calitativ, dar nu şi cantitativ", îi dă brusc răspunsul soldăţoiul lui Franky, "căci dacă reprimarea e impusă pîn-la teroarea sîngeroasă şi asta-i tot timpul prezentă şi activă, omul îşi bagă bine minţile în cap şi ajunge să se teamă chiar şi de propria lui umbră. Ştirea progromurilor întîmplate trece la generaţiile următoare şi se impregnează în ele ca un fel de nouă morală, ca un fel de cuminţenie, ca un mod nou de comportare, ea acţionînd ca un fel de zăgaz, ca un zid pe care toată lumea ştie acum că nu trebuie să încerce ca să-l treacă — aşa încît, toată lumea se astîmpără. N-aţi auzit cum toţi inculpaţii de la noi cînd sînt judecaţi la procesele făcute îşi mărturisesc făptuirile şi-şi cer ei înşişi pedeapsa maximă, dorindu-şi să le fie aplicată?", zice Mustăclă... La auzul celor de mai sus, Franky şi Willy înghiaţă. Soldăţoiul însă, parcă tocmai să le bage în cap şi mai adînc lecţia pe care o vrea bine ştiută de ei, mai adaugă: "N-am rezista nici măcar o zi de n-am face aşa ceva"... "Şi dac-o faceţi de atît amar de vreme, de la revoluţie încoace, zeci de ani, zi de zi şi ceas de ceas, nu vi se sugerează că mergeţi pe un drum nefiresc, spre un ţel căruia nimeni niciodată nu va vrea să i se supună în final şi că odată şi odată, vrînd-nevrînd, cu toată teama de moarte, oamenii i se vor opune?," zice Willy, spus cu havana în gură, pe care o joacă în sus şi în jos ca pe o pîrghie cu care vrei să salţi ceva de jos, atunci cînd dă drumul la silabe mai tari alternînd cu altele mai moi... "Fiindcă-i prea puţin atît cît am făcut-o şi fiindcă nu s-a insistat în destul în represiune", zice Mustăcilă, netezindu-şi acum mustaţa în prelungul ei, trăgînd în dreapta şi în stînga... "Aşa că, oricum, cu fiecare generaţie va trebui să vină ceva şi mai mult şi mai bine făcut ca represiune", zice el...

"De-adevăratelea talpa iadului", zice Franky în irlandeză. Dar Willy îi şi dă răspunsul strecurat printre pipă şi buzele lui groase aşezate parcă întotdeauna a dispreţ — cea de jos mult mai împinsă înainte decît cea de sus: ... "Noroc că are şi el o singură viaţă ca orişicare dintre noi şi că cei de după el, oricum ar fi, chiar mult mai ticăloşi ca dînsul, vor fi, oricum, altfel, altceva. Nu se pot întruchipa în ei chiar toate satanicele elemente, aşa cum le vedem aici: şi voinţă şi putere şi criminalitate şi dispreţ total şi lipsă de morală şi lipsă de teamă şi... "Rămîne de văzut", îi spune Franky. "Nu ştiu de ce, dar parcă mă simt tot mereu ispitit să văd ce-i în capul unui paranoic ca ăsta. Mă comport în faţa lui întocmai ca un psihiatru care din pură curiozitate profesională face asta, în mod cît mai analitic, să poată descoperi nu delire ca atare, ci să ghicească din ele mecanismul de confecţionare a unei astfel de gîndiri, în beneficiul cunoaşterii fiinţii omeneşti", zice el îngrijorat...

"Tare aş vrea să ştiu, domnule", zice Franky parcă încurcat cumva, făcîndu-se că pune ordine pe masă în teancul de reviste şi scrumiera de cristal albastru din cel mai pur — totul cu un calm deosebit executat, de parc-ar fi vrut ca să-i arate că vrea ca să-l asculte

cu toată sîrguinţa în cele ce-i va spune —, "dacă-i aşa cum spuneţi, că vreţi să faceţi o revoluţie permanentă în cadrul revoluţiei, asta înseamnă o teroare permanentă şi o spaimă permanentă a tuturor de către orişicine. Or, nu se poate trăi şi lucra aşa, căci nu poate spune cineva că şi-a îndeplinit menirea pe faţa pămîntului trăindu-şi devenirea măcar atît cît să poată spune că şi-a luat cît de cît cuvenitul lui prin naştere dăruit de Natură în condiţile acestea. Făcînd aşa, şpionînd şi suspectînd tot timpul omul, ajungeţi să-l faceţi să se teamă şi de sinele lui însuşi — să nu mai spunem de familie şi de cei din jur. Şi asta înseamnă nu numai nerealizarea lui ca potenţial uman ce ţine să se realizeze în viaţă, dar şi nerealizarea societăţii — care astfel devine vulnerabilă atît pe dinăuntru cît şi de dinafară. Ca să puteţi să faceţi asta, înseamnă s-aveţi tribunalele tot timpul deschise, plutoanele de execuţie tot timpul cu mîna pe trăgaci şi munca silnică instituţionalizată — instituţie prin care fiecare în viaţa lui va trebui să treacă cel puţin odată"... "Exact!", spune Mustăcilă. "Lumea se reface repede", zice el... "Principalul este faptul ca generaţiile noi trebuie să ştie bine ceea ce i s-a întîmplat aceleia vechi care nu s-a purtat corect — altfel revoluţia se perimează"...

"Dar vreau să mă înţelegeţi bine, domnule, în ceea ce vă spun", îi spune Franky, aplecîndu-se parcă înspre el — de parc-ar fi zis în sinea lui că de la distanţa de doi metri şi ceva la care este nu-l va putea auzi —, "priviţi pe geam afară", zice el, arătîndu-i o tufă de hibiscus frumos, cu flori albăstrui şi cercuri roşii şi negre, amestecate cu roz printre ele, într-o armonie absolut perfectă, cu crenguţa parcă lipită de geam, de ai zice, umanizîndu-le, că sînt curioase să-i vadă bine ce fac aici cei trei de dinăuntrul camerii de oaspeţi a Castelului Amăgirilor. "Vedeţi dumneavoastră florile acelea? Ele se usucă şi cad, dar la rădăcina lor avem un mugur care va da o nouă floare, identică în formă cu aceea care a dispărut. Deşi e vorba , acolo de un mugur acum şi deşi mai înainte a fost o celulă doar, iar mai înainte de celulă numai sevă circulînd prin coajă în arbustul însuşi, de ştiut faptul este că în sămînţa arbustului aflat în germenele cît un vîrf de ac, în părţi infinitezimal de mici din celulă, a fost înscris planul întreg al florii despre care spun. Pe cum vedeţi dumneavoastră înşivă, este vorba deci aici de un plan, care cu timpul, din etapă în etapă, de la datul colţului seminţei, formarea copăcelului, a tulpinei, a crengii, a crenguţei şi a mugurului de care spun, tot desvoltîndu-se, a tins continuu la realizarea planului de care spun, pînă cînd în final a realizat floarea înşişi"...

"Deci, neîndoielnic, vedeţi bine", îi spune el, "că puteţi distruge arbustul, puteţi tăia creanga, crenguţa sau mugurul respectiv, împiedicînd să se desvolte floarea, dar nu puteţi face absolut nimic ca floarea să nu mai fie floare aşa, cu forma şi culoarea pe care o vedeţi, cum este ea din firea ei — din firesc hărăzită să devină ceea ce trebuie să devină şi să fie ceea ce trebuie să fie. Tot aşa şi cu fiinţa omenească: atunci cînd vine pe lume, ea are deja în dînsa pregătite mecanisme în structura sa organică, în creier şi după asta funcţional, în minte, să

fie şi să-şi viseze libertatea, ca să poată să creieze în voie. Omul din structura lui, din fire, din realităţile sistemice a lui admite numai atîta constrîngere socială, minimum minimorum, cît îi este necesar societăţii să existe şi lui să fie înserat în ea, ca să poată beneficia de toate cele oferite de dînsa. Aşa încît", îi spune el, "oricîte generaţii veţi supune voi terorii — chiar împinsă la un secol-două —, generaţiile care se vor naşte, avînd în ele acelaşi mecanisme organice omeneşti de cînd lumea este lume şi omul om, vor fi tot timpul gata să conlucreze pentru a-şi obţine libertatea", zice Franky...

"Ei, vedeţi? Chiar de asta va trebui ca teroarea să fie o adevărată teroare şi să fie permanentă", îi dă răspunsul grabnic spus Mustăcilă, răsucind globul pămîntesc ca pe o sfîrleză — de data asta atît de brutal, de parc-ar fi pălmuit obrazul cuiva, avînd satisfacţia de a vedea efectul pălmuirii sale planetare, fără vreo reacţie din partea acelui pălmuit...

Franky şi Willy se uită unul la altul, aproape amîndoi în acelaşi timp, spunînd: ..."Satanic şi nu alta! Asta-i încarnarea duhului rău pe planeta asta!"... Desigur, spus în irlandeză. "Paranoie în toată legea, delir de grandoare", zice Franky calm, căutînd ca să-şi păstreze cît mai mult firescul şi fizionomie şi în gesturi să nu-l făă pe Mustăcilă să bănuiască ceva rău. Nu trebuie să-ţi faci prea multe probleme", zice Willy mîngîind dulăul pe cap şi pe gît cu mîna dreaptă, "toţi dictatorii au uitat că au numai o viaţă şi, considerîndu-se a fi nemuritori, au fost siguri pe planurile lor. Deşi cei mai mulţi au murit de moarte violentă, fie venind de la cei din jur, care au vrut să elibereze gloatele de un tiran, fie de la un fel de violenţă a Naturii — de care nici firea lor nu e străină —, murind ca un căruţaş, care, beat fiind, alunecă pe o coajă de pepene şi dă cu capul de trotuar şi cu el şe stinge şi lumea de el însuşi creiată"...

"Pe cum văd, aveţi un plan de exterminare bine pus la punct, ca să vă asiguraţi de victoria revoluţiei proletare în veşnicie şi în trăinicie, atît în ţară cît şi înafară, în toată lumea", îi spune Franky lui Mustăcilă, zimbind batjocoritor şi ironic. Dar interlocutorul lui, nesimţind deloc ironia. Îi şi dă răspunsul: "Se înţelege! Revoluţia nu se opreşte"... "Deci va veni şi la noi", spune fals speriat Franky... "Şi la dumneavoastră, desigur. Să nu uitaţi că mai întîi de toate o vor face partidele comuniste de acolo, din lumea liberă — cum vă place s-o numiţi" — îi spune Duhul Răului... Dar Willy, care face rotocoale de fum din havană, pompîndu-le în sus în cercuri-cercuri, care se succed în ascensiunea lor unele după celelalte, îi spune lui Franky: ..."Este convins tipul că poate răsturna Anglia şi America — ba şi toată lumea liberă — ca pe o oală cu smîntînă de capră dintr-un singur brînciu dat cu piciorul", face el arborînd un calm imperturbabil. Care, dealtfel, nici nu era greu de pus în scenă la poziţia lui avută întotdeauna faţă de lume, dar mai cu seamă răsturnat pe spate în fotoliul club faţă de interlocutorul din faţa lui.

"Şi, mă rog frumos", reia Franky discuţia în engleză întocmai ca şi cum ar fi fost făcută cu un copilaş doar să se distreze, văzînd

ce-l duce pe al mintea, "cu cine veţi face aşa ceva?"... "Avem oamenii noştri atît înăuntrul ţării cît şi înafară", zice soldăţoiul mîndru. Şi, aşa cum fac militarii care nu prea au loc prin buzunare pe unde să-şi aciuieze mîinile atunci cînd au crah, Mustăcilă îşi bagă palma dreaptă cu degetele desfăcute pe sub un nasture al vestonului, jumătate fiind deasupra nasturelui doi de la tunică, cealaltă jumătate dedesubt... "Revoluţia mondială a proletariatului trebuie neapărat să se înfăptuiască. Şi asta cere mari sacrificii omeneşti — pe care o să le facem", spune soldăţoiul hotărît. "Avem oameni bine echipaţi şi înarmaţi care-şi cunosc bine rolul", mai adaugă el. "Deşi, devotaţi sau nedevotaţi, ştiu ei foarte bine că fiecare e bine supravegheat de toţi cei-lalţi din grup nu numai în ceea ce face, cum face şi ce zice, ci şi în ceea ce gîndeşte. Aşa încît, fiecare numai curajos şi devotat poate fi în toate cele întreprinse. Că doar n-aţi crede", zice soldăţoiul, "că ne îmbrăcăm comisarii militari şi procurorii, judecătorii trbunalelor de campanie cu şapcă şi bocanci altfel făcuţi decît sînt ale celorlalţi. Aşa încît, la noi, acel care trage de limbă e şi denunţător şi procuror şi judecător, adesea şi călăul care execută. Chiar de aceea, aici nu încape nicicum şi niciodată evadare", mai adaugă în continuare el... Totul este informarea. Aşa cum pentru medicii din spitale totul este diagnosticul venit prin observarea amănunţită a bolnavului şi notarea simptomelor în foaia de observaţie făcută, arătîndu-se reacţiile detailat descrise făcute de pacient la medicamentul aplicat, supravegheat fiind pînă cînd se însănătoşeşte, şi la noi omul este supravegheat de boala libertăţii ce-l poate apuca la un moment dat pe cineva. Acesta ori se vindecă definitiv prin cele aplicate de noi lui cu sirguinţă drept pedeapsă, ori ajunge direct la morgă — din două numai una e posibilă", zice trimisul Satanei pe Pămînt...

"Pe cum văd, excludeţi întotdeauna răzvrătirea ca pe o imposibilitate absolută", zice Franky... "Fiindcă absolută şi este", îi dă repede răspunsul interlocutorul său. "Mîna nu poate face ceea ce face ea în fapt fără de creier. Or, "zice soldăţoiul, "pentru intelectualitate avem noi ac potrivit la cojocul ei, căci prin Serviciul de informaţii fiecare om este fişat din şcoală, chiar din cea elementară, cum îi merge gîndul şi preocuparea, încotro i se deplasează ideile — noi ştiind bine cum şi cînd să intervenim cu tot ce-i necesar pentru corijare. Ceilalţi, masa", zice el cu nonşalantă, "este simplu de manevrat, căci fiecare îşi ia cuvenitul la timpul lui — în răzvrătire fiecare avînd rînd pe rînd aceiaşi soartă. Deşi s-ar putea pare că la un moment dat în lupta asta revoluţionară a noastră este unul contra tuturor, poţi ieşi întotdeauna învingător de ştii cum să-i presari pe toţi oponenţii pe drum, bine eşalonaţi în distanţă, lichidîndu-l pe fiecare la timpul cuvenit. Aşa cum ştiţi dumneavoastră bine din legenda celor trei fraţi curiaţi, de vă mai amintiţi din istoria romană", spune Mustăcilă mîndru că le poate da interlocutorilor săi un exemplu, pe care, în megalomania lui, era sigur că nu-l cunosc şi că-i cazul să-l audă acuma de la dînsul. "Lichidîndu-l pe fiecare la timpul său, se poate pune ordine definitivă"...

Oprindu-se cîteva momente şi privindu-l pe Trimisul-satanei ca pe un încornorat ce doar îşi face apariţia din mundusul de sub pămînt, din Infern, dar deocamdată nu face ceea ce are de făcut, Franky îl întreabă: ..."Şi oropsind intelectualii nu vi e teamă c-o să ajungeţi în scurtă vreme la o prăbuşire a culturii, a artei, a întregei vieţi spirituale, de care omul simplu, ca şi celălalt, au nevoie ca de aer sau de apă?"... "Principalul este revoluţia şi nu cultura", zice soldăţoiul convins că nu-i un adevăr mai mare şi mai important decît acel spus de dînsul cu ocazia aceasta... "Dar omul, domnule, oricare ar fi el, este o fiinţă raţională şi culturală, conţinînd mai mult spirit, morală, decît vegetativ, animal, ca împlinire", zice Franky. "Cum credeţi dumneavoastră că oamenii se vor lăsa aşa la infinit tîrîţi spre animalitate, cînd tendinţa fiinţii omeneşti este de a urca spre excelsior, cînd ţelul omului este să privească în sus? Aici trebuie să mizaţi pe faptul că oricum, odată şi odată, răzvrătirea tot trebuie să vină", îi mai spune el, fumînd ostentativ ca o femeie care o face pentru prima dată, privind la Mustăcilă cu ironie... "Avem noi grijă ca asta să nu se întîmple niciodată, căci toate metodele de la desăvîrşirea revoluţiei încoace sînt bine puse la punct. Plus ceea ce s-a mai învăţat din experienţă pe parcurs", zice soldăţoiul-mareşal, barîndu-i calea ironiei cu poziţia fermă a nătîngului înarmat pînă în dinţi, a un fel de: "Pe aici nu se trece!"...

"Apropo de metodele dumneavoastră atît de bine puse la punct, dar mai ales perfect eficiente", intervine Franky, "aud că cel mai de seamă fenomen în societatea dumneavoastră este furtul, jaful. Şi asta, fie că-i vorba aici de furtul acela mărunt, practicat zilnic aproape de fiecare om care se înfruptă din cele ale statului, pe care le are la servici sau le întîlneşte în jurul lui pe unde trece — că doar utilaje grele de nu pot oamenii căra cu ei de la servici acasă —, fie de bande bine organizate, care jefuiesc instituţii, bănci, depozite, făcînd-o cu mîna armată... Ba, mai mult decît atît", îşi mai aminteşte Franky, "citeam undeva că printr-un sondaj făcut la dumneavoastră de către cineva — desigur, anonim şi în intimitate chestionînd masele de oameni — s-a ajuns la concluzia că 65% din oameni nici nu considerau a fi furt luarea de la stat, ci scosul dintr-o magazie proprie, din moment ce în socialism se zice că totul aparţine poporului şi orişicine poate considera c-a ajuns deja, el fiind în comunism cînd "fiecăruia i se va da după necesităţi, muncind după puterea lui", şi că ceea ce vede în faţa sa este şi a lui. Deci individul se poate înfrupta de acolo după poftă, fără să aibă conştiinţa unei nelegiuiri — în comunism putînd lua oricît numai să vrea, cum se spune că va fi. De aceea, nu doar eu", zice Franky, "dar se pare că nici dumneavoastră nu prea ştiţi ce aveţi de gînd să faceţi azi ca să stîrpiţi jaful generalizat. Ca să nu mai spun că nu ştiţi cum veţi face atunci cînd veţi ajunge în comunism, ca să-i daţi fiecăruia după nevoi — în timp ce el să dea societăţii după puterile sale, cum aveţi doctrina. Ceea ce-i deosebit de clar pentru noi toţi, ca şi pentru dumneavoastră cred, este faptul că fenomenul ăsta este un fapt deosebit de imoral, din moment ce unii o fac şi alţii n-o pot face din cauza raportului din conştiinţa

lor, care mai rămîne încă impregnată cu moralitate. Astfel că unii muncesc pînă cad răpuşi de boală şi epuizare, pe cînd alţii iau bunurile de-a gata. Or, cum rămîne atunci cu supravegherea dumneavoastră?"... "Doar n-aţi fi crezînd că-i felicităm pe răufăcători", spune Mustăcilă ferm... "Că nu, sînt sigur, dar nu puteţi pune stavilă obiceiului, care tinde să devină fapt social obişnuit, mă intrigă nespus de mult, şi îmi dă de gîndit despre societatea dumneavoastră paradisiacă", zice acum Willy, "cît şi faptul că şefii bandelor de jefuitori se spune că sînt întotdeauna dintre cei mari din partidul comunist, din administraţie şi ordine. Deci, pe cum s-ar putea spune cu alte cuvinte, sînt revoluţionari de ai dumneavoastră, care tind şi vor neapărat ca să trăiască altfel decît li se impune — modest. Şi, mă mai interesează", mai spune Willy cu o subliniere în ton ce vrea să fie luată ca atare, "că asta înseamnă tendinţă de desagregare a societăţii, de fregmentare a statului unitar închegat, tinzînd ca să devină ceva cam cum erau latifundiile, cu micile seniorii sau regatele de pe vremurile din evul mediu, fiecare tinzînd să se rupă de administraţia centrală, să-şi facă regatul lui, senioria lui, latifundia lui, concepţia lui, puterea lui aplicată acolo — din moment ce acum are ordinea lui, legile nescrise, dar prezente a bandei"...

"Bande şi găşti aveţi şi voi, " îi reproşează Mustăcilă... "Şi noi, dar numai pe ici, pe colo, morala fiind morală şi ordinea, ordine de respectat şi nu pervertită şi creiată baza, structura desvoltării şi întreţinerii jafului, cum este cazul în societatea dumneavoastră. In plus", spune Franky, de data asta încuriozitat, "vorbeaţi de egalitatea dintre oameni, de morala proletară — care, chipurile, l-ar fi descătuşat pe om de a strînge avuţii şi că a făcut din el omul nou, pe care l-aţi fi creiat dumneavoastră de la revoluţia proletară încoace. Or, cum rămîne cu această morală proletară?", zice Franky. "Pe cum văd, chestia cu egalitatea la dumneavoastră e doar o vorbuliţă aşa ca pentru proşti. Deşi, vedeţi dumneavoastră bine că nici proştii nici deştepţii nu cred în ea şi deşi se întrec cine ţipă mai tare în propaganda făcută, ca să vă facă pe plac, să placă şi să aibă linişte şi pace, niciunul nu se comportă ca atare. Atunci unde-i aportul revoluţiei de atît amar de vreme făcut cu zeci şi zeci de milioane de victime?", îl întreabă Franky pe soldăţoiul care se uită fix la el ca un lunatec în precriză, în aura premonitorie... "De ce atîţia morţi — cu milioanele! — ca să schimbaţi o ordine instaurată de cînd lumea este lume? Să nu mai spunem de suferinţele îndurate de sute şi sute de milioane de oameni de atunci încoace — doctrina revoluţionară a dumneavoastră suprimînd morala şi ateismul transmiţîndu-se ca un fel de păcat originar de la o generaţie la alta, căruia toţi trebuie să i se supună. Şi asta, în ciuda faptului că acea divină realitate din sine însuşi, conştiinţa, îi spune omului de fiecare dată că altfel trebuie să procedeze în raporturile lui cu cei din jur, cît şi faţă de sinele lui însuşi", zice Franky. Şi, pentru că vrea să afle neapărat părerea celui din faţa lui, el îl stăpîneşte pe interlocutor cu privirile înfipte în el ca două bolduri cu care fixezi o insectă în insectar, aşteptînd de la el un

răspuns — însă un răspuns care să-l satisfacă în cerinţele avute... "Nu este decît o singură morală şi o singură logică: aceea a revoluţiei", conchide Trimisul-Satanei ca o sentinţă dată în ultima instanţă...

"Aşa cum aud şi ne descriu diplomaţii noştri acreditaţi la dumneavoastră, se spune că chiar din cauza atitudinei avute faţă de intelectuali, ei nu mai creiază şi acest vid se cunoaşte în mase ca un fel de deprimare, de mîhnire, ca un sentiment de neîmplinire nutrit de toată lumea, din moment ce aici homo metaphisicus este strivit, iar omul nou creiat nu poate trăi cu amputarea asta intelectuală gravă pe care i-a adus-o revoluţia proletară a dumneavoastră", zice Franky. "Omul trebuie să creieze, să lucreze, să viseze, să aibă tot timpul mitul împlinirii sale, pentru care să se mişte şi să conlucreze în fiece moment ca să şi-l îndeplinească. Cum se poate trăi într-un vid intelectual de felul ăsta, eu nu pot înţelege", zice Franky... "Foarte bine" îi spune încornoratul-fără-coarne, fiindcă noi nu lăsăm să se ajungă din rău în mai rău. Aici, pentru remedierea situaţiei creiate intervine rolul mijloacelor de informare, care trebuie să fie întotdeauna optimiste în ceea ce fac", zice soldăţoiul convins că aşa se rezolvă problema culturii...

"Deci îi ordonaţi mass mediei să-i spună omului că-i fericit, dar nu-şi dă seama el; c-a mîncat, cînd maţele în ghiorăie de foame; că peste tot este numai fericire şi noroc, eventual numai la el nu, (şi asta din cauza lui că nu se încadrează); că pîn-la urmă lumea toată e altfel, dar nu-i el în toate minţile c-o vede aşa cum o vede", spune Willy, poleindu-şi şi de data asta faţa cu un surîs ironic... "Şi aşa e relativă fericirea", zice Mustăcilă ironic cu o notă de ludic în cele spuse, tocmai fiindcă strîns parcă vîrtos cu uşa, nu mai avea loc de ieşire, chiar după logica lui... Dar, hai să spunem, domnule, că, oricum ar fi, literatura, televiziunea", cinematograful, presa, toate, pot spune minciuna asta o zi, două, nouă, ani de zile, dar n-o poate ţine aşa la infinit — ba şi mizînd pe faptul că toată lumea crede ceea ce se spune! Că vor fi, să spunem, copii sau naivi care se maturează greu, nu ne îndoim, dar, oricum după ani şi ani de zile toată lumea ajunge să vadă realitatea şi atunci pentru cine mai propagă mass media dumneavoastră fericirea pe care chiar nimeni n-o poate vedea? Cui i se mai adresează şi cu ce scop? Nu vedeţi dumneavoastră aici nu numai un divorţ al omului de ea, dar şi o scîrbă profundă, o revoltă şi o sete a oamenilor de a se elibera de aşa ceva?", zice Franky...

"Dumneavoastră înşivă spuneţi că omul este relativist", le dă Mustăcilă aici un argument luat chiar din arsenalul gîndirii lor, crezînd că-i mai eficient... "Relativist în gîndire şi doar pe o perioadă de timp cît simţurile nu-i aduc ca informare de afară date reale, concrete, de care n-are cum să nu ţină seama, dar cînd el n-are ce mînca, ce îmbrăca, locuinţă, cele de necesitate strict imediată şi de absolută trebuinţă şi vede sciziunea asta dintre cele proferate sus şi tare a fi şi realitatea văzută cu proprii lui ochi — ba şi făcut asta ani şi ani de zile —, nu mai poate fi înşelat. Nu se poate spune că foamea e belşug, cum i se arată în telejurnale, că frigul şi setea, lipsa de artă

şi cultură, totul, nu sînt realităţi prezente, căci totul i se adresează mai întîi simţitului din individ şi după asta minţii", zice Franky. Mustăcilă se face însă a fi ocupat cu citirea atentă a celor de pe globul pămîntesc din faţa lui...

Aşa încît, întorcîndu-se spre Willy, care contemplă dulăul cum doarme pe covorul de pe podea culcat pe o parte şi cu picioarele desfăcute, admirîndu-l parcă întocmai ca pe un copil care a adormit după cîteva poveşti bune spuse cu tîlc şi bine regizate în povestire, Franky i se adresează în irlandeză: "Din poziţia asta a lui îţi poţi da seama ce holocaust o să vină cîndva peste Europa asta — poate şi peste America — şi cum o să fie?" Willy însă, odată cu pufăitul fumului scos din bojoci afară, pe lîngă şi prin havana veşnic înţepenită în gură, scoate şi un pîrţ, imperceptibil chiar şi pentru interlocutorul lui, care doar de l-a dedus a fi, ştiind el foarte bine cum şi cît de mult îl deserveşte intuirea pe acesta în politică şi cît de sigur era el pe cursul istoriei că va fi aşa cum crede el şi nu altcum...

* * *

Afară soarele este trecut de amiază şi razele lui puternice nu mai bat acum perpendicular pe acoperiş şi paralel cu zidurile castelului Cuibul de Rîndunică, ci oblic, pieziş. Astfel încît faţa zidurilor dinspre munte este intens luminată, ca şi aceea dinspre mare. De aceea, întocmai ca într-un efect de umbră şi penumbră dat ca pentru un mai bun efect în fotografiile luate, detaliile sînt puse acuma în contrast, care-i subliniază şi mai mult frumuseţea. Cele două brize, de munte şi de mare, se încontrează încontinuu una cu cealalta, stăpînind rînd pe rînd grădinile de aici. Ele fac ca arbuştii să-şi tremure petalele florilor şi frunzelor ajunse deja la maturare, gata să se scuture, legănîndu-le uşor, parcă chiar de aceea ca să fie scoase şi mai mult în evidenîă, să le expună şi mai mult luminii, să le facă să fie şi mai frumoase. Ele sînt de văzut aşa mai ales atunci cînd puterea unei brize este cu mult mai mare decît rezistenţa celeilalteia de a i se opune, făcînd ca vîrfurile chiparoşilor să se legene încoace şi încolo, parcă făcînd-o mai mult în joacă, întocmai ca nişte copilaşi în tabără, care se leagănă în grup cu cîntec, îmbinînd melodia cu ritmul la focul taberii de adio spus staţiunii...

In castel pluteşte o atmosferă de ospăţ sinistru — un ospăţ parcă dat de un fantomatic castelan ce se lasă a fi bine înţeles că este aici, dar nicidecum de văzut cu ochii. Că nu degeaba a inspirat el legende cu fantome ce-l bîntuie mereu. Deşi, deocamdată, tot de nevăzut sînt şi cele puse aici pentru ospăţ, ca şi ospăţul însuşi şi nici mai multă lume nu se vede a fi aici decît este şi se vede a fi acum aici. După un răstimp de vreme destul de lung, în care în camera de oaspeţi din Castelului Amăgirilor s-aşterne liniştea deplină asupra celor trei de aici — ai spune ca la o invocare a sinistrelor fantome a celor de secole dispăruţi de aici (o invocare, desigur, de o anume fantomă făcută) — s-aude un ciocănit uşor în uşă. Fără ca nimeni din cei prezenţi aici să dea vreo încuviinţare de intrare, uşa înaltă cît două staturi de om, cu mînerul sofisticat încrustat în forme geometrice, filigranate în cilindrul său aurit, se deschide şi lasă să intre înăuntru un paj îmbrăcat chiar ca pe vremuri: cu pantaloni de mătase bej, în model chiar ca în epoca trecută, strînşi pe coapse şi cu ciorapi pînă la genunchi, chiar dedesubtul lor, lăsînd doi ciucuraşi să spînzure înafara coapselor şi cu vestonul şi lavaliera din acelaşi material făcute. Ba şi părul îi este strîns într-o funduliţă înspre ceafă. Acest valet parcă venit de dincolo, dintr-o lume de foarte multă vreme apusă, poartă în mîna stîngă — cu palma larg desfăcută ca să poată sta pe ea ca pe o masă — o tavă de argint cu trei ceşti de cafea pe dînsa...

După ce acesta se înclină şi lasă tava pe masă, văzînd el că fiecare are aici preocuparea lui atîta de asiduă încît cu greu s-ar fi putut spune că-i poate uni vreo comună manifestare, deîndată ia cîte o ceaşcă de cafea pe farfurie şi le-o pune la cei doi pe masă — pe fiecare în dreptul acelui căruia i se cuvine. Iar lui Willy i-o pune pe braţul drept al fotoliului club, în care stă aşa de bine, de parc-ar fi răsturnat comod în pat. După aceea, pajul se înclină şi dispare la fel de misterios, de enigmatic şi de inopinat cum a şi apărut. Apucînd ceaşca de coadă cu mîna dreaptă şi farfurioara în cea stîngă, deşi pusă tot pe masă, sorbind prima înghiţitură, Franky i se adresează tacticos lui Mustăcilă...

"Aşa cum văd eu revoluţia dumneavoastră, parcă nimic nu mi se pare a fi mai straniu la ea decît declararea proprietăţii particulare drept furt; cînd se ştie foarte bine că proprietatea face parte chiar din natura fiinţii omeneşti"... "Da; da; chiar aşa cum spuneţi este: proprietatea este un furt neruşinat", îi confirmă bucuros c-o poate face Satan-mustăcilă... "Dacă-i aşa, şi însuşi dumneavoastră ca şi cei din vîrful piramidei de putere sînteţi convinşi de principiu şi-l consideraţi a fi sacru, de ce nu vă supuneţi şi dumneavoastră lui? Ba, mai mult decît atît, nu numai că toţi, toată nomenclatura, vă exoneraţi de la cele spuse de doctrină, dar deţineţi proprietăţi nelimitate şi necontrolate nicidecum de stat. Căci, dacă în statele noastre capitaliste", spune Franky, "orişice om, de la ţăranul cel mai umil şi mai sărac, ori portarul de instituţie de la oraş, pînă la rege sau la preşedintele de stat, are înscris în controalele financiare orişice venit, cît de mic sau cît de mare ar fi el — pentru care plăteşte impozit în mod regulat —, toată nomenclatura dumneavoastră are totul, poate să-şi aleagă totul orişicînd, fără să ştie nimeni cît are şi fără să plătească nici un fel de impozit. Or, aşa ceva în raţiunea ca şi în practica de moravuri vine ca şi cînd o haită de lupi ar fi pus stăpînire pe o turmă, atacînd şi ucigînd ciobanii şi cîinii de pază şi în timp ce ei se ospătează atît cît vor şi de unde vor, făcînd praznic în fiecare zi, decretează sus şi tare legea sfîntă, absolută — şi deci de nediscutat de nimeni — a proprietăţii de stat, de respectat cu stricteţe de către toţi ceilalţi aflaţi

în pădure, aplicîndu-se aspre şi grele pedepse dacă cineva evadează din cadrul ei. Şi asta, chiar dacă şi ei fac parte din aceiaşi rasă, urlă şi au moravuri similare. Să nu mai spun de turmă, care doar trebuie să mănînce atît cît i se dă pe ziua respectivă (dacă i se dă!) şi să fie ţinută sub teroare şi stăpînire încontinuu — vîrfurile teroriste bine îmbuibate cu de toate fiind tot timpul cu ochii în patru la respectarea celor interzise"...

In timp ce Franky rezămat de speteaza scaunului stă cu ochii aţintiţi pe Mustăcilă, parcă prins în lesa privirilor lui să nu-i scape fără un răspuns care să-l satisfacă în cele cerute ca explicaţii de la el, Mustăcilă, uitînd de ceaşca de cafea care nu mai scoate de multă vreme aburi, se uită hulpav pe globul pămîntesc. Este greu de spus — cel puţin acum — dacă o face satisfăcîndu-şi vechiul lui hobi, preocupare, pasiune şi vis de împlinit, sau dacă nu cumva o face pe prostul să se eschiveze de la răspunsul care i se cere...

Văzînd Franky că răspunsul nu-i mai vine, continuă: ..."Nu pot să vă înţeleg deloc raţiunea celor afirmate, căci vedeţi dumneavoastră înşivă că proprietatea este înscrisă chiar în instinctul vieţii — ea făcînd parte din existenţa însişi a omului — din moment ce puteţi distinge că instinctul posesiei este prezent chiar şi la animale, care-şi cară provizii către vizuină. Deşi nu puteţi distinge în gestul ăsta inconştient făcut la ele nici un fel de prevedere — fiindcă din simplă definiţie aceasta este exclusă la animal, asta aparţinînd doar conştiinţii omeneşti. Or, dacă-i aşa, cum de n-ar fi instinctul posesiei materiale în gradul cel mai înalt la om, care-i dotat cu conştiinţă şi cu prevedere? La om, ai zice că toată spiritualitatea şi afectivitatea parcă îi atîrnă de necesitatea de a avea, a avea tot felul de bunuri, ca el, fiinţă spiritualizată, să se poată desvolta în voie. Or, dacă situaţia stă aşa, cum de nu s-ar produce mari turburări în modul de manifestare a oamenilor şi a societăţii omeneşti, supusă la astfel de privaţii, din moment ce interzisul răstoarnă firescul însămînţat în om de cînd lumea este lume?", îl face Franky pe Mustăcilă ca să ştie.

"Cu şi fără explicaţii", continuă Franky să-i spună, văzîndu-l că tace, "puteţi vedea că chiar munca asiduă şi intens făcută în societatea dumneavoastră nu numai că nu-i mai aduce omului nici un fel de identificare, dar devine un fel de silnicie. Pe de altă parte, puteţi vedea că într-o societate liberă şi competitivă ca a noastră, munca-i o adevărată identificare. Faptul se răsfrînge deci ca realizare atît pe plan individual, cît şi pe cel social, căci îl stimulează pe om şi mai mult s-o facă şi îi conferă atît satisfacţie morală cît şi prosperitate. Or, din asta iese mulţumit atît omul cît şi societatea", zice Franky. "In societatea dumneavoastră, ştiind oamenii că statul le dă sau trebuie să le dea cele necesare, fiecare lasă ca efortul să-l facă altul. Şi cum şi acela gîndeşte tot la fel, n-o face nimeni", spune Franky, care simte deja împrospătarea minţii după cafeaua sorbită pîn-acum...

"In locul interesului pe care spuneţi că-l are omul dumneavoastră, noi avem conştiinţa socialistă a omului de tip nou", zice cu aplomb Mustăcilă, ferm convins de ceea ce spune — mai ales c-o poate

susţine cu metodele amintite. ..."Cît aport aduce în asta impulsul venit de la o astfel de conştiinţă de care spuneţi, se ştie foarte bine", îi răspunde Franky, "din moment ce productivitatea muncii la dumneavoastră este de cîteva ori mai mică decît la noi", îl face el să ştie, uitîndu-se atent la interlocutorul lui să vadă ce-i va mai răspunde... "Proprietatea individualizează omul, îl răzleţeşte", zice Trimisul-satanei- pe-pămînt, "pe cînd lipsa de proprietate îl pune cu nevoile la mîna statului şi îl face cu adevărat spus, pendinte în fiece clipă de stat"... "Căci dacă individul nu i se supune statului aşa cum anume i se cere, atunci nu mai are blidul de mîncare pe ziua respectivă", îl completează Willy în cele spuse pe acel cu care n-are nici un fel de similitudini în cele gîndite... "Exact!", confirmă ferm şi apăsat Duhul-răului-trimis-pe-pămînt tuşind după înghiţitura duşti de cafea şi ştergîndu-se pe mustaţă în dreapta şi în stînga, făcut în mod prelung şi apăsat. Le cele afirmate, gestul lui Mustăcilă vine a fi ca un fel de ratificare a celor spuse de interlocutorul său, doar ca o slabă-bănuială că ar putea să nu fie adevărat...

"Drept care, celor 20-30 de milioane de ţărani care n-au vrut să intre în colhozuri nu le-aţi mai dat pîine de nicăieri şi, refugiaţi la oraşe ca cerşetori, au murit de foame şi de frig pe stradă, neprimindu-i nimeni, pentru că nimeni nu avea pîine decît pentru el", zice Willy... "Fiindcă s-au încăpăţînat să nu meargă la lucru în colectiv", justifică soldăţoiul... "Atunci unde-i conştiinţa socialistă de care spuneaţi?", îl întreabă Willy... "S-a format după aceea, prin cele văzute între timp că nu-i bine a fi făcut", zice soldăţoiul-mareşal, ferm convins de cele spuse, nu fără un grad oarecare de ipocrizie şi de şiretenie în cele afirmate...

"S-a format aşa de bine că după atîta amar de vreme scursă şi de crime monstruoase — pe cum vedem, cu zecile de milioane de sacrificaţi şi alte sute de milioane de obidiţi —, de unde mai înainte Rusia vindea Vestului grîne, azi cumpăraţi numai de la americani 40-50 de milioane de tone. Atunci unde-i superioritatea muncii în colectiv?", zice Willy, schimbînd locul ceştii de la gură cu havana avută în poziţie de repaus în mîna stîngă... "Fiindcă la noi consumul pe cap de locuitor este mai mare", se scuză Mustăcilă... "Desigur, ruşii mănîncă de două ori mai mult decît americanii, dar rămîn mereu-mereu sfrîjiţi, nu se îngraşă deloc, fiind aşa de rasa lor", spune Franky, lăsîndu-şi ceaşca pe farfurie şi poleindu-şi faţa cu zîmbetul lui ironic, dar încărcat de diplomaţie, pe care-l arborează întotdeauna în astfel de împrejurări; în timp ce soldăţoiul-mareşal se face a fi ocupat cu sorbitul ceştii, ca să fie scutit de un răspuns aşa de greu de găsit la o aşa insinuare...

"Pe cum văd, oricum am da-o, oricum am suci-o, oricîte argumente vom aduce, tot acolo tindeţi să ajungeţi: să ne convingeţi că revoluţia dumneavoastră a creiat un om de tip nou, cu o conştiinţă nouă, superioară, şi că asta-i caracteristică acestui om. Dacă e aşa cum spuneţi, cum vă explicaţi că soldaţii dumneavoastră în timpul războiului şi-au descoperit atît de bine cine le sînt comisarii — deşi

spuseră̧ti că sînt atît de bine camuflaţi printre oamenii obişnuiţi şi de treabă, printre soldaţii de rînd —, i-au împuşcat şi apoi s-au predat cu sutele de mii la nemţi? Nu-i asta cea mai bună dovadă că omul este om, aşa cum îl cunoaştem noi de secole şi de milenii, de cînd citim istoria şi-i observăm evoluţia şi comportarea socială, care se produce în el cu ţîrîita?"... "Şi-au luat pedeapsa", spune sentenţios şi grav soldăţoiul"... "Ştim, atunci cînd vi i-am predat, i-aţi împuşcat pe toţi, dar noi vorbeam aici de om în general, de prioncipiu şi nu de individualizare", spune Franky; dar Mustăcilă, calm, bea din ceea ce a mai rămas în ceaşcă şi se uită apoi lung şi preocupat în fundul ei, de ai spune că-i o tante care vrea să vadă acolo "figuri", după care să-şi ghicească viitorul, făcîndu-şi ocupaţie acum să fie scutit de răspuns...

"Dacă-i vorba de omul nou, "continuă Franky, "cum se face c-o ţineţi numai în procese de trădare de la revoluţie încoace — deşi a trecut peste o jumătate de veac de la instaurare? Aţi împuşcat pînă acum — după cîte am auzit — peste 300 de generali, mii de colonei şi zeci de mii de alţi militari fără de grade sau cu grade mult mai mici, începînd de la colaboratorii cei mai apropiaţi, cum vi cămaşa faţă de corp, cu care aţi colaborat, şi pînă la cei din eşaloanele foarte îndepărtate"... "Aşa trebuie făcut, de ţii neapărat ca revoluţia să se păstreze pură", zice el... "Atîta timp?!"... se miră Franky. "Dar unde-i omul nou evoluat, cu conştiinţa nou formată?", se miră el. "Prin asta se formează", zice soldăţoiul categoric... "Atît amar de vreme?!", se miră Franky... "Şi mai mult de e nevoie", zice Încornoratul-fără-coarne. De este nevoie, vom persevera şi un mileniu", continuă el...

"Marele noroc al omenirii", i se adresează Willy lui Franky în irlandeză, "este că fiecare tiran revoluţionar are ideile lui fixe care nu seamănă deloc cu a altuia de dinaintea lui sau cu acelora de după el — chiar dacă a fost cu mult mai ţicnit ca el — şi că nu se pot moşteni unul pe altul în patrimoniul scrîntelii şi a concepţiilor lor; aşa încît, fiinţa omenească tinde să se realizeze tot după aceiaşi tendinţă firească — conform realităţilor interioare şi exterioare ei", îi spune el...

"Spuneţi că sînteţi continuatorul ideilor lui Lenin, pe care-l preamăriţi, l-aţi îmbălsămat şi pus la vedere peste secole în mausoleu; de la ambasadorul nostru ştim că Lenin în final a murit paralizat, din cauza unui accident vascular cerebral şi că deîndată după îmbolnăvire, din ordinul dumneavoastră, a fost dus în satul său natal şi nu li s-a permis sătenilor nici să-i deie de mîncare pîine şi apă, murind într-o mizerie mare, uitat de toţi. Deşi el a fost întemeietorul primului stat socialist din lume — premergătorul dumneavoastră, care v-a lăsat culcuş revoluţionar gata pregătit să vă afirmaţi şi să deveniţi ceea ce aţi deveniţi pînă acum. Lumea spune c-aţi făcut asta din răzbunare pentru acea scrisoare trimisă Comitetului Central, prin care el îi recomanda acestuia să nu vă aleagă, din cauza impulsivităţii şi a setei dumneavoastră de putere. Este adevărat?", îl întreabă Franky. Mustăcilă însă utilizîndu-şi de data asta şiretenia, priveşte adînc preocupat în fundul ceşti, preferînd să fie luat drept un mistic (cum nu-i de recomandat de revoluţia proletară!) decît să deie aici un răspuns care nu l-ar fi avantajat deloc — vădit voind a se echiva de la răspuns dacă se poate. Cum în sala de oaspeţi din Castelului Amăgirilor s-aşează o tăcere penibilă, ştiind că nu se poate nicidecum sustrage de la aşa ceva, într-un tîrziu soldăţoiul îi răspunde:... "Fantezii burghezo-moşiereşti!", făcîndu-se acum preocupat de globul pămîntesc...

"Niciodată n-am putut înţelege cum şi de ce sînteţi atît de înverşunat contra religiei?", îl întreabă Willy, rămas parcă stingher, fără partener de joacă — Hanibal, dulăul, dormind întins pe o parte cu mici sughiţuri din cînd în cînd, venite a fi un fel de suspinări în taină... "Pentru că înrobeşte fiinţa omenească şi fiindcă apără himere", zice soldăţoiul întîrziat cu contract în cadrele armatei... "Şi dumneavoastră, interzicînd cultul, urmărindu-i, judecîndu-i, condamnîndu-i şi aruncîndu-i în închisoare, în lagăre de concentrare pe toţi acei care se roagă, îi eliberaţi de pacostea aceasta", spune Franky, luîndu-şi iarăşi obiceiul lui preferat. Deşi, parcă de data asta plictisit, considerînd că răspunsul pe care-l aşteaptă de la interlocutorul său va fi mult mai puţin chiar decît plictiseala lui de a auzi mereu-mereu acelaşi lucru, le răsfoieşte numai în general. Dar, Mustăcilă îi dă răspunsul foarte prompt:... "Să aibă timp să mediteze în închisoare!"...

"Bine", reia Franky, "dar toată lumea vă cunoaşte c-aţi avut o instruire cu adevărat religioasă. Mustăcilă însă îi răspunde repede mirat: "Da; şi ce-i cu asta?!"... "Nu cumva cele mai rele note le-aţi avut la religie şi de aici repulsia faţă de ceva pe care nu l-aţi înţeles atunci şi de o jumătate de veac încoace? Căci, manifestarea metafizică a omului nu-i o simplă născocire a cuiva, ci o cunoaşterea a transcedentalului pe calea percepţiei extrasensoriale. Deci, ar fi vorba aici de o necunoaştere a dumneavoastră, pentru care supuşii n-au nici un fel de vină!"... "Ba poate fiindcă chiar de atunci mi-am dat seama că-i vorba aici de o himeră, o inutilitate", zice soldăţoiul cu cisme de cavalerie, mîndru de răspunsul lui... "De ar fi o himeră şi o inutilitate, n-am întîlni-o în practica ei din străfundurile mileniilor, într-o formă sau alta, la toate cele 72 de miliarde de oameni care ne-au precedat pe planeta asta, la toate triburile şi popoarele care au ocupat scena istoriei de pe faţa pămîntului acesta", spune Willy renunţînd la sorbitul cafelei pentru havană, care aştepta în mîna stîngă să-i fie împlîntată între buze, aţîţîndu-o acu de la primul suflat în ea, el suflînd cu străduinţă, ca într-un foc de vreascuri să-i dea putere arderii mai bună...

Concentrîndu-şi toată atenţia pe interlocutorul lui, de abea acu luînd postura unui diplomat cu adevărat ce intră în subiect, Franky spune:... "Vă rog să-mi iertaţi ignoranţa în chestiune, domnule", (spus, se înţelege, pe jumătate serios, pe jumătate batjocoritor, ironic) "şi dumneavoastră şi toată lumea vorbiţi mereu atît de insistent de revoluţia rusă siberiană; ce vreţi să faceţi în final cu ea?. Să cuceriţi lumea?", lasă el o notă de ironie în ton la urmă...

La auzul celor de mai sus, soldăţoiul-mareşal lasă ceaşca jos şi cu simţurile parcă ascuţite la maximum ca a unui şacal ce aude paşi de gazelă prin apropiere, ţinînd parcă să i se vadă reacţia promptă la cele spuse, îi şi împroşcă deîndată interlocutorului său răspunsul aruncat în faţă: ..."Da; lumea! Revoluţia rusă va cuprinde lumea toată, planeta toată! Fiindcă ăsta-i idealul omenirii!"... "Poate idealul unora care o conduc, dumneavoastră voind ca prin asta să daţi speranţe maselor obidite şi neîmplinite, care nu mai văd nici au vreo speranţă, canalizîndu-le spre înafară. Prin asta, mai întîi de toate vreţi să le arătaţi oamenilor că răul lor pe care l-au avut de atîta vreme de abea acu l-aţi descoperit că este venit de dinafară. Şi, după asta, promiţîndu-le că dacă merg ei personal acolo ca să-l curme, îşi pot însuşi tot binele găsit", îi spune Franky. Mustăcilă însă, fără să umble aici cu ocolişuri, i-o spune franc:... "Convinşi fiind de adevăr şi de justeţea concepţiilor lor, păcat ar fi dacă n-ar merge să impună revoluţia şi acolo"...

"Şi dumneavoastră sînteţi siguri că ei din pură convingere că aşa stau lucrurile vor lupta?", zice Willy... "Din convingere sau altfel, revoluţia mondială tot va fi şi se va împlini", spune soldăţoiul care-şi trădează o parte din sîrguinţa depusă în direcţia aceasta prin setul de decoraţii înşirate în dreptul inimii pe veston... "Şi cine credeţi că va urma acest ţel dat şi va impune ideia asta?", îndrăsneşte să-l întrebe Franky... "Toţi săracii", mai întăreşte replica dată soldăţoiul acu, ştiind el bine că n-are bogaţi în ţara lui... "Săracii îşi vor mai binele, nu o sărăcie şi mai mare", zice Franky. "Or, din moment ce mai binele ei îl aşteaptă de atîta amar de vreme de la revoluţie încoace, de peste o jumătate de veac, şi el n-a mai venit, nu ştiu dacă cea de a treia generaţie mai poate crede că-l poate întîlni luptînd cu arma în mînă înafara graniţilor ţării", zice Franky, cum îi era întotdeauna obiceiul în împrejurări din ăstea, lăsînd în ton o notă de ironie evidentă...

"Dacă cineva de dinafara graniţelor dumneavoastră chiar nu este convins de fericirea pe care v-a adus-o revoluţia, poate veni în ţară la dumneavoastră să se convingă cu proprii lui ochi, acolo, la faţa locului, ca pe urmă să ducă ştirea şi la el acasă. Chiar arătîndu-i-se lui din mersul trenului în ţara dumneavoastră sate potemkiniste din carton, în decoruri ca la operetă, chiar de ar fi ei ospătaţi pe gratis cu icre negre şi şampanie aleasă, lăudîndu-se acasă la ei cu ceea ce au putut să vadă în Marea-Ţară-a-Socialismului-Victorios, ca să fie invidiaţi de conaţionalii lor, şi tot mai rămîne un deficit mare de credibilitate a lor în lumea noastră vestică, ştiind oamenii foarte bine ceea ce a adus comunismul speciei umane de cînd s-a instaurat pe unde s-a instaurat", zice Franky...

"Va fi destul dacă fac propagandă şi atît cît fac", zice Mustăcilă, "că dacă ideia revoluţiei prinde la început puţin pe acolo şi se înscăunează cît de cît sistemul, chiar dacă îşi vor da ei deîndată seama că adevărul nu-i acel pe care l-au visat ei mai înainte, cînd vor face asta va fi mult prea tîrziu — ca pentru menşevicii noştri. Căci, în concepţia noastră", zice soldăţoiul, "organizarea şi forţa este totul.

După ce ideia s-a înscăunat şi au fost aleşi oamenii acolo care s-o propage, puterea curge de la sine de sus în jos şi totul se împlineşte aşa cum a fost programat"... Auzind cele de mai sus, Franky — care începuse aşa, din plictiseală şi din joacă, să se mai uite prin reviste — ridicîndu-şi ochii din ele, cînd aude cele de mai sus, întîlneşte aceleaşi priviri mirate a lui Willy, de parcă pe amîndoi i-ar fi străpuns deodată acelaşi fior al intuirii că aşa ceva s-ar puta întîmpla chiar mîine...

"Vom avea deci o revoluţie mondială dirijată de bolşevici", spune Franky cu un pronunţat ton ironic. Mustăcilă însă, neluînd în seamă ironia lui, îi şi răspunde: ..."Exact!", zîmbind, bineînţeles, numai puţin pe sub mustaţa-i groasă — asta venind a fi cam cum ar fi picurat şi puţină modestie peste adevărul spus mai înainte cu atît de mare brutalitate; un fel de praf de piper pe o friptură rumenită, căci viclenia şi diplomaţia nu-şi putea avea locul chiar acum şi aici, situaţia fiind deosebit de francă şi de fermă de la bun început... "Şi nu credeţi că toate popoarele, sau o parte din ele, vor condamna revoluţia mondială şi i se vor opune?", se mai încurioziteză de părere Franky... "Avem partide comuniste puternice în fiecare ţară", zice soldăţoiul mîndru...

"Atunci Washingtonul, Londra şi Parisul, Roma şi Madridul vă vor primi cu urale ca pe nişte eliberatori ai popoarelor subjugate de ele înşile, acceptînd supunerea, «ajutorul» dat de marii binefăcători ai revoluţiei veniţi din Siberia", zice Franky surîzînd de-a -inelea... "Desigur", spune soldăţoiul-mareşal fără de jenă... "Şi cu noi ce veţi face?", spune Franky copilăros, ca un fel de: ..."Dacă ne jucăm, apoi să ne jucăm ca lumea"... "Ceea ce am făcut şi cu menşevicii şi cu toţi ceilalţi de teapa lor", le promite Mustăcilă prompt...

"Ai putea să-ţi pui lucrurile în ordine Willy şi să încerci să-ţi redactezi testamentul cu adresările postume", îi zice Franky colegului său de diplomaţie în irlandeză — de data asta rîzînd de-a binelea. Willy însă, care-i numai intuire şi pentru care vorbele sînt de prisos, de data asta nici măcar nu catadicseşte să scape măcar un pîrţ pe sub havană, ci doar o prinde mai bine cu dinţii şi buzele şi şi-o îndeasă şi mai adînc în gură, jucîndu-se cu degetul pe nasul lui Hanibal, pe care aceasta îl ia drept cremvuşti, căutînd a simula că vrea ca să-l apuce — ştiind Willy foarte bine cît valoarează delirele de putere şi cum sfîrşesc pînă la urmă acei care-şi fac astfel de idealuri.

Franky însă, intrigat parcă de faptul că-i atît de sigur pe sine în consideraţia avută, ţine să-i mai adauge ceva: "Dacă trăieşte mai multă vreme şi-şi pune în realizare visul, ca şi caporalul, va ieşi din Europa asta — poate din toată lumea — un masacru nemaipomenit vreodată în istorie pînă acum"... "Nu-i filă în istorie şi nici locuşor pe lumea asta, ca nici ziulică lăsată de la bunul Dumnezeu să nu fie undeva mascare", zice Willy, luîndu-şi havana din gură să poată să i-o spună mai corect, voind, desigur, să-i dea colegului său răspunsul mai pe larg. ..."Cain l-a ucis pe Abel din gelozie şi de atunci încoace, de la tata Adam încoace, în fiecare zi şi locuşor de pe planetă asistăm

numai la masacre. Ce ştim noi e numai de la istorie încoace — şi încă chiar şi de atunci, ce ne-a mai rămas că nu s-a ars sau nu s-a pierdut. Aşa încît, ceea ce promite el poate fi într-adevăr masacru sau numai ceva la proporţiile unei scamatorii de bîlciu. In ceea ce mă priveşte", continuă să-l asigure acum Willy pe Franky, "eu nu-l iau în serios. Doar de nu cumva de se descoperă între timp vreo înfiorătoare armă să pună zănatecul mîna pe ea şi să ducă planeta la dezastru"... "#i eu tot de asta mă tem cel mai mult", spune Franky gînditor, probabil aducîndu-şi bine aminte că "John" (bomba atomică, aşa cum o numeau cei de la Centru de Cercetări Nucleare) era încă în "maternitate", în atelierele de fabricaţie, ea fiind gata pregătită să fie aruncată deasupra Japoniei. "Pînă atunci, mai vedem noi", se mai încurajează Franky.

* * *

"Pe cum văd, Willy", îi spune Franky în irlandeză, să fie numai ca pentru ei, "ne-am aflat azi şi horoscopul", conchide el, stivuind estetic revistele şi împingînd pachetul către marginile mesei, ca nu cumva să mai fie tentat să le reia... "Să trecem acum la ceea ce avem noi de făcut aici pe cale diplomatică la conferinţa aceasta mondială la vîrf", anunţă el în engleză o nouă fază a întrunirii de aici. Cînd aude cele de mai sus, Willy se ridică din fotoliu şi ia loc la masa rotundă, — fiecare aflîndu-se faţă de celălalt cu scaunul aşezat pe marginea mesei rotunde ca un cerc la o distanţă de 120° unul de cel de lîngă el. Asta voind să sublineze, în simbolica limbajului diplomatic, că toate părţile pleacă de la bun început de la admiterea faptului că fiecare de aici este egal cu celălalt şi că nu se face nici un fel de discriminare între ei. Poţi spune o treime sacră sau nesacră, dar, oricum, o treime de care va depinde de acum încolo soarta omenirii pe foarte multă vreme... Ceea ce nu trebuie uitat a fi spus aici este faptul că din joacă sau altfel, cu sau fără nici un fel de semnificaţie avută, soldăţoiul-mareşal se aşează la masă cu globul pămîntesc în braţe, întocmai ca un copil care-i chemat de mama lui să vină să ia masa cu ea împreună, dar care nu se desparte nicidecum de mingea lui...

Impingînd teancul de reviste chiar pe marginile mesei, să facă loc între ei în centrul mesei, Franky apucă un planiglob făcut sul şi-l întinde în mijlocul mesei, priponindu-l de colţuri cu cele trei ceşti goale, plus scrumierele existente aici. Este un planiglob la o scară foarte mică, încît se pot vedea pe el chiar şi oraşele, localităţile cu 20-30.000 de locuitori. Fireşte, este vorba aici de harta politică a lumii... Aşa se face că chiar el i se adresează acum direct lui Mustăcilă... "Am vrea să ştim acum pe unde credeţi dumneavoastră, după opinia ce o aveţi, c-ar trebui să treacă linia de demarcaţie între Firesc şi Nefiresc, între Tradiţie şi Revoluţia proletară, între Albastru şi Roşu, între Vest şi Est, între Bine şi Rău?"... Mustăcilă, zîmbind şăgalnic —

mai corect spus, satanic, din moment ce-l flata aşezarea lui în ultima categorie, a Răului —, fără să mai zăbovească (ai putea spune acum fără să mai gîndească, gîndise el destul cît timp s-a jucat cu globul pămîntesc toată discuţia avută pîn-acum), hulpav, ca un şacal flămînd căruia i se pune deodată în faţă o halcă de carne, fără nici un fel de străduinţe din partea lui de a o obţine prin luptă, luînd-o fără nici un fel de frică şi de risc, se şi repede cu degetul pe hartă şi îl strecoară printre graniţa de răsărit a Olandei, Belgiei, Franţei, a Elveţiei, Italiei, tăind în două Jugoslavia şi Grecia şi oprindu-se în Mediterana, mai jos de Bosfor şi de Dardanele — de unde nu vrea să-şi mai ridice degetul, înţepenit parcă acolo ca o bornă de hotar bine înfiptă în pămînt...

Intocmai ca la viziunea unei satanice scene, la care nu s-ar fi aşteptat nicicum, părăsindu-şi nepăsarea lor de mai înainte, de data asta Franky şi cu Willy rămîn ca trăzniţi şi se uită nedumeriţi unul la celalt. Ca într-o agonie, cînd fiecare stă preocupat intens numai de ceea ce simte el, ne-mai-avînd nici putere, dar nici raţiune, nici simţiri pentru alţii sau altceva, cei doi protagonişti de aici rămîn ca pietrificaţi — fiecare refugiindu-se în sine, ca în situaţia unui pericol ce te paşte în mod direct...

Intr-un tîrziu, văzînd cum soldăţoiul-mareşal îşi ţine apăsat degetul pe strîmtorile de mai sus, de parc-ar fi fost un ţăruş marcator de limite de hotar pe care nu-l poate, dar nici nu vrea, să-l mai scoată de acolo, cu ochii şi cu fiinţa toată fiind angajat posesiv numai în dorinţa asta, Franky se desmeticeşte din starea asta şi-i spune lui Mustăcilă: ..."Să nu uitaţi domnule, de faptul că armatele aliate sînt deja în Est!"... "Şi cele sovietice în Vest!", îi dă replica duhului răului întruchipat în soldăţoi, fără să mute degetul nicicum din locul în care îl proptise... "Va trebui să ţineţi cont că avem o armată numeroasă, dotată cu armament modern, care se îndreaptă tot mai mult şi mai adînc în Est", îi zice cu ton de ameninţare Franky... "Şi noi una şi mai numeroasă mărşăluind înspre Berlin, deocamdată de peste un milion de oameni, dotată cu acelaşi armament şi mijloace de transport moderne de ale voastre, date chiar de voi nouă, în cadrul "Legii pentru Împrumut şi Închiriere", votată de voi şi pusă în practică chiar în mijlocul războiului", zice soldăţoiul scăzînd tonul brusc, ca într-o înştiinţare că n-are de gînd să se tîrguiască deloc în privinţa asta...

"Aşa încît", continuă tot el "judecînd după faptul că noi, sovieticii, sîntem aici, la noi acasă, pe continent de totdeauna, şi ne putem grupa şi regrupa cu uşurinţă — să nu mai spun de subzistenţa pe care o avem noi faţă de voi, care sînteţi la mii şi mii de kilometri depărtare —, este cît se poate de clar şi uşor de înţeles şansele pe care le are fiecare. Chiar de aceea, în caz de conflagraţie, nu-i greu de presupus cine pe cine va învinge", zice soldăţoiul... "Să nu mai spun nimic de faptul că ţările şi teritoriile desrobite de noi ni se vor ralia, şi întocmai ca un corp comun de nedistins, un bloc compact, vor lupta alăturea de noi pînă la unul contra invadatorului de dincolo de ocean", zice duhul răului întruchipat în om...

"Dar, dacă-i vorba de istorie" reia firul discuţiei Franky — "istoria pe care o luăm noi ca bază în tratativele de dus acum şi aici —, n-ar trebui ca să uităm nicidecum (fiindcă nu-i ceva de uitat!) de faptul că Turcia a fost neutră în conflict şi nu va accepta nicicum să fie sfîşiată; că Grecia a aparţinut de totdeauna Vestului; că... Dar, mai înainte să lase ca şi gura lui Willy să se deschidă — care după semne arată că vrea şi el să intervină în discuţie ca un anagajat la Salvamar cînd vede că cineva se duce la fund, voind să spună ceva în ajutorul lui Franky —, Mustăcilă îi şi dă răspunsul pe loc, prompt:

"Neutralitatea este o chestie de strategie şi de timp. Şi noi am fost neutri, ba chiar şi aliaţi cu Germania, şi ne-au forţat să intrăm în război contra lor. O să fie şi ei obligaţi de va fi nevoie. Iar chestia cu apartenenţa este un fapt istoric care se schimbă de la o zi la alta, care dacă azi este aşa, el poate fi şi altfel, căci aşa-i istoria, nu-i matematică să rămînă tot mereu la fel," zice categoric soldăţoiul...

"Atunci vom fi obligaţi să deschidem un al doilea front în Marea Neagră", zice Franky hotărît... "O să debarcăm în România, la Constanţa", spune el cu o falsă mînie, căutînd ca, diplomatic, desigur, să-i scapere cîteva priviri aprige ieşite din lumina ochilor şi trimise soldăţoiului-mareşal; care acu, brutal şi viclean, îi fixează într-ai lui ca două suliţi înfipte la o distanţă mică una de cealalta, cu care imobilizezi ceva pe veşnicie. Simţind probabil că în dosul acestor priviri scăpărătoare este şi decizie şi forţă pentru a o aduce la îndeplinire, întocmai ca o panteră flămîndă care deşi n-are nicidecum de gînd să se retragă, dar vrea neapărat ca la plecare de acolo de unde e să înşface cît mai mult din ceea ce a prins mai înainte în gură, soldăţoiul ia degetul arătător de pe strîmtori şi ducîndu-se cu mîna la buzunarul de sus al tunicei, chiar deasupra şirului de decoraţii puse în dreptul inimei, scoate de acolo pixul cu mina roşie şi cu el trage o linie fermă pe planiglob sfîşiind Germania în două, ca şi Austria, ocolind Turcia pe la nord şi ajungînd la ţărmul Mării Negre...

Franky şi Willy nu schiţează de data asta nici un gest; asta putînd fi interpretat şi ca acceptare şi ca întîrziere în protest. Ba, cum Hanibal se mîngîie acum singur cu capul de buzunarul hainei lui Willy, acesta ia de lîngă el mănuşa, o aruncă în colţul camerii de oaspeţi din Castelul Amăgirilor în care se trasează acum soarta omenirii, şi-i strigă: ..."Aport, Hanibal!"... Javra latră şi din două salturi ajunge la ea, mîrîe, o ia în gură, o smunceşte zdravăn, clătinîndu-şi capul în dreapta şi în stînga — el presupunînd că e un iepure care ar vrea să-i scape, muşcîndu-l sau sgîrîindu-l cu labele, prin acest gest dulăul vrînd să-i rupă şira spinării — şi cînd crede el de conviinţă c-a făcut-o, la fel, sărind în sus numai de două ori, ajunge iar lîngă Willy, punîndu-i-o între picioare... "Bravo, Hanibal!", îi răspunde Willy, apoi merge cu mîna la cutia de tablă, o deschide, ia un cremvuşti şi i-l pune în gură — cremvuşti pe care Hanibal îl înghite, ai spune, nemestecat, mai multă treabă avînd cu linsul buzelor care-i atîrna flasc de maxilarul de sus decît cu mestecatul propriu zis...

In tăcerea asta care se instalează, venind ca un fel de recreaţie în clasă fără permisiunea copiilor de a ieşi afară, Franky se uită la teancul de reviste sexy şi, de nervozitate — sau poate numai de stupefacţie şi de crah —, ia o revistă răsfoită poate de zeci şi sute de ori şi o deschide la un nud parcă anume chiar acolo unde poza este făcută în întregime pe două pagini — pe cum se vede, piesa de rezistenţă a revistei —, apoi, răsucind-o, ca să-i vină celuilalt în axa vederii sale, îi spune: "Uite, uite aici Willy, ce rotunjimi! ce coapse!!, ce piepţi la ea!!! Aşa ceva"... Mustăcilă, ocupat cu de-ale lui, ia globul pămîntesc din axă în braţe şi-şi pune tandru capul pe el a posesie parcă, dar şi a tandreţe, chiar ca un copil cînd i se dă de ziua lui de către părinţi, care vor să-l răsplătească pentru cumînţenia avută, o minge nouă — prima pe care o are el în viaţa lui. Chiar de aceea îşi cheltuieşte acum tot dispozitivul posesiei şi a stărilor afective cu ceea ce are el atît de bine strîns în braţe...

Ba, văzînd că are destul timp, se scoală de pe scaun, aruncă globul pămîntesc în sus şi joacă volley cu el de unul singur, prinsul distrîndu-l mai mult decît aruncatul — acesta fiind un fel de a-şi stimula plăcerea ca să-i vină, a-i face loc, a-i da ocazie sau motivaţie să se producă şi apoi s-o savureze. Apoi, în final. Mustăcilă s-aşează iarăşi pe canapea şi-şi reia jocul lui preferat. Astfel, aşezat pe burtă, el loveşte globul pămîntesc aruncat în sus cînd c-o rotunjime cărnoasă de dinapoi cînd cu ceialalta, uitîndu-se cu faţa şi capul răsucit cum îl poate stăpîni chiar şi cu partea asta, aşa cum vrea şi-i cade lui mai bine...

Rămaşi singuri la masa rotundă, numai în doi acum, Franky, continuînd să răsfoiască pe mai departe nuduri şi să le privească fără să ridice capul din revistă, i se adresează celuilalt în irlandeză:... "După ideile pe care le proferă ăsta despre revoluţia proletară mondială, parcă şi văd ce o să se întîmple în chenarul ăsta încercuit cu roşu, la răsărit de linia trasă de el"... "Ca întotdeauna de cînd istoria este istorie — mai corect şi mai bine spus, de cînd lumea este lume" —, zice Willy, luînd chiştocul de havană, a cărui fum cald îl ardea la buze şi la limbă, şi scoţînd alta întreagă din buzunar. După ce îi rupe mucul între dinţi şi îl scuipă în scrumieră, Willy-grăsunul o aprinde aici de la cealaltă încă nestrivită şi o pune în gură; în timp ce rămăşiţele fumegînde a aceleia din mîna stîngă le pune acum în scrumieră. După ce mai întîi aşează chiştocul cu faţa în jos să-l poată strivi mai bine şi mai cu folos, Willy îl apasă şi striveşte ca pe ceva viu pe care îi este ciudă şi îl detestă...

"De vor să aibă libertate", mai adaugă Willy uitîndu-se după dulăul plecat prin cameră, "să lupte să şi-o cîştige"... "Hanibal!", strigă el parcă sub impresia unei nesiguranţe în ceea ce mai are ca posesie, a unei clarviziuni istorice care-i bîntuie insistent parcă mintea privind cele ce-ar putea surveni în viitor. După ce el însuşi, în joacă numai i-a aruncat mănuşa în colţul camerii unde-l descoperă a fi, Willy cuprins acum parcă de o inexplicabilă angoasă, răcneşte cît poate de tare: "Lasă potîrnichea Hanibal". Dar Hanibal, care nu cunoaşte decît

reflexul de a apuca bine în gură ceea ce i se dă, a-i strivi total rezistenţa pînă la completa ei anihilare, şi a o lua apoi în gură, face şi de data asta absolut la fel, cum o făcuse de atîtea ori pînă acum, — spre puţina satisfacţie a lui Willy, de data asta. Numai de data asta!...

In timpul ăsta, Franky, fără prea mare interes nici preocupare, ci doar aşa, să fie, face să-i defileze prin faţă nuduri-nuduri şi imagini fragmentare din ele, în special petece de negreaţă redate în incidenţe tot mai deosebite şi mai sofisticat fotografiate, făcînd din acest hoby un fel de paradă pornografică, din care mintea, stînd la tribună, îşi alege acum doar ceea ce doreşte şi de unde vrea. Aducîndu-şi parcă aminte de cele la care rămăsese cu gîndul mai înainte, între două nuduri privite, el îşi scapă aproape involuntar părerea către celălalt:... "Preţul libertăţii este lupta pentru a o obţine". Desigur, zice el asta gîndind ca acel care se simte mult prea departe de un pericol pe care şi-l intuieşte a fi şi a apare pe cîmpiile Europei... "Luptă-luptă", zice Willy, care geografic se simte mult prea aproape de pîrjolul intuit, "dar nu cu aceste satanice figuri", zice el — de data asta parcă străpuns de un fior, o prevestire care soseşte în minte cu informarea doar simţită afectiv, cu nuanţa de rău, dar nu şi cu ştirea ce şi cum anume se va întîmpla. Drept care, rămîne adînc îngrijorat şi preocupat în chestiune...

Atunci cînd Mustăcilă îşi termină jocul de făcut, îşi ia globul pămîntesc în braţe, îl pune în axă, la locul lui, şi-şi aţinteşte hulpav ochii pe planiglob, în cercul roşu, care este acum proprietatea lui de fapt, privind-o întocmai ca pe o pradă adusă de la un vînat — o pradă care-i sosise fără să tragă nici un foc de armă, de parcă animale domestice ar fi avut el acolo, pe care doar a trebuit să le găsească şi mîne din urmă ca să fie a lui. Şi încă nişte animale domestice care se supun cu o deosebită docilitate şi fidelitate la voinţa stăpînului şi nu ceea ce se vînează — care-ţi pune mult mai multe probleme...

Văzîndu-l cum îşi priveşte cuvenitul, intrigat de ce mai e în capul lui, Franky îl întreabă: ..."Şi nu credeţi că popoarele încorporate în linia aceasta cu roşu de dumneavoastră se vor răzvrăti să-şi recapete libertatea?"... Dar duhul răului, sigur pe sine, îi răspunde:... "Dacă va mai avea cine să se răzvrătească, căci tuturor le este bine cunoscut de cînd lumea este lume faptul că pe cît de mult se sbate să scape o muscă prinsă în lipiciul din bucătărie, pe atît se leagă ea înşişi mai strîns şi bine acolo şi pe atît îi este mai sigură moartea ca sfîrşit a tuturora. Aşa încît, tot pe atît vom fi noi mai siguri de victoria definitivă asupra lor. Dacă nu vor şti încă cine li e stăpînul lor după războiu şi cine-i acum slugă, vor afla deîndată", îi mai scapă satanomul o planificare ce are el de gînd să facă în viitor. "Insă asta, cu preţul care-l merită cunoaşterea aceasta", le mai adaugă el...

Auzind cele de mai sus, Franky şi Willy se uită unul la celălalt întocmai ca într-un dialog secret făcut doar între minţi pe cale telepatică, fără participarea gurii. Şi asta, chiar dacă apreciaţi după fizionomie îi poţi descoperi a avea o cît de cîtă îngrijorare, cu destulă rezervă în dosul ei că lucrurile nu se vor întîmpla în final chiar aşa.

Sau, poate — mult mai de presupus aceasta — că acea conflagraţie, deşi va veni, n-o să-i atingă şi pe ei, ca cei fiind mult prea departe atunci de incendiul european deja declarat...

* * *

Indignat la culme de toate cele pe care le văd aici prin spaţiotemperoscop, îmi iau ochii din obiectiv şi caut cu privirea să-l întîlnesc deîndată pe heruvimul cu gropiţă în barbă, care-mi fusese mentor la instruirea mea, învăţîndu-mă cum anume să privesc şi cum să-l mînuiesc. Il descopăr stînd lîngă celălalt cu aripioarele cu vîrfurile încrucişate întocmai ca a porumbeilor cînd stau pe straşină mai înainte ca să-şi ieie zborul, fiecare privind cu nesaţ în ochii celuilalt, de parcă fiecare ar citi ceva nespus de interesant acolo... "Nici urmă de îndoială că sînt angajaţi într-o convorbire telepatică unul cu celalt", îmi spun eu mie însumi. Zic asta, fiindcă explicaţia aceasta îmi este acum mai la îndemînă. Deşi, dac-ai căuta să vezi lucrurile mai în ansamblu, ai putea spune tot aşa de bine că şi unul şi celalt contemplă grădina cu trandafiri şi lacul plin de nuferi de lîngă ei, fiecare privind în dosul celuilalt. Căci grădina e plină de trandafiri, de lalele, dar mai cu seamă de crini, care răspîndesc acu parfumuri cu adevărat suave, de ai putea spune că chiar despuiat de simţuri periferice fiind, sub formă de conştiinţă pură, deţinînd acum numai simţul central, care-i rezultat din toate cinci laolaltă, pluteşti cu el în dînsele. Or, poate, şi mai mult decît atît, după privirea lor senină şi adînc preocupată, pe cum ţin floarea de crin în mîna stîngă, — pe cea dreaptă făcută căuş ţinînd-o în poala robei —, ai putea spune tot aşa de bine şi că privesc în Haos, la galaxiile îndepărtate, observînd cum sclipesc aştri ca nişte ochi ai Universului pe cale să se închidă, dar mai cu seamă stele care ard, lăsînd în urma lor doar dîre lungi de foc, care se sting de la clipă la cealalta...

Probabil, totuşi, îmi zic eu mie însumi ca explicaţie la ceea ce văd la ei, că oricum ar fi, tot de o conversaţie telepatică va fi vorba aici, de recepţii de informaţie de tipul ăsta, căci deîndată ce am dat cu ochii de el, acesta se şi scoală şi vine repede lîngă mine... "Dar cum este posibil aşa ceva?!", protestez eu, emanînd un gînd acuma către ei, însoţit de revolta cuvenită — gînd pe care nu-l mai pot păstra în mine... "Cum pot trei oameni să decidă aici soarta popoarelor, a lumii întregi?, să vorbească ei în contul lumii?"...

Deîndată ce percepe cu mintea cele de mai sus, heruvimul mă priveşte îndelung blajin, poate puţin dojenitor. Şi cum deja este lîngă mine, face degetul arătător cîrlig şi cu dosul lui mă ciocăneşte iar în cap ca atunci cînd baţi în uşă înainte de a intra în odaie sau ca atunci cînd încerci prin ciocăneală un pepene la coajă să-l vezi de-i copt sau nu. Apoi, după ce analizează sunetul produs, i se adresează

celuilalt cu-o mare siguranţă în cele afirmate:... "Musafirul nostru nu s-a eliberat complet de influienţele venind din chimia sîngelui şi a cărnii legate direct de simţuri!"... După asta se întoarce către mine şi-mi dă replica aşteptată la întrebarea pusă: ..."Asta ar trebui să-i întrebi pe oameni, pe acei ce port în dînşii conştiinţa încă strîns legată de simţuri şi de raţiune — sau mai bine zis raţiunea legată strîns de ele — şi nu pe noi, care sîntem conştiinţe pure, căci numai răspunsul lor te poate satisface în întregime... Ei înţeleg şi practică dreptul şi nedreptul complet amestecate, căci de un amestec al influienţii conştiinţii cu impulsul venit din chimia cărnii este vorba la ei; pe cînd pentru noi, totul e privit doar sub aspect moral, nelegat nicicum de vreo influienţă oarecare venită de la simţuri. Iată pentru ce binele şi răul, dreptul şi nedreptul la noi, care sîntem conştiinţe pure, este numai în raport cu raţiunea pură; pe cînd la ei, ca şi la tine, practica binelului şi a răului întotdeauna sînt amestecate, pervertite, hărţuite încoace şi încolo, cînd luînd partea uneia din părţi cînd a celeilalteia — mai ales a simţurilor şi a raţiunii. Aşa încît, căutînd să satisfacă mai întîi simţitul şi după aceea cerinţele conştiinţii pure, nici nu-i de mirare că poţi să vezi ceea ce vezi... Chiar de aceea uneori ţi se pare că înţelegi ceva făcut ca avînd o raţiune şi un rost moral, dar de cele mai multe ori, deloc; aşa cum văd că este cazul chiar acum cu tine"...

Aşa se face că, furios fiind la culme de cele ce văzui, dar mai cu seamă de explicaţia ce mi s-a dat, ştiind eu bine că chiar aşa s-au petrecut lucrurile în realitate, cum văzui că s-au petrecut aici, indignat peste măsură, ca un ieşit din minţi, răsucesc cu o furie turbată şuruburile spaţiotemporoscopului, ca să nu mai văd ceea ce văd în el. In felul cum procedez acum, fac întocmai ca cineva care aflîndu-se cu nevastă-sa în maşină îi cicălit mereu în aşa măsură că îl face, sărmanul, să se înfurie atît de mult, încît, la un moment dat, răsuceşte c-o furie atîta de turbată volanul maşinei pe care-l ţine în mînă, că în nebunia lui uită că-şi poate deteriora direcţia maşinii. Şi o face, fiindcă vrea s-o ia în altă direcţie acu; desigur, cu totul diferită de aceea în care a mers pînă acum — poate chiar într-o direcţie total necunoscută —, numai pe aceea pe care a fost pînă acum să nu mai fie; din moment ce cele petrecute pîn-acu i-au displăcut la culme şi numai locul acesta nu-l mai vrea deloc să-l aibă în văzut, simţit şi înţeles...

* * *

IV. RĂSPLATA ŞI PEDEAPSA, BINELE ŞI RĂUL, AU O COSMICĂ ÎMPĂRŢEALĂ PENTRU FIECARE.

Pe cum stau aşa aici pe steaua asta îndepărtată, aş zice acum, în balonul ăsta imens de lumină, judecat după întunericul din jur, însoţit doar de mine însumi — ca o umbră singuratecă în Neant , dar perfect de conştientă de mine însumi —, mă văd parcă tot mereu-mereu remaniindu-mă în mine însumi prin gîndurile care îmi ţin loc de transformare, aşa cum corpul ar face-o fizic dacă l-aş avea... Aşa încît, de ar fi un microscop şi pentru umbre şi altcineva care să mă privească, apoi atunci acela ar putea vedea cum gîndurile mele joacă rol de pete întunecate, alternînd cu altele ceva mai luminoase; pete care se mişcă una în locul celeilalteia. Deşi umbra ca atare — eu însumi — rămîn tot mereu-mereu acelaşi, cu acelaşi potenţial de gînduri şi de informare... La un moment dat, nu ştiu ce-mi veni aşa deodată să mă uit în jurul meu şi-i văd iarăşi pe cei doi heruvimi cum stau şi conversează între ei, fixîndu-şi insistent privirea unul în ochii celuilalt. Şi o fac atît de liniştiţi şi de nevinovaţi, de ai jura chiar că discuţia, conversaţia avută, le face o nespus de mare bucurie — le aduce o fericire chiar. Aşa încît nevoind să-i turbur din cele ce-şi vor fi avut de spus şi cunoscînd eu foarte bine că singurul mod de informare pentru mine aici e spaţiotemporoscopul, cu toată supărarea avută ceva mai înainte, pun mîna iarăşi pe şuruburi şi iar le manevrez — de data asta cu mai multă precauţie, aşa ca Spaţiul şi cu Timpul să fie sincrone în ceea ce gîndul îmi va fi ales de cunoscut. (Asta nici chiar eu însumi putînd şti aşa de bine, din moment ce mi se spuseră de către heruvim mai înainte că aşa ceva se face adînc-adînc în străfund de minte, undeva, alegerea venind la suprafaţa conştiinţii gata plăsmuită şi ritmul desfăşurării lucrurilor sau a fenomenelor culese de el de la sine stabilindu-l dînsul. De aceea, caut să mă concentrez cît mai mult posibil de se poate, pentru ca prin cele de la suprafaţa minţii, conştiinţii mele, să nu turbur nici alesul şi nici ritmul stabilit de profunzimea minţii — aşa cum a fost sau este realitatea lor în raportul minţii mele...

Dar, o Doamne, cît de puţin ne cunoaştem noi pe noi înşine în străfund de minte! Căci ce groaznică surpriză îmi fu dat să am de data asta!... Cine s-ar fi putut gîndi vreodată la aşa ceva?!... Deîndată ce pun la punct spaţiotemporoscopul şi-l adaptez ca pentru explorare,

privirile mi se împăienjenesc de groază şi de teamă, încît încremenesc cu totul, de parcă mintea însămi ar fi îngheţat în mine, după ceea ce a văzut prin el. De la un firav şuvoi de teamă structurată în mine chiar cu puţin mai înainte de a privi prin el — o teamă venită la început fără nici un fel de justificare, ca un fel de precunoaştere fără cunoaşterea adevărată, manifestată doar prin presimţiri din afectiv transmise —, o teribilă groază mă invadă deîndată. Odată cu primele imagini sosite năvalnic în mine, întocmai ca un torent de ape curgînd prin ravenele de munţi stîncoşi despărţiţi adesea de prăpăstii adîncite — un torent ce-şi înmieşte brusc volumul şi puterea, cu fiecare clipă scursă — şi groaza în mine mi-a crescut cumplit. Aşa încît, în faţa celor văzute, am îngheţat de frică şi nu alta.

* * *

Doamne, Dumnezeule, dar ce să însemne asta?! Nu pricep nimic din ceea ce văd acum!... Să se fi stricat aşa, deodată, spaţiotemporoscopul, dînd imagini cu adevărat halucinante, ca rupte din delire şi coşmare de nedescris ca înfiorare?!... Ce aş putea eu crede acum că s-a întîmplat aici?! Ori mintea nu vrea să înţeleagă ceea ce vede, înregistrează ea ca realitate, menajîndu-mi firea, ori, într-adevăr, ceea ce pot vedea acum depăşeşte cu mult-cu mult închipuirea, că înregistratul perceput nu mai încape acu în ea!... De văzut, văd bine ceea ce văd, dar de groază şi înfiorare nu pricep nimic din toate cele ce mi se întîmplă în faţă, ci doar simt în mine groaza, neliniştea, teama şi anxietatea. Acestea m-au pătruns acuma atîta de adînc, c-aş spune acum că sînt străpuns pînă în străfundul firii şi simţirii mele de năvalnici fiori de ghiaţă. Intreaga conştiinţă îmi este acum cumva înstrăinată de mine însumi, în aşa fel că parcă de adevăratelea mă simt a nu mai fi eu însumi, acel de odinioară, capabil a sta deasupra simţului, putînd a fi în măsură să-l strunesc — tot timpul apelînd la raţiune şi făcînd un echilibru între mine şi mine însumi —, ci-s pur şi simplu o simplă jucărie în mîna terifiantului, care face tot ce vrea din mine...

Ca întotdeauna atunci cînd groaza, simţitul terifiantului de nedescris, îţi invadează firea, te supune şi te desarmează de tot ce ai putea tu însuţi face pentru tine să te mîntuieşti de rău, să te poţi elibera de el, uluit de groază, fără ca să vreau anume, îmi iau mîinile de pe spaţiotemporoscop şi repede privesc în jur ca pentru ajutor. Doar că n-am ţipat de groază. Deşi, probabil, aici şi în situaţia asta fiind, totul petrecîndu-se în conştiinţa ta, prin acele magice şi tainice forme de a-ţi face cunoscut simţitul, în dorinţa ta de a obţine ajutorul altcuiva, cînd vrei să iei deîndată legătura repede cu cineva, apelul de ajutor, ca şi groaza care te-a cuprins se şi fac repede cunoscute prin tainice gînduri aceluia ce poate să te ajute...

Aşa încît, de unde stătea cu compania lui în delectare telepatică priviri fixate în priviri, heruvimul cu gropiţă în barbă, simţîndu-se dator ca să-mi explice şi, probabil, şi să mă înbărbăteze, îl lasă pe celălalt, privind spre dînsul înapoi cu un fel de gest voind a fi o scuză că trebuie să lase discuţia în gînduri acolo unde ajunsese ei, şi se îndreaptă către mine. O clipă doar de şi-a pus el ochii pe spaţiotemporoscopul meu şi şi-a şi luat-o repede din el. Aşa încît, privind către celălalt care aştepta deja un rezultat privind ceea ce constatase el a fi la mine, numai că-l şi văd cum încuviinţează către celălalt, dînd din cap a un fel de: ..."Da; da; acolo a ajuns: la prezentarea umbrelor în faţa Tribunalului Ceresc pentru dreapta judecată"...

Eu rămîn năuc pe mai departe. Ba, aş putea spune acum, după explicaţia avută, şi mai năuc decît eram mai înainte, din moment ce aud cele pe care le aud acuma de la dînsul — lucruri din care nu pricep de data asta absolut nimic —, căci la o nepricepere anterioară, pe cum văd, mi se mai adaugă acum o şi mai mare nepricepere venită de la cele spuse acum de el. Aşa încît, aş putea spune că ceea ce simt în mine acum a devenit cumva o spaimă dureroasă, care a generat în mine setea imperioasă de a şti neapărat ceea ce vrea să însemne asta...

Văzînd că el nu se grăbeşte să mi-o spună, voind probabil să mă lase ca să fierb în mine însumi, mă decid ca să-l întreb cum vine asta — mai cu seamă că ceea ce spune el este tocmai contrar credinţii mele... "Ce umbre?", îi spun eu heruvimului emiţînd spre el un gînd-torpilă, care cu siguranţă că l-a străpuns instantaneu... "Ce Tribunal Cosmic pentru judecată??!... De ce dreaptă judecată îmi vorbeşti???!", îi zic eu — toate cele de mai sus puse în aceiaşi întrebare. La care heruvimul se grăbeşte cu răspunsul dat... "Un prost cînd vrea să se instruiască în ceea ce nu ştie, căutînd să aibă explicaţii de la acei ce ştiu, îţi pune o singură întrebare deodată; dar cînd cineva îţi pune trei într-o singură respiraţie făcută, dar mai cu seamă cînd sarată a fi total nedumerit ce-i sufletul, cum poate fi numit aşa ceva?! La care întrebare să-ţi răspund eu mai întîi de toate, din moment ce-mi dai dovadă că nu ştii absolut nimic — asta pe de o parte; dar şi că vrei să ştii neapărat totul dintr-o dată, pe de altă. De parcă toată lămurirea asta ţi s-ar putea da ţie chiar între două respiraţii şi tu să înţelegi perfect. Ba şi să fii în întregime mulţumit cu cele înţeles"!, îmi spune el blînd, dar cu asprimea şi mustrarea ce reies singure din cele de mai sus... "Să-ţi spun de judecată ce-i, atîta timp cît tu habar nu ai ce-i sufletul în esenţa lui, ce raţiune are el de a fi, ce origine şi ce finalitate are el spre care navighează tot mereu cu existenţa sa?!"...

La toate cele spuse de heruvim, eu tac şi înghit afrontul, fiind hotărît în mine însumi ca să tac pîn-la sfîrşit, dar el, întrebător — insistînd chiar cu întrebarea — mă mustră şi parcă anchetează, cum şi de ce nu ştiu: din lipsă de instruire sau din lipsă de pricepere, depinzînd de structura conştiinţii mele. Cum eu îl văd tot timpul insistînd ca să-l clarific în cele ce mă întreabă, pătrunzînd cu gîndul în chiar gîndul meu — ce parcă acu mă înghioldeşte să-i dau răspuns neapărat —, mă decid ca să i-o spun... "Cum aş putea avea habar de

suflet" — mă străduiesc eu ca să-l fac să ştie, făcînd-o deosebit de blînd, ca să nu-l supăr —, "din moment ce ştiu prea bine că nu poate fi aşa ceva, că omul nu-i nimica altceva decît materie în sine, sistem viu plăsmuit din materie moartă, care se naşte, creşte, se desvoltă tot mereu, pînă cînd moare, atunci cînd i-a venit lui timpul pentru asta — conştiinţa sa nefiind altceva decît aburul din lut", îi spun eu. "Un abur care dispare deîndată ce lutul s-a răcit", îi mai adaug după asta eu.

"Corect şi drept este ce spui numai în parte", îmi răspunde heruvimul, "Căci, după cît constat, nu vezi mai mult decît atît cît ţi e nasul, sau pînă la picioare", îmi spune el. "Te-ai întrebat vreodată în baza cărei legi, dar mai ales de unde vine, se naşte, creşte, se desvoltă, apoi moare fiinţa omenească?", mă întreabă el. "Aş vrea să ştiu că tu cunoşti măcar aşa ceva, referit chiar şi numai la cele corporale — singurele pe care tu pui bază şi în care crezi cu adevărat. Căci, cît despre conştiinţă, suflet, fiind o chestie mai complicată, nu putem vorbi aici şi acum, fiindcă n-ai înţelege nici o boabă. Deşi, în mod sigur o vei face deîndată, cînd vei avea destule premize pentru asta — cînd vei avea mai multe cunoştinţe şi un suport solid a originii, facerii şi desvoltării lumii şi a omului — premize sănătoase în înţelegere pe care să-ţi steie raţiunea", zice el...

Fiindcă nu ştiu, eu tac şi-mi aplec deîndată capul a supunere şi semn că vreau s-ascult asta de la dînsul. Heruvimul înţelege dorinţa mea şi luîndu-mă din dreptul spaţiotemporoscopului pe care îl am în faţa mea, mă duce la celălalt al lui, pe care-l face liber. Ajuns acuma lîngă el, întocmai ca un copil care în joacă dă brînci cu degetul la o sfîrleazâ, el îl loveşte aşa de tare că la roata de la şurub nu i se mai văd în învîrtire spiţele din mijlocul ei, ci doar din ea rămîn numai pete de lumină strălucind — pete de lumină ce se fugăresc cu altele mai întunecate — , el tot învîrtind şuruburile spaţiotemporoscopului din dreapta şi din stînga, pînă cînd ele de la sine, după un răstimp de vreme, se opresc pe loc. După ce el însuşi îşi pune ochii în ocularul lui şi priveşte acolo bine, îi ridică, mă ia de mînă şi mă invită ca să privesc şi eu...

Invitat, îi iau locul la ocular şi mă uit şi eu acolo, înăuntru. Aici trebuie să spun neapărat că de unde întristarea m-apucase dincolo, la spatiotemporoscopul meu, aici, din contra, exaltarea, bucuria, marasmul, extazul, aş putea spune, m-a cuprins de la primele imagini apărute în ocular. Ba încă, m-a cuprins aşa de mult, că n-apuc să pot vedea tot din ceea ce mi se arată privirilor prin el, că fiind cuprins de exaltare, deodată şi exclam: ..."Dar aşa ceva-i fantastic! E divin!! E de neînchipuit de mintea omenească a putea fi şi a se petrece aşa ceva!!!", scap eu ca reacţie deodată, cuprins de entuziasm şi exaltare, spunînd cele de mai sus aproape fără voia mea, fiindcă chiar aşa şi este în fapt... "Descrie ceea ce vezi", îmi spune heruvimul ţinîndu-şi bine privirile pe mine, "ca să fiu eu sigur că ceea ce vezi, vezi într-adevăr corect şi că n-ai pierdut vreo fază din tot ceea ce vei vedea acum"...

O, Doamne, aşa ceva nici chiar în copilăria mea nu am văzut, atunci cînd fantasticul ales să mi s-arate era bine pregătit şi mînuit cu atîta grijă de părinţii mei în noaptea sfîntă de Crăciun şi Anul Nou, cînd se împuşcau departe în văzduh jocurile de artificii. Chiar aşa este ceea ce văd acum, mai mult decît fantastic. Căci dacă fantasticul văzut atunci mi se unea deîndată cu un alt fantastic, adus de data asta de fantezia-mi de copil — prin fecundare ele dînd neînchipuitul, acel ceva de nedescris — acuma mi se pare totuşi că am mai mult decît atunci", îi spun acuma eu acelui care mă făcu mai înainte să privesc prin spaţiotemporoscopul său, pus într-o anumită fază de eveniment ce trebuie văzut... "Văd cum aici, sub mine" îi relatez eu acu grăbit, "deodată un fantastic bulgăre de diament, aş spune, a explodat întocmai cum o face o grenadă, apoi bucăţele din el s-au prefăcut şi ele la rîndul lor în bucăţele şi mai mici; ca după asta şi acestea să se spargă în altele, şi tot aşa mereu-mereu, pînă cînd Haosul întreg a fost umplut cu o pulbere de diament strălucitoare, tendinţa părticelelor fiind să se tot împrăştie încontînuu şi să se tot dividă", în zic eu...

"Ei bine" zice heruvimul aflat chiar lîngă mine, "ceea ce văzuşi tu aici şi acum n-a fost altceva decît Universul, materia toată condensată într-un Atom Central, care a explodat. Acum deci, pentru prima dată s-a pus Timpul şi Materia în mişcare, Timpul începînd acuma doar să se desfăşoare de la zero şi Materia să-şi facă prima ei mişcare în Haos, să se tot transforme încontinuu. Ea a început de la cît văzuşi, un fantastic bulgăre de diamant, care tot fragmentîndu-se mereu-mereu în sisteme tot mai mici, în viziunea ei, a trecut prin forme diferite, de la galaxie la microb. Aşa încît, chiar aşa cum îţi spusei, explodînd ca o grenadă, din cauza milioanelor de grade de temperatură avută în mijloc şi tot atîtea atmosfere în presiune, Atomul Central s-a spart în guasari, în galaxii, acestea în sori-planete-sateliţi... şi tot aşa mereu-mereu, creînd sisteme de tot felul, pînă la purece sau la microb — omul fiind şi el printre acestea toate", îmi explică el...

"Văzuşi deci aici", continuă heruvimul, "nu numai cum Timpul şi Spaţiul se pun pentru prima dată în mişcare, dar şi cum forţa de la origine, ca şi legitatea sistemică — aceea de a se creia tot felul de sisteme după schema şi cadrul sistemelor în general, naştere, existenţă, moarte — se distribuie din ce în ce mai jos în sistemele creiate, acum legea aflîndu-se în dosul fiecărui vechiu sau nou sistem creiat, ea făcîndu-l să fie ceea ce este şi să devină ceea ce trebuie ca să devină", zice el...

După ce heruvimul dă brînci din nou la cele două şuruburi a spaţiotemporoscopului ca să se miştе, de data asta în rotaţie înversă, mă invită iarăşi să privesc, atunci cînd roţile s-au oprit pe loc. Punîndu-mi mîinile pe ele şi făcînd ceea ce trebuia să fac, revăd iarăşi spectacolul văzut mai înainte. Numai că de data asta văd petrecîndu-se totul invers de cum a fost mai înainte: pulberea care umplea acuma haosul nemărginit o văd cum parcă se grupează încetul cu încetul în

praf din ce în ce mai mare, apoi în bulgări de diamant tot mai strălucitori şi mari, cu toţii tînzînd să se adune iarăşi la un loc. Aşa încît, după cîtva vreme chiar aşa făcu: văzui ca la început acelaşi diamant masiv strălucitor, ca un singur ochiu a Haosului întunecos şi rece, aşa cum a fost mai înainte să se spargă...

Uimit la culme de toate cele pe care le văzui aici, înainte chiar de a spune eu ceva, heruvimul îmi şi face cunoscut: "Văzuşi, şi cred c-ai înţeles", îmi spune el, "că-i vorba aici de marele Big-Bang, de apariţia şi dispariţia completă a lumii, de naşterea şi dezvoltarea Universului, cu moartea şi rezorbţia lui în sine însuşi. În esenţă deci tu văzuşi aici Legea Vieţii şi a Morţii, care, precum ţi-ai dat tu însuţi seama, n-a apărut odată cu Universul — cu atîta mai puţin după ce el a apărut —, ci a venit de dincolo de Materie şi Timp, din Absolut. Aşadar, tu însuţi văzuşi aici faptul că viaţa şi moartea la un loc fac un adevărat ciclu. Aşa încît, acestei legi, pe cum văzuşi, i se supune atît Universul ca întreg, cît şi omul, purecele, elefantul sau microbul, firul de iarbă, ca şi galaxia, tot ce-i sistem viu ca şi sistem mort. Căci, nu-i materie să nu fie organizată în sisteme şi sistem să nu se supună acestei universale legi a vieţii şi a morţii", îmi spune el. "Precum tu însuţi deci văzuşi, acest ciclu al devenirii sistemelor are două faze, de viaţă şi de moarte, aşa cum ziua are faza de lumină şi de întunerec — ştiind tu foarte bine că amîndouă fac parte acuma din acelaşi ciclu"...

"Or", continuă să-mi spună heruvimul, "acum este simplu de înţeles pentru tine că din moment ce poţi descoperi că de dinainte de începutul lumii, a Universului ca atare, a Timpului şi a Spaţiului, a Timpului şi a mişcării, a transformării, pe cum tu însuţi ai văzut, Materia deja este dispusă într-un plan, o anume aşezare: aceea care trebuie să dea explozia e în centru aşezată, acea care trebuie să fie explodată pe marginile ei, asta înseamnă deci că de dincolo de Univers şi lume vine legea, planul prevederea desvoltării, evoluţiei, a vieţii şi a morţii. De aici poţi deduce în mod sigur faptul că-i vorba de o ordine aici — o ordine bine chibzuită în ceea ce trebuie să se întîmple odată cu formarea Universului şi ce să urmeze tot timpul după aceea. Aşa încît, dacă tu însuţi văzuşi cu ochii tăi că Spaţiul şi Timpul — în cazul nostru omul şi viaţa lui — au o ordine prestabilită de cu mult mai înainte de a veni pe lume, nu-i destul de clar pentru tine că Legea Vieţii şi a Morţii este dirijată de dincolo de Relativitate? Din moment ce tu văzuşi că din clipa cînd ia naştere Universul şi pînă în aceea în care moare, se rezoarbe în sine însuşi — făcîndu-şi ciclul de 84 de miliarde de ani în două faze strict egale, de inspir şi de expir, expansiune şi imploziune în sine —, descoperind că-i vorba aici de o transformare dirijată, nu-i clar pentru oricine că această ordine şi prevedere vine de dincolo de Spaţiu şi Timp, din Absolut?"... Văzînd cum heruvimul îmi face demonstraţii concrete expuse ca un logician sau profesor de geometrie în faţa căruia nu ai nici un răspuns, eu tac şi ca un şcolar supus ce-i dojenit îl las să spună mai departe. Lucru pe care el îl şi face...

"Aşa încît, din moment ce raţional, pe baza celor constatate, descoperişi că Spaţiul şi Timpul sînt manevrate de dincolo de ele, din Absolut, pe baza desfăşurării evenimentelor pe care le văzuşi, tu însuţi poţi deduce că există o Lege a Evoluţiei Universale care se aplică peste tot şi în toate: de la Universul privit ca un întreg şi pîn-la virus ca sistem. Or, ordinea aceasta, prevederea de dinainte de a se naşte Universul, înseamnă nu numai că Absolutul — spus în chipurile cele mai deosebite, ca: Esenţă Unitară, Spirit Universal, Zeul Suprem, Dumnezeu, etc. — există, dar şi că-i tot timpul activ în tot ceea ce se face. El însă lucrează prin intermediarii lui din Relativitate; existenţa lui cît şi puterea, ca şi toate celelalte atribuţii deţinute de el, fiind de văzut de noi în mod indirect, prin ceea ce descoperim că se face de la el în jos, în Univers, în Relativitatea pe care o putem vedea şi analiza — ea, numai ea, căzîndu-ne nouă sub simţuri. Absolutul ca atare deci este de necunoscut de noi. "Căci", zice heruvimul, "Absolutul, Dumnezeu, spune-i cum vrei, că tot corect este spus, este de domeniul raţiunii, cît şi al intuirii, pe cum văzuşi", mă face el să ştiu...

"Dar, pentru ca să înţelegi tu şi mai bine, cît mai cu seamă să nu te mai îndoieşti — avînd acum la bază raţiunea şi nu ficţiunea minţii —, să distingem în ceea ce tu însuşi ai văzut ca mod de desvoltare a Marea" Legi a Evoluţiei Universale ce se desfăşoară în Universul ca sistem, ca entitate, cu tot ce conţine în el ca sisteme subordonate, patru salturi mai imporante. Am să fac asta, ca să poţi avea tu însuţi cheia înţelegerii la toate nedumeririle avute ceva mai înainte, exprimate prin cele trei întrebări, ce mă făcu să-ţi fac demonstraţia de mai înainte"... îmi spune heruvimul...

"Fiindcă văzuşi tu singur că Universul s-a născut, s-a expandat, a atins un apogeu în evoluţia sa, apoi şi-a început el de la sine, însuşi involuţia încetul cu încetul, pînă cînd s-a rezorbit în sine, a murit — întocmai ca un vierme, om, sau orişice altceva ce-i viu şi moare —, să numim fixarea acestei Legi sistemi ce a Vieţii şi a Morţii, care face ca materia să se organizeze în sisteme vii sau moarte şi să evolueze după ciclul de mai sus cu naştere, devenire, moarte, "saltul a" făcut în Univers. Cum, pe baza celor de tine însuţi văzute şi raţional gîndite după asta, descoperişi că această lege vine de dincolo de Spaţiu şi de Timp, din Absolut, nu mai e nevoie să-ţi mai amintesc că de moarte nu este nicidecum scăpare pentru orişice sistem, fie el viu, ca omul sau firul de iarbă, gîndacul, elefantul, fie mort, ca Universul — din moment ce acestei legi i s-a supus de totdeauna şi Universul şi microbul", precizează heruvimul...

"Dar, cum din definiţie ştim acum că în conformitate cu susnumita lege totul evoluiază în sisteme, care-şi desfăşoară ciclul după cum văzuşi, la un moment dat, materiei moarte i se alătură Nemateria, Spiritul. Este "saltul b" făcut în Legea Evoluţiei Universale. Alăturîndu-se materiei de mai înainte şi dînd sistemele vii de la microb la elefant, Nemateria face cu Materia acu un cuplu strîns, dînd viaţă sistemelor vii inferioare, vegetaţiei, plantelor, organizate în sisteme. Deşi acestea au caracteristici cu totul şi cu totul deosebite faţă

de cele moarte, ca: plasticitate, sensibilitate, transmisia caracterelor primite, dispunere în feedback ocrotitor al vieţii... şi toate celelalte — ele totuşi rămîn pe mai departe supuse Legii sistemice a Vieţii şi a Morţii, care-i o lege universală. Ei, bine, acest nou stadiu al evoluţiei universale, în care Materia se cuplează cu Nemateria ca să deie viul, l-am numit "saltul b" — el fiind la fel de important ca şi cel precedent", îmi precizează heruvimul, chiar ca cineva ce ţine neapărat să mă instruiască, el ţintînd acuma bine cu instruirea asta în chiar explicaţia de mine însumi căutată să mi-o dea...

"Saltul următor", continuă deîndată heruvimul" care s-a făcut tot de la sine — desigur, cu plan de desfăşurare venind de acolo de unde ai văzut că vine, din Absolut — "saltul c", nu-i altceva decît o perfecţionare a celor întîmplate ceva mai înainte. Căci sistemele vii vegetale, perfecţionîndu-şi şi mai bine organizarea, ajung să aibă acum nu numai un creier, să se deplaseze, dar şi să aibă caracteristici a viului din ele cu mult-cu mult superioare, aşa cum cunoşti a fi. Deşi sisteme vii amîndouă fiind, este mare diferenţă între vrabia şi copacul pe care stă — informarea din mediul, ca şi capacitatea fiinţii de răspuns fiind acum incomparabil mai superioare la primul sistem, vrabia, faţă de celălalt, copacul. Ceea ce justifică saltul "c" ca fiind o mai mare perfecţionare a lui "b"...

"Ei, bine, ca să-ţi poţi acuma explica tu singur, de la tine însuţi, nelămuririle ce le avuşi cu privire la existenţa sufletului, urmăreşte-mă în cele ce-ţi voi spune eu acu şi ai să înţelegi prea bine neînţelesul tău de pîn-acum", mă face ca să ştiu acuma heruvimul. "In ultimul salt făcut, "saltul d", se întîmplă miracolul neaşteptat", îmi spune herivumul. "Căci, în baza aceleiaşi Mari Legi a Evoluţiei Universale, cunoaşterii animalului i se adaugă acum conştiinţa omenească, abstracţiunea, suprasistemul, partea independentă şi autonomă, conştiinţa pură, de care ai mai auzit ceva mai înainte. Această parte nou apărută la om — numai la om — supune şi transfigurează firea, animalul de pîn-acum devenind om, adică "animal metafizic", capabil să privească în sinele său, să se analizeze, judece, compare cu un cod moral şi să se autopedepsească chiar — lucrul pe care nu-l vei întîlni niciodată la nici un animal. De ce? De aceea că-i vorba aici de ceva independent de fire, de corp, ce-l poate pedepsi ca cineva de dinafara lui...

"Aşa se face că omul acum îţi apare ca fiind în două ipostaze: una care apără firea — animalul de pîn-acum —, cealaltă parte din conştiinţă, de deasupra sa, comportîndu-se de parc-ar fi o parte străină de om — aşa de mult apără codul moral. Aşa încît, deşi-i în om, deşi deservindu-l în nevoi, ea poate deveni contra firii, din moment ce în ea — cum e cazul în sinucidere — stă acum şi judecătorul şi călăul care execută sentinţa dată. Ba, uneori stă şi temnicerul, care-l supraveghează pe om o viaţă întreagă să nu evadeze din pedeapsa sieşi aplicată, autoimpusă — cum este cazul în damnare. Să nu mai spunem cît şi cum îşi execută funcţia de judecător şi de călău conştiinţa în autosuprimare, în sinucidere", îmi spune el...

Dar eu, deşi auzind acu foarte bine cele pe care mi le-a spus, poate pentru că nu-l urmărisem chiar atît de bine, poate ţinînd să mă menţin pe poziţia avută ceva mai înainte, era gata-gata să-l întreb: "Ce tot vorbeşti?! Adică, explică-mi, cum ar veni <conştiinţa are o parte ce-i deasupra firii, supune corpul, Materia, o transfigurează şi transcende Spaţiului şi Timpului?>... Dar nici nu încercai să-mi duc eu gîndul pîn-la capăt, că a heruvimului se şi înlănţui în continuare — el ţinînd ca să-mi explice şi mai bine...

"Un animal, de pildă, este solidar cu sine, fiindcă-i doar un boţ de carne şi instincte, de reflexe absolute şi condiţionate, toate ca funcţionare închizîndu-se în arc reflex, ca să-i deservească firea. Nu poţi moraliza şacalul", zice el, "că răul, crima ce o face cu o gazelă nu-i un fapt moral, fiindcă sfîşierea la care se dedă el vine din instinct, din reflexe absolute, care-i deservesc întotdeauna firea. Dar, aducîndu-i aminte omului sau aducîndu-şi singur el aminte de o crimă, de un viol, ba şi de rele cu mult mai mărunte, el ajunge la damnare, la autopedeapsă impusă de această parte autonomă din conştiinţa sa — care devine acum şi judecător care impune pedeapsa pe toată viaţa şi temnicer care-l supraveghează să nu cumva să evadeze din executarea ei şi călău ce-l execută, ca în sinucidere. Gîndeşte-te numai la damnarea fetelor bătrîne", zice heruvimul, "care renunţă la instinctul dragostei o viaţă întreagă, neabătîndu-se pînă la moarte din pedeapsa autoimpusă. Şi pedepse din acestea sînt cu zecile şi sutele de milioane pe globul pămîntesc,. Şi mai gîndeşte-te apoi la sinucigaşi ce-şi iau singuri viaţa — cam un milion pe an. Or, aceste fenomene sînt întîlnite numai la om. Aceasta-i o dovadă că aceste fenomene sînt venite din această parte strict autonomă de fire — atunci cînd ea vrea să fie parte ce apără codul moral. Or, din moment ce vezi că această conştiinţă pură, în materie fiind, chiar şi atunci cînd este în simbioza ei cu corpul, poate deveni total independentă pîn-acolo că-l poate suprima, nu-i clar că ea transcende Spaţiului şi Timpului, constituind sufletul de care ţi-am spus mai înainte?", zice heruvimul...

"Nu crezi că transcende?!" zice el mirat. "Gîndeşte-te bine la toate fenomenele magice pendinte de partea asta — deci specifice omului şi numai lui —, ca divinaţia, clarviziunea, telekinezia şi multe-multe altele pe care le experimentaţi voi în fel şi chip, şi ai să vezi de acolo că fenomenele acestea neagă total Spaţiul, Timpul, cauzalitatea şi nominalizarea, cărora li se supune numai materia în transformare — voi cunoscînd aici legi precise după care o face. Ei bine,"zice heruvimul, "din moment ce această Nematerie neagă legile de bază ale Materiei, nu i se supune, este deasupra şi înafara Spaţiului şi Timpului — deşi cuplată cu Materia în anumite dăţi —, nu-i clar că ea rămîne şi după moarte? Că moartea n-o atinge?! Şi asta-i ceea ce văzuşi tu mai înainte aici ca umbre în faţa Tribunalului Cosmic de judecată. Asta-i sufletul de care se tot vorbeşte", precizează heruvimul...

"Ar mai rămîne acum doar să-ţi mai aduc aminte de faptul că această părticică de Nematerie face parte din Marele Foc Arzînd, din Conştiinţa Cosmică, din acel Absolut pe care l-ai dedus cu raţiu-

nea cît şi cu intuirea că stă în dosul Spaţiului şi Timpului, a Relativităţii toate, cu tot ce conţine ea ca deveniri şi împliniri de la Univers şi pînă la microb sau virus — din acel Absolut pe care-l depistaşi că stă în dosul legităţii, planului şi prevederii, a sensului de împliniri, legice, ca şi morale", precizează el. "Această Nematerie, conştiinţă pură", continuă heruvimul, "i-a fost dată omului să se purifice prin trăiri continui repetate tot mereu-mereu în cicluri de vieţi şi morţi, de reîncarnări perpetui, de fiecare dată urcînd din ce în ce mai sus pe scara valorilor morale, pînă îşi atinge iarăşi puritatea ei de la început — capabilă fiind acum să se reîntoarcă şi reverse iar în Spiritul Universal, acolo de unde a fost desprinsă"...

"Cum efectul moral al conştiinţii te interesează pe tine direct acum, trebuie să-ţi spun neapărat că sufletul este judecat şi apreciat aici, la dreapta judecată, în lumea umbrelor, a Nemateriei, prin judecata ce se face atunci cînd umbrele sosesc de dincolo", face el arătînd lumea materială, "după gradul de moralitate". "E vorba", zice el, "de o judecată aspră, care le apreciază gradul lor de puritate, bine-bine cîntărit în judecata pe care o văzuşi tu singur", îmi spune el păstrînd aceiaşi candoare şi puritate în vorbire şi în gesturi ca şi cînd n-ar fi vorbit de aşa lucruri cu adevărat înspăimîntătoare...

"M-ai lămirit îndeajuns", îi dau eu heruvimului deîndată replica, "ce înseamnă autojudecată a omului în timpul vieţii, ca şi pedeapsa autoimpusă. (Dealtfel, cunoşteam eu bine fenomenul, greşala ce o făcui a fost aceea că n-am scos din asta învăţămîntul care a decurs din acest fapt.) Dar, aş spune acum, nu înţeleg de ce şi o judecată după moarte"... "Nu înţelegi?!" se miră de adevăratelea heruvimul, de parcă mi-ar fi spus: <Dar eu pînă acum la ce mă referii?>...

De aceea, deîndată ce văzui uimirea sa, eu caut să-mi mai diminuiez puţin ignoranţa în chestiune şi s-o mai îndulcesc, s-o mai rotunjesc pe ici pe colo, punîndu-i întrebări suplimentare... "Dar nu suferă bietul om îndeajuns în timpul vieţii?, nu-l mustră pe el conştiinţa?, nu-l judecă şi pedepsesc atîţia alţii, societatea de care-i legat tot timpul?, mai trebuie s-o facă şi o Conştiinţă Cosmică aici??"... "Nu pune tu trăsătura de unire între ele, că nu-s deloc valori egale", sare repede cu răspunsul heruvimul. "Acolo o face o conştiinţă hărţuită cînd de partea autonomă, cu cenzura ei morală, cînd de cea pendintre de animalul existent în om — care dă întotdeauna hotărîri strîmbe, după şi conform necesităţii firii, a corpului. Un corp pe care îl cunoşti tu bine că-i încărcat de vicii şi cu necesităţi, fiind ghidat tot timpul de nevoi presante", spune el, nu se poate elibera complet de influienţe uneori, să distingă întotdeauna atît de bine moralul de imoral ca o conştiinţă pură"...

"Aşa se face că acolo", continuă heruvimul, "chiar crima uneori e justificată ca fiind un drept a celui care o face. Să nu mai spun de toate celelalte... Or, atunci cînd vorbim de o conştiinţă pură, fiind total eliberată de orişice influenţă a firii, acum şi aici se judecă şi apreciază umbra sosită în lumea ei după efecte pur morale, analizînd săvîrşirile din timpul vieţii — un efect apreciat ca treaptă urcată de suflet pe scara evoluţiei lui morale"...

"Aşa încît", îmi precizează el, "de reţinut de tine aici este faptul că nu fapta sau faptele se apreciază aici în mod global, ci treapta morală pe care stă individul faţă de Absolut — care-i puritatea absolut desăvîrşită. Aşa se face că aici orişice om din acei care au existat, există sau vor mai exista, sînt eşalonaţi după merite pe această întinsă scară a evoluţiei morale, cu treapta de jos în mocirlă", face el privind Josul, "cea de sus aflată în azur, în Absolut"... face el ridicîndu-şi ochii către Sus. Drept care, la dreapta judecată nu numai că i se dă fiecărei umbre sosite aici corecţia sau răsplata cuvenită în Infern sau Paradis, dar, pe baza evoluţiei constatate a fi la dînsa i se fixează şi în ce va fi ea reîncarnată în trăirea următoare — în care se speră că se va ajunge la o şi mai mare purificare decît la care s-a ajuns", îmi spune heruvimul...

"Ei, şi pentru asta îi necesar un Tribunal Cosmic instituit, ca să-l judece pe fiecare?", îmi răsare mie în minte o întrebare şi-i dau drumul ca să iese afară, aş spune acum, fără ca să vreau anume. Dar n-apucă să mi se desfăşoare gîndul pîn-la capăt, că deîndată primii şi răspunsul de la el:... "Neghiob ce eşti, îngust la minte, ce-ţi porţi neghiobia în văzul lumiii întocmai ca pe o margaretă, pe care, fudul fiind, ţi-o şi pui sub şnur la pălărie! Ba şi mergi la horă în sat să te fuduleşti cu ea, de parcă n-ar fi o ruşine să ostentezi aşa ceva, ci cu adevărat podoabă de mîndrit cu dînsa! Dar ce crezi tu că divinul, Absolutul, ar trebui să-ţi stee ţie în braţe şi tu să-l manevrezi aşa cum vrei sau să discuţi cu el ca şi cu nevastă-ta în bucătărie, tu zicînd una ea răspunzîndu-ţi alta, cu care să fii sau să nu fii de acord?!", mă mustră el totuşi cu glas blajin...

"Absolutul, gogomanule", mă mustră heruvimul, de data asta nespus de mîniat, "Absolutul, care văzuţi că-i dincolo de Spaţiu şi de Timp, de Relativitate, nu-i persoană să aibă sentimente ca şi tine, să se întristeze sau bucure de ceva, ci Absolutul este un princioiu inflexibil, deasupra şi înafara oricărei comparaţii în voinţa şi puterea lui — sensul moral noi deducîndu-l doar numai după acele cu care se manifestă el în Relativitate, despre el însuşi noi neştiind absolut nimic. Ştim doar atît, că abstracţiunea, suprasistemul, partea asta de conştiinţă pură, independentă şi autonomă de fire, cu calităţile pe care le ştii tu bine acum, e ruptă direct din el şi că tot la el trebuie să se întoarcă — că de aceea are drept caracteristică de bază efectul său moral, după care e apreciată în stadiul său evolutiv. Or, aprecierea asta n-o faci tu, care eşti supus relativităţii, viciului, influenţelor de tot felul din chimia sîngelui şi a cărnii, ci acea Conştiinţă Cosmică de care-ţi spun. (Şi încă nici ea direct, ci prin interpuşii ei care o deservesc, cum văzuşi că se întîmplă lucrurile aici în Tribunalul Cosmic pe care-l văzuşi prin spaţiotemporoscop!)"...

"Că evoluţia curge de la sine", continuă el, "cum văzuşi de la sistemele închise, moarte, de la Univers; că poţi şi tu interveni şi face altfel decît îţi vine ca să faci de pe unde-ţi vine, ai putea deduce chiar din faptul că această parte din conştiinţa ta poate temporar, pentru clipe sau fracţiuni din ea, deveni total independentă şi autonomă de firea pe care stă şi deci şi de făptuirea în consecinţă. Ca dpvadă că decide uneori chiar autosuprimarea — deci este contra firii"...

"Deci, pe cum vezi, nu numai că partea asta de conştiinţă pură are un efect moral, dar face ca să-ţi stea şi în putinţă de a-ţi dirija tu singur evoluţia morală, decizînd altfel decît întinarea firi ţi-o cere de moment — căci vezi tu bine uneori că tu însuţi nu mai eşti de acord cu tine însuţi, că adesea eşti în disidenţă cu tine însuţi în chestii ce privesc morala, comportarea în fapte... Că n-ai făcut întotdeauna ceea ce ţi-a spus partea aceasta, este foarte adevărat, dar e destul că ai făcut-o de atîtea ori, fiind în disidenţă cu tine însuţi, opunîndu-te tu ţie însuţi — ca să-ţi poţi tu singur explica independenţa şi autonomia acestei părţi şi să fii direct responsabil de ce n-ai făcut-o întotdeauna", zice el.

"Cît despre aprecierea gradului de evoluţie morală, care să justifice încarnarea următoare a ta în ce anume se va face, numai Conştiinţa Cosmică, acel Tribunal Cosmic pentru ludecată pe care l-ai văzut poate decide. După cele prezentate lui ca făptuire în timpul vieţii ce s-a stins, toate săvîrşirile din timpul ei la un loc sînt acum apreciate ca treaptă morală pe care te afli tu după cîntărirea inimi care ţi se face. După asta, urmează fie răsplata în Paradis, fie pedeapsa în Infern — ca stadii intermediare de sejur pînă la o nouă reîncarnare"... Acestea îmi spune heruvimul, luînd apoi ochii de pe mine şi punîndu-i pe spaţiotemporoscopul lui, la care îmi făcură demonstraţia de expansiune şi de imploziune a Universului, răsucindu-i acum la fel de repede şuruburile — probabil să-l aducă în spaţiul şi timpul în care el va fi cercetat ceea ce va fi avut de cercetat mai înainte de a-mi face mie demonstraţia aceea...

"Te-am văzut îngălbenit de groază", mi se adresează el în continuare — ca expunînd o constatare ce l-o fi mişcat nespus de mult, din moment ce ţine să mi-o amintească — "şi am venit să-ţi dau datele necesare, să ştii să te orientezi în ceea ce ai să vezi deîndată. Nu te înspăimînta atît de mult — pe cum văzui c-o faci — de judecata pe care ai s-o vezi, că pentru tine n-a venit încă timpul, mai poţi fi încă spectator la alţii. Cînd ţi-o veni şi ţie rîndul, ai să poţi constata tu însuţi bine asta — dar atunci nu va mai fi loc de comentarii ca acum, nici de gîndit altfel, ci doar supunere desăvîrşită la cele oferite", îmi spune heruvimul, ducîndu-se la celălalt şi aşezîndu-se din nou faţă în faţă, întocmai cum fusese ceva mai înainte. Eu, descoperind acum cîtă dreptate avusese în toate cele spuse, căpătînd mai mult curaj decît avusesem ceva mai înainte de a mă instrui el în cele văzute, m-apropii cu mai mult curaj de spaţiotemporoscopul meu şi încerc să-l manevrez pe mai departe...

* * *

Da, da, aşa cum am bănuit şi mai înainte, ceea ce văd aici este o sală de judecată, un fel de tribunal suprem: o masă lungă-lungă, în formă de "U", ai spune, din diamant strălucitor făcută şi cu 12 judecători, care stau de o parte şi 12 de cealaltă. In capătul ei, acolo

unde cele două braţe se unesc, pe un jilţ de aur foarte înalt, cu speteaza ieşind cu mult-cu mult din nivelul atins de cap (că se şi vede cum de partea asta speteaza face un fel de coroniţă bătută în safire şi rubine, în ametiste şi topaze) stă, pe cum se pare, acea Conştiinţă Cosmică, de care mi-a spus mai înainte heruvimul — o conştiinţă supremă aflată în capul mesei, care aici se pare că-i supremul judecător... Pe cum văd, toţi ceilalţi magistraţi se află în jilţuri mai puţin scumpe şi frumoase decît tronul Supremului Judecător. In dispunerea lor în forma amintită, ai putea spune că-s două braţe ce ies din aceiaşi Conştiinţă Cosmică, unul pentru împărţit binele, celălalt Răul — fiecare judecător de aici şezînd în cîte un jilţ, putînd aduce o parte din dovada că răsplata sau pedeapsa i se cuvine umbrei judecate ce-şi aşteaptă sentinţa de aici încotro o va lua: în sus sau în jos, spre răsplată sau pedeapsă. După cum îmi apar vederii, aş putea spune că toţi sînt doar nişte condensări din bulgări de lumină, doar că faţa lor îmi pare a fi poleită cu un praf nespus de fin de aur şi de diamant strălucitor, aş spune, iar ochii ca decupaţi dintr-un azur de primăvară...

Cînd unele umbre se aşează pentru dreapta judecată, descopăr că judecătorii au în mîna lor — exceptîndu-l pe acel suprem — ceva ca nişte suluri de hîrtie, pe care le desfac, apoi se uită lung în ele — nici urmă de îndoială căutînd acolo probe despre cele făcute în timpul vieţii de umbra sosită aici pentru dreapta judecată —, în mod cu totul sigur culese din timpul vieţii. Cu toate că cele văzute îmi sînt destul de clare, nu pot nicidecum a înţelege de ce un tribunal format chiar din 24 de magistraţi. De ce nu cu mai mulţi sau mai puţini... Pe cînd nedumerirea mă frămîntă, de undeva, aş spune, de dindosul minţii mele, aşa cum întrebrea îmi răsări de repede, tot atît de prompt veni acuma şi răspunsul: ..."Pentru că din moment ce sînt 24 de păcate grele, de moarte, neadmise nicidecum a fi făptuite, sînt şi 24 de vămi ale văzduhului, de firide de infern, prin care sufletul trebuie să treacă, să fie oprit, chinuit şi schingiuit; deîndată ce şi-a terminat ispăşirea cuvenită în una, el începe cu cealaltă — dacă se face vinovat şi de păcatul ce se ispăşeşte acolo". "Căci dacă pentru făptuiri de bine răsplata poate fi în general", îmi dau eu cu părerea, judecînd de o formă cumva sintetică, integrală — dat fiind faptul că binele îl face numai omul bun —, "răul este cu mult diferenţiat, din moment ce chinul trebuie să corecteze un anume rău... Or, ca stare de înapoiere pe care o reprezintă el, răul caracterizează anumite vicii. Şi, cum se ştie foarte bine că acei care le au ţin morţiş la ele, nu pot fi desbăraţi de dînsele decît numai printr-o asiduă diferenţiere în chin, specializată, cumva făcută la obiect pentru a-l desbăra pe respectul individ-suflet de cele care-l întinează. Chinul deci va trebui să i se adreseze impulsului de dinăuntru care l-a împins pe om să facă ceea ce a făcut şi să-l corijeze pentru reîncarnarea viitoare"...

"De aceea", îmi dau eu cu părerea singur, după, şi conform gîndului răsărit acu în minte la vederea celor de aici, "cum se pune problema de a acţiona aici la rădăcina impulsului din fire, numai o

vamă, o firidă specială din Infern, dotată cu tot ce-i de trebuinţă pentru asta, poate să-i facă lui corecţia de rău, în mod bine chibzuit, numai ea avînd personal calificat şi cu succes în corectare" — îmi dau acuma eu răspunsul mie însumi la nedumerirea manifestată ceva mai înainte. (De va fi fost asta de la mine şi nu cumva un gînd emis de heruvim, pe care l-am recepţionat fără să ştiu că de la el îmi vine!)... Da; da; aşa cred că este — altfel nu văd nici un fel de justificare ce ar putea să-mi deie satisfacţie în înţeles de ce tocmai 24 de magistraţi sînt aici în Tribunalul Cosmic pentru judecarea umbrelor ce vin de pe pămînt şi de ce nu mai puţin sau chiar mai mulţi decît sînt acu.

* * *

O, Doamne, ceea ce mă înspăimîntă cu adevărat, nu-i parcă solemnitatea asta — cosmică i-aş spune —, ci faptul că în faţa Judecătorului Suprem şi a celor 24 de magistraţi de aici constituiţi în complet de judecată stă tot timpul agăţată de întunerec, de nimic, o balanţă cu două talere, unul în dreapta şi altul în stînga axului pe care se sprijină cumpăna balanţei. După cum joacă aceasta încoace şi încolo, după greutatea pusă pe ea, ai putea jura că însuşi atomul singuratec poate fi cîntărit de ea cu o precizie nemaipomenită. Căci are drept contragreutate un firicel de puf, de nevăzut aproape, ai zice din aceia ce-l are puiul de rîndunică abea ieşit din ou, despre care poţi spune şi că este, fiindcă îl vezi, dar şi că doar de ţi se pare ţie — el reprezentînd dreptatea, puritatea — mai bine zis gradul de purificare cerut unei conştiinţe pure, a sufletului venit aici pentru dreapta judecată...

In faţa ei, sîrguitor şi grav în modul cum ţine să-şi facă sarcina care-i revine, stă un magistrat la fel de preocupat şi de solemn ca şi toţi ceilalţi. El face cîntărirea în faţa juriului de aici. Atunci cînd umbra s-a aşezat în faţa lui în jilţ, el întinde mîna întocmai cum ai întinde-o spre un raft din care sau de pe care vrei să iei ceva şi pătrunzînd cu ea în pieptul umbrei îi ia inima de acolo şi i-o pune în balanţă, apoi o cîntăreşte...

Aşa încît, în funcţie de rezultatul căpătat, de abea apucă să i-o pună el la loc în piept, că la un semn al Judecătorului Suprem, această umbră ori o ia în sus ca un bulgăr de lumină condensată ce se pierde în zare — nici urmă de îndoială, spre Paradis —, ori ca umbră, întunerec şi mai condensat, care cade în Marele Intunerec, în bezna de sub noi — în ţipete de spaimă şi de groază prăvălindu-se în Haos. Desigur, nimeni nu se îndoieşte, cade în Infern, în firida ce i se cuvine ei pentru ispăşirea celor rele...

"Va să zică", îmi spun eu ca pentru mine însumi, "odată sosit aici ca umbră pentru dreapta judecată, n-ai decît două şanse: ori înspre lumină, în sus, spre Paradis, pentru răsplată, ori ca umbră

condensată spre Infern, pentru ispăşire"... N-apuc însă să gîndesc aceasta pîn-la capăt şi un alt gînd (nici urmă de îndoială, trimis de la heruvimul-mentor, care-mi explică întotdeauna ceea ce nu ştiu, ajutîndu-mă mai ales cînd mă găsesc la o mare încurcătură şi dilemă, că eu însumi aş putea s-aştept mult şi bine ca mintea-mi s-o deslege), îmi şi soseşte răspunsul alăturea de întrebare:

"Ba sînt trei şi nu doar două; uită-te mai jos de magistraţi cum stă înfiorătorul monstru tot mereu-mereu cu gura larg căscată. In gura lui sînt aruncate sufletele care s-apropie cu numărul de încarnări de 10.000, dar care n-au făcut deloc progres pe scara perfecţionărilor morale, sau aproape deloc — care-i cam acelaşi lucru. Acestea toate sînt date ca suflete perisabile, pentru care nu mai sînt nicidecum şanse să se mai perfecţionaze, Marea Lege a Evoluţiei Universale încercînd pînă acuma totul, făcînd totul în zadar pentru a atinge cît de cît perfecţionarea lor morală. Chiar de aceea, nemaivoind ca să ocupe sisteme vii vegetale sau animale — nu mai spun de oameni — cu astfel de prezenţe în ele, Conştiinţa Cosmică le declară perisabile şi le dă pe mîna monstrului pe care îl vezi, ce le devorează deîndată"...

Asta îmi spune un gînd eratic, alăturîndu-i-se celuilalt, pe care-l asigură din plin că ăsta-i adevărul, din moment ce monstrul este de văzut aici, ca şi ceea ce face el din cînd în cînd atunci cînd se perindă pe aici tot timpul umbre pentru dreapta judecată... "Va să zică, după cîte văd, aici se cîntăreşte mai cu seamă rezultatul obţinut în evoluţia pe scara perfecţionărilor morale pînă la ultima încarnare, ca să se ştie care-i drumul: către în sus sau către în jos — dat fiind faptul că pîn-acum n-am putut vedea cum arată o conştiinţă pură, gata de unit cu Absolutul, pe care-l deserveşte Conştiinţa Cosmică de aici. Deşi, heruvimul mă asigură că ăsta-i ţelul ultim, final, spre care tinde întreaga perfecţionare a fiinţelor umane", îmi zic eu mie însumi, ca explicaţie la ceea ce văd a se petrece aici.

Văzîndu-mă atîta de adînc preocupat în examinare, heruvimul-mentor, purtînd nedespărţita lui floare de crin în mînă, s-apropie de mine uitîndu-se cu înţeles în modul cum manevrez eu spaţiotemporoscopul, de parcă cu însumi i-aş fi spus să vină tocmai atunci cînd am mai multă nevoie de el, căci văd un jilţ al cărui rost nu-l înţeleg...

"Dar ce-i cu jilţul ăsta care stă aici, în sala Tribunalului Cosmic de Judecată — jilţ pe care umbrele de abea sosite se aşează întocmai ca pentru un scurt popas, apoi, după ce cad într-un fel de toropeală vecină cu aţipirea sau cu somnul, se scoală şi trec la judecată?"...

"Jilţul acela pe care vezi că se aşează umbrele înspăimîntate este Jilţul Uitării", îmi vine răspunsul deîndată. "Pe el s-aşează umbrele decurînd sosite din lumea vie, încarnată, fiind în trecere pe aici spre cea a morţilor, să-şi lase tot bagajul lor de amintiri din viaţă", îmi spune heruvimul. "Căci avem de-a face aici cu două lumi care nu se interpenetrează una cu cealaltă"...

"Uitare spui?!", sar eu repede cu întrebarea. "Dar de ce uitare?!... Eu credeam că tocmai pentru că vin în Paradis pentru răsplată sau în Infern pentru pedeapsă — chiar şi numai pentru dreapta judecată —, oricum, o memorie cît mai bună a celor făptuite este de absolută trebuinţă: în prima ca umbra să ştie pentru ce e răsplătită, în cea de a doua situaţie să ştie pentru ce e pedepsită, pentru ce ispăşeşte, iar la dreapta judecată să-şi aducă bine aminte ceea ce a făcut, să nu creadă că judecata ei a fost nedreaptă", îi zic eu... Dar dînsul, cu blîndeţea-i caracteristică de heruvim blajin, uitîndu-se la floarea de crin pe care o poartă tot mereu cu dînsul, îmi dă pe dată şi răspunsul:

"Nici pentru una din toate trei nu-i necesar să aibă umbra memoria de care spui, căci judecata — pe cum văzuşi şi ai să mai vezi deîndată — se face aici nu descîlcind tot timpul faptă după faptă, cu împrejurarea în care a fost făcută, cum ştii că se face pe pămînt, ci cîntărind numai impulsul, afectivul determinant din dosul ei — acel ceva care-l împinge pe om la făptuirea binelui sau răului. Mai corect şi mai precis spus, aici se cîntăreşte numai treapta de pe scara evoluţiei morale pe care se află umbra judecată"...

"Cît despre Paradis sau despre Infern, cu cele oferite pentru fiecare după merit", mai ţine el să-mi precizeze, "este îndeajuns dacă în răsplata cîştigată sau pedeapsa aplicată umbra, sufletul intrat în ele, simte iar impulsul dedindosul făptuirii sale aşa cum l-a simţit în mintea sa mai înainte de a face ceea ce a făcut în timpul vieţii, apoi binele sau răul pe care-l simte el, ca el să fie stimulat în primul caz, iuhibat în celălalt. Astfel, sosind din nou impulsul ca şi în timpul făptuirii ca o memorie fără memorie de faptă, stimulentul în primul caz, la cel sosit în Paradis, aplicat pe impulsul bun de a face numai binele în viaţă, il va face să fie şi mai bun la reîncarnarea viitoare, căci simte aici răsplata. După cum la instigarea în reaua făptuire venită la cel din Infern ce-şi capătă acolo corectarea, suferinţa îndurată, joacă rol de corectare pentru noua reîncarnare"...

"In felul acesta", precizează heruvimul, "atît Paradisul cît şi Infernul prin ceea ce fac, dar mai ales cum fac, nu-s altceva decît sejur de stimulare şi mai mult a impulsului de a face binele, de frînare şi de refulare a tendinţei de a face răul, ca atunci cînd umbra le părăseşte pentru o nouă încarnare, întrînd în alt ciclu al vieţii, să se poată situa pe o treaptă mult mai superioară în noul cuplu materie-spirit din ciclul vieţii reluat", îmi zice el.

"Aşa încît", continuă să mă instruiască heruvimul, "pe cum tu însuţi vezi, nu numai că nu-i necesară memoria faptelor săvîrşite pe Pămînt în timpul vieţii, cu care umbra să treacă în lumea de dincoace şi nici a celor petrecute aici pentru a fi ţinute minte la reîntoarcerea ei pe Pămînt, ci-i îndeajuns că vine aici cu impulsul de acolo, care-i stimulat în Paradis, frînat, împiedicat, la cei care ajung să-şi facă sejurul în Infern. Iată de unde şi de ce necesitatea Jilţului Uitării chiar aici, în sala cosmicului tribunal" îmi spune el...

"Că doar n-ai fi crezînd", îmi spune mai departe heruvimul, "că Paradisul şi Infernul sînt un fel de staţiunii de agrement, în care vin pentru o vreme oarecare soţii certaţi unul cu celălalt să-şi facă pe un timp convenabil tot sejurul! Numai îi vezi că după ce în ceartă vehementă şi-au spus tot ceea ce au avut de spus unul celuilalt, se şi pun spate la spate, ca acei ce au de gînd să se dulieleze şi după ce şi-au înumărat paşii făcuţi în direcţia opusă unuia cu a celuilalt, înainte ca să tragă, se îndepărtează şi mai mult unul de celălalt de cum au fost, îşi iau concediul de odihnă, şi pe-aici ţi-e calea!, luînd-o care încotro. Fiecare pleacă de unul singur numai acolo unde îi convine şi cu cele petrecute acolo vrea să-şi îmbogăţească bagajul lui de amintiri de mai înainte, ca atunci cînd se va întoarce acasă, comparînd binele sau răul petrecut acolo unde a mers cu tot ce a avut mai înainte el, să poată aprecia sejurul ca fiind minunat sau mizerabil, că n-ar fi meritat nicicum să-l facă", îmi spune heruvimul blînd...

"Paradisul şi Infernul", continuă el, "n-are nimic din procedeele de acest fel, în care memoria joacă rolul cel mai de seamă, ci ele sînt ceea ce ai să vezi tu deîndată. Aşa încît, nimic din cele petrecute pe pămînt nu sînt admise ca memorie în ele; după cum nimic din cele petrecute în lumea umbrelor de aici nu poate trece dincolo ca bagaj de amintiri"... "Chiar dacă vag, cu totul şi cu totul vag, în Paradis sau în Infern, la acordarea răsplăţii sau pedepsei cuvenite — care au, oricum, caracter la obiect — umbra parcă pare a-şi aduce aminte de ceva, nu este nicidecum vorba aici de vreo amintire faptică în sine, în adevăratul sens al cuvîntului, ci doar de o revenire iar, ca şi atunci, în timpul făptuirilor, a simtitului care a stat în dosul faptei, a impulsului de dindosul deciziei luate, a ghesului, cum ar veni, pe care impulsul din chimia sîngelui şi a cărnii i l-a dat conştiinţii atunci, în momentul deciziei luate. Căci impulsul ăsta trebuie stimulat în primul caz, frînat în celălalt", îmi spune heruvimul. "Şi asta pentru că de el depinde făptuirea bună şi făptuirea rea. Să nu mai spun nimic de cantitativul care le distinge"...

"Sînt absolut convins că deşi mă înţelegi în toate cele spuse calitativ, nu însă şi cantitativ", îmi precizează heruvimul". De aceea, mă simt obligat să-ţi dau detalii. Cineva, chiar bun fiind — pe o treaptă evolutivă superioară pe scara ierarhiilor morale aflîndu-se el chiar — poate săvîrşi un rău prin imprudenţă; altcineva îl poate face constrîns fiind, forţat de alţii — deci fără posibilitatea conştiinţii sale de a alege fapta, decisul venind a fi aici deci cu totul şi cu totul fortuit şi nu elaborat printr-o liberă alegere a conştiinţii sale ca în mod normal, ci sub ameninţare; altcineva, de asemenea, poate face răul necalculînd urmarea faptei sale, el fiind convins că făcînd aşa cum face, va face un mare bine — cînd rezultatul faptei sale e invers... Or, din punctul de vedere al alegerii făcute, a fondului moral, a impulsului de care-ţi spun că stă în dosul făptuirii, tu însuţi vezi că toţi aceştia sînt oameni buni, cu fond moral deosebit de valoros — deşi fapta rezultată este imorală. Iată de ce nu se judecă aici fapta reală, cu împrejurările în care a fost ea făptuită — cum obişnuieşte ca să facă justiţia

umană pe Pămînt — ci se caută valoarea, calitatea impulsului de dindosul deciziei de făptuire, ce trebuie corectat — fapt care-i cu totul altceva", zice heruvimul. "Şi asta, chiar dacă pedeapsa e la obiect", mă face el să ştiu...

"Iată, de ce existenţa unui <jilţ al uitării>, de ce nu-i necesară memoria aici, ca nici cea la întoarcere a umbrelor de aici pe Pămînt. Rămîne din viaţa de aici ca umbră petrecută doar corecţia sau stimulentul, după caz, după cum sejurul e făcut în Infern sau Paradis; corecţie care reprezintă acel ceva superior calitativ moral cu care umbra se întoarce pe pămînt, continuîndu-şi reîncarnările pînă la cît ţi-am spus — cînd, moral purificată fiind, ea se întoarce înapoi în Marele Foc Arzînd, unde se varsă în final", îmi spune heruvimul blînd...

"Dar de ce se cîntăreşte inima aici şi nu creierul?", îl întreb eu curios să aflu. Heruvimul însă, uitîndu-se la mine într-un fel anume, cu privirea aruncată parcă mă admonestează pentru o aşa întrebare pe de-a-dreptul lipsită total de raţiune. Căci, după cîte îmi vine deîndată în minte — după ce-am scăpat din mine întrebarea —, parcă mi-ar fi spus: ..."Dar eu ce vorbii pînă acum? Asta înseamnă că n-ai fost deloc atent la tot ceea ce ţi-am spus privitor la memoria de fapte şi impuls". Terminîndu-şi însă uitătura, care parcă mi-a spus cu mult mai mult decît gîndul telepatic sosit în mintea mea, păstrîndu-şi blîndeţea şi bunăvoinţa, el îmi spune doar atît: ..."De aceea, fiindcă inima e sediul simţitului de care ţi-am spus eu mai înainte că stă în dosul făptuirii bune, ca şi a celei rele. Nu spuneţi adesea voi despre cineva, "Ce inimă bună sau rea are?"... Apoi, după asta, el se duce în treaba lui, lîngă celălalt, eu continuînd examinarea prin spaţiotemporoscop.

* * *

"O, Doamne, ce mîhnire, ce durere şi ce chin, ce spaime le cuprinde pe bietele umbre ce tot vin, s-aşează pe Jilţul Uitării, îşi depun ştiutul tot din timpul vieţii, apoi cad ca într-un fel de toropeală vecină cu letargia", ai spune, "dar numai pentru memoria de fapte, nu însă şi pentru presimţirea a ceea ce se va întîmpla cu ele după asta. După amnezia asta căpătată aici, ele se scol deîndată şi îşi ocupă repede fiecare scaunul de judecată", îmi zic eu ca pentru mine însumi, continuînd să văd ceea ce se petrece în Tribunalul Cosmic ce-l am în spaţiotemporoscop...

Nu ştiu cum se face că niciodată nu-i aici decît una, una singură, de parcă judecata ar fi aşa făcută, dintru începuturi aranjată, ca singurătatea să le apese pe bietele umbre, să le mărească şi mai mult solemnitatea judecăţii, frica şi angoasa de care sînt cuprinse. Şi asta, cu atît mai curios, cu cît privind acu înafara sălii de judecată

văd cum vine înspre ea un uragan de umbre, ce seamănă cu un taifun ce răscoleşte toamna frunzele uscate dintr-o pădure şi le poartă în sbor, aşa vin spre sala judecăţii de aici...

O, Doamne Dumnezeule, dar aş putea spune acum, de cînd tot observ ceea ce se petrece în sala judecăţii de aici, că aici se produce o adevărată dramă. Căci poţi vedea tot timpul numai umbre-umbre întristate, mîhnite, îndurerare, anxioase, care vin, s-aşează pe Jilţul Uitării, îl părăsesc şi apoi repede s-aşează pe cel al judecăţii. Deîndată ce sosesc pe el, magistraţii îşi fac serviciul pregătind sulurile ce le dau Judecătorului Suprem, care repede le cercetează. In timpul ăsta, acel de la balanţă întinde mîna, îi ia umbrei aşezate în jilţ inima din piept, o pune pe balanţă şi cu ochii puşi pe ea, judecătorul Tribunalului Cosmic de aici decide: cînd ridică mîna dreaptă a lui în sus, bucuroasă, umbra prefăcută în bulgăr de lumină condensată o ia în sus; cînd îşi coboară mîna mai jos de nivelul masei, ca un bulz de întunerec şi mai condensat decît a fost ca umbră ceva mai înainte, ea se prăvăleşte în Infern; sau, arareori, cade direct în gura monstrului care o aşteaptă cu ea larg deschisă. După asta ciclul se repetă tot la fel cu altă umbră sosită de curînd.

* * *

"M-am lămurit pînă aicea îndestul cu judecata umbrelor şi locul lor de după moarte. Cu toate acestea", îi spun eu heruvimului de lîngă mine, "aş vrea să ştiu pe ce fundament Absolutul , Dumnezeu — îi spun cei mai mulţi — justifică existenţa acestui tribunal de judecată după moarte —, în final chiar necesitatea existenţii Paradisului şi a Infernului, în care foarte mulţi nu cred?"... Uitîndu-se foarte blînd la mine, heruvimul îmi şi răspunde:

"Ei nu cred fiindcă n-au un fundament cît de cît în filozofie, nu văd raţiunea existenţii lumii, nu văd şi nu ştiu din neghiobie sau din lipsa lor de instruire existenţa unei Legi a Evoluţiei Uniiversale care are sens în desfăşurare — un sens căruia i se supune — cum ai putut vedea, în primul rînd tot Universul luat ca sistem, ca un corp în general. După asta, logic, raţional, aplicarea legii decurge ca un postulat dintr-o teoremă pentru toate celelalte sisteme — care ar veni a fi pentru Univers ca sistem întocmai ca aparatele, organele, ţesuturile, celule care îl constituie, tot la fel ca cele de la nivelul corpului omenesc, Căci, în mod firesc, toate au aceiaşi legitate ca şi corpul, ca şi omul însuşi"...

"Aceşti neghiobi", spune heruvimul înfuriat, "nu cred fiindcă nu cunosc că această universală lege nu-i ceva de dincoace de Relativitate, ci, pe cum văzuşi, din Absolut. Deci ea e planul, finalitatea, sensul desfăşirării lucrurilor şi a evenimentelor fixat de acolo, "face el cu mîna arătînd cu ea dincolo de Univers... "Ei, bine", spune heru-

vimul, "dacă-i aşa, Materie şi Nematerie, corp şi conştiinţă, totul se supune acestei universale legi, din moment ce nimeni şi nimic nu poate fi exonerat de la împlinirea ei", îmi spune dînsul. "Chiar de accea, aşa stînd situaţia, în mintea, conştiinţa voastră există un sens al acţiunii, al alegerii, al făptuirii — deci acel ceva venind de la firesc, provenind din spusa lege. Atunci cînd omul, cu decisul lui, alege sensul — aici sensul moral, cel drept, corect, conform împlinirii după legea de mai sus — el făptuieşte binele; atunci cînd prin voinţa lui el face tocmai invers, i se opune, încalcă legea. Aşa încît, dacă pentru primii", spune heruvimul, "asta înseamnă evoluţie, cunoaştere şi alegere conştient făcută, ea mai înseamnă şi o urcare pe treapta morală superior făcută în dezvoltarea conştiinţii sale — şi deci Paradisul de drept i se cuvine pentru cele făptuite şi un număr scurt de reîncarnări pentru purificare. Cînd nu se întîmplă asta — ştiind c-avem o independenţă şi o autonomie a conştiinţii — înseamnă o alegere voit greşită şi deci încălcarea sensului amintit — dovada stadiului inferior de desvoltare a umbrei respective. De unde Infernul pentru corectare i se cuvine şi un număr mare de reîncarnări — din moment ce conştiinţa numai cuplată cu materia, corpul, poate trece prin perfecţionări continui", zice el...

"Pe cum vezi tu singur", continuă mentorul meu, "omul cu conştiinţa sa face un corp comun, în care alesul, la care s-adaugă făptuirea, îi devine totodată şi sens de soartă, de destin — de el însuşi mînuit. Omul este alcătuit în întregime din dorinţă", zice heruvimul. "După cum îi este dorinţa lui, îi este şi hotărîrea de cele mai multe ori; după cum îi este hotărîrea, la fel săvîrşeşte fapta; şi după cum săvîrşeşte fapta, aşa-i va fi şi soarta. Căci, pe cum vezi", spune dînsul blînd, "el singur şi-o alege şi şi-o făureşte"...

"Iată raţiunea aplicării de pedeapsă pentru corectare în Infern sau pentru răsplată în Paradis", zice heruvinul, "gradul desvoltării pe treptele scării morale decizînd numărul de reîncarnări care sînt necesare pentru cineva... Altfel, nu mai este nici un fel de diferenţă între evoluţia unei stele, să spunem — substanţă moartă — şi acea a omului, purtător de conştiinţă, de spiritualitate, capabilă de a decide într-un fel sau altul", zice el. "Se întîmplă asta, fiindcă perfecţiunea sufletului, care e etern, e urmărită de Conştiinţa Cosmică şi nu acea a corpului, care-i perisabil", îmi mai spune mentorul meu, răsucind floarea de crin întocmai ca pe un titirez pus aproape de nasul său...

"Am văzut mirare şi stupefacţie pe faţa ta atunci cînd ţi-am spus că fiinţa omenească în cicluri repetate de vieţi şi morţi, îşi reia mereu-mereu ciclul succesoral, tot murind şi reîncarnîndu-se mereu şi că asta are drept scop perfecţionarea", îmi spune el cu mirare în glas. "Or, de unde şi de ce o aşa nedumerire, cînd tu însuşi văzuşi că asta-i o lege venind cu împlinirea de dincolo de Spaţiu şi de Timp, căreia i se supun toate sistemele, începînd cu Universul — pe cum singur tu văzuşi. Şi, dacă-i respectată de orişice sistem, nu-i oare absurd a exonera din ea chiar omul? Acest lucru ar trebui doar prin

simplu efect de raţiune, ştiind universalitatea legii, să-ţi fie îndeajuns ca să-ţi explici şi să nu mai cauţi nici un argument în privinţa asta — dat fiind faptul că oricît de mari şi multe ar fi ele, şînt totuşi mult prea puţine faţă de ceea ce ai văzut tu singur cu ochii tăi"...

"Doar aşa, ca să-ţi fac intuirea să lucreze şi mai mult decît o face — amintindu-ţi înc-o dată ceea ce ştii tu deja, că evoluţia omului în cicluri nu urmăreşte perfecţiunea corpului, cea materială, ci pe aceea a conştiinţii, a spiritului — am să-ţi dau numai repere de gîndit şi nu exemple. In privinţa asta, n-ai decît să vezi cum se face perfecţionarea talentului la anumiţi oameni. (Mai cu seamă că-ţi spusei că rolul Infernului şi Paradisului este să corecteze în bine simţitul care stă în dosul gîndului, a deciziei şi faptei săvîrşite). Astfel, poţi vedea copii de 4—5 anişori care ştiu să facă desene şi picturi cu scene complicate la scară redusă şi mărită de o precizie mai mult decît uluitoare. Or, asta cum să fie explicată prin desvoltarea fizică şi psihică a lui, Căci, ştii tu biine că neuronii — care în maturare ating lungimea corpului omenesc, uneori pînă la 1,8 m., cînd se poate spune că-i justificată o oarecare dexteritate —, la un aşa copilaş, cu totul şi cu totul imatur - nici un sfert nu-s desvoltaţi. Deci, nici creşterea nici maturarea lor nu explică nicidecum talentul şi dexteritatea pe care o prezintă ei. Aici nu rămîne deci decît explicarea perfecţionării talentului său prin şir de cicluri, de reîncarnări în ciclul său succesoral. Sau, ai putut să vezi genii muzicale, care la aceiaşi vîrstă nu numai că reţin o partitură, dar pot şi dirija — cum vezi copii-minune apărînd din cînd în cînd pe undeva. Aici deci este vorba de perfecţionarea talentului care nu poate fi explicată nicidecum altfel, deci numai prin trăiri repetate, cu păstrarea calităţilor evoluate şi în ciclurile succesorale următoare"...

"Dar", continuă el, "de-mi mai ceri dovezi în privinţa asta, ce să-ţi mai spun că fiecare, cel puţin odată în viaţa lui, de nu de mai multe ori, văzînd un peisaj într-o ţară îndepărtată, unde merge pentru prima dată, de pildă — unde-i exclus faptul să-l mai fi văzut —, are impresia că-l ştie foarte bine, că-i este deja cunoscut — fenomen descris de medici ca "deja vu", "deja connu". Or, cea mai adecvată explicaţie a fenomenului ar fi aici o străpungere a inconştientului abisal de unele memorii ancestrale — care în mod normal nu străbate deloc frontiera trecînd din inconştient — dar care acu, deşi cu greu, pătrunde în conştient. Şi asta, cu toate că pe Jilţul Uitării se lasă totul atunci cînd se intră din lumea materială în cea spirituală şi invers, cînd se trece de aici la ceialaltă lume, încarnată — totul apărînd aici ca o tabula rasa, o tablă ştearsă, rămînînd ca odată cu intrarea în maternitate să se scrie iar pe ea evenimente, fapte, memorii a celor petrecute. Pe cum vezi tu bine aici, în unele dăţi, situaţia îţi apare ca şi cînd prin tabla udă, bine ştearsă, prin transparenţă, uneori se mai vede încă cîte o urmă din scrisul de mai înainte", zice el...

"Mă opresc aici", îmi spune heruvimul, "căci cine poate înţelege, înţelege chiar şi din atît; cine refuză să primească învăţămîntul, absolut deloc. Căci dac-ar fi să-ţi culeg în continuare

argumente, ţi-aş aminti şi de divinaţie, cînd, la fel, copii ca şi adulţi cunosc atît unele lucruri din trecut, de dinainte de se naşte ei, ca şi din viitor — uneori aşa cum cunosc trecutul pe care-l au în patrimoniul lor de amintiri. La fel ţi-aş apune ceea ce ştii tu foarte bine, că peste tot pe unde poţi privi în societatea mare, poţi descoperi familii de şireţi, de vicleni şi ipocriţi dispuşi pe şir de generaţii —asta dovedind o anume structurare a minţii în cicluri succesive de trăiri ; ca şi oameni buni, caritabili, generoşi, care nu pot fi altfel decît numai aşa. Or, nu ţi se sugerează aici faptul că-i vorba la ei de o perfecţionare a conştiinţii în cicluri succesorale succesive, aşa cum dincolo e vorba de o stagnare sau chiar de un regres, nici Infernul putînd aduce vreo modificare, cu toate cele cîte se practică acolo în privinţa asta?", mă întreabă el...

"M-am lămurit îndeajuns în privinţa asta", îi spun eu mentorului meu. "Ceea ce mă mai frămîntă totuşi ca întrebare al cărui răspuns nu-l găsesc nicicum, este dacă ceea ce văd eu aici prin spaţiotemporoscop ca tribunal cosmic de judecată este o realitate absolută. Vreau să spun prin asta, dacă ceea ce văd eu aici este o realitate independentă, dinafară, prezentă şi existentă înafara conştiinţii şi existenţii mele, independentă de ea, de mintea şi gîndirea mea — care doar de la cunoştinţă de existenţa ei; sau de nu cumva, prin transfer de gînduri, cunoaşteri şi simţiri de la cei judecaţi, eu văd ceea ce-i în capul lor, în conştiinţa lor, atunci cînd ajung la judecată în acest cosmic tribunal. Vreau să spun", precizez eu şi mai bine de data asta, "dacă realitatea de faţă este o realitate obiectivă, de perceput de către orişicine sau doar numai în capul acelui judecat de propria lui conştiinţă — prin magică formă de cunoaştere extrasensorială cunoscînd-o acum şi eu", îi spun eu explicînd asta mentorului meu...

Deîndată ce-şi dă bine seama de cele spuse de mine, heruvimul cu gropiţă în barbă, lăsînd ca roba să-i facă tot falduri-falduri, se întoarce către celălalt cu faţa şi în clipa următoare eu şi recepţionez mesajul lui: ..."Nu-i prost deloc musafirul nostru, îi duce capul la întrebări". Apoi către mine: "Ce importanţă are aşa ceva?". "Ştii bine acum că există o Lege a Evoluţiei Universale care guvernează totul, materie ca şi suflet, trupuri ca şi conştiinţe pure, ce i se supun în mod fatidic. Aşa încît, fie că-i vorba aici de un tribunal cosmic independent de firea ta, fie că ceea ce ai văzut tu se petrece doar în propria conştiinţă a fiecărei umbre, care-şi completează ciclul din partea încarntă, din timpul vieţii, cu cea spirituală, de aici, pentru realitatea fiecărei umbre e acelaşi lucru, soarta ei este aceea pe care ai văzut-o. După cum a ta, văzută atît de tine, cît şi de cei din jur, va fi absolut aceiaşi — fie că-i o realitate obiectivă, cum spui tu, venită de dinafara ta, fie doar o realitate numai din conştiinţa ta", îmi spune el...

"Probabil", continuă heruvimul, "vei fi voind să ai aici şi argumente, cum o faci de obiceiu. Deşi, chiar în sensul nedumeririi tale şi a întrebării puse nu pot să-ţi aduc dovezi — problema fiind de aşa natură că filozofii înşişi ar avea de desbătut aici o viaţă întreagă, fiecare la rîndul lui murind de moarte naturală fără să fi fost îndeajuns

de clar cum stăm cu obiectivul şi cu subiectivul, cu "realitatea pură", dinafară, şi cea "reflectată din propria-i conştiinţă", îmi spune heruvimul...

"Referindu-mă însă doar la existenţa unui tribunal de dinăuntrul conştiinţii înşişi, o pot face cu folos", îmi spune el. "In privinţa asta, deşi tu spui că nu ştii ce este acest tribunal, cum lucrează el, cu ce finalitate face ceea ce face, neîndoielnic că ştii precis că un astfel de tribunal există, că face judecăţi şi că făcutul lui va fi avînd o finalitate neapărat — aşa cum au şi tribunalele de dinafara conştiinţii tale"...

"Lăsîndu-le laoparte pe acestea din urmă, pe care le ştiu şi copii, ţi-aş aminti de cîte ori nu v-aţi surprins voi înşivă a fi judecaţi şi condamnaţi de propria voastră conştiinţă cu mîhnire, remuşcare, chin, damnare autoimpusă sau chiar cu sinuciderea ca pedeapsă — aşa cum ai văzut mai înainte. Or, de aici poţi vedea tu însuţi că deşi vă consideraţi a fi unitari cu voi înşivă, solidari cu voi înşivă, descoperiţi acum a fi chiar înăuntrul vostru un tribunal. Şi încă unul cosmic, din moment ce vă judecă după un cod universal în înfăptuirea întreprinsă! Aşa încît, vezi tu bine cum stăm cu subiectivul de dinăuntrul minţii şi cu obiectivul de dinafara ei, care aici nu-s operante", îmi spune heruvimul, fixîndu-mă în priviri de parcă m-ar fi cercetat de sînt sau nu sînt în clar cu cele spuse...

"Iată de ce", continuă el, "ceea ce nu-i nicidecum de contestat de nimeni niciodată în nici un fel, e faptul că în voi înşivă există Tribunalul Cosmic, mai mult sau mai puţin activ în timpul vieţii — cînd poate fi acoperit de influienţa firii — dar în mod sigur dominînd în întregime conştiinţa după moarte. Cît despre faptul cum stăm cu obiectivul şi cu subiectivul, cu realitatea dinăuntru sau cea de dinafară, descurce-o filozofii, pentru tine aici şi acum este exact acelaşi lucru, căci faptul că-i pentru tine însuţi o realitate de necontestat nicicum este ceea ce contează şi nu altceva", îmi mai spune mentorul meu, ducîndu-se în grădina lui de crini şi trandafiri, la celălalt, să-şi reia conversaţia avută de acolo de unde a lăsat-o mai înainte de a veni la mine.

* * *

Pe cum deapăn acuma amintiri în mine, privind cele ce-mi spuse heruvimul, reluîndu-mi privirea prin spaţiotemporoscop în sala. Tribunalului Cosmic de judecată, un firicel de cunoaştere mă sdruncină parcă din creştet pînă în tălpi, nu numai cu percepţia anume, dar parcă şi cu un fior de teamă, amestecată cu o imtimă curiozitate. Ba, aş zice, am atîtea şi atîtea sentimente care se înfruntă acum în mine în opţiuni şi priovităţi de acordat, care să le domine pe toate

celelalte şi să iese în primul plan să se afirme, iar toate celelalte să treacă pe planuri cu mult mai îndepărtate...

Acum, de pildă, luîndu-mi în descris starea din clipa asta, aş zice că mila mă domină în întregime; dar cînd de abea de termin de spus asta, privind la ceea ce se petrece în Tribunalul Cosmic, curiozitatea văd că-i aceea care îmi stăpîneşte firea: curiozitatea de a şti cine-i umbra asta pe care n-o pot distinge bine în trăsături — o umbră care de abea de s-a aşezat acum pe Jilţul Uitării...

Inainte de a mă mira îndestul de ea, mă mir acum de mine însumi chiar de faptul de ce mă mir, dar mai cu seamă de ce mă preocupă ea atît de mult — dat fiind faptul că de cînd stau eu aici s-au perindat atîtea umbre că nici de simpla lor inumărare n-aş fi fost în stare, necum să mai fiu preocupat şi de identificarea lor...

Nu se poate, faptul că simt atîta interes în a şti cine este ea în fapt, în mod sigur este datorat unor raporturi directe dintre ea şi mine — niscaiva raporturi care vor fi fost hotărîtoare pentru soarta mea în timpul vieţii —, căci altfel nu văd de ce aş fi atît de preocupat de identificarea ei. Dar care? Cum? Care raporturi?... C-au fost astfel de raporturi — oricare ar fi fost ele, de bine sau de rău pentru mine — acum nu mă îndoiesc absolut deloc, căci de n-ar fi fost, aş fi avut aceiaşi indiferenţă pentru identificarea ei ca şi pentru toate celelalte. Cel mult m-ar fi preocupat să văd ce se petrece aici cu ea şi nicidecum să mă preocup de identificarea ei...

Da; da; numai aşa se poate explica ceea ce simt acuma eu. Uite-o, cum stă pe Jilţul Uitării şi se ofileşte, întocmai ca o frunză verde adusă de curent şi pusă pe un cuptor; frunză care se veştejeşte şi se strînge în sine însuşi văzînd cu ochii, din clipă în clipă ea fiind tot mai chircită, mai adunată în sine însuşi..

Deîndată ce umbra precedentă şi-a primit inima din balanţă şi înaltul judecător şi-a ridicat mîna dreaptă în sus — de parcă i-ar fi arătat calea spre azur pe care trebuie să meargă — şi ea ca un bulgăr de lumină a dispărut către într-acolo, Jilţul Judecăţii rămînînd liber pentru alta, noua umbră de care spun, părăsind Jilţul Uitării — unde a stat ca ofilită, toropită — se scoală şi s-aşează pe cel de judecată. Dar, deşi o face, n-o face ca toate celelalte, cu sfială în sine, cum cere solemnitatea asta, ci de parcă s-ar aşeza pe scaunul ei din bucătărie ca să-şi ieie masa în tihnă. Incît atitudinea aceasta a ei, cu totul şi cu totul neobişnuită aici, după toate cele pe care le văzui, nu pot să spun cît de mult mă intrigă şi mă nedumereşte...

Acum, deîndată ce s-a aşezat aici pe scaunul de judecată, parcă şi simt mai insistent acel fior al precunoaşterii fără cunoaşterea complet făcută, încît sînt sigur că între ea şi mine sînt raporturi care m-au preocupat în timpul vieţii multă-multă vreme — soarta mea depinzînd de ea sau, poate, invers — dar oricum sînt sigur că între noi doi sînt astfel de raporturi; numai nu pot să ştiu cine-i această umbră în fapt. Senzaţia pe care o am în minte acu e ca şi cum l-ai vedea pe cineva după zeci şi zeci de ani de despărţire — om pe care după faţă,

trăsături şi gesturi, nu-l mai recunoşti deloc, dar sigur şti că între el şi tine sînt tainice raporturi şi nu indiferenţă ca faţă de toţi ceilalţi...

O, Doamne, ce lapsus teribil am! Şi totuşi parcă o cunosc atît de bine că mă mir cum de nu-mi vine numele ei în minte. Ba am impresia că ştiu atît de multe despre ea, că ore întregi aş putea să povestesc numai despre dînsa. Cine ar putea să fie umbra asta în haine soldăţeşti, cu vestonul încheiat şi strîns pe gît, cu galoane de generalissim, mareşal comandant suprem de arme, cu decoraţii multe-multe înşirate în lung pe piept în dreptul inimii, cu cisme soldăţeşti de plotonier reangajat în cadrele armatei?!... E clar că-i soldăţoi! Dar cine e anume?!...

După fizionomie îmi pare extrem de bine cunoscut: un tip obtuz şi dur, cu trăsături extrem de aspre, cu părul negru-negru, cu sprîncenele şi mustaţa aspră ca părul de mistreţ din cel aflat pe coamă, cu ochii negrii şi săgetători ca a celor ce pot hipnotiza, cu priviri hapsîne şi nespus de bădăran în gesturi — chiar şi aici fiind total lipsit de frică şi respect faţă de juriu. E tipul oamenilor duri, hipoevoluaţi ce se impun prin forţă. Tipul este de văzut a fi aşa chiar şi numai după fruntea-i lată doar de două-trei laturi de deget — caracteristica de seamă a celor mai reduşi dintre cei reduşi...

Cine să fie ăsta, Doamne Dumnezeule, a cărui nume parcă mi se plimbă tot mereu-mereu prin minte de colo-colo pe dindosul ei, aruncînd în ea doar umbra scrisului din nume atîta de neclară că deşi i-o văd, nu pot ca s-o citesc, să spun despre cine-i vorba?!... Aaaaa, da; acum ştiu! Îl cunosc prea bine. Mi-am adus aminte. In sfîrşit!... Ştiu acu de cine-i vorba — doar numele nu pot să i-l pronunţ deocamdată. Dar, de fapt, ce importanţă are numele cînd totul este pentru tine însuţi şi tu ştii bine despre cine este vorba, ştii totul despre el, doar că nu-ţi aduci aminte numele lui? Il ştiu eu bine pe zănatecul ăsta!... Să mă mai uit odată să nu greşesc. Da; da; el este! Aşa-i, sînt sigur de asta!...

Pe cum văd, cu acelaşi gest din timpul vieţii, individul-umbră s-aşează în jilţul pentru judecată, lipsit de orice urmă de respect, de parcă el i-ar judeca pe acei de aici şi nu ei pe dînsul. Ba, cumva, după gesturile pe care el le face, ai putea spune c-o face şi cu un fel de curiozitate şi o lipsă de emoţie anume, de preocupare, de parcă n-ar fi vorba aici de un tribunal de judecată, ci de chemarea lui aici ca cel mai în măsură — puternic fiind peste tot — să-şi deie cu părerea şi ceilalţi s-asculte. Nici vorbă de vre-un pic de teamă şi respect! O stranie comportare pe care n-am văzut-o la niciuna din toate celelalte umbre cîte s-au perindat pe aici de cînd stau şi tot privesc prin spaţiotemporoscop...

In tip ce stă aşa nepăsător, cumva cu un aer c-ar aştepta respect de la toţi de aici, judecătorul de serviciu la balanţă întinde mîna înspre el, îl atinge şi de sub decoraţiile de sub piept — ce zăngănesc atunci cînd sînt atinse — îi scoate inima bovină, cît un pepene galben de mare, şi i-o pune în balanţă. Deîndată ce judecătorul îşi ia mîna de pe ea, balanţa în care-i inima zăngăne, lovindu-se cu

cumpăna de cîrligul ce o ţine atîrnată de nimic, căci talerul cu fulgul aşezat pe ea scoboară în jos, în timp ce acel în care judecătorul a pus inima — ca şi cînd n-ar fi fost nimic în el, pe cînd dincolo ar fi fost greutăţi imense — se ridică în sus, pufuleţul însuşi jucînd încoace şi încolo, cutremurat fiind de lovitura neaşteptată dată de desechilibrul care se făcu. Şi asta, pînă cînd totul se stabilizează de la sine, cumpăna rămînînd oblic aşezată, înţepenită cu talerele unul în sus şi cu celalt în jos, aşa cum cîntărirea înşişi le făcuse ca să steie...

Da; da; o inimă aşa de mare se vede că n-a căpătat, pe cum constat, nici cel mai firav simţ moral pe tot timpul vieţii. Şi asta, nu doar în ciclul de reîncarnare din care s-a întors acum, ci din toate celelalte pe care le-a avut ea pîn-acum, din moment ce balanţa de aici asta cîntăreşte acum: treapta morală pe care se află umbra, simţul moral cîştigat pînă acum...

Deîndată ce judecătorul aflat lîngă balanţă i-a pus inima la loc sub decoraţii şi judecătorii toţi au depus sulurile pe care le-au avut în mîna judecătorului suprem, iar acesta a lăsat mîna lui în jos, întocmai ca la un trăsnet venit de undeva de sus, fără sunetul şi lumina care-l însoţeşte, dar de văzut efectul produs de el, numai că şi văd cum umbra celui judecat aici dintr-o dată se prăbuşeşte în Haos; de abea acum acesta scoţînd ţipete de spaimă şi de groază...

Ba, cînd mă uit mai bine în jos, îl văd chiar şi pe monstrul aflat sub sala judecăţii — care stătea cu gura larg deschisă — cum a închis-o repede scoţînd un clănţănit sinistru care a străpuns întreaga sală a judecăţii, redînd aici ecoul. Probabil, văzînd rezultatul judecăţii, acesteia va fi crezut că în mod sigur umbra care se prăvăleşte în haos i se cuvine lui, din moment ce după jocul făcut de balanţă singur îşi dăduse seama că numai suflet perisabil putea fi...

Ştiind acuma bine că judecata de aici nu apreciază numai rezultatul evoluţiei căpătate după precedenta încarnare, ci pe aceea din toate ciclurile care au precedat-o şi că se are în vedere şi cele cîte i-au mai rămas umbrei pînă la final, numai aşa se poate explica hotărîrea judecătorului suprem de a nu-l da pe cel judecat ca suflet perisabil în gura monstrului aflat sub sala judecăţii, ci să se prăbuşească în Haos — desigur, în Infern, în firida ce i s-o fi cuvenit după cele săvîrşite ca să îspăşească, să i se corecteze impulsul făpturilor de rău. Aşa încît, astfel îmi explic eu cum şi de ce înghiţitura monstrului de data asta a fost făcută în sec. Ştiu eu? poate numai şi numai de data asta!...

* * *

"O, Doamne, ce cumplite lucruri văd aici, în sala Cosmicului Tribunal de judecată!, îmi spun eu mie însumi. "Dacă-i aşa, apoi atunci numai la lucruri cu adevărat înspăimîntătoare mă pot eu aştepta

în continuare mînuind spaţiotemporoscopul pe care-l am sub ochi", stau de vorbă eu cu sinele meu complet descurajat. Drept care, teama depăşindu-mi frica, mă trezesc că las din mîini spaţiotemporoscopul, căutînd a mă îndepărta de el ca de ceva ce-ţi poate aduce numai rău, mîhnire şi descurajare, teamă şi o cumplită desnădejde.

Cum asta nu-i scapă nicidecum heruvimului-mentor de lîngă mine, acesta s-apropie de mine şi îmi spune: "O, fii pe pace, nu te speria atîta, că eşti doar spectator aici! Ţie încă nu ţi-a venit rîndul pentru dreapta judecată!... Ba, mai mult decît atît, nici măcar nu eşti o conştiinţă pură, ci eşti încă dual contradictoriu structurat. Incă nu te-ai despărţit de lestul material", îmi spune el... "Cînd ţi-o veni şi ţie rîndul să fii şi să devii o conştiinţă pură, autonomă şi independentă , ai să-ţi iei şi tu deîndată locul pe jilţul acela", face el, arătîndu-mi Jilţul Uitării, "apoi pe celălalt, de judecată", mi-l arătă el în continuare, "şi atunci vei vedea încotro trebuie s-apuci", mai spune el deosebit de blînd şi, pe cum văd bine, chiar cu totul şi cu totul desinteresat cînd şi cum se va întîmpla aceasta... "Desigur, nici urmă de îndoială că dacă-i aşa cum zice el, că toate sînt supuse acelei universale legi, de la asta nu-i nicidecum abatere pentru nimeni, deci nici pentru mine, şi nici vreo clemenţă în judecată", îmi zic eu descurajat.

* * *

V. CAZNE-CAZNE DE TOT FELUL, ĂSTA E INFERNUL.

Cu toată frica ce mi s-a cuibărit în suflet, pătrunzîndu-mă de dinafară înăuntru şi înfiltrîndu-se parcă pînă în ultimul colţişor al firii mele, întocmai ca un lichid prin capilaritate îmbibat în ceva deosebit de poros, care rămîne fixat acolo, îmi reiau privirea prin spaţiotemporoscop deîndată ce simt o adiere de curaj în mine. Şi asta, fiindcă cine nu cunoaşte natura fiinţii omeneşti care pune curiozitatea de a cunoaşte mai întotdeauna deasupra fricii?

N-apuc însă să las să mi se depene în cunoaştere decît doar cîteva secvenţe prinse şi îmi şi simt deîndată cum sufletul încetul cu încetul, dar progresiv, îmi şi înghiaţă. Mă simt cum sînt cuprins deodată de fiori de spaimă, pe măsură ce mintea începe ca să descifreze cele ce privirile îmi aduc de dinafară... Doamne, ce reci fiori mă invadează, că şi simt cum îmi cuprind în întregime firea, pe care şi-o supun şi o torturează, aducînd-o la totala lipsă de putere de a se răzvrăti, de nu cu fuga, măcar cu refuzul de a mai înregistra ceea ce vede înafară!...

Intocmai ca într-un coşmar de care vrei să scapi fugind — ştiind tu bine că el este ceea ce se vede —, sau voind să te trezeşti să scapi de el şi nu poţi s-o faci, ci eşti obligat în continuare să asişti acolo pînă la epuizare, ca chinul să-ţi fie cu adevărat chin şi teroarea, teroare, şi în situaţia aceasta sînt în aceiaşi dilemă pus. Prins strîns şi bine ca într-o menghină de cele două contrarietăţi din mine care se înfrunt, se încleaştă şi nu se mai despart, ţinîndu-mă numai în starea asta: dorinţa de a şti ceea ce este şi ce se petrece aici, jos, sub mine, şi cu groază privind ceea ce văd, ca cineva căruia nu i se mai dă şi o altă şansă, mă las pradă situaţiei creiate...

Cu toate acestea, împins de o licărire de optimism din mine — care nu văd cum şi de unde mai poate să apară —, aştept totuşi ca halucinantul să dispară, dar curînd imagini şi mai pline de terifiant mă asaltează. Ca intrat într-un cerc al groazei pe care-l simţi tot timpul că se tot micşorează, ca un laţ ce-ţi stă în continuare agăţat de gît şi se tot strînge, aşteptînd din clipă în clipă să fii cu el săltat în sus, mă simt atît de îngrozit de ceea ce văd acum, de parcă tot terifiantul pe care-l am în faţa mea mi s-ar adresa doar mie numai şi nimănuia altcuiva...

"O, Doamne Dumnezeule, dar ce să fie asta?", îl întreb eu cu inima la gură, tremurînd tot de spaimă, pe heruvim, după ce-mi ridic privirile din spaţiotemporoscop, de unde fusese aţintite, punîndu-le apoi pe el ca pentru a-i cere ajutor. Deîndată ce în gînduri îi vine ceea ce-i transmit, dînsul îl părăseşte pe celălalt cu care îşi făcea plimbarea prin grădină şi vine direct la mine. Apoi, cu un firesc cum nu poate fi altul mai definitoriu a fi ceea ce este, îmi spune:... "Ceea ce vezi tu singur!"... Se înţelege, heruvimul făcu asta după ce-şi aruncă o singură privire în spaţiotemporoscopul meu. După care, se îndreaptă către celălalt aflat în grădină, părîndu-mi-se — după atitudinea luată — că şi-au reluat convorbirea de acolo de unde au întrerupt-o ceva mai înainte, dar n-a fost deloc aşa. N-a fost, căci eu rămînînd încremenit, aşa, fără să ştiu ce să mai fac în continuare, pe limpezimea gîndurilor mele (nu şi a groazei ce intrase în mine), numai că şi primesc un gînd-răspuns, întrat în mine ca o relevare, cu pricepere cu tot — eu avîndu-l ca pe un fel de şoc, de sdruncinătură a conştiinţii, ce dă totul laoparte şi se instalează în minte atît cu informarea cît şi cu priceperea deodată...

"Ţi-e teamă?", realizez eu ca răspuns în minte... "Dacă văzînd aşa ceva prin spaţiotemporoscop de pe o stea atît de îndepărtată eşti cuprins de încă în aşa măsură că nici măcar nu te încumeţi să priveşti pe mai departe, dapoi cînd tu însuţi vei fi acel din chinuri? Păstrează-ţi firea, omule, măcar atîta timp cît eşti doar spectator la scenă!", realizez eu ca răspuns de acolo de unde ştiu că vine el întotdeauna...

Cînd înţeleg cele transmise direct de heruvim, parcă mai capăt ceva curaj în a privi prin spaţiotemporoscop pe mai departe. Adică, de fapt, nu curaj s-ar putea numi aşa ceva, ci o curiozitate ceva mai mare de a vedea mai bine ceea ce se petrece acolo. Aşa că-mi apropiu iar privirile de ocular ca să mă uit prin el mai bine jos, să văd ceea ce se petrece acolo, în întunericul beznă care înconjoară de pretutindeni balonul ăsta imens de lumină...

"O, Doamne Dumnezeule, ce scene cu adevărat de groază şi de spaimă văd aici, ce-ţi fac mintea parcă să îngheţe şi nu alta"!, îmi zic mie însumi în gîndul meu şi ca numai pentru mine: cuptoare înroşite, flăcări în vîlvătăi ieşind din ele şi umbre-umbre ce se perpelesc în dînsele cu ţipete de groază şi de spaimă! In cazanele cu smoală şi răşini topite pîn-la punctul în care-s gata-gata să s-aprindă, sînt aruncate umbre svîrcolindu-se în ţipete de disperare şi cu ochii bulbucaţi de spaimă — umbre care dispar deîndată în ele înşile ca disolvate în lichid, ca să reapară în clipa următoare şi mai îngrozite de cum au fost ele mai înainte... Fum gros înecăcios se ridică acum din flăcări, care se retrag parcă puţin, ca în clipa următoare să-şi întindă limbile de foc cu mult mai sus de unde au fost, fiind acuma parcă mult mai aţîţate, umbrele îngrozite şi ţipetele lor de disperare parcă ţiindu-i aici Infernul loc de combustibil, aţîţîndu-l tot mereu-mereu...

In norii de pucioasă grei, apăsători, de culoare maro-murdară, care plutesc printre cuptoare, speriate şi îngrozite se vînzolesc de colo-colo umbre chinuite de greul sufocării — parcă niciuna dintre

ele văzînd sau putînd vedea ori simţi pe alta sau pe altele din apropierea ei, pe altceva sau altcineva decît pe suferinţa sa. Căci aici parcă totu-i regizat să fie aşa, tocmai ca chinul, teama, groaza, înfiorarea şi singurătatea să le fie umbrelor şi mai mare, din moment ce ştiutul, văzutul chinurilor a cuiva, a altuia decît a lui, le-ar diminua din suferinţă. Pe cînd aşa, văzîndu-l şi simţindu-l numai pe al lor propriu, durerea, remuşcarea, chinul nu par să aibă margini...

Le văd cu ochii mei pe bietele umbre cum sînt cuprinse rînd pe rînd de spaime, de angoase, ce ating parcă cîte o dată un apogeu al lor în suferinţă; dar nu ca după el leşinul să se instaleze, ci ca slăbind puţin, o treaptă şi mai înaltă să-i urmeze în găzduirile de chin. Aşa-i, căci le pot vedea cum se sufocă şi leşină, apoi chiar din răul mare care le cuprind, în loc să se termine acum cu suferinţa, cum se întîmplă în mod firesc, — aici din nefiresc împlinindu-se toate cîte se împlinesc —, sînt trezite iar la existenţă; - de data asta cu simţurile de multe-multe ori mai ascuţite pentru chin. O, Doamne, cum se perpelesc sărmanele umbre în suferinţă şi durere, în fel de fel de chinuri, manifestîndu-şi disperarea, fără urmă de speranţă că toate de aici vor avea cîndva sfîrşit!...

Peste tot nu vezi decît doar umbre-umbre anxioase, disperate ce-şi comsumă fiecare durerea în sine înşişi, pentru sine înşişi, într-o formă de parcă chinul oferit şi suferitul fac tot una, salvarea fiind aici de neconceput de nimeni niciodată. N-auzi pe aici nici un strigăt pentru ajutor, de parcă fiecare suferind aici ar şti el foarte bine că din asta nu-i scăpare şi pe dînsul de sine însuşi nimeni nu-l poate mîntui...

Chiar de aceea, nimeni nu numai că n-o invocă, dar nici n-o are în dosul minţii lui ca o speranţă, măcar cît o licărire de atom aprins, din moment ce acuma făptuirea şi pedeapsa pentru ea fac aici un bloc, tot una, sînt un întreg compact, de nedistins pînă unde se întinde una şi de unde începe ceialalta. Căci conştiinţa, ştiind ea foarte bine că asta i se cuvine ei de fapt, nu mai poate nutri speranţa de salvare de la cineva de dinafara ei; care n-are cum să se strecoare în ea s-o mîntuie de rău — imposibilitatea fiind aici întocmai cum ai încerca să faci să treacă o rază de lumină prin pereţii groşi a unei sfere de oţel. Aşa încît, acel ceva sau cineva ce zace acolo înăuntru lui sine însuşi, existînd şi evoluînd după legile proprii ale umbrelor ajunse aici, a lumii lor interioare, nu are şi nici poate avea vreo legătură cu lumea de dinafara lor — din moment ce numai în sine înşile pot fierbe şi se consuma la infinit —, umbrele aici tot refăcîndu-se şi măcinîndu-se în chin continuu...

De aceea, nici nu mă mai mir deloc că n-aud aici nici un strigăt pentru ajutor, nici o invocare a ceva sau a cuiva, comun fiindu-le tuturora faptul că nimenea nu speră şi nici poate ca să spere a se schimba ceva aici, decît doar numai a se perpetua la infinit cele destinate pentru chin, Scîncetul, geamătul şi ţipetele pe care umbrele le scot sînt şi pot fi înţelese aici nu ca apel la ajutor de undeva, ci ca denotînd doar supraplinul de durere şi de disperare, de teamă şi anxietate a umbrelor, care, atingînd limita cea mai de sus a suferinţei, nu mai încape în ele. Văzînd ceea ce vezi aici şi acum, ai putea spune că ţipătul de disperare pe care-l las ele le golesc de un rău, ca să facă loc altora şi mai mari decît acela care a fost mai înainte, de parcă golirea n-ar avea sensul pe care îl are ea întotdeauna, ci pe acela de umplere şi de mărire a unei capacităţi de multe-multe ori mai mari decît aceea care a fost pînă atunci, ca să încapă în ea şi mai mult chin şi mai multă suferinţă decît a încăput mai înainte...

O, Doamne, ce cumplite chinuri văd, căci fiare monstruoase vînzolesc de colo-colo, aleargă, sfîşie, atunci cînd pot s-apuce, îi înspăimîntă pe ceilalţi încă neajutoraţi şi-i lasă în durere, frămîntare, desnădejde şi angoasă pe acei sfîşiaţi deja, apoi se dau după întunerec, ca să-şi arate din nou colţii şi ochii lor strălucitori şi ameninţători de acolo de unde sînt, ca groaza şi închipuirea, aşteptarea, să înspăimînte umbrele chiar cu mult mai mult decît sfîşierea înşişi...

In felul cum fac ceea ce fac, ele caută să împreune groaza cu terifiantul în aşa fel făcut ca chinul niciodată să n-aibă culmi de netrecut aici — ştiut fiind de toată lumea foarte bine că dacă realitatea are frontiere, închipuirea niciodată.Aşa încît, spre a se mări groaza, chinul şi ameninţarea, ai putea spune că aici întunerecul se lasă în valuri-valuri, tîrînd în dosul lui o lume de coşmar şi de înfiorare, de groază şi terifiant — licărirea de claritate care se strecoară doar din cînd în cînd prin el fiind doar atîta cît să sugereze certitudini în existenţele terifiante. Şi asta, ca cele văzute să nu pară cumva a fi închipuiri, tocmai ca acel terifiant avut acum la bază să poată să-şi ieie avînt şi mai mult ca înainte. Aşa se face că tot timpul se potenţează aici simţitul lui de rău şi de durere, de disperare şi de teamă, de remuşcare şi de desnădejde, ca nu cumva să lîncezească umbra şi să s-ajungă cumva la un echilibru, în care toate acestea să fie capacitate în modul lor de găzduire...

Bufniţe şi lilieci se încrucişează în drumul lor de colo-colo printre umbrele înspăimîntate, cloncănind ameninţător sau chiţcăind în tonuri neobişnuit de înalte, care parcă-ţi sfredelesc deîndată mintea ca un burghiu din bormaşina pe care ţi l-ar pune cineva la tîmplă, după ce a conectat-o mai întîi la priză, pregătind de fiecare dată macabrul, oferit acum cu mult mai înainte de suferinţa programată; în satanicul chin de aici asta venind a fi întocmai ca ameninţarea înainte de lovire...

Aşa încît, peste tot cît poţi vedea aici, întîlneşti doar umbre-umbre şi iar umbre fugind de colo-colo, ţipînd de suferinţă şi de spaimă —, deşi nu-i loc aici niciunde şi nicicînd de fugă şi nici ascunzătoare pentru nimeni. Căci acum şi aici nu-şi găseşte nimeni nicăieri şi niciodată alinarea în durere şi în chin. Fugitul aici nu-i fugă cu adevărat pentru a scăpa de chin şi suferinţă ci-i doar o fierbere în disperare a umbrelor aflate în cazne. Căci, întocmai ca un roiu de albine aflate într-o încăpere închisă, ce-s afumate cu cîrpe aprinse, fuga fiecăreia dintr-un loc în altul nu numai că nu înseamnă nicidecum scăpare, ci doar le fac pe fiecare să se izbească acum cum-

plit cu capul de pereţi sau unele de celelalte, ca de acolo să se întoarcă iarăşi cu chinul înapoi — din moment ce fumul este pretutindeni, ca şi suferinţa lor...

Mai peste tot se văd cum clocotesc cazanele cu smoală, ce scot fum înecăcios, funingine şi limbi de foc, căci umbrele stau întotdeauna chinuite pîn-la ardere şi se opăresc în ele încontinuu numai atîta cît le apucă groaza şi leşinul, nesimţirea — apoi sînt scoase iar afară, pînă îşi revin din amorţeala simţurilor, ca ciclul iarăşi să înceapă de la capăt. Aşa încît, în asta nu poţi vedea nimica altceva decît o ascuţire a simţurilor într-un anume fel făcută, pentru ca simţitul următor să fie şi mai groaznic decît a fost acel de mai înainte...

In alte focuri şi cazane, din pucioasa arsă acolo iese fum gros negru-maroniu-murdar, înecăcios, care-l sufocă şi chinuie cumplit pe oricine îl trage în piept... Aici sînt ţinute umbrele pînă cînd spaima şi angoasa produsă de înecăciune, ca şi chinurile agoniei, ating o culme, fără sfîrşitul binecuvîntat al axistenţii care-i pune capăt. Căci în climaxul suferinţei aflîndu-se ele, li se oferă acestor umbre doar o pauză, ca simţurile să li se înzdrăvenească, pentru ca totul să poată fi iarăşi luat de la capăt — moartea salvatoare aici nefiind de conceput de nimeni niciodată...

Din loc în loc, presărate printre ele, vezi haznale pînă la margini pline cu scîrnăvie de tot felul, în care viermii înoată ca într-o rană veche. Stau aruncate în ele pe jumătate înecate în spurcăciune şi împuţăciune suflete aduse pentru ispăşire, care se svîrcolesc să iese, dar încornoraţii de pe margini, cu furcile în mîini, le înghesuie cu ele în cap, lovind pe unde apucă, umplîndu-le de răni şi silindu-le să se afunde în scîrnăvie şi mai mult decît sînt ele, căci le este teamă tot mereu acelora care le chinuiesc că chinul le-ar putea fi uneori mai mic decît li se cuvine....

Pe lîngă ele, sau hăt departe, se văd mlaştini mari stătute, care coclesc de împuţăciune, din cauza stîrvurilor aruncate în ele de cine ştie cîtă vreme. Sînt mlaştini în care viermii vînzolesc în apa amestecată cu noroi ca boabele de orez ieşite dintr-o pungă ce s-a spart pe laturi. Ei se încolăcesc unul după altul, caut parcă să mănînce unul din celălalt, dar cum din legea firii, dintru începuturi sînt făcuţi ca ei să se ospăteze din altceva şi nu unul din celălalt, se îndreaptă ca bancurile de peşti din mare spre umbra pe care o întîlnesc aici forţată să s-adape după chinurile îndurate şi suferinţele avute. Aşa încît, cînd umbrele sînt aşezate în genunchi pe mal sau sînt împinse cu furcile din spate în mijlocul mlaştinilor, aplecîndu-se ca să se adape, viermii se îngrămădesc unul peste altul şi-i intră în gură acelui supus la caznă, apoi în gît. Pe umbrele care nu vor să se adape de la sine, diavolii saşii, ceacîri, cu un ochiu parcă de foc şi celălalt de smoală, le prind, le pun căluşe în gură şi pe cum stau aşa cu dînsa larg acum căscată, de ei fixată bine, cu găleata vidanjorului de canale fixată într-un par le toarnă în gură din mocirla împuţită mişunînd de viermi şi spurcăciune...

Ba, pe unele umbre le aruncă în ele şi fixîndu-le cu furcile de după cap, le fac să bea de acolo sau le îneacă, tot timpul lovindu-le în cap atunci cînd vor să iese afară. Şi asta, chiar dacă ştiu ele destul de bine că dincolo, afară, un chin şi mai mare le aşteaptă — din moment ce nimeni nu-şi poate da seama unde poate fi o suferinţă mai mică decît aceea pe care o are el atunci, ci doar încearcă de nu-i cumva pe undeva scăpare.

* * *

"O, Doamne Dumnezeule", îmi spun eu ca pentru mine însumi, scoţîndu-mi acum ochii din ocularul spaţiotemporoscopului, cu groaza în suflet purtată tot mereu, ca de ceva de care nu te poţi desbăra nicicum, "dar ăsta e Infernul!"... "Numai o firidă doar", îmi spune heruvimul-mentor, "acea a genocizilor, a dictatorilor, a paznicilor de închisori, a procurorilor şi a judecătorilor care fac anchete şi judecăţi nedrepte, încălcînd dreptatea şi ascultînd întotdeauna nu de legi, ci de acei în slujba cărora sînt puşi; a oamenilor care sînt tot timpul însetaţi de glorie şi de putere, depăşindu-şi atribuţiile cu care au fost ei însărcinaţi de gloatele care i-au pus acolo"... Asta îmi spune heruvimul, rupînd de jos un proaspăt crin şi ducîndu-l apoi la nas — un crin ce pare acuma desfăcut în clopoţelul alb, cu stamine galbene şi pline de polen, de ai spune că-i doar pulberea de aur din şorţul bijutierilor, care-l prelucrează în forme, presărată peste nişte miniaturale suluri date cu clei, care o fixează instabil pe ele. Căci e un clopoţel de crin despre care ai putea spune că acuma e plesnit de tensiunea parfumului născut în cupă. E un crin pe care deîndată ce heruvimul îl ia de jos, îl admiră şi numai după asta îi pune sub nas, cu sensiblitatea-i caracteristică zîmbindu-mi şi bucurîndu-se parcă de faptul că mi-a fost atîta de folositor în cele spuse...

* * *

Tot timpul curios să văd ce se petrece în firida asta, chiar dacă am în mine o teamă aşa de mare, îmi reiau privitul prin spaţiotemporoscop. Aceleaşi scene de mai înainte, numai că chinurile par altfel, căci văd cum se vînzolesc încoace şi încolo umbre chinuite în fel şi chip, în cuptoare şi în camere de gazare, în mlaştini şi haznale, în care diavolii se străduiesc din răsputeri ca chinul umbrelor de aici să le fie un chin cu mult mai mare ca acel ce l-au avut...

Aşa încît, obişnuit tot timpul ca să văd tot altceva, tot alte chinuri şi în alt fel făcute, ca şi cînd s-ar ţine ca văzutul de mai înainte să nu semene deloc cu ceea ce pot vedea acum, mirarea mă cuprinde cu adevărat cînd văd cum o hazna umplută pînă sus cu scîrnăvie de tot felul — ai spune gata-gata să debordeze peste margini — tot îmi revine în obiectiv mereu-mereu şi iar dispare; ca după asta să revină iar. Ce să spun?, se comportă de parc-ar fi o stea anume aleasă de obiectivul, unui astronom, care odată ce-i fixată bine în telescop rămîne în obiectiv tot timpul. Sau, cum să mă exprim mai bine?, haznaua asta se comportă de parcă ea înşişi se înghesuie şi-mi monopolizează obiectivul, întocmai ca o stea de cinema la Hollywood ce-l vrea îndreptat numai şi numai înspre dînsa. Sau, şi mai corect redînd situaţia creiată, de parcă eu, operator de film fiind şi avînd de tratat o temă anume, aş avea doar sarcina aceasta:, să urmăresc îndeaproape personajul principal, acel legat de temă şi de acţiune — toate celelalte preocupări fiind cu totul şi cu totul complimentare în înţelegerea ce trebuie redată, doar numai din cînd în cînd eu părăsind haznaua cu pricina şi fiind obligat să mai îndrept obiectivul camerii de luat vederi şi pe altundeva. Dar asta, nu pentru a lăsa din obiectiv esenţa, protagonistul, tema, ci pentru a o întregi acum şi mai bine cu cele dinprejur, a o face şi mai de înţeles...

Pe cum privesc aşa tot căutînd detalii în haznaua asta, privind mai pe îndelete şi mai insistent, observ chiar bine-bine de tot cum o umbră aruncată în ea se sbate cumplit ca să scape de aici, făcînd mişcări în disperare ca s-ajungă cumva la marginile ei — probabil să se caţăre, să iese cît mai repede din împuţăciunea ei afară. Dar cînd gata-gata să s-apuce cu mîinile de margini, un încornorat aflat chiar lîngă ea, pe margine de hazna, stînd de pază, dar şi cu însărcinări de chin, ţinînd furca în mînă, i-o şi înfinge de după gît, în cap, în spate, pe unde apucă şi o dă din nou la fund. Deşi pare a fi în agonie, ca înecată în spurcăciune pîn-la limita în care climsxul suferinţei nu mai are trepte de urcare...

După ce în scîrnăvia din hazna se face o băltoacă roşie de sînge — dovadă că umbra chinuită este dedesubt şi încă în suferinţe grave —, chiar în mijlocul petei făcute, ca într-un ultim efort făcut să scape, ea apare iar la suprafaţă, ridicîndu-şi disperată capul de la fund. Aşa încît, o văd cum îi atîrnă acu în jos pe faţă şi pe gît, peste tot, scîrnăvie de tot felul — ceva mai condensată ca cealaltă în care a înotat —, scîrnăvie amestecată cu alta şi mai veche. Atunci cînd umbra chinuită scoate capul înafară, în mijloc de hazna, arată întocmai cum arată acoperişul unui chioşc, să spunem, cu crengile de iederă uscată în timpul iernii, ce-i stau răsfirate pe acoperiş — crengi care îi atîrnă acu bogat în jos de pe streşini, curgînd parcă din acoperişul pe care sînt ele căţărate...

Aşa încît, chiar dacă dorinţa de a scăpa de aici îi este umbrei aruncate în hazna atît de mare, durerea căpătată la înţeparea ei cu furca, disperarea, ca şi desnădejdea, îi sînt atît de mari, că doar de reuşeşte ca să facă svîrcoliri în scîrnăvie să se poată ţine cît de cît la

suprafaţă — chiar dacă n-o poate face ea decît din cînd în cînd, mai mult la fund petrecîndu-şi vremea —, suferinţa, chinul, disperarea fiind de ştiut numai de dînsa şi de nimeni de dinafara sa...

"O. Doamne", îmi zic eu mie însumi, frămîntîndu-mă ca să-mi aduc aminte, "nu ştiu cum şi de ce am impresia mereu-mereu că mutra asta de om o cunosc de undeva deosebit de bine!"... Deşi, de stau să mă gîndesc mai insistent, din moment ce pe baza văzului nu pot afirma nicicum aşa cava, sprijinit pe raţiune, aş zice că am senzaţia aceasta poate mai mult ca un efect al intuirii — a acelei forme de cunoaştere fără o cunoaştere anume propriu zisă, bazată pe simţuri şi pe raţiune. Cu toate că nu văd umbra aceasta decît numai în parte, atuncea cînd apare de la fund, de prin hazna — şi chiar şi atunci doar pentru clipe, ba şi cu faţa acoperită complet de scîrnăvie de tot felul, de viermi încolăcindu-se unul după celălalt, făcîndu-i parcă un fel de voal de doliu, că doar pe aici pe colo de mai distingi contururi —, aceasta mi se pare atît de bine cunoscută, de parcă chiar acum m-aş fi despărţit de ea pe undeva, pe aici...

Da; da; zău că chiar aşa-i: deşi cu capul aplecat în jos şi i se prelinge de pe ea atîta scîrnăvie de parc-ar fi un bolovan pe care-l scoţi dintr-o mlaştină stătută cu algele depuse pe el, ele atîrnîndu-i pe suprafaţa lui în aşa fel că nu poţi distinge pe el nici un detaliu din piatra care-l reprezintă, sînt sigur c-o cunosc. Dar, deşi sînt absolut sigur de aşa ceva, nu ştiu de ce nu pot să-i spun şi numele acum... Ptiu, drace, că ce lapsus idiot mă stăpîneşte!... Pe de o parte mă chinuie cumplit senzaţia că umbra asta mi foarte bine cunoscută, pe de alta, numele nu-mi vine în minte, Aşa încît, face ca mintea să mi se frămînte încontinuu, Căci am în mine tot mereu senzaţia că numele ei îmi traversează mintea încoace şi încolo făcînd-o numai prin partea ei întunecoasă, dar foarte aproape de cercul luminos al cunoaşterii complete — cunoaşterea adevărată învîrtindu-se parcă prin penumbră şi niciodată prin locul ce înseamnă aducere aminte şi identificarea ei deplină...

Nu; nu; acum zadarnic îmi chinui mintea, că chiar dacă în sinea mea parcă o cunosc pe această umbră, chiar dacă îmi spune acel ceva din mine însumi că mi bine cunoscută, nicidecum nu pot să-i pronunţ numele avut. Ştiu eu? poate mai tîrziu o să mă ajute cadrul, poate postura ei sau atitudinile avute, dar chiar acum numele îmi scapă. Intocmai ca un vas crăpat lăsat în funduri de ocean sau ca ceva ascuns în ceaţă sau într-un întunerec besnă, memoria curioasei umbre mi s-ascunde că nu poate să-mi revină numele ei la suprafaţa minţii, să pot spune cine este. Doar după fizionomie, postură şi gesturi să fiu ajutat ca să pot mai repede să-mi aduc aminte cine este. Dar, de ce fizionomie şi postură poate fi vorba aici dacă ea stă mai mult scufundată în scîrnăvie? Cît despre cadrul care m-ar putea ajuta ca s-o recunosc, ce pot vedea aici? Pe margine de hazna, pe cum văd, însărcinat cu chinul, dar şi cu supravegherea reacţiei la caznele aplicate, stă un încornorat păros, cu botul de şacal, cu picioare ca de capră, cu burtă de panteră şi coarne ca de ţap, cu ghiare în loc de degete la

mîini şi cu ochii ca de foc, purtînd o coadă de bovine. Pe cum stă aşa de pază, dispus la vertical, cu vîrful cozii spînzurate de laba stîngă flectată pe buric şi cu furca în mîna dreaptă, supraveghind orişice mişcare, cu înfăţişarea lui ce înspăimîntă, ai zice că nu-i altceva decît o plăsmuire a tot ce frica şi teroarea poate plăsmui şi transpune în minte ca de cunoscut...

In felul cum se sîrguieşte să-şi îndeplinească ceea ce are el de îndeplinit aicia ca supliciu, cît şi ca supraveghere, ai putea spune că-i o zugrăvire a groazei şi a disperării făcută anume pentru acel supus de el la cazne. Căci dacă păcatul, viciul, în forma săvîrşirii lui, dar mai cu seamă în modul cum se reflectă el în conştiinţa care l-a săvîrşit, îi este specific numai făptaşului, tot de acolo se cere ca remuşcarea, pedeapsa, răul cuvenit pentru îndreptare să fie pe măsura lui şi nu a altcuiva...

Incornoratul de aici de care-i vorba face în aşa fel încît chinul suferinţei, ca şi tortura conştiinţii, la umbra pe care o are în caznă să n-aibă limite în sine, Căci, prin cele pe care el le face, dar mai ales cum le face, le aranjează să se potenţeze una pe cealaltă, tot timpul asmuţindu-se între ele, ca niciodată penitentul să nu cumva s-ajungă la vreo stare vecină cu vreun echilibru —, nici vorbă de limite impuse, chinul reactivînd cînd pe o parte cînd pe ceialalta. Ca arbitru al supliciului pe care-l dirijează, încornoratul de pe hazna face în aşa fel ca de fiecare dată să-i mute umbrei chinuite graniţele suferinţei tot mai în sus, prin cele inventate chiar de el, cît şi prin felul cum pune totul în tortura conştiinţii...

Pe cum stau şi îl privesc de aici şi-l văd cu limba-i lungălungă, roşie ca de foc, atîrnîndu-i jos din gură, că lasă să i se vadă colţii de pe marginile gurii ca un fel de ameninţare — orişicine putînd spune că chiar şi numai din atît îi înghiaţă respiraţia şi încremeneşte cînd îl vede —, aş putea spune că cel mai mult mă înfricoşează ochii. Rotunzi ca mingile de tenis, unul galben ca un gălbenuş de ou, celălalt roşu ca o bilă de oţel încălzită pîn-aproape de topire în foc, ei i se răsucesc încoace şi încolo, c-ai putea spune că n-au niciodată chiar deloc astîmpăr, învîrtindu-i-se în orbite ca un titirez atuncea cînd se înfurie, tot timpul parcă trimiţînd văpăi ameninţătoare în jur. Şi asta, ai putea spune c-o face mai întotdeauna — el părînd că tot timpul nu-i este ceva pe plac. Altfel, de n-ar fi furia aceasta atîta de turbată, care-i schimbă complet înfăţişarea, ai putea spune că-i o arătare care înfricoşează şi atîta tot...

Impieliţatul ăsta, plăsmuire a Infernului de totdeauna, pe cum stă aici pe margine de hazna şi-i dirijează tot supliciul umbrei ăsteia aflate în caznă, ţine în mînă o furcă-trident cu coarnele ascuţite, cu care îl înţeapă tot mereu pe acel chinuit aicia în hazna, dînd pe unde apucă. Atunci cînd umbra se apropie de mal şi vrea să iese afară, sau cînd stă prea multă vreme sus, la suprafaţă, ori cînd el singur o aduce sus, la margine de hazna, ca pe înecaţi un lucrător la Salvamar şi vede că i-a slăbit cît de cît chinul, face ce face şi-l

"reanimează", ca să nu cadă în agonie, ci să aibă un chin cu mult mai mare...

Înţepîndu-l şi lovindu-l pe chinuit cu furca, dînd pe unde apucă, încornoratul îl dă la fund deîndată ce crede el că i-a slăbit cît de cît durerea, suferinţa. Dar cînd vede că începe din nou sufocarea, o ia din nou de la capăt cu sforţarea de a-l pune iar într-un chin cu mult mai mare decît a fost acel de cu puţin mai înainte, ca suferinţele mai mari de data asta să nu îngăduie agonia — de care nu poate fi vorba în Infern. (De moarte, se înţelege de la sine că-i absurd a crede cineva că e posibilă!)...

Cît despre rest, împuţăciune, răniri şi toate celelalte, acum stau pe planul doi. Dar numai acum, fiindcă atunci cînd vrea impeliţatul, el face în aşa fel ca unul din ele să fie baza în chin şi celelalte să treacă pe planuri mai îndepărtate cu suferinţa lor; în felul cum face şi în ceea ce face, el făcînd în aşa fel ca totul s-atingă culmi şi paroxisme în simţiri — din moment ce se străduieşte să-i ţină simţirile tot timpul treze şi iritate încontinuu. Atunci cînd în suferinţă s-ajunge la un fel de toropeală, de indiferenţă, la un fel de somnolenţă — neadmisă nicicum a fi aici —, impieliţatul înfinge furca în umbra de aici supusă la supliciu, înţepînd pe unde apucă, ca s-o repună iar în chinuri. Căci, de n-ar face aşa, n-ar mai fi impieliţatul duhul răului, ci cineva ce poate avea din cînd în cînd şi îndurare — creatură ce nu-şi are locul nicidecum aicia, în Infern...

Cînd i se pare impieliţatului că stînd la fundul scîrnăviei din hazna din sufocare şi tendinţă la înec i-ar fi scăzut chinul umbrei, cu furca el o pescuieşte din hazna — aşa cum scot pescarii peştele în năvod —, o scoate afară, o priveşte clipe numai cum stă leşinată şi, învîrtindu-i-se ochii în orbită de mînie ca două bile înroşite în cuptor, face ce face şi o trece iar la caznă. El înfinge furca în umbră pe acolo pe unde apucă, apoi sfîşie locul ca s-o scoată afară, o înţeapă şi o loveşte pînă îşi revine, apoi o aruncă iarăşi în hazna şi ciclul suferinţei iar începe — el făcînd în aşa fel ca chinul să rămînă întotdauna chin. Aşa se face că tot timpul umbra se vaetă, se chinuie, se svîrcoleşte cum nu se poate mai cumplit, dar cum de la sine îi înţeles c-aici nu încape nicidecum speranţă de mai bine, se supune desnădăjdii, că n-are ce face altceva...

Dealfel, ce ar putea să facă ea sau altcineva, din moment ce aşa sînt legile Infernului pentru toate umbrele de aici?!... Cu toate ăstea, nu ştiu de ce, comparîndu-i comportarea umbrei de care mă ocup aici cu privitul meu prin temporospaţioscop cu a celorlalte umbre pe care le mai văd în jurul ei, chiar dacă nu pot spune nicidecum că suferă mai puţin ca celelalte, nu ştiu de ce îmi vine ca să spun că parcă văd în ea un fel de calozitate în suferinţă. Şi asta, chiar dacă nu-i vorba aici deloc nici de nepăsare nici de indiferenţă. (Căci, o, Doamne, cum ar putea fi vorba aici, chiar în infern, de aşa ceva!) Cum să spun mai bine să fie mai corect spus, să fiu mai clar pentru oricine? Umbra asta se comportă de parcă chinul ar fi de la sine înţeles. Deşi nu consideră că i s-ar cuveni deloc după părerea sa —

căci nu se vede pe ea nici măcar o licărire de desnădejde, ca o slabă bănuială a vreunei remuşcări sau chiar temeri oarecare —, ea suportă chinul ca fiind venit pe nedrept de la cineva, fără remuşcarea şi învăţămîntul ce decurg din el ca pentru vreo corectare...

"Ptiu drace!", îmi zic eu mie însumi contrariat de o aşa stranie atitudine avută chiar şi aici, unde toate umbrele se comportă altfel (căci nu pot s-o facă într-o altă manieră!), "dar cine să fie umbra asta a cărei nume iar a început să-şi facă jocul de-a-prinselea traversîndu-mi mintea prin conul de umbră al conştiinţii mele?"... "De fiecare dată am strania senzaţie că în clipa următoare am să-i pot pronunţa numele, ca să constat cu orişice ocazie avută că-s tot atîta de departe de posibilitatea asta de a şti ca şi mai înainte!"...

Am văzut-o, o ştiu prea bine, cunosc eu foarte bine mutra asta ce văd că iar a ieşit la suprafaţa scîrnăviei din hazna, că-i o mutră cu totul şi cu totul altfel decît toată lumea, ceva aparte, aş putea să spun: un om cu trăsăturile fizionomiei deosebit de dure, tip de om autoritar, ce-i place să comande şi să se impună! Da; da; l-am mai văzut eu parcă nu de multă vreme pe această brută de om brunet, cu părul, sprîncenele şi mustaţa deasă, neagră şi aspră precum coama de mistreţ, cu fruntea îngustă-îngustă, doar de două-trei degete de lată — caracteristică oamenilor limitaţi, dar care fac întotdeauna exces de voinţă şi de forţă —, cu ochii care săgetează... Sînt oameni care, cunoscîndu-şi bine limitarea, caută să compenseze tot defectul prin exces de forţă, de putere, impunîndu-se în faţa tuturor prin brutalitate în tot ceea ce fac...

Aaaaa, da, Ştiu acuma foarte bine cine-i! Asta-i... Ptiu drace, că iar mi-a fugit numele din minte! Îl ştiu eu bine! Da; da; el este!... Să mă mai uit odată bine să nu greşesc cumva, să nu mă pripesc în identificarea lui!... Aşa-i, sînt sigur acum că nu mă înşel deloc! El este! Este sigur, acel bine ştiut de mine...

* * *

Pe cum stă aici întins pe margine de hazna ca cineva reanimat de Salvamar, întors cu capul în jos să iese din el tot ce a înghiţit de aici, după ce-şi revine în simţuri, penitentul de aici se ridică în sus pe marginea haznalei şi îl priveşte pe impieliţat ca pe cineva pe care ar vrea ca să-l înhaţe, dar nu-i vine lui acu la socoteală, sau consideră că nu-i momentul, nici timpul şi nici locul pentru asta. Nici vorbă de vreo implorare oarecare, de vreo corecţie în cele pentru care a fost el pedepsit! Să nu ne mai dăm în vorbă de vreo licărire de remuşcare ca la toate celelalte umbre. Chiar aşa-i! Uite-l cum bravează, de parcar fi ieşit acum dintr-o piscină după un sport făcut de agrement, cu apă limpede, călduţă şi deosebit de cristalină parfumată cu spirt de brad sau apă de crini şi nu dintr-o hazna cu scîrnăvie! Din păr, de

pe faţă, mai cu seamă din sprîncene şi de pe mustăţi, i se prelinge şi curg în jos la vale restul de scîrnăvie, cu viermi ce fişcotesc ca dintr-o rană veche, acum expusă la lumină...

Osînditul se şterge cu mîinile amîndouă, apăsînd mustaţa lateral deoparte şi de alta, măcar acum să nu-i intre scîrnăvia în gură din ceea ce i se prelinge lui din cap şi de pe faţă. Deşi a linghiţit el destulă cît a stat acolo în hazna! Şi asta, chiar dacă ai putea spune că ceea ce face el acum n-o face cu intenţia aceasta — apreciat după calozitatea lui şi renitenţa la supliciu —, ştiindu-se bine că ăsta-i gestul lui, ticul lui de totdeauna, făcut cu rost şi fără rost. Căci, la drept vorbind, ce-ar putea el corecta cu acest gest atîta de gingaş şi drăgălaş, de nevinovat, cînd ştii tu bine cît a înghiţit şi cînd vezi tu bine ceea ce-i vine lui în gură de pe cap, din păr, acum ca scîrnăvie?!...

In timp ce impieliţatul de aici însărcinat tot timpul cu supliciul îşi priveşte umbra supusă la grele cazne, de după un cuptor, de pe o aleie a firidei, apare un alt impieliţat — deşi şi acela-i tot la fel ca ăsta, este însă mult mai fudul şi mîndru, cu mult mai plin de sine. După felul cum se comportă în postură şi în gesturi, pare a avea însărcinări de şef, sau cam aşa ceva. Căci, deşi poartă şi el furcă în mîna dreaptă şi deşi îşi ţine şi el vîrful cozii adus din spate şi agăţat de laba stîngă aplicată pe buric, ca şi ăsta, după ostentaţie, dar mai ales după felul cum priveşte printre haznale şi cuptoare a supraveghere — întocmai ca un maistru de atelier pe acei care lucrează la maşini —, se vede cît de colo că asta-i sarcina lui: de supraveghere numai...

După prestanţă, mîndrie, aerele pe care şi le dă, cît mai cu seamă după felul cum îşi îngrijeşte şi ţine pe mînă coada şi după atenţia mărită în ostentaţia pe care o afişează, în modul cum vrea ca asta să-i fie luată drept caracteristică de bază, ca să-l invidieze şi să-l scoată din comun (deşi, vai, mai toţi fac asta!), ai zice c-arată ca Chamberlan purtînd mînerul de la umbrela de care era nedespărţit tot timpul agăţată de braţul stîng flectat în mers. Doar că impieliţatul ăsta n-are ca el vestă, să-şi agaţe în buzunarul ei din dreapta, jos, degetul cel mare, ca cel de care spun atunci cînd ţinea discursuri...

Cu gest cu adevărat autoritar, ce nu lasă nici cea mai mică umbră de a fi înfruntat de cineva, oprindu-se o clipă din plimbare în faţa impieliţatului însărcinat cu chinurle osînditului de aici, Satanşeful — făcînd ca ochii să i se răsucească în orbite ca două sfîrleze care aruncă mereu-mereu jebre de scîntei de ameninţare — numai că se şi răsteşte la ăsta de aici:... "De ce nu se lucrează aici? De ce se stă?!... Cine şi-a permis să îngăduiască aici răgazul, cînd ştie el foarte bine că nu-i permis aşa ceva a se întîmpla nicicum şi niciodată în Infern —, asta fiind cu desăvîrşire interzis de legile Infernului, care-l guvernează şi stabilesc precis totul cum anume să se facă?!"...

"Ba da, Intunecimea Voastră", răspunde smerit impieliţatul de lîngă hazna, acel care-l are pe osîndit în supliciu, "se lucrează!... Şi încă se lucrează foarte mult, intens şi cu bune rezultate în chin!", spune el supus... "Numai c-am observat că după un răstimp de vreme

osînditul nostru intră într-un fel de toropeală, ce face ca simţurile să-i amorţească şi chinurile să-i diminueze în aşa fel încît să ne facă inutilă insistenţa în cazne. Şi atunci, îl pescuiesc cu furca din hazna, îl reanimez şi îl pun în simţuri iarăşi. Aşa încît, atunci cînd cred eu că-i iar cu simţurile ascuţite şi apte pentru chin, o iau cu el iarăşi de la capăt... Aşadar", zice el, "nu-i vorba aicia nicidecum de o îngăduinţă, ci de o exacerbare şi mai mare în chin", subliniază acuzatul, pregătindu-se s-o ia cu osînditul de la capăt în cele ce mai are el de făcut cu dînsul...

"Atunci dă-i drumul, ce mai aştepţi?!" îi spune Satan-şeful "Nu vezi că după ascuţire s-a instalat în el un fel de calm şi nepăsare? Că doar ştii bine că aşa ceva nu-i voie, nici chiar de-i vorba aici de clipe! Dă-i drumul la programul următor!", zice Chamberlan-incornoratul şi mai mîndru ca înainte, răsucindu-şi vîrful cozii acum pe lîngă nas, de parc-ar fi chiar un evantai cu care ar încerca să-şi facă vînt, aşa cum îşi fac cucoanele la teatru vara cînd este cald în sală şi nu-s mişcări de aer. Deşi se vede cît de colo clar că-i gest doar de mîndrie — şi încă chiar cu ostentaţie făcut —, incornoratul continuînd să-şi facă rondul printre cuptoare şi haznale, ca inspector de supliciu ce este el pe o parte din Firida Genocizilor din Infern.

* * *

— După transcendere, conştiinţa pură se întîlneşte cu instigarea impulsului care a stat întotdeauna în dosul făpturilor din timpul vieţii.

După ce impielitatul însărcinat cu supliciul osînditului de aici a luat instrucţiuni de la Satan-şeful — ce pare a fi un fel de mentor în cele ce are el de făcut cu umbrele ce-i aparţin ca chin din partea asta de firidă —, el pleacă pentru cîtva vreme fie s-aducă niscaiva unelte de tortură, fie să fie instrut în tehnica torturii, fie, ştiu eu?, să lase locul liber pentru altul în cele ce mai trebuie de făcut în continuare. Asta numai el o poate şti, din moment ce legile Infernului nu le ştie nimeni decît doar acei care le mînuiesc, umbrele doar de se supun la caznele ce li se fac — cu atîta mai puţin eu care doar văd ceea ce văd aici prin spaţiotemporoscop.

Aşa se face că în timp ce eu privesc îndeaproape umbra osînditului de aici, care-şi trece mîna peste rănile adînci ce-i sîngerează, fiind deschise peste tot pe corp, întocmai ca nişte buze ce se răsfrîng în sus şi în jos, lăsînd să curgă din ele sînge amestecat cu

scîrnăvie din hazna — un fel de spurcăciune şi de scîrboşenie ce i se lasă în jos întocmai ca o macabră pastă prelinsă de pe faţa-i şi mustăţi; în timp ce-şi trece mîna peste rănile făcute, a un fel de mîngîiere (în închipuirea lui, ca un fel de a se pansa); pe cum stau şi îl privesc de aici, ca văzut printr-o margine de foc sau flacăra de lumînare — cînd o imagine parcă se sbate în contururi, nefiind delimitată nicicînd corect-corect —, la un moment dat mi s-a părut că umbra osînditului de aici, tot sbătîndu-se aşa, are tendinţa ca să se dividă.

Da; da; chiar aşa cum spun: la un moment dat, tot sbătîndu-se în contururi, numai că şi văd cum umbra lui pare că se lungeşte-se lungeşte, întocmai ca umbra unui om ce se îndepărtează de o sursă de lumină şi alăturea de el apare alta chiar din el ieşită. Cum să mă exprim mai bine să fiu mai lesne înţeles de toată lumea? Tot uitîndumă la osînditul de aici aşa cum stă pe margine de hazna, examinîndu-l mai atent, mi s-a părut că umbra îi tremură încet-încet întocmai ca umbra arbustului ce-l bate vîntul, în timp ce-i luminat direct de soare; ca după aceea, după un anumit timp, acesta să tindă să i se dividă. Imaginea pe care am avut-o deîndată a fost ca aceea a unei celule privită prin microscop care se tot măreşte din ce în ce mai mult, pînă cînd, la un moment dat, ea se divide — tu putînd bine distinge la ea mărirea, îngemînarea, planul de secţiune şi apoi diviziunea, acolo unde a fost un individ putînd vedea acuma doi stînd unul lîngă celălalt...

Numai că deîndată ce această umbră-fică s-a separat de ceialaltă, am putut vedea că ea nu-i mai seamănă osînditului, aşa cum mi s-a părut chiar deîndată după separare, ci că-i un drăcuşor — adică unul mare. Atunci cînd s-a constituit de-a binelea în forma lui definitivă, ai zice acum că-i asemănător în linii mari cu toţi încornoraţii descrişi pînă acum ca luînd parte la torture şi la cazne...

Ba, deservit mai mult de intuire decît de ceea ce constat pe el ca diferenţiere faţă de toţi ceilalţi de aici cu care îl compar, aş putea spune că nu numai că-i diferit, dar poate fi considerat un fel de unicat în felul lui. Şi asta, constat cu atît mai mult cu cît îi caut diferenţieri mai multe şi cu cît m-ajut în continuare tot mai mult de intuire, ca să mă conving eu bine în cele ce afirm. Spun asta, nu numai pentru că intuirea insistă în mod continuu a mă face să cred asta, ci şi după ceea ce văd eu bine, Căci, spre deosebire de toţi ceilalţi de pîn-acum, cumva distanţi, ostili, puşi pe judecată şi pe chin, pe răzbunare, drăcuşorul ăsta, din contra, pare deosebit de apropiat de osîndit. Ca să nu mai spun şi acum că face parte chiar din el, Căci, lăsînd acuma laoparte ceea ce văzui pînă acum, după felul cum i se bagă acuma pe sub nas osînditului de aici; după cum se înfige în el, cît şi după felul cum i se adresează, îi vorbeşte "prietenos", intim cumva; aş spune că-i un confident. Da; da; chiar asta aş putea susţine acum: că ceea ce văd acuma lîngă osîndit ca individualitate cu totul aparte de el face parte chiar din dînsul...

Desigur, aşa cum văd că se petrec lucrurile aici şi acum cu el, dar mai cu seamă după cele ce m-asigură cu insistenţă intuirea,

sînt dispus s-afirm că acest alter ego a celui de aici nu-i ceva de dinafara lui, nu-i ceva contrafăcut, ci-i chiar acel ceva din sine însuşi care-l face să fie ceea ce este el în fapt. Şi mai clar pentru oricine, aş spune că încornoratul de lîngă el este o proiecţie înafara lui a felului său de a fi şi a gîndi — de-l judec atît după ceea ce văd, cît mai cu seamă după ochii minţii...

Şi, pe cum văd, nu mă înşel deloc. Căci cele ce urmează îmi confirmă pe deplin această bănuială, fiindcă dublura asta a osînditului de aici se comportă întocmai ca o umbră faţă de fiinţa sau obiectul care o generează. Atunci cînd soarele străluceşte, apare şi ea, ca fiind detaşată din acel ceva ce o face să fie ceea ce este ea; atunci cînd soarele intră în nori, ea pare a fi ca suptă, absorbită de acel ceva sau cineva căruia îi aparţine. Căci umbra asta, în momente anumite, dispare deîndată, intrînd chiar în osîndit. Aşa încît, deşi poţi spune cu siguranţă că face parte chiar din el (poate fi chiar el însuşi într-o altă ipostază), el ţi se poate prezenta şi înafara lui — cum văd c-o face după timp şi împrejurări.

Da; da; chiar aşa este cum spun eu, căci deîndată ce împieliţatul iese repede din el, se şi înfinge cu coarnele şi botul lui de capră sau şacal sub barba celui din care a ieşit a întrebare şi îl acostează:... "Nu mă cunoşti?", îi spune acuma el fixîndu-l chiar în ochi... "Da; da; eu sînt!... Priveşte-mă mai bine, că nu se poate să nu mă cunoşti, că doar facem corp comun şi sîntem tot una!... Aşa-i, uită-te mai bine şi ai să mă recunoşti deîndată: eu sînt Ucigă-l-toaca, partea cea mai rea din tine însuţi", mai precizează el, în timp ce osînditul de aici se uită chiorîş la el. Cum să spun mai bine şi mai sugestiv?, osînditul se uită la drăcuşor întocmai ca la un prieten ce insistă cu discuţia şi cu afirmarea prieteniei lui cu tine, dar de care prieten n-ai chef acum, fiind preocupat de ale tale. Deşi el insistă totuşi ca să-ţi amintească de prietenia lui şi de serviciile pe care ţi le face şi ţi se bagă tot mereu în suflet, chiar fără voia ta...

Chiar dacă mînat de intuire că ceea ce vede el în faţa sa este chiar ceva din sine însuşi — ba chiar el însuşi s-ar putea spune cu adevărat —, penitentul se uită lung şi straniu la ceea ce are el în faţa sa, năuc cumva, ca cineva care se străduieşte să-şi aducă aminte neapărat de ceva, dar care nu poate s-o facă nicidecum. Că nu degeaba stătuse el pe Jilţul Uitării, unde lăsase tot ce-i aparţinuse ca bagaj de amintiri — nici chiar pe el mai putîndu-se recunoaşte acum...

Deşi, ar trebui să spunem, ca un corectiv făcut, că chiar dacă el lăsase acolo tot patrimoniul său de amintiri, nu lăsase şi impulsul care a stat în dosul făpturii — acel ceva care îl defineşte în final pe fiecare om cine este el şi ceea ce poate face la un moment dat. Căci, dacă faptele desfinesc numai în parte, fiindcă sînt diferite unele de celelalte, impulsul spune totul. Şi spune totul, fiindcă el reprezintă factorul comun a tuturor faptelor caracterizate nu după formă, ci după binele sau răul care stă la rădăcina lor — factor comun pe care impulsul îl reprezintă. Impulsul de dindosul făptuirii este acel ceva care-l defineşte pe fiecare om în parte, privit ca personalitate, din moment ce putem vedea că unii preferă numai un anume fel de făptuiri, de împliniri, pe cînd alţii tocmai altele, care le sînt specifice lor sau cel mult unui anume grup de oameni — de nu ţinem cont de diferenţieri...

Aşadar, impulsul, ţinînd de conştiinţă şi de fire, reprezintă tocmai gradul de evoluţie morală a omului respectiv; din moment ce cu toţi vedem că unii au anumite comportări — morale, să le spunem —, alţii tocmai invers — animalice să le numin. De aceea — îmi dau eu explicaţie acum cînd văd ceea ce văd — este cât se poate a fi de clar şi logic ca impulsul să urmărească în peregrinarea lui conştiinţa, fie în Paradis, unde, răsplătit fiind, e încurajat ca pe mai departe în reîncarnarea viitoare să facă tot binele pe care l-a făcut în cea precedentă; fie în Infern, unde-i pedepsit, cenzurat, amputat, împiedicat ca să nu mai poată desvolta nicidecum răul pe care l-a făcut. Asta ca acea Conştiinţă Cosmică ce judecă, apreciază şi decide una sau alta să poată să-l ridice pe individ pe o treaptă morală mai superioară faţă de aceea care a fost mai înainte... "Ei bine, dacă-i aşa, ştiind noi bine că chiar şi impulsul la rîndul lui are în dosul său o instigare la bine sau la rău, pot spune sigur că asta-i instigarea impulsului de la osînditul de aici, ăsta-i Ucigă-l-toaca, ce stă alături de el, lîngă el", îmi zic eu acuma mie însumi ca răspuns la nedumerirea avută de mine ceva mai înainte...

Ieşit acum afară, Ucigă-l-toaca îl ocoleşte pe osînditul de aici întocmai cum ocoleşte un cîine cuşca în care a stat închis pînă atunci — o cuşcă pe care parcă n-a avut pînă acum ocazia s-o vadă aşa de bine pe dinafară, tocmai pentru faptul că a stat înăuntrul ei, făcînd ceea ce a făcut de acolo şi nu de afară. Drept care, acum o cercetează în amănunt, cu admiraţia ce i se cuvine. Ba, mai mult decît atît, chiar Ucigă-l-toaca rămîne uimit cum şi de ce osînditul o face pe prostul, pe niznaiul, pe străinul, chiar cu dînsul...

Cu toată atitudinea aceasta ce nu s-ar fi cuvenit să fie, Ucigă-l-toaca însistă totuşi şi nici că-i pasă de modul cum este privit de osîndit; el venind a fi aici întocmai ca un fel de ideie absesivă a cuiva, pe care acela o vrea îndepărtată, dar de ce vrea el cu tot dinadinsul să o facă, o simte şi mai insistent în minte — din moment ce-i parte integrantă chiar din sine însuşi şi el însuşi este integrat în ea...

"Cum? te faci că nu mă mai cunoşti?!", îi zice Ucigă-l-toaca. "Dar eu sînt chiar tu însuţi, parte din tine însuţi! A te face acum că nu mă ştii, nu mă mai cunoşti, înseamnă a te renega pe tine însuţi. Or, asta n-ai făcut-o niciodată. Căci, dacă ţi se poate aduce o vină mai de seamă, apoi aceea-i tocmai asta: că întotdeauna ai făcut corp comun cu tine însuţi şi niciodată n-ai fost în desacord în conştiinţa ta în cele făptuite în timpul vieţii. Mînat din urmă numai de instincte şi de impulsul firii, ai fost întotdeauna solidar cu tine însuţi — întotdeauna solidar cu animalul, cu instigarea lui, pornită din firea sa. Aşa încît, s-ar putea spune acum — de te consider ca o entitate pe tine cu impulsul care te-a adus aici — că descărnat sosit aici, în lumea umbrelor plutitoare în Neanţ, tu însuţi eşti aici impulsul însuşi. Tu eşti impul-

sul, acel care a stat dindosul făptuirii — impuls căruia deîndată ce a sosit în simţuri sau în conştiinţă, tu i-ai şi dat curs înfăptuirii rele, fără vreo opreliște oarecare din partea conştiinţii —, pe cînd eu sînt doar instigarea de dindosul lui", îi spune Ucigă-l-toaca...

"Uită-te mai bine acu la mine şi ai să mă recunoşti deîndată, căci eu sînt instigarea la rău şi la nelegiuiri — instigare de care impulsul tău a ascultat întotdeauna. Ba, dacă-mi ceri să-mi precizez identitatea şi mai bine, trebuie să-ţi spun că nu sînt toată instigarea existentă în tine, ci doar partea rea din dînsa, aceea ce vine direct din simţuri şi apără întotdeauna firea, animalul existent în tine, egoismul, răul. Cea mai bună dovadă că spun adevărul, este faptul că eu mă aflu aici, alături de tine, în Infern, tot aşa cum cealaltă parte, geamănă mie, cu care în diodă conlucrăm în unitate, deşi sîntem în contradictoriu — aceea care apără binele, altruismul, codul moral, făptuirile de bine, îngerul tău păzitor — e acum în Paradis. Căci, aşa cum el e partea luminoasă din dioda conştiinţii tale, eu sînt cea întunecoasă — amîndouă aflîndu-se înbuchetate în unitate, aşa cum este ziua şi cu noaptea.Fiindcă, chiar dacă-i contradictoriu între întunerec şi lumină — putînd spune că nu se pot amesteca, căci fac părţi distincte atunci cînd sînt luate ca atare —, stăm totuşi împreună şi lucrăm tot timpul împreună în fiinţa omenească, încontrîndu-ne tot mereu-mereu, care pe care să-l învingă şi ce să afirme, într-o înfăptuire pusă la cale de oameni în mintea lor, aşa cum o face lumina cu întunerecul. Căci, deşi poţi vedea doar clar că-i zi sau noapte, cu preponderenţa uneia din ele, niciuna nu-i scutită complet de prezenţa celeilalteia, putînd vedea umbre ziua şi sclipiri de lumină noaptea"...

"Hai, hai, n-o face pe prostul, n-o face pe niznaiul, nu te face că nu mă cunoşti", îi spune Ucigă-l-toaca, "priveşte-mă mai bine", îi zice el băgîndu-i-se cu coarnele şi botul lui de ţap pe sub barba osînditului de aici, întocmai ca un şacal ce a întîrziat pe afară, care vrea să-şi caute intrarea în vizuina în care a stat pînă atunci, să se strecoare înăuntru... "Eu sînt partea întunecoasă din conştiinţa ta, pe cum mă vezi aici; după cum cea luminoasă este în Paradis; rămînînd, ca principii ce sîntem, să ne întîlnim din nou în conştiinţa ta la viitoarea reîncarnare, cînd vom descinde din nou pe pămînt, competiţia începînd iarăşi de la capăt care pe care să-l învingă"...

"Ca principii contradictorii ce sîntem noi aflate în unitate, am stat în acelaşi craniu, avînd acelaşi sălaş în unitate — deşi sîntem individualităţi aparte. Am stat amîndoi în craniul tău întocmai ca doi chiriaşi — deşi de drept egali, cu totul şi cu totul inegali în fapt: eu, ca principiu al răului, al întunerecului, ca un ariciu am stat lîngă înger — un simlu şoricel. (Sau el a stat alături de mine.) El principiul binelui, al luminii, a împărţit frăţeşte vizuina din craniul tău cu mine", îi spune Ucigă-l-toaca cuştii lui de totdeauna. Acesta însă se uită chiorîş la el ştergîndu-şi mustaţa în prelung în dreapta şi în stînga, după un tic ce-l face cu rost şi fără rost, privindu-l pe Ucigă-l-toaca de parcă nu se dumireşte cu ceva...

"Ca principiu ce sînt eu", continuă Ucigă-l-toaca "şi nu individualitate, am partea mea de instigare; tot aşa cum celălalt, geamănul meu, îngerul tău păzitor, o are pe a lui. Şi unul şi celălalt te sfătuim mereu şi-ţi dăm ghes în ceea ce este de făcut. Dar pe cînd despre el parcă nici nu ştii a exista, eu am fost de totdeauna bine cunoscut de tine, bine primit în conştiinţa ta, bine văzut şi apreciat, de parcă eu aş fi fost cu tine pretutindeni şi el nicăieri; de parcă eu ţi-aş fi ocupat în întregime mintea — ca ariciul de care îţi spusei, lăfăindu-mă peste tot — el, ca un şoricel ghemuit într-un colţ, nici măcar putîndu-se mişca de acolo de ţepii mei. Necum a se mai impune în concepţii sau ca instigare în binele făptuirii"...

"Aşa încît", continuă să i se destăinuie acu Ucigă-l-toaca viziunii lui, "de n-ai crezut în timpul vieţii că ceva sau cineva s-a aflat în impulsul săvîrşirii faptelor comise atunci de tine, acum mă poţi vedea ca realitate — deşi sînt principiu şi nu individualitate", îi spune el. "Dac-ar fi învins în instigare îngerul tău păzitor, desigur că, fiind în Paradis, l-ai fi putut vedea pe el acolo lîngă tine, aşa cum mă vezi pe mine aici"...

"Hai, zău! uită-te mai bine! chiar nu mă mai cunoşti?!", i se îndeasă Ucigă-l-toaca pe sub mustaţă celui din care a ieşit... "Ei vezi? chiar de ţi-ai lăsat tot patrimoniul tău de amintiri pe Jilţul Uitării, aici n-ai putut-o face, fiindcă nu-i posibil s-o faci şi cu instigarea, care, venind din lumea încarnată, urmăreşte umbra fie în Paradis, fie în Infern. Căci, de fapt, impulsului din tine i se adresează atît răsplata cît şi pedeapsa aplicată, fiindcă impulsul te însoţeşte pretutindeni atît aici, cît şi dincolo", face Ucigă-l-toaca arătînd cu laba mai întîi Infernul, întinzîndu-şi-o apoi după asta înspre zid, de parc-ar fi vrut să şi-o prelungească pînă dincolo de el, ca să-i arate lumea vieţii încarnate, aşa cum îi arăţi cuiva un peisaj ce-i dincolo de orizont, pe care el nu-l poate vedea acum, dar ştie el foarte bine că există dincolo de linia de orizont pe care i-o arăţi acuma tu...

"Pe cum vezi bine", continuă Ucigă-l-toaca "şi în încarnarea asta am învins tot eu cu instigarea. Aşa încît, o să asist din nou la ispăşirea ta aici, în Infern, fiindu-mi din nou dat să văd toată dandanaua asta. Aşa cum dealtfel am asistat şi la ispăşirile trecute şi cum voi asista şi la cele viitoare. Pînă cînd vreodată, din Absolut, de unde e condusă Legea Evoluţiei Universale, s-o decide să fie altfel decît este: Binele să nu mai fie strîns îmbrăţişat cu Răul într-o strînsă unitate — deşi, principii contradictorii fiind ele, numai îmbrăţişate strîns le văd a fi întotdeauna", zice el, "putînd acţiona fiecare ca atare —, hotărîndu-se ca din Absolut, de unde vin toate, să nu mai fie un Paradis şi un Infern", îi spune Ucigă-l-toaca viziunii lui, cuşca lui de totdeauna...

Cînd aude ceea ce aude, osînditul se uită la el nedumerit ca lovit cu leuca în cap, sbătîndu-se cu intuirea şi cunoaşterea între bănuială şi o totală necunoaştere a ceea ce i se spune. Ucigă-l-toaca însă i se bagă din nou cu barba şi corniţele pe sub mustaţă celui din faţa lui, fixîndu-l cu privirile ca nişte suliţe cu care-l răstigneşte,

spunîndu-i: ..."Nu ştii cum vine dualitatea asta?". Osînditul se uită la el ca la un isteţ pe care îl asculţi, urmărindu-l cu privirile şi cu gîndul să vezi unde vrea s-ajungă el de fapt în cele spuse, avînd răbdare, pînă te vei dumiri ce vrea el de fapt să spună în final cu asta.

"Ilai, hai, dă-i drumul! Vreau să ştiu de fapt ce vrei să spui cu asta în final, unde vrei s-ajungi", îi spune osînditul instigării impulsului din faţa sa. Uitîndu-se la osîndit că-i rezervat, dar şi dispus ca să-l asculte în cele ce vrea el să-i spună, Ucigă-l-toaca îi dă explicaţii în continuare... "Pe Absolut, ca absolut, nimeni şi niciodată nu l-a văzut şi nici nu l-ar fi cunoscut vreodată de ar fi stat acolo unde e şi nu s-ar fi manifestat în Relativitate ca atare — aşa cum spun filozofii —, să facă Universul cu tot ceea ce este în el. Astfel că în mod indirect el a ajuns să fie cunoscut din împlinirile săvîrşite — noi ştiind acum că el însuşi stă în dosul lor"...

"Iată de ce", continuă Ucigă-l-toaca, "analizînd forma, dar mai cu seamă esenţa din realitatea împlinirilor din Univers, oricine poate vedea că Absolutul în ceea ce a făcut în lume s-a servit de cele două principii, Binele şi Răul, întocmai ca de mîna dreaptă şi cea stîngă, ele operînd în Relativitate de la începuturile lumii; spiritul şi materia, viaţa şi moartea, lumina şi întunerecul, căldura şi frigul, fericirea şi ghinionul... şi tot aşa, diode la infinit. Deci, Binele şi Răul, cu aspect moral, sînt o emanaţie a lui", îi explică el nătîngului de lîngă dînsul.

"Se spune", zice Ucigă-l-toaca — de data asta mîndru de el — că cele două principii sînt egale de totdeauna şi vor fi întotdeauna. Eu însă mă îndoiesc", zice el înfoindu-se, de parc-ar vrea s-arate că-i mai mult. "Circulă o legendă cu mult tîlc, că la început, cînd legea împlinirii nu intrase încă în Relativitate — deci cînd Universul încă nu era făcut — Absolutul, cu cele două mîini, Stînga şi Dreapta, Intunerecul şi Lumina, sau Răul şi Binele, ar fi pus la încercare cele două principii să vadă care-i mai tare. Organizînd un joc — el spunînd că vrea să vadă cine poate sta într-un picior mai multă vreme —, acu a vrut să ştie dacă-s la fel de tari amîndouă. Binele, Principiul Luminii, n-a putut sta decît cîteva ore într-un picior, pe cînd Răul, Principiul Intunerecului, a stat 40 de zile şi 40 de nopţi. Drept care, considerîndu-se a fi cel mai tare, i-a cerut Absolutului ca singur să stăpînească lumea"...

"Acel-ne-numit, Acel-de-dincolo-ce-poate-toate, Acel-care-reprezintă-unitatea, Absolutul, care era corpul însuşi, acel în care converg toate antinomiile şi care stăpîneşte de fapt planul, legea, forţa, Materia şi Timpul, a făcut în aşa fel ca ele — care reprezintă cele două mîini a lui (deşi nu-s el, căci mintea-i una, mîna care face altceva, ea fiind de minte dirijată) — să fie strict egale în putere şi să existe împreună, cu un echilibru avînd o anumită armonie. Chiar dacă în unele împliniri, uneori se pare că mîna dreaptă a făcut mai mult şi cea stîngă mai puţin, sau invers. Se înţelege", spune Ucigă-l-toaca, "este de văzut aici o armonie privită din capătul celălalt a lumii, nu din Relativitate, ci din Absolut, de unde curg toate. Evoluţia, pe cum

vezi", spune el, "pare a fi opera Binelui — deşi la asta participă şi principiul celălalt"...

"Aşa ştim noi că stau lucrurile din veşnicie pînă în momentul în care discutăm acum", spune Ucigă-l-toaca prevăzător, "şi de aceea bănuim că din moment ce a fost aşa dintru începuturi, aşa vor rămîne lucrurile în eternitate. Deşi nimeni nu poate spune asta în mod absolut", spune el cumva mai rezervat, "din moment ce Relativitatea este sub Absolut şi nu invers. Aici noi ne servim de intuire, în ceea ce priveşte "cunoaşterea viitorului foarte îndepărtat, bazîndu-ne pe ceea ce a fost, îi face el pe penitent să ştie. "Deşi, la sfîrşitul lumii, atunci cînd Universul se va rezoarbe în sine însuşi — întrucît planul, prevederea, legea, împlinirea, vin de dincolo de Univers, de Relativitate — Absolutul ar putea stabili o nouă ordine în acea lume", îi spune el osînditului din care a ieşit şi care stă năuc şi se uită ca trăznit la el...

"Astfel încît, aşa stînd deocamdată raporturile dintre cele două principii cu existenţa Binelului şi a Răului dintru începuturile lumii, iată de unde şi de ce avem compartimente separate şi în lumea umbrelor de aici: Paradisul pentru recompensă şi Infernul pentru corijare. Prin ceea ce fac, dar mai ales cum fac, ele dau ajutor desvoltării pe scara evoluţiei universale — aici cu rol moral, urmărind perfecţionarea etică a fiinţii omeneşti. In Paradis, impulsul de a săvîrşi întotdeauna binele este răsplătit şi stimulat, ca la încarnarea următoare să lucreze şi mai bine; în Infern, el este pedepsit, chinuit, frînat, refulat, pentru ca în trecerea dincolo" — face Ucigă-l-toaca arătînd cu laba dincolo de zid, desigur cu mult mai departe de el, în lumea încarnată — "să-i predomine partea adversă a acestui impuls în împlinirile pe care le va face. Căci doar se ştie bine că din trăirea de aici, deşi se şterge memoria celor întîmplate, rămîne o amintire vagă a simţitului, cu mare rol în împliniri"... îi spune el celui din faţa lui, ca acel care ştie bine cum se împlinesc toate atît în Infern, cît şi în lumea reîncarnată, din moment ce el îl urmărea şi într-o lume şi în celalaltă.

"Deşi-i o chestie de filozofie pură, speculaţia care se face că în final, atunci cînd se va sfîrşi cu lumea şi ciclurile de Univers vor înceta, Răul va dispare, rămînînd stăpîn în veşnicie Binele, că Infernul se va desfiinţa, rămînînd doar Paradisul pentru cei evoluaţi — restul sufletelor fiind date pe mîna monstrului de sub Sala Judecăţii, ca fiind perisabile, neevoluate —, eu, zice sceptic Ucigă-l-toaca, "nu cred în aşa ceva. Deşi, deocamdată pe noi ne interesează faptul că acum lucrurile se prezintă aşa cum vezi că se prezintă aici, ca şi în lumea încarnată, dincolo, şi că noi trebuie să ne facem datoria aşa cum neam făcut-o întotdeauna, aici ca şi dincolo", face el arătînd pe rînd cu laba cele două lumi contradictorii...

"Ceea ce te-ar interesa direct pe tine aici", îi spune Ucigă-l-toaca osînditului care se uită la el chiorîş şi cumva năuc, "e faptul c-ar fi necesar să iei bine seama la toate cele ce ţi se vor întîmpla aici, ca să-ţi rămînă în simţit de ţinut bine minte în lumea de dincolo, cînd te vei duce pentru o nouă reîncarnare, cînd te vei reîncarna în

altcineva decît în acel cineva în care ai fost — poate chiar în altceva, coborînd în jos pe scara animală", îi zice el...

"Şi zău", face el descurajat, "eu însumi mă înfior cînd mă gîndesc la asta", îi spune îngrijorat osînditului Ucigă-l-toaca, instigarea impulsului său de totdeauna. "Atunci cînd mă gîndesc la problema asta, mă ia cu friguri", spune el (deşi, să ne dăm bine seama că aici duduie tot timpul cuptoarele înroşite!), fiindcă nu-mi pot da eu cu presupunerea nicidecum în ce ai să-ţi reiei tu noua înfăţişare", zice el, punîndu-şi laba gînditor sub falcă, blegindu-şi urechile în jos şi lăsîndu-şi ploapele peste ochi ca cineva ce-i obosit, pe cale să adoarmă, sau ca cineva ce vrea să se gîndească în taină, nestingherit de nimeni, şi pe care gîndurile îl epuizează de putere...

"Chiar dacă tu însuţi", continuă să-i relateze Ucigă-l-toaca custii lui de totdeauna, "nu poţi să-ţi dai seama bine că pendulezi mereu-mereu în cicluri succesorale de reîncarnări şi morţi desfăşurate în cicluri-cicluri — sub formă de conştiinţă pură făcîndu-ţi sejurul de fiecare dată numai în Infern —, după toate cele pe care ţi le-am relatat, ar trebui totuşi să rămîi cu o ideie vagă că nu-i bine nicidecum să-i dai liberă trecere în înfăptuire instigării venind din fire. Ar trebui ca atunci cînd treci dincolo, în lumea încarnată", face el cu laba arătînd dincolo de zid, "să gîndeşti mai bine la cele ce vor rezulta din făptuirea întreprinsă — dac-ai respecta cît de cît munca noastră depusă aici, în Infern, de a te corecta. Tu însă, te comporţi la fiecare reîncarnare ca şi cînd n-ai fi făcut aici nici un sejur"...

"Zău că eu nu pricep nicidecum aceasta", îi spune Ucigă-l-toaca, "după atîtea ăvătarii, ar trebui ca să rămîi în simţitul tău cu care treci dincolo măcar cu o vagă bănuială că răul nu trebuie făptuit, că, făcîndu-l, te aşteaptă ispăşirea de pedeapsă şi ar trebui să faci loc în conştiinţa ta făptuirilor de bine. Deşi eu însumi, cînd spun aceasta", se corectează repede Ucigă-l-toaca întocmai ca un scolar ce ţine ca neapărat să-i deie profesorului ideia de pe urmă ce-i veni, "îmi pun întrebarea îndeajuns de justificată, după comparaţia ce ţi-o făcui, cum ar putea un şoricel să-l disloce pe ariciul cuibărit în aceeaşi cutie craniană, cînd spaţiul este strict limitat aici? Unul este mic, celălalt e mare; unul este slab, celălalt e tare; primul e firav şi neînarmat cu nici un fel de arme la îndemînă, celălalt mare şi înarmat peste tot cu ţepi, că nu poţi găsi un peticel de piele cît să se strecoare un deget doar pe el, fiind numai suliţi îndreptate în fel şi chip contra celuilalt. Aşa încît, nu văd cum ar putea fi făcut aici măcar un echilibru. Nu mă mai gîndesc la tine nicicum la vreo preponderenţă cîndva, vreodată, a binelui, chiar şi în al 10.000-lea ăvătar din existenţa ta în cicluri", spune grijuliu Ucigă-l-toaca, gîndindu-se chiar la sine însuşi. Drept care, luînd la cunoştinţă de puterea lui se şi înfoaie, săltîndu-se pe pintenii de dinapoi ca un curcan pregătit să facă manifeste...

"Tocmai pentru că amîndoi sîntem fraţi gemeni dintru începuturi şi lucrăm în tine în diodă creiatoare, acţionînd în unitate — chiar dacă unul (zice el gîndindu-se la dînsul) face tot, celălalt (îngerul păzitor) nimic, eu însumi n-aş putea spune care va fi raportul

dintre noi în încarnările viitoare — chiar dacă ştiu că eu am să am întotdeauna preponderentă în plus. Este de presupus deci că tu vei fi întotdeauna tot mereu-mereu acelaşi"...

"Dar asta", îi mai spune Ucigă-l-toaca viziunii lui, "nu-i ceva care să mă intereseze în mod direct pe mine ca principiu — poate nici pe opusul meu, ce-şi face acum sejurul la locul lui, în Paradis —, căci deservesc şi eu şi el — ca principii ce sîntem întotdeauna înglobate în fire, în conştiinţa ta — acea implacabilă Lege a Evoluţiei Universale. In asta, aş putea să mai descopăr încă o diodă dispusă în contradictoriu, care participă direct la evoluţia ta pe scara valorilor morale: de o parte eşti tu, ca materie şi realitate obiectivă, pe de altă parte sînt eu, ca principiu, alături de opusul meu, ce reprezintăm impulsul"...

"Aşa încît, unde se va ajunge în final, dar mai ales cum, ce stadiu se va atinge, care va fi situaţia în final, poate s-o ştie numai acel de dincolo de Relativitate, Absolutul, de la care curg în jos legea, prevederea, forţa şi împlinirea, pe cînd eu — ce sînt doar un principiu, ca şi opusul meu — doar văd că mă porţi cu tine pe acolo pe unde nu-mi este voia. Cum "datul" în împlinirea reîncarnării tale revine a fi întotdeauna şi "alesul" de tine de fiecare dată în ceea ce te reîncarnezi, atît eu cît şi opusul meu sîntem obligaţi să te urmăm — încorporaţi fiind amîndoi în conştiinţa ta ca entitate", zice Ucigă-l-toaca...

"O fi, nu zic, o Lege a Evoluţiei Universale" — se revoltă parcă Ucigă-l-toaca —, "în baza căreia pendulezi tot timpul între reîncarnări şi morţi, dar, pe cum văd, cu tendinţa firii tale, care-şi cere tocmai cuvenitul de la susnumita lege în ceea ce trebuie să te reîncarnezi, ne porţi pe amîndoi pe acolo pe unde nu ne este nicideum dorinţa. Zic asta", spune el, "tocmai de aceea fiindcă eu însumi constat că "datul de sus" la tine coincide cu "alesul", cu "doritul" tău, din moment ce constat de fiecare dată că te reîncarnezi numai în ceea ce-ţi convine, în ceea ce-ţi satisface cu prisosinţă firea. Căci te comporţi în reîncarcări ca cineva care nu face altceva decît îşi îmbracă haina pe care şi-o doreşte, care-l reprezintă şi care-i vine de minune — îl satisface în purtare, fiindcă-l reprezintă", îi spune Ucigă-l-toaca osînditului,, care-şi netezeşte în prelung mustaţa, de parc-ar vrea să spună:... "Cum dracu de mă cunoaşte cineva aşa de bine în realitatea mea interioară?"...

"Cînd stau şi mă gîndesc mai bine", continuă Ucigă-l-toaca, parcă făcînd efort să-şi amintească din trecut — ca principiu care-l însoţise pe osîndit peste tot şi în toate reîncarnările făcute — "îmi aduc aminte doar de cîteva reîncarnări mai importante. In toate acestea am luptat din răsputeri să te ajut să ieşi cu bine din încurcătură şi să nu cumva să mori de moarte violentă în atîtea încăierări pe care le-ai avut, cheltuind în van o reîncarnare. Şi asta, fiindcă chiar dacă-i bine cunoscut faptul că sînt atît de multe, sînt totuşi limitate şi nu merită să fie cheltuite în zadar. Să-ţi aduc acum aminte de acelea în care ai fost reîncarnat ca hoţ de buzunare? Zădarnic aş face-o, că nu ţi le-ai aminti", îi spune Ucigă-l-toaca cuştii lui de totdeauna — care-i

stă năuc în faţă, de ai zice că-i pocnit în cap cu ceva deosebit de tare, din care a rămas cu amnezie — "fiindcă le-ai lăsat pe toate pe Jilţul Uitării", îi spune el...

"Din toate trăirile acestea ai rămas doar cu un mod de a fi, a te comporta, a răspunde direct cu făptuirea, Căci, de n-ai fi trecut prin Jilţul Uitării", îi spune Ucigă-l-toaca, "ţi-aş aduce aminte de încarnările de la Hong-Kong... Acolo, cel puţin, după cîte îmi amintesc eu bine, ca hoţ de buzunare, te-ai întrecut pe tine însuţi în şiretenia cu care regizai de fiecare dată un scenariu cu prietenii cu care operai în gaşcă, ca să distragi atenţia căscaţilor dornici de scandal şi de intrigi cu întîmplări de stradă — luate de ei a fi un fel de teatru gustat pe de gratis" — îi spune Ucigă-l-toaca cuştii lui de totdeauna, care parcă nu pricepe nimic din cele spuse de Ucigă-l-toaca... "Să nu mai spun nimic de uşurinţa şi delicateţea cu care ştiai să-i prinzi clientului ales de tine portofelul aflat în buzunar, strîngîndu-l de două părţi ca într-un cleşte cu mezinul şi arătătorul mîinii drepte şi făcîndu-l apoi s-alunece pe stofa buzunarului în sus, ca ceva ce-i pus aşa dintru începuturi să gliseze spre înafară, sau scoţîndu-l dintr-o dată prin tăietura ştofei făcută cu lama de bărbierit, extragîndu-l direct prin ştofă ca pe un sîmbure dintr-o cireaşă cînd vrei s-o pui la gem — fără ca posesorul să-şi poată da seama cînd şi cum s-au petrecut toate cele pe care le constată după furt"...

"Căci", zice Ucigă-l-toaca, "cine s-ar fi putut dovedi a fi mai dibaciu în a regiza certuri simulate între prietenii din bandă, înghesuială şi îmbrînceală între acoliţi, să distragă cît mai bine atenţia curioşilor aleşi de tine dinainte pentru jaf, căscaţilor tot timpul însetaţi de divertisment ce-şi poartă întotdeauna sumele de seamă în locuri dosnice, puţin sensibile la îmbrînceală şi şi mai puţin de respectat. Deci cărora nu li se acordă din principiu atenţia cuvenită, chiar dacă acolo zac valori ce reprezintă munca lor de luni de zile şi existenţa pe şi mai multe luni"...

"Dar, dacă-i vorba de furt şi de curaj avut", zice Ucigă-l-toaca, "de jaf cu mînă armată făcut în bande, de neuitat nicicum şi niciodată pentru mine sînt reîncarnările în care ai figurat ca spărgător de bănci la Roma şi Milano, căci acolo, într-adevăr, de fiecare dată ai dovedit că eşti fiinţa omenească în care curajul s-a îmbinat întotdeauna cu cruzimea diavolească şi cu ceea ce poate face o mînă armată. Deşi încarnat în fiinţă omenească", spune Ucigă-l-toaca, "aş putea spune acum c-am putut vedea în tine satanica temeritate, cît şi o nespus de mare intuire a locului unde stau valori; de parcă ele ţi-ar fi vorbit doar ţie şi în chip magic te-ar fi chemat la ele — tu avînd totodată un dispreţ de fiară, aş putea spune acum, faţă de viaţa oricăruia ţi-a stat în cale. Toate acestea te-au făcut celebru şi deşi s-a pus mare preţ pe capul tău atunci, niciodată n-ai fost prins în fapt", îi spune el...

In timp ce cuptoarele înroşite dudue în văpăi ce se preling prin uşile deschise, lingînd parcă umbrele ce se perpelesc în ele în vaiete şi în scrişnituri de dinţi; în timp ce altele speriate fug ca liliecii

cînd intră bufniţa în peşteră, înghiţindu-i rînd pe rînd, fiindcă n-au unde fugi; în timp ce încornoraţii mînjiţi de fum şi de funingine pe faţă, peste tot, cu uneltele de tortură în mînă le urmăresc asiduu din aproape şi se încrucişează în toate direcţiile, alergînd care încotro, fiind angajaţi în chinuri de tot felul; chinurile nu încetează deloc nici chiar aici o clipă măcar. Căci, cum pentru impuls care trimite conştiinţii informaţii, sau aceasta lui, nu este timp, ca pentru spusul din descrierea făcută aici, totul petrecîndu-se înafara timpului, din moment ce fac împreună aceiaşi unitate şi amîndouă transcend Timpului şi Spaţiului întotdeauna —, ceea ce-i spune Ucigă-l-toaca acum cuştii lui de totdeauna nu poate nicidecum însemna o întrerupere în chin sau pauză făcută în cele cuvenite lui. Şi asta, pentru că cele spuse de Ucigă-l-toaca împreună cu simţitul suferinţii cuvenit a sî-l lua de aici, din Infern, fac un bloc comun de nedistins, — intensitatea răului simţit variind după fiecare, Căci fiecare umbră are realitatea ei, care este numai a ei şi nu i se potriveşte niciuneia din jurul dînsei.

Continuînd să desfăşoare întocmai ca după un ghem amintiri din reîncarnările osânditului de lângă el, în care a fost tot timpul obligat să intre şi să lucreze ca atare sub formă de instigare a impulsului purtat în chimia sîngelui şi a cărnii, principiul răului, al întunerecului, rămas aici şi acum fără geamănul, contradictoriul său, plecat pentru sejur în Paradis, îşi mai reaminteşte... "O, dar ce spun eu doar de asta, cînd au fost atîtea altele şi mai şi, de parcă Legea Evoluţiei de care-ţi amintesc, la tine, numai la tine, n-ar fi străpuns reîncarnările, tinzînd în sus, spre excelsior, ca la toată lumea asta, spre perfecţiune în mai bine, spre uman —, ci parc-ar fi stat pe loc sau chiar ar fi coborît în jos, înspre animal sau fiară, făcînd din omul de pîn-atunci o bestie şi nu ceva mai mult — cum i-ar fi stat în sarcini ca să facă"...

"Numai că de data asta", continuă el "fiind vorba de omul-fiară este vorba de o fiară ce-i de zeci de ori mai mare fiară, mai de temut din moment ce acum e înzestrată cu cele omeneşti avute ca inteligenţă, ce o face de temut de fiare şi cu atît mai mult de oameni. Căci, un aşa monstru al evoluţiei fiinţii omeneşti pe fiare le răpune prin calităţile inteligenţii, ce-i fac adaptarea omului în sine, pe oameni, prin temeritatea fiarei şi totala lipsă de scrupul, de umanitate şi de considerente cît de cît morale", precizează el...

"Aşa ceva ai fost tu, osânditule", îi spune Ucigă-l-toaca, înfingîndu-i-se în priviri ca un anchetator penal, "în reîncarnările în care ţi-ai luat rol de şef de bandă în traficul de droguri, Te-ai dovedit a fi neîntrecut în felul tău de a le organiza, a studia din ochi şi a şti din simplă intuire membrii cu care să colaborezi şi să le împarţi întotdeauna roluri pe măsură. Cît despre cîntărirea lor în fidelitate, ca să ştii pe cine să te bizui şi pe cine să lichidezi la timp, înainte de a trăda, aş putea spune că nu diavolul e diavol, ci tu, din moment ce ai putut-o face întotdeauna, de parcă nu înafara lor te-ai fi aflat, ci înăuntrul minţii fiecăruia din ei — printr-un procedeu minte-la-minte tu ştiind întotdeauna nu numai gîndul de evaziune nutrit de fiecare,

ci şi pregîndul ce avea după numai nu ştiu cîtă vreme să se formeze în ei ca gînd adevărat"...

"Ai fost un maestru al terorii", îşi reaminteşte Ucigă-l-toaca, "un arhanghel al răului, aş spune eu acu. Şacal printre gazele, faţă de toţi ceilalţi oameni, şi nu alta; panteră printre lame, pe care nu le duce şi nici poate duce capul decît să pască şi să fugă de pericol doar atuncia cînd îl văd în faţă — de pot cumva ca s-o mai facă! —, să se poată cît de cît salva; oricum ar face-o, ele tot în gura lui căzînd", îi spune el.

Lăsînd ca un nor de fum de smoală şi pucioasă să-l descopere pe un judecător de curte supremă luat în furcă de diavoli şi păsat ca mingea la voley de la unul la celălalt, ba chiar şi pe osândit ieşit acu din acoperire — parcă tocmai de aceea ca să-i poată privi fizionomia făcută la cele spuse de el — Ucigă-l-toaca reia firul întrerupt al amintirilor din doar cîteva reîncarnări, pe care le spicuieşte acum la repezeală din atîtea şi atîtea cîte au fost... "Pentru că întruneşti în tine toate satanicile atribute cu care doar Infernul de se poate lăuda că-i sînt caracteristice de bază a celor ce-l slujesc, se pare că din toate ăstea există o tendinţă (şi asta a fost de totdeauna!) de a se desvolta în tine dorinţa de a-ţi asuma în orişice reîncarnare roluri de conducător — de se poate a fi nedisputat de nimeni —, în care ai vrea de la complici o supunere orbească, dar şi absolută faţă de tine; tu fiind în gaşcă totul, pe cînd ei nimic"...

"In tine am fost", îi precizează instigarea impulsului aflat acu lângă cuşca lui de totdeauna, "şi cu tine am colaborat, tot timpul lucrînd în impulsul firii, eu ajutîndu-te să fii şi să devii ceea ce ţi-ai pus în gînd să fii şi să devii în încarnarea-ţi în care ai fost ca şef de trib la canibalii din fundul Africei Centrale", îi spune Ucigă-l-toaca, dîndu-i ocol interlocutorului său cu privirile jurîmprejur ca unei cuşti în care stătuse atîta amar de vreme, pe care doar acum are ocazia s-o vadă bine. Dar acesta, deşi n-are în minte nicidecum memoria celor întîmplate cîndva, odată, ai putea spune că oricum are acum o integrală adiere a simţitului de dinaintea făptuirii — simţit care nu poate tîrî după sine şi memoria de fapte. Acest simţit de acu revine a fi întocmai ca un vînt ce clatină un mărăcine, nu ca să-l distrugă, ci, din contra, clătinîndu-l şi adiind pe el mai mult şi mai proaspătă respiraţie, mai mult aer, să-l învioreze şi să-l facă să-şi întărească şi mai mult şi de la sine fibrele tulpinii şi ale rădăcinii care îl fixează şi mai sdravăn, mai adînc, în sol"...

Şi-l foarte adevărat, căci din tot spusul lui Ucigă-l-toaca, osânditul de aici simte doar ceea ce simte cineva mai înainte de a-i veni gîndul, ideia, memoria celor întîmplate — acea adiere de bine sau de rău, de bucurie sau mîhnire, ce dă gîndurilor culoare şi vigoare mai înainte de a apare —, simţitul fiind pentru gînd ca şi cînd cu acel ceva pe care î-l aduce de dindosul minţii i-ar pava calea făptuirii pe unde trebuie să treacă. Pe cum se vede aici, la osândit, cu nici o urmă de regret pentru cele înfăptuite, ci, din contra, totul venit a fi ca o adiere de satisfacţie cu adevărat deosebită... (Nu însă fără cele cuvenite de la încornoraţii însărcinaţi cu corectarea lui, cu care să se întoarcă în lumea încarnată pentru alt sejur făcut acolo.)

"Te-am putut vedea acolo", îşi aminteşte Ucigă-l-toaca acum, "ca şef de trib voit a fi nedisputat de nimeni niciodată, războindu-te incontinuu, ucigînd continuu şi de erai sătul şi aveai în oala ta cu manioc destulă carne şi de nu — crima tu făcînd-o de plăcere. Aşa cum dihorul ucide zeci de găini doar din plăcerea pe care i-o face sîngele vărsat, mîncînd doar una din ele — şi nici pe aceea întreagă —, tot aşa ai procedat şi tu, căci structura firii, impulsul a dictat în tine crima şi nu necesarul în tot ceea ce ai înfăptuit"...

Lăsînd să se rărească un val de fum, de smoală şi pucioasă arsă, în care umbrele cu ochii bulbucaţi de spaimă şi de groază plutesc tot timpul înecate, ferindu-se din calea unui încornorat ce-i sdrenţuia cu furca umbra unui han mongol cu chelie şi coc în creştet, trudindu-se să mai respire niţeluş, Ucigă-l-toaca s-apropie şi mai mult de osândit, de ai zice că vrea să intre în el, să refacă iarăşi unitatea. După ce-l priveşte din nou în ochi deosebit de insistent şi ager — de parcă i-ar sonda acuma mintea cu două raze laser ce pătrund adînc —, atunci cînd se încredinţează parcă de faptul că-i cu el minte-la-minte, Ucigă-l-toaca îşi mai aminteşte... "O, dar dacă-i vorba cu adevărat de spus aici ceva despre impuls şi despre felul cum este el subvenţionat de minte — mai cu seamă de facultăţile mintale de care şi aicia în Infern se face uz, ca viclenia, şiretenia, ipocrizia, arta de a pune capcane acelui căruia îi vrei tu răul —, aş putea spune că parcă în nici o altă reîncarnare n-a fost răul mai desăvîrşit de bine îmbinat şi ţesut în fel şi chip ca atunci cînd te-ai încarnat conducător de oşti, ca şef de trib, ori şef de stat pe la arabi"...

"Nici c-am putut vedea, ba chiar bănui — chiar aşa principiul răului fiind (că eu sînt doar principiu şi nu realizare în fapt!) — că poate exista vreodată cineva atîta de abil în a ţese intrigi şi de o parte şi de alta, făcînd triburile şi statele sau organizaţiile militare să se măcelărească una pe cealaltă — fiecare căutînd să tragă folosul lui de acolo —, numai atunci intervenind şi tu cînd l-ai slăbit sau decimat atît pe unul cît şi pe celălalt în forţă şi dîrzenie de a lupta unul contra celuilalt, supunîndu-le apoi cu desăvîrşire. Ca nimeni altul, cuşca mea, ai reuşit să te foloseşti de particularităţi, ca şi de ţelul fiecăruia din ele, şi formal să i te alături fiecăruia cu promisiunea, oricare din ele socotindu-te trimisul lui Allah spre mîntuire; ca, în final, cînd le-ai ocupat pe toate şi le-ai strîns în cleşte, atunci cînd nimic nu i-a mai rămas cuiva de făcut, toate triburile să descopere că eşti de fapt trimisul lui Satan pe Terra, ca să le împarţi cu prisosinţă cuvenitul pentru rău, ca nu cumva s-aştepte ei pînă cînd asta le-o va face el cînd sosi-vor în Infern pentru corectare"...

"Cum să spun mai bine?", se miră Ucigă-l-toaca, "parcă ai fi fost specializat cumva numai în lovituri de stat nespus de sîngeroase, în care toţi de la putere, odată ce ai ajuns să-i stăpîneşti, şînt pîn-la unul lichidaţi. Da; da; chiar aşa cum spun, ca dintr-o catastrofă ae-

riană, nimeni n-a scăpat atunci cînd tu ai intervenit direct în loviturile de stat date, decît unul: acel care a pus bomba de pe sol — adică tu"...

"Mă rog", zice Ucigă-l-toaca, "cum este obiceiul la arabi, unde nu-i clemenţă! Şi cum fiecare vrea puterea şi niciunul să i se supună acelui care deja o are, tendinţa e să nu supravieţuiască în timp niciunul — toţi avînd hărăzit parcă din ceruri harul să moară de moarte violentă. Deci, de moarte naturală să moară numai acei arabil care se mai află hăt-departe, căutînd de lucru pe aiurea, presăraţi, amestecaţi, cumva, printre popoare diferite. (De mai pot spera şi ei să mai rămînă în viaţă!) Ce să spun?, invenţie cu adevărat satanică, zice Ucigă-l-toaca, "bazat pe principiul că tu singur doar va trebui ca să rămîi — toţi ceilalţi trebuind ca să dispară. O concepţie la care nu l-ar fi dus capul pe nimeni înafară de tine", îi mai spune Ucigă-l-toaca. De data asta, instigatorul impulsului ce ispăşeşte în Infern îi dă tîrcoale conteinerului său întocmai ca un cîine pe vreme rea cuştii aflate chiar în faţa lui — el neputînd să se hotărască parcă să intre încă chiar acum în ea. Căci, avînd prostul obiceiu să-şi facă întotdeauna nevoile în cuşcă, ajunge la un moment dat să-i tot dea mereu-mereu tîrcoale, neştiind pentru ce să opteze în împrejurarea asta: ce poate prefera acum, vremea rea, cu aerul relativ curat de afară, sau căldura relativă, cu aerul extrem de împuţit de excremente de dinăuntrul cuştii...

"O, blestemată fiinţă omenească!" spune Ucigă-l-toaca, formulînd blestemul întocmai ca un om, de data asta ridicîndu-şi capul repede în sus şi dîndu-şi coarnele pe spate, privind cîteva momente abisul negru de deasupra, în care plutesc umbre-umbre chinuite, purtate de fumul de pucioasă întocmai ca nişte sdrenţe ce-s ridicate în sus de un uragan; toate chiţcăind şi văitîndu-se în fel şi chip, fiecare pentru sine, cîrîind de spaimă şi de suferinţă ca ciorile pe viscol sgribulite. "Aş spune acum că eu însumi — deşi îl reprezint de totdeauna pe Duhul Răului, Principiul Intunerecului însămînţat în om — nu pot să-mi dau seama bine cum de se poate ajunge la aşa ceva! Şi asta, tocmai de aceea fiindcă-s nu impuls ca atare şi nici realizare înşişi, ci doar instigatorul faptuirilor de rău. De aceea, nu pot să-mi dau nicidecum seama cum de se poate ajunge la aşa ceva. Căci realizarea instigării impulsului, ca să fie ceea ce vrea să fie, are nevoie şi de ajutorul altor factori ori împrejurări să se realizeze"...

"Pe cum eu însumi am putut vedea", îi spune el, "ai întrecut după aceea în cruzimea cu care te-ai războit cu toţi vecinii, cu şi fără vreo motivaţie oarecare, chiar tot ceea ce puterea închipuirii mele ar fi putut realiza vreodată în teroare şi în crime, atunci cînd te-ai încarnat ca han temut pe la tătari. O, Satan, stăpînul nostru", îşi invocă Ucigă-l-toaca ocrotitorul, "ştiu că acolo ai făcut să curgă atîta sînge, c-aş putea spune că rîuri-rîuri au borborosit, lăsînd în urma-ţi piramide de capete tăiate, numai din vanitate şi din setea de putere, voind să te afirmi, să te identifici, parcă îndoindu-te chiar şi de faptul că tu eşti tu însuţi, de fiecare dată voind să fii cu mult mai presus de acel pe care tu ţi l-ai luat ca mostră de întrecut. Numai orgoliul şi setea

de putere au fost atunci acelea care te-au împins, de a săvîrşi crime de neînchipuit de nimeni niciodată. Că doar n-ai fi făcut tu asta din vreo altă cerinţă binefăcătoare ce i-ar fi dictat din umbră conştiinţii tale", îi spune el...

Lăsînd doi încornoraţi mînjiţi de sus şi pînă jos de păcură şi de cărbune să treacă pe lîngă ei cu umbra unui dictator din America Latină cu ochii bulbucaţi de spaimă şi de disperare, trecînd în fugă acum printre cuptoare, căci era împinsă înainte cu înţepături de furci aplicate în părţile de dinapoi, după ce-l lasă să se îndepărteze, Ucigă-l-toaca face pe mai departe să i se depene ghemul amintirilor din reîncarcările precedente a cuştii lui de totdeauna, pe care l-a însoţit el pretutindeni...

"In dosul minţii tale am fost întotdeauna cu instigarea, lucrînd în impulsul de a săvîrşi fapta — chiar dacă realizarea în fapt pe mine însumi m-a înspăimîntat —cînd ai fost reîncarnat de cîteva ori ca împărat temut de toţi în Orient, cîndva, purtînd tot timpul războaie cu rost şi fără rost, întotdeauna însă putîndu-se vedea în ele setea ta nestăvilită nicidecum şi niciodată de putere, pe care o voiai de fiecare dată bine cunoscută în toată lumea. Şi, la un moment dat, chiar te-ai şi crezut a fi deasupra tuturor, ieşit din planul lumii, a bicisniciei fiinţii omeneşti, transpunîndu-te dintr-o dată în condiţiile zeieşti... "Căci, cine altul", zice el, "a lansat "Cultul lui Teno" decît tu?... Concepţia că tu însuţi te tragi din zei cosmocreatori şi toţi ceilalţi sînt doar bicisnice fiinţe omeneşti ce trebuie să-ţi stea supuse ţie şi nu altcuiva îţi aparţine. Chiar dacă după asta, concepţia au vrut s-o împrumute şi alţii de la tine — nereuşind ca s-o impună cu atîtea vărsări de sînge cum tu însuţi ai făcut-o —, ea a devenit o parodie după asta. Sărmani diletanţi, neavînd în dosul gîndului şi a faptei atît impuls satanic şi tot atît machiavelism în felul de a proceda, dar mai ales voinţa şi cruzimea cu care ai impus-o tu, s-au încoronat doar cu ideia în mod fictiv, numai pentru mintea şi în închipuirea lor cu hatîrul de a fi, Căci au procedat întocmai ca un beţivan de căruţaş ce-şi face cum vrea el de cap atuncea cînd îşi ia simbria la sfîrşit de săptămîna cînd se chercheleşte. Căci fiind şi ziua cununiei sale, fură o coroană împărătească din muzeu, se încoronează în faţa căruţaşilor şi apoi o duce pe furiş acolo de unde a luat-o. Aşa încît, după evenimentul ăsta, el rămîne ca să fie tot acea umilă creiatură care a fost de totdeauna: un căruţaş zurliu, care munceşte de dimineaţa pînă seara, dar la sfîrşit de săptămînă, cînd ia simbria, se îmbată şi-şi dă în petec — în închipuirea lui fiind ceea ce crede el atunci că este, Deşi tot restul săptămînii iarăşi îşi dă bine seama că-i ceea ce este el de fapt"...

"Tu însă, prin teroare, prin acte sîngeroase repetate fără scrupul şi fără nici un fel de remuşcare că vezi cu miile, cu sutele de mii, cu milioanele chiar de oameni care-şi dau viaţa — voind să-i convingi întotdeauna că erai ceea ce de fapt tu însuţi nu îndrăsneai să crezi că eşti, dar voind neapărat să te convingi cu hotărîre pe dindosul minţii — ai impus Cultul lui Teno, ca şi doctrina, cu toate cele cîte

au decurs din asta. Chiar dacă toţi s-au îndoit de ceea ce ai spus tu - ba nici n-au vrut ca să audă de aşa ceva! — ai perseverat", îi spune Ucigă-l toaca osânditului din faţa sa. Apoi, politicos nevoie mare, face niţeluş loc, intrînd, ai spune, pe jumătate în el, ca să facă largă cale unui încornorat care tîrăşte acu pe jos în chinuri şi în suferinţe grele umbra unui odios tiran din Orientul Indepărtat, Cu ochii bulbucaţi de spaimă, ca prinsă în braţele unei caracatiţe turbate, el o mustruluieşte atît de sdravăn că ăsta arată acum ca un pardesiu dat prin dărac, că numai sdrenţe ici şi colo de a mai rămas din el. Deşi chinul e acelaşi ca şi cînd ar fi întreg, căci aici, în Infern, nu este nici un fel de proporţionalitate între integritatea individului — ca atare şi cea a conştiinţii, sufletului — aici nefiind raporturi ca în lumea încarnată, partea din nematerie fiind şi întreg şi parte, iar suferinţa căpătată aici este simţită după "Legea totului sau nimic"...

"Dar asta, desigur", îi spune Ucigă-l-toaca mai departe cuştii sale cînd iese afară să-şi reia depănarea curiculum vitae penitentului din faţa lui, de aici, "ca să înşir acum doar cîteva reîncarnări de care îmi adusei aminte acu, la repezeală — deşi sînt cu sutele celelalte pe care le ignor acum. Ceea ce-mi dă mie de gîndit", zice el blegîndu-şi urechile, punînd capul în jos şi lăsîndu-şi pleoapele peste ochi a somn, "parcă nu-i asta, ci ceea ce s-o fi petrecut cu tine de cu mult mai înainte de a se naşte o diodă în conştiinţa omenească, Căci numai de atunci ai dispuse în conştiinţa ta un sistem pendinte de fire şi unul independent de ea, cu care vii aicia, în Infern, să-ţi faci sejurul după moarte — acea dată cînd pithecantropul de pîn-atunci a devenit deodată om dotat cu conştiinţă, în caare-i bine de distins asta în dosul gîndului şi a faptei Binele sau Răul", zice el...

"Deşi această întrebare mi-o pun mereu-mereu, nu pot nicicum să-mi dau răspunsul", zice Ucigă-l-toaca abătut de gînduri — "din moment ce în rezolvarea ei nu pot pătrunde decît cu speculaţia, eu, ca şi geamănul meu, avînd cunoştinţe de reîncărnările tale doar de la pithecantrop încoace, de cînd acţionăm noi împreună. Căci, aşa cum este bine cunoscut, animalele, neavînd o conştiinţă în ele, nu-s responsabile pentru faptele lor. Chiar de aceea, întrebarea mă frămîntă în mod deosebit de insistent. Că şi mai înainte o voi fi făcut — din moment ce sîntem soli ai Binelui şi Răului la dispoziţia Absolutului şi noi conducem Universul ca împlinire, lumea cu tot ce este în ea —, asta numai Unitatea care ne sumează o poate şti. O fi vorba aici de o maturare, de o conştientizare sosită odată cu apariţia pithecantropului-om sau numai de o amnezie a mea a celor petrecute dincolo de acest eveniment, nu pot să-mi dau bine seama, dar clar este faptul că întotdeauna nu pot să ştiu ceea ce s-a petrecut cu evoluţia ta în reîncarnările avute dincolo de acest eveniment", zice Ucigă-l-toaca aplecîndu-şi capul cu corniţele în jos şi lăsînd urechea dreaptă bleagă, plotită în jos, a un fel autocritică făcută pentru vina adusă sieşi — un fel de îndulşoare că nu poate şti şi cele de dincolo de evenimentul ăsta mare...

"Oricum ar fi", reia el după o mică pauză fcută, cheltuită cu privirea unor cazne "judecîndu-te doar după aceste reîncarnări de la pithecantrop încoace, de cînd omul are conştiinţă, analizîndu-te în comportare în toate reîncarnările văzute de atunci şi pîn-la ultima petrecută, nu sînt îndreptăţit să cred decît că tot de aceiaşi preponderenţă în impulsul cunoaşterii tale va fi fost vorba", îi spune Ucigă-l-toaca, ocolindu-l pe osânditul din faţa lui iar de jurîmprejur, ca să-l observe şi mai bine, întocmai cum o face viezurile sosit proaspăt lîngă vizuina marcată cu feromoni, să detecteze de nu cumva întruşii au dat pe aici în lipsa lui — ţinînd ca el şi numai el să fie stăpîn de totdeauna pe ceea ce are...

"Da; da; aşa-i", îşi dă el în final cu părerea... "Aşa cred că este. Căci ar fi absurd să cred că un raport bun în loc să devină şi mai bun, s-a făcut atît de rău. Inainte de a-mi da drumul speculaţiei privind răspunsul la întrebarea ce vei fi fost tu mai înainte de pithecantrop, în ce reîncarnări îţi vei fi consumat ciclurile vieţii, judecînd totul după Legea Evoluţiei Universale, ca şi după afinităţile tale din structură, văd că insistă în mine în continuare explicaţia de ce nu pot şti, de ce nu-mi aduc deloc aminte, de ce nu-mi dau seama ce s-a petrecut cu tine mai înainte de acest eveniment, din moment ce Binele şi Răul, ca principii dintru începuturi acţionînd îngeminate în materia vie, au acţionat chiar şi atunci", îi spune osânditului Ucigă-l-toacă...

"Nici urmă de îndoială", presupune el, "că eu doar numai n-o pot face nicidecum, căci ca principii sîntem obligaţi să urmărim mai cu seamă reîncarnările fiinţii omeneşti pentru care avem o grea răspundere faţă de Absolut în modul cum ne facem datoria — ştiut fiind faptul că animalele au doar spirit şi nu suflet, caracteristic conştiinţii. Drept care, se cere de la om ceea ce se cere şi-i numai el acela făcut responsabil pentru făptuirea sa...

"Cu toate acestea, ştiind eu bine că Legea Evoluţiei Universale acţionează de la protovirus pîn-la om şi că scopul ei este perfecţionarea pe treptele morale, chiar mai înainte de evenimentul căpătării conştiinţii omeneşti, nu mi te pot închipui altfel cusculita mea de totdeauna decît tot structurat în rău. Spun asta în mod sigur", îi spune Ucigă-l-toaca cuştii lui de totdeauna — care-şi mătură cu mîna resturile de scîrnăvie luată din hazna, ca un fente pregătit de bal ce-şi ciuguleşte de pe ici de pe colo cîte o scamă de pe frac. (Mă rog, să fie "comme il faut", că doar rămîne a fi văzut de atîta lume şi nu se face, din moment ce ţine neapărat să fie şi să-l reprezinte pe cineva.) "Ghidat mai mult de raţiune decît de cunoaştere, luînd în consideraţie ceea ce eu însumi am văzut în reîncarnările în care am fost protagonist, nu mi te pot închipui osânditule ce înduri aici decît tot structurat în rău", zice el c-o mare siguranţă în ceea ce spune.

"Făcînd apel la intuire, mergînd pe firul încarnărilor spre copilăria dezvoltării tale, chiar ca pithecantrop, eu nu te văd a fi fost, decît tot un temut conducător de hoardă-trib. Cu toate că atunci, neavînd o conştiinţă pură, ca în stadiul de om evoluat, va fi fost vorba doar de adaptare, justificîndu-se comportarea asta prin stadiile pri-

mare ale conştiinţii tale. Or, faptul că şi de atunci încoace ai rămas la fel, mă face să mă îndoiesc că Legea Evoluţiei Universului evoluiază la fel pe toţi oamenii. Sînt deci unele figuri satanice", zice el (cine ştie la ce caracteristică s-o fi referit, din moment ce o spune cu aplomb)" greu de umanizat", zice Ucigă-l-toaca, dînd o nuanţă critică morală celor spuse, de parc-ar fi vorbit opozantul lui şi nu chiar el, reprezentantul Principiului Intunericului, al răului în lume. Dealtfel, după ce Ucigă-l-toaca spune asta, se şi înţănţoşează a mîndrie — dovadă că n-o spune decît ca pe un succes avut de el în acest domeniu...

"Chiar dacă n-am suport pentru raţiune, bazat pe cele constatate", continuă să i se destăinuie instigatorul impulsului celui de aici, "ci îmi scot deducţiile după cele constatate în tine de la pithecantrop încoace, sînt sigur că şi mai înainte tot un astfel de raport între rău şi bine vei fi avut. Aşa încît, nu mi te pot închipui", zice el, "decît şacal feroce atacînd gazele în deşert şi nicidecum ca animal domestic. Nu mi te pot închipui", mai presupune el, "decît ca şarpe veninos, cobră sau phiton care se caţără în copaci, stînd agăţat de creangă pînă trece pe desupt un pui de căprioară, o lamă sau gazelă, lăsîndu-se apoi să cadă asupra ei, pentru ca, încolăcindu-se după ea, să o sugrume şi să o înghită aşa nemestecată", îşi dă el cu părerea...

"Nu ştiu de ce, dar eu nu te văd pe tine, osânditule, mai înainte de a căpăta tu conştiinţă decît ca aligator, crocodil sau, oricum, altă fiară care atacă pe apă sau în junglă ori în deşert, căci există un raport anume între necesarul firii şi instinctele ce o satisfac pe fiară, în detrimentul celorlalţi din jur, a căror moarte, dispariţie n-o interesează în nici un fel. Eu nu mi te pot închipui, cuşculiţa mea", zice el, alintîndu-l cumva pe osândit, "în perioada asta decît ca panteră feroce şi vicleană urcată în copac, stînd la pîndă acolo şi aşteptînd ca pe desubt să treacă gazele păşunînd în tundră liniştite şi sigure pe ele — căci nu văd în depărtare nimic să le îngrijoreze —, tu aruncîndu-te de acolo drept în spatele vreuneia alese pentru pradă. O tehnică în crimă numai de această specie de animal aleasă, să poată utiliza din plin efectul de surpriză şi să sconteze rezultatul cel mai sigur, obţinut cu o forţă ce nu i-ar fi adesea de folos de ar face-o de pe sol. Pe cînd aşa, sărmana de ea, victima n-are nicidecum scăpare. Zic asta, fiindcă chiar ca om dotat cu raţiune şi cu conştiinţă procedezi la fel, fiindcă tehnica este de efect"...

"Pe cum constat", mai zice el, făcînd loc la doi încornoraţi deosebit de fioroşi ce urmăresc o umbră îngrozită, "întotdeauna şacalul din tine iese tot timpul în primul plan al comportării tale, oricîte reîncarnări s-ar adăuga la evoluţia conştiinţii tale! Căci eu nu văd în încarnările de dincolo şi în sejururile acestea "de aici", face el cu laba arătînd cele două lumi diferite, "decît un zădarnic du-te-vino de pe Pămînt în Infern şi înapoi, o pendulare fără rost, reîncarnările tale fiind un fel de poştalion ce face întotdeauna curse între două staţii, cu sejur alternativ cînd în una cînd în cealalta. Căci, pe cum văd de atîta vreme — observîndu-ţi toate încarnările de pîn-acum, ca şi sejururile făcute aici —, de fiecare dată vii şi pleci cu acelaşi bagaj, fără

să iei nici de acolo nici de aici nici un fel de învăţăminte, s-adaugi ceva la evoluţia morală a conştiinţii tale, ci doar ca un nătîng, te plimbi de colo-colo", îi spune duhul răului celui de aici, privind cum vînzolesc în jurul lor încornoraţi însărcinaţi cu chinuri de tot felul, pe care ei le fac cu sîrguinţă şi umbre care se perpelesc în suferinţe care n-au prag în simţit nicidecum, numai osînditul respectiv cunoscîndu-şi suferinţa. "Asta-i ceea ce cred eu despre corecţia ta aici", îi mai spune Ucigă-l-toaca în final...

"Da; da;" îi spune el gînditor cumva — fiindcă îl văd cum îşi pune capul cu corniţele în jos şi-şi lasă ploapele grele peste ochi — "de aici cred că vine răul tot, din acest raport aflat în conştiinţa ta; raport existent între cele două sisteme din conştiinţă ta întotdeauna în favoarea aceluia care apără animalul, fiara, şacalul din tine. Oricîte reîncarnări s-ar cheltui pentru tine, avem de-a face aici de fiecare dată cu acelaşi raport, acelaşi impuls, aceiaşi tendinţă de-a face uz întotdeauna de putere cu orişice preţ şi în orişice împrejurare — tu voind să fii cît mai deasupra, cît mai sus, Ba, de se poate, deasupra tuturor —, conştiinţa ta căutînd să satisfacă întotdeauna cerinţa asta şi numai pe asta. Ca şi fiara de care spun, făcînd uz de viclenie, de şiretenie şi de cruzime, ai succes întotdeauna în ceea ce tu întreprinzi cînd îţi arogi întotdeauna rol de conducător temut, de parc-ai vrea să ai întotdeauna globul pămîntesc în palmă, să dispui cum vrei chiar de planetă şi de tot ce e pe ea, tu considerîndu-te a fi deasupra şi înafara morţii". (Căci de, odată şi odată tot trebuia să-i vină şi lui Ucigă-l-toaca un anume chef de critică!) "Aşa-i cînd i se urcă puterea la cap cuiva, dar mai ales cînd cei din jurul lui ţin neapărat să-i subvenţioneze din plin delirul", îi spune Ucigă-l-toaca sîrguitor cuştii lui, ca acel care-i cunoaşte bine moravul şi rădăcina lui din minte...

"Pentru anumite structuri satanice", îi zice Ucigă-l-toaca învelişului său de totdeauna, punîndu-şi acu docil capul înclinat cu corniţele înainte a mîhnire (falsă, se înţelege!) "chiar şi Infernul este neputincios în a le corija... Ne trudim degeaba în Infern, aici, pe cum văd, privind corijarea ta!... Muncă zădarnică în van. Căci toate ăstea, nu-ţi adaugă la saltul moral al conştiinţii tale nici măcar o iotă faţă de reîncarnarea precedentă!", zice el. "Trudim încornoraţii în zadar! Dispozitive de tortură uzate fără nici un rezultat! Inventivitate şi metodologie în chin şi în cazne risipite fără nici un rost!", zice el cu amărăciune, ca cineva ce a ostenit degeaba atît amar de vreme, mîhnirea fiindu-i pe deplin justificată...

"O fi vreo lege a evoluţiei universale, nu zic", opiniază el, "dar cel puţin în cazul tău, parcă nu este, nu acţionează, din moment ce totul ca evoluţie morală stă aici pe loc. De ce-o fi deprinzînd aceasta, nu pot să-mi dau bine seama... Aşa cum mă duce pe mine mintea", zice Ucigă-l-toaca, "cred că de la bun început sînt suflete predestinate a fi rebutate. Chiar dacă se încearcă totul pentru ele şi sînt puse în continuare în circuitul reîncarnărilor continui, totul este în zadar. Încît, nu ştiu de ce se mai face asta, de ce nu le dă pe toate de la bun

început pe gura monstrului infernal de sub Sala Judecăţii Tribunalului Cosmic de Judecată", se miră el.

"Pe unele suflete", reia firul povestirii el, "doar de la moi odată în hazna — nu mai mult decît îşi moaie părul la chiuvetă sau lighean femeile sîmbătă seara să se cureţe pe cap sau cît îşi dau cu sprayul pe la subţioară cînd merg duminica în oraş, ori au întîlnire, cu amantul — şi ţin minte o aşa pedeapsă o reîncarnare întreagă", zice Ucigă-l-toaca, bine cunoscător a celor aplicate ca modalitate de corecţie în Infern... "Ba unii", zice el, "numai cu pedeapsa asta se corectează pentru totdeauna de răul pentru care au fost ei pedepsiţi, că nu le mai trebuie nici o altă reîncarnare — restul timpului petrecîndu-şi-l numai în Paradis, sub formă de conştiinţe pure"...

"Ce să mai spun?", mai aduce el o constatare, "că adeseori la unii simpla lor admonestare sau numai gestul simulat că vrem ca să-i muiem în hazna are răsunet puternic asupra conştiinţii lor şi se corectează din aşa ceva definitiv. Pe cînd alţii, revin mereu-mereu aici, în veşnicie, la cuptoarele ce duduie în flăcări, la cazanele cu smoală ce forfotesc continuu, la camerele de gazare, la haznale, unde-i înecăm, îi sufocăm în scîrnăvie, înghit din hazna pînă gata-gata să plesnească, de nu mai pot, varsă, iar înghit din ea, îi pescuim cu furca, îi reanimăm şi-i aruncăm din nou în locul cu pricina, înţepîndu-i cu furca în cap şi pe unde apucăm să nu iese cumva la suprafaţă — noi făcînd aşa ceva cu ei un sfert de veşnicie — şi tot n-avem nici un rezultat în evoluţia lor morală. Aceste creaturi satanice se comportă de parcă n-ar avea în ei nici un rezidiu măcar de conştiinţă care să-i facă să-şi deie seama singuri de răul făcut şi să nu-l mai facă, să se corecteze", spune Ucigă-l-toaca cuştii sale de totdeuna în care a lucrat cu instigarea impulsului la făptuire în toate încarnările avute — cuşcă care se comportă de parcă nici n-aude... "Unii par nu numai că s-au obişnuit cu scîrnăvia din haznale, dar se coportă chiar de parcă le-ar face bine aşa ceva. Uite, ca ăla de colo", zice Ucigă-l-toaca, arătîndu-l cu laba pe unul într-o hazna din apropiere, "uite-l cum se bălăceşte acolo. Uite-l cum înoată şi prufneşte, întorcîndu-şi capul în înot cînd pe dreapta cînd pe stînga! Parcă s-ar juca, parc-ar face-o de plăcere, de parcă scârnăvia de aici i-ar mîngîia faţa şi i-ar măguli nasul ca Chanel-ul sau Christian Dior-ul 4.115! Nici nu-i pasă", zice Ucigă-l-toaca...

"Ptiu!", se face el supărat că scuipă jos, lîngă haznaua unde stau de vorbă. "Să mai crezi în corijare!... "Ei iau asta întocmai ca pe un sport — deşi faptul e o caznă de nesuportat nicicum pentru toţi ceilalţi. Aşa încît, aceste specimene se duc pe Pămînt la o nouă reîncarnare tot cu moravul vechiu, cu impulsul ţîşnind din fire încă necorectat deloc şi vin de acolo după moarte aici ca la piscina cu masaj la care se plăteşte în valută convertibilă direct, de ai spune că plăcerea-i aceea căutată şi nu cazna pentru corijare", zice el...

"Intocmai ca nişte nărăviţi în timpul vieţii ce-şi părăsesc în concediul de odihnă domiciliile avute mergînd la băi sau staţiunile de agrement — unde s-ar putea spune că n-o înemeresc chiar aşa de bine

cum şi-au făcut ei planul de mai înainte —, nătîngii înrăiţi vin aici şi se obişnuiesc cu răul... Aşa li e structura!... Aşa li este firea!... Astea le sînt raporturile din conştiinţa lor privind cenzorul moral şi partea care apără firea, animalul din fiinţa omenească favorabil instinctelor şi nu părţii cenzurative cu efect moral"...

"Aşa cum avem sfinţi, arhaţi, rishii din timpurile vedice", zice el, "care îşi aveau raportul din conştiinţa lor în favoarea cenzorului moral din ea, mortificîndu-şi trupul pentru a putea salva principiul sacru, moral, sufletul ca atare — ei atingînd stadiul conştiinţii pure, apte de a se vărsa în Absolutul de unde au purces pentru prima dată —, tot aşa avem, pe cum văd, şi inversul. De ce depinde acest raport din conştiinţa care-i face pe unii atîta de sensibili la cel mai mic rău săvîrşit, pe alţii lăsîndu-i total insensibili, nu pot să-mi dau seama", spune Ucigă-l-toaca cu urechile blegite şi privirile în jos, nespus de gînditor. In acest timp chinuitul de aici se uită la o umbră aflată în mare caznă, fără nici un fel de emoţie avută pentru chinul ei, de parcă aşa ceva ar fi ceva fictiv, ca văzut pe un ecran la cinema, sau televizor, fără emoţia realului — el gustînd aici doar intriga şi jocul, cu toate că el însuşi este chinuit cumplit...

"Aşa-i", zice Ucigă-l-toaca, lăsînd să treacă un nor de pucioasă care să-l desvăluie din nou pe osândit aproape sufocat, "în chestia asta e vorba de raportul sub care se află conştiinţa pură faţă de partea aceea care apără animalul, sinele — atunci cînd considerăm faptul cum unii sînt atîta de sensibili la pedeapsă, alţii chiar deloc. Imi aduc aminte", zice el, "de păţania unui îngeraş venit din Paradis cu ocazia vizitei Sfîntului Petru făcută Infernului la solicitarea acestuia de a întrona un fel de coexistenţă paşnică a acestor două sisteme — contrarietăţi ce se înfruntă. O vizită despre care am să-ţi spun deîndată. Era vorba de un îngeraş mai îndrăzneţ, care pe deasupra mai era şi nespus de curios să vadă realităţile Infernului cu ochii lui şi nu doar s-audă spusul de la alţii. (Şi încă voia să-l vadă nu de pe zidul despărţitor dintre Infern şi Paradis cu telescopul, cum au mai făcut-o atunci cîţiva hîtri dornici de senzaţii tari şi de informări din Paradis, ci de aproape, să ia reportaje de la faţa locului!). O, Satan ocrotitorul nostru, că-mi aduc aminte ce dandana a mai fost şi cu el!, "îşi reaminteşte Ucigă-l-toaca acum cînd povesteşte. "Tot trecînd printre cuptoare şi haznale, cu ochţ tot la ele să vadă tot ce se petrece, fiind în apropiere de o hazna unde se sbătea o umbră aflată în mare caznă, nu ştiu cum s-a făcut că i-a sărit un stropuleţ de scîrnăvie din hazna drept pe o pană de pe aripioare", zice el, "N-am să uit niciodată în ce panică a intrat, sărmanul! Ce chin! Ce plînsete şi ce jale a mai fost! Ce disperare l-a apucat atunci, că nici nu pot să spun! A zburat deîndată sus, pe zidul despărţitor, doar pentru o clipită, căci de acolo a aterizat direct în Paradis, acolo, la el, oprindu-se lîngă o cascadă cu apă cristalină şi a început ca să se spele repede pe aripioară".

"O, sărmanul de el, ce conştiinţă pură cu stadiu moral aproape de absolut! A luat deîndată un pumn de diamante de pe jos şi a început să-şi frece apăsat şi cu sîrguinţă stropul de scîrnăvie căzut

pe pană, frecînd-o o zi întreagă. Chiar dacă de la primul strop de apă căzută acolo pe aripioara lui pătată n-a mai rămas nimic, el, sărmanul, s-a frecat aşa la infinit! Asta venind ca şi cum ai spăla paharul de cristal la infinit cu detergent. Deşi doar vezi tu bine că puritatea şi claritatea lui acum e absolută, n-admiţi aşa ceva, tocmai de aceea fiindcă tu ai impuritatea tot mereu-mereu în minte — chiar dacă pe el, acolo, nu mai vezi a fi absolut nimic...

"Nu mai ştiu deloc ce s-o fi mai întîmplat cu el, sărmanul — că nu ni e dat nouă de aici să ştim ce se întîmplă acolo", face el arătond cu laba înspre zid, "în Paradis, după cum ei nu ştiu ce se petrece aici, zidul despărţitor fiind cu adevărat un zid pentru noi, ca şi pentru ei —, dar după cîte am văzut eu că îşi făcea aici procese grele în conştiinţă, crezînd că stropul o fi căzut pe el ca o pedeapsă pentru vreun presupus păcat făcut cu gîndul, de care el singur nu-şi mai aminteşte, sau c-o fi păcătuit în somn, cred c-o fi murit de remuşcare şi mîhnire, de durerea făcută sieşi de către conştiinţa proprie în procesul său de vinovăţie ce şi l-a făcut, îi spune el acelui ce-i acu la mare caznă, care parcă stă nepăsător... "O, sărmane creaturi plăpînde, pe care numai răul presupus, greşala închipuită doar le răpune!," zice Ucigă-l-toaca. "Pe cînd alţii, uite ca ăla", zice el arătînd cu copita de la laba dreaptă spre o hazna, "deşi-i la a nu ştiu cîtă reîncarnare pe Pămînt şi de corectare aici — numai eu întîlnindu-l aici de zeci şi zeci de ori, plus cîte alte corecţii ce o mai fi avut el şi în alte firide, vămi, prin care va fi trecut —, ăla face înoturi în hazna şi se sbenguieşte ai zice cotcodăcind de plăcere, ca găina la groapa cu nisip! Nici că-i pasă! Nici urmă de vreo corecţie oarecare văzută pe el!"...

"Aşa încît, eu singur mă întreb: atunci la ce-i bun Infernul pentru ăştia?", zice Ucigă-l-toaca". Ar trebui ca specimenele de tipul ăsta, de la bun început să fie declarate rebuturi sufleteşti şi date pe mîna monstrului de sub sala Tribunalului Cosmic pentru judecată", zice el... "Mă rog, eu sînt doar un principiu — şi încă o infinetezimală parte din el şi nu întregul care dirijează acţiuni, cu atîta mai puţin Absolutul care le sumează pe amîndouă — şi neavînd privirea de ansamblu asupra chestiunii, nu pot să mă pronunţ. Căci noi, necunoscînd care-i aici finalitatea, dar mai ales care-i prevederea cu care se lucrează pe plan cosmic, nu putem să ne dăm cu părerea în modul cel mai just. Consideraţia însă este consideraţie şi trebuie s-o fac oricum", îi spune Ucigă-l-toaca.

"Zău, că-ţi vine şi lehamite să le mai supui la chin pe astfel de suflete, cînd vezi că tot chinul pe care-l întreprinzi n-are nici urmă de răsunet în conştiinţa lor, nu le face nici un fel de corectare, ci că totul este în van!... Lecţiile Infernului căpătate aici în atîtea şi atîtea sejururi cîte ai făcut aici, nu se prind de tine, osânditule, îi spune el, "cum nu se prinde apa de coada gîştii care se scaldă repetat în smîrc", îi mai spune Ucigă-l-toaca viziunii sale; în timp ce interlocutorul său se uită la el ca la o companie veche de drum, pe care din plictiseală, sau indiferent fiind, o laşi să trăncănească atîta cît o ţine gura fără

să te sinchiseşti de ea... "Uneori", reia admonestatorul cuştii sale, după ce-i vede atitudinea interlocutorului său, "trăirea şi trecerea ta prin Infern, reîncarnarea şi sejurul aici de după moarte, tot ciclul ăsta e ca o roată fixată pe un butuc static; o roată spînzurată deasupra unei mocirle, care se învîrteşte aşa la infinit fără nici un rost, fără nici o concluzie trasă, fără vreun beneficiu moral achiziţionat din vreun ciclu cît de cît"...

"Noroc că nu-s prea mulţi din ăştia, că altfel Infernul n-ar mai avea chiar nici un rost! Nici vorbă de mult trîmbiţata spirală a evoluţiei morale către excelsior, cum ar trebui şi cum se face la cei mai mulţi după susnumita Lege a Evoluţiei Universale!... Rahat, excelsior la unii! Ca şi la tine!", îi zice Ucigă-l-toaca cuştii lui de totdeauna. "De ce aşa la unii şi nu şi la alţii, nu pot să-mi dau seama nicidecum", zice nedumerit Ucigă-l-toaca, parcă regretînd deosebit de mult că nu poate şti el bine asta cum şi de ce se întîmplă aşa ceva. "Oricum, după atîta experienţă pe care o am ca duh al răului ce sînt şi îmi fac aicea veşnicia, aş putea spune că aşa cum avem suflete care privesc întotdeauna numai azurul şi fac totul să se înalţe înspre el — deşi dorinţa-i una, puterea cu totul altceva — situîndu-se oricum toate pe calea asta a urcărilor în sus —, tot aşa sînt altele cărora le place doar mocirla", precizează el ca cel care ştie bine asta...

"Ai văzut, desigur, cuşculiţa mea", îi spune instigatorul impulsului său, "primăvara cum în tril nespus de vesel ciocîrlia se înalţă ca un glonte tras în sus spre bolta cerului albastru, cu soarele ca un diamant încrustat în ea, făcînd-o cu-o sete atît de mare şi cu sîrguinţa de a ajunge cît mai repede în albastru, de-ai spune că în clipe vrea s-ajungă acolo şi să se contopească pentru totdeauna cu el — deşi o poate face numai cît ştim c-o face —, în urcarea ei cîntîndu-i Cerului recviem de mulţumire şi de adorare; şi cum, în contrast cu ea, porcul scurmă atîta de sîrguitor cu rîtul în mocirlă, de ai zice că tot la fel de repede vrea să intre în groapa făcută de el însuşi pîn-la coadă. Şi, se întîmplă asta, fiindcă el dintru începuturi e obişnuit să nu se uite în sus, să nu privească decît Josul, mocirla — pe care o cunoaşte, îi place şi se complace întotdeauna în mijlocul ei. Susul nu numai că nu-l interesează, nu numai că nu-l poate privi din cauza urechilor ce-i cad tot timpul peste ochi — ba chiar şi a orbitelor, de la naştere, dintru începuturi făcute fiind aşa, ca ochii să nu-i poată privi decît în jos —, dar chiar de-ar face-o, cînd este deseori culcat pe burtă, lumina îl deranjează şi o părăseşte deîndată. Nici vorbă de vreo tendinţă oarecare de a aspira la aşa ceva. Să nu mai vorbim de urcare înşişi", spune Ucigă-l-toaca...

"După cîte am eu experienţă, după cîte am văzut, după cîte eu însumi am mai auzit pînă acum" — reia el părerile sale despre evoluţia sufletelor unor oameni pe scara valorilor morale — "aş putea spune că numai completarea armonioasă suflet-corp, cu o evoluţie stimulată şi de o parte şi de cealaltă, prin reîncarnări succesive, cu trăiri în timpul vieţii subvenţionate intensiv de educaţie, cît şi de răsplăţi şi de pedepse în lumea de aici, poate aduce şi asigura urcarea

pe treptele din ce în ce mai sus a scării evoluţiei conştiinţii sub raport moral", zice el. "La tine, osânditule, — revine el la vizuina sa pe care o cunoaşte cel mai bine — "se pare că raportul între cele două părţi din conştiinţă este atît de mult în favoarea ultimului, a părţii pendinte de fire, că nu văd cum evoluţia s-ar putea urni din loc, de oricîte reîncarnări s-ar face uz"...

"Ei bine", zice el, "dacă vrei să ştii, tocmai realitatea asta a făcut să se ridice un zid despărţitor atîta de înalt între Infern şi Paradis, fiindcă nu sînt contingenţe. Dar, la drept vorbind, nici nu se pot aştepta în viitor a fi la unele creaturi, fiindcă nu se poate face trăsătura de unire între Rău şi Bine, între ceea ce se poate corecta şi ceea ce-i cu totul refractar la aşa ceva", îi spune Ucigă-l-toaca acelui aflat aici în mare caznă. Acesta însă îl ascultă doar aşa să nu se spună că n-o face, fără să înregistreze nimic din semnificaţia celor spuse de el, Situaţia pentru osândit este aici ca şi atunci cînd, ocupat cu scrisul fiind, de plădă, şi ascultînd muzică rock pe unde scurte, fixatorul de pe scală sare pe un post african care emite într-o limbă care se vorbeşte în triburile de pe Zambezi, tu sosind cu ascultarea tocmai cînd se ţine o conferinţă — pe care o asculţi, deşi nu înţelegi absolut nimic din cele spuse —, dar nici nu muţi indicatorul de acolo, fiindcă n-ai timp de aşa ceva. Osânditul de aici n-are timp, căci deşi e chinuit, priveşte chinurile umbrelor de parc-ar vedea un film la cinema. Deşi el însuşi chiar acu nu-i scutit de ele, aici, în Infern, neexistînd noţiunea de pauză făcută în chin, ci doar în descrierea noastră. Dar Ucigă-l-toaca nu se descurajează şi îi dă drumul mai departe...

"Asta-i raţiunea existenţii Infernului şi a Paradisului. Şi cum omul bun e bun şi din bun devine şi mai bun cu fiecare reîncarnare, este îndeajuns răsplata. Pe cînd omul rău, fiind rău, cu vicii greu de desbărat — ele fiind pendinte de impulsul existent în fire, ce-i dictează conştiinţii ceea ce trebuie să facă —, e absolut necesară diferenţierea lor în cazne, cu firide speciale pentru chin şi ispăşire, pentru a fi frînat impulsul"... Asta îi spune Ucigă-l-toaca osânditului de aici, uitîndu-se la el în mod nespus de echivoc şi descumpănit în atitudinea avută faţă de dînsul. Căci el este acu întocmai ca un dulău sfrijit şi rîios, chinuit de lipsuri şi de prostul confort din cuşca sa în care a stat şi mai stă încă şi acum, unde şi-a făcut nevoile întotdeauna. Drept care, faptul că-l poţi vedea acum pe afară, este datorat situaţiei că-i alungat de dinăuntru de scîrnăvia de acolo, iar cînd este înăuntru, de cel de afară, de unul şi mai mare — fumul. E o cuşcă pe care Ucigă-l-toaca o priveşte acum cu ură şi cu scîrbă, pentru că-i ceea ce este. Deşi nu se poate lipsi nicidecum de ea, ştiind el bine că nu-i stă în puteri ca s-o repare. Şi, dealtfel, ca principiu numai ce este el, nu vede de ce ar face-o...

"Se spune aşa cum ţi-am mai spus ceva mai înainte — deşi eu nu cred nicidecum în aşa ceva şi n-am fost niciodată tentat să cred "— zice Ucigă-l-toaca, "că în final se va ajunge ca Infernul să dispară complet şi pe totdeauna şi să rămînă numai o formă de Paradis etern, perisabilitatea sufletelor care nu pot atinge nicidecum perfecţiunea în

numărul de reîncarnări prescris să se facă încetul cu încetul, pe parcurs prin asidua sîrguinţă a monstrului de sub Sala Judecăţii Tribunalului Cosmic, şi revărsarea în Marele-Foc-Cosmic-Arzînd- Continuu să se producă numai a acelor suflete care au atins perfecţiunea. Unora li se pare aşa ceva a fi cît se poate de firesc, Căci, zic ei, din moment ce Legea Evoluţiei Universale are finalitate, dar şi un sfîrşit, pîn-la urmă tot acolo se ajunge. Alţii — printre care mă înumăr şi eu", se numeşte Ucigă-l toaca —" susţin, din contra, că dualitatea şi contradictoriul dintre Bine şi Rău, Paradis şi Infern, va rămîne în veşnicie tot aşa cum este el acum. Nici un fel de trăsătură de unire nu se poate face între ele, Căci, din moment ce din eternitate a fost aşa, în eternitate va rămîne tot la fel. Nu ne interesează pe noi ce-i dincolo de Materie şi Timp, în Absolut, ci realităţile de dincoace de el. Şi acestea, pe cum vedem, sînt dispuse în contradictoriu"...

* * *

Pe cum îi vorbeşte Ucigă-l-toaca cuştii lui de totdeauna cu botul parcă lipit de barba cuştii în care a sălăjluit mereu, de a-i spune că tinde să intre în ea, să i se strecoare înăuntru pe gaura asta de sus, acesta din urmă, deşi a-i spune că-i înţelege bine spusul, n-o poate face nicidecum cu înţelesul, cu sensul, cu învăţătura celor spuse. Căutînd să ia poziţie puţin mai la distanţă şi privind în jurul său, Ucigă-l toaca numai că-i şi spune osânditului din faţa sa: "Uite că vine Satan-şeful"... Şi, terminînd ultima silabă din cele spuse, numai că şi văd că dispare dintr-o dată înăuntrul cuştii lui de totdeauna, întocmai ca un şacal dintr-un deşert în vizuina sa, pe care n-ai fi bănuit-o că-i chiar sub el, el dispărînd deodată ca o umbră, fără să ştii unde. Acesta se face deîndată nevăzut întocmai ca o fantomă ce ţi s-a părut pînă acum a fi fost doar închipuire — ea fiind topită odată cu apariţia raţiunii şi ascuţirea simţurilor, care acum lucrează mult mai bine, întrebîndu-te tu singur dacă a fost sau nu a fost în realitate aşa ceva...

"De ce se stă aici?! De ce nu se lucrează pentru chinuri?!", răcneşte Satan-şeful — Chamberlan-fudulul, de care spuneam mai înainte —, răsucindu-şi vîrful cozii pe sub nas întocmai cum fac şefii de servicii cu cheile atîrnate de un lănţişor în mînă, pe care le răsucesc roată, dîndu-le de după deget pînă li se înfăşură la maximum pe el, apoi le desfăşoară repede invers, atunci cînd trec pe lîngă funcţionarii din birou care lucrează atunci de zor, dar el ar vrea s-o facă mult mai mult şi mai asiduu. Că doar de aceea Infernul e infern şi Satan e pus aici ca şef peste supliciul din firidă. Căci dacă nu s-atinge întotdeauna un climax, o culme, un apogeu în chin — tinzînd tot timpul să fie depăşit —, atunci înseamnă că şi repausul în Infern poate fi posibil şi după el poate veni şi tîrguiala, ca şi compromisul. Or, aşa ceva nu-i de conceput aici...

"Facem meditare, Intunecimea Voastră, asupra celor petrecute în timpul vieţii, ca s-aducem din nou impulsul în simţire aşa cum a fost el pe pămînt în momentul săvîrşirii faptei rele, înainte de a-i aplica umbrei chinul cuvenit pentru asta, ca să-i justificăm pedeapsa", îi răspunde un încornorat despre care ai fi putut spune c-a apărut din pardoseala Infernului, de sub osândit, sau ca plăsmuit de întuneric chiar în clipa în care Ucigă-l-toaca a intrat în vizuina lui de totdeauna — nou venitul încornorat burduşindu-i osânditului de aici două copite sub ficat, făcîndu-l să se încîrlige de durere. Situaţia cum nu se poate a fi mai bine venită pentru încornorat ca să-i mai deie vreo cîţiva de după ceafă, apoi să-l calce în picioare, să-l sgîrîie şi sfîşie cu ghiarele făcute greblă, avîndu-l acum mototolit sub picioare, la pămînt, ca pe un pardesiu căzut din cuier pe care-l calci acum în picioare...

"Să se treacă deîndată la cazne cu osîndă greu de suportat", zice Satan-şeful înfuriat. "Meditarea se face de la sine. Nu-i nevoie de vreo întrerupere pentru asta ca să se poată face! Asta se face concomitent cu chinul", zice el. "Altfel de trece o cît de cîtă distanţă între una şi cealaltă, chinul nu-şi mai poate atinge scopul", spune Satan-şeful supărat...

Aşa se face că deîndată ce încornoratul a apărut lîngă osânditul de aici, furios nevoie mare, cu ochii ca nişte bile de foc roşii ce i se răsucesc acuma în orbite ca două titireze, numai că şi văd cum acesta pune mîna pe furcă şi începe să-l înţepe în fund pe cel de aici pe unde apucă. Acesta urlă de durere de se cutremură firida. Deşi nu-i auzit de nimeni şi asta nu interesează absolut deloc vreo umbră, fiecare de aici fiind preocupată doar de suferinţa sa, de sinele ei, de cauza sa. In pauza în care se face schimbul unei cazne cu altceva, osânditul se mîngîe pe răni, astupîndu-le cu degetele prin strîngere la loc. Deşi, întocmai ca nişte buze desfăcute, doar pentru clipe strînse la un loc, ele îşi revin deîndată la căscătura şi răsfrîngerea lor de mai înainte.

* * *

— Oare Infernul e ca lumea noastră sau lumea noastră-i ca Infernul?

In timp ce osânditul supus la caznă se ajustează în răni, voind ca să se facă să arate cum arăta mai înainte de sluţirea căpătată în aşa de scurtă vreme, ca la o comandă a cuiva apare iar Ucigă-l-toaca, ieşind din el ca dintr-o cuşcă, ce privită acu pe dinafară n-ai fi putut crede că adăposteşte pe cineva înăuntrul ei. Sau, poate ar trebui mult mai corect să spun, ca o umbră care se despică din acel ceva concret şi obiectiv de dinaintea lui atunci cînd apare brusc o sursă de lumină, fiecare arătînd ca ceialaltă. Asta, se înţelege, în trăsăturile ei mari. Dar, ca detalii, Ucigă-l-toaca arată aşa cum am văzut mai înainte că arată. Ca şi cînd ar fi continuat ceva spus de data asta chiar de acolo de unde pusese punctul la intrarea lui în cuşcă, el îşi începe acum iarăşi relatarea. Doar că acum o face cu o nuanţă cumva de dojenire...

Pe cum îi vorbeşte el aşa, deodată s-aude un bubuit cu adevărat infernal, venit dedindosul unui cuptor. Este un bubuit care dintr-o dată străpunge firida de la un capăt la celălalt cît ai clipi odată, aşa încît Infernul tot, ai spune, se cutremură din temelii. Apoi vine un altul şi încă altul şi tot aşa mereu, bubuituri şi sgomote ce parcă-s programate în modul lor de a înspăimînta tot ce este aici, ajungînd pîn-la numărul de douăzeci şi unu...

Deîndată după asta se face o vînzoleală mare şi umbrele în cazne disperate — chiar dacă fiecare purtîndu-şi cazna mai departe — se dau înlături de la locul cu pricina, vînzolindu-se de colo-colo, speriate, ca ciorile dintr-un lan de grîu cînd aud bubuitura unui tun. In fumul de pucioasă, funingine şi gaze înecăcioase ce se face deîndată din exploziile făcute, fiecare umbră s-aciuează pe unde poate. Chiar dacă orişicare îşi ia cu dînsa cazna şi suferinţele pe mai departe acolo unde merge — din moment ce aici răul, chinul, remuşcarea, este înăuntrul umbrei ca şi înafara ei, lucrînd fiecare din ele tot atît de aprig, că nu se poate nicidecum scăpa de el fugînd...

In scurtă vreme se face o aleie liberă printre haznale şi cuptoare şi în capătul ei, în partea de unde a apărut bubuitura, apare un încornorat — un urechiat sfrijit, boţit în toate cele trei planuri: dinainte înapoi, de la dreapta către stînga şi de sus în jos, chiar în partea asta fiind cumplit de cocoşat, deşirat, rahitic, dar şi cum nu se poate a fi mai hîd. Chiar dacă-i şchiop şi cufurit pe dinapoi, pirpiriu şi atît de strîmb, conştient fiind el de onoarea care i se face lui aicia, în firidă, cap de afiş fiind, vrea să se ţină ţeapăn şi solemn în postura afişată. Nici urmă de îndoială că judecat nu după felul cum arată, ci după ceea ce ţine el a fi — după cum îi e dorinţa să apară în ochii celor de aici —, funcţia şi cele ce are el de spus îi dă impulsul şi vigoarea să tindă să apară şi să reprezinte aici ceva sau pe cineva în faţa tuturor de faţă. Şi asta, în ciuda realităţi de pe el, ce-i de văzut aici de orişicine...

Cu o furcă în laba dreaptă (o furcă mult mai mare decît el!) cu coada adusă din spate în faţă şi atîrnată de antebraţul stîng, cu laba-i pe buric, întocmai cum i-ar atîrna o cîrjă de umbrelă ostentativ purtată astfel, agăţată a la Chamberlan — aşa cum e la modă să se poarte coada aici de către acei care se ţin a fi înalţi demnitari —, hîd la mutră că-i înspăimîntă şi pe cei de aici obişnuiţi cu el de multă vreme (să nu mai spunem de ceilalţi!), el înaintează plin de dînsul

printre cuptoare şi haznale, pe aleia pe care deja i s-a făcut loc de multă vreme...

In mersu-i grav şi cadenţat, din părţile de dinapoi încornoratul îşi face trompetă, funcţionînd ca un claxon cu întreruperi de curent; iar din gură, megafon de anunţ. Cu solemnitate mare (zice el, crede el!), cu rimă şchioapă şi accente ca sughiţul, venite atunci şi acolo cînd chiar credeai că-i o armonie cît de cît în desordinea logoreică de pîn-atunci, el reia ceea ce are acu de spus de pe un sul pe jumătate putred, ca un stindard din timpurile străvechi, cu care se mergea la bătălie — el fiind apreciat pentru vechimea lui. Starea lui jalnică nu numai că i se trece acuma cu vederea, dar este convertită în simbol de seamă, care ar vrea să îndemne la perseverenţă în cele ce se spune de către el că trebuie făcut...

Mîndru de sine, c-a uitat cu totul şi cu totul cine a fost — ştiind el foarte bine că în totalitarism funcţia e totul — mai ales, aici, în Infern —, jalnica figură de încornorat vrea să fie şi să se ţină tot mereu în faţă, de distins de toţi ceilalţi din cortegiu, care vin în urma lui. Desigur, şi ei fac acelaşi lucru, pe tonuri diferite — mai ales din părţile de dinapoi şi jos, decît din cele de pe dinainte şi de pe sus. De fapt, toţi sînt la fel de plini de dînşii, conştienţi că funcţia politică de propagandă pe care o îndeplinesc ei aici, în Infern, este totul şi că deci prin ea şi ei sînt şi reprezintă totul... "E Secţia de Propagandă", zice Ucigă-l-toaca, "anunţă realizările făcute în Infern, planul cincinal şi de perspectivă pe îndelungată vreme pînă în anul 2000", îi zice el osânditului de aici, care de emoţie schimbă din ciubote, lăsîndu-se a nerăbdare cînd pe una cînd pe ceialaltă...

Chiar dacă nu-şi aduce aminte absolut nimic de cele petrecute în reîncarnarea ce i s-a terminat — de parcă acum ar fi cu biberonul pus în gură şi împachetat în scutece la maternitate, singurul eveniment avut fiindu-i tăierea buricului, chiar şi pe acela ignorîndu-l, din motive bine cunoscute —, osânditul, simţind în sine o atracţie deosebită faţă de ritualurile solemne şi cu fast în tehnica de împlinire (acelaşi impuls din timpul vieţii lucrînd acu în sine), parcă freamătă la cele auzite şi se înfoaie, înălţîndu-se pe ciubote, de parcă onorurile de care-i vorba lui şi nu altcuiva i-ar fi fost acum atribuite. Dar, o Doamne, nu ştiu de ce, chiar atunci cînd era mai înfoiat, odată cu dispariţia misterioasă a lui Ucigă-l-toaca, numai că-l şi văd cum se chirceşte şi umbra îi este sdrenţuită, ca într-o mare caznă. După care îşi revine iar din chin la forma lui de mai înainte. Că doar de aceea se urmăreşte aici reeditarea impulsului din făptuirile de pe Pămînt, ca să fie corectat aşa cum se cuvine...

Mai întîi, încornoratul aflat înaintea Echipei de Agitaţie şi Propagandă tuşeşte, ca să-şi pregătească bine calea pentru spusul celor ce avea ca să urmeze, privind cele aflate acum de spus, scrise în stindard pentru depănat. Cu această ocazie, ca să-şi facă forţă pentru cele importante pe care le are el de spus, fără ca să vrea icneşte şi cu ocazia aceasta, şi din părţile de dinapoi şi jos — poate chiar pentru că-i un eveniment atît de epocal — se sloboade din el ca dintr-o stro-

pitoare cu defect ce se tot blochează şi iarăşi îşi revine numai scîrnăvie şi împuţăciune. Şi, cum este în marş solemn, din motivele arătate, tot ce se sloboade acu din el i se scurge şi prelinge pe pulpele de dinapoi, făcîndu-l, desigur, să fie la înălţimea celor pe care avea ca să le spună deîndată...

El şoltîcîe, lăsîndu-se în mers mai apăsat pe piciorul cel mai scurt, ca pe ceva avut mai la îndemînă — că de! moment solemn este acum! După oprirea lui pe loc, îşi lasă coada de pe antebraţul labei stîngi flectate pe buric să-i atîrne cum din firesc o făcea de totdeauna, apucă repede cu laba dreaptă sulul de marginea lui de jos (ştiind că cea de sus îi atîrnă de stindard) şi ţinîndu-l bine desfăcut ca pe papirusurile din evul antic ce se păstrau făcute sul, dar desfăcute atunci cînd se citesc, îi dă drumul la ceea ce are el de spus, făcînd-o acum din mers, căci vrea să deie celor spuse de el o solemnitate cît mai mare...

In dreapta şi în stînga, umbre-umbre de tot felul, înspăimîntate şi supuse la fel de fel de cazne, chinuite fiind în fel şi chip. Dar, mă rog!, solemnitatea e solemnitate, căci planul cincinal şi de perspectivă contează aici şi nu nenorocirile masei stăpînite. Aşa încît, pe cum stau aici, pot vedea prea bine cum umbrele tot freamătă în ele, tot vînzolindu-se de colo=colo, negăsindu-şi locul, ca boabele de mazăre ce fierb în oală, datorită curentilor de apă de la fund venind la suprafaţă şi invers. Chiar de aceea, năuce cum sînt acu în frămîntarea de care sînt cuprinse — fiindcă nu-şi pot da seama nicidecum de ceea ce fac — umbrele trec peste tot şi intersectează chiar şi aleia pe unde mărşăluieşte acu Brigada de Agitaţie şi Propagandă, care trece peste ele, călcîndu-le în copite. Neuitîndu-se deloc la ele, nici chiar la ceea ce fac, acei din brigadă — formată exclusiv din drăcuşorii rahitici (ceilalţi n-au timp de manifestaţii!) — ţip cît îi ţine gura, să s-audă peste tot şi să ia Infernul tot la cunoştinţă de fericirea care îl aşteaptă pe ei în viitor...

Cît despre reacţiile masei la acest eveniment de seamă, tot ce s-ar putea spune este toropeala. Incornoraţii, deşi formal făcîndu-se atenţi, (căci, mă rog, naivii pot fi peste tot aiurea, numai în Infern nu — ştiu ei bine că sînt observaţi şi cercetaţi chiar şi în gînduri de "ascunşi") îşi văd de lucrul lor la haznale şi cuptoare, de parcă fiecare în gîndul lui şi-ar spune:... "Am mai fumat noi gogoşi din ăstea! Nimic nou! Din veşnicie şi pînă în veşnicie aceleaşi gargare spuse de fiecare dată altfel, aceleaşi formule şi sloganе date acum ca fiind geniale invenţii cu titluri inedite. Daşi de fiecare dată tot aşa ceva s-a spus şi s-a crezut despre fericirea noastră care o să vină şi o să ne cuprindă ca şi acum!"...

Cît despre conţinut, de la sine se înţelege că se spun numai lucruri pozitive: cu cît este planificat să crească chinul pe viitor — dat fiind faptul că aici, în Infern, asta-i realizarea cea mai de seamă; cum se vor desfăşura ele pe etape; cum se vor moderniza cuptoarele, haznalele şi camerile de gazare, atelierele de jupuire şi sărare, de înecare şi de afumare cu pucioasă; cum şi cu cît să se amestece în viitor

pucioasa pentru afumare, ca gazele toxice şi sufocante să aibă un efect mai mare; cum se vor pune la punct pe viitor metode noi de amestecare, de topire şi utilizare a smoalei şi răşinilor în care sau cu care aveau să se opărească umbrele chinuite... Şi toate celelalte bine-bine cunoscute de toţi încornoraţii care lucrează aici din veşnicie...

La toată această dandanadă, Ucigă-l-toaca priveşte doar o clipă ca la ceva arhicunoscut din veşnicie, văzut de el de mii şi mii de ori, ceva de care iei act într-o clipită, apoi îţi retragi atenţia de la el — căci curiozitatea cît şi informarea ţi repede satisfăcută, nici chiar la ceea ce ai tu în minte ca memorie mai apelînd în continuare, necum să mai stai să vezi ceea ce ţi se prezintă. Osânditul de aici însă, cu ocazia fastului, revenindu-i în simţire acelaşi impuls de a reacţiona la fast avut cîndva, care l-a încîntat nespus de mult, îşi concentrează atenţia asupra festivităţii propriu zise, de ai spune că aşa ceva e pentru el un ritual care-l fascinează şi nu alta. Căci, chiar dacă ceea ce spune heraldul nu-i atît de important, faptul cum o face, în numele cui anume pune el realizarea, dar mai cu seamă că manifestarea asta înseamnă un fel de ariergardă a celui despre care-i vorba — că garda, care de fapt e un herald, e prezentată de o gloată atît de numeroasă şi că asta anunţă venirea celui mai mare peste firidă — asta-asta îl fascinează pe osândit şi nu alta.

"Conform planului", zice Ucigă-l-toaca "trebuie s-apară după asta şi Scaraoschi în persoană"... Deşi, chiar şi fără spusul lui, din simplă înclinaţie spre fast şi spre ditirambă, sensibil la tămîiere şi la ploconire, la metafore bine-bine coapte în redacţii de ziare şi reviste, în tot ceea ce mass media poate să îndruge la ordinele celui mai mare (ca să-i poată fi pe plac, să-i ţină în posturi atît de grase pe acei care fac trebuşoara asta, să-i avanseze fără termen, pentru a-i stimula şi mai mult s-o facă, totul spus după regulele artei literare, în cît mai puţine cuvinte — multe n-ascultă nimeni!), osânditul de aici îşi dă seama că-i vorba aici de sosirea celui mai de seamă din firidă şi ciuleşte urechia a interes, deschizîndu-şi cît mai larg atenţia pentru a-i încăpea cît mai multe evenimente în ea. Mă rog, ca la ceva ce merită aşa ceva! Căci, o Doamne, cum de n-ar face-o, din moment ce din structura firii şi a minţii sale este atîta de sensibil la aceste ditirambe, la tămîieri şi ridicări în slavă?!...

Dar, în culmea delectării lui spirituale, aşteptînd ceva şi mai şi decît a putut vedea el pe unde a mai văzut aşa ceva, osânditul de aici se uită la Ucigă-l-toaca parcă a întrebare. (Se ştie bine acum că umbrele se înţeleg aici prin gînduri schimbate telepatic de la unul la celălalt şi nu prin vorbe). Acesta înţelege mesajul gîndului transmis de cuşca lui ca întrebare şi-i dă drumul cu răspunsul deîndată...

"Mă întrebi", zice Ucigă-l-toaca fără să fie deadevăratelea întrebat sonor, "cine-i Scaraoschi? E şeful Firidei de Genocizi în care ne aflăm; aşa cum Talpa Iadului este comandant suprem necontestat de nimeni a Infernului ca un întreg, cuprizînd toate firidele din el"... La auzul cuvintelor de "comandant suprem", umbra osânditului de aici se umflă ca un balon înainte de a se înălţa în văzduh, se înţăntoşează,

apoi se înălţă pe ciubote, îşi ridică şi dă capul mult pe spate şi-şi şterge mustaţa în prelung, netezînd-o în dreapta şi în stînga, ca într-un ritual în care gestul este şi magică invocare de bine şi de împlinire în viitor. Dar, ca de obiceiu atunci cînd impulsul capătă valenţe ca în timpul reîncarnării cînd a săvîrşit odată fapta şi de data asta numai că-l şi văd frămîntat de apucătură şi de chin, sdrenţuindu-i-se umbra, care în final dispare; ca la sfîrşitul chinului să reapară iar...

"Ai să-l vezi deîndată, căci trebuie s-apară, fudulul", mai completează la cele spuse Ucigă-l-toaca. "Un haznagiu! Un rahat în ploaie!! Un nimenea în cale!!! Un vidanjor de totdeauna neluat în seamă, care prin linguşire şi tragere de sfori a ajuns să fie şeful Secţiei de Genocizi!!!! El este agentul Tălpii Iadului care conduce tot Infernul ca pe un monolit ideologic în gîndire ca şi în comportare, ca fapte împlinite"...

La cuvîntul "monolit", osânditul de aici şi tresare adînc mişcat. Văzîndu-l cum o face, cu greu te-ai putea abţine de la a nu spune că Jilţul Uitării nu şi-a făcut în întregime tot efectul. Deşi o făcuse cu prisosinţă, aşa cum o făcuse de totdeauna cu infinitul număr de umbre care s-aşezase mai întîi pe el înainte de a trece în lumea de dincoace de adevăratelea, dar îi rămăsese neatins impulsul, tendinţa firii — ce nu putea să nu fie acum sensibilă la lucruri de dinainte cunoscute...

Deşi, mă întreb eu însumi, cum de n-ar fi făcut el asta, îndemnat de acel impuls din el, care rămăsese pe mai departe neatins, de purtat şi în lumea de aici, care-i numită de cei de dincolo "dincolo". Deşi lumea de dincolo poate că nu-şi dă seama atît de bine că şi lumea de aici are motive destul de justificate să spună că există un "aici" drept bază şi un "dincolo", ca ceva mai puţin bine cunoscut de cei de aici.Mă rog, depinde de poziţia avută... Oricum, de reţinut neapărat e faptul că osânditul de aici cînd ia în cunoaştere că s-a "vorbit" de "monolit", tresare şi sloboade pe sub mustaţa lui stufoasă un zîmbet de satisfacţie şi de mulţumire, de parcă şi-ar spune:... "Va să zică întotdeauna am avut dreptate cînd m-am axat pe neisprăviţi şi gogomani, pe tolomacii neîmpliniţi, dar dornici de ai stăpîni tot timpul pe deştepţi, c-am procedat cu cadrele de conducere aşa cum am procedat!"... "Numai pe el îl puteau alege ca mîna lui dreaptă ca să-i poată atrage pe cei din Purgatoriu", continuă să-i relateze Ucigă-l-toaca secretele administraţiei din Infern, "din moment ce şi-a asumat sarcina de propagandă şi dincolo de zid — mai ales pentru acei din Purgatoriu"... Auzind cuvîntul "Purgatoriu", penitentul rămîne profund descumpănit şi mirat, ai zice stupefiat în nedumerirea ce o are, de parcă s-ar fi întrebat: ..."Dar cum? mai există încă Purgatoriul ca entitate separată, neinclus ca o enclavă în Infern?"... Interlocutorul lui însă îşi urmează cursul povestirii...

"Un gogoman!, un incapabil!!, un rahat în cale şi nimica altceva mai mult!!!", spune Ucigă-l-toaca vorbind dispreţuitor despre Scaraoschi. "Doar numai de curînd a părăsit firida vecină, aceea a adulterinilor, fiind pus la noi a lucra ca simplu încornorat însărcinat

s-aducă suferinţe, cazne de tot felul acelora puşi cu supliciul la haznale. Deşi, îl ştie toată lumea diavolească de aici că nu se pricepea mai la nimic, nici măcar să umple haznalele aşa cum trebuie — necum să-l mai ducă pe el capul la a mai inventa operaţiile de chin! Nici pomeneală de vreo inventivitate din partea lui în tehnica de chin aplicat, din moment ce nu era capabil nici măcar să ţină minte cît de cît procesul tehnologic tradiţional din veşnicie privind aruncarea în haznale şi chinul din Infern al umbrelor hărăzite să-şi ispăşească făptuitul lor aici", zice Ucigă-l-toaca revoltat la culme acu pe astfel de metode în a promova cadre de conducere dintre neisprăviţi, apreciaţi în valoare numai după obedienţă şi demagogie şi deloc după valori profesionale...

"Un neisprăvit!, un gogoman şi jumătate!!", zice duhul răului din faţa cuştii lui de totdeauna. "Pe cît era de prost în meserie, pe atît de plin de el! Ori umplea haznalele numai pînă la genunchi, că stăteau bietele suflete în ele ca cei veniţi la tratament la Herculane, puşi în băi galvanice, numai cu gambele imersate în apa minerală să le dispară reumatismul din picioare — cînd ştim noi bine că umbrele sînt aici doar pentru cazne! —, ori le umplea prea plin, că scîrnăvia dădea pe afară, luînd în plutirea ei şi umbrele. Aşa încît acum stăteau, sărmanele de ele, pe intervalul dintre haznale, svîrcolindu-se pe jos stinghere şi nedumerite, fără rost, fără nici un plan în cazne. Aşa se face că bietele umbre — care mizau pe chin aşa cum ştiau ele că se întîmplă din veşnicie — rămîneau tot timpul desorientate de ceea ce li se întîmplă lor acum, din moment ce ceea ce vedeau ele acu nu era nici chin ca lumea, dar nici eliberare", zice el...

"Un lingău ca toţi lingăii!", zice Ucigă-l-toaca, dispreţuitor, "scurt la intelect!! Un lingău care, în ciuda încapacităţii lui profesionale şi a prostiei lui în general, pe de o parte, dornic de a fi deasupra tuturora, de se poate, pe de alta, a prins pulsul ce vrea Talpa Iadului în fond. Cum setea de putere o avea el de mai înainte (mă rog, ca orişice prost: cu cît îşi simte prostia a-i fi mai mare şi ştie a fi cunoscută de întreaga lume, cu atît are o sete nespus de mare de a fi din ce în ce mai sus, de a ajunge să dovedească întregii lumi dacă se poate — care-l ştie cine este şi care nu — că nu-i aşa cum ştie el prea bine că este), a găsit acu momentul să-i facă jocul. Promiţîndu-i lui Talpa Iadului în mod solemn că numai el va fi în stare să-i pună ideile hegemonice peste Paradis şi Purgatoriu în practică aşa cum îşi doreşte el a fi, l-a făcut ca să-l aleagă şef de firidă. Aşa cum simplul miros şi instinct de orientare îl face pe dihor să miroase unde sînt găini, dar şi gaura pe unde să se strecoare în coteţ, s-ajungă să-şi satisfacă instinctele primare — făcînd-o cum nu l-ar fi putut duce capul pe nimeni altcineva —, tot aşa a făcut şi el", îşi reaminteşte Ucigă-l-toaca...

Tăcînd numai atît cît doi încornoraţi traversează chiar locul de aici în fugă urmărind o umbră a unui paznic de închisoare crud şi nemilos scăpată din cazanul cu răşini, pe care o prind deîndată şi-o aduc la cazna-i de mai înainte, Ucigă-l-toaca relatează iar: "Descoperind el de mai înainte c-aici flecăreala doctrinară, lingerea de văgăuni

posterioare şi dovada în faţa şefilor că stăpîneşti bine autoritatea, că excesul de putere îi totul, reprimarea fără de cruţare a supuşilor şi aplicarea întocmai a ceea ce a zis stăpînul — chiar de eşti tu prost de dai în gropi, putînd s-ajungi pe chestia aceasta în vîrful piramidei de putere —, a mizat numai pe ideia asta... Chiar aşa cît a fost de gogoman că niciodată nu l-a dus capul la nimic, nu se ştie cum şi pe ce bază de gîndire, pe ce fel de miros al viitorului, cît şi a cunoaşterii minţii stăpînului său, a putut ca să-i ghicească deîndată planul. Căci, de!, pe cine nu-l duce capul în profesiune, îl duce la politică! El şi-a dat repede seama cît sînt de dornici încornoraţii de aici de o schimbare cît de cît în firidă, şi a mizat pe asta în ascensiunea sa. Dar, pe de altă parte, ştiind şi cît de colosal de mare-i setea Tălpii Iadului de a conserva trecutul, de a nu se schimba absolut nimic din felul cum au fost lucrurile din eternitate, ştiind că poate face jocul, a mizat pe asta ca pe o şansă sigură de a ajunge la putere, să fie stăpîn în firidă. De aceea, cunoscîndu-se bine pe sine ca artist în duplicitate, a vrut să pozeze în reformator a doctrinei Infernului pentru Firida Genocizi, ca să polarizeze în el speranţe de la toţi încornoraţii din firidă, crezîndu-l opus centrului de putere şi să fie luat drept novator, ca mai apoi să-şi capete o glorie ca nimeni altul înaintea lui". Pe de altă parte, făcînd din asta o simplă trăncăneală, avea să-l asigure pe Talpa Iadului de conservatorism şi hegemonie în doctrină"...

"Numai idiotul ăsta", continuă el, "putea juca un rol de felul ăsta. Ştiind el bine cum să se sprijine pe alţii, să constrîngă pe cine trebuie să constrîngă, să se axeze pe acei căzuţi în disgraţie, care vor ca neapărat să-şi recapete locul avut mai înainte; cum să desinformeze masele, să le înfometeze şi să le supună, apoi să le facă să spere de la el ceea ce nu-i de sperat; cum să promită şi să nu facă; să dee speranţe, dar să nu realizeze absolut nimic; (ba să ştie şi cum să justifice asta cu factori independenţi de voinţa sa atunci cînd le vede decepţia celor înşelaţi); a ştiut cum să-şi joace bine rolul şi a cîştigat... Căci cine altul ar fi ştiut să persevereze aşa mereu, s-o ia de fiecare dată de la capăt cu alte metode, repetîndu-se aşa la infinit în forme cît mai variate? Şi asta, ca de fiecare dată eşecul să poată fi socotit a se fi datorat nu lui însuşi, ci unui ghinion venit de dinafară — nicidecum incapacităţii lui! Numai haznagiul ăsta viclean şi ipocrit putea ajunge şef de firidă! Aşa încît, privit în general şi apreciat după aceste caracteristici proprii lui, după politica ce se urmărea în Infern faţă de Paradis, ai fi putut spune că-i chiar ceea ce-i trebuie Tălpii Iadului ca să domnească în pace şi eternitate, fără nici un fel de schimbare — pozînd în acelaşi timp în mare reformator ce dă speranţe orişicui, îi spune el osânditului din faţa sa. Dar acesta priveşte la el cu atîta uimire, de parcă-şi descoperă în dînsul propria-i minte ieşită acu din el afară, pe care o consideră un firesc. Aşa încît, nu numai că nu-i simte vidul existent în capul de unde singură s-a dislocat afară, dar se descoperă şi mai unitar ca înainte. Doar că are acum de văzut miracolul pe care nu l-ar fi putut vreodată bănui, că-şi poate vedea de

data asta mintea înafară chiar cu proprii lui ochi cum arată ea în fapt...

"Odată văzut deasupra tuturor", continuă Ucigă-l-toaca istorisirea, ca şi cînd ar fi vorbit doar pentru sine, "văzîndu-şi visul împlinit, ştiind el bine cît de mare-i setea de independenţă şi autonomie a fiecărei firide, a mizat pe partea asta. Şi cum n-ar fi făcut-o, din moment ce ştia el bine că de la o astfel de independenţă şi autonomie a firidei de centrul de putere se mai poate cîştiga cîte ceva ca speranţă de la încornoraţi — din moment ce numai de la o aşa promisie le mai putea veni speranţa ca să aibă un dram de libertate? Pe cînd aşa, cu un infern sub formă de monolit din eternitate şi pînă în eternitate, le spunea el în propagandă, s-aplică aceleaşi reguli şi se repetă totul aşa cum a mai fost, (Fapt pe care-l ştiau ei foarte bine de totdeauna!) Mizînd pe aşa ceva, îşi dădea Scaraoschi bine seama că va fi apreciat întotdeauna de încornoraţii din firida de aici, lucrătorii pe la haznale, cuptoare, cazanele cu smoală sau de pe la afumătoriile cu pucioasă şi cu gaze sufocante, ori de la acei lucrînd la atelierele de jupuire şi sărare, şi n-a greşit deloc", îi relatează el. "Făcînd, ai putea spune, o privire de ansamblu a tot ceea ce vede el, ca privit peste firidă, ca un fel de survolare făcută de un avion de recunoaştere care observă tot ce e pe sol, el şi-a dat repede seama ce efect avea să aibă în Firida Genocizi promisia de schimbare, fără ca în realitate să se schimbe pe undeva ceva. Căci doar speranţa şi visul transformării este acela ce împlineşte încornoratul, chiar dacă n-ajunge niciodată ca să-l vadă.

"Asta pe de o parte; pe de alta, avînd el înţelegere clară de joc politic făcut cu Talpa Iadului în privinţa asta, l-a asigurat bine-bine de joc pe acesta, ca nu cumva să-i treacă acestuia prin cap să-l ia în serios în trăncăneala lui cu independenţa şi autonomia Firidei Genocizilor de Infern — propagandă pe care avea s-o desfăşoare deîndată — dar să nu-l considere ca disident, cu cele cuvenite pentru asta... In felul ăsta, conform înţelegerii făcute, el avea să-l asigure Tălpii Iadului în fapt puterea absolută peste tot, dar şi popularitatea — el trăncănind aşa numai de formă în ceea ce priveşte independenţa şi autonomia. De aceea, odată înţelegerea făcută cu Talpa Iadului, Scaraoschi a şi început să se comporte de parc-ar fi fost deasupra tuturor duhurilor rele, ca să aibă încredere toţi în el şi să-l considere ca dizident faţă de centrul de putere", zice Ucigă-l-toaca, privind cortegiul şi mascarada de ariergardă ce mărşăluieşte pe aleia principală dintre haznale şi cuptoare, cînd văzută clar, cînd acoperită total de norii de pucioasă şi de fum de răşini sau smoală, Aceştia se lasă în valuri-valuri, acoperă totul şi apoi dispar doar numai atît cît să se poată distinge cîte ceva-ceva din ceea ce se face. Cu toate acestea, se poate distinge destul de clar cum nişte încornoraţi mustruluiesc cumplit umbrele a doi procurori, pe care-i tîrîie dintr-un cazan cu smoală în altul mai fierbinte, ai zice dintr-un articol de cod penal în altul mult mai grav...

"Mai mult decît atît, voind s-arate, cît îi este el de folositor stăpînului său în politica externă, ce era hărăzită să tragă pe sfoară

Paradisul — căci ca şef ce-i era îi lingea de fapt copitele şi văgăunile de prin spate, el fiind aflat mereu-mereu în urma lui şi la propriu şi la figurat —, i-a dat întotdeauna Tălpii Iadului minunate idei de propagandă. Ba i-a sugerat pînă şi metode de menţinere a puterii lui peste firidă, făcîndu-i totodată orişice moft. Drept care, pentru asta a fost agreiat mai mult decît toţi ceilalţi şefi de firidă din Infern", zice Ucigă-l-toaca, străduindu-se să mai poată distinge ceva în cortegiul de pe intervalul dintre haznale şi cuptoare acoperite complet de fum şi de funingine, acu numai auzindu-se din locul în care-l văzuse ceva mai înainte doar o hărmălaie mare...

"S-a făcut o înţelegere aşa ca între împieliţaţi", îi spune el osânditului din faţa sa — care parcă-parcă simte ceva că-i mişeşte în suflet ca impuls venit, dar nu şi în memoria de fapte. "Şi încă o înţelegere între vîrfuri, că de n-ar fi fost, nu s-ar afla şi acuma încă în vîrfukl piramidei de putere. Aşa s-a ajuns că pentru ca să-şi poată face ocol şi să se menţină la putere, el mai întîi l-a asigurat bine-bine de joc pe Talpa Iadului, ca nu cumva să-l ia în seros în trăncăneala lui cu independenţa şi autonomia Firidei Genocizilor şi să-i cadă victimă, nevinovat fiind; iar Talpa Iadului, la rîndul lui, s-a obligat să-l lasă ca să trăncănească atîta cît pofteşte, dar să nu cumva să treacă nicidecum la fapte. Din asta cîştigau amîndoi. Căci lumea încornoraţilor, socotindu-l desident pe Scaraoschi, avea să viseze schimbare, tranşaformare, independentă şi autonomie şi să-l agreieze şi mai mult; iar Tălpii Iadului avea să-i creieze postament de mare liberal în Infern, ca toţi încornoraţii să-şi pună speranţa în el că va fi un novator al Infernului. Să nu mai spun pe plan extern, faţă de Paradis, care visa mereu-mereu schimbare aici", îi zice Ucigă-l-toaca viziunii sale, care se uită chiorîş la el. Ba, cum nu poate suporta prea multă vreme ceea ce-i spune, osânditului de aici îi lansează impulsului său de totdeauna un gînd torpilă:... "Auzi la idiot! Dar chiar aşa vicleană şi ipocrită fiind înţelegerea, de ce a trebuit să micşoreze distanţa dintre el şi supusul lui, dar mai cu seamă să lase ca să germineze în capul încornoraţilor ideia independenţii şi a autonomiei — chiar şi numai ca ideie pur fictivă —, cînd se ştie de totdeauna că trebuie pedepsită oricînd orişice manifestare în direcţia aceasta?! In privinţa asta, chiar şi scînteia produsă într-o încăpere în care sînt obiecte numai din metal şi tot poate deveni periculoasă la un moment dat", îi lansează concepţia lui osânditul din faţa lui despre independenţă şi autonomie, trimisă către instigarea impulsului său, — cu cele ştiute că vin drept cazne...

"Ştia el bine că echivocul şi duplicitatea prind mult mai bine chiar decît atitudinile ferme, categorice, absolute", parcă-i contrabalansează ideia sau justifică atitudinea Tălpii Iadului instigarea impulsului aceluia din faţa sa... "Căci dacă în atitudinile ferme, categorice, supuşii văd doar atît cît văd că s-a făcut — şi pe ăstea considerîndu-le c-au venit din firesc, de la sine —, atunci cînd se promite libertatea şi fericirea după o anume tehnică făcută şi cu o gălăgie nespus de mare, punîndu-se promisul alături de stagnarea de mai înainte, con-

trastele îl izbesc atît de mult pe acel care aşteaptă o schimbare, că gloata îşi dă drumul la fantezie, la imaginaţie, în speranţa de mai bine şi îşi face iluzii de sute şi de mii de ori mai mari decît împlinirea înşişi. (Dac-ar veni vreodată, bineînţeles!)". Osânditul de aici însă îi şi lansează torpila gîndului său în legătură cu aşa ceva: "Numai proştii ce vor să-şi taie craca de sub picioare pot proceda aşa, căci chiar dacă ideia e stăpînită absolut perfect să nu se înscăuneze în capetele acelor cărora li se adresează, lucrînd subversiv, în adînc de minte, poate ieşi la suprafaţă cînd nu te aştepţi. Incît aici germenul nu numai că nu trebuie lăsat să încolţească, dar trebuie interzis cuvîntul ca atare, scos din vocabular", îşi precizează el atitudinea în chestiune, căutînd să se delecteze cu fastul din parada Brigăzii de Agitaţie şi Propagandă defilînd mereu-mereu acoperită şi descoperită pe rînd de norii de funingine şi gazele toxice din jur...

"Desigur, procedînd aşa", continuă Ucigă-l-toaca, "atunci cînd nu s-au realizat cele promise — fiind justificate a se fi întîmplat din cauza unui accident sau a unei întîmplări care vine doar pentru scurtă vreme în masă cu decepţia —, cîştigul este de partea acelui care umblă cu duplicitatea, cu şiretenia, cu echivocul şi cu promisiile deşarte. Or, trebuie ştiut că în cazul ăsta capitalul politic este enorm, dacă pui la socoteală faptul că supusul nutreşte visuri şi speranţe care tot înmuguresc continuu de la sine — chiar dacă visatul lui nu i se îndeplineşte pîn-la moarte. De aceea, speranţa este de văzut aici şi ea este aceea care contează în aşteptare — supusul aşteptînd tot timpul împlinirea, chiar dacă ea durează de atît amar de vreme —, în toată mascarada asta decepţia nereprezentînd aproape mai nimic, faţă de bucuria că promisul va veni odată şi odată în sfîrşit", zice Ucigă-l-toaca. Apoi, pe la sfîrşitul depănării gîndului transmis, el şi dispare în mod fulgerător, ca la apropierea unui iminent pericol pe care numai el l-ar fi ştiut de dinainte. Şi nu degeaba, căci în fracţiuni de clipă, ca ieşind din întunerecul de sub osândit, îi şi apare acestuia în faţă doi încornoraţi...

Politicoşi nevoie mare, ai putea spune după gesturi surîzători de diplomaţi ce sînt (deşi, cine nu ştie că zîmbetul n-a fost şi nici poate fi vreodată posibil în Infern, dar, mă rog, aşa arată ei pentru mine că vor să fie), aceştia îi aşează mai în spate osânditului de aici un fotoliu înroşit într-un cuptor, ce-i plin de cuie cu ascuţişul îndreptate în sus, şi-l "invită" să ia loc. După ce penitentul forţat de ei o face, el este ţintuit în dînsul cu bare de fier la fel de bine înroşite, pe care acum le închid cu lacăte peste umerii lui şi deasupra coapselor flectate, încît penitentul de aici nici măcar de un deget nu se poate sălta în sus din el... "Voim să vă simţiţi bine şi să vă odihniţi puţin, Excelenţa Voastră", îi spun ei la fel de politicoşi, şi-l lasă pe osândit să spere întoarcere şi eliberare — ei făcînd asta ca pentru corijare de impuls venit, lăsîndu-l să vadă cam cum vine speranţa eliberării sale dintr-un aşa chin. Umbrei penitentului supus la caznă — ştiind ea bine că sbatarea nu numai că-i aduce durere şi mai mare, dar că eliberarea nu-i nicidecum posibilă — nu-i mai rămîne decît speranţa

eliberării, a reîntoarcerii lor; care, desigur aici şi acum nu se produce... Cît a durat asta nu se poate spune, din moment ce în lumea umbrelor pentru conştiinţă nu există timp în care să se desfăşoare fenomenele ca în lumea încarnată, clipele de suferinţă fiind la fel de grele şi socotite lungi, ca veacuri scurse în şir — din moment ce aici intensitatea suferinţei este aceea ce contează, cît şi realitatea conştiinţii în care i se desfăşoară chinul şi nu ritmul, timpul astronomic în care se petrece el...

Aşa încît, atunci cînd umbra osânditului supus la caznă pare mistuită — chiar dacă în sine însuşi ea rămîne tot mereu aceeaşi — cînd este iar în forma ei de mai înainte, fotoliul dispărut şi desnădejdea căpătată, gustată în toată puterea ei de a chinui, numai că apare iarăşi Ucigă-l-toaca în faţa lui, continuîndu-i relatarea de acolo de unde a lăsat-o... "Şi-a dat el bine seama, idiotul, că tot Infernul, dar mai cu seamă Firida Genocizilor, nutreşte aprig speranţa de evoluţie şi de mişcare, de transformare, de idei novatoare, care să-l schimbe. Şi, pe cum se vede, n-a greşit deloc. N-a greşit deloc, căci din moment ce din eternitate Infernul a rămas mereu-mereu acelaşi, cine nu-şi poate da seama cîtă sete de schimbare s-a cumulat în încornoraţii de aici pe parcursul vremii şi ce teribilă speranţă şi-au pus toţi încornoraţii în promisia de independenţă şi autonomie a firidei, pe care şi-o visau din veşncie?", zice el...

"A prins el bine gogomanul şi haznagiul incapabil ceea ce vrea Talpa Iadului în fond: perpetuarea puterii, cu expansiunea ei peste Paradis ca şi peste Purgatoriu şi menţinerea Infernului ca monolit. Şi de aceea şi-a luat angajamentul ferm să-i pună ideile în practică şi să i le ducă la bun sfîrşit, trîmbiţînd tocmai inversul: independenţa şi autonomia firidei de centrul de putere... Or, chiar dacă cei mai mulţi nu şi-au putut închipui nicicum existenţa unei firide a genocizilor devenită total independentă de Infern, dar măcar din promisia asta mare oricum visau să aibă oarecare independenţă şi autonomie în problemele mărunte — şi de aici speranţa atît de mult nutrită — care, oricum, ar fi fost tot un succes. Chiar dacă s-ar fi redus numai la atît şi tot ar fi fost ceva. Cît despre succesul Tălpii Iadului, se poate spune c-a fost real, obiectiv şi deosebit de mare, Căci, lăsînd acu frîu liber fanteziei fiecărui încornorat din Firida Genocizilor — ei crezînd în realitatea asta, dîndu-şi fiecare drumul la gură, avea se descopere acu el singur a fi disident, fără nici o trudă a "ascunşilor" lui ca s-o mai facă! Aşa încît, toţi disidenţii descoperiţi au fost trecuţi pe răboj să fie lichidaţi atunci cînd Talpa Iadului va dori să facă asta", îi zice Ucigă-l-toaca cuştii lui de totdeauna, care-i numai framăt şi zîmbet — căci ştie el ce ştie despre tehnici de felul ăsta...

"Cu ocazia aceasta, Talpa Iadului avea să facă mare curăţenie în firidele din Infern — mai cu seamă în acea a genocizilor —, în final s-o purifice de contrarevoluţionari, de toţi evoluţioniştii şi de toţi novatorii, Infernul rămînînd tot infern, aşa cum a fost el din veşnicie şi pînă azi", îi spune Ucigă-l-toaca... "Că doar n-avea Infernul să devină aşa, deodată, tam-nesam, arenă politică de analiză a situaţii-

lor creiate şi loc de parlamentare, de luat măsuri novatoare pentru a pune totul de acord cu situaţia nou creată, ca în parlamentele burgheze", zice el. "Infernul e infern şi infern trebuie să fie şi să rămînă din eternitate şi pînă în eternitate", îi spune Ucigă-l-toaca răspicat cuştii lui de totdeauna...

Cînd îi intră în cunoaştere acestuia din urmă cele emanate de instigatorul impulsului său, îi rîde mustaţa a aprobare pe deplin, uitîndu-se la Ucigă-l-toaca într-un fel de parcă i-ar zice: "Aşa-aşa te vreau!... Cu băieţi din ăştia mi-ar place şi mie să colaborez!"... îi lansează repede osânditul de aici un gînd-torpilă impulsului său, uitîndu-se totodată cu admiraţie pe aleia dintre cuptoare la gloata de încornoraţi şchiopi, hîzi şi ca vai de capul lor, care în alai se străduiesc din răsputeri s-arate altfel decît sînt, dar, mai cu seamă, să fie şi la înălţimea sarcinei lor de propagandă. Căci, din moment ce se ştie că ei sînt acei ce-i fac bine cunoscut, sînt ariergarda de elită a lui Scaraoschi aflat, probabil, undeva în urma lor, la capătul alaiului, cu toţi se străduiesc din răsputeri acu a face cît mai multă gălăgie. Toţi trebuie să strige osanale atît cît pot de tare şi să se întrecă unul pe celălalt în metafore macabre. Nevăzînd deloc starea jalnică în felul cum arată încornoraţii, osonditul adoră fastul, dar mai cu seamă întrecerea în ditirambă. Mă rog, ca pentru Intunecimea Sa!... ştiind el parcă ceva despre adoraţia cuvenită unui conducător intransigent cu toată lumea...

De după cîteva cuptoare în vîlvătăi, ţîşnesc în calea cohortei năuce cîteva umbre de procurori generali care în timpul vieţii s-au pus deasupra legii — umbre deosebit de speriate, ţipînd de spaimă şi de groază, căci sînt urmărite îndeaproape de cîţiva încornoraţi. In fuga lor disperată, nici ele ştiind ce fac, sufocate fiind acum de fumul de pucioasă care se revarsă în valuri-valuri peste ele şi peste tot ce este aici ca chinuiţi şi chinuitori, umbrele chiţcăie şi fug care încotro de cumplita spaimă, ca liliecii afumaţi cu cîrpe aprinse într-o peşteră, care fug disperaţi să iese afară — în plus mai ştiind ei bine c-o bufniţă în urma lor este gata-gata să-şi înfigă clonţul repede în dînşii. Aşa se face că acestea sînt strivite în picioare de cohorta mecabră a Infernului, căreia nici că-i pasă de ţipetele lor, de svîrcolire, cît şi de angoasa căpătată...

"Cum Infernul e infern", continuă Ucigă-l-toaca relatarea celor întîmplate, "fiecare ducîndu-şi chinul şi consumîndu-l doar în sinele lui însuşi, neputînd da ca informare nimic celuilalt de lîngă el sau din depărtare, s-ar putea spune că există atîtea inferne cîte umbre şi încornoraţi avem. Căci, altfel, dacă vreun osîndit şi-ar putea întoarce privirea înafară şi la alţii, ca în timpul vieţii încarnate, deşi încărcat cu chin, fiecare ar fi aici şi chinuit dar şi un fel de spectator la ceea ce vede. De aceea, oricît de înspăimîntător, de terifiant, de macabru şi de înfiorător ar fi ceea ce vede el în jurul său, asta l-ar distrage de la suferinţa sa — şi asta nu-i permis aici. "Iată, de unde şi de ce s-au născut speranţe atît de mari într-o schimbare, nutrind-o

cu înverşunare fiecare de aici", îi relatează cuştii lui de totdeauna, ca un bun politician, Ucigă-l-toaca...

"Trăncăneala asta cu independenţa şi autonomia", zice Ucigă-l-toaca "cu neamestecul în treburile interne, cu respectul şi avantajul reciproc, cu coexistenţa paşnică a Infernului cu Paradisul, mai ales cu libertăţile de toate felurile, a născocit-o chiar Talpa Iadului pentru prima dată şi i-a pasat-o ca fiind ideia originală a lui Scaraoschi, ca şef de firidă, s-o prezinte ca venind numai de la el, ca să aibă crezare în Infern cît şi dincolo", zice el arătînd Paradisul. "Mascarada asta inventată de el ca disidenţă faţă de unitate venea a fi ca un fel de diversiune făcută cu un scop anume: un fel de a afuma bursucul în vizuină, aruncînd acolo cîrpe aprinse, pentru ca, sufocat, singur să scoată capul înafară, unde-l aşteaptă gura sacului de prins. Şi a făcut aşa, ca prin prin stratagema asta, dîndu-se în vileag, să-i poată avea el la îndemînă pe toţi disidenţii. Căci, cu metoda asta, luaţi pe sus de entuziasmul independenţei, îşi zicea el, se vor descoperi repede şi fără cheltuială şi efort sau timp pierdut nu numai disidenţii reali, ci şi acei ascunşi, potenţiali — Talpa Iadului putîndu-le face de petrecanie rapid" — zice el, observîndu-l pe osânditul din faţa lui cum jubilează la auzul metodei întrebuinţate...

"Da; da; mascarada asta însuşi Talpa Iadului a născocit-o, ca să le deie încornoraţilor o speranţă, să întrerupă desinteresul, delăsarea, somnolenţa monotonia şi rutina, cu repetarea aceloraşi lucruri la infinit — pe de o parte, să-i descopere pe dizidenţii potenţiali, pe de alta, aruncîndu-le pastila cu marea curiozitate. Căci rutina făcea ineficiente chinurile umbrelor, fiindcă mărea dezinteresul încornoraţilor şi le accentua acestora mereu calozitatea lor profesională, făcînd Infernul să fie şi să devină din ce în ce mai puţin infern", zice Ucigă-l-toaca, uitîndu-se la osândit, care îi şi împroaşcă răspunsul în gînd, întocmai ca o torpilă trimisă înspre el... "Asta nu-i metodă! Nici chiar dublată în şiretenie, ipocrizie şi minciună, nu poate fi utilă! De ce să-i laşi robului speranţa în eliberare, dar mai cu seamă să laşi să-i încolţească în minte o aşa ideie?! De ce să-ţi bagi tu singur pureci în cojoc, ca după aceea să nu mai poţi scăpa de ei cu nici o metodă? Nici ca şiretlic nu-i de recomandat aşa ceva! Sînt metode mult mai subtile de ai face să se pună pe treabă şi a stîrpi ideia de libertate în capul orişicui! Avem noi "băieţii" noştri la subteran pentru treaba asta!", zice el, cu cele ce cunoaştem a veni acum ca penitenţă la survenirea impulsului aşa cum a fost el în timpul vieţii înainte de înfăptuire, pînă este corectat...

Ştiind el bine, instigatorul impulsului avut de osânditul din faţa lui, că deşi îl poate instiga în făptuirile de rău, nu-i poate da sfaturi impulsului său, cu atîta mai puţin a-l corecta (asta-i sarcina Infernului şi nu a lui, ca principiu al răului ce este el şi nu persoană!), ca şi cum n-ar fi luat la cunoştinţă de cele auzite de la cuşca lui de totdeauna îi continuă destăinuirea părerii lui şi de data asta: ..."O, Stăpîn al Intunerecului, cît de mare-i puterea închipuirii atunci cînd fantezia îi dă brînci din urmă, stimulată fiind cît de cît de un cuvinţel

strecurat în minte!... Cînd s-a lansat ideia coexistenţei paşnice a Infernului cu Paradisul, dar mai cu seamă independenţa şi autonomia Firidei Genocizilor de Infern, fiecare încornorat a început să-şi facă fel de fel de planuri, care mai de care mai abracadabrante, mai bogate în fantezie şi în speranţe de tot felul! Mă rog, după gusturile şi visurile fiecăruia! De parcă tot ce fusese refulat pînă atunci în fiece urechiat de aici fusese complet descătuşat acum, trecîndu-se la o stare în care fantezia fiecăruia acum a luat-o razna!"...

"Trecîndu-se de la încremenirea doctrinară şi închistarea absolută a activităţii în firide cum a fost de totdeauna, se vorbea acum pe faţă şi fără nici un fel de teamă de nimeni de spargerea Cortinei de Fier, a zidului despărţitor, de turism prin Paradis, pe tot felul de rute. Pînă şi haznagii — nu mai vorbesc de acei de la jupuire şi sărare sau de la camerele de sufocare cu pucioasă şi gaze înecăcioase! — îşi făceau planuri de plimbare pe alei în Paradis, printre chioşcuri şi palate zidite din nestemate! Nu era unul — unul măcar! — care să nu-şi facă vise că va veni de acolo cu multe lăzi încărcate pînă la refuz cu fel de fel de nestemate, cu safire şi smaralgde, cu rubine şi topaze, cu trăiştile pline de ametiste şi de diamante. Căci voia fiecare să-şi împodobească cu nestematele aduse de acolo, aşa cum nu o poate face altul, nu numai drăcoaica lui pînă şi în colţurile şi văgăunile cele mai ascunse vederii — să nu mai spun de gît şi de părţile aşezate la vedere, (aşa cum consideră că e firesc genul slab, ce vrea să-şi compenseze slăbiciunea lui de totdeauna cu o mare strălucire) dar chiar să se împodobească şi pe ei. Toţi îşi ziceau că de acum încolo o să lucreze la haznale şi cuptoare cu coliere din pietre preţioase atîrnate peste tot pe unde pot sta ele atîrnate: de gît, de mîini, de coadă, de pintenii de dinapoi, de cornițe sau copite... Dar pe unde nu?", îi spune Ucigă-l-toaca realităţi din Infern, de care osânditul, ca umbră plutitoare aici, supusă la caznă şi avînd tot timpul conştiinţa numai centrată în suferinţă şi în remuşcare, n-avea cum şi de unde să afle. Căci pe cum se ştie, lăsînd totul pe Jilţul Uitării la ieşire, n-avea cum să ştie el de aşa ceva. Chiar dacă în sejurul premergător ultimei lui reîncarnări îşi va fi făcut ispăşirea tot în Firida Genocizilor aici...

"Acum, cînd putem privi în urmă şi analiza mai bine toate cum s-au petrecut, se cunoaşte foarte bine faptul că ideia cu coexistenţa paşnică a Infernului cu Paradisul, împachetate în independenţă şi autonomie, cu specific de firidă, a fost bine-bine coaptă şi organizată de la centru de Talpa Iadului ca strategie şi ca luptă a Infernului cu Paradisul în aşa fel încât noi să ne atingem ţelul. Căci, îşi zicea Talpa Iadului, pe cât de căscaţi şi de nătângi sânt acei de acolo (face el cu laba arătând peste zid Paradisul) şi nu-i duce mintea la nimic, umblînd tot timpul cu capul în nori şi făcînd filozofie — ei dorind să vadă o fericire pentru toţi, care să fie întronată pretutindeni, din eternitate şi pînă în eternitate — noi ştim bine ceea ce vrem. De aceea, cum ne suspectează întotdeauna numai şi numai de rău, cu metoda asta Talpa Iadului vroia să-l facă pe Sfîntul Petru a înţelege că o punte a înţelegerii a şi fost deja aruncată între Infern şi Paradis şi

că odată cu asta toată adversitatea şi tot contradictoriul dintre cele două sisteme privind modul de a trăi, cît mai cu seamă de a interpreta lumea, s-au topit ca prin farmec şi omogenizarea celor două sisteme total contradictorii deja începe să se facă — asta aducînd fericirea pentru toată lumea. Ca să nu mai spun ce şanse minunate oferea situaţia de acum de a-şi lăsa Talpa Iadului urechiaţii în Paradis însărcinaţi cu sabotaje şi cu operaţiile de comando!"...

Pe cum depănă Ucigă-l-toaca istoria modernă a Infernului întocmai ca de pe un scul, deşirînd de la el şi înşirînd pe ghemul osânditul de aici; pe cum stau aici printre cuptoare şi haznale materiale de tortură de tot felul — interferaţi încoace şi încolo de umbre îngrozite supuse la fel de fel de cazne şi de încornoraţi care le torturează şi le chinuie în fel şi chip; dintr-o dată Infernul tot e sdruncinat ca de o izbucnire de vulcan de un tunet care face ca toate umbrele în cazne să s-agite, să ţipe speriate şi să se împrăştie care pe unde apucă, Ele fug acuma disperate care încotro întocmai ca un stol de ciori cînd trăsnetul cade într-un lan de grîu — nu fără a-şi lua cu ele şi toată suferinţa —, de data asta cu o spaimă de multe ori mai mare decît aceea avută mai înainte. Doar încornoraţii au rămas la posturile lor, Căci, mă rog, serviciul e serviciu şi aici nici o ezitare nu-i permisă. Ba, chiar şi acei din Brigada de Agitaţie şi Propagandă care mărşăluiau în continuare pe aleie au fost cutremuraţi de spaimă. Căci, ca gazde permanente în Infern, obişnuiţi cu tot ce se petrece aici, trăsnetul de care luau ei la cunoştinţă acu era ceva pe care nu-l mai auzise...

Văzînd Ucigă-l-toaca privirea anxioasă a cuştii lui de totdeuna, pe de-a dreptul intrată în panică, caută s-o liniştească, spunîndu-i: "Nu-ţi fie aşa de teamă, a explodat un cuptor cu pucioasă. Ce să-i faci? de cînd cu revoluţia asta proletară şi promovarea cadrelor pe criterii politice şi nu profesionale, au ajuns să mînuiască instrumentele de tortură toţi neisprăviţii, toate răpciugele, toţi cufuriţii şi toţi netoţii, toţi nepricepuţii, încît nici nu-i de mirare că se întîmplă aşa ceva... Din moment ce promovarea profesională se face pe criterii de linguşeală şi supunere desăvîrşită faţă de şef şi în spirit de gaşcă şi ea a început chiar cu şeful de firidă, de ce te-ai mai putea mira de haos şi de debandadă?!", zice el uitîndu-se puţin în jos. (Asta vine a fi ca un fel de a pune punct la chestia aceasta, în semn c-atîta e destul să ilustreze situaţia creiată). Apoi, după o mică pauză, găsind firul întrerupt la povestire, el continuă...

"Haznagiul ăsta de Scaraoschi, pe cît este de înfumurat, de setos de putere şi de crud, pe atît de fioros este în realitate. Ştie el foarte bine că în contradictoriul ăsta existent între aceste două sisteme, jucînd cu politica lui pe muchia cuţitului — din moment ce ceea ce-i place unei părţi nu-i place celeilalteia — de este să fie lichidat, nu de la căscaţii şi nătîngii din Paradis, de la Sfîntul Petru, se poate el aştepta la asta (că nu-i poate duce pe ăia capul nicidecum la aşa ceva!), ci numai de la Serviciul de Siguranţă al Tălpii Iadului. In problema asta, spune Ucigă-l-toaca, "e chestie atît de doctrină cît şi de

tactică şi strategie în cele întreprinse. Căci, pe cînd Paradisul o lălâie, o fîlfîe şi o tot gâlgâe aşa la infinit, considerând că toate evenimentele curg de sus şi orişice ai face orişice ai drege, din Legea Evoluţiei Universale lucrurile curg şi se desfăşoară numai aşa, Infernul e prevăzător în tot ceea ce face. El este tot timpul încrezător în ceea ce întrprinde — căci el însuşi face evenimentele, nu le aşteaptă. Şi le face sau le dirijează în împlinirea lor aşa cum vrea, ca să-i fie favorabile oricînd. Deci, Infernul nu numai că-i activ, întreprinzător în ceea ce face, cu prevedere, dar acţiunile lui sînt bine ţintite şi direcţionate în interes — el fiind întotdeauna agresiv, nu ca nătîngii şi căscaţii de dincolo", face el arătînd cu laba înspre Paradis, la zidul despărţitor dintre ele — chiar dacă de aici, plutind norii grei de pucioasă, nu se poate vedea nimic într-acolo...

Uitîndu-mă la el, la un moment dat Ucigă-l-toaca dispare subit, întocmai ca o umbră înghiţită de întunerecul beznă. (Deşi e sigur c-a intrat în cuşca lui de totdeauna, ca de fiecare dată cînd simte că ceea ce vine dinafară i se adresează chiar vizuinii lui). Căci, într-adevăr, pe un nor de pucioasă gros şi amenințător, ca cei de furtună, repede sburau acum spre osânditul de aici cîţiva încornoraţi, care îl şi acostează în cele de pe urmă cu cele cuvenite pentru chin şi suferinţă. Aşa încît, pentru ochii şi înţelegerea mea a fost de văzut doar sdrenţuirea pîn-la dispariţia umbrei lui, chircit, numai el ştiindu-şi chinul. Atunci cînd simţi el bine că totul s-a potolit, cînd umbra penitentului de aici este refăcută din sdrenţuiala chinului avut, instigarea impulsului său iese repede afară, continuînd cu expunerea de unde a rămas...

"Aş spune acum, cînd am văzut atîtea", îi zice el deosebit de gînditor, "că nimic nu-l face pe cineva mai de nerecunoscut şi nu-l îndeamnă să fie mai fără scrupule în ceea ce face şi cum face decît conştiinţa lui că-i un nimenea în stradă. Odată cunoscută situaţia aceasta dintre el şi lume, el devine cu atîta mai servil şi mai devotat aceluia căruia îi datorează avansarea cu cît este vorba de o funcţie mai mare ce i se promite şi cu cît el este mai nepotrivit pentru aşa ceva. Ca să-i fie pe plac şi să fie tot timpul apreciat cum se cuvine de Talpa Iadului, haznagiul ăsta printre haznagii de Scaraoschi, ajuns acu şef de firidă, a semnat tratate înrobitoare în relaţii comerciale cu stăpînul lui de totdeauna, cu Talpa Iadului, dîndu-i aproape pe degeaba toate bunurile din firidă — mai ales pe acelea de primă necesitate, ca alimentaţie şi îmbrăcăminte. Şi, ca să compenseze lipsurile şi să pară în ochii supuşilor din firidă că chiar după principiul independenţei şi autonomiei faţă de centrul de putere procedează el, nu numai c-a elaborat un sistem de alimentaţie "raţional", dar, în şiretenia, duplicitatea şi viclenia lui, s-a dedat la o intensă propagandă, spunînd că, din contra, noi sîntem acei care primim de la Talpa Iadului totul şi că nu-i dăm lui absolut nimic. Ba mai lansează fără de ruşine şi ideia că dacă Talpa Iadului nu ne-ar da tot ce ne dă, n-am putea supravieţui. Mă rog, tehnică a la Scaraoschi! Şi asta, chiar dacă toată lumea vedea că aici lipsesc de toate", îşi aminteşte el...

"Hm", face duhul răului reprezentîndu-l pe stăpînul lui, scoţînd un rînjet printre caninii încrucişaţi ca două perechi de baionete puse încrucişate în panoplie — el putînd fi numai de admiraţie faţă de Scaraoschi şi deloc de condamnare — "neîndoielnic, o înţelegere tacită cu Talpa Iadului să-l preamărească, să-şi păstreze tronul mai departe; şi el, la rîndul lui, să domnească liniştit în firidă", îi face confesiuni Ucigă-l-toaca viziunii lui de totdeauna..."Că doar n-ai concepe să i se pună coroana de nestemate pe cap văcarului, să fie trîmbiţat de toată lumea că este ceea ce nu-i de fapt şi el să nu se simtă nicidecum, în nici un fel dator faţă de centrul de putere, care a făcut din el ceea ce el însuşi n-ar fi îndrăsnit ca să viseze că este", îi dă răspunsul tot la fel prin gînduri cuşca lui de totdeauna — însoţind aceasta cu mutra de surprindere şi de mirare că duhul răului îi mai spune asta...

Dar, o Doamne, ce să însemne asta?! De abea de-mi dau seama de împăunarea celui ce-l ascultă, că în fracţiuni de clipă aş putea spune acum, după ce Ucigă-l-toaca dispare înghiţit fiind de umbra osânditului de aici — dintr-o dată o şi văd pe asta cum se frămîntă, cum pîlpîe, cum se sdrenţuieşte, apoi integrează iar în sine înşişi. Dar nu ca să steie aşa, ci să-şi continuie pe mai departe frămîntarea, chinul şi tortura — căci de un teribil chin îmi dau acuma seama că va fi fost vorba. Da; da; de un chin neapărat — şi încă fantastic de mare!... "Dar cum să-mi explic aşa ceva, din moment ce nu văd în juru-i diavoli?", îmi mai zic nedumerit eu mie însumi... Apoi, întocmai ca într-un ecou ce ţi se reflectă în auz la sunetul de bază, numai că-mi şi explic tot eu mie însumi:..., "Din moment ce conştiinţa e ca aerul ce-i pătruns fără nici un fel de greutate de căldura sau de frigul dinafară, cum de n-ar fi tot la fel şi umbra lui pătrunsă pîn-la disolvare de răul ce pe drept i se cuvine, din acea lege spusă cu mult mai înainte, care tinde ca binele să fie răsplătit şi răul pedepsit — ca evoluţia să poată fi evoluţie în sine pe scara promovării în treptele morale?"...

"Aşa-i! Numai aşa poate să fie, căci o văd eu bine cum se încurbează, cum se perpeleşte, cum se frămîntă în sine, ca umbra unui obiect neregulat proiectată pe un perete de o flacără care pîlpîe mereu, de ai spune şi că arde, dar şi că se stinge uneori, ca iar să vezi că se aprinde, sau ca umbra unui copac ce se oglindeşte în lacul care face valuri-valuri. Asta numai chin poate să fie! Şi încă unul deosebit de mare, din moment ce aici cauza chinului pare a fi înăuntrul ei", îmi zic eu mie însumi ca explicaţie la ceea ce văd acum. "Căci, după cum se ştie, dacă chinul venit de dinafară poate fi limitat în timp şi intensitate — ştiut fiind că vine de la ceva sau cineva ce-l limitează — acel de dinăuntru, fiind chiar înăuntrul minţii, conştiinţii, nicioodată", îmi explic eu mie însumi teribila frămîntare a umbrei. Atunci cînd iarăşi se reface, Ucigă-l-toaca, ca instigator de impuls ce este el, trebuind să-i subvenţioneze cunoaşterea, aşa cum îi e menirea — chiar cum trebuie s-o facă din propria sa îndatorire —, îi deapănă impulsului, osânditului din faţa sa, istoria Infernului pe mai departe...

"Ca să vezi în ce hal a adus firida! N-ai decît să priveşti încornoraţii noştri, în special pe drăcuşori, cît de rahitici şi de carenţaţi de proteine sînt" — face el arătînd cu laba dreaptă o stîrpitură de încornorat boţită şi rahitică, şchiopătînd printre cuptoare, schelălăind şi ferindu-se de toţi şi de tot ce-i stă în cale, mai ales de cortegiul ce mărşăluieşte, el arătînd atît de jalnic de ţi se rupe inima de milă şi nu alta... "A ţipat sus şi tare că el a ridicat aici nivelul de trai la maximum — cum zice el, un nivel niciodată atins pînă atunci —, tocmai fiindcă s-a bazat pe faptul că atît de insistentă şi de stridentă fiindu-i propaganda, faţă de faptul că în realitate nu se vedea a fi nimic, fiecare să se simtă a nu fi în toate minţile că poate vedea ceea ce vede şi nu ceea ce i se spune, din moment ce toată lumea (de frică bineînţeles!), spune altfel". Aşa îi zice el, căutînd ca pe aleie să mai vadă convoiul de manifestanţi ai Brigăzii de Agitaţie şi Propagandă dispărută în fumul ce o învăluie acu, dar privirea, ca de un magnet, i se opreşte tot pe încornoraţii însărcinaţi cu cazne, pe umbrele chinuite, pe cuptoare şi haznale, pe fel de fel de instrumente de tortură...

Mîngîindu-şi barba cu laba dreaptă şi dînd coarnele pe spate, în tendinţa lui de a vedea mai în depărtare cortegiul de ariergardă a lui Scaraoschi — care cînd apare clar de văzut (întotdeauna ca printr-o negură deasă, că doar asta înseamnă claritate în Infern), cînd dispare total în întunerec (de data asta parcă ceva mai clar decît întunerecul besnă) — Ucigă-l-toaca îi continuă relatarea:... "Pe asta s-a bazat el atunci cînd a minţit cu premeditare. Şi bine a făcut", îl aprobă tot el. "Zicea că în Paradis nu se pomeneşte aşa progres şi bunăstare cum se poate vedea aici, în Infern. Ştia el bine, haznagiul, că nimeni de acolo nu poate privi aici şi nici noi de aici a avea ştiri de acolo, de dincolo de zid, ca să poată şti cineva care-i adevărul. Că doar pe ce bază crezi că şi-a axat el toată propaganda în firida asta pe care o stăpîneşte cu mînă de fier, decît pe asta. Aşa că şi azi poate trăncăni orice şi atît cît vrea. El le poate trăncăni încornoraţilor tot ce-i trece lui prin cap, făcîndu-i să se hrănească doar cu fantezii — fiecare alegîndu-şi din cele auzite de la el ceea ce vrea. Asta pe de o parte, Pe de alta, fiecare considerîndu-se că nu-i întreg la minte de ar spune că nu vede nimic din cele trîmbiţate încontinuu de mass media, se comportă ca atare. Aşa se face şi se explică faptul ca într-o propagandă aşa de bine regizată, orhestrată şi pusă în gura tuturor, toţi spun nu numai că este ceea ce spun ştirile difuzate aici că este, dar şi că belşugul ne sufocă şi nu alta", îi spune Ucigă-l-toaca vizuinii lui.

"Nu asta-i important", îi vine lui Ucigă-l-toaca răspunsul de la cuşca sa. "Avutul sau neavutul, într-o formă sau alta, au fost de totdeauna, principalul e coeziunea de monolit, gloria şi menţinerea puterii", îl face să ştie osânditul de aici, privind fanfaronada de încornoraţi arătînd ca vai de capul lor, cufuriţi pe dinapoi, rahitici şi strîmbi în toate direcţiile, cu burţile mari şi găunoase, disproporţionate faţă de membre şi de cap, ca a unor păienjeni sau gîndaci; aspect caracteristic cerinţelor de tot felul din alimentaţie, mai ales de proteine, cu aspect de Kwashiokor. Şi, cu toate acestea, toţi încornoraţii se trudesc acum să se schimonosească în manifestaţie, s-apară cît mai veseli şi mai agitaţi. Că doar de asta-i brigadă de agitaţie şi avantgardă care anunţă cu surle şi fanfare atingerea apogeului în bogăţii şi venirea în urma lor a aceluia căruia îi datoresc toate acestea. "Aici, fastul, entuziasmul şi adorarea conducătorului e ceea ce contează", mai spune Ucigă-l-toaca în final, ca vorbind pentru sine însuşi. Apoi, ca într-o adevărată înodare a unui fir considerat a fi fost rupt, continuă...

"Se laudă mereu cu ideia reluării relaţiilor diplomatice a Infernului cu Paradisul şi că în reformele pe care Infernul le va face, va împrumuta concepţii paradisiace", continuă el destăinuirea. "Ba, chiar, în ceea ce a făcut deja, se consideră a fi erou printre eroi; cu atît mai mult cu cît nimeni nu ştie ceea ce a făcut, dar mai cu seamă dacă a întreprins ceva măcar cît de cît în direcţia aceasta. Fiindcă nimeni de aici, din firida asta, nici măcar nu a putut şti cum arată tot Infernul — să nu ne mai dăm în vorbă de Paradis, despre care mulţi nici n-au auzit —, nu poate ca să-şi facă o părere cît de cît de vreo situaţie oarecare pe baze concrete, ci doar pe baza celor auzite din propaganda făcută, coaptă în aşa fel ca fiecare să-şi deie brînci fanteziei sale ca să lucreze în direcţia aceasta. Şi asta, din cauza izolării, căci doar numai unii ştiu, sau bănuiesc în mod deosebit de vag, c-ar mai exista înafară de Infern şi un Paradis, dar habar n-are nimeni ce înseamnă el, unde este şi ce realităţi sînt de văzut acolo. Din moment ce nimeni nu poate şti ce-i dincolo de zid, haznagiul ăsta de Scaraoschi poate trăncăni orice", îşi dă cu părerea Ucigă-l-toaca...

"Că doar n-ai fi crezînd că un conducător atît de mare, care stăpîneşte masele în mod cu totul absolut, o să dea ocazie prostimii să-l controleze în ceea ce face el şi cum face, lăsîndu-l pe fiecare să caşte gura prin toată lumea asta, ca să poată după aceea cînd vine acasă să facă tot felul de comparaţii", îi vine răspuns de la osândit ca poantă chiar la timp sosită. După asta, îşi netezeşte în prelung mustaţa, trăgînd apăsat în dreapta şi în stînga, ca şi cum spusul lui Ucigă-l-toaca nu l-ar fi deranjat numai în principiile nutrite doar psihic, mintal, ci şi fizic, în aranjamentul mustăţii — prin gestul făcut el intuindu-şi c-a pus ordine nu numai unde a pus-o el de fapt, în firele mustăţii şi în gînduri, ci şi în concepţia de aici, care-l deranjează...

Intocmai ca un cîine urmărit de lup la stînă fiindcă nu s-astîmpără să lase ca lucrurile să decurgă aşa cum trebuie ele să decurgă — văzute a fi ca împlinire în răul ce trebuie să-şi facă rolul în ceea ce are el de făcut —, Ucigă-l-toaca, ai spune, speriat, repede dispare în cuşca lui de totdeuna; de ţi-ai putea spune chiar că tot ce ai văzut pînă acum n-a fost decît nălucă, ce doar de ţi s-a părut ţie c-ar fi fost realitate pînă acum... Ca şi cînd între fenomenul ăsta şi ceea ce a urmat ar fi fost o strînsă legătură şi din bezna de deasupra s-ar fi condensat aşa ceva, şuvoaie de smoală topită şi răşină în clocot se revarsă acuma peste osândit, a cărui ţipete de spaimă şi durere sfîşie firida, încrucişîndu-se şi ciocnindu-se cu a altor umbre. Intocmai ca

niște detunături făcute într-o prăpastie adîncă, venind fiecare din altă parte, cînd ecourile s-amestecă la infinit cu sursa care le-a produs pentru prima dată, așa clocotesc multă-multă vreme vaetele lui aici.

Atunci cînd după asta umbra i se reface iar, este de văzut cum lîngă osândit stau doi încornorați, care după și conform concepției lui de falsificare, căută acu să-l încurajeze. După tehnica nouă de a distorsiona adevărurile, ei i se adresează... "Și încă ai avut noroc că smoala n-a fost așa de fierbinte cum se obișnuiește a fi în Paradis! Chiar dacă se bîrfește atît de mult despre Infern, nu-i lipsește acestuia nicidecum clemența", îi zice un încornorat penitentului de aici, care, plin de bășici și de arsuri peste tot, tocmai își șterge acu mustața, de parcă acesta ar fi singurul disconfort pe care-l simte el acum. Ca și cînd primul gest făcut ar fi fost și magică invocare de mînă stîngă, o adevărată făcătură, odată cu dispariția de aici a încornoraților, își face din nou apariția Ucigă-l-toaca, care-și reia firul povestirii...

"Puțin i-a păsat haznagiului ăstuia de faptul că prin înțelegerea asta Talpa Iadului va avea un fel de ecran, pe care-l va putea vedea pe fiecare de aici dacă-i contra lui, contra ideologiei de monolit a Infernului. Căci, prin colaborarea asta, spre deosebire de mai înainte, cînd o făcea întermitent și fragmentar, el îl putea fila pe fiecare disident, așteptînd să vină doar momentul lichidării tuturor celor nedoriți — prin asta el stăpînind firidele și mai bine de cum a făcut-o pîn-atunci"... "Hm", face Ucigă-l-toaca rînjind a admirație, "știa el bine că prin asta avea să stăpînească în mod cu totul absolut firidele Infernului!. Știa el bine că aruncînd momeala asta, din entuziasm toți naivii și-o vor lua în cap și astfel se vor descoperi în ceea ce gîndesc, ce au ei ca ideologie în străfundul minții lor, cine sînt de fapt, fără să se mai trudească s-o facă "ascunșii" lui de la subteran vreme atît de îndelungată"... "Așa tehnică mai zic și eu, "încuviințează ca răspuns la gînd osânditul ce-i pus aici la cazne, schimbînd ciubotă pe ciubotă, a un fel de nerăbdare parcă la a colabora cu un așa geniu politic pe care-l descoperă acum. Dar, cum știm acum, cele de cuviință îi și sosi deîndată ca chin și ispășire...

"Rahatul ăsta printre rahați de Scaraoschi a întrecut orișice așteptare în viclenie", continuă Ucigă-l-toaca, scărpinîndu-se după urechea dreaptă blegită în jos, de parcă de acolo ar fi trebuit să-i izvorască în continuare ca inspirație cele pe care avea să le spună și prin gestul făcut el n-ar fi făcut decît să-i scoată dopul rezervorului de acolo ca să le pună acu în spus. Așa încît, venindu-i deja cele așteptate, îi și dă drumul... "Prinzînd bine care-i firul și cu ce se pot cîștiga mai bine masele, i-a tras de totdeauna — și-i mai trage și acum! — una și bună cu ideile progresiste, cu permanenta colaborare a Infernului cu Paradisul, cu încetarea războiului rece, cu pașnica întrecere dintre cele două sisteme"...

"Dar, cum de n-ar fi făcut-o", încuviințează tot el, "din moment ce știa el foarte bine că menținînd pe mai departe zidul și izolarea completă a Infernului de Paradis și Purgatoriu, Lumea Intîia și Lumea a Treia, nimeni de aici nu poate ști cît este de bine dincolo și

nimeni de dincolo nu poate ști cît este de rău aici. Așa încît, ne poate prosti cum vrea, spunînd aici c-am întrecut în fericire Paradisul; iar Paradisului îi poate spune c-a rămas cu mult în urmă față de fericirea care ne-a apucat pe noi aici de o bună bucată de vreme — din moment ce nu se fac nici un fel de schimburi pentru cunoașterea adevărului. Orice aghioase pentru el, ca și pentru noi, sînt realități concrete, din moment ce din cauza claustrării nimeni nu poate face vreo comparație pe baze concrete", îi spune Ucigă-l-toaca, dispărînd ca umbra cînd se stinge brusc lumina care a generat-o, lăsînd-o pradă întunerecului beznă...

"O, dar nu vă formalizați atîta! Ce înseamnă asta și de unde atîta sensibilitate și mofturi la o băutură atîta de răcoritoare?!, îi spun diavolii osânditului de aici, care varsă acum resturi de carne arsă de prin gură, esofag și de prin stomac, după pumbul topit pe care încornorații i l-au răsturnat pe gît din abudență și cu atîta candoare ca pe o votcă, unul ținîndu-l bine cu căluțul aplicat în fălci, celălalt turnîndu-i cu găleata și pîlnia în gură... "N-aveți decît să vă interesați că în Paradia astfel de băuturi se servesc fierbinți și nu ca la noi!", îi zice unul dintre ei, ca oșonditul să se considere avantajat, din moment ce nici el nici altcineva nu putea ști care-i adevărul pe acolo, ca să poată face diferența... "Cu toată bîrfa ce ni se aduce de totdeauna, Infernul și-a păstrat încă destulă compasiune și clemență pentru musafirii lui", îi spun ei, dispărînd tot atîta de misterios cum au și apărut...

"S-a ridicat rahatul la putere", reia destăinuirea Ucigă-l-toaca după ce i se constituie ca umbră în fața cuștii lui de totdeauna" și ne stăpînește cu idei din ăstea progresiste, a căror aplicare n-a văzut-o nimeni niciodată, dar entuziasmează, din moment ce-s propagate cu atîta sîrguință și din moment ce reprezintă de totdeauna dorința fiecărui încornorat" zice el. "Spunea, de pildă, la început, că nici Infernul și nici Paradisul nu sînt de folos sufletelor în sejurul lor pe care-l fac de după moarte atîta timp cît cei din Paradis nu-și pot da seama ce lucruri înfiorătoare se petrec aici, în Infern, și cei din Infern cît de bine poate fi în Paradis... De aceea, ca reformator cum se întitula, ca să-i entuziasmeze pe toți de aici cu reformele preconizate, el propunea ca umbrele de aici, din Infern, să aibă dreptul să se cațere pe zid, să poată vedea și ști bine ceea ce se petrece dincolo, în Paradis, și acei de acolo să stea măcar numai cîteva momente pe zid și să privească la cele care se petrec aici, în Infern, să nu se plictisească de bine... Căci, pe de o parte, convinși fiind că nu-i bine mai mare ca aici, ce merită a fi văzut, pe de alta, să s-arate a fi deschis, zicea că numai așa sejurul de aici și de dincolo poate fi folositor la o nouă reîncarnare, umbrele venite aici din lumea încarnată cunoscînd realitățile și dintr-o parte și din ceialaltă"...

"Dar ce crezi?", precizează Ucigă-l-toaca, "din considerente politice crezi c-a făcut ceva în privința asta?! Nimic!! Absolut nimic!!!", subliniază el. Ba și mai mult decît atît, a mărit zona de interdicție, deja aflată de totdeauna, de a se apropia cineva de zid. Deși,

pe de altă parte, i-a tras în continuare zdravăn cu propaganda şi cu teoria, lăsînd a se înţelege că deocamdată nu sînt condiţii tehnice pentru a se pune în aplicare cele proferate, dar că aşa ceva va deveni realitate poate chiar mîine", îi mai spune Ucigă-l-toaca. Apoi se uită în direcţia zidului despărţitor, de unde curg în valuri-valuri nori negri şi grei de pucioasă şi de smoală de culoare maro-murdară, ce se prefac repede în culoare neagră, apoi în beznă, ce împiedică orişice privire într-acolo...

Nici urmă de îndoială că chiar dacă norii de pucioasă sînt pentru chinul umbrelor de aici, rolul de bază le este acel de a face ca zidul să nu poată fi văzut niciodată; tocmai ca el să rămînă întotdeauna doar un mit în mintea încornoraţilor că odată şi odată va fi dărîmat şi coexistenţa paşnică a Infernului cu Paradisul va deveni o realitate. Acum, în realităţile de faţă, oricine exclude din mintea lui ideia c-ar putea exista vreo gaură de şobolan pe sub el, pe unde comunicarea cu lumea de dincolo ar putea fi posibilă în vreo formă oarecare pentru cineva de aici. De aceea, fiecare de aici chiar ideia şi-o exclude acu din minte, ca pe o pură absurditate...

In timp ce osânditul de aici se ridică pe ciubote, îşi trage aer adînc în piept şi se înţăntoşează, dînd capul cu gest larg pe spate, parcă mîndrindu-se cu astfel de concepţii izolaţioniste, Ucigă-l-toaca, ştiindu-i reacţiile de totdeauna (că doar cine altul îi stătuse ca instigator în dosul impulsului de a săvîrşi ceea ce a săvîrşit întotdeauna decît el), ca şi cînd nu l-ar fi văzut, îi continuă relatarea mai departe... "Neghiobul şi haznagiul ăsta ajuns în vîrful unei puteri pe care nici n-a putut-o visa atunci cînd umplea haznalele cu scîrnăvie, voia neapărat să ne facă să credem că nu numai Firida Genocizilor o va procopsi, ci că, odată şi odată va reforma tot Infernul, procopsindu-l cu metode paradisiace în transformare — ba şi cu elemente de acolo. Chiar dacă nimeni, nu putea pricepe cum vine asta, el căuta asiduu să acrediteze ideia", zice Ucigă-l-toaca, întocmai ca un şobolan urmărit de bufniţă intrînd repede în vizuina sa de totdeauna, atunci cînd doi încornoraţi dau buzna peste el. Luîndu-l în furcă pe osândit şi aruncîndu-l în sus, fiecare îl pasează acu celuilalt să-l prindă în ascuţiş, aşa cum fac elevii la voley cu mingea cînd o joacă... Numai atunci cînd întocmai ca la un fel de aranjare să fie "comme il faut", ca la sfîrşit de chin, penitentul îşi netezeşte mustaţa în prelung, ieşită iar afară, instigarea impulsului său reia continuarea...

"Ptiu, demagog nenorocit", se face Ucigă-l-toaca a scuipa înfuriat în dreapta lui. "Voia, zicea el, ca în cadrul colaborării Infernului cu Paradisul în toate celea — mai ales în modernizarea Infernului —, ca nici mai mult nici mai puţin să sădească lotuşi şi nuferi în haznale, să împodobească Firida Genocizilor din Infern peste tot cu azalei şi trandafiri de toate culorile: galbeni, albi şi roşii... Zicea că, mai ales în atelierele de jupuire şi sărare a osîndiţilor, o să pună peste tot oglinzi de cristal jurîmprejur spre delectarea celor de acolo, să sădească ananaşi şi portocali în camerele de gazare cu pucioasă şi să pună flori-de-numă-uita sus pe cuptoarele de prăjire, ca să facă un

cadru mai atrăgător umbrelor aflate în chin... Mă rog, modernizare a Infernului după tip paradisiac! Reforme şi nu glumă!, zicea el"...

"Ce tot umblă el aici cu proştii? Infernul e infern din eternitate şi pînă în eternitate şi infern trebuie să rămînă de-a-pururi, total neschimbat, fără nici un fel de modificare", îşi dă cu părerea Ucigă-l-toaca... "Ne gîdilă aşa la fantezie de fiecare dată cu promisii de tot felul, făcîndu-ne să credem că odată şi odată toate ăstea vor fi o realitate de văzut de către toţi încornoraţii. Şi asta, numai ca să-şi poată deghiza el cît mai bine înţelegerea lui tacită aranjată cu Talpa Iadului, căruia îi făcea toate mofturile pe dindosul propagandei de independenţă şi autonomie şi de strînsă colaborare a Infernului cu Paradisul — simple mofturi luate ca paravan, ca nimeni să nu bănuiască niciodată situaţia adevărată, aranjamentul făcut între dînşii"...

Cînd realizează ceea ce realizează ca informaţie din cele spuse de instigarea impulsului său, cel aflat în cazne de aici se înţăntoşează întocmai ca un curcan înainte de a face manifeste pe movila de bălegar din ogradă, de parc-ar spune: "In politică este permis orice pentru creiat speranţe de mai bine. Cine nu se pricepe la aşa ceva, n-are ce căuta în fruntea gloatei"... Dar, deodată, o Doamne, umbra lui iar începe să pâlpâe şi să se sdrenţuiască — dovada chinului cumplit venit lui acuma ca pedeapsă... Atunci cînd se reface iar complet din chin şi îşi revine la forma-i de mai înainte, instigarea impulsului său îşi reia cursul povestirii de unde l-a lăsat...

"Un joc; un simplu joc;", reia descrierea umbra lui, cuştii sale de aici. "Căci, îşi spuneau unii mai perspicace, deserviţi de mai multă intuire în privinţa asta, că chiar oricît de abil şi de versat ar putea fi în politică cineva, nici el n-ar fi putut spune despre Scaraoschi în atitudinea avută pînă unde-i şiretenie, viclenie, duplicitate şi echivoc şi cît şi de unde începe să fie adevăratele lui simţăminte privind cele ce are el de făcut în realitate... Chiar asta îşi spuneau ei. Căci, din moment ce tot stînd aşa pe tron şi tot înfruptîndu-se din putere, oricît ar fi el de gogoman şi de servil, de aservit Tălpii Iadului, cumva-cumva tot îi poate încolţi prin minte ideia că chiar ar putea trece la punerea în practică a ceea ce zice. Şi asta, spre gloria lui şi mai mare. Că doar n-avea să facă aşa ceva pentru raţiuni umanitare de masă. Chiar dacă numai ca o scînteie ce doar apare şi se stinge deîndată, oricum era de presupus că supremaţia tot i-ar fi putut trece lui prin cap odată măcar, şi de aceea pericolul era destul de mare"...

"Aşa pe cum l-am văzut eu", spune duhul răului — infima părticică din Marele Principiu al Intunerecului de totdeauna, părticica aceea rezervată instigării impulsului din osânditul de aici de văzut ca individualitate aparte, deşi nu-i —, "uneori Scaraoschi ăsta proceda de parc-ai fi putut spune de la bun început că balansează cu echivocul în procedee cînd în a-i face jocul Tălpii Iadului, manevrînd minciuna, duplicitatea, şiretenia în tot ceea ce spune şi ce face, cînd să-şi facă doar mendrele lui proprii —, el chiar crezînd că-i capabil să instaureze independenţa şi autonomia în firidă şi apoi s-o extindă şi la ce-

lelalte. Nici nu mă îndoiesc", spune Ucigă-l-toaca, ca cineva convins de asta, "că atunci cînd gîndea în felul ăsta se socotea a fi mai mult chiar decît Talpa Iadului în sine... Ai să-l vezi", zice Ucigă-l-toaca, "ai să-l vezi deîndată, că trebuie s-apară acuş-acuş, după ce se mai scurge din avantgarda asta", îl asigură el pe osândit, uitîndu-se în cortegiul de pe interval, care cînd apare cînd dispare printre norii negri şi grei de smoală, ca o turmă de măgari în ceată ce se întorc de undeva de la păscut...

"O face pe curajosul, pe acel care bravează, care nu se teme, crezîndu-se în sinea lui atotputernic. Deşi eu însumi văd că de fiecare dată atunci cînd iese să se plimbe prin firidă, înainte de a apare, îşi trimite înainte tot mai multe cohorte ca avangardă. Să nu mai spun de ariergardă sau de paza de pe lături. Uită-te, la încornoraţi cum arată şi cum se comportă în manifestări", zice Ucigă-l-toaca "că după asta poţi înţelege bine teroarea prin care domneşe, duplicitatea şi lipsa de reforme reale — în ciuda celor promise!", îi zice el. Dar osânditul de aici, deşi osândit acu, văzînd fastul în manifestarea încornoraţilor din avantgardă, schimbă din ciubote şi-şi poleieşte faţa cu un zîmbet adecvat, de a-i spune că-şi face o încălzire executată pe loc la un început de cazacioc — cele văzute parcă fascinîndu-l şi nu alta — bineînţeles, cu cele ce ştim că vin după asta ca pedeapsă în infern pentru reactivarea impulsului, ca să fie corijat...

"Auzi la el, neghiobul, care habar n-are de dialectică, şi de doctrina Infernului (afară dacă nu cumva face asta dintr-o fantastică duplicitate dictată şi supravegheată direct de Talpa Iadului, c-atunci chiar că trebuie să spunem că-i un artist desăvîrşit!)", reia povestirea Ucigă-l-toaca, "zice că în final, după coexistenţa paşnică a acestor două sisteme contradicorii, total opuse unul celuilalt, se va ajunge să se facă un fel de hibridare între Infern şi Paradis. Ba, culmea culmilor! susţinea el cîndva că Infernul odată şi odată va întrece Paradisul în frumuseţe şi în bogăţii de tot felul. Căci, argumenta cu insistenţă el, din punct de vedere ideologic, Infernul deţine adevărul absolut şi tehnologia modernă; pe cînd Paradisul, cu nătîngii de acolo, care o fîlfîe şi o tot gîlgîe încoace şi încolo cu doctrina în căutare de soluţii, orbecăiesc în întunerec fără o ideologie clară, fondată pe baze ştiinţifice moderne, proferînd întotdeauna libertatea absolută şi lăsarea lucrurilor şi a evenimentelor să curgă aşa de la sine, din Legea Evoluţiei Universale, fără s-o canalizeze ei în sens", spune el, văzînd cum fata osânditului de aici se înviorează cînd aude asta şi cum se schimonoseşte din cele urmate după chin...

"Mă mir că nu-i este ruşine să tot trăncănească şi acum în continuare de libertate, independenţă şi autonomie fără nici o noimă, cînd urechiaţii noştri n-au voie să s-apropie de zid nici măcar atîta cît le-a fost permis mai înainte de a veni el la putere, Căci de fapte se teme el, ca şi Talpa Iadului, şi nu de trăncăneală, care leagănă mintea încornoratului întocmai ca un zefir pe o floare, înviorînd-o şi mai mult printr-o respiraţie mai bună — prin clătinarea ei continuu, tot expunînd-o pe toate părţile la lumină —, cu asta dîndu-le speranţe

urechiaţilor; nişte speranţe pe care nimeni nu le-ar fi putut nutri mai înainte"...

La auzul ştirii că încornoraţii n-au voie să s-apropie de zid, ca un tigru acu zgîndărit din somn, osânditul se uită aspru la duhul răului "Dar cum ai fi vrut să facă?! Lagărul infernal e lagăr şi doctrina întotdeauna o doctrină!... Că doar n-ai fi vrut cumva să le facă încornoraţilor paşapoarte odată cu buletinul de identitate ca în SUA, să se vînzolească ei cît e ziulica, secolul şi mileniul încoace şi încolo pe unde nu-ţi trece nicidecum prin cap, să poată veni de acolo cu cele mai abracadabrante idei!...

"Ba mai mult decît atît", continuă povestitorul "a agitat problema în public şi a fost cu ochii tot mereu-mereu în patru pe acei căscaţi, naivi, care s-au bucurat de asta şi şi-au lăsat fantezia nestrunită, ca la momentul oportun — avîndu-i bine în mînă — să ştie ce are de făcut cu fiecare"... "Aşa-aşa! Aşa mai merge!", îi trimite repede un gînd-replică osânditul din faţa lui instigării impulsului său, de ai fi putut spune că ceea ce a emanat de la dînsul n-a fost altceva decît spusul lui Ucigă-l-toaca, produsul venind a fi întocmai ca o rază laser emanată, care emisă înspre un corp dur s-a reflectat deîndată înapoi, odată ce şi-a atins ea ţinta. Şi asta, bineînţeles, cu toate cele pe care le ştim acum că vin ca penitentă pentru corectarea impulsului exacerbat chiar ca în lumea încarnată, cînd moravul va fi fost practicat în mod curent.

Din depărtare, hărmălaia făcută de avangarda lui Scaraoschi — care mărşăluieşte strecurîndu-se cu greu printre acei dintre cuptoare şi haznale părînd că s-apropie din ce în ce mai mult de locul de aici — s-amestecă greu de distins cu ţipete de disperare şi de spaimă lansate de umbrele supuse la cazne de tot felul, la suplicii, urmărite fiind continuu de încornoraţi. Aceştia, ştiind că-i moment solemn şi toţi "ascunşii" sînt pe fază, cu atenţia încordată la ceea ce fac, ţin să-şi îndeplinească programul lor de chin. Fiare monstruoase, ce se dau după întunerec, amenînţînd mai mult chiar decît închipuirea ar putea-o face, îi completează în ceea ce au ei de îndeplinit. Cum răul, anxietatea, teama, disperarea, remuşcarea şi durerea venite de la tot ce are infernul în fapt nu-s de dinafară, ci realităţi de dinăuntrul fiecărei umbre, ele sînt de simţit de fiecare de aici în forme şi intensităţi cu totul diferite, după realităţile fiecăreia din ele, în funcţie de raportul existent în impulsul lor de a săvîrşi binele sau răul şi partea autonomă din conştiinţa care-l cenzurează acum... Atunci cînd umbra osânditului îşi revine din ofilirea căpătată la acest val de suferinţă, instigarea impulsului său îi continuă destăinuirea...

"In fapt, nimeni n-a putut şi nu poate nici acum să-şi deie seama cît a venit din proprie iniţiativă ceea ce a făcut el şi cît din ordinul dat de Talpa Iadului odată ce l-a instalat în vîrful piramidei de putere ca şef de firidă, lăsînd ca ideile ăstea revoluţionare să bîntuie Infernul întocmai ca un uragan... Oricum ar fi însă, este sigur că atunci cînd haznagiul ăsta s-a văzut deasupra, cu puterea în mînă, şi odată ce s-a văzut înarmat cu teoria asta a coexistenţei paşnice a

Infernului cu Paradisul, după formă, după esenţă şi el şi Talpa Iadului visînd subminarea Paradisului, e sigur că în închipuirea lui s-o fi văzut odată şi odată chiar deasupra amîndorora. Şi asta, fiindcă, în concepţia sa, înghiţirea Paradisului se spunea că va veni încetul cu încetul, bucată cu bucată — la început făcută aşa formal, dar bine-bine controlat în ceea ce se întîmplă, doar ca pentru adaptare la condiţiile noastre, făcută în mod deghizat. Paradisul, îşi ziceau ei atunci, la început avea să fie încorporat ca o enclavă în Infern, cu administraţie ocrotitoare (spusă a fi aşa ca nu cumva să-i violeze alţii autonomia şi îndependenţa, ci să-i fie "garantată"), apoi, sub formă de confederaţie, în care Talpa Iadului, sau chiar el, haznagiul ăsta de Scaraoschi, să fie preşedinte federal", zice Ucigă-l-toaca uitîndu-se pe spaţiul liber cum se desfăşoară avantgarda lui Scaraoschi compusă din drăcuşori din creşe şi cămine arătând ca vai de capul lor.

Atunci cînd osânditul ia în cunoaştere cele spuse de instigarea impulsului său, se înfoaie şi scoate pieptul atît de mult spre înainte şi atît de brusc făcut, încît decoraţiile îi zăngăne ca nişte clopoţei în orhestră percutaţi de acel care-i pe post cu treaba asta — el făcîndo chiar la timpul oportun. Mă rog, ca după o partitură, căci în secvenţa gîndurilor sale, el parcă şi-ar spune acum: "Deştept băiat! Parc-ar fi lucrat cu mine zeci de ani!"... Dar asta ca pentru început, ca manifestare de impuls greu de stăpînit, căci deîndată ce gîndul s-a tradus în manifestare, odată ce aceasta a ajuns la apogeul desfăşurării ei, corespunzînd exact la stadiul evoluţiei lui morale — evoluţie care a bătut pasul pe loc în toate încarnările avute — deîndată tot răul, cu tot ce are Infernul ca pedeapsă, îl copleşi repede pe osândit. Aşa încît am şi putut vedea cum umbra îi pîlpîie, i se sbate, se chinuie cumplit, i se sdrenţuieşte şi iar e refăcută, de a-i putea spune că ceva o sfîşie încontinuu şi ea se reface iar din nou. Atunci cînd umbra lui îmi apare complet refăcută — osânditul apărînd la iveală ca o raţă ieşită acu din smîrc, care, deşi iese din mocirlă, cu ciocul se tot netezeşte pe gît şi pe aripioare, considerîndu-se acum a fi cu totul alta decît aceea care a fost mai înainte —, instigarea impulsului său îşi şi reia continuarea în povestirea aflată în curs...

"Este ferm convins neisprăvitul ajuns nici el nu ştie cum aşa de mare, că doar puţină subversiune trebuie făcută în Paradis, puţină propagandă, puţină constrîngere asupra celor mari de acolo şi puţin mai multă subvenţionare a propagandiştilor, a băieţilor noştri lucrînd acolo, că la sfîrşit, aplicînd ultima lovitură, aşa cum trebuie ea dată şi făcută, victoria va fi a noastră. Căci, îşi zicea el, din moment ce s-a putut deja pătrunde subversiv cu structura noastră chiar în mijlocul structurii lor, Paradisul numai sbateri agonice mai poate avea", îi spune Ucigă-l-toaca, privindu-l pe osândit cum se trudeşte ca printre norii negri-maro-murdari de smoală ce vin şi pleacă în faţa ochilor lui să distingă alaiul lui Scaraoschi. Un alai, care chiar dacă nu-şi face cunoscută zarva prin bucurie (aşa ceva îi de neînchipuit aici!), ci din fel de fel de sgomote de tot felul, manifestanţii de aici arătînd ca vai de capul lor, tot alai se chiamă — şi asta-l mişcă, pe cum se vede,

cum nu se poate a fi mai mult şi pe osândit. Mişcatul ăsta, după asta, fiind foarte scump plătit...

"De neînchipuit de nimeni cît de mult transformă ideia reformelor minţile pînă atuncia împilate şi închistate, din eternitate rămînînd aşa în neschimbare, în netransformare!", zice Ucigă-l-toaca... "Totul arată atunci ca un vulcan irumpt pe neaşteptate într-un crater tocit ca un platou, nivelat ca o cîmpie, în care viaţa de mii şi mii de ani decurgea în mod cu totul liniştit, încît nimeni şi niciodată nu s-ar fi putut aştepta la asta. Că doar de unde crezi că-şi trage el succesul în firidă?", continuă Ucigă-l-toaca să-i relateze vizuinii sale de totdeauna, cum ar vorbi un şacal bîrlogului său atunci cînd mai iese pe afară să se mai aerisească. Deşi, el aici e mai mult decît atît, căci este întocmai ca un cîine ieşit din coteţul său, dar care-i bine legat cu lanţul strîns de gît aici de stîlpul coteţului avut, că nu se poate îndepărta prea mult de el. Sau, şi mai sugestiv de raporturi dintre ei, este întocmai ca un melc ce poate ieşi afară doar numai pe jumătate, toată viaţa ducîndu-şi-o numai în cochilie — fără de care nu-i poate fi conceputâ existenţa...

"Cum a lansat ideia coexistenţei paşnice, cu schimburi de tot felul între Infern şi Paradis, toate minţile de aici s-au şi incendiat deodată, de parc-ar fi fost cartuşe percutate în acelaşi timp de acelaşi dispozitiv ce poate face aşa ceva. Chiar dacă nimeni n-a fost deloc modest în visele şi în speranţele făcute, unii nesăbuiţi chiar şi-au luato în cap, exagerînd în privinţa asta. Lăsîndu-şi fantezia liberă acum, ei povesteau vrute şi nevrute... Oh, sărmanii de ei, bieţii disidenţi", zice instigatorul impulsului din faţa lui "şi cît de scump au mai plătit-o pîn-la urmă cînd a venit ziua judecăţii şi a plăţii celor făptuite! Şi asta, chiar dacă au făcut-o ei numai cu gîndul!", zice el... "Că doar n-ai fi crezurt c-ar fi trebuit să-i lase să şi le pună în practică!", îi vine reproşul de la vizuina sa. Care, după ce-şi obţine satisfacţia cu înţănţoşarea, îşi ia şi pedeapsa, suferinţa, reprimarea, ofilirea cuvenită. Cum parcă între revenire şi apariţia instigării impulsului său ar fi fost o relaţie directă ca de la cauză la efect, cei doi se află din nou faţă în faţă acum. Aşa încît, atunci cînd cuşca sa îşi capătă integritatea, instigarea îşi şi reia destăinuirea, luîndu-şi ochii de pe aleie şi părăsind insistenţa de a mai vedea ceva în Brigada de Agitaţie şi Propagandă care mărşăluieşte pe aleie, — din moment ce-i total ascunsă de norii de pucioasă...

"Mulţi încornoraţi ziceau — făcîndu-şi fel de fel de iluzii — c-o s-ajungă în Paradis pe chestia colaborării paşnice şi c-o să se plimbe braţ la braţţ cu heruvinii şi cu serafinii, tălălăind cu toţi îngerii de acolo pe alei, prin pavilioane şi grădini, prin palatele şi chioşcurile de acolo cît vor, dar mai ales cum vor s-o facă. Visau că Infernul, rămas aşa din veşnicie, odată cu instaurarea coexistenţei paşnice, se va moderniza după model paradisiac, în aşa fel că încornoraţii noştri de la haznale şi cuptoare o să poarte robe de mătase azurii sau albe ca de crin, aşa cum poartă heruvimii, cu cîte un trandafir la butonieră şi o să-şi lase să le crească plete aurii cîrlionţate date pe spate în

zulufi, ca nişte clopoţei de aur atîrnîndu-le din corniţe pîn-la umeri — aşa cum se poartă cei din Paradis", zice el...

"O, Întunerec ocrotitor al Infernului de totdeauna!", îşi invocă Ucigă-l-toaca stăpînul, "cît de mare-i puterea minţii de a plăsmui fantezii şi a-şi face vise încornoratul!", îşi însoţeşte el destăinuirea cu o invocare faţă de Stăpînul Răului că spune adevărul gol-goluţ. "Unii visau chiar faptul că odată şi odată cînd colaborarea asta cu Paradisul îşi va da roadele în final, acesta se va muta în Infern. Şi atunci, în locul cuptoarelor şi a locurilor de tortură şi de chin, de cazne, vor vedea încornoraţii chioşcuri făcute din nestemate de tot felul, cu arhitectură scoasă în relief prin combinaţii de culori, cascade cu ape cristaline, cu izvoare ieşind din stînci de diamant, din safire şi topaze, sofisticat stîlzate de însişi mîna naturi, profilîndu-se în sus şi grădini cu flori în locul camerelor de gazare cu pucioasă...

"Dar, ce să mai spun", accentuează el "de modul cum le mai instiga mintea şi le-o făcea s-o ieie razna drăcoaicele noastre drăcuşorilor din creşe şi cămine, din grădiniţe şi din atelierele profesionale pe meserii de chin, descriindu-le aleile cu straturile de flori, palatele de nestemate, cu balcoane, de pe care se poate privi în depărtare peisaje fantasticate în frumuseţe, pe care ei — datorită colaborării paşnice a Infernului cu Paradisul — vor avea ocazia să le privească personal şi să se plimbe prin ele. Ba chiar, le spuneau ele entuziasmate că vor avea dreptul şi să le stăpînească, dacă vor face ceea ce li se spune de către Scaraoschi ca să facă"...

"Cu ocazia aceasta", spune Ucigă-l-toaca "s-a putut vedea de ce-i în stare fantezia încornoraţilor descătuşată din împilare şi din neschimbare şi ce aport considerabil are ideia în productivitatea muncii — chiar dacă rămîne ea la simpla ideie, simpla promisie şi nimic mai mult. Pe chestia asta", spune el, "a crescut în Infern nu numai productivitatea muncii, ci şi volumul ei în general. Să nu mai spun cît şi cum a crescut inventivitatea în chin, cît şi supunerea oarbă a încornoraţilor la ordinele date. Din moment ce fiecare încornorat căuta acum să-i fie cît mai pe plac şefului său, ştiind el bine că cel puţin acum, la început, nu vor fi selectaţi pentru plecarea în Paradis ca pentru schimb de experienţă decît acei care merită aceasta"...

"Văzînd rezultatul căpătat în ademenire", spune instigatorul impulsului la rău, "Scaraoschi însuşi a lansat ideia că deocamdată numai cei mai buni în ideologie şi adepţii desăvîrşiţi ai doctrinei Infernului nou lansate, numai fiii cei mai iubiţi ai lui vor fi aleşi pentru a face schimb de experienţă cu Paradisul... Aşa încît, de unde ar fi crezut cineva că prin lansarea ideii coexistenţei paşnice şi a colaborării cu Paradisul se va ajunge la haos şi la debandadă, la desordine şi desagregare, din contra, prin întrecere între încornoraţi, fiecare străduindu-se să-i placă şefului, ca el şi nu altul să fie ales, s-a ajuns la o ordine şi o disciplină şi mai mare decît a fost ea mai înainte, aplicîndu-se o teroare şi mai mare asupra celorlalţi care păreau să stea inerţi la invenţii de tortură şi la aplicare a răului aici. Şi era firesc să se întîmple aşa, fiindcă fiecare voia acum să fie văzut a fi cel

mai devotat, ca să fie el ales pentru a fi trimis ca mesager în Paradis", îi zice Ucigă-l-toaca, analizînd esenţa înăspririi ideologiei Infernului în loc de relaxare, privind cum un încornorat — desigur din acei care visau alegerea lor pentru trimiterea în schimb de experienţă în Paradis — muştruluia o umbră după o tehnologie proprie de chin, să-i fie pe plac şefului său...

"Poate rezultatul n-ar fi fost atît de straşnic", zice el, "dacă pe lîngă speranţa de a fi ales pentru schimb de experienţă cu Paradisul n-ar fi funcţionat perfect şi celelalte mecanisme de supraveghere, fişare, clasare, avertizare, stimulare şi potolire la timp a entuziasmului prea mare. Mă rog, toate dispozitivele pe care le cunoaştem a fi de totdeauna stăpîne în Infern. Altfel, cum crezi", îi spune Ucigă-l-toaca osânditului din faţa sa, cuşca lui de totdeauna, "că s-ar mai fi gîndit cineva la meserie?! Fochiştii, haznagiii, jupuitorii de piele şi opăritorii de la cazane, sărătorii de răni făcute anume sau cei de la cuptoare ar fi dus-o numai în confecţionări de vise şi speranţe", zice el... "Bun băiat! Deştept băiat!!", îşi dă cu părerea osânditul... "Un adevărat arhitect de minţi!!!"... "Numai aşa se pot stăpîni masele: cu zăhărelul în mîna stîngă şi cu bîta în cea dreaptă; să n-ajungă el să sugă zăhărelul, ci doar atunci cînd a simţit dulcele în gură, să fie şi pocnit în cap cu măciuca, să poată să le simtă deîndată una după alta, sau chiar concomitent! Că de se lasă cu o mică pauză între ele, nu se mai poate face legătura şi individul nu-şi mai poate da seama aşa de clar şi bine că şi una şi cealaltă vin de la tine, că tu le ai în mîna ta şi pe una şi pe ceialaltă şi că le poţi folosi oricînd, oriunde şi cu orişicine... Altfel", zice el, răspunzîndu-i prin gînd lui Ucigă-l-toaca, "nu se pot stăpîni masele şi ele n-au respectul cuvenit pentru tine", îi trimite repede chinuitul de aici răspunsul instigstorului din impulsul său, neluîndu-şi ochii nicidecum de la parada avangărzii lui Scaraoschi. Această avangardă, mărşăluind cu toată oboseala, îşi face pe deplin îndatorirea de a-l onora pe şeful Firidei Senocizi. Bineînţeles, toate se petrec aici cu el cu jocul de balanţă pe care-l ştim acum: de înfoiere şi de afirmare a impulsului său în privinţa asta şi cu reprimarea, suferinţa, pe care Infernul este dator să i-o aducă drept corecţie pe care o urmăreşte ca ideologie...

"Se înţelege de la sine", reia firul instigatorul său atunci cînd îşi vede cuşca refăcută din chin şi suferinţă, "că chiar dacă ideiea a fost lansată de Scaraoschi în Firida Genocizilor, de aici ea a fost propagată şi răspîndită ca direcţie politică a Infernului şi în celelalte şi la ea s-a raliat şi celelalte firide. Şi, asta, chiar dacă în comportare concepţia s-a manifestat ca un ecou îndepărtat ce parcă şi există, fiindcă îl auzi, dar şi că doar de ţi se pare ţie, fiindcă nu-l mai ai de multă vreme în urechi... Cu toate acestea", continuă el, "Firida Genocizilor, peste care domneşte haznagiul ăsta de Scaraoschi, s-a întrecut pe sine însişi în trăncăneală — chiar dacă nu deloc în fapte —, fiindcă numai el a putut da avans ideii, dar, totodată, să controleze în mod absolut şi reacţiile în masă, ca Infernul să rămînă tot infern pentru totdeauna, aşa cum a fost el din veşnicie", spune Ucigă-l-toaca ferm

convins de asta, aruncîndu-şi privirile peste haznale şi cuptoare, cazane cu smoală şi răsîni topite, cu diavoli ce trudesc la chinuri, cît şi la acei ce mărşăluiesc, la fel de chinuiţi — doar zarva fiind de ei. Căci de, e zi mare şi aşa trebuie s-o facă...

"Ii trage una şi bună gogomanul cu întrecerea şi coexistenţa paşnică a Infernului cu Paradisul!", reia el revoltat. "Auzi! Auzi colo!", noi cu Paradisul!!! Ptiu nemernicul!!!", scuipă lateral Ucigă-l-toaca cu adevărat înfuriat... "Desigur, a făcut aşa ceva ca să-şi facă platformă politică, haznagiul şi netrebnicul ăsta ajuns şef de firidă prin tot felul de masinaţii. Căci cine din Infern a mai avut cîndva o aşa ideie?!... Toată ziulica, cît îi ea de mare, nu făcea altceva decît sa ţinea de vizite de lucru în firide, ca să se facă bine cunoscut şi să culeagă ovaţii, laude de tot felul şi să se vorbească de el ca de cineva trimis de Absolut în lume, de parc-ar fi chiar Principiul Răului, al Intunericului însuşi şi nu un răhăţel acolo predestinat a fi şi reprezenta supravegherea executărilor de chin dintr-o firidă care îndeplineşte sarcini ca oricare alta... Este beat nemernicul după ovaţii, după adulări şi aghioase de tot felul. Se crede genial găinaţul", zice Ucigă-l-toaca înfuriat, în timp ce osânditul se uită duşmănos la el. Dar asta numai puţină vreme, căci larma care izbucneşte dintr-o dată printre haznalele şi cuptoarele din apropiere făcută de avangarda lui Scaraoschi, îi şi atrage atenţia şi-l înviorează repede din supărare, după cum cele ce urmează îl aduc la raţiune şi corecţie de impuls...

"Aşa cum ţi-am mai relatat!", reia spus repede şi cu emoţie în glas Ucigă-l-toaca. "Uite-l că vine!... A scos drăcuşorii din creşe şi cămine, din grădiniţe ca să-l aplaude! I-a scos afară pe toţi cei din atelierele de instruire în cazne de tot felul; căci, ceilalţi adulţi, sînt la lucru şi nu vrea ca chinul, caznele să înceteze nici o clipă — după cum nu renunţă nicidecum şi niciodată la onoruri. Are el pasiunea asta, să vadă că mulţimea îl aclamă... Ptiu, găinaţ neisprăvit şi fără moţ!", se înfurie Ucigă-l-toaca... "Se crede haznagiul mai presus de Talpa Iadului! Ba chiar şi a Sfîntului Petru. Căci, după şi conform concepţiei sale, a coexistenţei paşnice cu înghiţirea pe îndelete a Paradisului, se vede stăpîn pe amîndouă domeniile" îi zice Ucigă-l-toaca cuştii lui, care-i atîta de preocupată de cele ce se petrece în faţa ei, că nici n-aude ceea ce i se spune...

Intr-adevăr, în faţă, pe aleia dintre cuptoarele în vîlvătăi şi haznalele umplute pînă în margine cu scîrnăvie, la care lucrează de zor încornoraţi mînjiţi peste tot cu funingine şi fum, cu păcură şi smoală, gheboşaţi, adînc preocupaţi de ceea ce fac ei acolo, apare Scaraoschi cu o ariergardă tot atît de lungă, de numeroasă şi ahtiată să-i facă onorul, ca şi cea din faţă. Intr-un ciubăr vechiu maro-murdar de scîrnăvie uscată pe el de cine ştie cîtă vreme — căci servea la umplerea haznalelor mai înainte de mecanizarea şi automatizarea lucrului în Infern, venită de cînd cu revoluţia industrială (un ciubăr în care scîrnăvia veche şi uscată s-a făcut întocmai ca scoarţa de pe un stejar bătrîn, crăpată pe ici pe colo, gata-gata să se desprindă şi să cadă

jos), şeful Firidei Genocizi sta mîndru şi ţanţoş, în închipuirea lui aclamat de toată lumea de aici...

Pe ciubăr stau fixaţi doi pari dispuşi de o parte şi de alta a lui, fiecare capăt aflîndu-se pe umărul unui încornorat ghebos, tuspatru purtîndu-l în cîrcă în mijlocul alaiului drăcesc ce face o hărmălaie de nedescris nicicum. Pe cum stă ţanţoş, în picioare, Scaraoschi se uită în dreapta şi în stînga rînjind satanic (satanic, din moment ce poate însemna şi răspuns la gratulare, dar şi o directă ameninţare pentru acel care n-o face), privindu-l pe fiecare cum anume o face — privirea fiind şi înţeles totodată de ceea ce are el de gînd să facă. În închipuirea sa (ba chiar în credinţa lui nestrămutată!), stă tot timpul cu convingerea că aceştia care îl aclamă sînt adulţi; dar, îşi zice el, arată aşa fiindcă sînt priviţi de sus, din cap înspre călcîe — cînd doar îi vezi bine că-s cei din creşe şi cămine...

Nespus de mîndru de sine, el îşi lasă pe spate coarnele ondulate, de ai spune că-s făcute aşa cu drotul, la coafor, el ridicîndu-şi botul tot mai sus şi mai sus — parcă nefiresc de sus. Aşa cum este moda în Infern la marii demnitari (dealtfel, toţi voind ca să-l imite pe el şi nu el pe cineva) şi-a adus coada de la spate către faţă şi şi-o poartă cu vîrful atîrnat de antebraţul labei stîngi flectate pe buric; dreapta fiindu-i ţinută în sus ca un fel de a răspunde la ovaţii pe tot timpul. El sloboade un rînjet de bunăvoinţă — zice el! —, lăsînd să i se vadă caninii ascuţiţi ca patru baionete dispune una în faţa celeilalteia în două perechi, cîte una de o parte şi alta de cealaltă a botului său...

Aşa pe cum îl vezi, nici tu nu ţi-ai putea da seama dacă acest rînjet lansat de el în dreapta şi în stînga este rînjet de bunăvoinţă ca răspuns la ovaţiile de pe margini sau gestul de ameninţare a unui şacal sau a unei pantere ce nu-i lăsată în pace, dar căreia deocamdată nu-i convine răfuiala. Deşi ţine neapărat s-o facă bine cunoscută chiar acu, să fe ştiută de toţi care-l înconjoară, pentru cele ce se cer ştiute. Cei patru încornoraţi ce-l port pe umăr mergînd gheboşaţi, plini de sudoare, gîfîind cu limbile scoase de un cot afară, înaintează pe aleia pe care-i întins un covor roşu de jăratec, cu dungi negre făcute din smoală topită întinsă de o parte şi de alta a lui — o smoală în fierbinţi şuvoaie curgînd întocmai ca dintr-un vulcan o lavă...

"Un găinaţ neisprăvit! Un netrebnic şi un ticălos, care n-a ştiut nici odată ce e munca, ce e chinul împlinirii ei, care doar prin machiavelisme a ajuns pe culmile puterii, conducător de firidă în Secţia Genocizilor! Şi toate ăstea, numai de cînd cu ridicarea în posturi mari a celor mai destoinici revoluţionari, cu idei alese, noi", mai repetă înc-odată ponosul povestitorul ce-i aruncat lui Scaraoschi în faţa osânditului de aici... "Ptiu!" scuipă a dispreţ Ucigă-l-toaca. "Cine şi-ar fi putut da vreodată seama c-o s-ajungem şi astfel de timpuri în care şefii să nu fie promovaţi pe baza calităţilor profesionale, ci ridicaţi cu macaraua în posturi mari?!"...

"S-a văzut neghiobul în vîrful piramidei de putere şi acum îl ameţeşte înălţimea din ciubăr că nu mai ştie cum şi în ce formă să-şi

mai deie în petec cu închipuirea, cu cine şi cum să se mai compare a fi, ce titluri să-şi mai ia şi pe cine să-l mai aibă ca mostră, fugind parcă de ceea ce ştie el bine că este, ca să se îmbrace cu închipuirea! Dar nu cu o închipuire care doar de-i în mintea lui — pe care n-o ştie nimeni —, ci cu ceea ce ştie toată lumea, care îşi poate închipui culmea doar numai dacă-i ajutată puţinel s-o facă. A avut el bine calculat în minte aşa ceva, tocmai ca de la simbol să se poată trece direct la realitate, de la formă la esenţă, de la simplă denumire, la realităţi concrete — pe care acum să le îmbrace ca pe o haină bine aleasă pentru sărbătoare"...

"Se identifică haznagiul acum cu cele spuse a fi în Paradis, la început luînd doar denumirea, apoi socotindu-se a fi chiar acel de acolo. Aşa se face că acum coşmelia lui afumată cu pucioasă, cu aşchii de scîrnăvie de multă vreme solidificată sub formă de cruste-cruste, puţînd de nu poţi trece decît prin depărtări deosebit de mari de ea, acum, de cînd cu întrecerea asta paşnică a Infernului cu Paradisul, i-a dat denumirea de "Palatul de Diamant", "Palatul de Jad", "Palatul de Ametist", cel mai adesea; fiindcă, într-o formă oarecare, aduce pe departe la culoare — deşi-i cu mult prea departe chiar şi de comparaţia făcută privind culoarea...

"După el s-au luat şi subalternii din preajma lui. Aşa încît voind să-i imite cu orişice preţ, au şi ei "Palate de Ametiste! Deşi nu-s altceva decît hrube de smoală zugrăvite cu resturi din haznale! Căci, mă rog, ce alte materiale de construcţii s-ar putea găsi aici decît acelea date de Talpa Iadului pentru tortură? El, ca şi toţi acei care-l înconjoară, se cred a fi deja în Paradis — chiar dacă numai sălăşluind în denumire —, gîdilîndu-se la minte cu închipuirea căreia ei i-au făcut atît de mult şi de bine loc, că realitatea nu mai are unde să încapă...

"Bine c-a pus neisprăvitul", mai zice Ucigă-l-toaca, "amplificatoare sonore agăţate de cuptoare, cu aplauze şi osanale înregistrate artistic în studiou, unde un "ura" a unui activist din cei aduşi acolo pentru înregistrare e multiplicat în cel puţin zece ecouri, să nu mai spun de zbîrnîituri, de pocnituri, ţiuituri şi sgomote parazitare puse doar pentru asurzire pe benzile magnetice care se desfăşoară tot timpul în circuit de la sfîrşit către început, că nici nu-ţi poţi da seama niciodată dacă-i început, mijloc sau sfîrşit ceea ce auzi! Numai sgomot mare vrea să fie!... Cum poate idiotul şi neghiobul să creadă că aceste aplauze pe care le aude el acum sînt de la drăcuşorii ăştia rahitici şi Kwashiokorici, care de abea de se pot ţine pe picioare de lehămesiţi de foame şi lipsiţi de proteine ce sînt ei (fiindcă dă totul la export Tălpii Iadului), eu nu pot să-mi dau niciodată seama! Trebuie să fii nu numai idiot să crezi aşa ceva şi să iei onorul dat de bun, dar să fii şi într-un hal de imposibilitate de informare ce-ţi trece cu mult-cu mult dincolo de idioţenie, ca să poţi să te bucuri de aşa ceva ca de o realitate adevărată!", zice Ucigă-l-toaca uitîndu-se la osândit, care-şi scoate pieptul înainte, de parcă lui şi nu lui Scaraoschi i-ar fi adresate onorurile de faţă. Mă rog, cu cele ce ştim acum că se întîmplă după

reactivarea impulsului venit ca chinuri. Deşi, nici urmă de corecte venită...

"Cei însărcinaţi cu tehnica", reia el povestirea cînd îl vede pe osânditul din faţa lui că-i gata să-l asculte, revenindu-şi din cumplita caznă pe care numai el şi-o ştie, "acei din imediata apropiere a lui, uite c-au şi dat difuzoarele la maximum, că pîrîie de asurzesc, încît nimeni nu mai poate şti acum ce-i sgomot de pe banda depănată şi ce-i pîrţîială de sgomot parazitar, fiindcă zgomotul îl vrea acuma el, să fie cît mai tare, pentru că asta-i proba onoarei lui", îi mai spune dînsul, uitîndu-se la penitent ce pare atît de preocupat şi entuziasmat de ceea ce vede pe aleie, de parcă ar fi în ciubăr şi nu aici, lîngă haznaua de caznă de pe marginea căreia ascultă destăinuirea interlocutorului său...

"Uită-te la el, nemernicul înfumurat, cît este de absent din realităţile concrete, că deşi vede că din cei cîţiva drăcuşori plăpînzi, rahitici şi deproteinizaţi doar de ies cîteva scîncete firave — că nici ei, sărmanii, nu le pot auzi — la auzul celor din megafoane se bucură grozav şi rînjeşte mînzeşte a fericire, a glorie şi adoraţie primită de la tot Infernul! Ba, în închipuirea sa, o fi zicînd ca şi de la Paradis şi de la Purgatoriu! Dar, şi-o fi zicînd în înfumurarea lui că nu poate vedea dincolo de zid. Uită-te la el, creatură diavolească, şi vezi-l cît e de convins că stăpîneşte totul, că-i în gîndurile fiecăruia de aici, de ai putea spune că stăpîneşte în modul cel mai scrupulos intenţiile fiecăruia din firidă", îi spune el acelui din faţa lui ce îl ascultă, care, uitîndu-se chiorîş şi lung la el, parcă-l şi apostrofează cu remarca:... "Dar cum ai vrea să fie? Marii conducători de mase nu pot fi decît astfel! Altfel cum ai putea crede că le poate stăpîni?!"... Dar, de abea de-şi termină Ucigă-ltoaca de dus gîndul pîn-la capăt — şi numai că şi văd cum umbra osânditului de aici i se chirceşte, se destramă, începe să-i fie dislocată ca un aluat prea moale, parcă frămîntat de o mînă nevăzută care îl dislocă în frămîntare, ca acolo unde a fost mai înainte groapă, să fie acuma punte şi invers, umbra lui devenind întocmai ca umbra plopului mişcător atuncea cînd adie vîntul, în aşa fel că nici o umbruliţă componentă a marei umbre nu-i la locul ei... "O Doamne, ce suferinţă o fi însemnînd aşa ceva pentru acel ce-şi poartă suferinţa în dînsul întocmai ca pe virusul holerei de care nici nu scapi ca să te vindeci, nici nu mori de ea, ci totul evoluiază în cicluri-cicluri de suferinţe lăsate şi reluate la infinit!", îmi zic eu mie însumi. Cînd se reface aşa cum a fost la început, ea devine iarăşi aptă de a asculta continuarea...

"Un megaloman", îi spune instigarea impulsului său de totdeauna care şi-a urmat cuşca în toate încarnările făcute. "Un paranoic", zice el, "care şi-a pus deasupra coşmeliei în care locuieşte un sistem de oglinzi care concentrează tot ce se reflectă din toate celelalte puse prin ateliere, ca şi tuburi acustice, la fel centralizate, cu care vede şi aude tot ce se petrece în firidă în orişice clipă, ca s-o poată stăpîni el personal în chipul cel mai absolut. Deîndată ce descoperă că cineva nu-i cîntă osanale sau măcar că cineva ezită, atunci îl şi

chiamă la ordin pe acel însărcinat cu supravegherea şi îl destituie din funcţie ca incapabil. Il destituie, căci, zice el, nu ştie să-i facă propagandă, s-agite masele aşa cum se cuvine. Să nu mai spunem de acel care n-o face, pe care-l face să-i dispară urma. Căci chemarea înşişi pentru Scaraoschi este şi punere sub scuzaţie şi judecată deja făcută şi sentinţa dată — doar numai execuţia făcîndu-se acolo. Aşa încît, niciunul n-ajunge la datul ochilor cu el, să aibă parte să spună măcar un cîrc în apărare. Mă rog, democratic şi expeditiv, după şi conform înţelegerii privind respectarea dreptului încornoraţilor stabilit de cînd cu modul ăsta de coexistenţă paşnică între sisteme diferite"...

"Auzi! Auzi la el ce lozincă a dat în mase ca să i se strige" o atenţionează Ucigă-l-toaca pe cuşca lui de totdeauna:... "Trăiască în eternitate Scaraoschi!"... "Păi asta-i lozincă?! Că doar toţi trăim aici din eternitate şi pînă în eternitate, şi chiar asta-i nenorocirea noastră aici, în Infern, şi nu fericirea!", zice dînsul. "El, haznagiul, o ia ca pe o urare numai lui adresată. Cine ştie ce semnificaţie o fi avînd lozinca asta în mintea lui megalomană! Că doar singur şi-a confecţionat-o şi a dat-o pentru folosinţă în masele de încornoraţi! Cum o fi concepînd el în închipuirea lui eternitatea asta numai pentru el nu pot să-mi dau niciodată seama!... "Auzi la el", mai remarcă Ucigă-l-toaca,... "Erou între eroi!". "Ptiu scîrbavnicul! La ce eroisme s-o fi referind el cînd îi chinuie pe chinuitori şi chinuitorii pe chinuiţi, toată lumea de aici, chinuitori şi chinuiţi, inclusiv el, fiind în realitate acei chinuiţi aicia în Infern"...

"Auzi colo", mai remarcă el una pe care n-o pricepe:... "Novator de eră!". "Ptiu! Ptiu!! că-mi vine tot mereu să scuip!!!", mai spune discipolul Principiului Răului revoltat la culme... "Dar Infernul a fost acelaşi de totdeauna şi va fi întotdeauna tot mereu-mereu acelaşi pînă în veşnicie! Ce "novator?" ce "eră?", cînd toţi şi toate de aici sînt la fel din eternitate şi pînă în eternitate? Ce-i cu agioasele acestea?", se revoltă el...

"Na, mai auzi încă una, face el ridicînd copita despicată la ureche, parcă s-o asculte:... "Desţelenitor şi deschizător de drumuri!"... "Care drumuri?", din moment ce Infernul e închis întocmai ca o sferă de oţel şi idei novatoare aici n-are şi nici poate avea nimeni? Despre ce desţelenire este vorba aici? Că de cînd ştiu eu că Infernul e infern de totdeauna, tot la asvîrlirea în haznale şi arderea în cuptoare s-a lucrat, tot numai jupuieri şi sărări s-a îndeplinit, tot numai opăriri şi gazări cu pucioasă şi cu gaze înecăcioase s-a făcut — după aceleaşi metode din eternitate şi pînă în eternitate! Aşa că ce deschizător de drumuri?! Ce desţelenitor de căi noi??! Uită-te la el spurcăciunea!", spune revoltat Ucigă-l-toaca cuştii lui de totdeauna în care a sălăşluit şi mai sălăşluieşte încă, "cum ţine nasul pe sus! Nu vede, n-aude bubuitul, bîzîitul, scîrţîitul, pîrţîitul, rîcîitul, hîrjănitul şi plesniturile de aici! Ba, din contra, aşa ceva pare că-l fascinează şi le ia în credinţa lui ca pe nişte aplauze furtunoase doar pentru el făcute!"...

In timp ce Ucigă-l-toaca scuipă şi blestemă, osânditul de aici care-i numai şi numai impuls — dar fără privirea de ansamblu pe

care o are reprezentantul Duhului Răului de lîngă el se uită cu admiraţie la ceea ce vede, de parcă l-ai bănui că Jilţul Uitării nu i-a luat tot ce a avut el ca amintiri de pe Pămînt în momentul descărnării. Şi totuşi, deşi a făcut-o — şi încă chiar cu prisosinţă! —, a rămas în el atîta de nealterat impulsul, că-i dă acuma ghes de parc-ai zice că din două sărituri, întocmai ca o panteră, de aici vrea să sară drept în ciubăr, să-l înşface în dinţi pe acel ce stă acolo, să-l arunce jos şi să se instaleze el acolo — ca pe el să-l care încornoraţii gheboşaţi în cîrcă şi nu pe Scaraoschi. Căci una că alaiul îl instigă la aşa ceva, în al doilea rînd, par-că mai mult o fac încornoraţii gheboşaţi ce-l cară în spinare, strivind între copite cărbunii aprinşi de pe aleie, supuşenia şi truda cu care o fac aceştia instigîndu-l parcă şi mai mult pe penitent să-şi dorească a fi acolo... Dar, o, Doamne, cît de scump plăteşte asta el ca suferinţă, pînă cînd impulsul care-l instigase să se manifeste aşa i-a fost anihilat, de-ai putea spune că niciodată n-o să mai reînvie...

Pe cum mărşăluieşte alaiul printre haznale şi cuptoare cu încornoraţii gheboşaţi ce-l cară în cîrcă, Scaraoschi stă ţeapăn în ciubăr şi priveşte orizontul în aşa fel de ai zice că se uită dincolo de zid. Ba, după cum îşi lasă coarnele pe ceafă, ai putea spune că scrutează chiar zenitul — deşi tot orizontul de aici se termină la doi paşi de el, din cauza fumului gros de la cuptoarele cu pucioasă şi cu smoală, a funinginei groase ce pluteşte ca o pîclă peste tot şi a umbrelor în cazne ce se vînzolesc de colo-colo speriate, înecate, sufocate, alungate dintr-un chin, ca să intre apoi în altul. ...Deşi a parcurs pînă aici o cale lungă-lungă, ţinînd nasul numai pe sus, ai spune plutind în propria-i fantezie, de abea acum vede el că în dreapta şi în stînga sînt doar cîţiva drăcuşori rahitici, veniţi din creşe şi cămine să-l întîmpine şi ovaţioneze. Drept care, cu uimire îi întreabă pe cei din suită: "Unde-s supuşii mei adulţi de nu mă aclamă?"... "In producţie, Intunecimea Voastră", îi spune unul de lîngă el... "Nu putem lăsa sufletele fără cazne! "Dar", zice el ca o compensare, "deşi sînt acolo, la locul lor de muncă, vă aclamă muncind şi lucrînd! Că doar singur auziţi de aici, din megafoane, glasul lor, cît de puternic o face fiecare", zice el convingător. La auzul celor de mai sus, Scaraoschi se înfoaie, în grandomania şi paranoia lui acuzîndu-se pe sine chiar că poate avea bănuieli neîntemeiate. Aşa încît, acum se crede a fi şi mai mult decît se credea el a fi mai înainte...

"Văzînd ceea ce pot vedea aici", îi reia destăinuirea duhul răului, "în privinţa acestor frămîntări revoluţionare ce au cuprins Infernul ca o molimă şi nu alta, eu aş zice că văd în asta efectul acelei Legi a Evoluţiei Universale, care chiar şi pe Infern ai putea spune că îl antrenează. Căci tot stau şi mă gîndesc mereu de unde şi cum de s-a născut aşa ca din senin mascarada asta cu independenţa şi autonomia, cu libertatea şi coexistenţa paşnică a celor două moduri de a fi a lumii şi de interpretare a vieţii"... îi zice duhul răului cuştii lui, pe care o priveşte cu admiraţie aici în ansamblu, de parc-ai spune că se minunează în ce a stat pînă acum. "Infernul a fost infern şi Paradisul a fost paradis de totdeauna", spune el categoric. "Aşa încît, pe

de-a dreptul uluit mă întreb cum poate fi vreo punte de legătură între ele? Ce fel de colaborare ar putea ca să existe între ele?", zice el nedumerit. "Pe ce baze? Pe ce baze??, din moment ce a fost şi este de totdeauna un contradictoriu absolut între întunerec şi lumină, între moarte şi viaţă, între foc şi apă, între rău şi bine"... înşiră el continuu la diode contradictorii. "Şi asta, de la începuturile lumii şi pîn-acum!", spune duhul răului apăsat, subliniind asta ca pe un postulat scos dintr-o teoremă, care nu mai poate fi pus la discuţie nicicum, sub privirile admirative a cuştii lui de faţă care îi bate parcă în strună...

"Chiar de aceea", zice el, "n-are cum să nu fie aşa în veşnicie, cît va fi lumea lume. Asta fiind chiar motorul desvoltării ei", îşi dă el cu părerea. "O fi vreo lege a evoluţiei universale, nu zic nu, dar asta nu s-aplică la Infern şi Paradis, cum zice el că Infernul va dispare odată şi odată, fiind înlocuit de Paradis, că Răul nu va mai fi rău, fiind înlocuit pentru totdeauna de bine şi de fericire", spune Ucigă-l-toaca dispreţuitor...

"In ceea ce mă priveşte", spune el, "nu mă îndoiesc acu deloc că asta-i aşa, un moft al Tălpii Iadului, ca să-şi consolideze el puterea şi să se facă bine cunoscut şi dincolo de zid. Căci, cine ne-a cunoscut pînă acum?", se întreabă duhul răului. "Nimeni! S-a spus despre noi şi Imperiul Intunericului numai poveşti, numai legende, fiecare mai adăugind cîte ceva ca să ne denigreze! şi nimic, nici o laudă pozitivă! Or, după părerea haznagiului ăsta de Scaraoschi, odată cu lansarea colaborării ăsteia, toţi vor afla de Infern şi vor vorbi de el numai lucruri pozitive, din moment ce se susţine că Infernul va ajunge din urmă Paradisul şi îl va întrece în foarte scurtă vreme, ca un rapid trenul de persoane, lăsîndu-l în urmă, ca un fulger norii. Astfel că, ruinat, Paradisul va dispare cu desăvîrşire — Infernul fiind şi reprezentînd acum de nu ştiu cîte ori mai mult ceea ce a fost vreodată Paradisul", zice el...

In timp ce convoiul se îndepărtează deja de haznaua cu pricina, pe marginea căreia instigarea şi impulsul unei aşa umbre pentru prima dată stau faţă în faţă ca individualităţi aparte — deşi lucrînd de totdeauna mînă-în-mînă, de nedistins pînă unde-i unul şi de unde începe celălalt —, privind ariergarda din spatele lui Scaraoschi, nu mai puţin solemnă şi plină de fast ca avantgarda, nespus de supărat, Ucigă-l-toaca îi mai spune:... "Ptiu!", face el scuipînd alături de dînsul. "Ptiu! ce ideologie!! Auzi colo: Infernul să întreacă Paradisul în bunăstare şi în fericire!!! Ptiu!!!, că-mi vine tot mereu-mereu să scuip de scîrbă, cînd văd la ce hal de degradare ideologică şi demagogie s-a ajuns în Infern cu propaganda asta deşănţată!!!!! Despre care fericire să fie vorba oare aici, cînd noi sîntem instituţie de chin şi cazne pentru toată lumea asta — noi înşine fiind supuşi chinului, ca şi chinuiţii?!"...

"L-a găsit Talpa Iadului pe haznagiul ăsta coadă de topor, viclean, ipocrit, şiret, care a acceptat să se facă difuzorul lui, să-l popularizeze! Ştie el, nemernicul, că lansînd o ideie nouă, oricare ar fi ea, aici prinde în mase — că aşa e moda — şi pe chestia aceasta îşi

face el postament să stea şi bază solidă pentru propagandă. Numai luînd ideia şi angajîndu-se s-o răspîndească, i-a şi fătat mintea. Şi acum zice că-i a lui"...

Deosebit de mişcaţi de un stol de umbre de dictatori din America Latină ce fug înspăimîntate ca lăstunii toamna adunaţi în pîlcuri-pîlcuri cînd apare din senin un uliu ce-i sfîşie şi-i înfulecă din zbor pe acei pe care îi ajunge, însuşi osânditul de aici, ca acel care-l ascultă, cît şi povestitorul său, se cutremură cumplit uitîndu-se cum creşte spaima în ele. După ce toate se îndepărtează, instigatorul impulsului aflat în faţa sa reia continuarea: "...Aşa că-i bate monedă mai departe cu independenţa firidei de Infern şi coexisenţa paşnică de acu încolo cu cei de peste zid. Jucîndu-şi rolul dizidentului faţă de centrul de putere, formal arătîndu-se că-i în contradictoriu, nemernicul ăsta de Scaraoschi procedează ca acei care fură şi strigă după ajutor, făcînd mutră disperată, ca să distragă atenţia maselor, să le poată jefui mai bine. Altfel, cum ar putea el stăpîni?! O înţelegere ca între borfaşi, care se sprijină unul pe altul, dar fiecare visează să-l trădeze pe celalt. In realitate, Talpa Iadului face asta ca să-şi facă mîna bună peste zid şi să cîştige de partea lui Purgatoriul, care o tot fîlfîe şi o tot gîlgîe încoace şi încolo cu ideologia, tot timpul situîndu-se între Infern şi Paradis. In fond şi în realitate, în practica de toate zilele, nefiind nici una nici cealaltă. Totul e numai gargară! Gargare-gargare şi iar gargare!!", zice Ucigă-l-toaca revoltat, uitîndu-se în urma ariergărzii lui Scaraoschi care se îndepărtează tot mai mult de ei, pierzîndu-se în norii de pucioasă a firidei...

"Ştiu eu ce să mai spun?", îşi dă cu părerea Ucigă-l-toaca, "cu toate că sînt sigur că aşa ceva este o aiureală, chiar judecînd numai după simpla apariţie a ideii, faptul ne dă de gîndit şi ne face să fim siguri că chiar şi aici, în Infern, o fi acţionînd acea Lege a Evoluţiei Universale — oricît ne-am amăgi noi că nu poate fi. Numai că nu ştim, nu ne putem da noi seama cum şi în ce chip o face, cum lucrează ea aici de nu se vede. Căci, nu putem concepe a fi o stagnare la infinit nici chiar aici. Întrebarea ce se pune aici este aceea, dacă asta poate duce la lichidarea Infernului ca principiu al răului. În ceea ce mă priveşte", zice el, "eu sînt sigur că aşa ceva-i o aiureală — ceva cu totul şi cu totul imposibil", zice duhul răului. El însă a pus ideia în mase, dînd-o propagandei ca s-o mestece bine şi s-o dea la încornoraţi, luînd-o apoi de la ei cu o nouă inspiraţie cum s-o ajusteze şi mai bine şi s-o paseze înapoi, întocmai ca pe o gumă de mestecat aruncată de un şcolar pe trotuar şi pusă iar în gură pentru mestecat şi tot aşa încontinuu — el susţinînd mereu-mereu că are o aromă tot mai deosebită decît a fost ea mai înainte...

Aşa încît, mai luată în glumă, mai în serios, haznagiul ăsta s-a trezit luptînd cu îndîrjire pentru o aşa ideie evoluţionistă — el făcînd din asta o doctrină. Deocamdată el s-a rezumat la ceea ce ar fi avut dintr-o colaborare a Infernului cu Paradisul ca: revoluţia în tehnică, mecanizare, automatizare, modernizare a instrumentelor de caznă, fără să se atingă de ideologie ca atare — ele rămînînd să fie

şi să rămînă pe mai departe tot contradictorii. Desigur, tactică şi strategie desăvîrşită, aşteptînd momentul cînd să-i vină bine să le dea mai cu folos la cap cîndva la cei din Paradis, să nu mai spun de Purgatoriu", spune instigatorul impulsului aceluia din faţa lui... Cînd aude ceea ce aude, acesta se înfoaie întocmai ca un balon pus cu pompa electrică ce-l umflă în priză. Dar cînd chiar atinge apogeul pe care-l atinge de obiceiu întotdeauna în împrejurări din ăstea, numai că-l şi pot vedea cum se ofileşte, se chirceşte şi umbra i se zdrenţuieşte, se disolvă parcă în fumul de pucioasă ce pluteşte aicia peste tot, apoi se reface, întocmai ca o pată de petrol de pe suprafaţa mării cînd se joacă valurile cu ea, — tu deşi văzînd-o că ea nu dispare nicidecum, este tot timpul fragmentată, divizată, împrăştiată şi iarăşi adunată la un loc cînd se găseşte în scobitura dintre cele două valuri... "O, Doamne, ce chin pe dînsa", îmi zic eu însumi privind-o cum se zbate, numai intuiţia putîndu-mi spune în general la ce chinuri e supusă şi deloc-deloc ce anume chinuri are. Asta, cu atîta mai puţin cît anume o face fiecare. Atunci cînd se reface complet aşa cum o fost ea mai înainte, instigatorul impulsului său alegîndu-se din sine însuşi şi ieşit fiind acum afară, continuă...

"Pe cum îşi făcea el socoteala, îngust la minte şi fără intuire fiind, era sigur că chiar din plictiseală, din huzureală, din setea îmbrăţişării noului — cum o fac căscaţii de acolo întotdeauna, să fie în pas cu evoluţia şi cu experimentarea —, Paradisul va îmbrăţişa deîndată ideia, va înghiţi pastila aruncată de talpa Iadului şi va cocheta tot timpul cu Infernul. Aşa încît, pînă la urmă, se va ajunge la propăşirea tehnico-materială după un plan de desvoltare bine pus la punct. Haznagiul ăsta", face Ucigă-l-toaca arătînd cortegiul ce se îndepărtează în urma lui, "era absolut convins că heruvimii, serafimii şi îngerii toţi din Paradis, vor subscrie entuziasmaţi la plan. Mă rog, ştia el bine că ideile noi şi moda se schimbă tot mereu-mereu — chiar dacă numai unele inovaţii rămîn şi sînt luate ca atare. Principalul, îşi zicea el, este faptul că la început ideiea prinde"...

"Era absolut sigur de aceasta, căci, îşi spunea el, toţi cei din Paradis, tot căscînd de plictiseală pe alei, tot plimbîndu-se prin palatele lor de pietre preţioase, prin chioşcuri şi alei, aflînd de ideie, îşi vor face un hobi din aşa ceva. Astfel încît, îşi zicea el sigur vorbind cu sine însuşi, "o să-i avem pe îngeraşi, pe heruvimi şi serafimi de partea noastră în curînd căzîndu-ne în labuţă victime sigure de vrem... Dapoi, zicea el, "de ni-i mai raliem şi pe cei corupţi de acolo!! Dapoi de mai socotim şi lobi!!! Dapoi de mai adăugăm şi subminarea noastră acolo cu mîna armată!!!, îşi zicea el. In final, victoria Infernului asupra Paradisului trebuia să ne fie asigurată, căci era îndeajuns să prindă ideia formal", zice duhul răului, "să ne fi infiltrat noi cu organizarea noastră acolo, că după asta îi prindeam noi de botişor. Şi atunci cînd vor fi văzut că nu le mai convine, atunci deja va fi fost mult prea tîrziu, forţa noastră şi reprimarea fiind acum acasă la ele", zice Ucigă-l-toaca...

..."Aşa da, mai zic şi eu doctină, tactică şi strategie!", îi vine aprobarea de la osândit, care iarăşi se şi înfoaie. Ba, încă o face aşa de mult, că prin tragerea aerului forţat în piept, decoraţiile parcă nu-i mai atîrnă în jos cum o făceau mai înainte, ci parcă îi stau orizontal, de parc-ar fi acum puse pe o masă. Atunci însă cînd îşi atinge dimensiunile de înpăunare care-l caracterizează în împrejurări din ăstea, înglobîndu-l acum şi pe Ucigă-l-toaca — ce uluitor de repede dispăru în el acu, întocmai ca un hîrciog într-o vizuină, pe care n-ai fi bănuit-o că există chiar sub el, fiindcă n-o vezi nici măcar acum —, doi încornoraţi ca plăsmuiţi acu de întunerec îi şi sosec în faţă. Fără prea multe explicaţii (aici nu se face uz de aşa ceva!), ei îl şi iau pe sus, îl duc în faţa unui cazan cu smoală clocotită şi, ţinîndu-l de păr, îl imersează pe osândit în el aşa cum fac gospodinele cu puloverul în ceaunul cu vopsea, scoţîndu-l deîndată de partea de care-l ţin, să vadă de le place sau nu le place culoarea — ele tot imersîndu-l aşa mereu-mereu, pînă se îmbibă bine, ca mai apoi să-l lase la fiert acolo. Cînd cred ei, după tactica şi strategia Infernului de corectare a umbrelor de impulsul lor nestăpînit de a face răul că a fost îndeajuns de fiert, scoţînd de acolo doar zdrenţe de umbre, ce pîlpîie ca flacăra ajunsă la ultimul milimetru de fitil şi strop de ceară pe cale să se stingă, ajungînd în final cu greu la forma lui de mai înainte, instigatorul impulsului său fiind deja individualizat înafara umbrei osânditului de aici, continuă istorisirea...

"După cîte mă duce capul pe mine, în confruntarea asta a Infernului cu Paradisul, cît sînt de căscaţi şi de naivi, fără metode şi perspicacitate, nici nu i-ar fi venit aşa de greu Tălpii Iadului să-şi lanseze în Paradis coloana a cincea şi să-i lichideze pe toţi opozanţii pe la spate. După cîte ştiu eu bine", zice el, "s-a şi trimis deja o echipă de încornoraţi mari maieştri în subversiune, bine instruiţi în toate cele pe care le au ei de făcut acolo, cum să-i lămurească pe acei pe care i-ar bănui că pot fi de partea noastră şi cum să lucreze pe dindos, dar nu s-au mai întors nicicunul înapoi. Azil politic?! Lichidare?! Deghizare?! Nimeni nu ştie ce a fost de nu s-au mai întors ei înapoi — dar nici nu li s-a mai dat de urmă... Un protest diplomatic al Tălpi Iadului către Sfîntul Petru a rămas tot fără lămurire. Căci i s-a răspuns că Paradisul nu ţine cont de cine vine şi cine pleacă, el nu-i ţine socoteală individului ce face, că n-are unde merge, fiibdcă nimeni nu tînjeşte după Infern şi nu-i deloc curios să afle ce se petrece prin partea locului, pe acolo. Cît despre acei care ar intra în Paradis, a spus şeful lui de acolo, Sfîntul Petru, n-au decît: dacă pot scăpa pe unde scapă, să se stabilească unde vor, a zis el", îi relatează Ucigă-l-toaca cuştii lui, care parcă socoteşte ceva, pune ceva la cale...

"Ce înseamnă asta? Cine-i însărcinat aici cu chinul?", zice Satan-şeful, care ai fi spus c-a apărut de sub întunerecul ce-i face postament Infernului (cerul fiind tot din el făcut), ieşind deodată ca un abur ce ţîşneşte dintr-o conductă de desubt spartă chiar în locul unde a dispărut Ucigă-l-toaca, de parcă chiar ar fi fost regizată dispariţia lui în cuşca lui de totdeauna cu apariţia celuilalt... "Eu, Intune-

cimea Voastră", zice un alt încornorat tot atîta de misterios şi de enigmatic apărut cu o bîtă cît un stîlp de gard în mînă. "Facem meditaţie asupra modului de a privi lumea", zice el, pocnindu-l pe osândit pe unde apucă şi îi vine mai uşor... "Şi de ce nu se face meditaţia asta concomitent cu chinul?", zice Satan-şeful... "Aşa o facem, Intunecimea Voastră", zice el, "a trecut numai atîta timp cît am schimbat procesul tehnologic"... adaugă încornoratul, pocnindu-l de data asta în cap pe penitent din lateral — şi încă atît de tare, încît acum într-o clipă îl şi văd cu picioarele în sus şi cu capul acolo unde au fost ele ceva mai înainte...

Pe cum stă aşa ca spînzurat de picioare, cu ele aflate în sus, unul din încoronaţi îi apucă în labe capul şi i-l răsuceşte către spate, întocmai cum ai răsuci capul unei păpuşe de plastic ce-i prins într-un şnur de gumă. Intros acum cu faţa către spate, osânditul ajunge să-şi privească rotunjimile din spate atîta de direct, cum şi-ar fi privit în mod firesc pieptul sau oricare parte aflată în faţă... "Acum poţi avea o perspectivă bună şi corectă asupra părţii pe care n-ai văzut-o deloc în timpul vieţii, dar ai subvenţionat-o întotdeauna, avînd cultul împlinirilor şi deloc a celor spiritual-morale, a simţurilor şi nu a raţiunii, a adaptării cu orişice preţ în favoarea lor şi nu aşa cum simţul moral ar fi putut ca să-i dicteze raţiunii", îi mai spune încornoratul. După un răstimp de vreme, urecheatul celălalt îl pocneşte de data asta în picioare aşa de tare, încît în clipe numai, întocmai ca un hopa-mitică, îl şi văd pe osîndit la vertical — doar numai că-i pe mai departe cu faţa la spate. Dar şi asta se rezolvă deîndată fără mari probleme, căci invers de cum a făcut ceva mai înainte, încornoratul îl şi aduce în starea sa de mai înainte de supliciu...

* * *

— Purgatoriul atrage, apoi devine în final mărul discordiei şi piatra de încercare a puterii. Contrarevoluţia şi radicalizarea revoluţiei.

Pe cum îşi încearcă osânditul de aici capul din încheietura lui cu gîtul să vadă de-i funcţionează la fel ca mai înainte de scrinteala adusă la îndeplinire de încornorat, în faţă îi şi apare iarăşi instigarea impulsului său, reprezentantul Duhului Rău, Ucigă-l-toaca, atît de repede făcut, de ai fi putut spune că-i o umbră instantaneu plăsmuită atunci cînd brusc apare în dosul cuiva sau a ceva o sursă de lumină. (Deşi, chiar de lumină nu poate fi vorba aici, în Infern!) Pe cum îşi

răsuceşte capul el în toate direcţiile să-şi dovedească sieşi că o poate face, Ucigă-l-toaca îşi reia firul povestirii...

"Aşa cum ţi-am mai spus, deşi erau în înţelegere amîndoi ca ideia independenţei şi autonomiei să fie doar aşa un moft — un fel de trăncăneală, doar ca să mai aprindă cît de cît minţile din Infern, să le mai trezească puţinel din amorţeală, să le mai activeze niţeluş şi să dea nuanţa de progres ideologic — ea n-a putut rămîne numai atît. La început a făcut-o, desigur, cu un scop — mai cu seamă cu acela de a-i expune pe naivi şi pe entuziaşti în ochii celor puşi să urmărească, să înregistreze, să fişeze şi să catalogheze tot timpul urechiaţi, descoperindu-i în ceea ce gîndesc. Chiar pentru faptul că s-a pasat ideia de la Talpa Iadului la Scaraoschi şi invers sau de la acesta din urmă şi toate mijloacele de propagandă şi viceversa, lui Scaraoschi i-a fătat mintea că folosind ideia independenţei, autonomiei şi a coexistenţei paşnice a Infernului cu Paradisul, va avea acum cîmp vast de manevră să devină din ce în ce mai mare, mai văzut şi mai apreciat aici în firidă. Să nu mai spun dincolo de zid!... Ba, după cîte îşi făcea el singur planuri, putîndu-l da jos chiar pe Talpa Iadului, să poată domni cîndva odată peste tot Infernul... O, Stăpîn al Intunerecului de totdeauna şi de peste tot!, îl invocă Ucigă-l-toaca pe principiul pe care-l considera acuma unic (uitînd de dualitatea de care a spus mai înainte!), face el acu privind Susul ca şi Josul, apelînd la stăpînul său, "cît de mare-i puterea închipuirii, cînd este lăsată liberă să voiajeze fără raţiunea din dosul ei!... Ce să mai spun că la un moment dat nemernicul ăsta îşi făcea şi visuri privind soarta Paradisului — peste care tot el ar fi devenit stăpîn necontestat de nimeni niciodată, dacă subminarea şi... "coexistenţa paşnică" avea să dea roadele aşteptate!"...

"Se înţelege de la sine", continuă el relatarea, "că din moment ce s-a trecut de la simplă trăncăneală la lucruri serioase, însuşi Talpa Iadului s-a descoperit a fi prins în cursa de el făcută, de propria lui ideie — întocmai ca un isteţ vînător care aşează o capcană pentru vulpi, dar de isteţ ce este, el însuşi cade cu piciorul în ea, văzîndu-se de abea acuma păcălit. Desigur că la început, după felul cum a fost ideia concepută, putea fi genială, dacă ar fi fost numai duplicitar şi echivoc, formal mînuită, şi nu s-ar fi dat nas încornoraţilor s-o ieie în serios"...

"Chiar dacă ştia el foarte bine", îi spune instigarea impulsului din faţa lui care-i numai ochi şi urechi în chestiune, "că Purgatoriul nu poate cădea în plasa Firidei Genocizilor aşa cît ai zice peşte, fiind o problemă — şi încă una mare! — de căzut chiar şi în laba Infernului, şi-a urmat ideia. Aşa încît, depăşind măsura, faptul că Scaraoschi îi submina acum puterea Tălpii Iadului, nu i-a mai plăcut acestuia nicicum. Şi asta, fiindcă voia el însuşi, Scaraoschi, să fie şeful Lumii a Treia, a Purgatoriului. Asta pe de o parte; pe de alta, Talpa Iadului voia, ca şi pînă acum, toate firidele să nu sufle nici un cîrc. Necum să şi-o mai ia în cap — cum vedea că vrea să facă cel din Firida Genocizilor de o bună bucată de vreme încoace, rupînd con-

tractul făcut între ei la început, ca totul să se rezume doar la trăncăneală şi la nimica altceva în plus...

Luînd la cunoştinţă cum se înfoaie osânditul de aici cînd aude aşa ceva, fără să se sinchisească prea mult de gest (căci, de!, ca instigator al impulsului său îl cunoştea el bine din toate reîncarnările avute în care sălăşluise ca într-o vizuină neschimbată niciodată), Ucigă-l-toaca continuă relatarea... "Aşa s-a făcut că Scaraoschi, crezînd c-a venit timpul să treacă de la simple vorbe goale la fapte concrete, a început să pună în mase şi s-agite de-adevăratelea ideiea revoluţiei. (Adică, de fapt, a contrarevoluţiei, dacă ne gîndim că era antitradiţională, dar numită aşa să-l ia Talpa Iadului de dogmatic). Trăgîndu-i tot mai insistent cu independenţa, autonomia, coexistenţa paşnică şi libertăţile de tot felul (care, cine nu ştie asta? atrag, fascinează, înflăcărează), a început să aibă tot mai mulţi adepţi — aceştia pe faţă declarîndu-se alăturea de el"...

"Cum aici este doar o firidă de infern şi nu Infernul tot; cum centrul de putere era Talpa Iadului, care îşi avea în toate firidele "ascunşii" săi, ce înregistrau orişice mişcare şi se puteau deda în orişice clipă la represalii; cum confruntarea pe faţă nu era nicidecum de recomandat; cum de dat o luptă între dogmatici şi contrarevoluţionari (care îşi ziceau revoluţionari radicali, ca să sune a fi pe linie şi alăturea de Talpa Iadului), nu putea fi vorba; s-a şi ajuns la confruntări. (Numai ideologice deocamdată!) Aşa încît", spune Ucigă-l-toaca, "focul s-a aprins deja pe jumătate. Ce vrei?", spune el cu un ton firesc, "aici, în Infern, orişice ideie prinde, din cauză că teama încornoraţilor aici este mult prea mică faţă de cît ar putea fi ea oriunde altundeva. Căci mai rău de cum este acum aici, în Infern, nu poate fi nicăieri altundeva, şi orişice i s-ar fi întîmplat cuiva în dandanaua asta, ar fi fost cu mult mai puţin rău decît este — ştiut bine fiind faptul că de moarte nu poate fi vorba aici, noţiunea îşişi fiind necunoscută în Infern", îi spune Ucigă-l-toaca impulsului său, care priveşte cu spaimă cum vin doi încornoraţi înspre dînsul... Din intuire — desigur că din intuire! — şi-a dat osânditul seama că aceştia nu aveau să se plimbe prin faţa lui braţ la braţ ca doi îndrăgostiţi pe trotuar la lansarea serii, ci că chiar de fericirea lui, despre el va fi vorba în cele care aveau ca să urmeze, este prins deîndată de angoasă, dar n-are ce face. Şi nu s-a înşelat deloc — n-avea cum, din moment ce aici făptuitul şi cu chinul cuvenit fac o entitate în două ipostaze, ca şi chinuitul şi chinuitorul său. Aşa încît numai atunci cînd pîlpîind ca o flacără ce de abea acum se înzdrăveneşte prin acel ceva ce-l capătă şi o face să fie ceea ce este ea şi el revine la forma lui de mai înainte, instigatorul impulsului său îşi reia continuarea...

"Talpa Iadului ajunsese acuma în dilemă. Ce să facă? Să intervină cu forţa pe faţă?, era ideia lui — chiar dacă pîn-acum echivoc şi duplicitar lăsată să circule şi să se răspîndească. Să mai aştepte?, focul se aţîţa mereu şi cu cît ar fi intervenit mai tîrziu cu atît ar fi fost mai în defavoarea lui în situaţia creiată... Să nu mai spun cît ar fi pierdut el ca popularitate dincolo de zid, în Lumea a Treia, în Purgatoriu, ca şi în Lumea Intîia, în Paradis", îşi dă instigatorul cu părerea... "Lăsînd lucrurile să se învechească, situaţia ar fi dus la pierderea Secţiei Genocizilor şi, prin imitaţie, i-ar fi urmat după aceea cea a adulterinilor şi toate celelalte", îi spune Ucigă-l-toaca cuştii lui, ca cel mai autentic logician politic; în timp ce acesta îi soarbe fiecare cuvîntel cu un suspans în minte şi înfăţişare cum numai în filmele de groază americane de mai întîlneşti...

"Iată de ce Talpa Iadului s-a decis să intervină în lichidarea contrarevoluţiei — adică a revoluţiei radicale, cum a numit-o Scaraoschi în mod deghizat, ca să placă centrului de putere" — continuă el. "Cum însă Talpa Iadului e talpa iadului şi nu oricine, a decis ca această intervenţie să revină a fi ca un fel de ajutor dat revoluţionarilor radicali (adică contrarevoluţionarilor) să-şi îndeplinească ţelul. Prin asta el voia să lase ideologia Firidei Genocizilor ca un fel de simplă trăncăneală, cum a fost şi pîn-acum, neatingîndu-se de ea, cîştigînd de aici, printr-o, ..."neintervenţie" ce se poate cîştiga; şi, în plus, mai cîştigînd şi de la... "ajutorul" dat în lichidarea "conservatorilor", "dogmaticilor", spune Ucigă-l-toaca... Privindu-o mai bine pe cuşca lui de totdeauna, el nu poate să nu-o vadă pe aceasta cum jubilează la auzul acestei tactici şi strategii extrem de complicate, folosită de Talpa Iadului, care-l încîntă şi nu alta — exacerbarea impulsului şi cele ştiute că urmează drept corecţie a lui aici venind singure şi de la sine. Şi asta, parcă de la sine curgînd din acea lege nescrisă nicăieri, dar prezentă pretutindeni şi de totdeauna în Infern, ca impulsului reactivat întocmai ca în timpul făptuirii din lumea încarnată să-i urmeze deîndată corectarea ca pedeapsă. Căci foc şi smoală, fum de pucioasă şi gaze sufocante vezi aici pretutindeni — pentru fiecare fiind altă pedeapsă, dar mai cu seamă altfel simţită în sine însuşi...

Atunci cînd îl vede integrat în sine însuşi, instigatorul impulsului său reia relatarea... "Viclean, şiret şi duplicitar, cum a fost de totdeauna, ca să-şi atingă scopul, Talpa Iadului a ales ideia... "subvenţionării revoluţiei". (Adică a lichidării contrarevoluţiei, că de aşa ceva era vorba acum). Ca să poată face aşa ceva, Tartorul Infernului a apelat la tehnica Infernului bine cunoscută de mai înainte şi folosită foarte des: a lansat în Secţia de Genocizi mii de urecheaţi de ai lui, bine instruiţi în desinformare, în organizarea de sabotaje şi în operaţii de comando, împînzind cu ei firida toată, ştiut fiind bine", zice Ucigă-l-toaca, preocupat, "faptul că noi toţi încornoraţii sîntem cam la fel — de nu chiar identici —, doar la ceea ce ne poate duce capul sîntem diferiţi"...

Auzind ceea ce aude, osânditul se saltă din tocurile ciubotelor, scoate pieptul înainte, îşi netezeşte mustaţa ca la un sfîrşit de situaţie deja pusă la cale, dar şi bine reuşită în închipuirea sa şi lasă să-i scape: "Buni băieţi!... Aşa mai zic şi eu organizare de răspuns la situaţiile creiate"... Dar cînd chiar impulsul îşi atinge apogeul lui în desvoltare, vine şi ceea ce ştim că vine din acea lege de bază a Infernului aplicată aici în corectare din eternitate şi pînă în eternitate, încît pentru ochii mei dispare. Or, asta, după cîte le-am văzut a se

petrece pîn-acum, înseamnă o mare şi grea suferinţă pentru osîndit, pe care numai el şi-o ştie...

"Aşa încît", continuă Ucigă-l-toaca să-i depene informaţii deîndată ce-l vede pe osândit că-i apt pentru asta, "ca să nu fie descoperiţi de Scaraoschi, toţi "ascunşii" infiltraţi de Talpa Iadului printre propagandiştii Secţiei de Genocizi au devenit agitatori mai mari şi mai fervenţi decît băştinaşii — ei înşişi militînd pentru contrarevoluţie (adică revoluţie, cum îi zicea deghizat Scaraoschi), dar subminînd-o pe dindos", zice el, chiar mai înainte de a termina ultimul cuvînt intrînd în vizuină, ca încornoraţii veniţi pe neaşteptate să facă ceea au ei de făcut cu penitentul de aici...

"Se ştie doar de cîteva acte de felul ăsta", îşi aminteşte Ucigă-l-toaca după ce iese repede afară ca un dulău după ce şi-a făcut sejurul destul în cuşcă.:: "Acte care deşi au fost făcute de ei înşişi, de agenţii Tălpii Iadului, tot ei înşişi le-au denunţat, ca să se remarce în ochii lui Scaraoschi şi să aibă încredere în ei şi mai mare, ca să poată face şi mai mult rău aici şi mai grele fapte, ca nişte contrarevoluţionari ce se dădeau ei a fi acum, acuzîndu-i pe dogmatici de asta şi punîndu-se chiar ei martori c-au văzut cu ochii lor aceasta. Cît despre ticluire şi contrafacere", zice instigatorul impulsului, "nu trebuie să te îndoieşti prea mult, că doar sîntem în Infern", îi spune el, în timp ce osânditului îi rîde şăgalnic mustaţa, ştiind el ceea ce ştie...

"Ceea ce rămîne de spus oricum, este faptul că toate actele de sabotaj cu mînă armată şi minată au fost măsluite chiar de Scaraoschi şi n-au fost date publicităţii ca atare, spunîndu-se ce au fost ele în fapt, ci au fost etichetate ca accidente de muncă, înhăţînd la întîmplare încornoraţi de prin apropiere şi judecîndu-i fals, acuzîndu-i de neglijentă în serviciu, de incapacitate, de fapte de care nici nu auzise şi pedepsindu-i exemplar — ca să dea crezare versiunilor oficiale şi să nu se facă zarvă şi panică în firidă. Căci, a spune acuma adevărul, ar fi însemnat să bage groază în urecheaţi, toată Firida Genocizilor aşteptîndu-se să fie ocupată de centrul de putere şi să-l provoace direct pe Talpa Iadului, forţîndu-l să intervină cu trupele pe faţă. Or, asta nu era nicicum de recomandat, ştiind el bine, Scaraoschi, cum poate fi etichetată contrarevoluţia lui de centrul de putere şi cam ce i s-ar fi cuvenit lui pentru asta", zice Ucigă-l-toaca uitîndu-se la penitentul din faţa lui. Acesta însă îl priveşte chiorîş, conspirativ, cu ochii bine fixaţi pe el, ştergîndu-şi mustaţa — de data asta chiar ca simplu gest, căci parcă nici n-ar fi atins-o, atîta de uşor a tras în dreapta şi în stînga. Instigatorul său însă nu se sinchiseşte de priviri şi-şi deapănă amintiri pe mai departe...

"De către toţi din Firida Genocizilor se ştie cum a sărit în aer prin dinamita pusă de agenţii Tălpii Iadului depozitul de pucioasă. O explozie care a eterificat mii şi mii de încornoraţi din creşele şi din căminele apropiate, numai în cîteva clipe fiind deja pulverizate. (Cine ştie cînd, unde şi dacă se vor mai reconstitui ei, sărmanii, ca duhuri rele, dar mai ales în ce fel!", îşi dă cu îndoiala Ucigă-l-toaca). De asemenea, că multe cuptoare au sărit în aer cu toate umbrele aflate în

caznă. Incît îţi era mai mare mila să le vezi pe bietele umbre obişnuite cu chinurile şi caznele aici (ele, sărmanele, ştiind o socoteală, avînd un plan în chin), cum se fîţîiau de colo-colo fără rost, rămase stinghere deocamdată. Ce vrei?", spune convins de părerea lui duhul răului, "dacă-i stabilită odată o ordine din veşnicie şi umbrele se învaţă cu ea, devine o adevărată tragedie greu de suportat de ele întreruperea în chin, în suferinţă", zice Ucigă-l-toaca, care parcă vede aici o gravă abatere chiar de la principiile guvernînd Infernul...

"Se zice că însuşi Scaraoschi ar fi vizitat locurile cu pricina şi ar fi plîns amarnic atunci cînd a văzut dezastrul. Ştia el foarte bine a cui mînă este, dar a da în vileag aceasta, ar fi însemnat să-l faci pe Talpa Iadului să intervină de la centru cu mînă armată, să lichideze Firida Genocizilor — chiar cu atîta independenţă şi autonomie cît o mai are — şi să instaureze aici teroarea, totul pe plan intern şi extern din ceea ce s-a realizat pînă acum fiind pierdut definitiv"...

"Făcînd-o pe prostul, Scaraoschi a preferat duplicitatea, declarînd actele de sabotaj ca fiind accidente de muncă produse printr-o incompetenţă în mînuirea instrumentelor de lucru şi tortură, incapacităţii în serviciu, pedepsindu-le la nivelul firidei. Aşa, de pildă, s-a aflat că multe haznale au fost găurite, li s-a dat cep, fără ca lucrătorii de la ele să ştie de asta. Aşa încît, bietele umbre aruncate în ele pentru cazne au rămas aşezate pe fund ca la un fel de plajă, fiind mereu-mereu în aşteptare. De asemenea, se ştie că au explodat cazanele cu smoală şi răşină, care, după explozie, au incendiat locul făcînd să se perpelească pînă şi bietele umbre cărora nu li se cuvenea supliciul ăsta — din toată dandanaua asta ieşind o adevărată debandadă, cu multe proteste, care în mod firesc se nasc din asta. Şi multe-multe altele", zice el "din moment ce sabotorii lăsaţi aici aveau un plan bine pus la punct în desorganizarea puterii şi a ordinei autonome planificate..."

"Deşi", îşi dă cu părerea Ucigă-l-toaca, "oricum, cu toată tendinţa asta de a se acoperi actele teroriste, confruntarea Firidei Genocizilor cu centrul de putere a rămas tot confruntare şi pe mai departe şi ideologia axată pe independenţă, autonomie şi coexistenţă paşnică tot ceea ce au fost ele mai înainte, încît urecheaţii strecuraţi cu sarcini speciale aici, ca şi Talpa Iadului însuşi, nu ştiau ce să mai creadă", îi relatează instigatorul impulsului din cel osândit aici, — ce arată ca dus pe gînduri, de parcă chiar el ar fi fost angajat în dilema asta...

"Să nu mai spun", adaugă el, "că revoluţionari şi contrarevoluţionari, dogmatici şi reformişti, conservatori şi progresişti, moderaţi şi radicali, văzînd ceea ce puteau vedea, nu ştiau ce atitudine să ia, ce ideie să mai susţină şi de ce parte să treacă în fapt cu activitatea, din moment ce una vedeau ei în spus, alta în realitatea de toate zilele. In fiecare încornorat erau acu cel puţin două idei contradictorii — pe amîndouă ei susţinîndu-le acum tot cu atîta fervoare şi devotament, atît în zis cît în făcut"... "Mă rog", zice el "obedienţă ca în Infern", în timp ce osânditul jubilează. Dar asta doar pentru clipe numai, căci din acea spusă lege, cuventul îi şi soseşte. Cînd umbra i se reface, Ucigă-l-toaca iese şi-şi reia povestirea...

"Aşa s-a făcut că dîndu-şi seama Talpa Iadului că situaţia din Firida Genocizilor poate dura aşa la infinit — căci şi Scaraoschi şi oricare încornorat de aici poate zice una şi face cu totul altceva, tot fîlfîind-o şi tot gîlgîind-o din punct de vedere politic la infinit (dat fiind faptul că numai pe cel unitar în sine însuşi incertitudinea îl supără şi n-o poate suporta, pe cînd încornoratului îi face o plăcere mare, din moment ce-i face jocul), Talpa Iadului s-a decis să intervină cu putere de la centru în Firida Genocizilor. Asta a fost situaţia atunci", îi spune Ucigă-l-toaca vizuinii sale, pe care o contemplă doar în faza ei de expansiune, în care impulsul pare că-i la fel ca şi atunci cînd în timpul încarnării sale pe Pămînt a avut situaţii de natura asta. Căci, cît despre faza ceialaltă, în care corecţia făcută osânditului de aici trebuia să aibă în ea de multe-multe ori mai multă represiune, pedeapsă — pentru ca nu numai să-i aducă impulsul la nivelul unei umbre evoluate, ci trebuind să i-l stingă complet dacă se poate — n-avea cum s-asiste el, asta fiind ceva ce se petrece în intimitatea umbrei celui osîndit. Oricum, cînd iese afară şi cînd îl vede pe osândit în forma aptă de a-l asculta în continuare, instigarea lui îi şi dă drumul mai departe...

Lăsînd mai întîi încoronaţii să plece în treaba lor după cele făcute, el îşi reia istorisirea: "...De aceea, alegîndu-şi intervenţioniştii de ai lui din echipele de comando în aşa fel ca să fie absolut identici cu luptătorii lui Scaraoschi, făcînd un corp expediţionar, el i-a strecurat unul cîte unul printre ai lui Scaraoschi. Cum vorbeau perfect de bine limba firidei, odată aflaţi în mijlocul luptătorilor au strigat: "Apăraţi revoluţia!" (adică, de fapt, contrarevoluţia). "Luptaţi! Luptaţi!! nu vă lăsaţi!!!, că armata de elită a lui Scaraoschi ce stă în apropiere ne vine în ajutor" — ei făcînd jocul de aşa manieră de parcă chiar ar fi fost luptători din Firida Genocizilor. Şi încă dintre cei mai înfocaţi! Aşa încît, luptătorii lui Scaraoschi i-a primit cu dragă inimă, fiind siguri că sînt dintre ai lor. Şi încă dintre cei mai devotaţi!"...

"Odată ajunşi lîngă ei, fraternizînd, "băieţii" din comandourile Tălpii Iadului s-au purtat cu luptătorii lui Scaraoschi ca şi cu cei mai buni camarazi de arme într-o bătălie cîştigată. N-au lipsit nici scenele de adîncă afecţiune şi dragoste camaraderască (satanice, bineînţeles); căci făcîndu-se că-i sărută apăsat, îmbrăţişîndu-i, i-au înjunghiat pe la spate, ei făcîndu-se că plîng atunci cînd îi vedeau că se ofilesc de pe picioare şi li se lasă moi în braţe, apoi cad jos — de parcă alţii ar fi împlîntat pumnalul pe la spate în ei şi nu chiar ei înşişi. Făcînd trebuşoara asta atîta de perfect îndeplinită, "ascunşii" Tălpii Iadului se uitau acu miraţi în jur, alteori în depărtare, chipurile, după acel care l-a ucis pe acel avut în braţele sale, spunînd că după ce făcut asta, el ar fi luat-o la fugă. Toţi asasinii de aici se făceau că varsă lacrimi amare de durere acum, ei făcîndu-se că le dă primul ajutor, indignaţi de monstruoasa crimă comisă cu sînge rece şi la lumina zilei. Ba, ce să mai spun", relatează Ucigă-l-toaca, "acolo unde

lovitura de pumnal nu fusese prea adîncă, simulînd că le dă primul ajutor, ei le mai căscau acuma rana — de parcă partea sănătoasă se cerea a fi acoperită cu cea bolnavă şi nu partea bolnavă cu cea sănătoasă —, toţi susţinînd că luptă acum din răsputeri ca să-i panseze, să-i salveze pe cei grav răniţi. Aşa s-a făcut că deşi le căsca mereu rana cu mîna dreaptă sau le-o adîncea mişcînd pumnalul deja împlîntat în ea, ca să-şi arate mila şi compasiunea faţă de rănit, să-şi acopere crima, cu mîna stîngă îi mîngîia pe faţă. Altădată, înfingînd şi clătinînd pumnalul şi mai adînc în spate, strigau din răsputeri după ajutor. Desigur, făceau asta să creieze o panică şi o derută şi mai mare decît aceea care a fost, strigînd băştinaşilor căscaţi din Firida Genocizilor, care nu înţelegeau ce se petrece aici, dar căutau cu ochii puşi în zare: "Pe-acolo, pe-acolo, a luat-o!"...

Inregistrînd jubilarea cuştii lui de totdeauna, căruia îi rîde acu mustaţa cînd aude de aşa o stratagemă — atitudine pe care o cunoştea el bine, că doar de aceea este cine este —, Ucigă-l-toaca îi continuă: "In final, cînd nimeni nu mai lupta cu cineva, încăierarea luînd sfîrşit, tot ei, cei veniţi din partea Tălpii Iadului, dîndu-se a fi învingătorii din firidă, au strigat cît au putut de tare: "Contrarevoluţia a învins! I-am lichidat pe dogmatici şi pe conservatori! Trăiască în eternitate contrarevoluţia!" (Cam cum ar fi zis Scararaoschi dacă trucul cu revoluţia radicală i-ar fi reuşit în final). Ba, ce să mai spun", se destăinuie Ucigă-l-toaca, "l-au forţat şi pe Scaraoschi ca să strige. Şi a strigat şi el: "Am învins! Acum victoria este a noastră!", a spus el străduindu-se să pară bucuros, conform celor ieşite pe gură"...

"Deşi, strigînd lozinca, le-a făcut de petrecanie contrarevoluţionarlor care mai rămăsese neînjunghiaţi, "Frăţie între firide!", a mai strigat el... "Avem acum asigurat un viitor strălucit coexistenţei paşnice a Infernului cu Purgatoriul şi cu Paradisul", a mai strigat el frenetic, ca pentru cei rămaşi în viaţă să-l audă. "Jos cu trecutul întunecat, cu împilarea, cu izolarea şi cu lipsa de progres!". "Trăiască ideile contrarevoluţionare şi colaborarea între firide, cît şi cu cei de dincolo de zid", a strigat acum chiar Scaraoschi însuşi", spune Ucigă-l-toaca privindu-şi cuşca sa cum jubilează, de parcă şi-ar fi adus el bine aminte de ceva petrecut în ultima încarnare a lui pe pămînt. Deşi acest lucru este cu desăvîrşire exclus, din moment ce-şi făcuse sejurul pe Jilţul Uitării, pe care poposeşte orişice umbră cînd vine aici sau cînd pleacă de aici dincolo, în lumina încarnată. Nici urmă de îndoială că-i vorba aici doar de o reactivare a impulsului din fire ce stă în dosul făptuirii şi de nimica altceva. Aşa încît, Ucigă-l-toaca, singurul care-l ştie atît de bine, asistă doar la expansiune. Căci, cît despre cele cuvenite din partea Infernului să-l corecteze, n-avea cum s-asiste, el dispărînd ca o nălucă ceva mai înainte...

"Aşa încît, acum, acestor bieţi urecheaţi şi încornoraţi — întrucît una auzeau cu urechile, alta vedeau cu ochii ca realitate — nu le-a mai rămas decît o singură soluţie raţională pentru a pune de

acord aceste discordanţe existente în mintea lor şi anume; aceea de a se crede fiecare a nu mai fi în toate minţile. Ca şi toţi ceilalţi dealtfel! Aşa că fiecăruia, pentru a se pune de acord cu sine însuşi, înainte de a face cîte ceva, nu-i mai rămînea decît să se lase în voia soartei, s-aştepte timpul cînd îşi va veni în fire, cînd va fi iarăşi sănătos la minte — putînd judeca din nou lumea dinafară după realităţi pe care mintea lui le va putea pricepe"...

"Ei, şi asta", spune Ucigă-l-toaca privindu-şi vizuina cum freamătă din ciubote şi cum jubilează de satisfacţie, de parcă ar fi acum direct angajat în chestiune, "asta i-a căzut cum nu se poate mai bine Tălpii Iadului în ceea ce urmărea el de totdeauna. Ca să nu mai spun", mai adaugă el, "că pîn-la urmă i-a căzut bine şi lui Scaraoschi, din moment ce acum nu mai avea ce face şi în loc să fie lichidat pentru trădare, devenise un fel de împărat în Firida Genocizilor — dar prizonier şi rob în acelaşi timp, manevrat de Talpa Iadului aşa cum el o şi dorea. Desigur, un rob de un anume gen. Aşa s-a făcut că acum nimeni n-a mai ştiut aici în firidă care sînt dogmaticii şi care sînt revoluţionarii, cine a pierdut lupta şi cine a învins, care linie este oficial aleasă şi care este condamnată. Aşa, încît, fiecare încornorat, contrariat în sine, acuzat de sine că nu-i în toate minţile, a căutat să se verifice acum la minte cu cel de lîngă el. Drept care, la acea cumplită nedumerire s-a adăugat o formă de paralizie generală a activităţii politice, la o inactivitate generală şi la o aşteptare a tuturor să vadă ce le va mai aduce soarta mîine", zice el, dispărînd ca o nălucă în cuşca lui, întocmai ca un guşter care aude filfîit de aripi de bufniţă în zbor prin apropiere chiar de el...

"De ce nu se lucrează aici?! Cine a îngăduit răgazul?!", spune Satan-şeful descoperit a fi aici de un nor de fum maro-murdar de pucioasă şi de smoală, în care plutesc speriate umbrele aflate în chin întocmai ca frunzele căzute jos toamna tîrziu, dar luate în sus de un vîrtej şi împrăştiate peste tot, făcînd acum mai clar de văzut pentru cîteva clipe haznale şi cuptoare, instrumente de tortură de tot felul şi încornoraţii ce le mînuiesc pe o distanţă ca nicăieri mai mare în Infern... "Ba se lucrează, Intunecimea Voastră! Şi încă deosebit de intens! Nici o clipă n-a fost întrerupt chinul", spune el... Şi într-adevăr, el spune adevărul, căci dacă pentru simţuri, pentru lumea încarnată, evenimentele nu pot fi concepute decît în consecuţia timpului curgînd în ritmuri, nu acelaşi lucru este însă şi pentru minte, pentru conştiinţă, pentru umbre. Căci, fie că-şi duc aici osînda, fie că-şi iau răsplata dincolo, în Paradis totul se petrece numai în ele înşile ca evenimente şi simţitul se realizează înafara timpului fizic, care doar de stăpîneşte lumea de dincolo, din partea încarnată, vie...

Şi are dreptate, căci atunci cînd eu privesc în jos, numai că şi văd umbra penitentului de aici înconjurată de încornoraţi cum se chirceşte, pîlpîie, se îndoaie, se măreşte, iar se micşorează, apoi se zdrenţuieşte de la sine, se frămîntă şi se fragmentează, se perpeleşte,

dispare şi reface iar la loc — ca destrămarea să revină iarăşi. "O, Doamne, ce îngrozitoare chinuri vor fi avînd sărmanele umbre", îmi zic eu acum, privind prin spaţiotemporoscop aici, lăsîndu-mi intuirea să lucreze numai în direcţia aceasta. Cît despre care anume şi în ce formă sînt simţite ele, numai umbra înşişi poate să o ştie. Căci cine altcineva ar putea şti, dar mai cu seamă avea simţitul chinului aşa cum este el decît umbra înşişi, în care făptuitorul stă alături de pedeapsa cuvenită sau aceasta alăturea de el?...

Atunci cînd umbra osînditului supus la caznă capătă contur ca mai înainte şi, poate, stabilitate — asta numai pentru ochii minţii mele care o percep putînd fi adevărat, dar în mod sigur nu şi pentru ea înşişi, pentru sinele ei —, ieşit din unitate în dedublare, instigatorul impulsului celui chinuit aici îşi reia destăinuirea... "La situaţia aceasta ajungîndu-se acum, Talpa Iadului nu mai avea nici un interes să-l mai dea jos pe Scaraoschi. Ba chiar ar fi pierdut totul de ar fi făcut-o, venind în conflict cu toate firidele, mai cu seamă cu acea a genocizilor, pierzînd, de asemenea, şi faţă de Purgatoriu şi faţă de Paradis, fiindcă din asta ar fi reieşit a fi un tiran absolutist, care suprimă libertatea ideilor şi evoluţia, dîndu-şi arama pe faţă în subversiunea jucată faţă de firidă. Fiindcă, odată fiind descoperită asta, el însuşi ar fi abzis de la colaborarea reciproc avantajoasă pe care o stipula coexistenţa paşnică a Infernului cu Paradisul, cum obişnuiau sloganele să spună peste tot, de cînd ideia fusese lansată de la centrul de putere"...

"Pe cînd aşa, jucîndu-şi rolul ăsta duplicitar (rol luat acum mult mai în serios), reieşea c-a dat ajutor contrarevoluţiei, că evoluţia ideii a învins — şi că deci şi în Infern există evoluţie şi nu stagnare, că ideile se premenesc mereu-mereu şi de la autocraţie se merge mereu la democraţie. Şi asta, în ciuda faptului că totul a rămas la fel, — evoluţia, transformarea, ideile novatoare şi punerea lor în practică, rămîneau a fi numai în capul fiecărui încornorat de aici. Ba chiar şi aşa ceva bine-bine ascuns în străfundul minţii lui, să nu cumva să se trădeze purtătorul lor la alţii că le nutreşte, ştiind el foarte bine ce-l aşteaptă de la acei veghind la subteran ce-şi fac serviciul pe ascuns, denunţul, judecata, sentinţa şi executarea ei putîndu-se face chiar în somn. Şi asta în ciuda faptului că propaganda se făcea acum ca şi mai înainte — totul petrecîndu-se ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat —, fiindcă numai trăncăneala oficială era admisă, cea de la încornorat la încornorat fiind aspru pedepsită"...

"Aşa s-a făcut că Talpa Iadului l-a lăsat pe Scaraoschi la putere pe mai departe, să fie conducător de firidă, dar, pe dindos, fireşte, l-a obligat s-adopte idei inverse faţă de ceea ce se trăncăneşte. (Adică, de fapt, nu idei, ci fapte, ideia ca atare rămînînd pe mai departe ca o simplă trăncăneală, ca o simplă aiureală. O aiureală însă bine supravegheată a rămîne aiureală, nu cumva să se procedeze în consecinţă aşa cum se spune). Şi asta, pentru a da un fel de satisfacţie

gîndului, ideii, ştiindu-se foarte bine că stagnarea roade mintea pînă în stadiul cînd trece în impuls şi se pune în făptuire. Or, lăsînd ca doar ideiea să bîntuie mintea şi supraveghind îndeaproape ca nu cumva să se treacă şi la făptuire, astfel adoptat "evoluţiei", Infernul nu mai părea în ochii celor de dinafara lui a fi infern, cum a fost din veşnicie, ci cu totul altceva", zice Ucigă-l-toaca, în aprobarea deplină a cuştii lui ce-i stă în faţă, care-i aşa de satisfăcută, de parcă el ar fi făcut ceea ce se spune că s-a întîmplat aici. Fireşte, cu cele cuvenite ca chin şi ispăşire după asta...

"Ca să nu decepţioneze gloata, Scaraoschi însuşi a pus masele de urechiaţi să trîmbiţeze peste tot victoria contrarevoluţiei, să se salveze pe el însuşi şi pe Talpa Iadului ca ideologie de la denigrare şi de la lipsă de consecvenţă. Aşa s-a făcut că acum nimeni nu mai putea şti cine sînt revoluţionari şi cine contrarevoluţionari, sau cine sînt dogmatici şi cine reformiştii, cine fundamentalişti şi cine disidenţi, cine conservatori şi cine radicali. Ceea ce era clar însă pentru toată lumea, era faptul că a te manifesta de unul singur într-un fel sau altul, îţi expuneai pielea şi riscai deîndată lichidarea. Colectiv, era cu totul altceva. Rămînea deci de văzut cum va fi atunci cînd se vor fi limpezit lucrurile peste multă-multă vreme", spune reprezentantul Duhului Rău acu vizuinii lui de totdeauna, care-l ascultă de parcă n-ar fi ceva sau cineva de dinafara sa, ci de parcă doar gîndul i s-ar desfăşura aşa în minte — cum se şi petrec acu, dealtfel, în realitate lucrurile în esenţa lor...

"Aşa s-a făcut", zice Ucigă-l-toaca gînditor, "că impunîndu-şi autocenzura, fiecare încornorat a trecut la un fel de teroare contra lui însuşi, apoi de la autoteroare, la o teamă absolută şi la o supuşenie desăvîrşită. Dar, pe de altă parte, ca să nu se simtă absolut nimic pe plan extern, oficial se bătea monedă tot mereu pe colaborarea Infernului cu Paradisul. Deşi, săpîndu-se un tunel pe sub zidul despărţitor, de fiecare dată se lansau dincolo, în Paradis, dar mai cu seamă în Purgatoriu, urechiaţi instruiţi în operaţiile de comando, de desinformare, de agitaţie şi propagandă — totul bine chivernisit, planificat de la centru şi cu răbdare făcut. Şi asta, fiindcă Talpa Iadului era absolut convins că această metodă va aduce victoria Infernului asupra Paradisului. Căci, pe îngeri, zicea el, slabi de minte fiind, nu-i va duce capul la metodele noastre şi, creduli cum sînt, vor fi bucuroşi mai mult de colaborarea cu Infernul decît de duşmănie şi contrarietate. Ştia el bine Talpa Iadului că-s nişte căscaţi, nişte idealişti, nişte visători, nişte gogomani, total lipsiţi de simţul prevederii", îi spune categoric Ucigă-l-toaca cuştii lui, căreia îi rîde mustaţa a aprobare, de parcă n-ar avea deloc cunoaştere ce vine după asta drept corecţie făcută...

"Ba chiar", continuă instigatorul impulsului său, văzînd că-i place şi-i în vederile lui, "ca să nu bănuiască nimic cei din Paradis şi ca Infernul să le dovedească sinceritatea în colaborarea anunţată, fără

nici un pic de jenă în sine însuşi că se contrazice pe sine însuşi ca şef al Infernului ce este el, ca să aprindă şi mai mult minţile de acolo în colaborarea cu Infernul, ca să-şi facă lobi, cum se spune, Talpa Iadului a trecut la fapte şi mai viclene — de necrezut a fi din partea Infernului şi a se întîmpla de cînd Infernul e infern. El l-a invitat pe Sfîntul Petru să vină într-o vizită tovărăşească în Infern cu o echipă de specialişti şi de tehnicieni, să vadă cum şi pe ce bază s-ar putea pune colaborarea asta paşnică şi întrecere a Infernului cu Paradisul în ideologie şi în cele realizate... Mă rog", zice Ucigă-l-toaca, "tehnici infernale, că doar nu Paradisului îi poate făta mintea în chestii de subversiune şi modalitatea de a fi bine acoperite, date a fi ca acte prieteneşti pline de generozitate, ci Infernului", îşi dă el singur cu părerea şi dispare deîndată întocmai ca o fantomă cînd te freci la ochi s-o vezi mai bine...

Şi nu degeaba, ştia el ce ştia, ca duh al întunericului ce este el, căci deîndată caznele şi chinul ce bîntuie aici în valuri-valuri (care deşi sînt valuri sînt doar formele de suprafaţă a apei ce pare că se mişcă, în fond doar saltă în sus şi în jos, marcînd doar intensităţi deosebite pe acelaşi fond al suferinţei), se şi abat în locul cu pricina... "O, Doamne", îmi zic eu mie însumi, "că acum nici măcar nu mai pot vedea prin spaţiotemporoscop despre ce chinuri este vorba, căci un val de fum şi de funingine a acoperit tot locul — ba şi tot Infernul. Aşa încît, pentru clipe — ce o fi însemnînd aici o veşnicie — totul pare a fi imperiul întunerecului beznă. Deşi, cu intuirea îmi dau perfect de bine seama că-i greu de închipuit fie şi pentru mine, chiar de aş vedea cu ochii minţii ce chinuri pot fi, dar mai ales cum sînt ele simţite acum în realitatea conştiinţii fiecărei umbre de aici...

"Un dobitoc şi un neghiob de prima clasă!," reia instigatorul impulsului din cel de aici, cînd îmi reapar amîndoi faţă în faţă, întocmai cum ai privi un ocean de umbre, din care în telescop, în spot light — aşa cum se spune în cinematografie cînd cineva-i luat în obiectiv —, sînt acum numai doi protagonişti. "Ce colaborare?!, spune el înfuriat. "Ce coexistenţă paşnică?! Infernul e infern din eternitate şi pînă în eternitate şi Paradisul-paradis! Între ele nu poate fi niciodată vreo trăsătură de unire şi nici înţelegere, din moment ce au scopuri diferite, sînt realităţi cu totul diferite şi-s puse pe baze funcţionale şi doctrinare cu totul şi cu totul diferite", zice Ucigă-l-toaca scuipînd cît colo în dreapta lui pe lîngă cuşca lui ca pe lîngă o cuşcă împuţită în care ai stat, dar şi ţi-ai făcut nevoile tot timpul, de care eşti profund nemulţumit, dar ţii să n-o mai murdăreşti în plus — măcar acuma, conştient fiind c-o faci! —, fiindcă tot acolo ai de gînd să sălăşluieşti. Şi asta, tocmai fiindcă din legitate, din cele curgînd de sus, acolo ţi e locul să sălăşluieşti în veşnicie. (Deşi, oricum, supărarea-i supărare şi trebuie să ţi-o manifeşti cumva!)...

"Ce colaborare poate începea aici?!, se miră el, "căci de la bun început au şi ieşit la suprafaţă absurdităţile, contradictoriul şi

adversitatea dintre una şi cealaltă. Auzi!, voia colaborare?! Doar să adoptăm cîntecele şi osanalele lor, imnurile şi recviemele din Paradis la odele de proslăvire a lui Scaraoschi şi a Tălpii Iadului — care ar aduce mai mult rău decît dacă ar lipsi!"... La auzul celor de mai sus osînditul, care se pare că-i acum impuls plus altceva şi mai mult decît a fost mai înainte, se şterge apăsat pe mustaţă a un fel de ameninţare, de parcă i-ar spune instigatorului său acu: "Idiot ce eşti. Ai mare noroc că eşti unde eşti acum, că de te-ai afla pe mîna mea, aş şti eu ce să fac cu un neghiob ca tine! N-am eu mînă liberă acum şi nu pot s-o fac, că te-aş învăţa eu minte să propagi aşa idei lipsite de respect faţă de acel care îţi este conducător suprem de totdeauna!"... După asta, întunericul beznă acoperă locul de aici şi numai cu intuirea de mai pot pătrunde, ca formă de cunoaştere, asupra celor care se vor fi petrecînd aici... O, Doamne, şi măcar de aş putea pătrunde, căci de năvalnic ce mă invadează cunoaşteri şi simţiri, nu pot avea în mine decît doar terifiantul, care ar putea fi şi reprezenta doar o rezultantă a celor ce s-o fi petrecînd în fapt aici sub întunerecul acesta beznă. Şi, mă întreb şi eu pe mine însumi, cum de n-ar fi aşa, din moment ce chinul, suferinţa, e făcută pentru acel căruia i se adresează, e a lui şi de el este simţită, în felul lui propriu, nimeni putînd să o cunoască în esenţa ei, ci doar numai după formă — care nu spune absolut nimic...

"Cu toate ăstea", reia instigarea la rău a umbrei atunci cînd iar apare clar a fi protagonistul de seamă ales de spaţiotemporoscopul meu, "cu intenţie de a aplica sau nu cele proferate, sincer sau nu, cu toate că lumea toată cunoştea destul de bine contradictoriul dintre sisteme, s-au făcut planuri concrete de colaborare a Infernului cu Paradisul, care s-au şi dat publicităţii. Se spunea, de pildă, că Infernul va importa din Paradis discuri cu cîntece de leagăn, cu recvieme şi cu madrigale, să le pună în Infern în difuzoarele de pe aleile dintre cuptoare şi haznale în care se perpelesc şi chinuie întotdeauna umbre -umbre şi iar umbre, tot mereu-mereu aflate în cazne. Pe cînd ei, cei din Paradis, rămînea ca să studieze bine, (desigur, cu rol de documentare, istorică), cele date de noi ca uz de lozinci şi osanale aduse conducătorilor de firide, dar mai cu seamă Tălpii Iadului, pentru genialitatea lui de a face planuri cincinale privind chinurile celor ce sosesc aici de pe Pămînt, pentru organizarea conducerii centralizate, strict planificate, pentru modalitatea de distribuire a bunurilor în mod echitabil, de circulaţie a ideilor şi a încornoraţilor, de acordare a tuturor drepturilor omului, cît şi pentru grija de a-i băga la zdup pe acei care evadează din cadrul legii stabilite"...

"Mă rog", îşi dă el cu părerea, "privind în sinteză situaţia creată, Paradisul avea ce importa ca experienţă căpătată la care pe ei nu-i duce capul nicidecum. Căci aici e ordine, ca în Infern, totul planificat cu o aşa de mare chibzuinţă şi răbdare ca fiecare urechiat să treacă pe la zdup, pe la răcoare — pe la mandravela, cum se spune

în jargonul delicvenţilor — cel puţin de cîteva ori în viaţa lui, (dacă nu şi-o petrece toată acolo ca mai toţi!), mulţumindu-i Tălpii Iadului pentru masă şi casă, plus corecţie cum se cuvine pe tot restul vieţii sale", zice el...

"Tot în cadrul schimburilor culturale făcute pe chestia colaborării paşnice între cele două sisteme total contradictorii, Paradisul rămînea să ne dea nouă psalmi şi rugăciuni de seară, în schimbul tehnicei interogatoriilor, cu recunoaşterea completă a făptuirilor de care-i acuzat cineva, oferite de noi celor de acolo în modul cel mai generos posibil"...

Dispărînd pentru cîteva momente — cel puţin pentru ochii minţii mele de acum —, lăsînd ca un stol de umbre ţipînd cu disperare, ca ciorile smulse de un viscol de pe plopii pe care şedeau ele zgribulite, urmărite de tot atîţea încornoraţi cu instrumentele de tortură deja în labe — ba şi aplicate asupra lor —, după ce umbra osînditului se chirceşte şi se zdrenţuieşte de cîteva ori, totul se topeşte în beznă că nu mai poate fi văzut nimic. Cel puţin pentru mine — deşi este absolut sigur că realitatea suferinţei atinge culmi nebănuite pentru fiecare umbră de aici, totul fiind în sinele fiecăruia din ele şi nimica înafară... Cînd totul revine la cele foste ceva mai înainte, numai că şi recepţionez continuarea...

"Dar, dacă aici a fost o cît de cîtă înţelegere în cele cerute şi oferite, în schimb", continuă Ucigă-l-toaca, "în domeniul învăţămîntului şi educaţiei colaborarea a fost de la început respinsă de Paradis, căci Talpa Iadului voia ca Paradisul să trimită aici, la noi, numai îngeraşi noi născuţi, a căror aripioare sînt doar sub formă de mugure, încă nedesvoltate, ca să-i pună să sugă la drăcoaicele noastre, să-i educăm şi să-i instruim noi aşa cum se cuvine aici, pe cînd noi, susţinea el, trebuia ca să trimitem acolo, în Paradis, la ei, urecheaţii maturi, bine instruiţi în operaţii de comando, care, făcîndu-se c-ascultă predici de la heruvimii şi serafimi să se dedea la sabotaje. Să nu mai spunem nimic de tehnica desinformării, a zînzaniei şi a propagandei subversive, cu dichis făcută şi bine ţintită în efectul pe care-l aşteptăm noi de la ea", îi zice Ucigă-l-toaca celui din faţa lui, care-i primeşte atît de favorabil ştirea, de ai putea spune că parcă-parcă îşi aminteşte de ceva — deşi-i cu totul şi cu totul exclus aşa ceva, după toate celea pe care le cunoaştem a fi ca filtru pus între memoriile venind din lumea încarnată, cînd se trece în cea a umbrelor sau de aici în cealaltă, unde umbra trebuie să-şi ieie altă îmbrăcăminte decît a fost cea din reîncarnarea precedentă...

"La fel a fost respinsă (deşi nu înţeleg cum de i-a dus capul că noi facem aşa ceva doar ca să zicem că facem ceva şi nu din vreun interes adevărat de colaborare) propunerea de schimburi economice, ca nefiind realistă. Căci, îşi ziceau ei", îşi aminteşte Ucigă-l-toaca" acei din Paradis niciodată n-ar avea ce face cu pucioasa, cu smoala, cu răşina şi cu gazele toxice oferite larg de noi, iar smirna şi tămîia ofe-

rită de ei în schimb nouă ne-ar fi fost total nepotrivite aici, în Infern, neavenite pentru încornoraţii noştri, care n-o pot suporta deloc", îi spune el...

"Cît despre colaborarea tehnică, ce tehnică să importăm şi dăm în schimb?! Pe ce bază?!", se întreabă nedumerit duhul răului, schimonosindu-se după nedumerirea apărută acum în capul lui. "Ce tehnică să importăm noi, Infernul, de la ei, din Paradis, din moment ce noi avem nevoie de ustensile şi ateliere pentru chin, unelte de jupuiere şi sărare, de opărire şi cojire, de prăjire şi de dizolvare, de înţepare şi de încrustare, de sfîşiere şi de măcinare, de mînjire şi de înecare în împuţăciune, în general, de haznale şi cuptoare, care în nici un caz nu ne pot veni de la ei? Aşa ceva, chiar sub forma cea mai rudimentară este total necunoscută a fi la ei; iar ceea ce au ei nu ni se potriveşte nicidecum şi niciodată nouă, Infernul", îi spune el, ca cel mai desăvîrşit tehnician al comerţului exterior, care ştie dar şi cîntăreşte toate ca necesar, profit, vandabilitate, valoare de schimb, etc. ...

"Zău, chiar aşa", reia ideia el, "căci mă întreb şi eu cui îi foloseşte aici şi la ce bun ar fi de importat tehnica deosebit de avansată a construcţiei de chioşcuri din nestemate înbinate în fel şi chip, de grădini asortate cu fel de fel de pomi şi flori de toate nuanţele şi parfumurile, de alei şi locuri de agrement, de palate împodobite în fel şi chip cu pietre preţioase?! Cine apreciază aşa ceva aici, cînd stadiul cultural este acel pe care-l ştim, dar mai cu seamă cui îi trebuie aşa ceva sau are cît de cît răgaz să vadă sau să reflecte o clipă măcar la aşa ceva, cînd natura lucrului şi tot ceea ce se face aici este cu totul şi cu totul diferit faţă de ceea ce se face acolo?!"...

"Nimic!, dar absolut nimic de aici nu se potriveşte la ei acolo şi ceea ce-i la ei, acolo, nu se poate adapta măcar cît de cît la noi aici!! Chiar dacă finalitatea a ceea ce facem noi aici este oarecum identică în privinţa corectării umbrelor cu ceea ce se face acolo — noi să frînăm, inhibăm, împiedicăm impulsul făpturilor de rău, ca în reîncarnarea viitoare sufletul să fie pe o treaptă superioară în făptuirile de bine, să realizăm abţinerea de la săvîrşirea răului, ei să stimuleze impulsul de a face bine —, oricum ar fi, tehnologia cu care facem asta nu se potriveşte nicidecum. Aşa cum noi facem ceea ce facem prin aplicarea de pedeapsă, ei o fac prin răsplata pentru binele făcut, ca umbra să fie stimulată s-o facă şi mai bine în reîncarnarea viitoare. Deci, nu văd nici cea mai firavă colaborare tehnică în privinţa asta între Infern şi Paradis", spune Ucigă-l-toaca revoltat chiar şi numai de ideia lansată — chiar dacă era lansată ea ca o simplă metodă de diversiune...

In timp ce instigatorul impulsului acelui osîndit aici dispare ca înghiţit de întunericul de aici, odată cu ultima silabă spusă, şi acesta din urmă încă mai meditează la cele auzite, ca de sub el, sărind direct în faţa lui, mîndru de sine, cu botul pus în sus, parcă la zenit,

şi coarnele mult date pe spate, cu vîrful cozii atîrnate de laba stîngă, apare Satan-şeful, însărcinat cu supravegherea de cazne, care se răsteşte în mod cumplit:... "De ce nu se lucrează aici? De ce se stă aici? Cine şi-a încuviinţat aici răgazul???!, zice el înfuriat, răsucindu-şi ochii în orbite întocmai ca pe nişte titireze, ca cineva înfuriat că pierde tot mereu la joc, crezînd că-i din cauza aceasta.

"Ba chiar că se lucrează Intunecimea Voastră! şi încă foarte intens"!, spun doi încornoraţi, apăruţi şi ei (cel puţin pentru mine, acel care-i privesc de aici prin spaţiotemporoscop) ca plăsmuiţi de întunericul ce s-ar fi condensat aici mai mult, dîndu-le forma pe care o au acum. "Ii servim desertul umbrei, preparat după tehnica recent achiziţionată de colaborare a Intunerecului cu Lumina", zice unul. In timp ce celălalt, înşfăcîndu-l pe osîndit, cît ai zice peşte i-a şi dat capul pe spate. Frîngîndu-l de şale, după ce i-a deschis larg gura şi i-au pus un căluş în ea, celălalt de lîngă el, însărcinat şi el cu chinul, cu aplicările de cazne, se grăbeşte acum de zor să-i toarne osânditului pe gît bile de rulmenţi înroşite în cuptor... "Aşa ne-am asimilat noua tehnică în chin după colaborarea Infernului cu Paradisul", zice el. Deşi încornoratul spune ceea ce spune total neconvins că tehnica asta aplicată de el ar fi venit de la proiectele oferite de Paradis după colaborarea de care se tot vorbeşte aici. Ştiind el bine că oficial e bine întreţinută şi răsplătită trăncăneala coexistenţei paşnice a Infernului cu Paradisul, — peste tot în ultima vreme făcîndu-se uz de ea cu rost şi fără rost —, găseşte şi el ca fiind momentul să i-o deie ca răspuns lui Satan-şeful chiar acu, la repezeală"...

După ce osînditul îşi revine din supliciu, i se deapănă în cunoaştere cele întîmplate mai departe... "Aşa încît, acum orişice încornorat din firidă îşi face treaba executînd ceea ce i se ordonă şi aşa cum i se spune de către orişicine din jurul său — din moment ce nimeni nu mai ştie ce să mai creadă despre linia oficială, dacă pe asta să se bizuie sau pe aceea de la subteran. Acum chiar clipele de răgaz acordate umbrelor chinuite, puse la mari cazne, pot fi socotite a fi atitudine contrarevoluţionară, pe faţă manifestată şi pedepsită ca atare", îl face el să ştie pe osânditul din faţa lui...

"In felul ăsta, s-a ajuns ca Talpa Iadului, chiar lăsîndu-l la putere pe Scaraoschi, să aibă acum asigurată deplina supunere a tuturor, de jos şi pînă sus, de la haznagii şi pîn-la tronul conducătorului de firidă. Căci acum, haznagii şi fochiştii, ca şi şefii de firide, sînt tot una în supunere, care e desăvîrşită acum pentru toată lumea. Şi asta, fiindcă nimeni nu poate şti (din moment ce se umblă cu ipocritisme) care-i linia oficială; şi pentru că fiecare este suspectat de celălalt şi nimeni n-are încredere nici chiar în cel mai apropiat încornorat de lîngă el. In fiecare sălăşluieşte acum şi provocatorul şi informatorul şi denunţătorul aceluia din jurul său — uneori şi executorul de pedeapsă făcută chiar acolo, pe loc, substituindu-l pe Scaraoschi sau pe Talpa Iadului în persoană...

"Niște haznagii", se revoltă Ucigă-l-toaca. "Cu toții niște rahați și nimica altceva! Niște nimenea în cale!!! Ce tot umblă ei cu independența și autonomia, cu evoluția și cu revoluția aici, în Infern, cu progresul, cu stupida colaborare a Infernului cu Paradisul?!", spune scuipînd departe Ucigă-l-toaca. "Intre Infern și Paradis n-a fost, nu este și nici nu poate fi vreodată trăsătură de unire! Infernul a fost de totdeauna unitar, monolit în ideologie din eternitate și așa va fi pînă în eternitate, tot timpul consecvent în ceea ce face și întreprinde în cazne!", zice el supărat...

"Aici nu încape ideologie de dreapta sau de stînga, căci Infernul e infern! Fiindcă de o iei la dreapta din ideologia lui de totdeauna, dai într-o hazna; de o iei la stînga, dai tot într-o hazna, căci el n-are aripi de dreapta și de stînga ca ideologiile liberale!", zice el. "Ba, și mai rău decît atît, nu într-o hazna poți da, ci poți cădea într-un cuptor sau în camera de jupuire și sărare!", zice Ucigă-l-toaca. Și cum de n-ar avea dreptate, căci ca principiu al răului ce este el, cunoaște foarte bine problema pe care stă ca rău, pe care o reprezintă el în cel din fața lui — așa cum alții o reprezintă pentru fiecare umbră aflată aici în Infern, dar mai cu seamă în Firida Genocizilor de aici... "Infernul e infern, și cu asta basta!" cochide Ucigă-l-toaca în final drept concluzie trasă...

La cele auzite atît de categoric spuse osânditului, printre osânditorii, acestuia îi surîde mustața și se înviorează. Îi place nespus de mult sublinierea liniei de monolit, intransigența față de fracțiune și repulsia față de pluralism. Cu satisfacția obișnuită pe care mai întotdeauna și-o exteriorizează prin gest cu rost și fără rost făcut, el își șterge mustața în prelungire, netezind în dreapta și în stînga — de data asta ca un fel de mîngîiere... "Așa-așa!", parcă își zice el. "Acum îmi place cum vorbești, de parcă chiar ai fi colaboratorul meu cel mai apropiat"... lasă el de înțeles pentru instigatorul impulsului său de văzut acuma înafara sa...

In timp ce penitentul de aici e ocupat cu răspunsul de mai sus, de el s-apropie un drăcușor pipernicit, slab, palid, necăjit și pricăjit, parcă nespus de chinuit în desvoltarea lui pîn-la maturare — ai putea spune crescut în toate lipsurile posibile, în carențe de tot felul, după felul cum arată. După aspect, pare a fi după o convalescență lungă-lungă. El ține în labe o furcă de două ori mai înaltă decît el, cu care s-apropie pe la spate de dînsul și caută să i-o înfigă osânditului din fața lui neapărat cu coarnele bine-bine ascuțite chiar în văgăuna dintre cele două rotunjimi de aici, de pe dindos...

Insă, de abea de îl atinge — încornoratul proptindu-se cu furca în văgăuna osânditului să i-o înfingă mai cu spor acolo unde ținea el s-o facă neapărat — și numai că-l și văd căzînd grămadă jos cu furca peste el. Ba, ce să mai spun că chiar osânditul, de la bun început, văzîndu-l atît de pricăjit, de neputincios în a-și face serviciul așa cum trebuie făcut, simțindu-se gîdilat supărător în apropierea

văgăunii dintre cele două rotunjimi din dos și de pe jos — de parcă nu cornul furcii ar fi fost acolo, ci de parcă un bondar i-ar fi bîzîit prin apropiere să i se așeze în regiunea asta —, pune mîna pe furcă și o dă într-o parte. El se apără de ea ca de musafirul nepoftit de care spun; musafir care, atras de tentațiile regiunii ar fi vrut să i se așeze chiar aici — așa cum au insectele obiceiul să o facă în regiunea cu pricina... Osânditul s-a apărat de înțepătură întocmai ca de ceva pus acolo ca din joacă, contravenind astfel legilor Infernului care interzic orișice fel de opoziție la caznă — chiar făcută numai și numai cu gîndul. Să nu mai spun de faptă!...

Privind cu jale la urechiatul căzut cu furca peste el, Ucigă-l-toaca îi spune cuștii lui care-l privește... "Sărmanul de el! un nenorocit de disident acum scăpat din azilul psihiatric, unde a fost drogat tot timpul cu neuroleptice și cu neuroplegice!... "Nenorocitul ăsta", spune el, "face parte din idealiști naivi care au crezut în linia lui Scaraoschi elaborată la început și a ținut-o una și bună cu independența și autonomia, cu coexistența pașnică. Sincer fiind și fidel în cele ce i s-au spus doar așa ca simplă trăncăneală, voind să pună și în fapte cele ce trebuiau doar pe guriță ca să-i iese, a înemerit direct în azilul psihiatric pentru reeducare. A fost internat în azilul psihiatric odată cu înăbușirea contrarevoluției pentru... "analize și investigații" de tot felul, apoi a fost socotit a fi nebun — din moment ce nu se comporta ca toți ceilalți care ziceau una și alta făceau, așa cum era linia de sus", zice Ucigă-l-toaca. "Acum vrea și el să facă exces de zel în cele pur satanice, ca să-i dea dovadă lui Scaraoschi că s-a însănătoșit, că-i "pe linie", ca toți ceilalți din firidă", zice Ucigă-l-toaca, uitîndu-se la el cum se zvîrcolește pe jos ca să se ridice, făcînd eforturi inutile, întocmai ca un cărăbuș căzut pe spate, căruia cu cît îi este mai mare efortul făcut să se ridice, cu atîta răsucirea este și mai mare și deci și imposibilitatea de a se ridica din loc...

Penitentul de aici se uită acum la el de sus, în atitudinea luată părînd a-i spune:... "Așa trebuie procedat cu disidenții, că doar n-o să se împiedice revoluția de un ciot și n-o să lăsăm ca fiecare să aibă părerea lui proprie în așa ceva! Monolitismul nu poate fi apărat decît curățind tot timpul societatea de fracționiști — oricît de puțini ar fi ei. Se înțelege de la sine că fazei de expansiune a impulsului din sine — căruia i se datora gîndirea și atitudinea aceasta — îi urmă deîndată chinul, suferința, reprimarea, zdrențuirea continuă a umbrei sale, peste care dintr-o dată se lasă întunericul venit ca o beznă peste tot de aici —, așa cum văzurăm că de totdeauna se întîmplă în împrejurări din astea... Atunci cînd totul revine la situația de mai înainte, privind mai atent prin spațiotemporoscop, numai că și văd încornoratul sculat acum de jos, ce stă cu furca lîngă el — care îi trece cu mult-cu foarte mult deasupra capului, ca unui episcop pitic cîrja episcopală nelipsită în ritual (aici, în Infern, la stîrpitura asta de încornorat, ceea ce are el în mînă avînd simbol de caznă și de chin) — eu

descoperindu-l în mod subit a fi ca străpuns de un fior în gînduri. Ciulind urechea şi rămînînd cîteva clipe numai ca dus pe gînduri — de parcă şi-ar fi adus aminte de ceva —, venindu-i parcă în gînd idei şi situaţii mult mai avantajoase faţă de acelea pe care le nutrise dînsul pîn-atunci -, el pare a fi acuma ca cineva hipnotizat de o idee fixă. La un moment dat, stîrpitura de încornorat, parcă total stăpînit de ideia ce-i veni, apucă furca în mîna dreaptă, ca cineva toiagul de care se sprijină în plecarea lui la un drum prea lung, şi cu mîna stîngă îl prinde pe osândit de cea dreaptă. După ce se uită insistent în ochii lui, pe cum stă aplecat trăgînd de el ca să-l urnească repede din loc înspre zid, îi spune:

"Hai, odată! Vino cu mine!! Hai, să zburăm în libertate!!! Vino, nu mai sta pe gînduri!!!! Vino c-o să fim deîndată liberi!!!!!" zice el. "Liberi, ca păsările cerului de liberi!!!!!!," zice el entuziasmat la culme... "Vino" spune pricăjitul de încornorat — care parcă printr-un magic efect de mînă dreaptă căpătă putere în glas şi gest ca să se mişte ager din locul în care zăcuse pîn-acum inert ca într-o agonie. "Vino", insistă cu îndîrjire el, "că toate creaturile din lume au fost făcute de Creiator să fie libere! Libere de orişice opreliste impusă de cineva de dinafara lor!! Vino," tot insistă el trăgînd de osândit cu o tot mai mare insistenţă, "vino, că ştiu eu un locuşor pe sub zidul despărţitor dintre Infern şi Paradis pe unde ne putem deîndată strecura în libertate!... Este o firidă în margine de infern şi pe acolo ne putem strecura în lumea liberă pe sub zidul despărţitor care face hotarul dintre cele două lumi! Pe acolo, prin gaura de desubtul lui, putem să ieşim în libertate!... Vino odată, insistă el, trăgîndu-l pe osândit tot mereu de mînă întocmai ca un copilaş de creşă sau cămin pe bunicul lui, pe care, cu toată insistenţa şi efortul ce-l depune în direcţia aceasta, nu-l poate urni din loc spre magazinul cu jucării care-l atrage nespus de mult. Osânditul de aici însă, privind la el neîncrezător, îşi retrage mîna din strînsoarea încornoratului, care, lipsit de sprijinul lui, cade din nou buluc-grămadă acum jos. Mototolit acum pe postament, el îşi începe iarăşi zvîrcolirea să se scoale de pe foc, întocmai ca un şarpe pus pe o sticlă plană de cristal bine-bine şlefuit, care de ce se zvîrcoleşte mai puternic să se deplaseze de ce se mototoleşte şi mai mult după sine însuşi, rămînînd pe loc...

"Sărmanul de el", spune Ucigă-l-toaca privind încornoratul cum se zvîrcoleşte jos, trudindu-se zădarnic ca să se ridice, "îi trage una şi bună cu libertatea de circulaţie a creaturilor, cu libertatea cuvîntului, a presei, a întrunirilor şi a confesiunilor... tot felul de libertăţi de neconceput a fi aici, în Infern. Inchis în camera de afumare cu pucioasă şi cu gaze sufocante, hrănit cu neuroplegice şi cu tranchilizante tot timpul în azilele psihiatrice, se corijează puţin, dar după cîţiva ani cînd iese iar afară, doar de-şi îndeplineşte obligaţiile sale diavoleşti cu chiu cu vai numai cîtva vreme şi cînd nici nu te aştepţi,

iarăşi îl apucă ideile disidenţei, proferînd libertăţi de tot felul. Aşa încît, iar este prins şi dus acolo de unde a ieşit"...

"Ce vrei?", spune Ucigă-l-toaca, "mai sînt şi din ăştia cărora li se năzare aşa, dintr-o dată, idei paradisiace, apărîndu-le ideia libertăţilor de tot felul, cu coexistenţa paşnică, cu schimbul de idei, şi nu-i slăbesc ideile disidente pîn-la moarte — ori de cîte ori ar fi ei internaţi în azilele psihiatrice şi trataţi acolo cu tot ce trebuie să-i toropească şi să-i facă să şi le piardă"... zice Ucigă-l-toaca...

Ştergîndu-şi mustaţa în prelung, osânditul de aici se uită la candoarea şi nevinovăţia drăcuşorului care se zvîrcoleşte jos, întins pe întunerecul condensat ca smoala, voind să se ridice, el însuşi compătimindu-l pentru sinceritatea şi naivitatea lui că poate ajunge pîn-la zid — ba şi că se poate strecura dincolo, în libertate, fără să fie prins. Ştie el foarte bine cel de aici cum stăm cu libertatea în lumea de aici, ca şi în cea de dincolo, în cea încarnată, de unde venise numai de curînd... Aşa încît, este perfect îndreptăţit să nu ieie el lecţii de la nimeni în privinţa asta...

In timp ce Penitentul se uită la drăcuşorul întins pe jos cum se zbate să se scoale, un alt urechiat sfrijit şi ghebos, rahitic şi ca vai de capul lui, cu un teanc de cărămizi sub braţ, strigă cît îl ţine gura: "Telegramă de felicitare şi de mulţumire a lui Scaraoschi către Talpa Iadului pentru ajutorul dat în revoluţia contra dogmaticilor şi victoria deplină a contrarevoluţiei restaurate în firidă"... Cum trece pe lîngă el, Ucigă-l-toaca ia cărămida scrisă şi i-o întinde cuştii lui de totdeauna ca să o citească...

Odată ce o prinde în mînă, acesta o parcurge de la un capăt la celalt, deşi o auzise şi cu urechea, ca să se încredinţeze că chiar aşa şi este. El zîmbeşte mulţumit, de parc-ar spune:... "Aşa-i în politică! Trebuie să fii de două ori mai viclean decît adversarul de vrei să supravieţuieşti; dar mai ales să ai întotdeauna metode de supraveghere şi de constrîngere pentru subalternii de care te serveşti în scopul tău. Aşa încît, pentru fiecare situaţie prezentată să ai o altă modalitate de răspuns — chiar dacă aplici de fiecare dată acelaşi principiu!"...

După ce ciclul de mărire, zdrenţuire, supunere la chin, întunecare, dispariţie şi refacere a umbrei lui se scurg, apărînd din nou cei doi protagonişti faţă în faţă, Ucigă-l-toaca îşi reia destăinuirea... "Ştia el bine, Scaraoschi, că depinde cu combustibilul de Talpa Iadului! Nici vorbă de independenţă şi autonomie, ci mai degrabă de desfiinţarea firidei, decît de întărirea ei. Or, dacă Talpa Iadului o desfiinţează, rămînînd ca toţi genocizii să-şi execute pedeapsa amestecaţi printre adulterini, să spunem, sau printre ceilalţi ce-şi ispăşesc alte păcate de seamă, ce mai face haznagiul ăsta de Scaraoschi? Unde se duce?? In Paradis??? Cine-l primeşte acolo???? Ca ce????? Căci nici de haznagii n-au nevoie! Acolo-s alte reguli, alte procedeie, alte idealuri! Locul lui este aici!", zice Ucigă-l-toaca arătînd cu ghiara de la

copita dreaptă întunericul condensat de sub el ce ţine loc de paradoseală...

"Aşa încît", continuă el ideia, "nu poate rezista pe post de şef de firidă decît supunîndu-i-se orbeşte Tălpii Iadului, dîndu-i totul pentru nimic şi spunîndu-le încornoraţilor din firidă că primeşte ajutor nepreţuit şi generos de la jefuitor să nu se revolte încornoraţii din firidă şi să-l deie jos. Ar trebui să ţină bine minte cît o trăi găinaţul ăsta neisprăvit că Talpa Iadului îl are în mînă cu de toate, inclusiv cu existenţa, putînd să-l lichideze în orişice clipă. Dacă vrea el, o poate face orişicînd sub orişice formă şi apoi să-i facă funerarii cu adevărat împărăteşti, să nu bănuiască nimeni absolut nimic. Ce? nu s-a mai întîmplat aşa ceva? Ba-i capabil chiar să plîngă la moartea lui să se spetească în plîns. Ce? nu-l duce capul?!"...

"Oficial aşa se zice, că Scaraoschi este conducătorul de firidă. Rahat! Formal aşa-i", zice Ucigă-l-toaca, "real însă, Talpa Iadului conduce, căci tot Infernul e un monolit"... La auzul ultimului cuvînt, ce pare că-l fascinează şi nu alta pe osândit, acesta sloboade un zîmbet care-i poleieşte faţa, de parc-ar spune: "Acum îmi place cum vorbeşti! Aşa să vorbeşti întotdeauna de acum încolo!", cu toate cele ce consecutiv cunoaştem că se întîmplă acuma în Infern atunci cînd impulsul nu numai că nu-i diminuat ci, din contra, îşi exacerbează desvoltarea, afirmarea — dat fiind faptul că doar ăsta-i rolul Infernului de totdeauna, să facă astfel de corecţii. Altfel nu i-ar mai fi justificată existenţa niciodată.

* * *

— Nici o trăsătură de unire între Rău şi Bine, între Infern şi Paradis. Şi totuşi unii cred că poate fi.

"Aşa cum focul nu poate colabora cu apa, aşa cum îngheţul nu poate coexista alături de căldură, aşa cum întunerecul e în contradictoriu cu lumina şi răul cu binele, tot aşa nici Infernul nu poate avea nimic comun cu Paradisul, după părerea mea", îi spune Ucigă-l-toaca cuştii lui de totdeauna. "Niciodată n-am putut vedea despre ce fel de colaborare poate fi vorba între Infern şi Paradis. Cu toate ăstea, aşa cum ţi-am mai spus, Talpa Iadului însuşi, pe cale diplomatică şi prin tratative ca între vîrfuri, l-a invitat pe Sfîntul Petru să facă o vizită în Infern. Mă rog", conchide Ucigă-l-toaca, "fiindcă de aceea Infernul e infern şi are întotdeauna iniţiativa, să poată unelti el cît mai bine şi face ceea ce are de făcut în Lumea Întîia şi în Lumea a Treia"...

"Cu o echipă de specialişti în tratative, diplomaţi de carieră aleşi dintre heruvimi şi serafimi — fiecare avînd consilierii lui aleşi dintre îngeraşii studenţi în diplomaţie —, într-o delegaţie de rang înalt în purtarea de tratative, cei din Paradis au venit în Infern ca să pecetluiască, ziceau ei, bazele unei colaborări dintre Infern şi Paradis. Trebuia, oricum, făcut un început în privinţa asta, şi iniţiativa numai de la noi putea veni. Căci noi eram acei cu ponosul, care trebuia şters acu şi de arătat în faţa lumii că sîntem aşa cum zicem, şi nu cum facem de fapt ceea ce facem", zice instigatorul impulsului aceluia din faţa lui...

"Asta pe de o parte", zice el; "pe de alta, ştia bine Infernul ce ştia despre tactica şi strategie privind expansiunea — că expansiunea asta nu va putea face nici un pas dacă se menţine în continuare adversitatea şi suspicionarea dintre cele două sisteme —, ştiindu-se foarte bine că dualitatea asta total contradictorie şi dispusă în adversitate absolută, întotdeauna ascute mintea, simţurile, alertează în fiecare clipă preocuparea şi deci face foarte eficace măsurile de apărare din partea adversă. Pe cînd ofertele prieteniei, mîna întinsă pentru colaborare, îşi zicea Talpa Iadului, vor amorţi atît de bine vigilenţa, că în visurile de pace pe care şi le vor face acei din Paradis nu vor vedea că cealaltă mînă, stînga, este înarmată — ea putînd acţiona pumnalul cu atît mai bine şi mai cu folos cu cît acel cu iniţiativa de colaborare ce-i oferă dreapta spre a fi strînsă pentru prietenie e stîngaciu"...

"Prin lansarea colaborării ăsteia, Talpa Iadului, mai mult decît orice, voia să le amorţească, vigilenţa, să le distragă atenţia de la adversitate şi contrarietate, să se poată pune el mai bine pe organizarea de sabotaje în Paradis — acum făcută cu mai mult folos. Să nu mai spun cît şi cum avea el să se prevaleze de această colaborare pentru a descoperi punctele sensibile de acolo, unde ar putea interveni cu lovitura lui de graţie atunci cînd va crede el de cuviinţă că trebuie s-o dea", se destăinuie Ucigă-l-toaca...

"Cît despre Paradis, mă rog", continuă el, "cum de n-ar fi acceptat o aşa vizită la nivel înalt, care acum venea de la "prieteni". Şi asta, cu atît mai mult cu cît din eternitate se tot vorbeşte în fel şi chip (deşi numai de rău!) despre Infern, fiecare fantasticînd în fel şi chip ceea ce a auzit şi el de la alţii şi acei alţii de la altă generaţie ce a dispărut — nimeni ştiind de fapt care sînt realităţile de aici. Aşa încît, înafară de interesul diplomatic, s-a născut un fel de agitaţie şi de vogă în Paradis, întocmai ca în ţările bogate cu turismul cînd se naşte aşa, ca din senin, posibilitatea de a vizita un mare obiectiv turistic de senzaţie, despre care se vorbea de totdeauna că prezintă lucruri fantastice de văzut, dar nimeni n-a avut vreodată posibilitatea ca s-o facă. De aceea, acei care o pot face pentru prima dată pot fi

luaţi şi ca fiind hărăziţi de Cer cu un astfel de noroc şi ca eroi cum n-au mai fost alţii vreodată aşa de hîtri şi de isteţi şi ca bogaţi şi ca deştepţi şi ca descurcăreţi şi ca întreprinzători... şi cu multe-multe alte calităţi dintr-o dată atribuite acum a le avea, fără să mai fie verificaţi dacă le au sau nu le au în fapt"...

"Cu invitaţia aceasta", zice Ucigă-l-toaca, "Talpa Iadului zicea că vrea să facă transparent zidul care desparte Infernul de Paradis — transparent, zicea el, ca o sticlă de cristal — şi să se deschidă (vezi colo, chipurile!) faţă de Paradis, în sensul că în tot ceea ce face Infernul n-are taine, secrete, dedesubturi pentru Lumea Intîia şi Lumea a Treia, ci că totu-i la vedere. Asta, desigur, să le micşoreze celor de acolo angoasa permanentă şi deci să slăbească vigilenţa şi măsurile de prevedere luate de ei în apărare"...

Le-a arunact căscaţilor din Paradis pastila cu întrecerea şi coexistenţa paşnică şi ei au şi luat-o şi băgat-o în gură, dînd-o repede pe gît, să nu piardă o aşa ocazie fericită. Ştia el bine, Talpa Iadului, că-s nişte căscaţi, nişte idealişti, nişte tîrîe-brîu, creduli în tot ceea ce li se spune", zice Ucigă-l-toaca, lăsîndu-se atras cu privirea în apropiere, unde doi încornoraţi murdari de scîrnăvie, smoală şi răşină peste tot, obosiţi şi chinuiţi ca vai de capul lor, lucrează la topirea smoalei în cazane, în care aveau să imerseze deîndată umbre — acolo fiind atrase şi privirile osânditulĂui de aici. Deşi el însuşi e în mare caznă...

Cu toate că vede ceea ce vede ca chin acolo, auzind ceea ce aude, umbra osândituluui se înfoaie şi parcă jubilează într-o aşa formă făcut, de parcă ai spune că acuma deapănă gînduri şi păreri de ale lui într-un fel de deşirare ca după un ghem în tigvă, foarte la îndemîna debitării, ai putea spune, acuma aranjat prin procedeie tehnice de care se tot vorbeşte de o bună bucată de vreme încoace că Infernul le-ar poseda de cînd cu colaborarea asta; să spunem, găurindu-i cineva cu un burghiu cutia craniană ce-l conţinea şi scoţînd prin gaură firul ghemului afară, apoi depănîndu-l încetul cu încetul pe un scul. Cu toate că ştiind toată lumea bine faptul c-a stat şi el ca toate umbrele sosite în lumea de dincoace pe Jilţul Uitării, memoria de fapte este exclusă cu desăvîrşire. Oricum ar fi, ceea ce-i sigur este faptul că chiar dacă n-are el gînduri în legătură cu cele ce-i spune Ucigă-l-toaca, în mod sigur are simţămintele, impulsul, instigarea în legătură cu ele şi cu faptele ce le-au urmat...

Atunci cînd se împlinesc toate cele după lege cu privire la germinarea impulsului şi reprimarea lui, luarea de pedeapsă, şi se face iarăşi luminiş (atît cît poate fi într-un infern!), acolo, în locul cu pricina, apar din nou cei doi protagonişti printre umbre de tot felul şi încornoraţi însărcinaţi cu cazne şi eu numai că şi realizez în cunoaştere continuarea...

"Cu toate că nu mă îndoiesc deloc de faptul că se vor fi găsit şi printre ei destui care să ştie bine şi să fie absolut convinşi de faptul că doctrina e doctrină în veşnicie şi că gargarele ăstea cu colaborarea

paşnică a Infernului cu Paradisul sînt doar aşa o vorbuliţă, ca s-atragă şi să-i ameţească în continuare cu iluzii pe căscaţi care habar n-au ce se petrece aici şi care-s intenţiile noastre, manevra a prins. Ba nu numai că a prins, dar ideia asta a colaborării lansate de noi a căzut acolo, în Paradis, ca o scînteie într-o magazie de carburanţi pentru capetele celor mai mulţi, aprinzîndu-le fantezia ca nimica pînatunci...

"Şi, dacă stau puţin să mă gîndesc", chibzuieşte Ucigă-l-toaca "îmi şi pot explica de ce. Huzurind de bine şi de opulenţă, de linişte şi pace, de nepăsare şi de încîntare, de ignorare tot timpul privind cele ce se întîmplă, lăsînd ca totul să curgă de la sine, atunci cînd urechiaţii de aici au pregătit bine terenul şi au lansat ideia, pe cei din Paradis i-a apucat entuziasmul şi deîndată li s-a aprins dorinţa tuturor să vină şi să vadă ceea ce se petrece aici, în Infern. Senzaţia şi nerăbdarea tuturor de a veni aici să vadă ce-i şi cum, a venit de parcă s-ar fi anunţat descoperirea unei planete noi cu fiinţe inteligente extrem de curioase care depăşesc închipuirea orişicui — accesul aici fiindu-i permis oricui doreşte, fără nici un fel de pericol... Mă rog", zice el, "dacă s-au povestit de totdeauna atîtea despre Infern şi nimeni n-a avut ocazia să vadă cu ochii lui realitatea, cum de nu s-ar fi aprins cu toţii aşa de mult?!"...

"Că doar n-avea s-o ducă Infernul şi Paradisul din veşnicie şi pînă în veşnicie mergînd în tandem, paralel, ca două linii drepte puse una lîngă alta care nu se întîlnesc niciodată, fiecare avînd un zid imens despărţitor, încît, deşi aproape, niciunul să nu ştie de celalt ceva", zice Ucigă-l-toaca. "Trebuia să ne interferăm odată în contrarietatea asta, să ne cunoaştem mai întîi, să vedem, să ştim bine fiecare cu cine avem de-a face şi după asta să ne încontrăm, să vedem care pe care — căci pîn-la urmă numai unul din doi trebuie să rămînă. Fiindcă altfel, zice el, "ar fi fost vorba doar de o contrarietate strict formală, virtuală şi nu reală. Era destul să-i prindem noi de botişor cu colaborarea, să le aflăm punctele lor slabe, că apoi nu mai sufla nimeni", zice Ucigă-l-toaca, arătîndu-se a fi deosebit de ferm convins de asta; el fiind în totala accepţiune a cuştii lui de totdeauna — cu toate cele care ştim că vin în Infern după asta drept corecţie făcută...

"Ştiu eu?", are puţină îndoială duhul răului, "poate Paradisul să fi rezistat mai mult în confruntarea asta făcută la subteran de către Infern, căci Purgatoriul ar fi dispărut din prima înghiţitură — doar că-i ceva mai greu de dus la gură, dar nicidecum de pus laba pe el. Ceea ce n-ar trebui să uite Paradisul în confruntarea asta", zice duhul răului, este faptul că Infernul e clădit pe principiul cursei de şoareci; chiar de-şi bagă capul cineva numai puţinel — curios fiind — prin conul făcut de barele elastice de sîrmă, ele se dau repede laoparte să-i facă loc acestuia şi atunci cînd îşi dă el seama de pericol, voind să şi-l retragă, nu-l mai poate scoate, chiar de se răsgîndeşte el deîndată înainte, căci trăgîndu-şi capul ca să iese, barele de sîrmă i se înfig cu

vîrful lor în gît, în ceafă, pe sub fălci şi beregată, conul lor făcîndu-l să rămînă bine prins în cuşcă. Incît, ca să nu moară deîndată încăpăţînîndu-se să scape momentan, numai înăuntru o mai poate face. Aşa încît, cu orişice efort cît de mic făcut — să nu mai spun de efortul disperat — voind neapărat să ieşi, îţi bagi tot mai mult suliţele în gît; drept care, chiar şi din încercarea asta atîta de nevinovată, moartea ţi e absolut sigură. Să nu mai spun cum îi aveam în mînă pe dumnealor odată intraţi în cuşculiţă", zice duhul răului, privind la osândit cum îi rîde mustaţa cînd aude aşa ceva — cu cele ce ştim că urmează după asta...

"Nişte căscaţi!, reia el înfuriat după refacerea umbrei, în care stă de fapt. Nişte berbeci!! Nişte gogomani greoi la minte!!! Asta sînt cei din Paradis! Chiar au crezut în coexistenţa paşnică a Infernului cu Paradisul şi au luat-o toţi de bună!" îi destăinuie Ucigă-l-toaca strategia şi părerea lui despre concepţiile politice din Infern, spre satisfacţia cuştii lui; care deşi-i aici numai cu impulsul, parcă ştie el ce ştie. Căci şi acum, aici, mai simte ceea ce a mai simţit cîndva odată pe Pămînt, în viaţa reîncarnată...

"Şi ademenirea a prins pe deplin", spune cu satisfacţie reprezentantul Duhului Rău. "Aşa încît, chiar de a doua zi de la invitaţia făcută a şi sosit din Paradis Sfîntul Petru cu o echipă de heruvimi şi serafimi, consilieri şi de îngeraşi incluşi în suită ca ataşaţi de presă şi operatori la camerile de luat vederi, fiind deja înfiinţaţi dincoace de zid. Mă rog", zice duhul răului", după atîta separare, au venit bine pregătiţi ca pentru a recolta senzaţii tari cu care să-i distreze un sfert de veşnicie pe acei din Paradis, gustînd pe deplin acolo şi pe săturate toate senzaţiile culese de aici...

"Deîndată ce-au trecut zidul, cînd au auzit cum duduie cuptoarele aflate în vîlvătăi, cum scrîşnesc din dinţi şi ţipă în foc tot timpul umbrele, cum se tînguiesc fără de speranţe în osînde acei din camerele de jupuiere şi sărare, cum iese fum înecăcios din boxele cu pucioasă şi cu gaze sufocante, cum se vaietă în disperare acei imersaţi în cazanele cu smoală şi răşini aprinse — ca şi toţi ceilalţi aflaţi în fel de fel de cazne şi osînde —, văzînd cu ochii lor cum încornoraţii lovesc pe unde apucă şi în cine se înemereşte — fie că se supune el docil, fie că se zvîrcoleşte ca să scape de durere —, au şi vrut s-o rupă înapoi la fugă, înainte de a mai vedea o clipă măcar ceea ce văzuse lăsîndu-şi doar ochii pe Infern"...

"La început", povesteşte Ucigă-l-toaca, "s-au vîrît unul în altul ca oile dintr-un saivan atacate de o haită de lupi şi au început să dîrdîe de spaimă, de parcă nu s-ar fi aflat aici, în Infern, unde dudue cuptoarele tot timpul înroşite, ci de parcă ar fi fost păraşutaţi în slip pe Antartica, direct pe un sloi de gheaţă, reacţionînd cu frisoane, pe cum erau numai în robe albe ca petalele de crin şi subţiri ca pînza de păianjen, cu cîte o floare de crin în mîna stîngă", zice el, ascultat fiind cu nesaţ de cuşca lui de aici...

"Cum li era cumplit de teamă, dar pe de altă parte şi cu ruşine mare că n-aveau ce să le spună la cei din Paradis cînd se întorc înapoi (din moment ce se făcuse atîta tărăboi cu vizita aceasta, care nu putea să fie etichetată ca fiind eşuată din cauza fricii lor), s-au limitat şi ei la a afce o vizită numai la sediul Tălpii Iadului. Aşa s-a făcut că în panica aceasta cumplită, pe cum stăteau cu toţii izolaţi în coşmelia (zisă palat!) a Tălpii Iadului de pe Muntele de Foc, ca să nu plece de aici chiar cu mîna goală, fără să poată face proba c-au venit aici, i-a trecut cuiva prin cap să pună în funcţie camerile de luat vederi pe care le-au ataşat la telescoape şi să filmeze cu aparatele tot ce se petrece în haznale şi cuptoare, în toate atelierele pentru suplicii"...

"Deşi eu însumi mă întreb acum", zice duhul răului, "ce au putut ei filma, cînd aici, din cauza fumului gros, a funinginei care pluteşte peste tot, nu poţi vedea nici la doi paşi, necum să mai filmezi tu scene din Infern! Şi încă de pe Muntele de Foc!! Dar, mă rog", zice el, "moftul tehnic este moft şi ei ca reprezentanţi ai mass mediei nu s-au putut lipsi de el. Măcar să aibă în gîndul lor satisfăcută ideia c-au încercat tot ce le-a stat lor în putinţă. Şi asta, chiar dacă pe filmele şi diapozitivele lor luate de aici totul va fi arătat ca în picturile suprarealiste, în care o vacă poate fi interpretată a fi o balalaică, un cremvuşti gîtuit neomogen şi la distanţe neegale una de cealaltă, un abur ceva mai dens pe ici pe colo, o lipie sau gulie crescută neregulat, ori putînd fi luată a fi orişice, în funcţie de cum şi cît îi lucrează fantezia aceluia care priveşte aşa ceva. Mă rog", zice duhul răului, "e chestie de fantezie, de imaginaţie — altfel n-am mai avea o secţie de picturi suprarealiste în marile muzee ale lumii, unde se înghesuie toţi nătîngii şi nu mai contenesc cu excalmaţiile.

Chiar dacă treba asta o poate face oricînd spectatorul din faţa unui diapozitiv foarte bine şi fără nici un fel de alternanţă de umbre şi penumbre văzute acolo, doar închizîndu-şi ochii sau privind pe o coală de hîrtie total imaculată sau perfect neagră, ori uitîndu-se în întunericul de nepătruns — efectul aici venind de la jocul fanteziei, care nu poate niciodată sta pe loc, în nemişcare totală, fără să creieze cîte ceva —, ei totuşi s-au prelevat de ceea ce au recoltat de aici", zice instigatorul impulsului din osânditul de aici, care-l ascultă cu un interes deosebit...

"Sînt absolut sigur că n-au putut lua nici cea mai slabă imagine din tot ceea ce se petrece aici, situaţia cu filmarea făcută de ei pe Muntele de Foc fiind întocmai cum ai vrea să fotografiezi un peisaj şi un hîtru, ca să-şi bată joc, ţi-ar pune căciula pe obiectiv, fără să ştii că a făcut-o, sau cum prin telescop ai încerca să filmezi ceea ce se petrece pe planeta Jupiter. Cînd se ştie foarte bine că ea este acoperită de nori întunecaţi, groşi şi denşi de amoniac şi gaze toxice grele, în grosime de sute şi de mii de kilometri, ce-i acoperă în întregime suprafaţa", îi relatează instigatorul impulsului din cuşca sa în care stă. Deşi aceasta pare adînc mişcată de caznele ce cuprind un grup

de umbre, de parcă suferinţa, remuşcarea, chinul ar fi pătruns-o acuma şi pe dînsa în străfundurile minţii. Neîndoielnic că nu poate fi vorba aici de vreun fel de compasiune — care nu-i este nicidecum caracteristica umbrei sale —, ci de un fel de contagiune în suferinţă şi în pedeapsă. Căci, după cîte îmi intuiesc, e vorba aici de umbre de dictatori din America Latină şi din Orientul Indepărtat, cu care se pare osânditul de aici va fi avut multe-multe în comun şi e firească atît suferinţa lor comună în cele ce li se oferă din gros aici, cît şi această corecţie prin simpatie în cele întreprinse de încornoraţi...

"Din primele clipe cînd au trecut zidul", reia duhul răului, "i-a apucat pe vizitatori o aşa de mare teamă că nici măcar pe zid nu s-a putut aciua vreunul. Deşi era foarte clar că sus, pe el, nu li se putea întîmpla absolut nimic. A intrat în ei o aşa de mare groază, că eu sînt absolut sigur că niciodată n-o să mai calce vreunul prin Infern. Ba chiar cred că numai la auzul denumirii o să le clănţăne dinţii de frică, "spune Ucigă-l-toaca"...

"Cu toate ăstea, nu mă îndoiesc deloc nici de faptul că odată ajunşi acolo, în Paradis, la ei, toţi şi-au dat drumul la fantezie, lăsîndo slobodă să hălătuiască în fel şi chip, făcîndu-se că fac comentarii la diapozitive şi la filme pe care nimeni n-a avut de văzut nimic, ca să nu rămînă de pomină, de rîs, că toţi au venit din Infern cu mîna goală, chiar cu nimic. Că doar mintea-i peste tot aceiaşi; este îndeajuns să-i dai un brînci cu-o vorbuliţă şi întocmai ca un bolovan împins de pe margine de pantă o şi ia la vale şi face un zgomot nespus de mare. Să nu mai zic de efect"...

"Aşa încît", spune Ucigă-l-toaca, "deşi eu însumi n-am fost acolo, judecînd numai după cele cunoscute aici, aş putea spune că dac-ar fi fost cineva acolo, în Paradis, ca să-i asculte, să-i analizeze, să culeagă cele spuse de ei c-au fost văzute aici, din fiecare povestitor de acolo ai fi putut scoate un laureat al Premiului Nobel pentru literatură", zice el. "Mă rog, metode care se întîmplă peste tot", îi scuză Ucigă-l-toaca pe cei din Paradis. "Să ne gîndim puţin numai la literatură sau la scenele din film în care autorul sau regizorul doar se străduieşte să facă începutul, să-i dea brînci fanteziei de care spun spectatorului de acolo şi s-o mai întreţină pe ici pe colo cu cîte o metaforă bine coaptă, ca să sugereze interlocutorului terifiantul şi apoi imaginaţia acestuia poate creia chiar mult mai mult decît ceea ce a vrut el să-i sugereze sau decît cea mai cruntă realitate, cînd este vorba de îngrozit. (Afară de Infern, bineînţeles", zice el, "fiindcă dacă n-ar fi aşa n-ar mai fi infern — o chintesenţă în care paroxismul atinge neînţelesul de nimeni niciodată, decît de acel ce simte pe pielea lui aşa ceva!)...

"Cu toate ăstea, chiar aşa fiind, fără nici un fel de imaginea punînd la socoteală numai şocul afectiv, tot ce i-a trecut fieăruia prin cap despre Infern a fost dat ca realitate, fără să se aibă nimic concret la bază. Nişte fricoşi!", zice Ucigă-l-toaca revoltat. "Nişte berbeci!!

Nişte gogomani!!! La drept vorbind", zice el, "cum de nu s-ar fi înspăimîntat, din moment ce aşa ceva la ei nu poate fi conceput; flăcări, cuptoare în vîlvătăi, haznale împuţite, cu viermi ce mişună şi care îi înecă pe cei aruncaţi în ele, jupuieli cu sărări aplicate deîndată pe locul jupuierii, imediat ce pielea a fost trasă de pe locul ei şi carnea a rămas descoperită, afumări cu pucioasă şi imersările în cazanele cu smoală, ţipete şi vaiete de tot felul.. Or, ăstea toate sînt de neconceput pentru Paradis...

"Aşa încît" — îi relatează instigatorul impulsului aceluia din faţa lui care-l ascultă parcă cu puţin interes în asta — "nici nu mă mir deloc de ce au fugit mai toţi de la zid, rămînînd numai capii delegaţiei — ca să nu se poată spune c-au refuzat colaborarea. Nu mă îndoiesc deloc că toţi de acolo se vor distra cu cele oferite ca sezaţie culeasă de aici întocmai cum o fac acei care vizitează zoo-ul sau circul, la care frica se amestecă bine cu plăcerea şi curiozitatea, — din moment ce ştii că tot ce vezi tu acolo, dincolo de gratii, nu-ţi poate face nici un rău. Căci altfel, murind de curiozitate şi voind totuşi s-o faci, fiara de acolo ar putea să te înhaţe şi deguste bucată cu bucată chiar atunci cînd curiozitatea ţii mai mare", zice el, uitîndu-se la osândit cum îşi mîngîie mustaţa, privindu-şi instigarea văzută acum înafara lui, ca şi cum ar domina-o, ar fi deasupra ei şi el ar fi dedesubt întotdeauana...

"Dar", continuă duhul răului, "mă întreb şi eu cum de ce n-ar fi aşa, din moment ce noi toţi de aici, din Infern, sîntem şi artist şi spectator în ceea ce facem noi, mereu şi chinuitori de umbre, dar şi cumplit de chinuiţi — cum nu se poate întîmpla în nici un fel de artă de nici un fel. Incît senzaţia pentru cei din Paradis (de ar putea vreunul înţelege ceea ce se petrece aici!) ar putea fi cum nu se poate a fi mai mare... Iată de ce, "spune Ucigă-l-toaca, "eu sînt absolut sigur că îngeraşii din Paradis se vor distra cu imaginile culese de camerele de luat vederi ataşate în telescoape întocmai cum ai privi dintr-un avion zburînd prin stratosferă vînzoleala de la iarmaroacele de toamnă, de la chermeze şi maialuri, de la sărbătorile cîmpeneşti, văzînd doar mişcarea ca într-un muşuroi de furnici, fără să şti ce cumpără şi ce vinde unul sau altul. Nici vorbă de ceea ce-i în mintea acelui care chinuie sau este chinuit. Pe cînd văzînd direct ceea ce se petrece aici, la faţa locului, ar fi făcut pe ei de frică, mai toţi spoind robele pe dinăuntru, cel puţin de la brîu în jos — chiar de ar fi văzut ceea ce se petrece aici de la o distanţă ceva mai mare...

"Ce vrei?", zice Ucigă-l-toaca, "creaturi gingaşe, spirite plăpînde, sensibile şi candide, crescute şi trăite într-o perfectă nubilitate, noţiunea de Paradis fiindu-ne întotdeauna îndestulătoare pentru a-i caracteriza corect în privinţa a ceea ce sînt. Aşa încît, de frică, niciunul nu s-a mişcat de acolo, de pe Muntele de Foc, să se apropie măcar de un cuptor, un cazan cu smoală, în care se opăresc tot timpul umbre; sau, ce să mai spun? măcar de o hazna, unde numai văzutul

şi împuţăciunea te face să leşini, necum să mai fii imersat cu totul, cu guriţa şi năsucul în fundul ei..."

"Nişte secături nenorocite", zice Ucigă-l-toaca scuipînd alături. "Cum au putut ai crede că prin colaborarea asta a Infernului cu Paradisul vor reuşi ca să disloace o fărîmă măcar din doctrina Infernului?!", spune el uitîndu-se la cuşca lui, care se înfoaie, se ridică pe ciubote, dă capul pe spate şi-şi scoate pieptul înafară în aşa fel de brusc făcut că decoraţiile prinse în dreptul inimei îi zăngăne mişcate întocmai ca nişte clopoţei... "Sînt sigur" — reia el povestirea atunci cînd fazele pe care le cunoaştem a se succeda aici ca amplificare de impuls şi corijare ajung în finalul lor şi cuşca lui Ucigă-l-toaca este iarăşi aptă ca să-l asculte — "că imaginea Infernului în Paradis (ca să nu mai dau în vorbă de Lumea a Treia, de Purgatoriu!) nu-i aceea obiectivă, care trebuie să fie, plină de spaimă, înfricoşătoare, cum ar trebui să fie, ci, din cauza fantasticărilor de tot felul, a devenit un fel de terifiant amestecat cu romantic şi adeseori cu imagini stilizate"...

"Or, acest lucru", precizează duhul răului, "nu ne poate fi prea favorabil, fiindcă-i bine ştiut că teama şi înfricoşarea cu adevărat nemărginită e aceea care ne asigură respectul pe care trebuie să-l avem întotdeauna dincolo de zid. Dacă-i de cîştigat ceva de la vizita aceasta care ni se făcură, nu de la publicitatea asta o putem noi avea, ci de la slăbirea vigilenţii lor, dîndu-se la prietenie cu noi fără de rezerve, noi putîndu-ne strecura mai bine urechiaţii dincolo de zid pe chestia aceasta, formînd coloana a cincea chiar în inima lor", îi zice Ucigă-l-toaca vizuinii sale, care îl ascultă admirîndu-l pentru ideiea dezvoltată... "Chiar de asta, aş zice eu", îl asigură duhul răului acum, "în ciuda acestei lansări la colaborare în coexistenţa paşnică, trebuie să ne dăm seama că puritatea doctrinei trebuie ca să rămînă puritate pe mai departe, aşa cum a fost ea din veşnicie. De aceea toţi încornoraţii de aici, începînd chiar cu cei din creşe şi cămine şi pînă la acei care se dizolvă ca spirite malefice ce sînt, să fie supuşi tot timpul unui sever control ideologic, pentru a nu lăsa să se strecoare evoluţionismul şi disidenţa în Infern", spune Ucigă-l-toaca. Spre marea satisfacţie a celui din faţa lui, care chiar de nu-şi aduce aminte de nimic, impulsul îi este hipertrofiat pe măsura celor auzite, ca fiindu-i în vederi...

In timp ce Ucigă-l-toaca relatează şi cuşca îl ascultă întocmai ca un copil pe un bun povestitor de basme, fiind numai ochi şi urechi cînd este vorba de apărarea purităţii doctrinare a Infernului de influienţe dinafară, ca într-o magică invocare de mînă stîngă, malefică în ceea ce produce, de după un cuptor ce duduie în vîlvătăi, cu umbre perpelindu-se în el, nu departe de aici, apare mîndru Satan-şeful, arătîndu-şi coarnele ondulate într-o formă parcă ostentativ făcută, cu botul ridicat în sus, parcă privind cu mult, cu foarte mult, deasupra liniei de orizont, cu coada adusă din spate către în faţă şi atîrnată de

antebraţul stîng flectat cu ghiarele pe buric şi cu o furcă bine ascuţită ţinută în mîna dreaptă...

Rotindu-şi de mînie ochiul galben din orbita dreaptă întocmai ca pe un titirez, pe celalt roşu din stînga doar ca pe o bilă de rulment cu insistenţă clătinată, el se răsteşte cu mînie la un drăcuşor ce pare novice în meserie, care chinuie o umbră... "De ce tragi de timp şi nu mergi mai repede să te supui la solemnitatea scobirii cu paiul în văgăună, să faci control ideologic?!"... "Ba da, Intunecimea Voastră", îi răspunde umil şi cum nu se poate mai supus drăcuşorul, să nu-l supere cumva, "fac asta într-o clipă. N-am vrut să-mi las umbra din tortură pînă nu-şi atinge culmea în suferinţele avute", zice el. Luîndu-şi furca în mîna dreaptă, tremurînd ca varga de emoţie şi frică privind cele care vor urma acu, deîndată, numai că-l şi văd că dă fuga pe aleie şi cînd ajunge în intervalul dintre o hazna şi un cuptor de cazne, ca pocnit deodată în cap de un trăsnet căzut pe el fără tunetul şi lumina care-l însoţesc întotdeauna, drăcuşorul se şi aşează în faţa a doi încornoraţi puşi pe control ideologic.

Numai cît ai zice peşte, odată ajuns în faţa lor, încornoratul se aşează în poziţie mahomedană — cum o fac islamiştii cînd se roagă: pus în genunchi, cu coatele, antebraţele şi palmele pe sol, cu faţa şi fruntea lipită intim de el, doar cu rotunjimile din spate ridicate mult în sus, lăsînd să i se vadă bine deschizătura dintre ele, arătîndu-şi bine deschis la cei din spate văgăuna negricioasă de aici... In clipa următoare, un încornorat-ideolog solemn şi grav, mîndru nevoie mare că-i însărcinat cu un aşa control, aşezat ţeapăn pe genunchi să poată face bine ceea ce are el de făcut, repede îşi aplică laba stîngă pe rotunjimea de dinapoi corespunzătoare celui examinat, în aşa fel făcut că se dă cu botul numai la cîţiva milimetri de văgăuna drăcuşorului îngenunchiat, să vadă şi mai bine ceea ce face. După ce cu laba stînga îi aplică examinatului deasupra văgăunii o lupă să poată vedea mai bine ceea ce este acolo, cu un pai pe care-l are în laba dreaptă — lucrînd întocmai ca un ceasornicar care scoate cu un ac făcut şurubelniţă în vîrf acel ceva pe care trebuie să-l pună altundeva — încornoratul examinator începe să scobească încet-încet ceva de acolo, din fundul văgăunii negricioase a drăcuşorului; apoi, obţinutul de acolo i-l dă celuilalt de lîngă el aflat în stînga sa. Acesta din urmă pune o mică parte din minusculul produs primit sub microscop, iar pe cealaltă o aruncă într-o eprubetă. Desigur, face asta pentru analize biochimice extrem de complicate," îmi zic eu văzînd aşa ceva prin spaţiotemporoscop...

In timp ce încornoratul pus sub control stă anxios, tremurînd ca varga de nelinişte, de groază şi de teamă privind rezultatul analizei ce i se va comunica pe loc, microscopistul, biochimistul, ca să-l numim aşa — acel care execută analizele — foarte nelămurit, dar cu mult respect faţă de şeful ideologic din dreapta lui, îşi exprimă nedumerirea: "Eu nu pot pricepe", zice el "de ce mai e nevoie să facem

analize ideologice atît de delicate şi de complicate a ceea ce luăm din văgăuna împieliţaţilor noştri — produs cu mult mai mic decît un vîrf de ac, ce trebuie să fie analizat şi la microscop şi biochimic —, examinînd ceea ce iese din ei să stabilim de-s desidenţi sau nu, cînd avem un control ideologic atîta de sever a ceea ce a intrat în ei?!"...

"Ce absurdă întrebare!", îi răspunde deosebit de înfuriat îngînfatul de lîngă el. "Acela-i control la ceea ce intră ideologic în cineva, ca influienţe spirituale, opinii, idei, contacte avute cu cineva... etc.; pe cînd ceea ce facem noi se referă la ceea ce iese din ei. Or, prin asta noi determinăm felul cum încornoratul digeră ideologic ceea ce a intrat în el, cum metabolizează şi interpretează el idea — dat fiind faptul că putem face noi o îndoctrinare mai mult decît perfectă, absolută, dîndu-i împieliţatului ideologic, doctrinar, numai ceea ce-i de dat şi datorită structurii lui sistemice cu totul deosebite, să bagi pe sus una în el ca ideie, şi să iese cu totul altceva pe jos, în concepţia avută, în impuls sau în fapta săvîrşită"...

"Aşa încît", continuă împieliţatul, "dacă acolo, sus, avem controlul desăvîrşit asupra a ceea ce-i oferim, aici, jos, avem individualitate şi personalitate, detaliul, specificul fiecăruia, care nu te înşală nicidecum", spune politologul solemn şi grav, ţinînd paiul de scormonit în văgăună cu laba dreaptă — convins fiind că nu este adevăr mai mare şi mai perfect decît acel pe care-l proferă el acum.

Apoi, ideologul infernului, simţind totuşi că nu şi-a făcut pe deplin îndatorirea ce-i stătea în sarcini ca s-o facă, voind ca prin exces de zel să-şi onoreze superiorii lui privind încrederea avută în el cînd i s-a dat un aşa post mare şi important în ierarhie — mai ales un post pe linie ideologică, ce-i prima în atenţia acordată de Infern (altfel monolitismul nu s-ar păstra din eternitate şi pînă în eternitate!) — uitîndu-se duşmănos şi aspru la subalternul lui (se vede după răsucirea ochilor în orbite), îi spune: "Nici acum nu stăpîneşti cum trebuie doctrina?! Nu gîndi nimic!, nu-ţi imagina nimic!, nu te întreba de nimic!, nu-ţi însuşi nimic străin!, nu alege nimic nou! şi nu adăuga nimic peste ceea ce se ştie din eternitate a fi ca doctrină!", îi aminteşte el învăţătura Infernului ca doctrină de respectat, din eternitate şi pînă în eternitate de păstrat, aducîndu-l la doctrina-monolit a Infernului de totdeauna. In acest timp, subalternul său, aspru dojenit, pune botul aplecat în jos, corniţele venindu-i acu înainte, ca cineva cu capul pus sub patrafir, gata pentru spovedanie, privind prin microscop şi în eprubetă la analizele prelevate de la urechiat...

"Altcineva!... Mai repede!! Mai repede!!!, strigă ideologul şef, răstindu-se la încornoraţii din faţa lui, ce-şi aşteaptă acum rîndul la scobitul cu paiul ideologic în văgăună. Şi asta, chiar dacă acel aflat pentru analiză aşezat aici încă nu s-a sculat de jos, privindu-l îngrozit drept în faţă pe acel care-i făcea acuma analiza, să deducă din fizionomia lui dacă rezultatul analizei este favorabil sau defavorabil... "Mai repede am spus!", se mai răsteşte încă o dată ideologul şef, "Trebuie

să meargă totul ca pe roate!... Altcineva!" zice el... "Mai repede!! Mai repede!!!, că doar cunoaşteţi bine examinarea, din moment ce facem asta zilnic!", se răsteşte el la acei de printre haznale şi cuptoare aşezaţi în rînduri-rînduri, aşteptîndu-şi fiecare cu înfrigurare examinarea... "Ar trebui să meargă ca pe bandă!", zice el către urechiaţii din faţa lui, care cad deîndată jos ca nişte frunze ofilite brusc de un aruncător de flăcări ce trece pe deasupra lor, aşezîndu-se cu toţii la rînd pe pavajul de întuneric condensat, tîrîndu-se de-a-îndărătelea. Cu văgăuna îndreptată în sus, ei se mişcă întocmai ca nişte şopîrle care ies din vizuină mergînd de-a-îndărătelea spre înafară, spre ideologul examinator, depănîndu-se cu toţii în lanţ şi ordonat. Văzîndu-i cum o fac de ordonat, ai spune că-s doar nişte dispozitive automatizate — ei făcînd-o în aşa fel, ca lucrul în cazne la haznale şi cuptoare, la toate instrumentele şi atelierele de tortură, să nu sufere o clipă...

Pe cum stă aşa solemn şi ţanţoş, privind cu satisfacţie cum încremeniţi de frică în fracţiuni de clipă încornoraţii se aşează cu văgăuna în sus şi sînt scormoniţi meticulos acolo cu paiul infernal ideologic, îşi obţin rezultatul cercetării, apoi — întocmai ca nişte suveici într-un război de ţesut mecanic complet automatizat — îşi reiau lucrul întrerupt mai înainte, Satan-şeful (care se joacă acum cu vîrful cozii, pe care şi-o răsuceşte în faţa nasului întocmai cum fac adesea cucoanele la teatru cu evantaiul cînd se dau spectacole vara pe năduf şi zăpuşeală) priveşte în faţă unde i se prezintă un sol foarte grăbit. De neaşteptat de nimeni a se întîmpla aşa ceva chiar acu şi aici, de după camerile de jupuiere şi sărare, de printre haznale cu un conţinut anume combinat în formele de scîrnăvie şi împuţăciune pregătite ca pentru genocizii de o anume teapă, apare un încornorat ca vai de cpaul lui, arătînd întocmai ca un ogar fugărit la vînătoare într-o zi de iulie cu năduşeală, cu limba de un cot ieşită afară. In graba lui de a-şi îndeplini cît mai repede serviciul comandat, acesta se opreşte chiar în faţa lui Satan-şeful şi parcă bucuros de ceea ce a făcut, vrea ca să-i raporteze...

Tras la faţă, cu ochii îngropaţi adînc în scobitura din orbite şi pleoapele trase ca nişte jaluzele ce nu se închid complet peste ochii obosiţi — de-ai spune că-şi trăieşte ultimele clipe ale agoniei; cocoşat şi extenuat, de abea ţinîndu-şi furca în mînă, plin de noroi şi praf peste tot, (ba şi de scîrnăvie proprie pe părţile de dinapoi!); el ţine neapărat să raporteze ceea ce are el de raportat. Ajuns în halul ăsta, fie din cauza suferinţei, fie din sîrguinţa şi graba cu care a ţinut neapărat să facă ceea ce a avut el de făcut, străduind-se să vină cît mai repede aici să raporteze, ne-mai-avînd nici atîta timp şi pentru dînsul cît să se îngrijească de nevoi presante, ajuns în faţa lui Satan-şeful, încornoratul se lasă să cadă jos, grămadă, întocmai ca un pardesiu ud pus la uscat pe umeraş, care din bătaia vîntului cade jos; mototolindu-se deîndată de la sine...

"Mi-am îndeplinit cu prisosinţă misiunea, Intunicimea Voastră", zice el, căutînd ca să sloboadă un cît de cît zîmbet de mulţumire în sine însuşi pentru cele pe care le-a făptuit... "Ia spune-mi ce-ai realizat?", îi întreabă Satan-şeful, scoţîndu-şi pieptul înainte şi sugîndu-şi burta, pe aceeaşi măsură bombîndu-şi părţile de dinapoi, de parcă acum ar fi fost umflate ca nişte perine de aer cu o pompă pusă în priză — acolo parcă fiind la el izvorul de unde-şi trage acum mîndria şi puterea de care dispune şi nu partea de sub coarne şi urechi...

"Am fost pe Pămînt", raportează încornoratul mesager, "m-am aşezat în dosul minţii lui şi l-am spionat în fiecare clipă în tot ceea ce gîndeşte şi ce face. Ba şi pregîndurile i le-am avut sub control", zice el lăudîndu-se pentru sîrguinţă, "şi n-am găsit nimica rău pînă în clipa morţii", zice urecheatul satisfăcut de sine pentru cele împlinite... "Şi?!, se miră Satan-şeful de cele spuse... "Şi dacă a murit, am venit deîndată înapoi să vă raportez. Ce era să mai fac acolo?!", zice candid încornoratul... Venit??!, cretinule!, mîrîie furios la el Satan-şeful, răsucindu-şi ochii în orbite a ameninţare — ochi care aruncă acum parcă fulgere şi trăsnete de mînie, scăpărîndu-i atît de repede încît ai putea spune c-au devenit un dispozitiv de emis cu intermitenţă raze laser de sondat aştri din îndepărtate galaxii... "Păi ce era să mai fac acolo, pe Pămînt, dacă respectivul este mort?!", se desculpă încornoratul, în speranţa că Satan-şeful nu va fi auzit sau nu va fi înţeles destul de bine că cel pus sub urmărire este mort...

"Şi ce dacă-i mort?!", se miră încornoratul din faţa lui. "Lipeşte-ţi urechea bine de mormînt şi ascultă, spionează, vezi bine, nu se poate să fie el atît de apolitic, de neutru, neînrolat în nici o parte, cum vrea a se înţelege! Ştii tu foarte bine", îi spune Satan-şeful, "că cine nu-i cu noi este contra noastră!", tună el la nenorocitul urecheat care stă boţit pe jos că n-ai putea spune acum dacă nu cumva capul îi este ataşat la fund şi nu la gît, ori de picioarele de dinapoi, de umăr şi invers, stînd aşa mototolit parcă să se odihnească în voie...

"Ştiu, ştiu foarte bine ceea ce-mi spuneţi, Intuneriicmea Voastră", îşi face autocritica drăcuşorul, "cunosc regulile bine, aşa cum am învăţat la cursurile de ideologie, de îndoctrinare — încît aş putea spune că nu mă duce nimeni cînd este vorba de a-l pune pe cineva sub observaţie —, dar el este putred acum deja. Da; a dat de mult în împuţăciune", zice el, "căci tot timpul i se plimbă viermi prin scăfîrlie, mişunînd şi încolăcindu-se unul după altul ca într-un terci care-i şi hrăneşte, dar li e şi scăldătoare şi pat pentru dragoste şi odihnă şi cuib în care-şi pun ouăle, apoi scot larve şi leagăn pentru generaţia celor care le urmează, dar şi hazna în care-şi deversează surplusul din propriile maţe, ca şi mormînt pentru acei cărora le-a venit timpul pentru asta", zice încornoratul...

"In creierul urmăritului de mine, căruia în timpul vieţii i se adresau multe-multe informaţii, dar nici un răspuns, — căci doar de-i făta mintea cîteva idei", se scuză urechiatul, înoată acuma viermii

chiar ca într-o hazna, încolăcindu-se unul după altul întocmai ca firele de lînă într-un caier. Acu, prin scăfîrlia lui mişună viermii şi se încolăcesc mereu-mereu unul după altul, de ai putea spune că vor să se toarcă de la sine într-un fir mai gros, dar chiar cînd vrei să spui aşa ceva de ei, descoperi că-i doar vorba de un fel de joacă, de îmbrăţişare şi zburdare, în felul lor făcută, din moment ce lichidul în care înoată li e şi hrană şi loc de făcut dragoste şi totul-totul", spune el... "Ce să mai pîndesc, să suspectez ideologic acum la el?", zice încornoratul-mesager venit acu repede de pe Pămînt...

"Şi ce dacă, imbecilule? Ce?, dac-a murit asta nu înseamnă c-a încetat şi să mai gîndească în vreun fel, că nu mai poate conspira, că nu mai este încă periculos pentru ideologia noastră, că nu mai e ostil pentru ordinea stabilită!... Inapoi!! Inapoi cretinule!!! şi fă-ţi pe mai departe datoria în culegerea de informaţii aşa cum trebuie!!!! Aşa-ţi îndeplineşti tu o aşa sarcină politică de seamă?!", tună Satan-şeful...

Dar nu termină acesta de spus cuvîntul "înapoi" — căci ştia el bine, încornoratul, de la cursurile de îndoctrinare ce urmează după asta —, că chiar aşa hămesit şi dărîmat cum este el sosit aici (de ai putea spune că numai printr-un miracol a putut ajunge aici) şi numai că îl şi văd cum speriat sare în sus deodată, întocmai ca un iepure din culcuşul de unde nici n-ai fi bănuit mai înainte că poate fi, atunci cînd aude un foc de armă, şi repede o ia la sănătoasa înapoi, să-şi facă datoria mai departe de informator şi de spion cu şi mai multă sîrguinţă decît şi-o făcuse el mai înainte. Căci, după şi conform legilor şi practicei Infernului, sarcina de supraveghere din aproape a populaţiei trebuie făcută aşa cum este prevăzută ea. Mai corect şi mai precis spus, ea trebuie făcută mult mai mult şi bine decît electronic — ştiindu-se foarte bine că electronii, dintr-o cauză sau alta, se pot înşela, luînd un curs greşit pe căile de informare, dînd un rezultat măcar în parte deformat la computerizarea informaţiei, falsificînd concluziile trase din eveniment, pe cînd încornoratul nu.

* * *

— Două ipocrizii satanice se linguşesc şi se întrec. O vizită de lucru fructuoasă cu unanimitate de vederi.

"Ştiind bine Scaraoschi cum şi cît de lamentabil au eşuat planurile lui de a şi-o lua în cap şi a ajunge mai presus chiar decît Talpa Iadului", îşi reia istorisirea Ucigă-l-toaca iar către osândit, care îl ascultă cu nesaţ, "în dorinţa de a-şi vedea realizată totuşi independenţa şi autonomia firidei şi a vrăji prin ideologie atît Purgatoriul

cît şi Paradisul (desigur, la început, ca după asta să le sugrume pe amîndouă, făcînd cu ei înşişi ceea ce ar fi făcut Talpa Iadului cu el, ca după aceea să fie deasupra tuturor şi a orice), îşi propune să se întrească pe sine însuşi în şiretenie şi vicleníe cu ocazia acestei vizite făcute. Ştiindu-se cu musca pe căciulă şi voind să înlăture orişice bănuială de asupra lui, cît şi a complicelui său, cu toată ura şi duşmănia pe care o are faţă de Talpa Iadului, chiar ca să le arate încornoraţilor ceea ce nu este şi nici nu poate fi, Scaraoschi îl invită pe stăpînul Infernului să vină cu pompă mare să viziteze Firida Genocizilor"...

"Pe de altă parte, vizita era dorită chiar şi de Talpa Iadului. Căci ştia el foarte bine ceea ce ştia — că el însuşi prin subversiune şi mînă armată făcută la momentul oportun de curînd lichidase contrarevoluţia. (Adică a ajutat revoluţia, cum propagandistic ar veni). Spunîndu-i lui Scaraoschi că i-a dat un ajutor neprecupeţit contra dogmaticilor (ştiind el bine că Infernul ca un tot nu poate exista ca atare decît cu o ideologie revoluţionară, din moment ce dogmatici şi conservatori sînt doar cei din paradis şi parte din Purgatoriu — chiar dacă aceştia din urmă, neconsecvenţi, o tot gîlgîie şi o tot filfîe în fel şi chip cu ideologia), ca să nu lase nici un fel de bănuială că n-o făcuse, acceptă invitaţia făcută", i se destăinuie Ucigă-l-toaca...

"Ba, a mai şi lăsat să se înţeleagă că, chipurile, la iniţiativa lui ar fi fost făcută vizita, că Talpa Iadului, vezi colo, nu mai putea răbda de dor să-şi vadă colaboratorul lui în ideologie — nici vorbă a se pomeni de vreo formă de supuşenie oarecare, din moment ce se bătea monedă tot mereu pe independenţa şi autonomia care ar exista aici...

Deşi vizita venea a fi ca a doi şacali turbaţi care s-ar sfîşia între ei, fiecare a trebuit să se reţină, pentru a arăta că altele le sînt sentimentele şi intenţiile, trebuind să ţină mai mult la haită, la ideologia care îi leagă, decît la ceea ce au ei ca răfuială între dînşii. De aceea, în văzul haitei, ei trebuia să se lingă acum pe bot, arătîndu-se fiecare a fi mulţumit de sine însuşi, dar şi de celălalt în cele realizate — desigur, spre a salva ideologia. De asta, vizita aceasta fusese sortită să arate maselor din infern că există prietenie care îi leagă, cît şi afectuoase sentimente de care sînt animaţi acuma amîndoi", zice instigarea impulsului de aici a osânditului — căruia îi rîde mustaţa cînd aude de o aşa stratagemă bine coaptă în împlinirea ei...

Deşi, din aceleaşi împliniri legice de sus venite, stabilite de dincolo chiar şi de Infern, în uraganul acesta de umbre purtate pe sus de norii de pucioasă, de smoală, cît şi de gace sufocante, el şi dispare. Pe alte umbre le văd aflate în fel de fel de cazne, urmărindu-se potolirea exacerbării impulsului avut de ele în excesul de autoritate, pe care ca judecători, procurori, paznici de închisori şi conducători le-au avut în timpul vieţii — făptuiri pentru care au fost aduse ele aici. Tocmai de aceea, prin reamintirile de mai sus, el le

este exacerbat aici, ca mai apoi să fie reprimat, înăbuşit, sugrumat, pînă a avea o aproape totală anihilare a lui ca tendinţă de a se realiza în faptă. Privind mai atent acu la osândit, în faţa ochilor mi se înfăţişează aceleaşi scene terifiante de mai înainte, desfăşurate între dilatarea umbrei lui şi zdrenţuirea pîn-la dispariţia ei totală. (Cu toate că numai de aşa ceva nu poate fi vorba aici, în Infern — existenţa fiind o realitate absolută, pe cînd moartea, dispariţia pentru totdeauna a umbrei, doar o pură ficţiune, nicidecum ea putînd fi concepută)... "O, Doamne, ce teribile chinuri o fi avînd sărmanul", îmi zic eu mie însumi acum, nedeservit nici măcar de intuiţie cît de cît care şi cum ar putea fi acestea — din moment ce totul se petrece în umbra înşişi şi nimic nu poate fi cunoscut sau simţit de acel cineva sau ceva de dinafara ei...

Deîndată ce umbra i se reface şi instigatorul impulsului său se află iar în faţa lui, numai că-mi şi dau repede seama de continuare... "Mă rog, dacă s-atinsese pîn-acum apogeul în ipocrizie şi în şiretenie privind comportarea unuia faţă de celălalt şi a amîndorora ca să înşele şi prostească masele de încornoraţi privind adevărul celor întîmplate; ca să nu deie curs zvonurilor să se înteţească şi să-i facă pe toţi să creadă numai ceea ce voiau ei ca să creadă; Talpa Iadului a hotărît să facă această vizită cu o mare pompă şi un grandios alai, mai înainte ca zvonul să devină o adevărată bănuială", zice el...

"Din moment ce teroarea era deja de multă vreme instalată pentru orişicine ar fi îndrăznit să creadă şi să răspîndească alte idei decît acelea proferate de putere; din moment ce supravegherea era supraveghere şi nici un încornorat n-avea curajul să ridice nici măcar o ghiară de labă în contra direcţiei impuse — ba nici măcar să gîndească altfel de cum erau directivele generale; prin vizita aceasta ei îşi asigurase nu numai liniştea absolută în privinţa asta, dar şi direcţionarea gîndurilor tuturor", zice Ucigă-l-toaca. Apoi dispare repede, de parc-ar fi ştiut cele ce aveau să vină deîndată ce ia la cunoştinţă că osânditul jubilează, se înţănţoşează, scoate pieptul înainte şi-şi dă capul pe spate. Şi nu s-a înşelat. Ştia el ceea ce ştia, că doar nu şi-o fi făcut veacul din eternitate în Infern, însoţindu-şi umbra aici în toate încarnările avute fără să ştie ceea ce ştie...

"Cît despre cei cîţiva", reia el povestirea la momentul oportun, "care li se păruse lor că pot devia de la linie cît de cît, cu ocazia aceasta, azilele psihiatrice au avut întotdeauna grijă să-i aducă la cursul oficial — măsurile luate venind a fi aici întocmai ca o indiguire, întocmai ca o recanalizare a unui curs de apă, acum săpîndu-i-se o albie mult mai adîncă decît aceea pe care a avut-o ea mai înainte. Şi asta, tocmai de aceea ca să-i facă siguri că ea îşi va păstra cursul ei de mai înainte stabilit, chiar şi atunci cînd se va umplea şi mai mult cu aluviuni", îi zice reprezentantul Duhului Răul umbrei osânditului de aici.

"Aşa încît, poate chiar de aceea fiindcă aceşti doi şacali în sinele lor gîndeau tocmai invers de cum proferau ideile pentru acei de aici, cît şi pentru cei de dincolo de zid, să acrediteze şi mai mult ideia lansată oficial, s-au decis să se linguşească acum în public de o manieră cum n-au făcut-o niciodată ei mai înainte"... "Talpa Iadului", îşi aminteşte Ucigă-l-toaca, "urmărea prin asta consolidarea şi mai mult a ordinei stabilite prin teroare. Dar, deşi sugrumase contrarevoluţia cu mînă armată, de data asta, vezi, chipurile, o dădea ca libertate căpătată de Firida Genocizilor, sub eticheta ajutorului dat de el lui Scaraoschi în lupta sa dusă pentru independenţă, autonomie şi coexistenţă paşnică — el venind acum la Scaraoschi ca la un bun prieten pe care l-a ajutat să-şi îndeplinească visul. Asta, după el, venea a fi ca o nouă etapă în transparenţă şi deschidere — cum îi plăcea lui cel mai mult să o numească...

"Pe de altă parte, Scaraoschi îi primea acuma "bucuros" vizita făcută, dînd-o pentru masele de încornoraţi ca pe o încoronare a politicei lui de independenţă şi autonomie — din moment ce asta avea să fie recunoscută chiar de Talpa Iadului însuşi cu ocazia aceasta. Ba şi să se laude în public cu ajutorul dat de el. Asta satanică ipocrizie! Mă rog, ca în Infern. Căci unde altundeva se poate cineva depăşi pe sine însuşi decît aici?!", zice el luîndu-şi ochii de pe osândit şi punîndu-şi-i pe aleia largă dintre haznale şi cuptoare, unde pare să fie mai multă agitaţie acum...

"După tehnica bine cunoscută a mînuirii maselor, pentru a se creia un cadru adecvat în gîndirea fiecăruia care aşteaptă să-l vadă pe stăpînul Infernului de totdeauna, s-a urmărit să se creieze o emoţie continuă. Vine!, vine!! vine!!!, s-a strigat printre încornoraţii adolescenţi şi cei cu mult mai mici ca ei, cărora li e caracteristică preponderenţa emoţiilor asupra raţiunii, ca să-i facă musafirului o cît mai mare propagandă sosirii lui în Firida Genocizilor. Căci, Scaraoschi cît şi Talpa Iadului sperau acu ca manifestarea aceasta de prietenie să ia naştere şi să se desvolte vulcanic în elanul declanşat, întocmai ca în cele ce urmează după aruncarea unui chibrit aprins într-o vană cu carburanţi lichizi, entuziasmul încornoraţilor şi urechiaţilor fiind de nestăvilit", îşi zicea el...

In timpul povestirii celor de mai sus vizuinii lui de totdeauna, cînd Ucigă-l-toaca ajunge la acest pasaj — după şi în conformitate cu raporturile dintre cauză şi efect, impulsul împăunării atingînd cote ca în timpul vieţii reîncarnate —, numai că-l şi văd pe osândit cum freamătă din ciubote, stînd pe loc şi schimbînd picior de pe picior, de parcă chiar de el însuşi ar fi vorba că-i aşteptat cu astfel de pregătiri. Ba, mai mult decît atît, văzînd că Ucigă-l-toaca nu ia mutră admirativă în faţa unui aşa eveniment de seamă în preamărirea lui — să nu mai spunem a Infernului ca atare —, numai că-i şi văd acu umbra penitentului de aici cum se încruntă la el, de parcă i-ar fi spus: "Aşa trebuie făcut!... Că doar nu cumva ai crede a fi firesc ca stăpînul Infernului să vină pe ascuns, încărcat cu modestie! E vorba aici doar de o prietenie de nezdruncinat. Şi asta pe de o parte; pe de alta, sînt genii militare şi diriguitoare ce se nasc la cîteva milenii sau doar o dată în evoluţia întregei lumi — genii care totuşi trăiesc printre oamenii obişnuiţi. Or, oamenii neputînd trăi de capul lor, aşa, neconduşi de o mînă genială, sînt datori a-i acorda acestuia toată adorarea cuvenită"... După asta, urmează ceea ce toţi ştim acuma că urmează în Infern drept corectare a impulsului instigat peste măsură, că deturnează şi simţitul dar şi raţiunea. Şi asta, desigur, pentr a deservi Legea Evoluţiei Universale. Căci, aşa cum o face pentru materie, asigurîndu-i evoluţia încontinuu, trebuie s-o facă şi pentru nemateria, pentru umbrele ce trec pe aici pentru corectare...

"S-au luat măsuri ca tehnic toate să funcţioneze fără de reproş", reia Ucigă-l-toaca destăinuirea la momentul oportun, "chiar pentru aceea că Talpa Iadului inspectează acum firida şi dacă Izvorul Răului soseşte aici în firidă, chiar cel mai neînsemnat firicel de bine, de răgaz în chin, de clemenţă în tortură ar putea fi interpretat ca o sabotare a însuşi principiului de bază care stă în doctrina Infernului şi toate ar ieşi cum nu se poate a ieşi mai prost", îşi dă cu părerea instigarea impulsului la rău...

"Că doar se ştie de către orişicine", zice el, "că Infernul se declină de totdeauna cu întunerecul din veşnicie şi cea mai firavă aprindere de chibrit ca tendinţă la disidenţă este deîndată reperată şi urmărită, pedepsită aşa cum se cuvine — ea venind a fi aici întocmai ca o impurificare a răului stabilit a fi şi a rămîne aşa din eternitate şi pînă în eternitate. Drept care, Scaraoschi a dat ordine ca în jurul aleii pe unde va trebui să treacă alaiul cu Talpa Iadului în frunte să fie ordine infernală şi să se execute cele mai mari şi mai cumplite cazne, suferinţe, chinuri cauzatoare de durere şi mîhnire, instruindu-i el însuşi pe încornoraţii ce le fac — tocmai ca să-i arate superiorului său că Infernul e infern şi că nu se dezice în ceea ce face şi cum face el din veşnicie şi pînă în veşnicie. Aşa încît, prin cele arătate, el l-a stimulat acu pe fiecare încornorat să-şi pună în aplicare tot ce fantezia lui va putea creia mai diavolesc, ca să-i deie satisfacţie deplină stăpînului său", îi spune Ucigă-l-toaca, lăsînd o mică pauză ca întunerecul beznă ce se declanşează la apariţia unui fum de gaze înecăcioase să se mai răărească...

Atunci cînd se face doar atîta lumină cît este în Infern, el îi şi dă drumul la continuare... "Cît despre primirea ca atare, despre slava înaltului oaspete în firidă, pentru preamărirea lui, s-au instalat peste tot pe aleie ca şi printre cuptoare şi haznale, chiar şi printre camerele de tortură, megafoane cu osanale deja imprimate, ce vor trebui să fie date la maximum în cele spuse, dar mai cu seamă în zgomotul făcut. Şi asta, fiindcă se ştie foarte bine că sunetul impresionează mult mai mult decît cuvîntul, care-i limitat în răsunetul avut, dat fiind faptul că sunetul face apel mai ales la simţ — pe care sau

îl încîntă sau tulbură, dar oricum el întîrzie reacţia avută de gîndire. Cît despre zgomot, el îl avantajează deosebit de mult în propagandă pe acel care face uz de el, fiindcă i se adresează direct vegetativului şi face fiinţa să-l simtă şi să tresară în mod direct. Şi asta, fie că-i vorba de un vierme, fie de o fiinţă superioară dotată cu o conştiinţă. Şi ca la primirea asta efectul să fie cît mai mare, s-a întins pe jos covorul roşu de jăratec pe aleie, cu două rîuri de smoală fierbinte curgînd pe margini... Mă rog, chiar de-i infern (ba poate cu atît mai mult!) preamărirea trebuie să fie preamărire, să se ştie cine e stăpîn în el," zice instigatorul impulsului celui chinuit aici. Căci nu degeaba este el ceea ce este şi lucrează în cine a lucrat de totdeauna în toate încarnările de pîn-acum, din moment ce se şi vede după surîsul vizuinii lui şi după împăunare că-l aprobă din toată inima în ceea ce spune...

"Altfel, se poate crede că nu-i vorba de infern, ci doar de o deşănţată democraţie pluripartinică de tip englezesc", precizează el şi mai bine, apăsînd pe cuvîntul "democraţie" şi "deşănţată", spuse cu multă ură şi cu multă duşmănie —" democraţie în care şeful e egal cu orişice supus în drepturi —, cum vezi, paradoxul-paradoxurilor, pe care Infernul nu-l poate concepe nicidecum şi niciodată", îi spune Ucigă-l-toaca...

Ba, aprobîndu-se ideia unui lingău, care a voit să-şi facă platformă politică şi să se ridice şi el în ochii lui Scaraoschi, s-a spus că oricît de tare ar fi date megafoanele cu lozinci de preamărire, cu strigăte şi cu aplauze — din moment ce totuşi se poate distinge despre ce e vorba şi din moment ce cuvîntul este limitat în ceea ce lasă a se înţelege, pe cînd închipuirea nicidecum —, s-a recurs la tehnica aceasta: să se dea în megafoane numai zbîrnîiri, bubuituri şi tunete care asurzesc... Aşa încît, de la o vreme nu s-au mai spus lozinci, nici aplauze regizate în studiouri, bine chibzuite şi aranjate, care, cum şi cînd să fie spuse, ci numai detunături, zgomote infernale, care pot sugera orice, spune orişice, din moment ce mintea acelui care le ascultă este deja direcţionată în sensul acesta: că-i vorba de o preamărire a Tălpii Iadului, manifestată în chipul cel mai complex posibil — ea putînd spune tot ce poate spune în privinţa asta ca adorare, supuşenie, tîrînd după sine tot respectul, din moment ce are neînchipuitul ca element de bază," îşi dă el cu părerea...

"Văd că mă priveşti cumva nedumerit", îi zice Ucigă-l-toaca vizuinii lui, căruia deşi îi place ceea ce aude, bănuind probabil o cît de cîtă rezervă avută asupra celor spuse, îl face să se uite cu o atenţie mai mărunţică parcă asupra lui... "Să-ţi explic de ce", precizează el. "Temîndu-se Talpa Iadului că evoluţia ar putea antrena pînă la urmă şi minţile încornoraţilor şi că asta ar dăuna puterii de la centru, a gîndit c-ar fi mai bine ca încornoraţii să şi-o cheltuiască în războaie, în gîlceavă, în cafteală şi în burduşeală între ei înşişi şi nu să-şi îndrepte gîndul spre centrul de putere — care trebuie să rămînă de

totdeauna şi pentru totdeauna absolut acelaşi, cu aceiaşi putere de a supune şi a stăpîni. Drept care, pregătirea asta a vizitei lui trebuie să i-o confirme şi desăvîrşească"...

"Ba, şi-a mai zis el pîn-la urmă, dacă chiar se pune problema defulării, descărcării de surplus de energie — care nu-i de folosit la chinuri şi la cazne pentru umbre în cele ce-şi îndeplineşte fiecare încornorat aici —, chiar şi răzvrătirea între firide poate fi admisă. Căci, din moment ce se dispune de o supraveghere absolută şi de o stăpînire perfectă a mecanismelor puterii, tu, ca stăpîn absolut peste Infern, poţi asista întocmai ca la un spectacol de operetă cum se masacrează între dînşii urechiaţii, cum se caftesc încornoraţii între ei. Aşa încît, acum tu poţi interveni la timpul oportun chiar şi să lichidezi ambele firide, punînd ordine unde s-a dovedit a nu fi fost mai înainte, asigurîndu-te atît de prestigiu, cît şi de putere absolută şi respect — din moment ce acu domneşti peste schilozii şi bîcisnicii potoliţi de tine"...

"A ştiut el bine Talpa Iadului că oricît de carenţaţi de proteine şi de cele necesare în alimentaţie ar fi urechiaţii de aici, oricît de chinuiţi ar fi aceşti încornoraţi de aici, tot rezultă energie în plus ce trebuie cheltuită în zurbuluială, ca la copiii extenuaţi de lecţiile de matematici superioare atunci cînd ies în recreaţie şi se tot iau mereu la harţă, se bat între ei, fiindcă păruiala înşişi la face bine, căci îi degajă de încordare. Şi asta o ştie el foarte bine, Talpa Iadului. Chiar de aceea s-a înţeles cu Scaraoschi să-i facă o aşa primire care trebuie să perfecteze chiar trebuşoara asta — fie că unul o pricepea în întregime, celalt doar pe jumătate sau deloc", îi relatează el cuşti lui de totdeauna, care-i soarbe spusul de pe buze...

"Căci, în definitiv", spune Ucigă-l-toaca, "la ce i-ar trebui Infernului progresul? Aici este nevoie doar de stăpînire absolută. Şi, după cîte văd, metodele întrebuinţate sînt aproape de perfecţiune. Aşa încît, vizita Tălpii Iadului în Firida Genocizilor trebuie să vină a fi ca un fel de perfecţionare a mijloacelor de stăpînit, cît şi o ducere de nas a celorlalte firide; iar pentru Scaraoschi, un fel de punere la punct şi vindecare a lui definitiv de ideia independenţei şi autonomiei reale, de colaborare directă cu Paradisul şi cu Purgatoriul, necontrolat fiind de centrul de putere cum se face aşa ceva. Ai să-l vezi deîndată", îi spune reprezentantul Duhului Rău acum cuştii lui de totdeauna", c-o să vină în curînd să se impună aici atît pentru naivi cît şi pentru vicleni — să restabilească deplina unitate în Infern"...

Pe cum stă aşa Ucigă-l-toaca, ai zice ca să-şi adune gîndurile să se destăinuie mai departe cuştii lui, ca şi cînd ar fi prevăzut ceva, numai că-l şi văd că dispare în osîndit ca un guşter în vizuina lui cînd simte pericolul venind de la o bufniţă ce l-a ochit. După asta, un tunet cumplit zguduie Infernul de la un capăt la celălalt, că-i face pe toţi încornoraţii să încremenească şi nu alta; fiecare rămînînd în poziţia în care se afla el pîn-atunci. Să nu mai spun nimic de bietele

umbre aflate în pline cazne. Căci, se ştie foarte bine că aici cuvîntul moarte nu-i nicidecum potrivit — el fiind caracteristic doar părţii încarnate şi deloc stării de umbră a existenţelor umane. Deci, numai asta ai putea spune despre încremenirea lor — lucru care nu-i deloc puţin. După acest tunet a urmat deîndată altul, apoi altul şi încă altul, pînă cînd s-au făcut 21 de salve de butoaie cu pucioasă explodate, trase ca pentru Talpa Iadului, anunţîndu-i glorioasa lui venire în Firida Genocizilor. Chiar dacă pentru fracţiuni de clipă de la producerea fiecăreia din ele toţi încornoraţii s-au oprit într-o adevărată încremeneală şi umbrele au avut o întrerupere în suferinţă. Dar, în aceeaşi clipă chiar, atît chinul cît şi suferinţa au şi fost reluate în continuare, din climaxul în care au fost ele mai înainte, trecîndu-se acum cu suferinţa dincolo de el...

In capătul din depărtare a covorului de jăratec aşezat pe aleie, apare acum o literă mare purtată pe sau de o droaie de drăcuşori ce o duc pe spinare cocoşaţi, de ai putea spune că-s nişte caricaturi a lui Atlas ce ţin globul pămîntesc în spate — căci, de cocoşaţi ce sînt, capul le stă lîngă picioare.

In felul cum stau de gheboşaţi, cu botul aproape la picioare, cu labele susţinînd litiera în sus şi cum fug cît pot cu picioarele pe jăratec, ai putea spune că nu sînt altceva decît nişte bile de rulmenţi pe care această podină-litieră de aici alunecă de la sine. Pe această litieră, sus, pe un tron făcut dintr-o fostă hazna colectivă, construită pentru imersarea în ea a mai multor umbre deodată — o hazna decupată de un perete lateral, prin care îi atîrnă ocupantului picioarele în jos — stă solemn şi grav Talpa Iadului. El ţine în mîna dreaptă un vătrai cu care se aţîţă focul pe cale să se stingă. De văzut este acum că marginile din dreapta şi din stînga a aleii sînt pline de urechiaţi minori, aduşi cu japca din creşe şi cămine, din atelierele de instruire profesională în chinuri, ca şi de convalescenţi de prin lazarete, veniţi aici ca să-i ofere ovaţii şi urale Tălpii Iadului, împăratului stăpînitor peste Întunerec, peste Rău, peste Infern, din veşnicie şi pînă în veşnicie, venit pentru prima dată în Firida Genocizilor — după cîte îşi amintesc acei de aici.

In capătul ăstălalt al covorului de jăratec, în acelaşi ciubăr vechiu cu care se umpleau haznalele înainte de mecanizare — ciubăr pe care stă cîte un par de o parte şi de alta a lui, bine bătuţi în cuie şi cu cîte un urechiat la capătul fiecăruia din ei, ţinîndu-l pe umăr — stă, la fel de grav şi de solemn Scaraoschi. El poartă pe el o eşarfă galben-maro-murdar ce-i traversează corpul în oblic de la umărul drept, prin faţă şi spate, pînă la şoldul stîng — ce s-o mai descriem? de bănuit de orişicine a fi tot din materia primă de pe aici luată — că de altundeva, de import, nu văd de pe unde şi din ce ar fi...

Aşa cum îi este obiceiul — şi cum îl au de fapt toţi demnitarii de pe aici — Scaraoschi şi-a adus coada din spate către faţă şi şi-o ţine cîrlig atîrnată cu vîrful de antebraţul labei stîngi flectate cu ghiarele pe buric. In mîna dreaptă el ţine strîns o furcă, pe care o folosesc adesea încornoraţii de înţepat şi lovit umbrele aruncate în haznale pentru chin, dar şi cu care le pescuiesc de la fund, întocmai cum ar face-o cu un năvod atunci cînd văd că s-au înecat, apoi le scot pe margine aşa cum scot pescarii peştele din năvod pe plajă şi odată avîndu-le aici la reanimează şi o iau iarăşi de la capăt...

Mă rog, dacă-i aşa zi mare, simbolurile a ceea ce fac aici, în Infern, încornoraţii nu trebuie să lipsească nicidecum. Cu coarnele date mult pe spate şi botul pus în sus, ai putea spune că Scaraoschi nu linia de orizont o are el acum în priviri, ci zenitul. Deşi privirile nu-i pot trece mai mult decît dincolo de nas, din cauza norului gros de funingine şi de pucioasă ce pluteşte peste tot pe aici. Atît este de plin de dînsul, că parcă nici nu vrea să vadă, necum să mai răspundă cu vreun gest cît de cît măcar la ovaţiile acordate, de parcă altuia şi nu lui i-ar fi oferite toate onorurile ce i se oferă lui acu...

Nu mai puţină aroganţă, dispreţ, grandomanie şi înfumurare pot fi văzute şi din partea Tălpii Iadului, care se ţine a fi aici şi acum simbolul infernului însuşi. Din moment ce el e duhul răului cu adevărat şi acu trebuie să-l reprezinte aici în Infern unde-i stăpîn, el trebuie s-arate a fi mai mult chiar decît închipuirea şi coşmarul pot plăsmui, decît delirele halucinatorii pot realiza atunci cînd ating o neatinsă culme pîn-atunci. Ochii lui Scaraoschi îi scînteiază ca jarul din cuptor atunci cînd se aprinde brusc răşina de pe lemn, care, explodînd, se pulverizează în mii şi mii de scîntei, ce se unesc după asta în vîlvătăi de flăcări. El rînjeşte într-un mod anume, arătîndu-şi colţii şi ghiarele, de parc-ai spune că nu-i prezent aici doar ca simbol, ci că chiar acum sfîşie ceva — chiar dacă n-o face el de-adevăratelea acum...

Talpa Iadului stă solemn pe tronu-i somptuos în acea veche hazna decupată, cu un fel de trident în mîna dreaptă, ameninţînd parcă pe toată lumea şi pe fiecare cu figura sa schimonosită. Căci, de n-ar fi aşa, n-ar mai fi cine este şi n-ar mai reprezenta ceea ce reprezintă el aici, în Infern, — instigarea şi stăpînul peste Rău. In dreapta şi în stînga sa, ca şi înapoi, întocmai ca într-un car alegoric care este suportul pe care stă acum — car alegoric ce se construieşte de marile sărbători sau aniversări odată în an sau la mulţi ani doar odată — poţi vedea aglomerat aici tot ce sugerează chinurile aplicate în Infern, toate instrumentele de tortură. Se înţelege de la sine, toate aproape miniatural făcute, ca să încapă aici pe el: cuptoare şi haznale, cazane de topit smoală şi răşină, aparate de jupuit şi de sfîşiat, de sărare şi înţepare,... mă rog, tot ce reprezintă cît de cît o formă de tortură...

In faţa Tălpii Iadului, ceva mai înainte de încornoraţii-bile-de-rulmenţi de sub podina cu care el alunecă pe acest covor de jăratec, o gloată imensă de drăcuşori mărşăluiesc făcînd o gălăgie infernală, rezultată mai mult de sub coadă decît de dinainte, de sub nas. Se înţelege de la sine că toţi se străduiesc ca să-l proslăvească...

Ba, acu, parcă văd şi mai bine că înafară de urechiaţii minori despre care am spus mai înainte că fac toată gloata, se pot distinge pe marginile aleii pe care înaintează carul triumfal şi încornoraţi aduşi de prin locurile de chin şi de osîndă. Murdari de tot ce se găseşte aici ca materie primă şi prelucrată, toţi sînt veniţi ca să-l aclame pe înaltul oaspete — ei sosind aici aşa cum au fost "scoşi din producţie", cum se spune în jargon, de pe la cuptoare şi haznale, din camerele de gazare sau cazanele cu smoală, ori din atelierele de jupuire şi sărare. In timp ce carul triumfal al Tălpii Iadului înaintează, megafoanele zbîrnîie, bubuie, pîrîe, scîrţie, scrîşnesc şi tună parcă prelungit, voind a spune că masa este extaziată în adorare — căci zgomotele adunate la un loc depăşesc cu totul şi cu totul ceea ce-ar putea face exclamaţiile, interjecţiile făcute pe tonurile cele mai diferit venite de la încornoraţi. Carul din partea opusă lui, acel în care-i Scaraoschi, se deplasează spre Talpa Iadului, în sens invers decît a lui...

De aici, din partea opusă Tălpii Iadului, din ciubărul cu doi pari purtat de patru încornoraţi la fel de gheboşaţi — nu atît de greutatea pe care o port în spate, cît din cauza puterilor sleite a încornoraţilor ce-l poartă, dărîmaţi şi lehămesiţi de nemîncare şi de trudă, de chinuri de tot felul, cît şi de lipsa de odihnă — turtit, cocoşat, dar şi hîit spre stînga (adică, spus mai pe scurt, boţit în toate cele trei planuri), şaşiu, privind cu un ochiu la răsărit şi celălalt la miază-noapte, dar şi ceacîr, cu un ochiu ca focul, celălalt ca un gălbenuş de ou, mîndru şi parcă mai sigur pe sine însuşi ca niciodată, Scaraoschi se deplasează pe covorul de jăratec în ciubăr să-i întîmpine pe Talpa Iadului venit ca musafir la el în firidă...

La un moment dat, cele două alaiuri ajung faţă în faţă şi se opresc. Talpa iadului se află acum faţă în faţă cu Scaraoschi, şeful Firidei Genocizi. Deşi amîndoi au drept concepţie de bază acelaşi principiu — principiu pe care-l respectă cu sfinţenie: ţelul de a promova întotdeauna răul; deşi niciunul nici celalt nu s-au abătut în fapt de la doctrină; acum se fac a lua atitudini diferite, doar pentru jocul minţii fiecăruia de aici. Desigur, un joc diplomatic făcut de fiecare, pentru ca oricare de aici să spere ceea ce nu-i de sperat nicicum — ştiind ei foarte bine că de conformat n-au cum să nu se conformeze datului de sus, supravegheat să fie şi să se împlinească aşa de Bine şi de Rău, ca cele două principii care guvernează lumea. Niciunul din ei nu vrea ca să scoboare jos: Talpa Iadului că-i musafir şi se consideră a fi mai mult chiar decît ştie el că este şi Scaraoschi fiindcă-i gazdă şi-i mare la el acasă, în Firida Genocizilor. Fiecare consideră că prin atitudinea aceasta îşi măreşte prestigiul la locul lui: lui Scaraoschi ca şef de firidă, Tălpii Iadului ca şef al centrului de putere în Infern — conducător de totdeauna fiind peste el, nedisputat nicicum şi niciodată absolut de nimeni.

Aşa încît, chiar dacă mult prea bine ştiu ceea ce ştiu ei din eternitate şi pîn-acum — că au o deplină unitate de vderi în toate

chestiunile de bază privind problemele interne şi externe —, forma manifestată acum faţă de asistenţă prinde. Drept care, culeg amîndoi aplauze furtunoase, fiind considerat acum fiecare a fi personalitate cu totul şi cu totul deosebită faţă de celălalt, cu idei proprii, diferite faţă de a celui din faţa lui, aşa încît să deie satisfacţie şi speranţe atît dogmaticilor cît şi reformatorilor. Căci doar important este ceea ce-i petrecut în minte, din moment ce de faptă nu poate fi vorba.

Auzind ceea ce aud ca ovaţii şi urale de pe margini, fiecare din cei doi protagonişti de aici consideră că lui şi numai lui i-au fost adresate. Şi asta, venind a fi tocmai pentru atitudinea lui "disidentă" afişată acum şi aici. (Şi încă atît de disidentă că s-ar putea spune că ideile se suprapun perfect şi coincid una cu cealaltă în chip absolut, ca două piese sau monede de acelaşi fel ştanţate la aceiaşi matriţă cînd sînt puse una peste ceialaltă.) Chiar de aceea fiecare se înţănţoşează şi mai mult, ca să sublinieze şi mai bine crezutul de mulţi a fi ca o realitate adevărată...

In cele de pe urmă, după multă aşteptare a unuia ca să cedeze celălalt în primul gest făcut — căci ar fi dat dovadă prin asta că-i mai puţin decît celălalt din faţa lui sau e mai generos ca el (chiar şi asta putînd fi luată acum ca slăbiciune) —, în final, parcă prin gînduri înţelegîndu-se între ei, amîndoi se hotărăsc ca fiecare de pe tronul lui să spună ceea ce are el de spus, vorbind mulţimii de încornoraţi de pe blindatele acestea de urechiaţi cufuriţi pe dinapoi şi aplecaţi cu capul pîn-la tălpi de greutatea mare purtată în spate, alergînd pe covorul acesta roşu de jăratec...

Dar, cum de n-ar fi şi unul şi celalt atît de arogant, din moment ce Scaraoschi ştie bine că Talpa iadului are atît de mare nevoie de el şi nu-l va da jos de la conducerea firidei — tocmai ca firida să nu bănuiască intervenţia lui armată ca să suprime contrarevoluţia făcută în firidă; pe de altă parte, Talpa Iadului la fel ştie perfect de bine că Scaraoschi este o jalnică fantomă supusă (mutilată de supusă ce-i!) şi că din manifestarea asta grandomană el n-are de fapt decît gestul. Drept care, el îi tolerează manifestarea, să se mulţumească măcar cu atît, ca o silabă consolare — Talpa Iadului ştiindu-se a fi pe deplin stăpîn, necontestat sub nici o formă ca şef peste Infern...

Chiar dacă ştie orişicine acum că după protocol e de datoria gazdei să-l facă bine cunoscut urechiaţilor pe Talpa Iadului, Scaraoschi n-o face. (Deşi, ca să fim în întregime sinceri, trebuie să spunem că chiar de o fi făcut-o, nu s-ar fi auzit nimic, din cauza megafoanelor puse la maximum să zbîrnîie şi să tune, voind a spune că-s urale frenetice şi de nepotolit. Aşa încît, se poate spune şi c-a făcut-o, dar nu s-a auzit, şi că n-a făcut-o, din cauza extazului ce l-ar fi cuprins pe fiecare de aici — nimenea de aici mai putînd avea acu în urechi cel mai mic locuşor pentru a auzi ceea ce s-a spus).

Dealtfel, incult şi neghiob fiind Scaraoschi, ajuns în vîrful puterii prin "ridicarea" lui de jos — cum se mai chiamă în termeni

proletari, revoluţionari —, Talpa Iadului n-avea nici un interes s-audă gargare monosilabice şi agramate, "elocinţe" de ale lui, el putînd cîştiga ca onoare făcută în public mult mai mult de la fantezia fiecăruia de aici. Căci, în huruiala megafoanelor întocmai ca a locomotivelor cu aburi cînd fac manevrele pe loc, fiecare încornorat de aici îşi putea închipui c-a spus mult mai multe şi mai valoroase alocuţiuni de bun venit decît ar fi putut spune cel mai înţelept dintre înţelepţi. Dealtfel, chiar dacă şi dintr-o parte şi din ceialaltă s-ar fi spus oricît, din moment ce din veşnicie şi pînă în veşnicie aici, în Infern, se spun aceleaşi gargare agramate, alocuţiunea tot n-ar fi interesat pe nimeni...

Oricum ar fi — din moment ce organizarea e organizare —, uralele urechiaţilor de pe margini fac vacarm, fiecare urlînd pînă la epuizare, pînă cad din furcile în care se sprijină fiecare participant la manifestare. Căci, ne întrebăm acu, cine ar îndrăsni să nu facă astfel, ştiind el bine că cel din dreapta şi din stînga lui, din faţă şi din spate, este pus ca să-l observe dacă o face, dar mai ales cum anume o face şi să raporteze la centru în consecinţă, de asta depinzîndu-i soarta?...

Cu toată hărmălaia, cu tot vacarumul în care ai putea spune că-i imposibil să auzi ceva, totuşi se poate distinge că în alocuţiunea Tălpii Iadului el face aluzie la ajutorul dat Firidei Genocizilor în contrarevoluţia săvîrşită... "A fost ideia noastră", spune el mîndru şi arogant — "deşi, în fapt, ne-am conformat cerinţelor voastre de progres, conform Legii Evoluţiei Universale, că nimic nu poate rămîne pe mai departe aşa cum a fost mai înainte, ci trebuie să se desvolte, să evolueze. Era de datoria noastră", zice el, "să vă ajutăm în contrarevoluţia îndeplinită chiar fără să apelaţi direct la noi, din moment ce sîntem acelaşi corp şi o mînă la nevoie o scarpină mai apăsat pe cealaltă, tot aşa cum poate s-o mîngîie —, dacă vrea! (Atunci cînd e nevoie, bineînţeles", mai adaugă în gîndul lui — asta nefiind ceva ca pentru uzul public). "De n-am fi făcut aşa, n-am mai fi fost creier, punînd la dispoziţie şi ideie şi mînă ce mîngîie cînd este nevoie, dar şi să scarpine mai apăsat dînd păduchele înlături de unde s-a vîrît, ca s-aducă liniştea şi pacea acolo unde nu mai este"...

Vorbind în continuare, Talpa Iadului a făcut de fiecare dată aluzie la sinceritate şi la colaborare, condamnînd vechiul şi preamărind noul. (Un nou care, dealtfel, este tot vechiul, dar spus altfel: un vechiu perfecţionat în metodele de a fi impus — deşi-i lăsat să fie tot la fel cum a fost de totdeauna, dar sugerat la fiecare generaţie că-i ceva nou. Şi asta, tocmai pentru că generaţia respectivă nu-şi poate da seama că doar ea este nouă, aceleaşi principii şi mod de viaţă fiind de totdeauna şi la cele de dinaintea ei.)...

La fel face aluzie acum Talpa Iadului în alocuţiunea sa la faptul că "s-a rupt cu trecutul, cu izolarea, cu zidul, cu cortina de fier în relaţiile cu Purgatoriul şi cu Paradisul"... "Da; da; s-au luat legăturile cu lumea de dincolo de zid, de unde s-a împrumutat tehnica de

vîrf", zice el, arătînd cu mîna cele existente pe carul alegoric triumfal, vătraie, furci, ţapine, cuţite de căsăpit şi jupuit, smoală, puciosă, răşini, saci cu sare pentru presărat în carnea vie şi toate celelalte instrumente de tortură şi de caznă folosite în Infern...

O deosebită sîrguinţă pune în alocuţiune Talpa Iadului în a sublinia "circulaţia liberă a mărfurilor, a oamenilor şi a ideilor". Şi, ca exemplificare, îi arată pe încornoraţii de sub el şi de pe marginea aleii murdari, flămînzi şi chinuiţi ca vai de capul lor, care trebăluiesc vînzolindu-se de colo-colo printre cuptoare, trudind pe lîngă umbrele în cazne, aspectul lor fiind dintre cele mai jalnice, — lehămesiţi de foame ce sînt şi de atîta muncă depusă la instrumentele de tortură.

"Ura!... Trăiască libertatea pe care ne-a adus-o contrarevoluţia!", strigă deodată o stîrpitură, o deşirătură de încornorat, zbătîndu-se într-o cuşcă de fier înroşit cu gratii dese, el făcînd-o întocmai ca o ververiţă prinsă de curînd, care nu poate suporta captivitatea nicidecum... Văzînd ceea ce vede, osânditul de aici se uită mai mărunţel la el de parcă nu i-ar veni să creadă ochilor ceea ce vede cu proprii lui ochi. Sau, poate, mai ştii?, vrea să-i testeze starea de spirit a încornoratului de după gratii, să-şi poată da seama cît e corecţie în capul lui, cît este cu adevărat entuziasm şi cîtă ipocrizie şi minciună sau nevolnicie. Văzîndu-i asidua preocupare, dar şi cumva o anume nedumerire în a înţelege în întregime atitudinea luată de încornorat în faţa înalţilor oaspeţi, vizavi de situaţia lui jalnică, dar mai ales de captivitatea absolută, Ucigă-l-toaca i se bagă pe sub barbă osânditului de aici, se uită în sus în ochii lui şi îl întreabă, ca acel care ştie gîndul nu numai gata format, ci şi pe acel de dinainte de formare: ..."Imi pare că te minunezi de ce acel din cuşcă este entuziasmat de libertatea adusă în situaţia în care îl vezi că e. De ce strigă şi ovaţionează cu atîta frenezie?... Păi dacă n-ar face-o, n-ar mai primi ca hrană nici ceea ce primeşte el acolo. (Cînd primeşte!) Şi el ştie foarte bine că dacă-i destul rău aşa cum este el, mai rău îi poate fi de-şi arată adevăratele simţăminte şi dacă nu zice şi nu face tocmai invers de cum se dictează de dinăuntru ca să spună şi să facă — chiar dacă totul de pe el desminte asta"... La care osânditul din faţa lui Ucigă-Toacă se şterge pe mustaţă în prelung, asta dovedindu-i ceea ce poate face forţa oprimării, cum disciplinează ea mintea şi cum monolitul rămîne monolit în veşnicie, fără disidenţe de nici un fel...

"După revoluţia voastră s-a trecut", zice în continuare Talpa Iadului, "şi la cel mai de seamă drept ce vi se cuvenea de multă vreme, la libertatea cuvîntului", face el, arătînd cu laba megafoanele de pe margini, care tocmai acum zbîrnîie o lozincă: "Eşti liber să visezi libertatea de a spune ceea ce ţi se impune"...

"Aveţi acum", mai spune reprezentantul întunericului cu îngîmfare "libertatea deplină de asociere, ca şi dreptul la muncă", facel el arătînd cu laba gloata de încornoraţi gheboşaţi de greutate aflaţi dedesubtul carului triumfal, ţinînd tronul pe care şade...

"Ca niciodată în trecut aveţi acum dreptul la instruire în învăţămîntul profesional şi general", zice el şi le arată între nişte cuptoare o grămadă de drăcuşori care sînt aspru biciuiţi cu bice de foc de mentorii lor, învăţîndu-i chinuri mai întîi de suferit de ei înşişi, ca după aceea să trebuiască să le aplice ei pe umbrele date lor spre chin pe tot timpul profesiunii lor...

"Ca niciodată cîndva în trecut", ridică tonul Talpa Iadului uluindu-şi suita de pe carul triumfal în elocinţa căpătată, "azi aveţi o libertate religioasă deplină şi puteţi să vă exercitaţi cultul, face el, arătîndu-i pe toţi urechiaţii de pe margine care stăteau îngenunchiaţi în faţa lui şi îl proslăveau în osanale de tot felul, cum învăţase ei s-o facă la cursurile de învăţămînt politic...

"Dar, ce să mai spun?", se miră Duhul Răului scontînd mirare şi de la toţi ceilalţi, "că aveţi acum o deplină libertate a presei, care niciodată nu s-a bucurat mai mult de ea ca de la revoluţia voastră încoace", face el, arătînd cu laba jurîmprejur sloganele spînzurate de cuptoare şi haznale care cheamă la îndeplinire şi depăşirea planului cincinal în chin, pentru bunăstarea Infernului şi deplina mulţumire a umbrelor de aici care ştiu acum o socoteală în ceea ce li se cuvine şi îndeplinesc chiar la momentul oportun. "Asta chiar dacă a fost şi mai înainte", precizează el, "niciodată n-a atins ordinea desăvîrşită de acum", subliniază Talpa Iadului, rotind laba în jurul capului în alocuţiunea încărcată cu multă afectivitate — de parcă chiar şi-ar fi desenat un nimb de autoîncoronare pentru succesul datorat în cea mai mare parte lui...

"Aveţi acum dreptul la asigurare socială şi la asistenţă gratuită, concomitent cu o viaţă îmbelşugată", face el, arătînd cu mîna o droaie de drăcuşori rahitici, cu membrele subţiri cît nişte beţigaşe de chibrit şi burţile rotunde ca doleacul, total deproteinizaţi, bolnavi de Kwashiokor — epave care zac istovite printre cuptoare, nici morţi dar nici vii, pe cum îi poţi vedea de aici...

"S-a instituit a fi legal dreptul la grevă", spune Talpa Iadului cu îngîmfare şi-şi arată acu nomenclatura, nobilii din suita lui, cufuriţi pe părţile de dinapoi, murdari de scîrnăvie peste tot, dar cu atitudini nobile purtîndu-şi coada, care stau acum cu braţele încrucişate — căci de cînd fusese aleşi în suita lui, niciunul n-a făcut vreodată ceva ca lucru. Astea le-a spus Talpa Iadului în general ca alocuţiune, sosind fiind în firida de aici a genocizilor...

După asta, conform tacticei şi strategiei în modalitatea de educare a maselor elaborată şi controlată de Scaraoschi în persoană, arătîndu-i musafirului că mulţumirile pentru ajutorul dat firidei îi vin chiar de la acei din cadrul gloatei şi că nu-i nici cea mai mică neconcordanţă între ceea ce spun stăpînitorii şi ceea ce spun stăpîniţii, a luat cuvîntul un drăcuşor şchiop, chircit şi mototolit în creştere, ai putea spune, boţit în toate cele trei planuri de desvoltare dimensională, de presupus, ca o consecinţă, şi în cea mintală — şi el

bolnav de rahitism şi Kwashiokor, boala carenţei de proteine şi de mulţi alţi principii alimentari —, care-l laudă pe Talpa Iadului pentru ajutorul dat: "că datorită grijii lui şi generozităţii manifestate, nu i-a lipsit nimic firidei, încît de atunci încoace este o abundenţă de bunuri de mîncare ca niciodată altcîndva. Incît,"spune el, "Paradisul a rămas cu mult în urmă în privinţa bunurilor de mîncare faţă de Infern. Drept care", îşi dă el cu părerea, "cred că în scurtă vreme Paradisul va ajunge să se împrumute la noi de bunuri de mîncare"...

Un alt drăcuşor de la haznale, murdar de sus şi pînă jos de materie primă cu care se lucrează în Infern, sfrijit ca vai de capul lui, pipernicit şi şchiop, îl laudă pe Talpa Iadului pentru introducerea tehnicei avansate — fructul colaborării Infernului cu exteriorul. "Nu-i departe timpul", spune el, "cînd chiar generaţia noastră va ajunge să lucreze la haznale computerizate în operaţiile de chin şi în tipuri de cazne aplicate, ca şi în diversificarea şi individualizarea lor pe umbre, conform gravităţii păcatelor comise de fiecare umbră şi nu apreciate doar aşa global, cum o facem noi acum, numai calitativ şi nu şi cantitativ făcut", zice el convins fiind că era aceea este foarte aproape...

Un alt încornorat olog, tîrîndu-se pe şezut, sprijinit în labe, ia şi el cuvîntul şi este deosebit de entuziasmat pentru libertatea de mişcare proferată de Talpa Iadului de la revoluţie încoace, că s-a promovat turismul între Infern şi Paradis... "Chiar dacă totul s-a redus pînă acum doar la permisiunea încornoraţilor de a se apropia de zid pînă la o poştă distanţă de el, să ne gîndim că pîn-acum nici nu se putea vorbi de aşa ceva", zice el sigur fiind pe faptul că înaintea generaţiei sale va fi fost cu mult mai rău decît este acum. (Şi asta, dacă ne gîndim puţin, este absolut firesc, din moment ce "binele" de acum atît de mult trîmbiţat peste tot a nu fi fost niciodată şi nicăieri nu poate fi comparat cu ceva de dinafara Infernului şi nici măcar cu acel de dinainte existent aici. Aşa că-i luat de toţi care-l ascultă acu de bun în ceea ce se spune el la toţi în gura mare.)

"Chiar dacă totul se va reduce şi în viitor tot la cam atît, să ne gîndim", zice vorbitorul, "că asta ne excită fantezia, scormonind acuma cu gîndirea, preocupîndu-ne ce poate fi dincolo de zid — fantezia făcînd-o acum cu mult mai mult şi mai insistent decît atunci cînd n-aveai voie să ştii nici măcar că undeva între noi şi cei de dincolo este un zid, căci erai obligat mereu-mereu să crezi că lumea toată se reduce doar la ceea ce vezi tu aici. Or asta, vedeţi bine", zice el, "este o realizare colosală adusă de revoluţia noastră"...

După el ia cuvîntul o deşirătură convalescentă, cufurită proaspăt pe dinapoi, hîdă şi şchioapă, eliberată din azilele psihiatrice — nu pentru că şi-ar fi ispăşit ea toată pedeapsa sau c-ar fi fost în întregime reeducată şi adusă la modul de gîndire colectiv a celorlalţi de afară, ci pentru că le-ar fi făcut greutăţi sfîrşindu-se acolo —, care laudă "victoria revoluţiei contra dogmaticilor", zice el. "Căci dacă mai înainte erau cărţulii cu versete în catrene privind dogma de învăţat

de toţi de aici pederost, acum cartea, doctrina, e secretă, o ţine Scaraoschi şi el ne spune ceea ce stă scris acolo, cum trebuie să facem şi cum nu. Nici urmă de îndoială", spune el, "asta-i o adevărată mutaţie în revoluţia făcută, care dă dreptul orişicui de a fi supus şi ascultător Intunecimii Sale, care ştie mult mai bine decît noi ceea ce trebuie să facem, dar mai ales cum anume să facem"...

De asemenea, prins în cleştele entuziasmului ce-i bîntuie pe încornoraţii de aici odată cu sosirea Tălpii Iadului, lăudînd bunăstarea după revoluţie, un alt încornorat spune: ..."Inainte ne chinuiam fiecare să ne alegem bunuri; acum ne-am dispensat de grija asta, căci ele sînt la dispoziţia lui Scaraoschi şi ne dă el ceea ce crede de cuviinţă, dar mai cu seamă cui. Văzînd ceea ce poţi vedea după revoluţia împlinită", zice el, "ai putea spune că belşugul ne sufocă şi nu alta. Chiar de aceea, să nu ni se facă greutăţi, s-au luat măsuri de raţionalizare, bunurile fiind puse sub cheia şi mîna Intunecimii Sale şi distribuite în mod raţional cui vrea, cît vrea şi cînd vrea el", spune încornoratul...

In încheiere, ca gazdă, ia acum cuvîntul Scaraoschi. Săltîndu-se în ciubăr să fie şi s-arate mai sus decît Talpa Iadului, el aduce la cunoştinţă tuturor că sub el firida a făcut progrese ca nicicînd vreodată în trecut, spunînd că chiar şi Purgatoriul şi Paradisul au rămas uluiţi cînd au văzut bunăstarea şi fericirea din firidă... "Sîntem independenţi şi autonomi acum", spune Scaraoschi, ridicînd tonul cu o octavă mai sus de unde a fost şi lovind cu palma în ciubăr atît de tare că din vibraţia produsă se şi detaşează de pe el cîteva aşchii vechi de scîrnăvie solidificată de cine ştie cîtă vreme, (de pe cînd încă nu se introdusese mecanizarea şi automatizarea haznalelor, de cînd cu colaborarea asta nouă) şi le cade în cap încornoraţilor care îl ţin în spinare. Scaraoschi nu uită să spună că "acest lucru s-a datorat ajutorului nepreţuit, de neestimat, al Tălpii Iadului, care-i un generos, un desinteresat. Drept care, i se cuvine toată lauda şi gloria din partea firidei, căci din generozitatea lui vine libertatea, echitatea, egalitatea şi fraternitatea instaurată în firidă...

Conform celor de mai înainte stabilite ca tactică şi strategie în desfăşurarea festivităţilor de primire a Tălpii Iadului, megafoanele de pe lături şi tunetul de la cuptoarele deschise pentru cazne au fost organizate în aşa fel ca să vină chiar atunci cînd niciunul nici celălalt, nici Talpa Iadului nici Scaraoschi, nu mai aveau metafore de înşirat în alocuţiuni...

Aşa încît, făcînd acum un zgomot infernal, celor doi protagonişti nu le-a mai rămas nimica de făcut decît să gesticuleze mai aprins, să simuleze că vorbesc, schimonosindu-se din mutră să creadă toţi de pe margini că ei expun ceea ce au ei de expus — desigur, ceva foarte-foarte important — dar din cauza ovaţiilor şi a aclamaţiilor furtunoase, vulcanice, de nestăpînit, nu se poate auzi nicicum. Aşa încît fiecare şi-a putut imagina acum neimaginabilul pînă la data asta,

din moment ce gestul este de văzut, fantezia fiecăruia putînd s-o ieie acum razna, în funcţie de puterea fiecăruia de a o lăsa slobodă s-o facă...

Tîrziu-tîrziu detot, vizita s-a sfîrşit şi din nou au fost trase 21 de slave scoase din butoaele cu pucioasă făcute ca să explodeze unul după altul. (Mai mult decît jocul de artificii pe care nimeni nu le-a văzut din cauza fumului gros maro-murdar lansat deîndată, înecăciunea, sufocarea sânt de simţit de fiecare). Aşa se face că după ce şi-a revenit puţin din toată dandanaua asta, urechiaţii de sub ciubăr, ca şi cei de sub carul triumfal, se întorc cu văgăunile de dinapoi fiecare către personalitatea onorată pîn-atunci, opusă acelui pe care-l cărau în spate, cu toţii mergînd acum spre locul de unde au plecat. De asemenea, ca un ultim salut, fiecare din cei doi demnitari îşi arată acum unul altuia părţile de dinapoi — niciodată respectate în vreo împrejurare — fiecare plecînd la sediul său...

Acest gest a spus unul altuia chiar mult mai mult decît cele pe care nu şi le-au spus prin discursul şi cele afirmate aici, consideraţia cît şi ceea ce crede fiecare despre celălalt fiind îndeajuns de subliniată de acest gest. In urma lor, vine acum armata de elită a firidei Genocizilor, o ceată de urechiaţi rahitici, bălegaţi pe pulpele de dinapoi, cu cozile în bandolieră atîrnate de laba stîngă flectată cu ghiarele aplicate pe buric — cea dreaptă pendulînd în ritm, cu paşi repede făcuţi ca de gîscă fugărită prin ogradă. Prin asta Scaraoschi vrea să demonstreze că armata îl susţine la putere şi că dacă face ceea ce face el acum, o face din dragoste şi ataşament faţă de măreţele lui realizări...

* * *

Atunci cînd cohortele de încornoraţi trec prin faţa osânditului de aici, acesta se uită gales, admirativ, la ei, netezindu-şi în prelungire mustaţa a un fel de:... "Aştia-s băieţii noştri! Ce ne-am face fără ei?!"... Din dreapta şi din stînga, din faţă şi din spate, de sus şi de jos s-aud tot timpul gemete şi ţipete de durere, scrîşniri de dinţi şi vaiete de tot felul ale umbrelor supuse tot mereu la chinuri şi la fel de fel de cazne. Căci aici, fiecare umbră suferă numai şi numai în sine însuşi, şi pentru sine însuşi; pe niciuna interesînd-o cumva ceea ce se petrece în jurul ei sau cu altcineva. Chiar de asta, din moment ce nici ştiutul nici cererea de ajutor nu este de conceput a fi aici — totul petrecîndu-se doar în tine însuţi şi numai pentru tine însuţi — şi nu încape nicidecum vreo cunoaştere a suferinţei cuiva de dinafară, de la sine se înţelege că numai umbra însişi îşi poate şti adevărata suferinţă, nimeni dinafară nici măcar bănuindu-i gravitatea...

In hărmălaia asta, un urechiat îl vede pe osânditul de aici cum se uită galeş la paradă. Drept care, vine lîngă el, îl înşfacă în furca pe care o are în mîna dreaptă, înfigîndu-i-o drept în văgăuna dintre cele două rotunjimi şi cît ai zice peşte îl şi înalţă în ea, din ce în ce mai sus, părîndu-mi-se de aici de unde-l văd prin spaţiotemporoscop că-l înalţă în furcă în rate, ca săltat cu un cric rapid, propulsat din ce în ce mai sus, ca şi cînd furca pe care i-o înfipsese el în rotunjimile de dinapoi ar fi fost un fel de scară-telescop cu care se ridică electricienii sus, în vîrful stîlpilor de pe marginile străzii, unde sînt lămpi, să schimbe becurile arse. Deşi urcarea lui, pe cum văd, nu se face la fel de comod ca a electricienilor de care spun...

La început chinuitul s-a zvîrcolit puţin — gest făcut, aşa, reflex, negîndit nicicum —, dar cînd a văzut că zvîrcolirea îl înfinge şi mai mult în furcă şi i se măreşte supliciul, a rămas încremenit, fixat în furca-telescop la înălţimea de peste 20 de metri, sus... "Nu se face", îi spune încornoratul ţinîndu-l în furcă sus, "să priviţi o aşa defilare de la nivelul tuturor celorlalţi, cînd văd că sînteţi atît de ahtiat, atît de amator de glorie şi de onoruri", zice el, în timp ce chinuitul se încîrligă de durere, lăsîndu-şi capul din ce în ce mai în jos şi făcîndu-se ca un "C" mare de tipar de suferinţă. Deşi, ştiindu-l bine cine este şi care îi sînt pasiunile lui de totdeauna, ai putea spune că-i şi adînc preocupat să vadă şi mai bine ceea ce se petrece acuma jos, sub el, ca să nu-i scape nici un detaliu din această fastuoasă manifestare de aici...

* * *

— Intre două lumi în care noi visăm s-o înghiţim pe ceialaltă, ce caută Purgatoriul?!

"Dar, îţi spusei de Purgatoriu ca piatră de încercare a atracţiei, ca şi a puterii celor două lumi ce se înfruntă parcă din veşnicie", îşi reia depănarea Ucigă-l-toaca de gînduri, ce erau şi informare pentru osânditul de aici. Deşi acesta doar de fu lăsat din furcă, încît n-avu acum timp decît să-şi treacă mîna dreaptă a un fel de mîngîiere peste rotunjimile de dinapoi, pe acolo pe unde acum era o mare rană sîngerîndă. Acum şi aici, după formă, ai putea spune că vezi la el un adevărat crater acolo unde cu puţin mai înainte fusese doar o simplă văgăună negricioasă...

"Acum am să-ţi spun mai multe despre afacerea aceasta", se pregăteşte pentru destăinuire instigatorul la rău a osânditului din faţa sa, în timp ce acesta se uită la el ca la un herald venit din depărtări, care merită să fie ascultat cu mare atenţie în cele ce are el de spus.... "Ca să înţelegi mai bine", reia el expunerea ca un bun didact ce se vrea a fi bine înţeles de interlocutor, "chiar de la bun început am să te lămuresc de unde şi de ce un purgatoriu — cînd logic şi raţional ţi s-ar părea ca să existe numai Lumea Numărul Unu şi Lumea Numărul Doi, Paradisul şi Infernul, cele două contrarietăţi ce se înfruntă din veşnicie şi pînă în veşnicie — şi nu şi o Lume a Treia", explică el.

"Ceea ce-ţi spusei pînă acum şi ceea ce văzuşi tu însuţi cu proprii ochi aici face doctrina Infernului, a Lumii a Doua, cum mai e numit eufemistic", spune Ucigă-l-toaca, "aceiaşi din veşnicie şi pînă în veşnicie. "Ei bine", zice el, "întoarce acum totul pe dos din tot ceea ce ştii despre Infern şi ai să ai doctrina Paradisului, a Lumii Intîia — ne-mai-fiiind nevoie să-ţi spun eu nici un cuvînt despre realităţile de acolo, tu ştiind deja acuma totul-totul. Fără să asculţi nici cea mai mică prelegere în privinţa asta, tu ai deja două lecţii învăţate doar cu truda făcută pentru una singură", îi mai spune instigatorul impulsului celui osândit aici, ca unui elev aflat în bancă pentru instruire. "Că de ce merit unii Infernul şi de ce alţii Paradisul, iarăşi ştii prea bine, fără să fie nevoie de nici un fel de intervenţie în explicaţiile mele — din moment ce ştii acum, după judecată, care este diferenţa dintre rău şi bine. Mai rămîne să te mai lămuresc în realitatea asta ce rost are Purgatoriul", zice el.

"Ei bine, cuşculiţa mea", îl alintă Ucigă-l-toaca, "apelează puţin la raţiune şi atunci tu singur ai să-ţi dai seama că ceea ce spusei mai înainte este doar un adevăr calitativ exprimat, dar nu şi unul cantitativ. Fiindcă, să spunem, punînd toţi oamenii răi laoparte, în fiecare ai să găseşti o cantitate de rău diferită de ceea ce poţi găsi la fiecare din toţi ceilalţi. Aşa încît, ca să ne înţelegem cît de cît, o să facem o balanţă cu care să cîntărim, să spunem, "binele pur" sau aproape pur, a sufletelor total neîntinate — suflete pe care le văzuşi în Sala Tribunalului Cosmic pentru judecată că se înălţau în sus ca bulgării de lumină condensată, mergînd în Paradis — şi răul tot astfel cîntărit, văzut acolo ca umbre condensate, căzînd în jos — rău cu care sufletele merg în Infern. Pe cum vezi, aici nu ne preocupăm deloc de sufletele perisabile, pentru care Marea Lege a Evoluţiei Universale nu merită să mai încerce vreo încarnare şi care-s devorate de monstrul de sub Sala Judecăţii", zice reprezentantul Duhului Rău pentru osândit...

"Mai rămîn, pe cum singur vezi, o mulţime de suflete, care nu-s nici aşa de bune să meargă în Paradis, dar nici atît de rele să-şi facă sejurul aşa de multă vreme în Infern. Iată cum s-a găsit pentru ele un loc între aceste două lumi, o Lume a Treia, Purgatoriul, unde

li se dă binele cu ţîrîita şi răul pe din gros. Şi asta, diferenţiat, se înţelege, după cîntărirea făcută — timpul de ispăşire acolo fiind în funcţie de cantitatea şi gravitatea faptelor rele comise, cît şi după gradul de iniţiere şi perfecţionări morale făcute în succesivele reîncarnări", zice Ucigă-l-toaca...

"Iată de ce, nefiind necesară la aceştia o ispăşire aşa de lungă şi de grea, cum este făcută aici, în Infern, cum despre Paradis încă nu poate fi vorba, în Purgatoriu li e locul deocamdată. Şi asta, fiindcă, să spunem, chiar dacă va fi făcut cineva destul de mult bine, ascultînd de tentaţii cărora nu le va fi putut rezista, s-a mai înfruptat adesea şi din rău, s-a mai bălăcit pe ici pe colo şi în păcat. Căci "îi precizează şi mai bine situaţia gînditorul, "chiar dacă întîlnim extrem de des oameni care nu au procedat în viaţa lor întocmai ca pupăza care îşi face cuib din scîrnăvie, în care să doarmă, să se ouă, să clocească şi să scoată pui, apoi să-i şi crească (ea arătînd, dealtfel, aşa fudulă, curată şi împopoţionată cum o ştii), de voie-de-nevoie, murind de curiozitate cum o mai fi la gust aşa ceva, ca pe un păcat pe care-l săvîrşeşte pe lîngă atîtea şi atîtea fapte bune — sau, pur şi simplu, că n-a avut de multe ori încotro, sărmanul bietul om, mînat din urmă de vogă, a mai gustat şi de unde nu era voie...

"Ce să-i faci", spune Ucigă-l-toaca, "aşa-i natura omenească, nu se simte niciodată împlinită dacă nu-şi face mendrele aşa cum îi vine ei de pe unde-i vine. Căci, ceea ce contează la ea nu este păstrarea unei linii continui a demnităţii şi a onoarei, nici deservirea numai a principiului moral — la care ţine dealtfel întotdeauna —, ci să-şi satisfacă pe deplin curiozitatea, să vadă cum e şi altfel. Şi asta, chiar dacă numai cu puţin mai înainte de a-şi da drumul la făptuire, răul şi nepermisul la care se gîndea o înfiora", îi spune el osânditului din faţa lui, care îl ascultă se pare cu mult interes...

"Intocmai ca un porumbel — pasăre nobilă, curată, cu un înalt simţ al demnităţii şi al curăţeniei, dealtfel —, care toată viaţa se hrăneşte cu seminţe şi resturi din mîncăruri nobile din care au mîncat şi oamenii, aşa, numai fiindcă moare de curiozitate cum o fi, ca să-i ştie bine gustul, să nu spună că n-a mîncat şi aşa ceva, îi vine aşa deodată ideia să ciugulească din propriul lui găinaţ. Şi o şi face pîn-la urmă!... Ce vrei? Zi natură omnească şi cu asta ai spus totul", îi precizează Ucigă-l-toaca osânditului, care, chiar dacă aude şi înţelege spusul, nu pricepe nicidecum sensul celor spuse, nici insistenţa instigării impulsului său în a o face. "Iată, de unde şi de ce un Purgatoriu între un Infern şi Paradis", îi justifică Ucigă-l-toaca impulsului său de totdeauna...

"Pe cum vezi", continuă el, Purgatoriul — spus eufemistic Lumea a Treia — este şi loc de ispăşire, dar pe o perioadă de timp limitată şi nici aşa de grea cum este aici în Infern. Este deci o stare intermediară între Infern şi Paradis, unde nu-i nici chin deplin, nici fericire continuă, cum ar trebui să fie — el fiind de-a devăratelea o

Lume a Treia în care binele se incontrează tot mereu cu răul —, aici putînd fi văzut şi unul şi celălalt mereu...

"Aşa încît", zice Ucigă-l-toaca, "pe cum tu singur vezi, avem de-a face aici cu o ideologie amestecată: parte împrumutată din Infern, parte din Paradis. Cît despre formă şi realitatea obiectivă", zice el, "poţi întîlni aici şi urechiaţi, incornoraţi de ai noştri, (stilizaţi, desigur, dichisiţi, desigur, lucrînd la subteran ca "ascunşi", desigur, căci cum ai crede a fi altfel?!) care-şi fac datoria după şi conform doctrinei"...

Auzind cele de mai sus, penitentul se înviorează, faţa i se poleieşte de un surîs şăgalniç, de parcă i-ar spune interlocutorului său: "Bravo! Aşa îmi place! Ai prins şpilul!"... După care, urmează cele bine cunoscute a se împlini după legile Infernului drept corectare. Atunci cînd totul revine la situaţia de mai înainte, povestitorul reia cursul destăinuirii... "Sînt acolo, în Purgatoriu, şi îngeraşi în robe albe, încît ai zice că sînt din petale de crin făcute, care, conform doctrinei Paradisului îşi fac datoria, dar şi încornoraţi de ai noştri, cum ţi-am mai spus, stilizaţi, cel mai adesea "ascunşi", lucrînd sub aspectul şi egida celorlalţi total independenţi de vreo doctrină din cele două, efectul celor spuse şi făcute de ei fiind cu mult-cu mult mai mare acum...

"Iată de ce, din care motive", spune el, "nu-i nici un fel de mirare de unde şi de ce suferind aici influienţa atît dintr-o parte cît şi din cealaltă, avem de-a face în Purgatoriu cu tendinţa fiecărei părţi de a ideologiza şi a atrage de partea sa Purgatoriul — el tinzînd ca să devină or infern pur, or Paradis desăvîrşit. Deşi el rămîne tot aşa pe mai departe de cînd îl ştiu eu", zice Ucigă-l-toaca "tot un fel de lumea-a-treia; în final nefiind nici una nici cealaltă, nici Lumea Numărul Unu, nici Lumea Numărul Doi, el trăind aşa amestecat cu ideologia, cît şi cu făptuirea, părîndu-li-se unora a fi cînd una cînd cealaltă. Deşi nu-i nici una nici cealaltă", spune el indignat...

"Or, cum propaganda acolo este liberă, după cum îi este fiecăruia înclinaţia, simpatiile şi interesul, fiecare face propagandă de la ideologia Lumei Numărul Unu, fie la cea a Numărului Doi, căutînd să aibă cît mai mulţi adepţi. Cît despre conducătorii Purgatoriului, o fîlfîie şi o gîlgîie şi ei cu ideologia încoace şi încolo, cînd îmbrăţişînd-o pe a Lumei Numărul Unu, cînd pe a Lumei Numărul Doi. Căci nici ei nu ştiu unde-i mai bine — tocmai din cauza propagandei intense ce se face cînd pentru una cînd pentru cealaltă. Şi cum n-ar fi aşa, din moment ce nimeni de acolo n-a fost aici ca să vadă realitatea, dar mai cu seamă să simtă pe pielea lui realităţile de aici, ci doar sînt entuziasmaţi de propagandiştii noştri de acolo care-şi fac datoria pe asudate. (Se înţelege că, bine deghizaţi, "ascunşii" noştri sînt luaţi a fi băştinaşi get-beget, crescuţi şi educaţi de lumea de acolo", se explică mult mai bine Ucigă-l-toaca). Şi nu s-ar putea spune că pîn-acum n-au

fost la înălţime, "băieţii noştri", se mîndreşte el. (Mă rog, după şi conform remuneraţiei şi avantajelor avute!)...

"Conducătorii Purgatoriului, după cum li este firea şi înclinaţia avută — dar mai ales după cum reuşesc să fie convinşi de atracţia şi validitatea unei doctrine sau a celeilalteia — conduc Purgatoriul ca pe o căruţă fără oişte, care zîgzăguieşte de la o margine de şosea la celalaltă, nefiind deloc dăţi cînd de abea de o scot cu chiucu-vai cu ideologia dintr-un şanţ şi doar de merge o sută de metri mai încolo şi o scapă în şanţul celălalt", îi zice el cuştii sale, care parcă zîmbeşte pe sub mustaţă cînd aude ce efect are lucrătura la subteran a Infernului făcută în Purgatoriu ca să-l submineze...

"Aşa încît, atunci cînd Sfîntul Petru pune un guvern acolo", continuă povestitorul, "Talpa Iadului îl şi răstoarnă de a doua zi. Oricum ar fi, guvernul este răsturnat cu mult mai înainte de a vedea supuşii care sînt rezultatele conducerii lui instaurate de curînd: ziua şi guvernul, cel mult săptămîna şi guvernul —, ocazie pentru mulţi de a putea spune că şi ei au fost cîndva ceva de bază. (Deşi fără publicitate, sărmanii, căci cînd să şi-o organizaze, să mobilizeze mass media ca să-şi facă propaganda aşa cum şi-a dorit-o, televiziunea şi fotografii care să-i ia din faţă şi profil, din cruciş şi curmeziş, să-i poată admira toată lumea, i-a şi dat jos şi rămîn bătînd din buze, cu buzele umflate, cum se spune)"...

"Gloata? şi mai rău, speră-speră şi niciodată nu vede nici un rezultat mai bun ca mai înainte", spune Ucigă-l-toaca. Apoi şi dispare deîndată, cînd vede că de loc s-apropie un grup de încornoraţi cu sarcini precise cum şi ce aveau să facă — ştiind el bine că-s pentru cuşca lui veniţi şi după regulile Infernului înăuntru îi era locul cînd se desfăşura cazna. Şi n-a dispărut degeaba, căci deîndată un nor negru ca de smoală cuprinde Infernul tot, dar el vine şi pentru acei pe care-i pot eu vedea prin spaţiotemporoscop. Incît, numai osânditul şi umbrele de acolo pot spune ce a adus el ca chin şi caznă — ceea ce s-a petrecut acolo — pentru fiecare, desigur, altceva. Dar asta, pentru clipe; căci, cînd totul revine la cele de mai înainte, numai că şi realizeze continuarea...

"Acum poţi bine înţelege cuşculiţa mea de ce şi cum Purgatoriul nu poate fi nici infern nici paradis şi de ce tot scăldînd-o aşa la infinit, din asta trage foloase mai ales Infernul. Vrei să mă întrebi de ce? De aceea că odată şi odată tot făcînd-o aşa pe satelitul, învîrtindu-se în 8, cînd cu orbita în jurul Paradisului cînd în a Infernului, va ajunge la un moment dat să facă parte integrantă din Infern şi să-i lase cu degetul în gură pe cei din Paradis. Deşi, cum nici una nici cealaltă parte nu se lasă mai prejos, cu cît tendinţa de acaparare dintr-o parte e mai mare, cu atît se înteţeşte apărarea celeilalte părţi, atît cu ideologia cît şi cu toate celelalte. Se înţelege de la sine, cu toate cheltuielile făcute de Purgatoriu însuşi, căci şi lupta cu izbînda, ca şi

înfrîngerile, eşecurile economice, politice, de tot felul, şi ideia, se cheamă că-s a lui...

"De aceea, ca simplu spectator privind ceea ce se petrece în el s-ar putea spune că vezi a fi acolo o scenă pe care se înfruntă o lume cu cealaltă. Concret, s-ar putea spune că vezi instigare şi impuls din ambele părţi; dar pe cînd nătîngii în robe albe ca spuma laptelui de imaculate, (robe ce-şi schimbă forma la cea mai mică adiere de zefir) o fac şi nu o fac — concepţia lor fiind că evoluţia curge de la sine, din Legea Evoluţiei Universale şi de e să fie şi de nu —, urechiaţii noştri sînt extrem de activi în privinţa asta şi evoluţia o fac ei. Ei dirijează totul, făcut cu premeditare, bine chibzuit şi calculat cum anume să se facă...

"Aşa încît, nu-i deloc de mirare de ce poţi întîlni aici printre locuitorii Purgatoriului, entuziaşti care apără cu înfocare Infernul şi cred că nu-i fericire mai mare decît aceea pentru care luptă ei, voind să instaleze acolo infernul pentru totdeauna — ei fiind convinşi de ceea ce proferă (să nu mai spun nimic de acei care nu-s convinşi, dar au multe avantaje!) — dar şi căscaţi care mai speră că fericirea cît de cît paradisiacă o să le rămînă acolo în vecii vecilor tot fericire, ei nefiind turburaţi niciodată de cei din Infern"...

Cînd aude ceea ce aude, osânditul sloboade un zîmbet acru şi ameninţător, băgîndu-şi mîna în tunică printre doi nasturi, aşa cum făcea întotdeauna în timpul vieţii cînd i se raporta ceva de către cineva şi trebuia să ia o atitudine, el parcă ar spune şi acum: "Asta să nu le treacă lor prin minte niciodată, că doar n-oi fi eu prostul-proştilor să stau cu mîinile în sîn!". După asta urmînd ceea ce ştim că urmează din partea impulsului ca desfăşurare şi expansiune cum a fost în situaţii similare din lumea încarnată, cît şi cele din partea Infernului pentru a-l reprima. Cînd ciclul revine acolo unde a fost mai înainte, realizez:

"Deci, Purgatoriul este pentru noi un fel de testare a omului în naivitate, credinţă, combativitate, afiliere la ideie, simpatie pentru noi, dar şi un fel de ghicire a ceea ce au în cap cei din tabăra adversă", spune reprezentantul Duhului Rău. "Ce vrei?, între Rău şi Bine, Purgatoriul a devenit un fel de liber arbitru în care în fiece moment se încontează cele două idei contradictorii, de da sau nu, de rău şi bine, care pe care, fiecare voind s-ajungă să fie pusă în decizie pe plan ideologic. Să nu mai spun de rolul lui de poligon de tragere la ţintă, de exerciţii de testare pentru forţa pe care vrem s-o aplicăm cîndva adversarilor noştri"... spune instigatorul impulsului acelui de aici, nedesminţindu-se acum în solidaritatea ideologică cu acel cu care a făcut de totdeauna unitate...

"Aşa cum cîrtiţa hălătuieşte prin cotloanele de sub pămînt, mînată doar de instinct — drept care n-are nevoie nici de ochi, cu atît mai puţin de raţiune —, tot aşa nici Purgatoriul în dezvoltarea lui n-are o doctrină oficială clară, diriguitoare, impusă şi susţinută de

conducerea lui în mod consecvent, după care să se ghideze în ceea ce are de făcut, ci orbecăieşte aşa în neştire în privinţa doctrinei de adoptat. Chiar de asta se găsesc acolo atîţea isteţi interesaţi în carieră, care se dau a fi novatori în politică şi revoluţionari notorii, care le promit maselor fericirea. O fericire pe care masele o tot aşteaptă cu ochii puşi în zare şi cu mîna făcută streaşină deasupra lor şi n-o văd niciodată a se apropia de ei", spune Ucigă-l-toaca privind disperarea umbrelor ce se perpelesc în cazne de tot felul, în care speranţa nu are şi nici poate avea loc vreodată...

"Dar dacă adepţii ideologiei paradisiace", continuă povestitorul, "o fac din simplu exerciţiu al gîndirii, de dragul ideii înşişi, încornoraţii noştri, bine îndoctrinaţi, mustind de ideologie, o fac în mod consecvent şi aşa cum trebuie făcut. Bine plătiţi pentru ceea ce fac, asiduu instruiţi în tactica şi strategia aplicată în lucru lor cu masele — deşi "ascunşii", bine supravegheaţi cum îşi fac datoria de alţii şi mai "ascunşi" ca ei, ştiu ei bine că vor fi lichidaţi dacă deviază sau au o cît de cîtă reticenţă în ceea ce fac sau că nu-şi meritâ plata pentru avantajele primite —, acestora nu le rămîne decît fidelitatea faţă de noi în ceea ce fac şi cum fac. Ei sînt astfel obligaţi întotdeauna să practice entuziasmul şi devotamentul absolut. De aceea, acolo, în Purgatoriu, va învinge ideia noastră, care-i mai bine organizată, cu program concret şi cu susţinători sîrguitori şi întreprinzători în ceea ce fac", spune Ucigă-l-toaca...

Cum nerăbdarea-i caracteristică în împrejurări din ăstea, osânditul schimbă picior de pe picior, fremătînd din ciubote, de parcă chiar ar fi angajat în acţiune. Căci, pe cum se vede, impulsul, ca un ogar scăpat din lesă, se face ştiut şi bine cunoscut. Numai că n-apuc să realizeze aceasta şi îl şi văd cum se chirceşte, cum umbra i se zdrenţuieşte, ca Luna mîncată de vîrcolaci într-o eclipsă, pînă cînd dispare — întocmai ca şi ea, reluîndu-şi după asta forma ei de mai înainte...

Numai că, o, Doamne, de cine o fi depinzînd aceasta, dar mai ales cum, dacă există un joc al contradicţiilor — a impulsului care se desvoltă şi a pedepsei, refulării lui —, cum de nu-l face să dispară cu desăvîrşire sau măcar să-l corijeze? Chiar dacă s-ar face asta numai pentru scurtă vreme! Deîndată ce umbra i se reface aşa cum a fost mai înainte şi Ucigă-l-toaca o ia iarăşi de unde a rămas, osânditul şi intră în sine însuşi." Ptiu, drace că mare neghiob mai e şi talpa Iadului ăsta! Ce dracu mai aşteaptă? Acum ar fi momentul de dat buzna peste Purgatoriu! Căci cine pierde momentul în istorie, pierdut rămîne pentru totdeauna şi evoluţia istoriei îşi ia un alt curs decât acel pe care tu i l-ai fi dat intervenind la timp!... Că doar n-o să aibă atestare ceva care pluteşte ca frunzele în vînt, mişcate de colo-colo încotro sînt bătute, plutind la întîmplare — aşa cum cred nătîngii de acolo, de dincolo de zid — din moment ce-i mare diferenţă între frunza ce pluteşte pe suprafaţa apei, cum este ideologia lor, şi peştele care înoată, care are

mişcare proprie, putere, voinţă şi scop, finalitate, ţel spre care navighează", gîndeşte penitentul de aici acu, ciclul celor bine ştiute fiind iarăşi reluat spre corectare a lui făcută aici...

Atunci cînd umbra cuştii sale se face aptă de a recepţiona mesaje, instigatorul impulsului său reia. "Pe cînd cei din Paradis sînt nişte berbeci, nişte gogomani, nişte căscaţi, fără metode în aplicarea doctrinei lor în Purgatoriu, dar mai ales fără tehnică subversivă, noi ne-am împins tehnica asta pînă la perfecţiune şi sîntem siguri pe metodele întrebuinţate... Pe cînd ei, în doctrina lor, spun că au metoda convingerii", continuă reprezentantul Duhului rău, "noi avem subversiunea, şantajul, viclenia, minciuna, sperjurul, la nevoie forţa cu care o să subvenţionăm ideia"... Cînd aude cuvîntul "forţă" osânditul se şi înviorează, întocmai ca o buruiană ofilită gata-gata să se usuce cînd i se toarnă apă îndestul la rădăcină... "Aşa mai zic şi eu! Că m-am săturat pîn în gît de şovăielnici, de opoziţionişti, de disidenţi, de conservatori şi de cunctatori, care ezită tot timpul în confruntarea cu duşmanul", lansează penitentul opinia sa în expansiunea impulsului său. Deşi e de văzut că deîndată îi vine ofilirea, remuşcarea, chinul, care intervin să-i contrabalanseze tendinţa lui nestăpînită; totul revenind a fi aici întocmai ca un joc de lichide în două vase comunicante, — aceasta din urmă, corijarea, fiind parcă mult mai sus, mai accentuată ca opusul ei...

"Şi o să cîştigăm în mod sigur bătălia pentru Purgatoriu", îl asigură Ucigă-l-toaca pe chinuit; "căci dacă răul există peste tot, desigur că există şi acolo. Şi, cum toată lumea speră mai binele, nu-l pot vedea a-i veni decît de la acei care-l promit mai gălăgios. Şi ăştia, vezi bine, sîntem noi", zice reprezentantul Duhului Rău...

... Să-l spere! Că doar n-o fi vrînd şi să-l aibă", emană un gînd-mesaj cuşca lui de totdeauna. "Mai întîi ideia să fie promovată şi întreţinută trează, să fie puternică şi viguroasă tot mereu — individul n-are nici o importanţă, el este doar instrumentul promovării ei... Că doar nu şi-or fi dorind oamenii să aibă paradisul în timpul vieţii, lansează cel muştruluit aici opinia sa — cu succesiunea celor bine cunoscute a se întîmpla...

"Aşa încît, reia Ucigă-l-toaca, "pe cînd ei nu întreprind nimic, noi facem o asiduă propagandă, confecţionînd lozinci ţintite direct la subiect: scurte, revelatoare, mobilizatoare, promiţătoare de fericire nemaiauzită şi nemaivăzută, nemaiîntîlnită. Să nu mai spun că "ascunşii" noştri niciodată nu le proferă ei, ci le pun în gura băştinaşilor, care sînt crezuţi mult mai bine decît străinii"...

"Ba, ce să mai spun", zice el uitîndu-se la cuşca lui de la care aşteaptă gratulare pentru inventivitate, "pentru a ne atinge ţelul, neam format şi specialiştii în confecţionarea de mituri şi legende, care acreditează ideia că demult-demult, odată, Infernul ar fi salvat Paradisul de la pieire — ce era ca să-i vină tocmai din cauza ideologiei lui precare, care n-are nici un fel de realitate şi adevăr la bază"...

"Căci", zice Ucigă-l-toaca acum, "ca nimic mai mult, miturile şi legendele se presupun că vehiculează un adevăr cunoscut de foarte multă vreme, fiind redat pe calea asta. Nu te crede nimeni în ceea ce spui, poţi să-l baţi la cap o săptămînă, dar crede nestrămutat în mitul vehiculat în mase pe care-l consideră a fi un adevăr mai mult decît sacru — deşi-i venit pe calea simplei intuiri. Iată de ce mai mult decît pe lozincă şi pe îndoctrinare cu metode de lămurire de la om la om sau în lucru cu masele, colectiv, ne-am bazat pe aceşti specialişti în a confecţiona din abundenţă mituri...

"Făcînd un coctail dintre istoria plăsmuită de noi — aşa cum ne pricepem noi s-o facem — şi mitologia lor religioasă, masînd aici presupusele credinţe ce-şi pierd originea în negura mileniilor ca plăsmuire, le-am oferit mitul revoluţiei proletare mondiale băştinaşilor de acolo, din Purgatoriu, ca pe o budincă gata scoasă din frigider, doar să-i lingă frişca de deasupra fiecare. Şi cum n-ar fi făcut-o, din moment ce am chivernisit-o şi am aranjat-o atîta de atrăgător?!", zice el...

"Versaţi în filologie şi în semantică, dar şi cu o gîndire dogmatică infernală, încornoraţii noştri au ştiut foarte bine să plastografieze aşa ceva, să inventeze de la început şi pînă la sfîrşit — sau doar să măsluiască pe ici pe colo, prin părţile mai esenţiale, adevărul celor deja existente acolo — ei dîndu-le ca fiind descoperite prin nu ştiu ce arhive sau săpături arheologice necunoscute decît de ei. Aşa au acreditat şi ideia că în trecut Infernul ar fi salvat Paradisul de la pieire, dovedind prin asta superioritatea doctrinei noastre. Aşa încît", zice el, "citind aşa ceva cei din Purgatoriu, cum de nu s-ar fi entuziasmat aşa de mult de ideologia Infernului ajungînd să spere în salvarea lor de la rău prin ajutorul de aici?", zice Ucigă-l-toaca, dispărînd, ca şi cînd nici n-ar fi fost existent vreodată în vizuina lui de totdeauna...

"Asta, judecat acum după toate cele pe care le ştiu bine a fii în consecuţie una alteia, ar trebui", îmi zic eu, "să fie în legătură cu cele întîmplate osânditului... Şi nu mă înşel deloc în cele pe care le gîndesc, căci în clipele următoare, numai că-l şi văd în spaţiotemporoscop pe acelaşi Satan-şeful, fudulul cu coada atîrnată a la Chamberlan, care se şi răsteşte:... "Cine şi-a îngăduit aici răgazul?"... "De ce nu se lucrează?... Ce înseamnă asta?"..."Ba chiar că se lucrează Intunecimea Voastră! Şi încă respectînd tehnologia de vârf şi metodele Infernului aşa cum au fost date ele de totdeauna", zice unul din încornoraţi apărînd ca o nălucă dintr-o dată lîngă osândit. "Ceea ce vi se pare a fi repaus este numai pentru cei neangajaţi în caznă, căci concomitent cu stimularea impulsului în făptuirile avute în lumea de dincolo", face el cu laba arătînd lumea încarnată, "îi facem şi corecţia lui", zice dînsul, demonstrîndu-i chinuitului o porţie de plastografie şi falsificare a realului, a adevărului, după metode infernale. Astfel, tăind o parte din rotunjimile de dinapoi a celui supus la caznă, el i le lipeşte acu pe faţă, după ce a descărnat-o, luatul de aici ducîndu-l

acolo. Tot aşa face el cu nasul, pe care i-l aşează între obrajii posteriori, disproporţionaţi de mari faţă de cei între care şezuse (căci de! dacă-i vorba de plastografiere, apoi plastografiere să fie!); apoi cu ochii şi cu membrele, schimbînd şi mutilînd totul; în logica lui, urmărind tot timpul corectarea — numai aşa putîndu-l face să ştie şi să aibă respectul faţă de firesc şi original şi dispreţul faţă de plastografiere şi de mutilare...

"Pentru a semăna derută şi a nu ne ghici nimeni intenţiile", reia istorisirea Ucigă-l-toaca atunci cînd îşi vede vizuina aptă pentru a-l înregistra în cele spuse, "la partidele şi formaţiunile politice de acolo le dăm cele mai sofisticate şi mai sugestive denumiri de fericire: "Uniunea făuritorilor de fericire"... "Uniunea căutătorilor de extaz"... "Căutătorii beatitudinii supreme"... etc. Deşi, în realitatea lor, ele nu sînt decît organizaţiile de aici. Uniunea haznagiilor, a fochiştilor, a jupuitorilor, a afumătorilor de pucioasă, a topitorilor de smoală... etc., fiecare cu statutul ei infernal de aici, de la noi, înglobînd ideologia de bază a Infernului"... "Facem asta, desigur", zice el, "ca să fie convins fiecare de acolo că lupta lui este cu totul diferită de a altora, că numai a lui este animată de un ţel măreţ, că ideia lui de a salva Purgatoriul este cea mai sfîntă dintre toate şi că prin organizaţia aceea viitorul lui va fi cum nu se poate a fi mai fericit, faţă de a tuturora celorlalţi din jurul său"...

"Ca să nu mai spun", zice Ucigă-l-toaca, "ce raţiuni serioase am avut în diversiunea asta, făcîndu-i să se războiască între dînşii. Aşa încît, atunci cînd vom interveni asupra lor, o să-i aducem la tăcere, dirijîndu-i numai pe direcţia a ceea ce avem noi de făcut cu ei. Căci cine crezi că poate face asta mai bine decît Infernul?", zice Ucigă-l-toaca privindu-l pe osândit şi aşteptînd încuviinţarea sa — care nu întîrzie să vină. Cînd aude ceea ce aude, cel de aici surîde gingaş şi diafan, slobozind repede un surîs tot atîta de discret ca al Giocondei... Numai că supusul la caznă de aici n-are în cap ceea ce avea Gioconda cînd a stat în faţa pictorului care a imobilizat-o pe pînză, ci cu totul şi cu totul altceva. El se uită la Ucigă-l-toaca de parcă i-ar spune:... "Ptiu, bată-te să te bată! că deşi eşti lîngă mine, diferit de mine, înafară mea, parc-ai fi chiar în capul meu, în mintea mea: un fel de minte care nu-i în capul tău, doar s-o bănuieşti că este, ci înafara ta, ca s-o poţi vedea şi apuca de mînă"... O admiraţie căreia îi urmează ceea ce ştim că-i urmează drept corecţie infernală...

"Atunci cînd vom crede noi de cuviinţă că destui s-au înrolat, s-au înhămat la noua ideie — chiar dacă vor fi minoritatea cea mai ridicolă din lume, dar sînt hotărîţi —, vom da buzna în Purgatoriu şi-i vom lichida pe toţi ceilalţi care nu sînt de acord cu noi, considerîndu-i ca smintiţi, duşmani de moarte a fericirii tuturora, indivizi ce-şi merită soarta", spune Ucigă-l-toaca. "Atunci şi numai atunci ne vom putea culege roadele îndelungatei noastre propagande duse în subteran, să ne facem adepţi acolo. Pe toţi aceştia îi vom răsplăti,

punîndu-i mari conducători de oşti, şefi de instituţii, ce vor fi deîndată transformate şi înlocuite cu ale noastre", îi spune Ucigă-l-toaca...

"Numai să vină odată timpul ăla", preia stafeta la firul lăsat din depănare acum impulsul căruia i se adresase instigarea, "că asta va însemna şi sfîrşitul Purgatoriului, care o tot fîlfîe şi o tot gîlgîie cu ideologia încoace şi încolo, cînd dînd-o pe nuanţă infernală, cînd paradisiacă. Să se ştie o socoteală, cine-i stăpîn şi cine-i stăpînit, cine-i tare şi cine-i înfrînt, supus", îi trimite răspunsul de mesaj cel osândit... "Zău că nu ştiam că lîngă mine am un colaborator atît de înfocat în răspîndirea hegemoniei pe care am pus-o eu la cale!", mai emană el restanţa de la gîndul trimis mai înainte. "Primministru, procuror general sau comandant de oşti te fac cînd trec la noua reîncarnare, păstrînd pentru mine doar rolul de comandant suprem, ce-şi exprimă doar dorinţa — înfăptuirea lăsînd-o în seama ta", îi mai completează mesajul impulsul instigatorului său, chiar dacă ştia el că după asta vine ceea ce a şi venit dealtfel...

"Deocamdată", reia firul destăinuirii Ucigă-l-toaca, "chiar dacă aici, în Infern, încornoraţii noştri n-au nici de unele — să nu mai spun de subzistenţă —, pompăm la ei în Purgatoriu bunuri de tot felul, ca să creadă că aici, la noi, acu, este o fantastică suprapoducţie — că aici este paradisul şi nu acolo unde este —, să-şi deie fiecare seama că de aici îi va veni fericirea lui şi nu de dincolo. Căci, este destul dacă umila creatură vede ceva-ceva obiectiv şi, dacă-i subvenţionată propaganda, poate să şi-o ia în cap cu fantezia în aşa fel că nu numai că speră fericirea, dar devine un propagandist fervent pentru cauza Infernului ocrotitor"... "Iată de ce nu mă mai mir deloc", zice el, "că întîlnesc acolo propagandişti atîta de entuziasmaţi şi că sînt mult mai înfocaţi în a pleda cauza noastră în Purgatoriu decît acei de aici. Şi asta, pentru că acei de aici o execută ca pe o simplă sarcină de îndeplinit, făcînd-o, deşi în lehamite, aşa cum trebuie, ştiind ei bine că sînt bine supravegheaţi — cu toate că văd ei care-i situaţia de fapt şi în realitate —, pe cînd acei de acolo o fac din entuziasm şi credulitate, expunînd situaţia după fantezie, din moment ce n-au fost niciodată aici să vadă realitatea aşa cum este ea...

"Imi aduc aminte", spune Ucigă-l-toaca, "de faptul că Talpa Iadului — ba şi Scaraoschi — propagau ideia ca sub un pretext oarecare să mutăm zidul şi să înglobăm şi Purgatoriul în Infern; mai întîi ca pe o republică autonomă şi după asta federativă, apoi ca pe o enclavă făcînd parte în întregime acuma din Infern. Apoi, după o învechire cît de cît aveam s-o tratăm administrativ cît şi istoric ca pe o firidă veche-veche a Infernului. Şi, ca să-i dăm satisfacţie în mîndria ei istorică, intenţionam ca Purgatoriului să-i dăm denumirea că-i cea mai veche firidă a Infernului — aceea cu care a început de fapt Infernul prima dată —, spunînd că istoria Infernului de fapt cu Purgatoriul a început. Că doar ce contează că i se acordă denumiri istorice şi este preamărită, din moment ce este sub piciorul nostru, face parte

din Infern şi o manevrăm aşa cum vrem noi? Cu toată mîndria de independenţă, de autonomie şi progres, Purgatoriul avea să se obişnuiască încetul cu încetul cu modul nostru de a fi — că n-avea ce face pîn-la urmă", zice el...

"Intocmai ca un fante îmbrăcat în frac, în cămaşă albă, cu guler scrobit şi tare ridicat în sus şi cu lavalieră sub mărul lui Adam, cu gioben pe cap şi baston cu capul aurit în mîna dreaptă — fante care merge ţanţoş la o petrecere către un bal şi care din greşală sau din pură nesăbuinţă cade într-o hazna mare-mare şi adîncă, lăsată în drumul lui neacoperită, în care stă cuminţel acu, imersat pînă în gît —, în final, avea să vadă şi Purgatoriul că nu-i nici o scăpare. Chiar de nu-i va fi plăcut deloc la început ceea ce se întîmplă acum cu el, după multe-multe svîrcoliri să iese iar la suprafaţă, avea să-şi deie seama că nu mai este nimica de făcut, că nu mai e scăpare de acolo — încît pînă la urmă n-ar fi avut ce face decît să se adapteze. Ştiind bine că viaţa trebuie să meargă înainte, nu numai că de la o vreme oarecare s-ar fi obişnuit cu realitatea de acolo, dar ar fi devenit de la un timp chiar mulţumit, din moment ce ar fi fost obligat să-şi uite tot trecutul şi n-ar mai fi văzut cum s-ar mai putea întoarce la ceea ce a fost cîndva, odată", spune Ucigă-l-toaca. Cele spuse de el sînt acoperite cu un zîmbet larg de aprobare a penitentului, care-l poleieşte din gros cu satisfacţie, aprobarea asta venindu-i acum a fi întocmai ca un nimb de autoîncoronare, pe care singur şi-l pune în jurul capului, căci îşi dovedeşte acum cu el pe deplin înţelepciunea...

Atunci cînd îşi revine din cele cuvenite drept corecţie, instigatorul impulsului său reia istorisirea. ..."După părerea mea, totu-i chestie numai de propagandă. Or, cum Paradisul nu o face absolut deloc sau cînd o face o face extrem de neîndemînatec şi la întîmplare, neorganizat, urechiaţii noştri strecuraţi acolo pe sub zid fac treabă bună. O fac atît din convingere că aşa li este firea, gîndirea şi dogma dată a fi răspîndită, dar o fac şi de frică, ştiind ei bine că nici măcar cu gîndul n-o pot lua razna, căci ştiu ei sigur ceea ce-i aşteaptă. Chiar de asta", spune Ucigă-l-toaca "ideile Infernului sînt de mare atractivitate pentru Purgatoriu, faţă de cele din Paradis"...

"Iată de ce, bine subvenţionaţi cu propaganda, chiar dacă văd că toate cele încercate au eşec, nu le vine să creadă în dezastru (deşi îl văd ei mult prea bine cu proprii lor ochi), rămînînd pe mai departe susţinătorii ideii, fiindcă aceasta-i susţinută din răsputeri de "ascunşii" noştri, care lucrează pe asudate acolo. Ei sînt acolo un fel de coloană a cincea pentru noi", zice Ucigă-l-toaca. "Dar de abea aşteaptă semnalul să facă ceea ce-i de făcut la momentul oportun. Şi , mă rog, cum de nu ar face-o, din moment ce plecaţi de aici de la haznale şi cuptoare, simpli cărători de materiale fiind, făcînd ceea ce fac acolo, dacă sugrumarea Purgatoriului reuşeşte, toţi vor fi comandanţi de oşti, ambasadori sau conducători de firide ce se vor creia acolo — fie extinzîndu-le pe acelea de aici, din Infern, fie creind altele cu specific

de acolo. Căci, la drept vorbind", spune Ucigă-l-toaca, "ce au ei de făcut acolo decît să gargarisească cuvintele, să închege o ideologie de adoptat de băştinaşi, în timp ce aici toţi muncesc pe rupte?"...

"Nu reuşeşte sistemul întronat de Infern în Purgatoriu?, n-avem decît să găsim la fiecare dezastru şi situaţie catastrofală ţapi ispăşitori, să ne facem că executăm corecţii pe ici pe colo, ca să dăm speranţe, să facem fel de fel de remanieri guvernamentale, să-i putem duce la infinit cu preşul. Că doar n-o să muncească şi încornoraţii noştri cot la cot cu acei care trudesc acolo... Cît despre dezastrul născut deîndată după ocuparea Purgatoriului, cît şi acel care îi va urma pe îndelungată vreme, putem lua ca justificare evoluţia continuă, punînd în contul ei totul: că lumea s-a schimbat, că ideile au evoluat, că toate creiaturile de acolo şi-au ridicat pretenţiile faţă de modul lor de viaţă de mai înainte, că ideile nu mai sînt acelea vechi, şi tot aşa mai departe. Găsim noi justificare. Numai s-ajungem să punem lăbuţa pe ei, Căci, întocmai ca un şoricel care din curiozitate şi-a băgat capul în cursă şi care la un moment dat descoperă el însuşi că retragerea îl duce la moarte sigură, pe cînd intrarea cu totul acolo la o moarte lentă, o vor prefera pe asta. Fiindcă, oricum este ceva faţă de alternativa ceialaltă", spune Ucigă-l-toaca, în deplina aprobare şi admiraţie din partea vizuinii lui care îi intră în vederi. Drept care, ciclul de expansiune şi de rezorbiţie în sine, cu chinul, remuşcarea, mîhnirea şi durerea corespunzătoare — după şi conform legilor Infernului din eternitate şi pînă în eternitate — se împlinesc acuma de la sine...

* * *

— Chinuri, chinuri şi iar chinuri,
ăsta e Infernul în esenţa lui.

"Dar toate ăstea sînt lucruri pe care doar eu le ştiu, care sînt principiu doar şi instigatorul impulsului tău", zice Ucigă-l-toaca, "dat fiind faptul că tu, supus mereu-mereu morţii şi reîncarnărilor, tot timpul pendulînd între viaţă şi moarte, memorie şi uitare — memorie ce începe odată cu naşterea şi sfîrşeşte pe Jilţul Uitării din Sala Tribunalului Cosmic de Judecată, odată cu trecerea ta în stadiul de umbră, în Paradia (pe cum ştiu, nefiind cazul niciodată) sau în Infern (unde te-ai întors de fiecare dată) — n-ai de unde să le ştii".

"Oricît de multe şi de mari ar fi caznele de aici", îi spune el, "n-ai să poţi avea acum nici cea mai firavă amintire faptică, ci doar ai să simţi, cînd am să-ţi amintesc eu de asta, exact acelaşi impuls avut în timpul vieţii — impuls pe care l-ai avut în dosul făptuirii atunci cînd ai făcut ceea ce ai făcut tu ca faptă rea. In timpul vieţii, ca principii ce sîntem — eu de rău, adversul meu care se află în Paradis de bine —, tot timpul ne încontrăm în fiinţa ta, lucrînd ca instigatori în făptuire, fiecaree apărînd domeniul peste care e stăpîn. Or, aici, prin chin, dincolo prin răsplătire" — face Ucigă-l-toaca arătînd cu laba dincolo de zid —, "acei însărcinaţi cu aducerea impulsului ăsta în acţiune vor să deservească Marea Lege a Evoluţiei Universale în acţionarea ei în indivizii, interveninhd chiar în mijlocul germenului lor", zice el. "Căci altfel, de n-ar face aşa, susnumita lege n-ar avea în dosul ei motorul care o propulsează înainte"...

"Iată pentru ce", "îl face Ucigă-l-toaca pe osândit ca să ştie, întrucît ţi-ai lăsat zestrea memorială toată pe Jilţul Uitării referită la faptele comise în timpul încarnării tale şi întrucît aici ai să ispăşeşti din gros pentru răul săvîrşit, va trebui să rememorez eu pentru tine faptele comise în timpul vieţii tale. Şi asta, tocmai ca în conformitate cu legile Infernului, reactivînd impulsul din tine însuţi, să te pun în aceiaşi postură a simţitului de atunci, după care va veni corecţia făcută de acei în drept s-o facă. Şi toate ăstea, pentru ca să nu crezi că cineva te oropseşte pe nedrept — ştiind tu bine că făptuirea însăşi îşi cere aici completa ispăşire drept corecţie pentru reîncarnarea viitoare de avut la baza impulsului, de făptuire. Cît despre mine", spune Ucigă-l-toaca, "principiu fiind, rămîn în veşnicie ca atare, acolo", face el cu laba, arătînd vag lumea încarnată, "cît şi aici", face el coborînd-o, în lumea umbrelor plutitoare în întunerec...

"Revoluţia proletară instaurată atîta de brutal şi crud, osânditule", îi reia depănarea de fapte împlinite instigatorul impulsului său, "a fost un fapt cu cea mai mare cruzime şi ferocitate adus la îndeplinire. "Ba", zice el"aş putea spune c-a fost cel mai de seamă succes al instigării mele, care a găsit teren prielnic în realităţile conştiinţii tale, din moment ce a făcut zeci de milioane de morţi direct, alte zeci de milioane în mod indirect. Chiar dacă multe altele sînt la fel de mari — dat fiind faptul că din realizarea asta au decurs infinit de multe crime, principii de aplicat, concepţii de viaţă şi de comportare morală a oamenilor, tot felul de atitudini luate în consecinţă — faptul acesta este şi rămîne o crimă de proporţii planetare...

"Chiar dacă faptul în sine păleşte ca răsunet faţă de urmările care au decurs din el — crime de neimaginat altfel —, faptul că toate au avut justificarea în revoluţia înfăptuită, această împlinire poate fi considerată ca cel mai de seamă eveniment care a sguduit din temelii omenirea existentă în momentul declanşării ei, ca şi o jumate de veac de la ea încoace", îl face el să ştie pe cel ce ispăşeşte aici...

"De aceea", spune Ucigă-l-toaca, "aş putea spune că revoluţia proletară îndeplinită a venit a fi întocmai ca un trăsnet cosmic abătut peste aproape o jumătate de planetă ca dezastru apreciat, aşa cum spune jumătatea ceialaltă — chiar dacă şi ca însişi a fost sdruncinată din temelii de subversiunea tot mereu prezentă în ea, venită de la jumătatea în plină nenorocire. Or, acest eveniment", îi spune instigatorul impulsului său, "nu va fi dat uitării niciodată"...

"In felul cum a fost înfăptuită, ca principiu de la care s-a pornit în aplicare, sfidînd orişice regulă de morală, aş putea spune că revoluţia înfăptuită de manieră asta, a fost un fel de bulversare a lumii, o întoarcere a ei de la firescul desvoltării sale către nefiresc, de la logic la absurd, de la tendinţele fireşti ale naturii omeneşti de a concepe morala, la neferesc, la imoralitate. Da; da;", spune Ucigă-l-toaca, "imoralitatea a fost luată acum de tine şi proclamată a fi firescul; iar nefirescul, văzut de toată lumea a fi nefiresc, a fost proclamat a fi acum cu adevărat firescul. Căci, îţi spuneai tu, omenirea, chipurile, ar fi trăit de milioane şi milioane de ani în aberaţie; pe care de abea tu, cu ceea ce ai făcut, ai corectat-o", îi spune el...

"Chiar dacă nu de realitatea ca atare îţi poţi aduce aminte tu acum ca memorie de fapte, ci doar vei fi simţind acelaşi impuls de dinaintea făptuirii, cu cele afective de dindosul lui, care te-au împins să faci ceea ce ai făcut, am să-ţi amintesc, osânditule, că sute şi milioane de ţărani fugiţi de pe ogoare — atunci cînd li s-a luat pămîntul — au murit de foame şi de frig, vagabondînd în pribegie prin oraşe, neprimindu-i nimeni; că sute de mii de intelectuali au fost lichidaţi în procese înscenate ca opoziţioniştii şi trădători — ei dîndu-şi primii seama de gravele urmări care aveau să vină în urma revoluţiei efectuate; că tot atîţi ostaşi, ofiţeri, generali şi comandanţi de arme au fost de tine însuţi lichidaţi. (Deşi, de-i punem la un loc şi pe revoluţionarii roşii şi pe albii ce li se opuneau, fac la un loc multe-multe milioane!). Un holocaust deci care n-a încetat să-şi facă pe mai departe tot efectul, lăsînd loc mai binelui cumva, ci s-a perpetuat peste trei sferturi de veac — fiecare perioadă de timp părînd a fi ceva mai rea decît cealaltă de dinaintea ei", îi spune Ucigă-l-toaca. Dar, n-apucă să termine tot ce a avut de spus Ucigă-l-toaca enumerînd crimele comise de revoluţia proletară înfăptuită — venind ca un nefiresc ce înlocueşte complet firescul de pîn-atunci —, că Satan-şeful aflat în apropiere, răsucindu-şi ochii în orbite întocmai ca două sfîrleze şi ridicîndu-şi botul ascuţit în sus, a un fel de ameninţare — dar şi de cunoscut de toţi cine comandă aici — se şi răsteşte: "Cine a încuviinţat aici răgazul?!"... "Nu-i răgaz Întunecimea Voastră", îi răspunde deîndată unul din cei doi încornoraţi ce ieşi acum de sub osândit (deşi eu sînt sigur c-au fost aici de totdeauna!), "ci facem doar studiul aplicării condiţiilor tehnice de sugerare prin simţit că nefirescul nu-i firesc — recurgînd aici şi acum la un fel de memorie a simţului din impuls care trebuie corectat, să ştie penitentul pentru ce supliciul.

Altfel, de nu facem astfel", zice el, "în încarnarea viitoare chiar de nu va face osînditul exact aceiaşi faptă, va face una similară. Ba, dacă-i lăsăm acelaşi impuls în săvîrşire total necorectat, poate face una şi mai gravă"...

"Aşa încît", spune el, "de nu-i corectăm impulsul, de nu-i modificăm tendinţa firii, modul de a simţi atuncea cînd gîndeşte la o făptuire, ca să distingă bine firescul de nefiresc, moralul de imoral, rămîne neschimbat în tendinţa firii", zice el. "şi Infernul se chiamă că n-a făcut nimic drept corectare ca el s-ajungă pe o treaptă morală cu mult superioară aceleia cu care a venit aici"... "Să se treacă deîndată la corecţia concepţiei privind aplicarea revoluţiei!", se răsteşte Satan-şeful... "Cum? Intunecimea Voastră", îl întreabă în acelaşi timp amîndoi încornoraţii de lîngă penitent, părînd a fi nespus de nedumeriţi, încurcaţi în ceea ce au ei de făcut, de corectat aici. (Deşi, eu cred că ei au făcut-o mai mult ca să-l linguşească, să-i deie satisfacţie în mîndrie decît să ia cu adevărat indicaţii de la el în ceea ce au ei de făcut aici şi acum. Am dedus aceasta după felul cum s-au chircit a supunere amîndoi, întorcîndu-şi boturile în sus, cu corniţele lăsate mult pe spate, gata să le atingă greabănul a supunere, servilism şi ascultare în cele ce bănuiau c-o să le vină ca indicaţii privind nelămurirea arătată)...

"Auzi colo ce întrebare: cum să se facă aici corecţia?!". Cît mai radical cu putinţă!"... "Chiar dacă atingem nefirescul?", întreabă unul din cei doi aflaţi de o parte şi de alta a osânditului... "Treceţi dincolo de nefiresc", zice Satan-şeful, "numai să fie o corecţie cît mai radical făcută", ţipă el de sguduie firida — cu toate că umbrele de aici ca şi încornoraţii care le supun la cazne nu se sinchisesc deloc de asta, ştiind ei bine că acesta-i obişnuitul de aici. "Din moment ce nefirescul a fost atins chiar de făptaş în timpul vieţii sale", zice Satan-şeful, "voi va trebui să treceţi cu corecţia dincolo de el, ca să-i fie bine de înţeles umbrei aflate în cazna care-i limita dintre firesc şi nefiresc, Altfel sejurul de aici nu-i foloseşte umbrei la nimic", zice Satan-şeful furios, reluîndu-şi plimbarea lui cu coada atîrnată de antebraţul stîng a la Chamberlan umbrela, cu furca în mîna dreaptă, strecurîndu-se printre haznale şi cuptoare să supravegheze mai departe aplicări de chinuri şi de cazne de tot felul... "Or, cum Infernul nu-i parlament englez, unde opoziţia are drepturi egale cu acei de la putere (ba, uneori, mult mai mari şi decît ei!), osânditul putînd să ceară încornoraţilor explicaţii, să se opună, să parlamenteze, să tergiverseze luarea de măsuri, ci Infernul este doar un loc de ispăşire, cei doi încornoraţi de lîngă cel trudit nu-l mai las pe acesta prea mult în meditare şi în aşteptare, ci doar atunci cînd au avut impresia că în "înţelegere" i-a sosit acelaşi impuls cu cele tîrîte după el ca simţire întocmai ca atunci cînd a decis să facă ceea ce a făcut, ştiind ei bine că acuma e momentul cînd trebuie aplicată corecţia de rămas pentru reîncarnarea viitoare şi de ţinut bine minte ca abţinere de a-i mai da curs impulsului venit

în minte, îl şi înşfacă. (Deşi aici nu-i vorba de vreo reală ţinere de minte, ci de o simplă asociere, ca cea făcută şi venită într-un reflex condiţionat, format între impulsul sosit mai înainte de făptuire şi acel rău simţit în Infern la reeditarea lui!)...

Aşa încît, cît ai zice peşte, pe cum stătea aşa gol-goluţ în poziţia de drepţi, mişcînd pe loc şi aşteptîndu-şi chinul, îngrijorat şi cu mare teamă faţă de ceea ce va urma, ştiind el foarte bine că nimeni nu-i poate veni în ajutor (aşa ceva-i de neconceput aici!), nici să-şi aştepte la îndurare din partea celor însărcinaţi cu chinul lui aici (şi mai de neconceput!!), ori ca să scape cumva de mîna lor (cu adevărat absurd a fi conceput aşa ceva de către cineva!!!), doar schimbînd picior de pe picior, mai mult să se achite de sine însuşi de ideia de a întreprinde şi el ceva în privinţa asta (sau poate numai să-şi distragă mintea de la cele bănuite că vor urma deîndată, şi în clipe numai îl şi văd pe cel trudit aici ţinut de unul şi de celălalt de o parte şi de alta spînzurat, pe cum stă în faţa lor gol-goluţ ca ieşit din baie, cu capul atîrnînd în jos şi cu rotunjimile de jos în sus. Chiar de aceea, aş putea spune că-l văd acum dintr-o poziţie firească pîn-acum, aşezat în una nefirească. Mai precis şi mai corect spus, cît ai clipi odată numai îl şi văd pe osândit cu părţile păroase din firesc aflate dedesubt, acu deasupra, şi cu cele păroase de deasupra, din firesc acolo aşezate, acum în nefiresc, aflate dedesubt. Cei doi încornoraţi îl ţin acuma strîns să nu le scape nicidecum din ghiare, pe cum stă el cu capul spînzurat în jos şi şezutul aşezat în sus, în poziţia aceasta nefirească...

Deci, dacă mai înainte din firesc ochii i se aflau în cap în poziţia bine cunoscută de toată lumea, stînd acum cu capul bălăngănindu-i-se în jos, ei îi sînt bulbucaţi cît nişte cepe, roşii şi congestionaţi de atîta sînge stagnat în ei. Să nu mai spun cum arată ei acum încărcaţi de spaimă, de parc-ai spune că-i sînt scoşi din orbite, atîrnînd ca nişte piersici de un ram. La fel, limba, care îi stătuse pînacum la locul ei în gură, acum e scoasă de un cot afară, ca la un cîine pe năduf şi zăpuşeală, atîrnîndu-i întocmai ca limba de clopot, ce-i bălăngăne acum încoace şi încolo, niciodată atingîndu-i-se de marginile gurii... Şi dac-ar fi fost numai atît! Căci, aşa cum văd, aşa ceva nu-i decît începutul supliciului ce avea să vină. Fiindcă, pe cum stă aşa bine găbjit aici, prins straşnic ca într-un cleşte în labele urechiaţilor, ce-l ţin strîns fiecare de cracul de lîngă el, bine găbjit, ca în ghiare de panteră feroce şi flămîndă, numai că s-apropie de el un alt încornorat — ai zice după seriozitate, calm şi siguranţă, că-i un tehnician în cazne şi suplicii complicate în chin. Acesta probabil, zic eu după intuire, este însărcinat cu corectarea impulsului de rămas a fi ştiut în viitoarea reîncarnare, cu distincţia a ceea ce-i firesc de ceea ce nu-i firesc. Asta de cunoscut bine în ceea ce va întreprinde reîncarnatul ca vorbe şi ca fapte pentru săvîrşit cînd se va instala el iarăşi pe Pămînt...

Incornoratul sosit acu lîngă cei doi care-l ţin bine găbjit pe osândit în ghiare se uită lung, cercetător şi foarte atent la osîndit, cum stă aşa cu josul său în sus, el uitîndu-se la dânsul ca în faţa unei mare probleme tehnic puse, pe care vrea ca s-o înţeleagă deocamdată în ansamblu, sau mai înainte de a face el ceea ce-i stă aici în sarcini ca să facă. Şi, după cîte văd din atitudinile lui de pe dinafară, studiază şi nu glumă! Căci, întocmai ca un mecanic chemat la o maşină să-i facă ceva să funcţioneze altfel decît a funcţionat ea mai înainte, programată fiind acum să funcţioneze tocmai invers de cum a făcut-o pînă acum, dacă acestea a reprezentat pînă acu firescul, s-o facă să funcţioneze nefiresc —, încornoratul-mecanic s-apropie şi mai mult de osândit şi i se uită nedumerit în văgăuna negricioasă din vecinătăţile flocoase aflată chiar între cele două rotunjimi cu care stă acum în sus.

El priveşte îngîndurat chiar în mijlocul petei de negreaţă de aici şi chibzuieşte-chibzuieşte-chibzuieşte ce trebuie făcut, dar mai cu seamă cum trebuie făcut — parcă nicidecum dumirindu-se complet. Astfel că după cum arată gînditor, parcă de fiecare dată ceva nu-i iese lui la socoteală. Desigur, el are mereu-mereu în vedere cum trebuie făcut să deturneze un firesc în nefiresc, ca prin supliciu să-l facă pe osîndit să înţeleagă diferenţa dintre ele nu cu raţiunea (căci cu asta n-a putut-o face niciodată în viaţa lui, tocmai din cauza structurii firii sale), ci cu simţitul — care-i adevărata înţelegere în fapt...

Aşadar, tot privind mereu aşa în pata de negreaţă, încornoratul-mecanic la un moment dat se scarpină după ureche a nepricepere — de parcă memoria celor profesionale ar scormoni el acolo în zona de după ureche —, voind, desigur, să chibzuiască foarte bine cele pe care le va întreprinde deîndată. Aşa încît, privindu-l, ai zice că-i numai gînduri. După cîteva momente de gîndire, ca şi cînd soluţia tehnică aleasă i-ar fi sosit deja în minte, încornoratul-mecanic îşi bagă ghiara de la laba dreaptă în văgăuna păroasă a osânditului şi tot scormoneşte cu ea acolo, să probăluiască bine dacă soluţia tehnică aleasă de el poate fi înfăptuită corect şi bine. Din punctul de vedere al realizării ca atare în gestul făcut, ai putea spune că încornoratul procedează chiar ca un instalator care inspectează bine cîţi ţoli are ţeava din faţa lui în care trebuie înşurubat acel cep, şurub — acel ceva cu care trebuie adusă la îndeplinire soluţia tehnică aleasă de el a fi realizată. Ca să fie şi mai precis în cele ce are el de executat, încornoratul-mecanic-şef îşi scoate şublerul de undeva de pe lîngă buric, din punga cu scule de absolută trebuinţă în lucru, îl introduce în gaura din negreaţa văgăunii flocoase a chinuitului de aici, măsoară, aduce şublerul în faţa ochilor săi şaşii şi ceacîri totodată, citeşte şi parcă nu crede a fi aşa cum vede el că este. Drept care, mai măsoară înc-o dată, citeşte din nou şi acum pare că se dumireşte bine el însuşi că aşa are de gînd să facă, cum i-a venit acu în minte. Ce să spun?, după cum îl văd de hotărît, parcă şi sînt sigur c-a găsit soluţia ideală. Doar

că nu s-a lovit cu laba peste frunte şi să-şi spună, aşa cum fac mecanicii care se gratulează singuri pentru soluţia ideală venită după atît amar de frămîntare cum să facă:... "Ptu drace, că ce năuc am fost!"...

După ce face trebuşoara asta, încornoratul dispare, dar se întoarce aşa de repede de ai putea spune că dispărutul lui a fost doar o iluzie a ta şi nu realitate în fapt, el ţinînd în laba stîngă un dop de damigeană şi o frînghie colac făcută pe după umăr şi antebraţul stîng, pe care din mers le priveşte ca pe nişte instrumente cu care avea el deîndată să lucreze...

Ajuns lîngă osândit, încornoratul se opreşte, priveşte dopul aflat în laba stîngă şi parcă o ideie salvatoare îl şi străpunge. Drept care, pe cum îl ţine aşa în mîna stîngă, cu ghiara lui de foc de la arătătorul aflat la mîna dreaptă îi dă într-o clipită gaură dopului, înfigîndu-şi ghiara chiar în mijloc, pînă cînd degetul străpunge dopul, trecînd dincolo. După asta, ia frînghia de un capăt şi-i face aici un nod de două-trei ori, trăgînd bine, ca să fie sigur c-o să ţină, apoi capătul liber al frînghiei îl petrece prin gaura din dop, pînă cînd frînghia ajunge să se înţepenească în nodul făcut la capătul celalt... După ce face operaţia aceasta, încornoratul mai priveşte înc-o dată frînghia petrecută prin gaura din dop şi ca să se încredinţeze că avea să ţină, apucă dopul în laba stîngă şi trage vîrtos cu dreapta de frînghie, dar ea rămîne bine priponită în nodul de deasupra dopului prin care a fost trasă. După ce face şi trebuşoara asta, aranjînd totul cum trebuie făcut, încornoratul apucă frînghia de capătul liber şi pe cum stă acum colac făcută pe umăr şi laba stîngă, capătul i-l întroduce osânditului de aici chiar în mijlocul petei de negreaţă dintre cele două rotunjimi, care din nefiresc se află acum în sus. Sîrguitor nevoie mare, întocmai ca un mecanic care se grăbeşte să-şi facă lucrul propus în timpul planificat, el îndeasă tot mereu cu gheara-deget-arătător a labei drepte în anus, să-i intre bine frînghia adînc spre înăuntru, în intestinul gros. Aşa că o petrece acolo cam de un lat de palmă, introducîndu-i-o bine-bine înăuntru...

In timp ce încornoraţii din dreapta şi din stînga îl ţin zdravăn pe osândit cu rotunjimile de jos în sus, de ai spune că-i fedeleş legat şi că nici o mişcare nu mai poate acu să facă (mă rog, ca pentru o operaţie deosebit de delicată ce trebuie că i se facă lui acum), pe cum îl privesc prin spaţiotemporoscop, aşa cum stă din nefiresc cu capul spînzurat în jos şi cu văgăuna neagră proiectată înspre zenit, mă uluiesc cu adevărat de ceea ce văd. Căci ca şi cum burta i-ar fi un alambic din plastic transparent şi maţele doar nişte ţevii întortochiate în fel şi chip — şi ele la fel de transparente pentru tot ce se petrece în ele — numai că şi văd cum frînghia scoboară la repezeală prin maţe în jos, cotind-o prin toate întortocheturile avute, de ai putea spune că-i un lichid bine colorat, care, pus fiind printr-o pîlnie înfiptă în gaura de sus a alambicului cu ţevile din plastic transparente, urmînd doar legea gravitaţiei, acum s-ar scurge în jos. Şi asta, pînă

cînd capătul liber al frînghiei i-a ajuns chinuitului deja la gură şi dopul s-a înţepenit la celălalt capăt în văgăuna flocoasă de deasupra — el ajungînd să-i astupe deschizătura de deasupra acum complet. (Spunem deasupra, luînd nefirescul în care se află el acum drept firesc, aşa cum îl considerase el întotdeauna în tot ceea ce a făcut.).

Pe cum îl ţin sdravăn încornoraţii-ucenici să nu facă nici cea mai firavă mişcare, de nici un fel, încornoratul-mecanic supraveghează îndeaproape operaţia făcută. Cînd vede că la gură a apărut capătul liber al frînghiei, încornoratul trece aici, îl apucă şi trage-trage acu de el delicat dar susţinut. Acum, cînd simte ceea ce simte, cu toată strînsoarea ca într-un cleşte, fiind bine înţepenit în labe, cel chinuit se sbate, vrea să ţipe, se îngălbeneşte şi face feţe-feţe de suferinţă, de rău şi disconfort — din moment ce totul, poziţie, ca şi tot ce i se face acuma lui este un nefiresc pe care firea nu-l poate suporta nicicum. Şi nu-l poate, căci dopul de damigeană i se înfundă tot mai mult în văgăună şi dispare în tubul digestiv, pe maţe, în jos, pe măsută ce încornoratul-mecanic trage tot mai insistent de capătul liber al frînghiei ieşit acum pe gură.

Cu toate aceste svîrcoliri şi chinuri, încornoratul-mecanic nici nu se sinchiseşte, ci îşi face serviciul în ceea ce are el de făcut pînă la capăt: el trage insistent de capătul de frînghie aflat alături de limbă, ce i se bălăngăne acuma osânditului încoace şi încolo cu fiecare mişcare făcută. Ca să scape de rău şi de disconfort, osânditul se sbate, simţind acum tot disconfortul operaţiei de golire a conţinutului interior făcut altfel de cum ar fi trebuit să fie făcut în mod firesc. Comportîndu-se ca cineva tot timpul adînc preocupat de aplicarea tehnică a ceea ce are el de făcut acolo unde-i pus s-o facă, încornoratul nu se sinchiseşte absolut deloc de chinul celui de aici, ci este cu ochii tot timpul la ceea ce face, dar mai ales cum anume face ceea ce face.

Cînd simte mişcare, care acum din nefiresc se face invers de cum se făcea cînd pe aici se întroducea şi pe dincolo ieşea ceea ce s-a introdus pe aici, cînd circuitul digestiv era un circuit normal, osânditul se îngălbeneşte, simte că-i vine rău, se învineţeşte, transpiră, leşină, iarăşi îşi revine — desigur, chiar dintr-un rău prea mare —, dar n-are ce face decît să suporte totul pîn-la capăt. Insă, încornoratului nici că-i pasă de asta şi trage încet-încetişor de capătul de frînghie mai departe. Aşa se face că tot ce trebuia ca din firesc să intre pe aici şi să-i iese pe dincolo, caută să-i iese acuma pe dincoace. De data asta, chinuitul varsă; varsă salivă, care îi este acum mai la îndemînă, — fiind la capătul de sus a tubului digestiv (dac-ar fi stat în mod firesc cu el în sus!), adică în jos (cum stă el din nefiresc aşezat aici). Incornoratul însă îşi face în mod revoluţionar şi perseverent serviciul mai departe şi trage tot mereu de capătul de frînghie — în timp ce încornoraţii îl ţin găbjit deosebit de bine, stînd ca într-un cleşte strîns şi supraveghind cum se desfăşoară operaţia din punct de vedere tehnic.

De data asta, prins de crampe mai puternice ca oricînd, chinuitul varsă tot conţinutul stomacal. Dar, dacă vărsătura dintr-o suferinţă venită în situaţiile fireşti aduce liniştirea, acum, cînd nefirescul este acel care îl domină, ea îl irită şi răul se întinde şi se înteţeşte şi mai tare. Penitentul varsă acum fiere limpede, curată, de parcă i s-ar scurge direct în maţe, unde-i este locul, şi nu în gură, unde nu-i este niciodată. Aşa încît, ajunsă din nefiresc aici, ea îi aţîţă şi mai mult durerea, răul, disconfortul, chinul — ce nu poate fi închipuit decît de acel care îl simte. In cele de pe urmă, penitentul varsă alimente încă nedigerate, venite din intestinul subţire şi în final şi din cel gros, umplîndu-l peste tot de împuţăciune... Cu toate acestea, prudent şi cu răbdare, întocmai ca un mecanic care a pus la punct un mecanism care funcţionează acum corect şi-i poate observa el bine lucrul, continuînd operaţia începută, încornoratul trage de frînghie pînă cînd dopul damigenii legat de capătul celălalt al ei, curăţind tot ce a întîlnit în cale, este scos pe gură, printr-un procedeu cu adevărat revoluţionar aplicat aici şi acuma în Infern prin procedee nefireşti, cum a fost şi conceperea şi aplicarea revoluţiei proletare mondiale...

Aşa se face că ceea ce Natura de la sine, lucrînd cu dichis şi cu răbdare din firesc, milioane şi milioane de ani a aranjat să fie aşa cum e la toată lumea, acum, cît ai zice peşte, încornoraţii au putut face să funcţioneze tocmai invers. Căci dacă pentru orişicine o împlinire astfel făcută ar fi fost considerată a fi absurdul- absurdului întotdeauna, pentru cel chinuit aici şi asta a fost considerat a fi firesc — pentru că-i procedeu revoluţionar, în faţa căreia se închină şi firescul şi morala...

Considerînd că acum au corectat îndeajuns impulsul cu care să se înscrie în reîncarnarea viitoare, cînd osânditul va putea distinge clar şi bine firescul de nefiresc şi se va comporta ca atare în faţa situaţiilor prezentate, cei doi încornoraţi îl întorc iarăşi în picioare, aşa cum a fost el mai înainte de a-şi începe chinul, pregătindu-l pentru altceva... Dar, de abea de a fost aşezat cum se cuvine, întocmai ca un hopa-mitică — că nici n-avu timp să se şteargă pe mustaţă complet de împuţăciune şi de scîrnăvie — şi în faţa încornoratului-mecanic care pleacă acuma cu frînghia făcută colac pe umăr, cu dopul de damigeană bălăngănindu-i încoace şi încolo, numai că şi văd a apărea Satan-şeful, care îl întreabă:

"Cum s-a comportat umbra osînditului supus la caznă cînd i s-a arătat cum este firescul şi nefirescul?"... "Cum să se poarte?" răspunde descurajat de munca lui încornoratul-mecanic însărcinat cu supliciul, "întors iarăşi în picioare", îi relatează el, "calm şi tacticos, ca şi cînd nimic nu s-ar fi întîmplat, doar numai că şi-a şters mustaţa în prelung, netezind-o apăsat în dreapra şi în stînga, atît de calm şi de sîrguitor, întocmai cum ar fi făcut-o după un dejun cu unt şi gem de caise sau după o omletă cu piper", zice el descurajat... "Cum să se comporte", continuă el, "ca şi în celelalte sejururi în Infern! Muncim

degeaba!! Ne trudim degeaba!!! zice el. Stricăm materiale şi irosim inventivitate, perseverenţă şi răbdare în mod zădarnic!!!!", mai face el cu laba descurajat, plecînd de la locul supliciului cu capul aplicat în jos, ca cineva cumplit de abătut şi nemulţumit în ceea ce a făcut el în serviciu...

Chiar cînd osânditul de aici se şterge cu palma pe ici pe colo să nu-şi zică chiar că n-a făcut-o — mă rog, din instinct făcut, întocmai ca o raţă care iese acuma dintr-un smîrc, unde a fost mai mult noroi decît apă cu care să se spele şi care-şi face forma, dînd cu ciocul şi pe aripioare să se şteargă (deşi ia murdăria dintr-o parte şi o pune în alta), totuşi crezîndu-se în sinea ei a fi cum îşi doreşte, (mă rog, că doar gestul este gest şi ăsta-i ceea ce contează pentru închipuire) —, numai că şi văd că în faţa lui apare iar Ucigă-l-toaca. Infingîndu-şi barba în barba lui, el se apropie atît de mult de osândit de parc-ai zice că vrea să-i fixeze în cunoaştere cît mai bine ceea ce are el să-i spună. (Deşi, aici, în Infern, nu se poate nicicum şi niciodată pune problema distragerii atenţiei cuiva la altceva, fiecare fiind centrat numai pe sine însuşi, pe suferinţa sa, neinteresîndu-l pe nimeni niciodată ceea ce se petrece cu altcineva sau cu altceva de dinafara lui)...

"Am fost alăturea de tine, osânditule — adică ce alături", se corijează tot el, "în străfundul minţii tale, dincolo de ea, în instigarea de dindosul impulsului, în chiar mijlocul lui, ai spune, atunci cînd ai hotărît ca milioane de cioloveci să fie supuşi la muncă silnică în Siberia; fiindcă ei, mizînd pe faptul că raţiunea şi firescul vor învinge, au susţinut cele după raţiune şi bunul simţ — şi s-au înşelat amarnic. S-au înşelat amarnic, căci iraţionalul şi nefirescul s-au impus şi ei au fost condamnaţi la cazne mari, unii pe tot restul vieţii", zice Ucigă-l-toaca. "Să nu mai spun de sutele de mii, ba chiar milioanele de alţii care au ispăşit pedepse lungi detot în lagăre de concentrare şi muncă forţată, fără să fie judecaţi măcar, fără să-şi cunoască vina pentru care sufăr. Aşa încît, dată fiind inocenţa unora dintre ei alăturea de cruzimea ta în a-i pedepsi pe nedrept, cele întreprinse au venit întocmai cum i-ai fi supus la muncă slnică pe viaţă pe copilaşii din creşe şi cămine, cu totul şi cu totul inocenţi, acuzîndu-i de nesupunere şi de obrăznicie. Or, chiar dacă eu însumi sînt principiu şi lucrez în dosul impulsului tău de a săvîrşi ceva, pot spune c-ai fi putut face şi altfel de ai fi vrut", îi spune Ucigă-l-toaca, neconvins deloc c-ar fi putut face şi altfel...

Dar, de abea de ia la cunoştinţă de cele emanate de Ucigă-l-toaca şi osânditul îi şi dă răspunsul: "Pentru ca revoluţia proletară mondială să învingă, aşa trebuia făcut!"... Nu reuşeşte însă să-şi ducă gîndul pîn-la capăt şi impulsul pîn-la graniţa de sus, că doi încornoraţi îl şi înhaţă şi-l duc în faţa unui cuptor cu pietre grele înroşite, pe care îl obligă să le ducă în altă parte, foarte departe de acolo. Ajuns în faţa lor, chinuitul se înspăimîntă, se codeşte şi chiar dacă nu speră el îndurare de la nimeni (aşa ceva e de neconceput aici!) se mai uită

înc-o dată la cei doi încornoraţi din dreapta şi din stînga lui. Ei însă, cu bicele de foc, îl biciuiesc pe unde apucă şi îl forţează să-şi facă lucrul. Trecînd la executarea de supliciu, el apucă una, o ia ţîn braţe şi cum n-o poate ridica, o sprijină mai întîi pe coapse. In clipa următoare, un fum gros este de văzut cum se ridică în sus şi cu el deodată se sloboade şi un miros de şorici de porc prăjit — el neavînd nici măcar atîta timp cît să-şi consume în sine ţipătul sfîşietor de durere şi de caznă, că îi şi cad pe spate bicele de foc ale încornoraţilor, care-l obligă să facă lucrul mai departe... Zădarnic urlă chinuitul de durere, zădarnic se tînguie a disperare, că nimeni nu-l ascultă, din moment ca Infernul tot aici este făcut numai din plînsete, din vaiete, din ţipete de disperare, din remuşcare şi durere. Astfel încît, nimeni nu se sinchiseşte de celalt — aici fiecare fiind numai pentru sine însuşi, ispăşind numai păcatul său, răscumpărat cu durerea sa. Altfel, Infernul n-ar mai fi infern, ci ar fi doar un spectacol de prost gust...

"Opriţi-l pentru cîteva momente!", strigă Satan-şeful, care priveşte totul din apropiere "şi faceţi în aşa fel încît umbra sa să se răcorească niţeluş", ordonă el — desigur, ironic spus. După ce osânditul duce bolovanul înroşit avut în braţe la locul destinat, cei doi încornoraţi însărcinaţi de şeful lor cu cazna îl iau pe penitent acu pe sus şi îl aruncă într-o mlaştină stătută în care stîrvuri putrede îşi fac pe mai departe putrezirea, în care viermii — aici făcuţi fuior, apărînd de parc-ar fi împletiţi unul după altul, întocmai ca firele de lînă într-un caier — mişună unul lîngă altul ca boabele de orez puse într-o pungă. Incornoraţii însărcinaţi cu chinul îl forţează acu să se adape de aici. Cum el n-o face de voie, ei îl prind, îi deschid gura, îi pun un căluş în ea şi cu găleata vidanjorului de canale pusă într-un par iau cu ea din mlaştină şi îi torn în gură. In final, îl dau la fund în ea să se înece...

"Am spus doar cîteva momente", zice Satan-şeful, "doar cît penitentul se duce puţinel la fund şi iese scos din mlaştină afară", se înfurie dînsul. "Că doar nu i-aţi oferi aici cură de băi la Herculane", zice el înfuriat... "Să-şi ispăşească pe mai departe cazna!" mai ordonă el în continuare. De data asta (mă rog, ca într-o muncă silnică diferenţiată, cum a aplicat-o şi el altora în închisori şi lagărele de concentrare), după ce-l pescuiesc de la fund în furcă şi îi aduc la suprafaţă, îl reanimează, înţepîndu-l cu furcile pe unde apuc, apoi îl obligă să scoată bolovanii grei de acolo, din fundul mlaştinei şi să-i pună sus, pe mal. Executînd cazna, chinuitul de aici, întocmai ca o broască ţestoasă marină, se scufundă în mocirlă, se duce la fund, ia de acolo un bolovan greu şi îl aduce sus, pe mal. Dar n-apucă să-l depună, căci cei doi încornoraţi, amîndoi deodată, îl şi lovesc cu bicele de foc pe faţă şi îl obligă să se dea la fund iarăşi în mocirlă, să scoată altul de acolo...

"Acum să i se dea de mîncare şi de băut!", ordonă Satan-şeful, grijuliu fiind, ca şi cînd chinuitul de aici ar fi fost un angajat

de al lui şi el interesat direct să aibă prînzul chiar la timp servit. Aşa se face că în timp ce unul din încornoraţi îl ţine, celălalt, adunînd cu laba viermii care mişună pe un strîrv, de parc-ar fi orezul dintr-o pungă spartă, i-i îndeasă în gură împreună cu bucăţi de împuţăciune, în care zac resturi de carne putrezită. Incornoraţii se străduie din răsputeri să i-o înghesuie mereu cu un făcăleţ pe gît, oferindu-i un aşa prînz, apoi adăpîndu-l că găleata haznagiilor cu care se desfundă haznalele şi canalele, tot luînd cu ea din mlaştina în care stă şi turnîndu-i în gura fixată cu un căluş să-i stea mereu-mereu deschisă...

Atunci cînd încornoraţii au considerat supliciul terminat deja şi încearcă să se îndepărteze de penitent, pentru a lăsa locul altora cărora le venea rîndul în a arăta la ce-i duce capul, Satan-şeful îi întreabă pe cei doi încornoraţi:... "Cum s-a comportat umbra chinuitului de aici la corecţia făcută pentru munca silnică aplicată atîtor milioane de năpăstuiţi?"... "Cum??!", zice încornoratul mirîndu-se că mai este întrebat. "După ce i-am scos căluşul din gură şi-a şters tacticos mustaţa, trăgînd apăsat în dreapta şi în stînga, şi-a dres glasul, de parc-ar fi băut o votcă prea repede scăpată pe gît la vale, delectîndu-se cu gustul simţit în urma ei, apoi a continuat să ne privească de la înălţime cu un gest dispreţuitor, întocmai ca pe nişte nevolnici sosiţi la el în audienţă, uitîndu-se la noi de parcă i-am fi fost supuşi", zice încornoratul cumplit descurajat de cele întreprinse ca tortură... "Muncim degeaba, că nu văd pe el nici cea mai mică umbră de corecţie făcută", spune el, ducînd ustensilele de tortură la locul lor, găleata de vidanjer, căluşul, biciul şi toate celelalte...

"Nimănui nu i-ar fi putut trece cumva prin cap, fiind total contra firii", reia istorisirea celor întîmplate în precedenta reîncarnare Ucigă-l-toaca, "a fi posibil să cauţi să întorci tu evoluţia înapoi şi să te comporţi ca şi cînd n-ai şti că există o Lege a Evoluţiei Universale, pervertindu-i sensul. Chiar eu însumi, care sînt principiu, acţionînd în impulsul de dindosul gîndului sau a acţiunilor cuiva, deşi fac ceea ce fac — ştiindu-se bine că lucrez din raţiuni de existenţă contradictorii opusului meu —, nu pot înţelege cum ai putut tu concepe a fi posibil ca prostul să-l conducă pe deştept, din moment ce continuarea evoluţiei cere pricepere şi de la deştept te poţi aştepta cumva la minte în ceea ce face el acolo unde-i pus, pe cînd de la prost, numai de mîini şi de picioare. Ba nici chiar de la ele nu poţi avea garanţia că ceea ce fac fac într-adevăr întotdeauna bine, din moment ce chiar aşa — organe de execuţie fiind ele —, sînt în final dirijate tot de minte. Tu totuşi acolo ai înfăptuit absurdul", zice Ucigă-l-toaca... "Chiar dacă eu reprezentînd întotdeauna instigarea am făcut ceea ce am făcut, tu ca purtător de conştiinţă, de raţiune, cu dreptul, datoria, totodată, ca şi puterea de a alege, puteai să faci altfel", îi spune Ucigă-l-toaca"...

După şi conform împlinirilor din Infern, atunci cînd Ucigă-l-toaca dispare ca înghiţit în întregime de umbra osânditului de aici,

numai că şi văd cum doi încornoraţi îi şi înşfacă umbra deîndată a comandantului suprem, luîndu-i-o pe sus şi aşa cum este el gol-goluţ îl pun cu şezutul pe nicovală. După ce-i desfac picioarele cît mai mult înlături, îl dau puţin pe spate, sprijinindu-l părinteşte să nu cadă — ca un bun tătic pe copilaşul lui cînd îl pune în leagănul din parc. Apoi face ca ceea ce-i aflat afară, între picioare, să se resfire şi mai mult pe suprafaţa nicovalei — totul arătînd acum ca bucăţile de rărunchi, de maţe şi momiţe, ca măruntaie vîndute cu grămada, înşirate pe butucul măcelarului din hală dimineaţa cînd se fac cumpărături de către gospodine...

Pe cum privesc cele întîmplate de aici, uitîndu-mă în jos, din tot ceea ce Creatorul i-a lăsat omului ca măruntaie expuse înafara corpului cu care să se fudulească (poate şi cu alte scopuri!), după lovirea cu un baros de 10 kilograme făcută de un încornorat, în clipa următoare n-a mai rămas decît stropi de carne şi de sînge împrăştiindu-se în toate direcţiile din locul loviturii, întocmai cum o face apa cu noroi în ea atunci cînd cade un bolovan prea greu în smîrc, dislocînd-o şi împrăştiind-o înafară peste tot...

In aceiaşi clipă, un urlet de durere a sfîşiat Infernul, ciocnindu-se cu altele care veneau din direcţii şi din sensuri diferite, de la alte chinuri, alte cazne. De aceea, nici de ăsta nu s-a sesizat chiar nimeni — ştiut fiind că nu-i în folosul nimănui ştiutul chinului ce-l are altcineva, fiecare preocupîndu-se aici numai de al său propriu...

Făcîndu-şi pe deplin îndatorirea, atît cei doi care-l ţinuse, cît şi cel cu barosul de-a spinare, se îndreaptă în altă parte, probabil către alte însărcinări, lăsîndu-l pe osîndit aici leşinat pe nicovală. Inainte de a dispare însă, îi întîmpină Satan-şeful şi-i acostează cu aceeaşi întrebare pusă întotdeauna la sfîrşituri de supliciu:... "Aţi observat vreo urmă de remuşcare sau de corecţie la osîndit?",... "Eu", spune cel cu barosul de-a spinare, "durere am văzut, chin am văzut destul, dar cît despre remuşcare şi corecţie n-aş putea spune nimic". Mai repede sînt dispus să cred că va fi luat aşa ceva ce pe un fel de simplă întîmplare, care n-are nici un fel de legătură cu cele înfăptuite de el în timpul vieţii", zice el ducîndu-se în treaba lui, pe unde va mai fi avut de pus în făptuire chinuri — nu mai puţin rămînînd descumpănit Satan-şeful de cele auzite...

Atunci cînd osînditul de aicea îşi revine, Ucigă-l-toaca i se şi adresează: "Ce vrei? se întîmplă foarte des exagerări în cele ce se fac aici de către proşti. Dacă promovările se fac aici nu pe baze strict profesionale, ci luînd ca bază fidelitatea faţă de stăpîn!... Atunci cînd prostul este pus acolo unde nu-i este locul lui, acei care fac ceea ce fac o fac nu fiindcă sînt convinşi că aşa trebuie să facă ei, sau că aşa este necesar pentru progres, ori ca să-şi satisfacă raţiunea în cerinţa ei, ci doar ca să-i deservească ura stăpînului care l-a pus într-un aşa post şi i-a dat o astfel de misiune. Căci el o face acum doar ca să-i intre în voie şi să-i satisfacă setea lui de răzbunare, s-arate că-i trup

şi suflet pentru el şi nu că profesional aşa ar trebui", îi spune el justificînd supliciul atît de crud a celui osândit...

"Aşa încît", continuă Ucigă-l-toaca, "în condiţiile acestea, cum de s-ar mai respecta legalitatea?! Din moment ce existenţa cuiva se învîte tot mereu în setea lui de a se identifica — şi aşa ceva se face cel mai des prin setea de putere — voind întotdeauna prostul să-i arate stăpînului său că poate fi un fel de prelungire a mîinii lui drepte, oriunde merge şi face ceea ce face, întotdeauna el se depăşeşte în atribuţii. Nici vorbă să respecte cît de cît legalitatea! Şi asta, tocmai pentru ca prin supunerea lui desăvîrşită să compenseze lipsa lui de instruire profesională şi să-şi justifice promovarea lui în postul ocupat"...

"Vrea s-ajungă şi imbecilul ăsta şef de supliciu sau ajutor măcar", zice Ucigă-l-toaca. Şi o s-ajungă negreşit, din moment ce aici promovările nu se fac după raţiuni profesionale, ci după fidelitatea faţă de stăpînul care îl alege", zice Ucigă-l-toaca. "Toţi spun", continuă el, "că-i nefirească, nedreaptă asuprirea, Căci dacă cea cu rol de corijare, cum este asta din Infern, intră în firescul desvoltării, corijînd umbrele înspre bine, ceialaltă făcută pe nedrept tocmai i se opune, o împiedică. De unde absurdul; de unde nefirescul ei; de unde condamnarea ei; din moment ce ea deserveşte doar ura, răzbunarea, vanitatea"...

"Or", zice el, "dacă eu cu principiu al răului ce sînt am pus la cale răsbunarea, tu osânditule, ca întreg, conştiinţă dual structurată, ai putut s-alegi binele şi nu răul şi să nu fi expus la deportare milioanele de oameni în ţinuturle pustii — oameni total nevinovaţi, din moment ce ei subvenţionau firescul, pe cînd tu erai tot timpul înafara lui. Cei mai mulţi dintre ei au murit de foame şi de frig sau în exil, acolo, rupţi de casă, de cei dragi, de familie, care a rămas acuma fără ei. Un holocaust greu de priceput de o minte care n-a văzut ea înşişi asta", îi spune Ucigă-l-toaca, deşi fiind cine ştie că este, nelipsindu-i deloc spiritul critic şi viziunea de ansamblu asupra problemei puse...

Chiar din momentul cînd Ucigă-l-toaca, lasă tonul ceva mai în jos, semn avea să isprăvească încurînd ceea ce avea de spus,doi încornoraţi îl şi înşfacă pe osândit şi cu picioarele goale aşa cum este el acum, îl pun pe o cale întinsă cît vezi cu ochii pîn-la orizont, în lung şi în lat plină cu cuie aflate cu ascuţişul lor în sus — ele stînd întocmai ca firele de păr dintr-o perie aşezate unele lîngă celelalte. După ce urechiaţii îl aşează întocmai ca pe un schior începător ce-i învăţat acuma să schieze, fiind pus pe pîrtie, cei doi încornoraţi îl şi iau pe chinuit cu bicele de foc din urmă la bătaie şi îl obligă ca s-alerge. Şi asta, chiar dacă el de abea de se poate ţine pe picioare cînd calcă pe ele — din moment ce deîndată ce-şi lasă greutatea pe un picior pe ceea ce a călcat, cuele îi străpung acuma talpa pîn-deasupra şi sîngele ţîşneşte în sus din el, stropind cît colo. Aşa încît, după cîtva

vreme, toată carnea îi este sfîrtecată în bătaie ca şi în alergare, el tot mereu-mereu căzînd pe jos, dar fiind pus iarăşi în picioare ca s-alerge...

"Ce aveţi de spus despre modul cum aţi corijat impulsul aici al osînditului", îi întîmpină pe schingiutori cu întrebarea acelaşi fudul supraveghetor, Satan-şeful, trecîndu-şi partea păroasă din vîrful cozii pe la nas întocmai ca pe un evantai pe zăpuşală — în fapt şi în realitate mîngîindu-se şi gîdilîndu-se ce ea, gestul făcîndu-i o plăcere anume... "Uite-l colo!", spun descurajaţi de rezultat încornoraţii cu bicele în mînă. "Priviţi-l", spun dînşii "că-i mai ţanţoş şi mai plin de el ca nicicînd vreodată", zic ei ducîndu-se în drumul lor...

"Am fost alăturea de tine osînditule — adică ce alăturea, în chiar impulsul tău lucrînd ca instigare — atunci cînd ai întors pe dos întreaga lume în subordine avută, punînd-o cu josul ei în sus prin fel de fel de epurări, de comprimări, desfiinţări de posturi, de licenţieri în serviciu, demiteri, retrogradări şi trimiterea intelectualilor de rang înalt la munca cea mai de jos", îi spune instigarea impulsului a celui de aici. Deşi, pentru toată lumea firescul ar fi fost tocmai invers, ca oamenii să fie educaţi şi învăţaţi să urce scara ierarhiei treaptă după treaptă, fiecare avînd o ordine în cap, un plan în privinţa asta, un ţel de atins în viaţă, pentru care să muncească să şi-l realizeze şi nu să umble după pleaşcă", îi spune el...

"Or,făcînd aşa ceva cu zecile de ani, vezi tu bine cu cîtă urgenţă se impune a fi bine cunoscut de tine simţitul în împrejurarea asta: a fi bine de distins ce-i moral şi ce-i imoral; ce-i drept şi ce-i nedrept; ce-i valoros profesional şi trebuie valorificat cu inteligenţă şi ce-i bun de ales pentru munca manuală, cînd se selectează oamenii pentru funcţiile de îndeplinit", îi zice el...

"Căci, este de ştiut", spune Ucigă-l-toaca, "faptul că dacă dreptatea variază după timp şi împrejurare de la un popor la altul, de la o societate la cealaltă, simţitul omului este întotdeauna absolut acelaşi şi direct de el depinde înţelegerea dreptului şi nedreptului, a binelui şi a răului. Şi de aceea, aici impulsul, simţitul este acela care trebuie corectat în tine", îl făce el să ştie. "Dat fiind faptul că în chestiunea asta îi poţi vorbi cuiva verzi şi uscate, zi şi noapte îi poţi ţine discursuri şi prelegeri, mai multe chiar decît se ţin într-un parlament englez în timpul unei legislaţii, că tot degeaba, fiindcă tot nu înţelege absolut nimic făptuitorul", zice Ucigă-l-toaca - privind parcă acum cu un tainic înţeles toate instrumentele de tortură, încornoraţii ce le mînuiesc şi puzderia de umbre supuse la caznele de aici... "Vorbeşti zădarnic despre absurdul comportării ca şi despre nefiresc dacă nu-l faci pe acel cineva căruia i te adresezi să simtă el însuşi cum vine asta pe pielea lui, fiindcă numai aşa poate să înţeleagă bine răsunetul faptei comise de el în personalitatea omenească, ce înseamnă conversiunea de valori, de care tu însuţi făcuşi atîta uz în timpul vieţii tale", îl lămureşte Ucigă-l-toaca...

Dar, n-apucă să se împăuneze osânditul aşa cum o face el întotdeauna cînd este vorba de o bravură — cel puţin după manifestările de pe dinafară, (deşi sîntem absolut siguri că impulsul va fi atins apogeul în manifestarea din conştiinţa sa, după cele pe care le cunoaştem bine a fi ca împliniri după legitate aici, în Infern) — că-l şi văd înşfăcat de doi încornoraţi. Pe cum stă el aici gol-goluţ spînzurîndu-i măruntaele ce de la natură sînt făcute să-i spînzure omului înafară, ei îl şi bagă într-o încăpere destinată a-i arăta ce înseamnă degradare, datul unui intelectual superior la munca cea mai de jos — cum avea el denumirea pentru acei care nu erau trup şi suflet pentru revoluţie sau împlinirile aduse de ea...

Ştiind el bine că nu va fi vorba nicidecum de fericire acolo unde-l duc încornoraţii acum, osînditul se codeşte, dar încornoraţii însoţitori îl dau în faţă şi, politicoşi nevoie mare, întocmai ca la recepţiile diplomatice de la ambasade sau la balurile date în onoarea înalţilor oaspeţi, unde participanţii se întrec pe ei în politeţe (mă rog, să facă impresie cît mai bună!) şi aceşti doi încornoraţi îi spun acuma osînditului, arătîndu-i cu laba întinsă înainte: "Poftiţi, poftiţi, vă rog, după dumneavoastră!", îi spun ei tot timpul înţepîndu-l cu coarnele ascuţite ale furcii în văgăuna şi rotunjimile cărnoase de dinapoi, care le sînt acu mai la îndemînă — pe cum îl au în faţa lor gol-goluţ, în costumul lui Adam, aşa cum se mai spune.

Atunci cînd ajunge în faţa unei încăperi şi aceasta se deschide în mod magic — de ai spune că chiar cu celulă fotoelectrică a funcţionat, ca cele de azi ce ţin neapărat să satisfacă moftul tehnicei înaintate, de parcă cei de acolo l-ar fi aşteptat de multă vreme pe osîndit, dintr-o dată isbucnesc spre înafară teribile ţipete şi scîncete, vaiete de tot felul a unor drăcuşori de abea în duhuri necurate constituiţi. Căci este vorba aici de un fel de creşă — ca să-i spunem astfel după terminologia bine cunoscută. (Chiar dacă fiind vorba aici doar de duhuri rele şi de simţit doar ceea ce-i în minte şi nu în realitatea fizică, materială, denumirea poate fi cu totul şi cu totul neadecvată pentru acel care nu simte realitatea de aici)...

Privind din uşă, spectacolul văzut aici este cu adevărat halucinant, căci mii şi mii de drăcuşori goi-goluţi se svîrcolesc unul încălecîndu-l pe celălalt, aşa cum fac viermii într-o rană veche cînd sînt sgîndăriţi amarnic — să spunem, atunci cînd torni alcool sau tinctură de iod, ori un acid puternic pe rana deschisă. Natural că penitentul trebuie să-i îngrijească — mai ales să-i şteargă pe acolo pe unde ştim noi bine că cei noi născuţi se murdăresc mereu-mereu...

Fără să-i spună nimeni ce să facă — dat fiind faptul că atîta îl duce capul pe orişicine ce să facă, din moment ce-i munca cea mai de jos, pentru care nu trebuie să aibă cineva vreun fel de calificare —, osânditul îl apucă de un crac pe un drăcuşor luat din grămada asta, îl ridică în sus şi, ţinîndu-l bine în mînă de piciorul său de dinapoi întocmai cum ai ţine o broască scoasă dintr-un lac care ţi se

sbate încontinuu în prinsoare, văzînd el ceea ce vede între picioarele lui de dinapoi, vrea să-l şteargă. Acesta însă, întocmai ca o rîmă prinsă cu un cleşte de un capăt — rîmă ce se încolăceşte în toate chipurile ca să scape —, pe cît e de murdar de scîrnăvie pe unde este el, se murdăreşte şi mai mult. Trebuind, oricum, să-şi facă serviciul neapărat, osînditul se uită în dreapta şi în stînga după cîrpe sau scutece, cu care să-şi facă treaba ce o are de făcut şi nevăzînd nici urmă de aşa ceva, îl întreabă pe urechiatul supraveghetor de caznă: "Dar n-avem cîrpe şi scutece aici?!" (Mă rog, ca orişice îngrijitoare care ţine să-şi facă datoria în serviciu aşa cum trebuie făcută)...

Drept răspuns însă încornoratul îl arde de cîteva ori cu biciul lui de foc aflat la îndemînă, croindu-l pe unde apucă şi îi vine peste corpul gol-goluţ. Şi, ca să-i dea în plus şi un răspuns, îi spune: "We are not a private entreprise, sir! (nu sîntem întreprindere particulară, Domnule!), el băgîndu-şi coarnele şi barba sub a osânditului, tot îndoindu-şi şi desnodîndu-şi limba întocmai ca un limbric ce-i prins cu cleştele de un capăt, care se svîrcoleşte tot mereu, în aşa fel că de durere se înoadă şi desnoadă de la sine de celalt capăt liber, făcînd noduri-noduri dintre cele mai diverse — urechiatul căutînd ca să pronunţe cît mai corect şi mai bine englezeşte, cu accent autohton dacă se poate... "Aici noi nu lucrăm şi nici conducem după legile pieţii, a cererii şi a ofertei", mai spune încornoratul, pocnindu-l încă de cîteva ori cu biciul, "că noi sîntem întreprindere de stat, central planificată, întreprindere socialistă, comunistă. Te descurci cum poţi", îi spune urechiatul, îndemnîndu-l şi mai sîrguitor s-o facă după alte cîteva lovituri de biciu în spate, pocnindu-l cu el şi furca pe unde apucă, tot încurajîndu-l în chip satanic, dar şi "socialist" să se depăşească pe sine însuşi în sîrguinţă şi să-şi facă serviciul după principii stahanoviste în productivitate — să lucreze cît mai repede, mai productiv, mai cu folos în ceea ce are el de făcut — nu importă dacă are sau n-are cu ce face asta...

In final, osânditul de aici se resemnează, căci altfel ce ar putea să facă?, ordinul e ordin şi aici nu numai că răzvrătirea nu-i permisă, dar nici măcar gîndul n-are loc să se desvolte în minte. El şterge drăcuşorul cu degetul la fund, apoi, întocmai ca un ucenic de la profesională ce face practică în atelier şi care se tot murdăreşte pe mîini de ulei, de păcură şi fel de fel de murdărie — ucenic, care nu găseşte alt loc mai la îndemînă de care să se şteargă decît salopeta de pe el, ce-i stă mereu-mereu la îndămînă, aproape — se şterge cu mîna de rotunjimile de dinapoi. După ce acestea devin la fel de murdare ca şi ceea ce şterge el cu degetul, osînditul trece la burtă, la spate, la coapse, peste tot pe unde mai găseşte vreun peticel de piele cît de cît curată să se şteargă de ceea ce are el pe degete acum...

Ba, ce să mai spun?, atunci cînd trebuie să-şi facă şi ticul lui de care nu s-a putut desbăra o viaţă întreagă — tic făcut cu rost şi fără rost — el dă şi pe mustaţă, mînjind-o în prelung, în dreapta

şi în stînga, pe sprîncene, apoi şi pe părul de pe cap. Ba ocupat, preocupat de lucru, face gestul cu atîta desinvoltură de parcă şi l-ar fi dat acuma cu ulei de nucă sau cu briantină lichidă, cum fac licienii cînd merg la bal, ori cucoanele cu un spray mai înainte de a se prezenta ele la vreo adunare mai de seamă unde sînt protagoniste, ori ştiu ele bine că-i vorba de ceva cu totul şi cu totul inedit, fiindcă vine lume bună şi se fac pauze în hol unde ele pot fi bine văzute. Oricum, osînditul îşi face serviciul ca cineva aflat aici de nu ştiu cîtă vreme — chiar de-i dat acu aici la munca cea mai de jos, de acolo de unde-i dat şi face ceea ce face pentru prima dată — lucrînd asiduu pînă cînd îi termină de îngrijit pe toţi drăcuşorii de aici...

"Ce s-aude cu osînditul?", întreabă Satan-şeful, "l-aţi corectat?".... "De făcut am făcut, desigur, tot ce ne stătea în sarcini ca să facem, Intunecimea Voastră, aşa cum ne-aţi ordonat să facem. A făcut serviciul aşa cum a avut condiţii", spune încornoratul însărcinat cu chinul şi cazna celui despre care-i vorba. "Dar, după părerea mea, tot simţitul lui din timpul caznei nu-i va folosi la vreo corectare oarecare în viaţa viitoare, ci, cred eu, doar ca o cunoaştere mai bună a faptului cît de rău este pentru acei supuşi la astfel de cazne. Or, asta, după cum văd că se comportă, cred că-i va folosi doar ca să poată ordona pedepse şi mai multe pentru acei care nu-i sînt lui pe plac", zice încornoratul, palpînd cu intuirea ceea ce avea ca să se întîmple la reîncarnarea viitoare a osânditului de aici. Cînd aude ceea ce aude, Satan-şeful rămîne gînditor, cu laba scărpinîndu-se în barbă a zădărnică invenţie de metode pentru o aşa satanică umbră sosită printre umbrele din Infern, îndepărtîndu-se printre două haznale spre un cuptor în vîlvătăi...

"Simţitul, desigur că simţitul", reia cursul memoriei de fapte Ucigă-l-toaca, "setea de putere absolută, mîndria, cu afectivul care stă în dosul minţii şi a impulsului de a face aşa şi nu altfel, asta a stat în dosul hotărîrii tale de a trimite în faţa plutonului de execuţie cu sutele de mii de politicieni şi funcţionari din administraţie, din armată şi din toate domeniile de activitate!" Da; da; aşa cum spun: milioane de opozanţi au fost trimişi de tine, în faţa plutoanelor de execuţie, căzînd victime dementei şi delirului de putere, a setei continui de a fi deasupra tuturor şi toţi de sub tine să fie un fel de sclavi, la care nu încape niciodată răzvrătirea, tu necruţînd în holocaustul acesta nici chiar pe cei mai apropiaţi colaboratori ai tăi", îi spune instigatorul impulsului cuştii lui de totdeauna — după care face cu ochii o tură de orizont (atît cît poate fi considerat a fi aici orizontul, din moment ce din cauza fumului nu se poate vedea nici la doi paşi!), privind umbrele supuse la fel de fel de cazne. "Aşa ceva nici chiar eu ca instigator al impulsului existent în tine nu mi-am putut închipui a fi posibil! Şi totuşi a fost", spune Ucigă-l-toaca, dispărînd întocmai ca famtomele atunci cînd te ştergi mai insistent la ochi ca să vezi mai bine, de ai putea spune şi c-a fost, dar şi că doar ţi s-a părut aşa, deodată, ţie.

Dar, întocmai ca un gînd care-i urmează celuilalt care a murit cu puţin mai înaintea lui, vine şi răspunsul osânditului de aici... "A fost absolut necesar! Aşa se consolidează revoluţia. Căci numai frica de moarte îl duce pe om la o supunere desăvîrşită! Făcînd aşa, oricui îi intră bine în cap ideia că nu poate să se distreze aşa cum vrea el cu stăpînirea de care în mod direct depinde"...

Cum mărturisirea asta atît de cinic şi făţiş făcută îl face pe oricine să cunoască treapta de pe scara evoluţiei morale pe care se găseşte acel ce face declaraţii de felul ăsta, de data asta face ca în faţa osînditului să apară chiar Satan-şeful ca supraveghetor şi executor de pedeapsă. Cît ai bate din palme, deîndată ce încornoratul şi-a ridicat laba dreaptă în sus, numai că şi văd că apare un regiment (ce spun eu un regiment?!, cred că sînt mai mulţi decît într-o divizie de infanterie!) de încornoraţi perfect aliniaţi şi încolonaţi, tropăind în pas de gîscă fugărită prin ogradă, înspre osîndit...

Ba, cred că şi mai corect ar fi spus dacă aş relata că s-au prezentat la ordin nu numai simetric dispuşi vederii, disciplinat, dar — voind să facă şi sugestia de forţă şi mişcare — au venit în pas alergător, cam cum defilează italienii de ziua lor naţională, deşi e sărbătoare şi paradă, să sugereze celor de pe margini sau tribună înaintarea şi atacul. (Desigur că o fac pentru un efect artistic mai de seamă, să cîştige aplauze neîntrerupte). Toţi drăcuşorii, merg acum ca la defilare înspre el. La un moment dat, odată ajunşi în jurul celui chinuit aici, cu toţii iau poziţie de tragere în el...

Aşa se face că acum cu toţii se dispun în formaţie de amfiteatru, întocmai cum fac soldaţii din plutoanele de execuţie clasic cunoscute — care deşi sînt unul în spatele celuilalt, se dispun acu în aşa mod de aranjare că se intercalează unul în spaţiul făcut între cei doi din faţa lui, aşa încît, trăgînd, fiecare să tragă în ţintă şi nu să-l atingă pe cel din faţa lui. Mă rog, disciplină absolută, căci unde mai poţi vedea aşa ceva decît în autocraţii şi în Infern! Fiind vorba în execuţie mai ales de disciplină, de la sine se înţelege că ordinea cea mai desăvîrşită este în armată, dar mai cu seamă în Infern — din moment ce aici ordinul este totul, iar ascultarea-i ascultare, supunerea fiind aici cu totul şi cu totul absolută...

La comanda lui Satan-şeful de "stai", spus scurt, — aşa cum se obişnuieşte în comenzile militare —, toţi se opresc deodată, Apoi, la cea de: "Luaţi poziţie de tragere", cu toţii se întorc cu spatele la osîndit şi s-aşează în patru labe — cam cum se pun în genunchi şi coate, cu palmele, antebraţele şi fruntea intim aplicată jos, pe sol, arabii cînd se roagă, cu gura de foc dispusă ca a tunurilor rînduite pe o pantă, gata de tragere spre osîndit — doar numai ordinul de tragere să-l mai primească de la comandant...

Aşa se face că toţi încornoraţii stau cu văgăuna dintre rotunjimile de dinapoi îndreptată înspre osândit întocmai ca ţevile de puşcă dintr-un ploton de execuţie gata de a îndeplini ordinul comandantului lor... Ştiind el foarte bine cam cum vine asta, pus fiind la zid — cum se chiamă poziţia luată în termeni soldăţeşti a tribunalelor militare —, osînditul face ochii mari şi încremeneşte, stînd cu inima la gură şi aşteptîndu-şi din clipă în clipă momentul lichidării...

"Foc!", ordonă Satan-şeful. In clipa următoare, firida toată îşi arată rezonanţa. Căci, întocmai ca într-o încăpătoare sală de concert în care-i adunată o orhestră numeroasă venită ca să cînte într-o operă programată să se joace în jubileu la un secol sau mileniu de aniversare — concert în care suflătorii şi toţi instrumentiştii îşi încearcă instrumentul propriu înainte ca dirijorul să vină cu bagheta la pupitru —, fiecare încornorat a slobozit acu din el ca împuţăciune tot avutul. Prin deşertarea în mod forţat făcută, fiecare a scos acum din ţeava puştii proprii tonuri diferite de a celuilalt...

Cît ai clipi din ochi, firida s-a întunecat întocmai cum s-ar fi lăsat o ceaţă grea — făcută aici din scîrnăvie împrăştiată peste tot în formă de şpray — întocmai ca un aerosol ea plutind apăsător în Firida Genocizilor de aici, din Infern; căci împuţăciunea vine acum parcă de sus, de undeva. Ea curge neîncetat, venind continuu, întocmai ca dintr-un nor de gaze înecăcioase scurgîndu-se în jos dintr-un furnal, care, din cauza funinginei şi a ceea ce s-a pulverizat, în loc să se urce în sus, se scurge în jos, ca atunci cînd este vremea rea şi presiunea atmosferică se ridică, forţînd tot norul gros să se întindă pe pămînt în loc să urce în sus...

Inchizînd ochii şi aşteptîndu-şi în linişte şi resemnat sfîrşitul, osînditul tuşeşte acum încet, din cauza împuţăciunii atît de înecăcioase care l-a cuprins. Constatînd cu surprindere că străpungerea nu i-a venit încă, auzind ceea ce aude — mai mult bătăi de tobă decît împuşcături, mai multe sunete de cimpoi şi contrabas, de corn, percuţie de talere şi sgomot din alămuri, uneori şi ca de flaut, ori clătinări de clopoţei, decît focuri trase aici din armă —, intrigat de aşteptarea chinurilor carcteristice agoniei şi a morţii care nu mai vine, osânditul schimbă picior de pe picior. (O, Doamne, n-aş vrea ca cineva să creadă că aşa ceva ar fi putut să însemne c-ar fi vrut să fugă din faţa plutonului de execuţie, din moment ce aşa ceva nu există în dicţionarul Infernului, nimeni putînd concepe că aşa ceva este posibil, fiindcă aici nu ai unde fugi şi chiar mintea înşişi nu poate găsdui ideia ca atare, căci altfel Infernul nu mai e infern!)...

Gestul de a mişca din ciubote schimbînd un picior pe celălalt picior a venit la osîndit ca un fel de nerăbdare, de nepricepere a ceea ce poate să însemne asta — din moment ce însuşi el văzură că în jurul lui s-a făcut un fel de ceaţă groasă cu miros greoi-greoi, plin de împuţăciune, greu de respirat şi înecăcios, întocmai ca fumul făcut din arderea pucioasei cu care se afumă butoaele în timpul toamnei pentru a le steriliza de ciuperci şi de bacterii...

Văzînd că străpungerea n-a venit încă şi căpătînd curaj, osînditul de aici îşi şterge mustaţa în prelungire, bucuros că a scăpat

cu atît — gestul de a schimba greutatea corpului de pe o ciubotă pe cealaltă, venind a fi aici şi ca un fel de nervozitate, dar şi de intuire că în mod sigur nu se va reduce totul doar la atît aici şi acum. Oricum, Satan-şeful, privind cum cel pus pentru execuţie la zid mişcă din ciubote alternativ, se înfurie cumplit, în aşa fel că ochii i se răsucesc acuma în orbite întocmai ca nişte titireze puse în mişcare de o dibace mînă. De aceea, înfuriat peste măsură, el tună de se sgudue firida la cei din divizia-pluton-de-execuţie de aici:... "Ce înseamnă sarabanda asta?! Am spus foc la ţinta din faţă şi nu muzică de cazacioc să-şi încerce osînditul de aici talentul lui în dans!"...

De data asta, gloata de încornoraţi, scormonind mecanic condensarea de întunerec ce ţine loc aici de postament, pe care şed toţi diavolii de aici, aşezaţi în patru labe ca ogarii înainte de a face pipi, treabă mică, dar şi treabă mare, treaba numărul unul, şi numărul doi, ca la o comandă dată unor mitraliere puse pe foc automat, toţi încornoraţii slobod acum cu dărnicie tot ce au în dînşii. Fiecare încornorat îşi reglează tirul ca să fie chiar acolo unde trebuie ţintit, să nu mai fie admonestat de şef. Ţîşneşte acum din unii ca din tunurile cu apă din Piaţa Venceslav din Praga cînd se împrăştie cu ele manifestanţii pentru drepturile omului, ieşind ca dintr-o stropitoare cu defect, care se tot blochează tot mereu din cînd în cînd, în jetul ei scurgîndu-se încontinuu, apoi se destupă singură şi de la sine pe parcurs, din alţii. Pe cînd dintr-o mică parte, iese scîrnăvie şi împuţăciune într-un jet subţire dar puternic ca din furtunul grădinarilor ce udă zarzavaturile sau straturile de flori cu pămîntul crăpat de secetă de multă vreme bîntuind. (Deşi nu apă iese acu din ei şi nu de o udare este vorba aici!). Din cei mai mulţi însă sbor schibale ca balega de capră, ce seamănă cu măslinele — adevărate gloanţe de execuţie ce ar putea ieşi din mitralierele cu care se trage acu la ţintă. Totul e ţintit acolo unde trebuie ţintit şi destinat să-şi facă aşa cum trebuie efectul. Aşa încît, cît ai clipi de cîteva ori numai, osînditul de aici a şi dispărut sub un morman de scîrnăvie... Intr-un tîrziu, cu tîrnăcoape şi lopeţi, tot ei îl sapă, îl găsesc şi îl scot cu grijă la iveală, ca arheologii o piesă milenară dintr-un loc unde bănuiau deja că se poate afla — el fiind acuma gata pentru alte ispăşiri...

In depărtare se vede un convoi de încornoraţi venind cu furcile în mînă către încoace. Pe cum observ, în mijlocul lor, aşezat pînă la brîu în acelaşi ciubăr cu doi pari bătuţi de o parte şi de cealaltă, purtat de patru încornoraţi gheboşaţi de greutatea avută în spate, se vede a fi însuşi şeful de firidă, Scaraoschi, ce s-apropie de locul execuţiei de aici. După ce garda de onoare se opreşte de la sine, din trîmbiţile lor improvizate în părţile de dinapoi — semnal făcut cu scopul de ai anunţa cît mai trimfal venirea, dar şi să-i deie respectul cuvenit —, deîndată ce s-a oprit cortegiul în faţa lui Satan-şeful ce a condus divizia-pluton-de-execuţie de aici, dîndu-şi coarnele mult pe spate şi ridicîndu-şi botul mult în sus, mai marele firidei îl întreabă

pe acel ce comandase cazna"... "Măcar de data asta avem vreun rezultat în corectare?"... "Aiurea", răspunde repede acesta — de parcă răspunsul nu i-ar fi venit din minte, ci de parcă chiar i-ar fi stat de totdeauna numai pe buze, la îndemînă... "După ce l-am desgropat şi-a revenit, s-a sculat tacticos şi şi-a văzut de treaba lui. După cîte am putut eu vedea pe el, incidentul a fost oricum neplăcut, dar fără răsunet în simţit drept corectare. Căci, întocmai ca un fante fudul nevoie mare, în frac şi cu geoben, care mergînd către un bal simte că i-a căzut un găinaţ în cap lansat de porumbelul de pe straşina de deasupra trotuarului pe unde a trecut, simţind doar atîta neplăcere că şi-l şterge tacticos şi-şi continuă pe mai departe drumul fără nici cel mai firav gînd la cele întîmplate, tot aşa şi el. Nici pomeneală de corectat în impulsul său avut de cele întîmplate aici"...

"Chiar aşa cum spun", îi întăreşte el afirmaţia făcută lui Satan-şeful, mai-marele-firidei, care îl întreabă, "Tot aşa şi el: şi-a continuat modul lui de a fi şi a gîndi ca mai înainte", zice el privind acum cum divizia-pluton-de-execuţie s-a regrupat în rînduri-rînduri şi cum fiecare încornorat de aici se îndreaptă spre locul unde nevoile l-o fi solicitînd pe el în chinuri...

"Dar, ce să-ţi mai spun de atentatele cu bombe în Lumea Intîia şi în Lumea a Treia", îşi reia memoriile Ucigă-l-toaca, apărînd din nou ca din nimic în faţa vizuinii lui... "Subversiunea ţi-a fost tot timpul în preocupare şi în execuţie mereu", "îi spune el osânditului din faţa lui "Ea fiind la ordinea zilei cît ai stat tu la putere. Cum n-ai avut în minte nici cel mai mic colţişor pentru a înţelege răul care-l faci, cred că nu va întîrzia să vină şi corecţia aşteptată din Legea Evoluţiei Universale, ca să-ţi găseşti locul ce ţi se cuvine pe scara evoluţiei morale", îi spune instigatorul impulsului său — care dispare deîndată ca un fum pe care-l risipeşte un vîrtej de vînt într-o clipită. Văzînd cum repede în locul lui au apărut doi încornoraţi, zău c-ai putea spune c-a fost aici o legătură ca de la cauză la efect — deşi n-a fost decît doar succesiune rapidă de fenomene; ce-i drept, cu multă legătură între ele...

Pe cum bănuieşte orişicine, încornoraţii sosiţi aici nefiind veniţi pe post de mari povestitori de basme, cu care să-l distreze acu pe osînditul de aici, ci cu funcţii mult mai practice şi mai concrete, deîndată ce-l zăresc pe acesta stînd în faţa lor gol-goluţ aşteptîndu-şi cazna, într-o clipă îl şi răstoarnă ca pe un hopa-mitică de unde a fost cu capul aşezat în sus, cu el în jos şi cu rotunjimile de dinapoi în sus. Fiecare din ei îl ţin acuma bine să nu poată face cea mai mică mişcare pînă vine un al treilea — după cît se pare, acel însărcinat de-adevăratelea cu supliciul —, care mărşăluieşte acu spre dînsul, după cît se vede cu intenţii bine precizate în ceea ce are el de făcut. Deîndată ce soseşte, acesta se uită în zona de negreaţă dintre rotunjimile de dinapoi a osânditului şi îi cercetează văgăuna aflată aici cu o deosebită grijă — mai cu seamă orificiul de acolo. Apoi, ca un tehnician expert

în punerea de explozibil, gîndeşte, chibzuieşte adînc cum anume trebuie făcut ca totul să reuşească foarte bine... După felul cum se tot cruceşte, după felul cum zăboveşte în faţa văgăunii păroase a lui, dar mai cu seamă după cum văd că-şi încordează atenţia în privirile aruncate aici — semn de înaltă preocupare profesională —, aş putea spune ori că are mai multe soluţii tehnice în ceea ce are el de executat aici, ori doar una singură, dar foarte complicată...

După ce se scarpină după urechea-i bleagă, ca semn că i-a venit ideia, încornoratul apucă o custure, o aplică în gaura din mijlocul părţii păroase de aici şi, răcucind-o jurîmprejur — cum fac adesea casnicele cu guliile înainte de a le umple cu orez şi carne în tocătură — o mai măreşte niţeluş. Atunci cînd consideră el că gaura e destul de mare, apucă de jos ceva cilindric şi cu vîrful ascuţit aflat chiar lîngă el — ceva ce seamănă cu un bădăran supozitor ca pentru un elefant sau o balenă, ori cam aşa ceva — şi i-l înşurubează acestuia în văgăuna dintre rotunjimi adînc, presînd carnea în urma lui pe margini, să i se închidă complet; şezutul arătînd acum ca şi cum nimic nu s-ar fi întrodus acolo...

Intocmai ca un atentator calificat în meserie, încornoratul mai examinează locul încă o dată, să se încredinţeze el bine că totul este în ordine cu cele făcute de dînsul aici. După asta, îl lasă jos pe osînditul de aici şi tustrei o iau la fugă şi s-ascund după haznale şi cuptoare şi parcă aşteaptă rezultatul. In clipa următoare, Infernul tot — să nu mai spun nimica de firidă! — se cutremură din temelii ca la un trăsnet căzut din cer pe neaşteptate pe un depozit de bombe atomice a unui întreg pact de alianţă şi din osândit nu mai rămîne decît stropi şi pulbere din ceea ce a fost mai înainte. După ceea ce vezi plutînd acum în aer mai înainte de a se aşeza pe sol, ai putea spune că-i o pulbere rezultată din picăturile de motorină provenite din expiozia unui motor diesel aflat în plină funcţiune, care se preface în negură cît ai zice peşte...

Deşi, tot în răstimp de clipe — ca la o magică făcătură —, din aerosolul cu fum plutind în aer, osînditul se reface iar la loc. Căci, nefiind vorba aici, în Infern, de materie, avînd legi precise de evoluţie în sistem ca formă, cu naştere, existenţă, moarte, ci de spirit, de conştiinţă, în care simţitul e acel care contează, deîndată îl pot vedea constituit la loc, aşa cum a fost el mai înainte...

Pe cum îl pot vedea aici netezindu-şi mustaţa şi frizura ca cineva ce-i doar puţin mai discomfortat din cele ce a fost mai înainte, ceva mai încolo îl văd pe Scaraoschi în persoană, care-i acostează pe cei trei ce vor să meargă la locurile unde-i reclamată prezenţa lor, spunîndu-le cu emfază, ca şef ce este el:... "Ce rezultate în corijare avem aici?... "Priviţi-l", spun ei descurajaţi în tehnica aplicată. "Priviţi-l Intunecimea Voastră în persoană, că se poate constata răspunsul chiar pe el însuşi, fără studii psihologice şi fără anchete de nici un fel", îi spun ei. "Asta cred că-i va folosi lui mai mult ca instruire tehnică în viaţa viitoare, ca să poată el recomanda metoda mai bine şi mai cu folos la acei aleşi pentu sabotaje sau trebuind să fie instruiţi în misiunile de comando, decît de simţit în sine însuşi suferinţa, ca să i se corijeze impulsul rău în făptuire", spun ei, dispărînd deîndată după un cuptor în vîlvătăi... Fără să scoată nici un cuvînt în replică, Scaraoschi loveşte cu laba în ciubăr, dîndu-le a înţelege încornoraţilor care-l susţin pe umăr că trebuie să-l care la locul lui, — gîndind, desigur, cît de neputincios este Infernul în a corecta structuri mai mult decît satanice în formarea lor, din moment ce satanicul însuşi nu-l poate face nicidecum...

"Setea acaparării de ţări şi teritorii ţi-a fost de totdeauna ţelul principal", îi zice Ucigă-l-toaca celui osândit aici, "de parcă nu milenii te-ai fi aşteptat tu să trăieşti, ci de parc-ai fi fost sigur chiar de nemurire — tu asigurîndu-te încontinuu de avere şi putere, iar preamărirea fiindu-ţi veşnică preamărire. Desigur, o tendinţă a firii, un impuls în manifestare, căci gesturi similare, după cîte ştiu, ai făcut în toate ăvătariile scurse, reîncarnările prin care ai trecut. Chiar dacă nu teritorii ai acaparat tu întotdeauna, dar setea de acaparare, ca mod de a arăta cine eşti, dar mai cu seamă ceea ce poţi, a fost mereu-mereu aceiaşi", îl face să ştie acum Ucigă-l-toaca pe acel ce i-a fost de totdeauna — şi-i mai este şi acum — culcuş în veşnicie...

"Nimic mai evocator de fapt în sine în felul tău de a fi şi a simţi, de a dori şi a recurge la putere pentru a avea cît mai multe teritorii, ca să te faci şi mai bine cunoscut", îi mai spune el, ferindu-se de un urechiat aflat în mare goană spre o misiune urgentă unde o fi avut el de mers... "Chiar dacă raţiunea te va fi asigurat îndestul că te joci tot timpul cu absurdul — cucerind ţărişoare şi teritorii fără nici un rost, voind parcă la un moment dat să ai în mînă tot Pămîntul —, ai făcut-o întotdeauna, de parcă tot globul pămîntesc, lumea ai fi vrut s-o ai în palme"...

"Din moment ce aveai un teritoriu cît două continente la un loc, de la Ungheni la Vladivostoc, nimeni nu-şi poate închipui cum şi de ce ai mai jinduit nu doar la ţări şi ţărişoare, la provincii, ci şi la ridicole însuliţe de cîţiva zeci de metri pătraţi, doar atît de mari cît să poţi întoarce în loc în voie un car cu boi. Ba şi insuliţă aceea la care mă refer fiind complet pustie, formată din stînci abrupte şi mărăciniş. Aşa încît, oricine vede aşa ceva se poate întreba ce raţiune poate avea aşa un gest? La ce bun?...

"Nimic mai evocator de lipsă de valoare a acestei insuliţe de care îţi amintesc, decît derîderea romanilor care numeau aşa ceva Insula Preafericiţilor, aflată în Marea Neagră; chiar de aceea că numai şerpii locuiau acolo", îi zice în batjocură (sau poate vorbind foarte serios!) Ucigă-l-toaca, Deşi observîndu-l ceva mai bine — pe el cum vorbeşte şi pe osînditul de aici cum stă şi îl ascultă —, în mod sigur ai putea spune că nu-i nici una dar nici cealaltă, nici batjocură şi nici vorbire în serios, ci este doar un fel de aducere a simţului, a impul-

sului din penitent, în exact aceiaşi stare în care a fost el la începutul făptuirii.. Căci, ştie el foarte bine că deîndată va veni corecţia lui cuvenită de la cei de aici, ca să i-l potolească — poate chiar tinzînd să i-l anuleze cu desăvîrşire, pregătindu-l pentru reîncarnarea viitoare. Şi asta, fiindcă numai după raţiune un lucru ţi se poate pare şi drept şi nedrept, din moment ce premizele însişi des se schimbă — chiar dacă nu calitativ, oricum făcînd-o cantitativ; pe cînd după simţit, dreptul şi nedreptul rămîn întotdeauna tot mereu-mereu acelaşi, simţitul împingîndu-l sau oprindu-l pe om să facă sau să nu facă acel ceva ce i se prezintă în faţă ca eveniment, la care trebuie ca să răspundă el cu vorba sau cu fapta...

Că aşa ceva este adevărat, o dovedeşte faptul că înainte de a termina de transmis ultima silabă, Ucigă-l-toaca a şi dispărut şi în locul lui a apărut Satan-şeful cu o ceată de încornoraţi, cărora le şi ordonă deîndată: "Luaţi-l pe părintele popoarelor şi duce-ţi-l să se odihnească niţeluş în Insula Serpilor din Marele Întunerec — o insulă pe care el însuşi şi-a ales-o ca pentru desfătare! Că doar n-o fi cucerit-o el degeaba"...

Ce să mai spun că chiar mai înainte de a spune el ceea ce-a avut de spus — dat fiind faptul că aici nu se lucrează după auzit, ca în cazul umbrelor încarnate, ci se lucrează după un fel de acţiune gînd la gînd —, încornoraţii l-au şi înşfăcat pe osînditul de aici şi l-au aruncat cît ai zice peşte acolo unde şeful lor le-a spus...

Ca un căzut din avion ce s-ar fi desagregat în aer dintr-o dată, osânditul stă acum întors inert pe nişte stînci abrupte şi ascuţite în muchea lor ca un cuţit, văicărîndu-se de chinurile lovituri, peisajul de aici cu stîncile ascuţite arătînd de sus, de unde le pot eu privi, întocmai ca nişte lame de ras puse pe o muche, dispuse cu tăişul în direcţii diferite, dar, oricum, cele mai multe cu tăişul îndreptat în sus — stînci pe care osînditul de aici stă fără speranţă de salvare şi se văicăreşte acum cumplit de caznele avute...

Şi măcar dacă văicăreala ar fi avut ocazie să rămînă numai văicăreală, Căci, pe cum stau şi îl privesc de aici din spaţiotemporoscop, la un moment dat un groaznic ţipăt îl apucă, el urlînd de frică şi de înspăimîntare atît de tare, de ai putea spune că vuieşte acuma tot Infernul. De fapt, de stai ca să-l priveşti mai bine în faţă, ai putea spune că el însuşi este un tablou al groazei şi al înspăimîntării, stăpîne de totdeauna peste Infern. Căci, ochii par că-i sînt ieşiţi afară din orbite, bulbucaţi de spaimă, arătînd întocmai ca prunele care atîrnă de un ram. Şi cum de n-ar fi aşa, din moment ce vede cum se îndreaptă acuma înspre dînsul venind parcă în valuri-valuri, ca o magmă scurgîndu-se incontinuu dintr-un vulcan intrat deodată în plină activitate, şerpi cu gurile deschise?...

Ei sînt atît de mulţi că acoperă în întregime stîncile din faţa lui, numai din cînd în cînd — şi asta pentru scurtă vreme — se mai pot vedea şi porţiuni chelbaşe pe ici pe colo, după cum cei mai flămînzi

şi mai iuţi în mers dau peste cei din faţa lor, îi încalecă, se fac sul cu cei aflaţi sub ei şi înaintează aşa ca un moloz mişcat din urmă de lama de buldozer, pînă cînd în selectarea lor s-aleg cei mai iuţi în alunecare. Ai zice, după cum vezi ceea ce ţi se prezintă, că-i o competiţie în alunecare. Aşa încît, cu mult mai puternici fiind ei şi mai flămînzi ca toţi ceilalţi, îşi fac podiş de alunecare pe corpurile celor dedesubt. Astfel că, privind în general competiţia aceasta infernală, poţi vedea cum petele chelbaşe de mai înainte s-acoperă iar cu corpuri de şerpi negri, golurile şi mormanele de corpuri continuînd să alterneze tot mereu-mereu. Chiar de aceea, în învălmăşeala asta n-ai putea spune răspicat care din ei e leneş şi care-i mai iute în mers, care-i bicisnic şi care-i mai tare — din moment ce unii sînt luaţi pe sus de alţii în învălmăşala asta —, ci doar că se vînzolesc continuu unul alunecînd pe celălalt întocmai ca o mare în furtună în care un val alunecă pe celalt din faţa lui. Spus mai pe scurt, ai putea spune că vezi în faţa ta un puhoi de şerpi revărsîndu-se încontinuu de pe stînci în direcţia osînditului căzut pe stînci. Căci din apropiere pînă hăt departe îi vezi mişunînd contínuu întocmai ca viermii într-o rană veche, ce se întrec între ei s-ajungă acolo unde supuraţia îi mai abundentă — de unde pot ei suge şi mai bine ceea ce au ei de supt de acolo...

Acum, cînd privesc totul de aici, pot spune că-s atît de mulţi, c-o bună parte dintre ei alunecă pe cei aflaţi desubt, întrecîndu-se s-ajungă cît mai repede la pradă. Cu unduiri de sus în jos, dar mai cu seamă de la dreapta către stînga şi invers, cei mai puternici dar şi mai flămînzi ajung repede la osîndit, îl muşcă, îi las vînătăi, sug sîngele din el ca nişte lipitori vorace, îşi scot limba bifurcată, o tremură în vînt — să-şi facă singuri gust, dar şi ca să se facă şi mai temuţi de toţi ceilalţi din jurul lor — şi stau aşa cu capul ridicat în sus pe corpul osînditului de aici doar atîta timp cît îşi înghit în întregime apucatul şi după asta şi-l lasă iar pe corpul lui, procedînd la o nouă muşcătură...

Văzînd ceea ce poţi vedea aici, atîta vînzoleală şi atîta foame, dar şi grabă de a şi-o potoli deîndată fiecare, mirarea ţi cum nu se poate a fi mai mare cum de nu muşcă unul din celalt, din moment ce practic osânditul este total dispărut sub masa asta de reptile vorace şi nesăţioase. Aşa se face că în locul unde a fost odată penitentul de aici nu mai pot vedea acu decît un morman de lighioane ce se vînzolesc, luptîndu-se între ele să descopere fiecare măcar un peticel de carne cît ai pune un deget, să muşte şi el de acolo. De aceea, de este cît de cît noroc şi pentru unii să mai apuce cîte ceva, apoi acela vine de la faptul că şerpii sătui aflaţi desubt, sufocaţi de cei de deasupra lor, la un moment dat părăsesc repede prada şi întocmai ca şi peştii care ies deodată de la fundul apei să vină şi să ieie repede gura de aer salvatoare de la suprafaţa ei, sufocaţi parcă de masa celor de dea-

supra, aceştia sătui ies repede la suprafaţă şi cei de aici le ocupă deîndată locul — ei făcînd mereu-mereu cu schimbul...

Oricum ar fi, în selectarea asta ce se face de la sine, pe penitentul de aici rămîn doar unii mai puternici şi mai flămînzi, care ne-mai-voind acu să lase prada din gura lor, stau înfipţi cu gurile în carne, doar corpul atîrnîndu-le afară; de ai spune, văzînd totul de aici, că nu-s altceva decît fire de păr înfipte în corpul penitentului de aici —, fire atît de dese că nu poţi vedea între ele nici cel mai mic peticel de piele cît de cît. Aşa se face că dacă la început osînditul de aici s-a sbătut, a ţipat ca disperat, în final, de spaimă, chiar a leşinat şi după asta, întocmai ca într-un sfîrşit de agonie, s-a lăsat deîndată pradă lor, fără să schiţeze nici cel mai firav gest de apărare. Ba, ce să mai spun? chiar de la început, de dinainte de a-l invada primul val masiv de şerpi ce se rostogoleau năpraznic să-l acopere cu corpurile lor, cu ochii mei am putut vedea prin spaţiotemporoscop cum unul i-a intrat în gură cu atît firesc în ceea ce face el, de parcă şi-ar fi ocupat o vizuină veche, de multe-multă vreme bine cunoscută de el a-i aparţine. Pe cînd altul, la fel de repede, îi intră în gaura opusă gurii, amîndoi dispărînd cu totul şi cu totul înăuntru, cu puţin mai înainte de a-i atinge valul celorlalţi care veneau în urma lor rostogolindu-se năvalnic înspre dînsul...

Deşi, mă gîndesc şi eu acuma, cei intraţi în osînditul de aici nu ca să stea acolo ca într-un culcuş vor fi intrat ei la întunerec!... Au mîncat, desigur c-au mîncat cît vor fi mîncat din el, dar în nici un caz prea mult, căci cei de deasupra, atît de mulţi şi de flămînzi fiind, au ajuns repede pîn-la ei cu devoratul lor făcut la repezeală. Aşa se face că ne-mai-rămînînd nimic din osîndit, rînd pe rînd lighioanele — nici sătule nici flămînde, ci doar întărîtate —, văzînd ele bine că nu mai au nimic de devorat aici, se îndreaptă în unduiri domoale la culcuşul lor de printre stînci, pe unde şi-l va fi avut fiecare; că nu degeaba insula de aici şi în realitate se numeşte Insula Serpilor, ea fiind aflată în Marea Neagră...

In timp ce încornoraţii însărcinaţi tot timpul cu supliciul se întorc de la locul de ispăşire acum a osînditului supus la cazne, Satan-şeful, care stă cu coada atîrnată de braţul stîng flectat cu laba pe buric, supraveghind în cazană nişte umbre aruncate în cazanele cu smoală din apropiere, dînd acum cu ochii repede de dînşii, îi şi întreabă: "Ce s-aude cu umbra celui osândit? Aţi depistat la sfîrşitul suferinţelor măcar vreo licărire de mîhnire şi de remuşcare?... "Suferinţe da, au fost", îi răspund ei, "şi încă nepus de mari; spaime să nu mai spun — încît aş zice că nicicînd n-am putut vedea o umbră mai plină de disperare şi de groază ca aceasta; dar cît despre remuşcarea pe baza căreia să putem conta la o cît de cîtă corectare la încarnarea următoare, n-aş putea face nici o afirmaţie cît de cît. Şi asta, fiindcă impulsul de a acapara îi ţine de structura firii lui atîta de puternic, c-ai zice că-i ţesută şi împletită ca să dea ceea ce a dat pînă acum. Ea

ţine de modalitatea lui de a se face cunoscut numai prin mîndrie — tendinţe care îl împing la abuzuri de putere şi la întrebuinţarea forţei în orişice împrejurare avută"...

"Aşa încît", zice încornoratul însărcinat cu aducerea la îndeplinire a supliciului deja executat, "chiar dacă în încarnarea viitoare — pe care n-o cunoaştem în ce va fi, ce ocazii va avea acolo el să se manifeste — nu va mai repeta exact aceiaşi faptă, va face ceva similar cu ceea ce a mai făcut. Şi asta, dat fiind faptul că toate viciile posedate ar trebui să-i fie modificate în chip corespunzător, pentru ca impulsul să nu mai aibă structura lui de mai înainte — ca tendinţă, cît şi ca valori cantitative... De aceea", zice el, "văzînd ceea ce am putut vedea la el, eu aş zice că aici sîntem mult prea departe de aşa ceva. Ştiu eu?", se mai corectează el lăsînd şi o portiţă pentru neprevăzut, "poate asta după multe-multe sejururi în infern, cu invenţii tot mai înedite în a-i corija impulsul", zice el apărînd infernul în inventivitate...

Auzind cele pe care le-a auzit, Satan-şeful, fără să dea dovadă cît de cît că cele spuse i-ar fi răpit ceva din mîndrie, gîndindu-se la faptul că cele inventate nu vor fi fost încă pe măsura celor cerute de structura sufletească a celui de aici, privind cum umbrele se văicăresc în disperare, îşi face parcă reproşuri pentru lipsa lui de inventivitate pe măsura celor pe care natura umbrelor de aici o cer...

"Nici urmă de îndoială că setea de putere, dorinţa de preamărire pînă la delir te-au făcut să fii ceea ce ai fost", reia depănarea de fapte din timpul reîncarnării precedente Ucigă-l-toaca subit apărut acu de lîngă osînditul-cuşcă, "în aşa fel că paranoia, cu delirele de grandoare cele mai greu de închipuit pălesc pe lîngă realitatea consumată în timpul vieţii ce ţi s-a scurs. Or, asta numai de la modul tău de a fi putea să vină", îi spune instigatorul impulsului său, înfigîndu-i-se parcă cu coarnele pe sub gît, de parcă întocmai ca un dulău cu limba scoasă pe timp de năduşală s-ar fi străduit la uşa coteţului său să între înăuntru — deşi ştie cu mult prea bine că chiar de e la umbră, năduful nu-i va lipsi deloc nici chiar acolo... "După părerea mea", îşi dă el cu presupusul, "oricît ţi s-ar fi spus că ceea ce ai de gînd să faci nu-i bine, oricît ţi s-ar fi solicitat de mult şi de continuu raţiunea, datorită acelui ceva din tine ţinînd de structura firii — acel ceva ce-i dă întotdeuna brînci impulsului de a făptui ceea ce i-a sosit deja în minte, împingînd delirul de grandoare să mai urce înc-o treaptă —, impulsul a rămas întotdeuna tot impuls şi tu mereu-mereu acelaşi, prin oricîte ăvătarii ai trecut"...

"Am fost cu tine şi în tine, peste tot, şi ţi-am putut vedea îndeaproape comportarea, putînd spune acum că această sete de putere existentă în tine depăşeşte chiar satanicul de care tot vorbim aici. Spun asta", zice el "fiindcă urmărindu-ţi ţelul în procedeele de care te-ai servit în guvernare, ai negat toate nobilele componente ale firii omeneşti, care-l fac pe om să fie om — cu totul şi cu totul deosebit de animal. Şi asta, fiindcă în alegerea acelora de care te-ai servit, te-ai

sprijinit numai pe selectarea acelor "calităţi" ce deservesc numai şi numai fiara existentă în om, ca să-ţi poată aduce la îndeplinire ideia venită în minte"...

"Luînd asta ca un principiu diriguitor în ceea ce ai făcut, din simpli soldăţoi nătîngi şi proşti ai făcut mari generali şi mareşali de arme, care, acum, supunîndu-ţi-se pîn-la automutilare, au transmis puterea, şi cu ea teroarea, de la tine mai în jos, oprimîndu-i pe toţi ceilalţi aflaţi sub ei, supuşii... Trecînd peste movile de cadavre, aceşti neisprăviţi au făcut totul, au îndeplinit orişice crimă le-a fost de tine sugerată, numai să poată rămîne acolo, sus, unde tu i-ai pus, preamărindu-te, deificîndu-te. Chiar dacă în mod cu totul fals, tu însuţi ai regizat aşa ceva, după asta singur te-ai crezut a fi în culmea apoteozei tale, deasupra oricăruia şi a orice,", îi aminteşte el.

"Aşa încît, "reia iarăşi firul el mizînd pe aceleaşi satanice şi animalice impulsuri din fiinţa omenească păstrate în străfundul firii de milioane şi milioane de ani acoperite de pospaiul civilizaţiei, ca să-ţi asiguri scurgerea puterii din vîrful piramidei în care ai stat pîn-la ultimul şir de cărămizi de la baza ei, din vidanjorii de canale şi WC-uri publice ai făcut miniştri, secretari de stat — scopul urmărit de tine fiind să stăpîneşti tot timpul minţi şi tu să fii deasupra tuturor ca o divinitate nicicînd şi niciodată de cineva contestată în puterea-i absolută"...

"Prin asta", spune Ucigă-l-toaca, "utilizînd întotdeauna teroarea, ai făcut un instrument de menţinere a puterii — teroarea înşişi devenind acum principiu revoluţionar de aplicat în orişice domeniu prin acei aleşi de tine. Căci prin proşti, ordinul de sus se scurge în mod direct, fără adausuri de personalitate şi fără opoziţia făcută de vreo raţiune — el curgînd direct şi neîntrerupt, întocmai ca un curent electric printr-un conducător bine izolat spre înafară. Pe cînd omul inteligent depune în ordinul primit personalitate, îl umanizează, îl încarcă întotdeauna cu valori morale. Să nu mai spun nimic de faptul că înţeleptul se răzvrăteşte cînd i se cere s-aplice teroarea; pe cînd prostul lasă ca voinţa şi puterea venind de sus să se scurgă în aplicare aşa cum vin ele de sus", îi spune el cu simţ critic, de parcă n-ar fi cine este... "De aceea, nici nu-i de mirare de ce te-ai folosit numai de aceştia din urmă în visul tău de a întemeia un imperiu planetar, cu un singur tron, pe care tu să stai şi să domneşti printr-o teroare absolută", îi spune instigatorul impulsului din osânditul de aici, deîndată ce lansează gîndurile-torpilă de mai sus, dispărînd ca o nălucă plăsmuită doar de închipuire...

"Ce înseamnă asta?! De unde şi de ce răgazul ăsta atît de lung?!", tună Satan-şeful din Secţia de Genocizi, făcînd inspecţia de rond pe la haznale, cazane şi cuptoare, să vadă cum s-aplică chinul. "Se face pregătirea supliciului, Intunecimea Voastră", îi dau răspunsul doi încornoraţi, adresîndu-i-se amîndoi deodată, apăruţi atît de repede lîngă penitent de parc-ai spune c-au fost plăsmuiţi pe loc din condensarea întunerecului existent aici. Deşi, luînd ca bază toate pe cîte le poţi vedea că se petrec aici ca apariţie şi dispariţie, tot aşa de bine ai putea spune şi c-au fost aici de totdeauna, dar n-au fost sesizaţi de mine...

"Doar se ştie bine", se răsteşte Satan înfuriat, "că pregătirea înşişi nu trebuie să depăşească numărul de clipe a ghiarelor de la o mînă", zice el arătîndu-şi copita despicată în două a piciorului de dinainte cu care ţine furca... "Ştim foarte bine asta, Intunecimea Voastră", se desvinovăţesc încornoraţii însărcinaţi acuma cu supliciul, "dar vrem postul cel mai înalt pentru părintele popoarelor", zic ei, desculpîndu-se pentru întîrziere în faţa lui Satan-şeful, a cărui ochiu galben ca un gălbenuş de ou i se învîrte în orbită ca oul încercat de gospodină în scrumieră să vadă de-i bine fiert sau nu, în timp ce celalt roşu îi stă pe loc, amîndoi făcînd cu schimbul — ochii devenind acum mult mai fosforescenţi şi mai plini de groază decît a felinelor într-un întunerec beznă, semănînd groază, frici şi temeri în cei aflaţi aici...

Deîndată însă ce tunetul nemulţumirii lui se stinge în firidă, întocmai ca la efectul unei invocări şi făcătură de mînă stîngă, de magie neagră, satanică în cele plăsmuite ca realitate —, lîngă penitent apare o ţeapă lungă-lungă cît un stîlp de telegraf, din fier bine înroşit pînă la culoare roz-albicios — asta făcînd dovada incandescenţei sale —, ţeapa părînd a fi chiar acuma scoasă din cuptor şi înfiptă în postament drept lîngă osînditul de aici...

In timp ce cîţiva încornoraţi însărcinaţi cu festivitatea onorurilor aduse osânditul de aici înţepenesc mai bine stîlpul în pămînt — desigur, considerînd a fi un fel de axis mundi, în care acel ce se considerase a fi deasupra lumii, a tot şi a toate, avea să se răsucească —, cît ai zice peşte cei doi încornoraţi îl şi înşfacă pe părintele popoarelor, fiecare de cîte o mînă şi un picior aflat de partea lui şi sboară cu el în sus, deasupra stîlpului de fier, ascuţit în vîrf întocmai ca acul de cusut. Deşi, în lungimea lui acesta se îngroaşă din ce în ce mai mult, pînă cînd jos atinge grosimea unui trunchiu de copac destul de gros. Mă rog, stîlpul este atît de înalt, de ascuţit, de trainic şi de bine înţepenit, să-l poată susţine pe cel mai mare conducător al lumii din toate timpurile şi locurile de pe planetă...

Comportîndu-se în sbor ca doi vulturi care ţin în ghiare aceiaşi pradă aflată între ei, ajunşi deja sus, în vîrful ţepii cu pricina, fiecare încornorat îl ţine bine-bine pe osîndit susţinut de spate, în timp ce el îi ţine pe ei cu mîinile de după gît, întocmai ca cineva care se lasă dus de doi binevoitori să fie pus pe tronul cel mai înalt pe care nu poate urca singur. Sau, dacă n-ai vedea ceea ce poţi vedea acuma jos sub penitent, ai putea spune că cei doi îl ţin de spate şi şezut pe acesta atît de prieteneşte ca pe un chefliu adus de la o petrecere de doi binevoitori, pe care îl susţin de şezut în drumu-i către casă...

Odată ajunşi cu osînditul sus, în timp ce cu o labă fiecare încornorat trage vîrtos de piciorul osînditului care se află înspre el — după ce i l-a flectat din genunchi şi şold —, cu cealaltă labă fiecare sgîieşte delicat dar insistent rotunjimea de dinapoi a penitentului aflată de partea dinspre el — tocmai ca să scoată şi mai bine în evidenţă văgăuna cu pricina, care-i trebuie înşurubată penitentului aici întocmai ca o piuliţă într-un şurubel. Aşa de face că uşurel-uşurel, cu grijă mare, ei îl lasă în ţeapa ascuţită şi înroşită de sub el, ca pe un dispozitiv ce cu grijă mare trebuie asamblat exact cu altul cu care trebuie cuplat chiar în locul dinainte prevăzut a fi cuplat...

După ce se uită amîndoi în jos atent, cu precauţie deosebită acţionînd, întocmai ca doi mecanici de precizie, lucrînd cu grijă şi răbdare mare-mare toată viaţa lor, ai spune, numai la asamblarea roţilor de ceasornic în axul lor — lucru la care se lucrează cu aproximaţii de miimi de milimetru — cînd constată amîndoi că gaura cu pricina a osînditului de aici a ajuns chiar deasupra axului în care trebuie înşurubată, cei doi dispar întocmai ca două năluci real văzute, dar pe care nu le mai vezi atunci cînd tu însuţi îţi încordezi atenţia mai bine. Cu atît mai cu efect putînd face tu acuma diferenţa între existenţa lor de mai înainte şi dispariţia lor făcută dintr-o dată...

Aşa se face că prin simplul efect de cădere în jos, osînditul, frigîndu-se în cădere, alunecă pe ţeapă pînă către bază, auzindu-i-se ţipătul sfîşietor de suferinţă doar la început. E un ţipăt plin de groază şi durere care sfîşie Infernul tot, ai spune, rostogolindu-se de cîteva ori dintr-un zid în celălalt al firidei, tot făcînd de colo-colo cursa, pînă cînd ecoul se stinge de la sine, ca un foc de armă tras în munţii Tirolului sau între Cheile Bicazului ori ale Turzii ce cocleşte acolo multă-multă vreme, răsfrînt fiind dintr-un perete în celălalt mereu-mereu, pînă cînd dispare de la sine... Deşi, gălăgia asta făcută de osîndit a fost doar ca pentru sine însuşi. Căci niciuna măcar din umbrele aflate în jurul lui în fel de fel de cazne — care mai de care mai pline de înfiorare — nu s-a sinchisit, din moment ce fiecare îşi ispăşeşte aici doar chinul său pentru sine însuşi şi toate cele petrecute sînt numai în sinele umbrelor care se află aici. Chiar dacă el este de perceput prin magice forme de cunoaştere şi de acei ce au timp s-o facă — aşa cum sînt eu, de pildă —, el nu-i şi de acei supuşi la cazne de tot felul în firidă...

După ţipătul de care spun că s-a auzit aici şi un nor de fum ce s-a înălţat deodată din locul supliciului de mai înainte, doar un straniu miros de şorici de porc prăjit a mai rămas din osînditul de aici. Căci, deşi la început ţeapa i-a ieşit pe după ceafă, prin ardere, dar mai cu seamă prin lăsarea lui în jos pînă a ajuns la bază, n-a mai rămas din el decît scrum şi doar cenuşă, numai fum; un fum pe care-l poartă acum curenţii aflaţi printre cuptoare, încrucişîndu-se între ei de colo-colo, întocmai ca pe ceea ce se ridică în sus de la cuptorul de încinerare în care se ard cadavre...

"N-aţi raportat nimic despre comportarea umbrei penitentului supus la chinuri, de căinţa şi de stadiul lui de corijare!", le cere socoteală Satan-şeful celor doi încornoraţi însărcinaţi acuma cu supliciul... "Păi ce să raportăm?! Cînd am ajuns cu el în vîrful ţepii, la o aşa de mare înălţime, obişnuit cu osanalele şi cu preamăririle, dar mai ales cu servilismul celor din jurul său, cum şi cu tronul planetar existent tot timpul în delirul lui — care a susţinut de totdeauna că i se cuvine de drept şi de fapt —, el a şi crezut că acuma i-a venit în sfîrşit ziua mult aşteptată a încoronării sale"... "Aşa încît, pe cum îl ţineam în braţe amîndoi, susţinîndu-l de şezut, chiar că ne privea de sus în ceafă ca pe doi sclavi ce-l pun pe tronul cuvenit — el uitîndu-se la noi cu tot dispreţul, dar şi cu mîndria că tot cuvenitul de abea acu i se împlineşte cu adevărat. Doar numai atunci cînd l-am lăsat cu piuliţa în şurubel, voind să-l răsucim de cîteva ori — mă rog, că doar de asta l-am pus pe axis mundi, să fie văzut de toată lumea şi ca să-şi vadă tot imperiul, globul tot pe care-l stăpîneşte, răsucindu-se pe el —, pe cînd pluteam în aer, gata ca s-ajungem jos, am auzit doar cîteva ţipete mari de durere. Căci, de abea atunci şi-a dat el bine seama că tronul n-a fost tron cum s-aştepta pînă atuncea el, (un tron de pe care să privească lumea, toţi supuşii văzuţi acum de la o aşa de mare înălţime), ci cu totul altceva"...

"Cît despre corecţie", zic cei doi încornoraţi, "priviţi şi Intunecimea Voastră acum la el: se uită de parcă n-ar fi fost vorba aici de un supliciu bine calculat în modul cum să-i corijeze lui impulsul existent în sine, ci de parcă chiar în mod solemn aşezat pe tron fiind acolo, din întîmplare şi din neprevederea cuiva s-ar fi aflat o pioneză dedesubt cu acul îndreptat în sus, în care s-ar fi aşezat — de unde i-a venit tot răul lui. Sau, ce să mai spun", îşi mai dau ei cu părerea, "de parcă în drumul lui spre tron ar fi survenit un accident neprevăzut, o alunecare pe o coajă de banană sau pe vreo roşie stricată în care a călcat şi din greşală şi a scrîntit puţin piciorul", zic încornoraţii. "Drept care, îşi propune ca la data viitoare să se uite mult mai bine unde se aşează sau pe unde calcă, dar nici vorbă să cedeze din cele megalomane pe care le are el în minte", spun ei, plecînd acum unde-i aşteptată rolul lor pe care-l au de îndeplinit...

"Da; da; de aici vine făptuitul, din modul omului de a fi, din instigarea simţitului care stă în dosul doritului de a fi şi a ţi se îndeplini ceva, a visului de împlinire care mişcă pe dindos voinţa mai întîi; şi asta, la rîndul ei, mişcă mîna în realizarea acelui ceva dorit", îi zice Ucigă-l-toaca cuştii lui, apărînd acum, după ce umbra i se reface iar aşa cum a fost ea mai înainte, ca o dedublare lîngă a lui...

"De ce s-aşteaptă atît de mult cu pregătirea pentru defilare", se răsteşte nedumerit Satan-şeful, căutînd ca să descopere aici vreo nesupunere la ordin, ca să vină el cu pedeapsa lui deîndată. "Lumea toată", zice el, "plină de nerăbdare, vrea neapărat să-l vadă pe părintele popoarelor chiar acum — acum cînd revoluţia proletară comu-

nistă mondială a fost deja consolidată. Or, cine îşi permite să facă lumea ca s-aştepte?", se răsteşte el la cineva pe care nu-l văd acum aici, dar îl bănuiesc eu bine cine este. "Eu mi-am permis Intunecimea Voastră", răspunde un urechiat de lîngă osînditul de aici. "Vreau să-l pregătesc aşa cum se cuvine", spune el. Văzînd Satan-şeful cine răspunde şi ştiindu-i el bine sîrguinţa, inventivitatea în cazne, dar mai cu seamă supuşenia în cele făcute, nu mai spune chiar nimic şi se potoleşte din furie — fiind el ferm convins că acesta va inventa oricum ceva ca pentru osândit, cît şi faptul că nu va face ceva mai puţin decît i se cuvine lui...

"Să fie supliciul gata deîndată", mai adaugă el totuşi, ca să aibă ultimul cuvînt... "Ştiţi doar foarte bine că toată lumea aşteaptă cu mare nerăbdare să-l vadă pe acel care i-a adus planetei eliberarea de impilare, i-a dat opulenţa şi fericirea instaurată pentru totdeauna, cu toţii voind să-l vadă acum de marea sărbătoare", spune încornoratul. De fapt, el însuşi, Satan-şeful, este acu nerăbdător să-l vadă pe încornorat la ce îl va duce capul cînd este vorba să facă o corecţie de impuls — ştiind el foarte bine că sîrguinţa îi este sîrguinţă şi că asta nu se poate face în răstimp de clipe. Aşa încît, pînă avea să vadă asta, îşi mai îndreaptă privirile jurîmprejur, supraveghind şi alte cazne...

Pe cum stă osânditul de aici aşa gol-goluţ, aşezat ca la frizer pe scaun în faţa încornoratului însărcinat cu supliciul, acesta apucă în labe o găleată cu ulei fierbinte umplută dintr-un cazan care mai clocoteşte încă şi îi aruncă în faţă supusului la caznă o porţie bună, care i se prelinge acuma pe obraji, pe barbă şi pe gît în jos, că nu rămîne peticel de piele de pe faţă neatins de opăreală. Osânditul de aici arată acum buhăit la faţă, total desfigurat, din cauza băşicării pielii, de parc-ar fi fost umplută cu aer pe desubt, el arătînd întocmai ca fotoliile americane făcute din cauciuc, care doar de se pun în priză şi prin pompa electrică de pompat în ele aer pe dindosul lor se fac aşa umflate că poţi să stai pe ele.

In timp ce osînditul supus la aşa cazne urlă de durere, încornoratul apucă cu giarele de pielea băşicată şi îi jupoae faţa de sus şi pîn-la gît, cojindu-l pe acesta întocmai ca pe o banană. Un altul, luînd cu pumnul sare pisată dintr-un sac, i-o aruncă în faţă — asta venind a fi ca un fel de pudrare după bărbierit. Aşa încît, pe măsură ce primul merge în jos cu jupuitul — această metodă infernală de bărbierit-jupuială, după obiceiul clasic din Infern —, celalt se ţine strîns în urma lui cu presăratul sării. Cît despre reacţia celui pomădat aflat pe scaun, de prisos e să-i explice cineva cuiva cum îi este chinul, el putînd fi intuit de către orişicine...

Şi asta, chiar dacă nu oricine cînd va fi avut o tăietură cît de mică la un deget va fi încercat să-şi pună acolo un cristal de sare măcar, ca să vadă el însuşi cum poate fi aşa ceva. (Deşi, nu-i neapărat nevoie de aşa ceva, din moment ce simpla denumire de Infern îi este îndeajuns cuiva ca să-şi imagineze aşa ceva, ştiut fiind bine faptul că

aici nu se umblă cu jumătăţile de măsură). Aşa încît, la sfîrşit, executorul de supliciu, considerînd că o aşa pudră după bărbierit şi-a făcut efectul pe faţa osânditului de aici, apucă între labe un drăcuşor rahitic, cu Kwashiokor — un fel de pepenaş pe două beţişoare —, care, curios nevoie mare, se holba aici şi care nu poate sta încă pe picioare de rahitic şi de mic ce este, îl întoarce cu orificiul părţii lui posterioare spre faţa osânditului de aici şi după ce-l apasă forţat pe burtă — cam aşa cum fac frizerii cu pulverizatorul de parfum în faţa clienţilor aflaţi pe scaun după bărbierit — îl pulverizează bine pe faţă pe osândit, dînd copios de cîteva ori cu tot ce-i iese lui de prin părţile de dinapoi. Mă rog, ca să-l facă pe părintele popoarelor acuma gigea, "comme il faut", pentru marea sărbătoare...

Dar asta, ceea ce văzui eu acu prin spaţiotemporoscop este, după cîte înţeleg, doar o parte din pregătirea penitentului supus la cazne pentru marea sărbătoare ca să fie arătat mulţimii, tuturor popoarelor de pe planetă a căror părinte este, căci orişicine ştie foarte bine că într-o aşa de mare sărbătoare şi împrejurare îmbrăcămintea-i totul — din moment ce ea arată cel mai mult şi bine ceea ce gîndeşte şi-şi doreşte a fi acel ce şi-o alege — deci cine este el în fapt în închipuirea lui. Aşa încît, considerînd că după această mică ajustare, trebuie acu să se treacă la îmbrăcăminte, Satan-Şeful se şi lasă cu ordinul dat celor în subordine aflaţi aici... "Să i se pună deîndată uniforma de comandant suprem a tututror popoarelor de pe planetă", tună el "şi numai după asta să fie dus la defilare!"...

Drept care, aşa cum stă osânditul gol-goluţ, bine jupuiat şi sărat, svîrcolindu-se în scaun de durere, ţinut fiind de doi încornoraţi, un al treilea merge la cuptorul aflat în faţa lui, îi deschide uşa şi cu un cleşte de fierar trage uşa ca să se deschidă şi scoate de acolo o armură de fier înroşită, ca pentru un cavaler, pe care o aduce lîngă penitentul îngrozit ca să-i fie la îndemînă. Punînd-o jos, încornoratul o întoarce în cleşte pe o parte şi pe cealaltă, totodată privindu-l pe osândit în potriveală ca un creiator de modă, de parcă ar fi vrut să facă o justă apreciere dacă pentru un aşa cavaler distins, un comandant planetar de popoare, o aşa armură este îndestul de distinctivă...

Găsind că-i destul de la înălţime, în timp ce încornoraţii din dreapta şi din stînga îl ţin sdravăn pe osîndit să nu le scape, cel de al treilea, desfăcînd armura înroşită, acu de abea scoasă din cuptor, care stă închisă în balamale, o apropie de el, apoi, după ce o desface, i-o strînge direct pe carnea vie şi i-o închide iar în balamale, încuind-o cu lacăte acolo unde o haină obişnuită se închide în nasturi în mod obişnuit, să nu cumva să i se deschidă de pe corp şi nici casca să-i sară de pe cap... Supus la o aşa caznă, osânditul leşină de durere, căci de ce se sbate ca să scape de o aşa îmbrăcăminte, de ce carnea proaspătă nearsă încă îi ia şi mai mult contact cu fierul roşu — asta venind a fi ca şi cum frigînd un şniţel l-ai întoarce şi pe o parte şi pe cealaltă, scopul fiind a fi bine fript şi în mod egal absolut peste tot...

Cum leşinul este întrecut şi el de o altă suferinţă si mai mare, nu poate rămîne doar leşin pe mai departe, ci un fel de excitaţie cu înviorare – parcă tocmai de aceea ca penitentul să fie apt acum pentru a găzdui în simţuri o durere şi mai mare decît o avea mai înainte. Aşa se face că cel supus la caznă şi la suferinţă o ţine aşa încontinuu în ţipete de durere şi leşinuri de epuizare, de ai putea spune că tot din el se consumă şi reface tot mereu, pentru ca chinul să-i fie veşnic chin cu-adevărat şi de fiecare dată mai mare decît acel care a fost pînă acum...

" Fiţi demn! Fiţi demn, o comandante planetar suprem ! ", îi spune încornoratul însărcinat acuma cu supliciul... "Un părinte al poporelor, dar mai ales de o aşa zi mare, nu se cuvine să dea semne de slăbiciune în faţa întregii luni într-o aşa de mare sărbătoare de victorie definitivă a comunismului în toată lumea, care stă acum cu ochii numai şi numai pe dînsul"...

Chiar dacă în chinuri infernale fiind acuma chinuitul, auzind că-i văzut de planeta întreagă, dar mai cu seamă luînd la cunoştinţă de titlul pe care îl are el acum, cu toate chinurile infernale suferite, impulsul aroganţei fiind acel ce domină în el întotdeauna, vrea să ieie o postură cît mai solemnă, corespunzător cu rangul şi cu marea sărbătoare, cu împrejurarea de acum. Şi asta, chiar dacă nu reuşeste el să facă nicidecum o poziţie solemnă din aşa ceva, ci doar se schimonoseşte groaznic pe tronul-mausoleu pe care-i pus să fie văzut de planeta întreagă...

In spaţiul acesta gol dintre haznale, cuptoare şi tot felul de instrumente şi locuri de tortură, ai spune imens de mare – luat, desigur la proporţiile de aici, unde umbrele plutesc în aer, tremură sau se svărcolesc întocmai ca frunzele purtate de un vîrtej cumplit, oricare din ele aflîndu-se mereu-mereu în cazne –, în faţa celui osândit aici pregătit şi îmbrăcat ca pentru o mare sărbătoare defilează încornoraţi cu cozile atîrnate de braţul stîng flectat cu ghiarele pe buric şi cu cîte o furcă ţinută în laba dreaptă, cum este şi firesc...

Alte regimente şi cohorte de încornoraţi mărşăluiesc cu mult mai urmă. Unele ţin în mîna dreaptă un vătrai cu care se aţîţă focul în cuptoare; altele au jupuitoare sau cuţite de înjunghiere...Mă rog, fiecare din ele reprezintă supliciul cu care breasla încornoraţilor respectivi este însărcinată. Cu toţii calcă rar şi ţanţoş, avînd coarnele date mult pe spate şi botul parcă mirosind în vînt, copitele în mod deosebit de ordonat fiind trîntite jos la fracţiune de secundă. Toţi trec prin faţa osânditului, ai zice, schimonosindu-se la el în fel şi chip, de n-ai şti că aşa li felul lor, diversificaţi fiind la mutră – după caznele pe care le face fiecare în breasla lui şi atitudinea haină, crudă, necruţătoare pe care trebuie s-o aibă faţă de umbrele aflate în cazne...

Simţind cum chinuitul îşi pierde conştiinţa de durerea provocată prin arsura uniformei de mareşal comandant suprem al planetei, încornoratul aflat în spatele său însărcinat cu reanimarea, printr-o gaură prevăzută în armură — ai spune chiar cu acest scop făcută — din cînd în cînd îi înfinge în ritunjimile de dinapoi (ca părţi cărnoase ce sînt ele fiind şi cele mai sensibile la împunsătură) o ţapină, amintindu-i ceea ce el nu vrea nicicum să uite — căci cum de s-ar putea uita?!

"Fiţi la înălţime, comandante-planetar-suprem", îi spune el din cînd în cînd, "că toţi ochii planetei sînt acum pe dumneavoastră! Este o zi mare! E zi de sărbătorire şi de consolidare a revoluţiei proletare în toată lumea! De aceea, însişi Intunecimea Sa vă priveşte acuma prin oglindă!", îl încurajează el, ca să-l poată ţine cît de cît în poziţia aceasta de mare solemnitate şi ţinută, expus în faţa planetei a cărei stăpîn este, făcîndu-l să ştie ceea ce nu uitase nici o clipă el...

După ce trece armata de elită, aşa cum s-ar putea spune, vin cohorte şi cohorte nesfîrşite de pălmaşi de la cuptoare şi haznale — aşa cum s-ar putea spune, masele largi de truditorî, ce i se scurg acum prin faţă osânditului de aici. In schimonosirea făcută în felul cum îl duce capul pe fiecare ca s-o facă, poţi vedea şi entuziasmul, dar şi scîrba şi onorul, dar şi dispreţul, repulsia, pentru cele ce i-a adus lui revoluţia proletară — de cel onorat aici şi nu de altcineva instaurată —, depinde de cum îl priveşti pe fiecare, din ce unghi îl vezi, din moment ce şi o parte şi cealaltă sînt realităţi de constatat. Căci, dacă mai toţi în întregime din cei reprezentaţi aici au motive de dispreţ şi scîrbă pentru cele aduse de revoluţia instaurată, nu-i mai puţin adevărat că tocmai din cauza răului prea mare pentru unii se creiază premize pentru mai bine pentru alţii ce ştiu să-i călărească. Drept care, pot să se refugieze în speranţă şi aceştia să aibă motive îndestulătoare şi pentru partea cealaltă. (Chiar dacă nu dusă pîn-la zîmbet, ştiindu-se bine că doar sîntem în Infern, unde aşa ceva nu e nicicum de închipuit.)...

Odată ce supliciul şi festivitatea s-au terminat şi cei însărcinaţi cu aducerea la îndeplinire a lui se duc în treaba lor, ca întotdeuna aceştia sînt acostaţi de Satan-şeful, care se interesează de fiecare dată de rezultatele avute în munca lor de corectare făcută în Infern. (Mă rog, ca acel care răspunde tehnic de corecţia impulsului a celor din firida de aici.)... "Sper c-aţi obţinut bune rezultate în cele inventate pentru corijarea atitudinilor megalomane, a mîndriei şi a setei de putere a osânditului", zice el, slobozind un zîmbet de satisfacţie şi de credinţă că chiar aşa va fi stat situaţia şi în realitate... "Rezultate?!... Ce rezultate?!", se miră tustrei deodată. "Uitaţi-vă şi dumneavoastră acum la el, că atitudinea lui va spune tot", fac ei arătîndu-l pe chinuit cu botul întors spre el, fiindcă le era mai la îndemînă decît laba...

Intr-adevăr, intrigat la culme de cele auzite de la supuşii lui, Satan-Şeful îşi aruncă privirile spre penitent şi, spre uimirea lui, îl vede cum cercetează îndeamănunt armura de cavaler de abea acuma luată jos de pe el, care doar de apucase ca se răcească, el tot întorcînd-

o cînd pe o parte cînd pe cealaltă. Uimit cum nu se poate a fi mai mult că nu numai că nu-l vede total extenuat, ci, din contra, adînc preocupat de acel ceva ce parcă-l caută el cu fervoare pe armură şi nu-l găseşte nicidecum, Satan-şeful îi întreabă pe cei trei ce tot caută el acolo pe armură?!... "Ce să caute", spun tustrei deodată, "decoraţiile!". "Spune că-i extrem de nemulţumit de faptul c-a apărut în public fără decoraţii multe-multe puse la rînd pe piept, aşa cum îi plăcea lui întotdeauna să apară în public... Uite, că la asta nu m-am gîndit!", îi spune acel care-i pregătise armura pentru îmbrăcare... "să-i pun şi decoraţiile pe ea, în special " Victoria Socialismului şi Comunismului în toată lumea" — realizarea cea mai de seamă pe care şi-a dorit-o el o viaţă întreagă" — spune încornoratul însărcinat aicia cu supliciul, făcîndu-şi cumva autocritica pentru faptul că chiar la aşa ceva nu se gîndise el atunci...

"Ptiu, blestemată creatură!", scuipă în mare scîrbă Satan-şeful... "Aşa ceva nu mi-a intrat pînă acuma în Infern!... Nici urmă de îndoială că se întîmplă asta fiindcă monstrul cu gura căscată de sub Sala judecăţii Tribunalului Cosmic nu-şi face cum trebuie şi cînd trebuie datoria ce-i revine lui! Cum de i se permite nemernicului ăsta ăvătarii cu morţi şi cu reîncarnări, nu pot să-mi dau seama nicidecum! Se comportă în Infern de parc-ar fi acum doar la cîteva reîncarnări, să se mai poată aştepta cineva la vreo corecţie oarecare de la el, cînd doar se vede de către orişicine că de fiecare dată rămîne el însuşi şi aici şi dincolo", face Satan-şeful arătînd cu laba lumea umbrelor, cît şi pe aceea încarnată...

"Muncă zădarnică în Infern şi ocuparea planetei cu o umbră inutilă, cu o creatură ce-şi urmăreşte evoluţia doar în formă şi deloc şi în esenţă", zice el înfuriat. Se metamorfozează tot mereu-mereu în corpuri ce pornesc de la mărimea unui firicel de praf — pe care nu-l vezi cu ochiul liber cînd este în momentul concepţiei sale — ca s-ajungă la zeci de kilograme greutate şi aproape un veac cînd e să moară, chinuindu-i pe toţi din jurul lui degeaba! Degeaba, căci în aceste nespus de multe ăvătarii, ce se înumără cu sutele, de nu mai mult, n-a făcut nici cel mai mic salt pe scara evoluţiei morale. Or, dacă-i aşa", zice el, "la ce bun aşa ceva?!", se întreabă mirat Satan-şeful, dar şi cumplit de supărat pe Marea Lege a Evoluţiei Universale a cărei sens, deşi îl ştie foarte bine, nu-i cunoaşte însă tainele ascunse şi raţiunile după care face ceea ce are ea de făcut cu fiecare...

"Unde vă duceţi acum?", îi întreabă supărat Satan-şeful pe cei trei încornoraţi. "Treceţi deîndată să-i faceţi încoronarea!"... "Tot noi?!", îl întreabă profund mişcaţi încoronaţii... "Tot voi", spune el, "fiindcă văd că sînteţi mult mai inventivi decît toţi ceilalţi în a descoperi metode cît de cît adecvate pentru corecţiile umbrelor de cele vicioase din timpul vieţii lor"... "Să se facă încoronarea cît mai cu fast posibil!", spune el cu aplomb, "că doar nu-i vorba aici de încoronarea unui rege, a unui împărat oarecare, ci este vorba de împăratul lumii.

Faceţi pregătirile şi treceţi deîndată la încoronarea părintelui popoarelor de peste tot şi de totdeauna", zice Satan-şeful solemn. "Vreau ca apoteoza încoronării să depăşească orişice simbol care va fi fost pînă acum utilizat, ca să ştie tot Infernul de cine-i vorba", spune el depăşindu-se pe sine în aroganţă şi înţănţoşare. Căci, din moment ce afirmase că-i vorba de încoronarea împăratului lumii şi el ordonă să se facă aşa ceva, de la sine este de înţeles că el, ca acel care ordonă încoronarea, este de zeci de ori mai mare...

Aşa se face că pe cum se uită la osândit cum stă acum mototolit pe jos, chircit în sine de atîta suferinţă — ai spune atît de mototolit în sine încît pare a fi o haină căzută din cuier, care nu mai are formă ca să ştii despre ce este vorba —, Satan-şeful în persoană face semn să se deschidă uşa de la un cuptor imens care duduie în flăcări, de ai spune că-i o locomotivă ce face manevră stînd pe loc, încercîndu-şi cazanul şi mecanismele de funcţionare — minus acel care o face să se mişte de pe loc...

La un moment dat, uşa cuptorului se deschide şi deîndată şi urmează un fantastic tunet ce parcă izvorăşte din ceva care se sparge în ţăndări — şi el consecinţă ai zice a trăsnetului cu care e lovit —, apoi din cuptor se şi prăvale în jos şi se rostogoleşte cu repeziciune pe postamentul de întunerec o bilă de fier înroşită pînă la roz-albicios — dovada încălzirii ei pînă aproape de punctul de topire. Pe cum văd, este vorba aici de o bilă mai mare decît cel mai voluminos dovleag turcesc, care acum se prăvăleşte cu o mare repeziciune înspre chinuit întocmai ca un bolovan scăpat din vîrf de munte. Ca şi cînd ar fi fost calculat (eu nu mă îndoiesc deloc de asta!), bila se opreşte chiar lîngă osînditul de aici...

Pe cît este de dărîmat şi fără vlagă în el, c-ai putea spune că nu se mai poate ţine pe picioare, cînd vede bila lîngă dînsul, osînditul tresare în mod vădit deodată, de parc-ar fi acu străpuns de o vagă amintire. (Deşi este exclus a avea aşa ceva sub forma bine cunoscută de noi pămîntenii. Căci altfel înseamnă că Jilţul Uitării din Sala Judecăţii umbrelor nu şi-ar mai fi îndeplinit ceea ce avusese el de îndeplinit). Gestul făcut acu de penitent apare ca un fel de tresărire, un fel de provocare a unui impuls intern, care acum îi revine în simţit calitativ şi cantitativ chiar aşa cum a fost în timpul vieţii în ocazii similare — de nu cumva acum cu ceva mai mult, mai amplificat, tocmai pentru ca exacerbarea lui să ceară corecţia pe măsură, să poată fi ţinută minte la reîncarnarea viitoare...

Oricum, ceea ce-i de remarcat e faptul că la vederea bilei înroşite — deşi în dosul minţii sale va fi stat de totdeauna faptul că aşa ceva nu-i va aduce fericire —, tresărirea a fost ca şi cînd vederea ei în timpul vieţii sale i-ar fi adus o nespus de mare fericire şi i-ar fi dat tot timpul vieţii sale ghes la o împlinire pentru care acu trebuie să ispăşească. Judecat după cele exteriorizate înafară, ai putea spune că o vagă emoţie îi cocleşte osânditului de aici în simţire, dar nu poate

ieşi nicidecum în cercul luminos al conştiinţii sale, ca pentru ştiut bine despre ce e vorba, să poată cunoaşte cu ce este în legătură acest puternic dar tainic simţit de dinăuntrul firii... Deşi-i vorba doar de o bilă de fier înroşit, chinuitul o priveşte cu atîta interes şi atracţie faţă de ea, de parc-ar fi un diamant de mare preţ, neavut de nimeni niciodată, pe care vrea să şi-l însuşească el acu. In el se naşte acum un aşa de mare instinct al posesiei, de parc-ai spune (cît îi ea bilă de fier înroşită pîn-la alb aproape) că vrea să se repadă acum la ea s-o ia în braţe, ca să simtă sigur că-i a lui şi că nimeni nu i-o va lua din braţe niciodată...

Ceea ce pare curios pentru mine, ca acel care o văd aici prin spaţiotemporoscop — ca dealtfel pentru orişicine ar vedea-o — este faptul că această bilă, rotundă şi puţin turtită către poli — întocmai ca doveagul turcesc de care am spus mai înainte —, reprezintă în miniatură un adevărat glob pămîntesc (chiar ca acele de prin librării expuse ca material didactic pentru copiii de şcoală), Căci ea are trasat pe ea cu negru dungi de meridiane şi de paralele negre, cu frontierele dintre ţările cunoscute a fi pe glob, întocmai cum vedem a fi pe globul pămîntesc de care spun că se găseşte în librării. Nici urmă de îndoială, aş zice eu acum, sînt făcute din grafit, care, cu punct de topire mult mai înalt ca fierul, îşi păstrează în continuare culoarea neagră, dînd contrastul mare dintre roşul incandescent al suprafeţei ţărilor, înscrise pe el şi frontierele ce le delimitează. Dar asta, ca să fac acuma speculaţii pur raţionale — chiar dacă nu asta-i important acum şi aici în ceea ce văd că se petrece în firida asta a genocizilor caracterizaţi numai prin exces de forţă...

Ceea ce-i important acum şi aici este faptul că tot ce văd aici a fost bine pus la cale şi în mod absolut sigur este în legătură cu trecutul şi cu viciul avut de osândit, ce rămîne a-i fi bine corectat. Or, că-i în legătură cu aşa ceva, este de văzut chiar şi numai după tresărire, după felul cum i se exacerbează emoţiile avute. Penitentul de aici priveşte bila-glob-pămîntesc parcă deosebit de lung şi cu o anume nostalgie, plimbîndu-şi ochii pe paralelele, meridianele şi frontierele dintre state, de ai spune că-i un şcolar nespus de dornic să se instruiască la lecţia de geografie. (Deşi nu de geografie îi arde lui acu şi nici cunoaşterea ca atare este aceea care-l instigă pe el la a-şi ţine privirile tot timpul fixate pe globul pămîntesc, ci-i vorba aici doar de o simplă instigare a impulsului avut în timpul vieţii...

"Incoronarea!... Ce mai aşteptaţi atîta?!", se răsteşte Satanşeful la încornoraţii care stau lîngă osîndit. (Deşi nu-i vorba aici de aşteptare în nici un fel, din moment ce ecoul tunetului făcut de bila rostogolită din cuptor nu s-a stins încă şi ea, chiar acu, în clipa asta, s-a oprit din rostogolire!). "Treci şi-ţi ocupă tronul deasupra globului pămîntesc!", strigă la chinuit deodată încornoraţii ce stau de o parte şi de alta, pe cum îl au acu în faţa lor gol-goluţ-puşcă, înţepîndu-l cu furcile pe unde apucă...

La ordinul atît de promt al încornoraţilor, dar mai cu seamă la cele simţite în părţile de dinapoi venind de la furcile lor, osînditul de aici se scoală de jos şi cum este aşa gol-goluţ ca ieşit din baie, caută să se aşeze cu părţile cărnoase şi rotunde aici, pe globul pămîntesc de foc, avînd multă-multă grijă unde se aşează. El face gestul aşezării întocmai ca un copilaş de grădiniţă învăţat să se aşeze pe oliţă, care, prudent fiind, după atîta învăţare, cu corecţia făcută de mămica lui, o face cu o deosebită atenţie unde se aşează, ca să fie chiar în mijloc şi nu alături de unde trebuie să fie...

Ba, ce spun eu doar grijuliu?!, că în felul cum gestul e făcut, este vorba aici chiar de mult mai mult decît atît, căci osânditul stă multă-multă vreme aplecat pe vine, calculînd, ai spune, milimetric, să s-aşeze numai pe locul ce i se cuvine. El ţine neapărat ca în aşezare să nu depăşească anumite frontiere vechi a Rusiei ţariste de dinainte de ţarul Ivan cel Groaznic — ori poate numai de la Petru cel Mare (Căci cine îşi mai poate aduce aminte de cînd, din moment ce setea de a înghiţi ţărişoară după ţărişoară a fost atîta de vorace şi cu mult mai înainte chiar de a veni el la domnie?) Oricum ar fi, osânditul vrea să fie acum corect aşezat numai şi numai pe locul ce i se cuvine...

Deşi stă gata-gata să s-aşeze doar pe o bucă, să se încadreze în cuvenit, în teritoriul istoric recunoscut acuma de nevoie a-i fi de drept, ţinînd ochii în jos la globul pămîntesc întocmai ca un tehnician lucrînd la un dispozitiv de mecanică fină care trebuie să cupleze ceva, un dispozitiv oarecare, cu altceva, în aşa fel ca să se potrivească în îmbinarea lor milimetric calculată, osânditul apucă în mîna dreaptă tot ce de la natură îi spînzură ca măruntaie bărbăteşti ieşite afară între picioare, ca nu cumva acestea — tot bălăngănindu-se încoace şi încolo, cum stau aşa lejer în jos spînzurate, libere în pendulare — s-atingă frontiere străine şi să treacă dincolo de ceea ce-i aparţine lui de drept şi de fapt acum ca scaun şi ca tron de încoronare...

Asta, desigur, istoriceşte vorbind acum, nu după el apreciat, ci după acei de aici, care cunosc prea bine dreptul şi nedreptul, ei ţinînd acum să cîntărească şi să pedepsească aspru încălcarea. Şi în ceea ce se străduieşte să facă acuma osânditul, are perfectă dreptate, că dacă n-ar fi făcut aşa — nu s-ar fi ajutat cu mîna în aşezarea lui numai pe cuvenit în această încoronare —, partea cea mai lungă din măruntaiele externe care-i flencăne încoace şi încolo la această încoronare planetară i s-ar fi aşezat peste Ucraina, Polonia, Cehoslovacia, Ungaria şi Republica Democrată Germană. Pe cînd rotunjimea din dreapta, conţinută în sacul ce-i atîrnă direct de rădăcina acestei piese mult mai lungi, i s-ar fi aşezat peste Bielorusia — pe care n-ar fi putut atinge-o fără să fie cumplit de aspru pedepsit şi Ţările Baltice: Estonia, Letonia şi Lituania. Ca să nu mai spun de rotunjinea stîngă din acelaşi sac pergamentos care ar fi venit cu aşezarea peste România şi Bulgaria — şi nu se făcea să fie încălcate teritorial în frontiere, chiar pentru că era vorba acum de o aşa măreaţă încornorare cu scop

de corectare a moravului de care nu se putuse desbăra în timpul vieţii...

Nu se făcea, fiindcă, probabil, deşi eu văd ceea ce văd acuma pentru prima dată, cu siguranţă că nu va fi fost doar pentru prima dată cînd i se face lui o aşa corecţie în moravuri. Drept care, atît simbolul cît mai ales contractul făcut cu sine însuşi de a nu mai încălca frontiere care nu-i mai aparţin trebuia cu stricteţe respectat. Nu din vreo conştiinciozitate oarecare, Doamne fereşte!, nici din nu ştiu care alte raţiuni de stat, diplomatice şi de alt fel — la care s-ar fi gîndit şi dat el acum —, ci, pur şi simplu, ca fiara dresată la circ, care ştiind cîte a păţit mai înainte cînd a dat pe alături, dar mai cu seamă că dacă o face prin locul în care îi este cerut de dresor, nu-i va fi aşa de rău. Intocmai ca leii de la circ care trec prin cercul de foc numai prin mijloc şi cît mai repede făcut, ştiind bine că numai aşa nu-şi pîrlesc ei blana, şi osânditul, din aceleaşi reflexe condiţionate cîştigate aici, în Infern, de cînd le tot învaţă, s-aşează numai pe porţiunea de teritoriu cuvenit, gîndesc eu acu după cele ştiute, ce îmi sînt confirmate apoi de cele ce aud deîndată...

"Cîtă modestie!... Ce grijuliu!!... Cît este de respectuos faţă de drepturile popoarelor riverane!!!", zice un încornorat de alăturea de el aflat în echipa de supliciu către unul din apropierea lui — el nemaicontenind cu mirarea ce i se făcuse privind conştiinciozitatea osînditului de aici, din faţa lui... "Dar cum aşa?!", se miră el de colo, parcă puternic contrariat de ceea ce vede, solicitîndu-l în discuţie şi pe cel de lîngă el. "Cum de-i posibil?!"... "S-a învăţat", îi răspunde deîndată acesta, aflat şi el în completul destinat pentru osîndă. "De atîta vreme de cînd face aşa ceva aici, s-a dat pe brazdă"... Deşi, n-aş vrea să crezi cumva că mă refer la vreun cît de cît învăţămînt moral, treaptă ridicată pe scara evoluţiei morale", "îl atenţionează el pe interlocutor, ci dacă face ceea ce face, face dintr-un fel de reflex condiţionat, dar mai cu seamă ca să-şi limiteze suprafaţa de arsură, să pună cît mai puţină bucă pe bila de foc. Nici urmă de a corecta impulsul, aş zice eu", îşi dă el cu părerea...

"Ei, asta! Cum se poate ca atîta timp, oferindu-i-se simbolul faptei săvîrşite, care s-adresează nu cunoaşterii în sine, nu memoriei — care nu există aici —, ci impulsului direct, făcîndu-se de atîtea ori legătura între insistenţa lui în a fi satisfăcut şi reprimarea sa prin caznă şi tortură aplicată, cum să nu se corecteze măcar cît de cît? Oricum, cît de cîtă corecţie se va fi făcut, cred eu", îi zice el. "Deşi, alături de aceasta este şi precauţie luată", îşi mai dă tot el cu părerea ca s-o mai scurteze, parcă ştiind el bine ceea ce ştie despre osînditul de aici... "Aiurea", spune celălalt. "Nu-l cunoşti deloc cine este! Eu îl ştiu cu mult mai bine decît tine", îi dă încornoratul repede răspunsul clar şi respicat, ca cel care-l asistase în cazne la mai multe reîncarnări. Ţine bine minte de la mine ceea ce-ţi spun: nu-i în asta

decît un simplu reflex condiţionat de a-şi expune cît mai puţină suprafaţă la arsură şi deloc corecţie de impuls!", îl face el să ştie...

In final, după ce osânditul calculează milimetric locul pe care avea să steie în caznă şi-şi aşează buca dreaptă pe bila de foc, stînd aşa hîit pe o parte, numai că şi aud un ţipăt de durere care sfîşie Infernul de la un capăt la celălalt, căci firida întreagă, ai spune, clocoteşte acum ca malurile unei văi cînd cineva trage cu tunul înăuntrul ei, cu ecou de auzit multă-multă vreme...

Odată cu mirosul de şoric de porc pîrlit pe care îl şi simt acuma în nări, numai că se naşte în osînditul de aici, ca un fel de recul venit şi de vrei şi de nu vrei, mişcarea de sărit în sus de pe bila de foc pe care el singur s-a aşezat. El o face tot aşa de brusc şi de neaşteptat ca şi un ţap muşcat de lup chiar de sub părţile sensibile de sub coadă, voind parcă să-şi salveze restul. Aşa încît, pe cum sare dintr-o dată în sus, numai că şi mai bine intră cu tot capul într-o coroană împărătească tot din fier făcută şi la fel de bine înroşită, — coroană pe care doi urechiaţi i-o ţineau cu cleştele de fierar de o parte şi de alta deasupra capului, cît mai aproape de el — pe cum stătea el ghemuit aici să s-aşeze pe globul pămîntesc...

Aşa încît, acum ferindu-se de arsura de la fund, odată cu săritul lui în sus, osînditul de aici a intrat cu capul în coroană. O mişcare care i-a oferit un alt supliciu şi mai teribil decît a fost acel de mai înainte. Aşa că, încercînd ca să-şi retragă capul de aici, el s-a aplecat şi mai apăsat pe bilă. Drept care, acum stă bine ghemuit şi strîns ca între două fălci de cleşte înroşit, de sus ca şi de jos, — zvîrcolirea doar la început făcută nefolosindu-i decît să fie şi mai bine încleştat şi mai mult expus prăjelii...

* * *

Pe cum stau şi privesc în jos cu tot mai mult interes cele ce se întîmplă aici cu chinuitul, desvăluindu-mi-se supliciul cel mai groaznic din toate pe cîte le-am văzut pînă acum — din moment ce osînditul, chinuit, trudindu-se să scape de arsura de deasupra, ca şi de cea de desubt, se tot chirceşte din ce în ce mai mult —, aş putea spune că umbra lui e pe cale să dispar cu desăvîrşire din privirea mea.

"E cît se poate de firesc", mi-am spus eu ca pentru mine însumi, ca răspuns la toate cele pe care le constat. "Din moment ce este vorba aici de o combustie, cum de n-ar dispare? Nu-i nimic, revine el ca umbră în întregime reconstituită, aşa cum a mai făcut-o de atîtea ori", îmi zic tot eu şi caut să privesc pe mai departe prin spaţiotemporoscop...

Obişnuit tot timpul cu apariţia şi dispariţia umbrei sale, îl aştept şi de data asta să apară, dar în ciuda răbdării pe care o am şi a insistenţei mele de a mînui spaţiotemporoscopul, el nu mai revine în obiectiv — oricît mă străduiesc s-o fac... "Doamne, Dumnezeule", îmi spun eu ca pentru mine însumi", dar ce s-o fi întîmplat cu el?" "Să-l fi înhăţat şi băgat oare în cuptoarele de foc?, în camerele de afumare cu fumul de pucioasă?!... Să-l fi imersat în cazanele cu smoală?!... Să-l fi dus oare în încăperile destinate jupuierii şi sărării?!... Unde?!... Unde să-l fi dus, de nu mai dau de el nicicum?!...

"Sau, poate", mă bate acu un gînd mai insistent, "i-o fi schimbat firida pentru cazne, dat fiind faptul că nu numai de genocid îl vor fi găsit ei vinovat... Da; da; aşa cred că este, din moment ce osânditul de aici nu-i ca orişicare altă umbră care mai scapă pe ici pe colo în făptuire cîte un păcat ca din greşală săvîrşit, ci aici... Da; da; aşa cred că...

Oricum, obişnuit cu el ca în urmărirea de sîmbătă seara a serialelor cu "Sfîntu" la Televiziune, îl caut cu spaţiotemporoscopul peste tot prin Firida Genocizilor şi nu-l mai găsesc nicicum. Mă uit cu grijă prin haznale şi cuptoare, prin cazanele cu smoală şi răşini încinse, pe la trapeze de tot felul aşezate pentru spînzurătoare, printre fiarele ce sfîşie şi devorează, dar pe unde nu? Degeaba! Osânditul nu mai este de găsit nicicum. Nu mai dau de el, de parcă l-ar fi înghiţit Infernul şi nu alta. Aşa se face că întîlnesc în căutare tot felul de umbre şi de încornoraţi punîndu-le la cazne şi suplicii de tot felul, eliberîndu-le pe altele, nu ca să fie doar eliberate, ci pentru ca să le înhaţe alţii sau chiar ei la alte chinuri. Aşa încît, aş putea spune că nu văd aici decît doar umbre-umbre de tot felul şi chinuri de tot felul — încît ceea ce ar putea vreodată plasmui cel mai cumplit coşmar o nimica toată faţă de cele ce se pot vedea aici, în firida asta a genocizilor din faţa mea.

* * *

La un moment dat, întocmai ca într-o secvenţă dintr-un film în care operatorul, dintr-o gloată nespus de pestriţă şi de preocupată — fiecare om din ea avînd treburile lui —, după un răstimp de prezentare fixează obiectivul pe acel personaj anume care-l are el de prezentat, urmărindu-l de acum încolo în tot ceea ce face şi cum face, în obiectivul spaţiotemporoscopului meu apare o drăcoaică ce pare că nu-i ca toate celelalte pe care le pot eu vedea aici...

Da; da; chiar aşa şi este, o văd eu mult prea bine, încît nu mă pot acuza nicicum de iluzii şi de contrafacere a minţii mele. Căci dacă îi spun drăcoaică, o fac pentru că sînt cu observaţia îndreptată

aici, în Infern, dar mai ales pentru că n-am nume pentru aşa ceva, căci dacă aş spune doar bacantă, ar fi şi mai puţin spus — deşi-i destul de îndestulător atît pentru una cît şi pentru ceialaltă...

Da; da; ceea ce văd aici în obiectivul spaţiotemporoscopului meu este un fel de hibridare dintre două specii foarte îndepărtate una de cealaltă, aşa cum fac zănaticii de biologi americani ca să se distreze, voind a creia hibrizi şi specii care n-au fost niciodată pe pămînt, dar şi care n-au cum să se nască venind din firescul de la natură. Şi, mă întreb şi eu, cum de n-ar realiza monştri de nerecunoscut, din moment ce s-au învăţat să taie lanţul genetic acolo unde vor ei şi să-l sudeze în altă parte, luînd locul de generare a organelor în mod firesc şi transportîndu-l în locuri cu totul şi cu totul nefireşti, ochii, de pildă, nu aşezaţi în cap, ci în partea opusă lui şi rotunjimile cărnoase din spate viceversa, pe obraz...

Ceea ce văd acu în faţa-mi, oricum, pare a fi mult mai nemerit a fi numit drăcoaică şi nu altceva, căci are corp de femeie în general — deşi-i în fel de capră stînd pe picioarele de dinapoi. Mai corect s-ar putea spune că-i şi femeie dar şi capră. Să nu mai adaug aici faptul că are şi caracteristici ca de scroafă. Spun asta, fiindcă are bot de capră, coarnele lungi-lungi şi frumos ondulate şi date pe spate — de parcă ai spune c-au fost făcute la coafor, la Cosmetica — şi urechile tot ca de capră. Doar buzele sînt de femeie: pe cum văd, bine-bine rujate, avînd cadrul ochilor şi sprîncenele bine aranjate, rimelată şi fardată întocmai ca o cocotă...

De asemenea, picioarele îi sînt de capră. Să nu mai spun de sîni. Care, ce să mai spun?, întocmai ca la o puberă, îi stau ţepeni şi cu vîrfurile îndreptate în sus, ascuţite ca nişte cartuşe pentru carabină, văzute din vîrful care trebuie să se detaşeze în detunătură. Ei stau ţepeni şi obraznici îndreptaţi către înainte şi în sus — erectili i-ai putea numi, după felul cît sînt de congestionaţi, ai zice, gata-gata să plesnească de dorinţi ce se cer a fi îndeplinite...

Ştiu eu cum s-o mai caracterizez şi ce să mai spun de ea? Doar numai rotunjimile de dinapoi sînt clar şi sigur a fi ca cele de femeie... "Ia să mă uit eu ceva mai bine prin spaţiotemporoscop, căci aşa ceva mi se pare a fi cum nu se poate mai greu de înţeles, mai straniu şi mai bizar". Căci, îmi zic eu acum în nedumerirea mea, "nu pot concepe a vedea nişte fese, rotunjimi posterioare de femeie, ataşate de dindosul corpului la ceva ce în mare poate semăna cu o capră! Deşi, în faţă are piepţi ca de femeie la locul lor. Doar că numai aşa cum i-am descris"... Da; da; nimic mai greu de înţeles decît ceea ce văd eu acu!... N-am văzut în viaţa mea un specimen ca ăsta şi nu strică deloc să-l văd acu mai bine...

Aşa-i! Chiar aşa este cum spusei mai înainte. Doamne, ce rotunjimi! Adevărate rotunjimi!: tari şi bine întinse, de ai spune că stau ca să plesnească şi nu alta, aşa pe cum le vezi că se deplasează una în urma celeilalteia, făcînd cu schimbul, alternînd mişcarea în

mersu-i legănat făcut printre cuptoare şi haznale — mers provocator, obscen şi lasciv, tot timpul ondulînd numai a chemare sensuală. Ce să spun?, ai zice că face mişcarea după o tehnică bine-bine pusă la punct, să fie frivolă şi bine stăpînită, obţinută numai după o îndelungată instruire. Căci accentuează mişcarea, ondulîndu-se ca o şerpoaică în tîrîre, făcînd mişcări de reptaţie în modul ei de înaintare, fiecare rotunjime descriind tot opturi-opturi în mers atunci cînd calcă. Şi o face atîta de sincron mişcat şi atîta de armonic şi perfect făcut, de ai putea spune că rotunjimile parcă i-s puse pe rulmenţi de presiune, a căror rol este să facă să alunece fiecare fesă, făcînd-o în formă circulară, — cu fiecare călcătură oricare din ele făcînd numai o jumate de cerc, sincron, dar invers de cum o face partea ceialaltă. Mă rog, a chemare, că nu degeaba spun eu că mersu-i este lasciv, provocator, obscen pentru acel care o vede. Şi ea ştie că sînt destui aici care se dau în vînt după aşa ceva...

"Ptiu drace!", îmi zic eu mie însumi, pe cum stau şi o privesc de aici prin spaţiotemporoscop. Aşa ceva nu numai că n-am văzut în viaţa mea, dar nici fantezia nu mi-a putut confecţiona astfel de imagini, oricît de dornic am mai fost eu şi de claustrat multă vreme în armată sau pe unde am mai fost mereu, obligat să-mi văd de treburi şi să nu mă mai gîndesc la ceea ce vegetativul impulsiv din mine mă împingea să fac! Ca să nu mai spun că oricîtă literatură pornografică am înghiţit — literatură care nu face niciodată economie de inedit în domeniul ăsta — n-am citit a se întîlni aşa ceva măcar cît de cît asemănător cu ceea ce văd eu cu ochii mei aici. Bacaută? Curtezană?? Baiaderă??? Ca să fie aşa ceva????, căci văd că din fiecare are cîte o caracteristică de seamă!...

Dar, dacă ştim sau putem şti ceea ce ştim despre impuls, cît şi despre morav în sine, ca fiind deduse din felul cum arată cineva, cît şi din gestruri, ceea ce nu-l înşeală niciodată pe nimeni este forma. Ei, bine, dacă-i aşa, apoi, atunci, oricîtă străduinţă aş depune, eu, nu pot descrie ceea ce văd acum aici. Căci dacă femeia-asta-drăcoaică-scroafă-şi-capră-totodată mi se arată aşa cum am descris-o pîn-aici, în partea asta de dinapoi se vede cît de colo că are rotunjimi de femeie — deşi nu-i lipseşte nici caracteristici ca de scroafă...

Spun, sau aş putea să spun şi aşa, fiindcă dacă rotunjimile sînt rotunjimi cu adevărat şi sînt ca la femeie, în schimb petecul ăla de negreaţă care la femeie stă înainte şi dedesubt, între picioare, la ea este dinapoi şi în sus, întocmai cum îl are scroafa. Doar că negreaţa e luată de la o femeie. Ba, cum vom vedea deîndată, chiar şi părticica asta e luată numai în parte de la o femeie. Că nu degeaba spusei la început că-i o amestecătură greu de definit — un hibrid genetic ce nu seamănă cu nimic din ceea ce a fost pînă acum sau cu ce va mai veni de acum încolo...

Şi, în cadrul ăsta, n-ar trebui nicicum să uit a spune — fiind cum nu se poate a fi mai important pentru cele ce o fi avînd ea de

îndeplinit aicia în Infern drept caznă (că doar n-o fi stînd de florile mărului aici!) — văd pe ea un detaliu şi mai enigmatic. Cu toate că spusei că rotunjimile de dinapoi, cît şi petecul de negreaţă, cu tot ce are el în mijloc, este întocmai ca la o femeie, negreaţa ca atare nu-i făcută din păr cîrlionţat ca la o femeie, ci este făcută dintr-o piele de ariciu, cu ţepii lungi îndreptaţi în toate sensurile. Privită mai îndeaproape aici, îi vezi întocmai ca nişte ace cu gămălie aflate într-o cutie — pe care le vezi aşezate în diferite sensuri şi direcţii îndreptate în fel şi chip. Aşa încît numai atunci cînd deschizi capacul să te încredinţezi că de aşa ceva e vorba şi le vezi cît de dese sînt şi direcţionate în aşa fel încît oricum le-ai atinge tot te poţi înţepa cumplit, te apucă frica şi preferi să nu le mai atingi nicicum.

Căci altfel, aşa distinsă şi pusă la punct cum este dînsa, specializată în gesturi a "vino-încoace", de n-ar avea detaliul ăsta infernul, ai întîlni-o prin baruri şi bordele şi nu ca instrument de chin aici, în Infern. (Un instrument, nici urmă de îndoială, făcînd parte din Firida Adulterinilor, a celor ce-şi ispăşesc acolo cazna pentru cele săvîrşite în timpul vieţii pe pămînt pentru păcatul respectiv.) Doar aşa, fiindcă-i la modă şi poate prin tehnica aceasta cîştiga atîta cît se poate cîştiga de la pudoare cît mai ales de la obscenitate — avînd acuma dublu de cît ar fi avut numai de la una, prin asta atrăgîndu-şi admiraţia de la oricine de aici — drăcoaica-asta-femeie-capră-ca-şi-scroafă-totodată-ba-şi-ariciu poartă o minifustă numai din corpuri de şerpi făcută. Aşa cum stau cu toţii cu cozile atîrnate de centura-i aurită ce o încinge deîndată sub buric şi cum aceştia cu gurile larg căscate tind încontinuu să se ridice în sus, să-şi elibereze coada din acel ceva în care-i strînsă de neeliberat, totul aflat sub minifustă rămîne de văzut de către orişicine de aici. Desigur, lăsarea doar a cîtorva în jos, doar pentru clipe — numai atunci cînd obosesc să stea tot timpul cu capul pe centură, zvîrcolindu-se încoace şi încolo ca să se elibereze — doar îi dă ocazia curtezanei-carpă-scroafă-şi-drăcoaică ca simulînd pudoarea că vrea ca să-şi acopere ceea ce-şi doreşte a sta mereu-mereu descoperit, să-şi mărească şi mai mult consideraţia şi deci şi provocarea. Şi asta, spre satisfacţia-i deplină că a cîştigat cît se poate cîştiga de la pudoare şi tot atît de mult şi de la obscenitate. Ca doar aşa e genul slab de peste tot, ce să-l mai descrim!...

Sigură pe sine, senzuală şi lascivă, legănîndu-şi rotunjimile şi sînii care-i tremură în bloc ca o piftie bine prinsă dar scuturată de cineva anume — mai cu seamă în părţile de dinapoi, care se mişcă a chemare —, ea înaintează printre haznale şi cuptoare sigură fiind pe sine în cele ce are de făcut. Aşa încît, pe cum calcă legănat, bacanta (fiindcă-i sigur vorba de o bacantă!), fredonează din mers un cîtec de dragoste, tot pipăindu-se cînd pe ici cînd pe colo, de ai spune că vrea să pună ordine în ceva care, chipurile, s-ar fi deranjat de la locul său. In realitate, după tehnica artiştilor de cinema avînd o înaltă calificare, gestul e făcut mai mult pentru a scoate în evidenţă, a ostenta o parte

sau pe alta, ca s-atargă, făcînd uz întotdeauna de mişcare pentru efect de scenă — ştiind ea foarte bine că asta spune totul în ceea ce ea vrea să spună acelor care o urmăresc...

Ce vrei?, totul făcut după o diavolească tehnică feminină. Fiindcă, dacă n-ar face aşa ceva, n-am avea bărbaţi ce se aprind şi-şi fac un hobi, un mod de a fi şi a avea în preocupare aşa ceva pe tot timpul vieţii, ţinîndu-se numai de treaba asta, de parcă numai aşa ceva ar fi necesitate, dar mai cu seamă o necesitate a minţii. Deşi, pe cum ştim, este cu mult-cu mult mai diversificată în cerinţe. (Auzi colo, şi eu, ce prostii vorbesc: "pe tot timpul vieţii!", cînd de fapt ştie orişicine asta că necesitatea cu adevărat doar de se întinde între adolescenţă şi adropauză. Căci, cît despre rest, ar putea lipsi cu desăvîrşire şi Creatorul ar fi putut face lumea de acelaşi sex, fără nici un fel de deosebire, hărăzindu-i calitatea de a se înmulţi prin diviziune directă, prin partenogeneză, ca mătasa broaştei!)...

Mergînd în pas de trap, drăcoaica din faţa mea, împrumutînd ritmul de la cabaline — fiindcă nici în pas de voie nu-i, dar nici de galop —, precum se grăbeşte aşa spre zidul ce desparte Firida Genocizilor de Firida Adulterinilor de dincolo, pot distinge bine cum deschizătura cu pricina din părţile de dinapoi aflată în mijloc de negreaţă, pe cum stătea aşa în repaus pusă la vertical, acum în fugă fiind, descrie o linie roşie oblică înspre dreapta atunci cînd rotunjimea din partea dreaptă se deplasează în mers precipitat spre înainte şi invers atunci cînd cea din stînga repetă mişcarea cum a făcut-o cea de dinainte...

Aşa încît, scroafa asta după călduri şi aşezarea deschizăturii ei dindos; iapa asta în stare de rut după atitudinea luată; capra asta, după piepţi şi coarne; bacauta asta îndrăgostită lulea de cine o fi ea acu îndrăgostită, după manifestările ei sexy; drăcoaica asta în exerciţiul funcţiunii — toate fiind laolaltă şi în aceiaşi entitate înglobate —, pe cum îşi face trapul ca s-ajungă mai repede acolo unde trebuie s-ajungă, privind-o din spate prin spaţiotemporoscopul de aici, face din linia de acolo de unde spun tot x-uri-x-uri. Ea îi spune din mers cuiva pe care eu nu-l văd — dar sigur o fi existînd printre haznale şi cuptoare — ce o fi întrebat-o unde merge aşa grăbită: "Mă duc! Mă duc repede că mă aşteaptă Franky!! Nu se face să întîrziu!!! Intîrzierea nu i-a plăcut niciodată lui Franky. Chiar dacă nouă asta ne ridică preţul şi consideraţia avută, întotdeauna pe ei aşteptatul îi aprinde şi mai mult, dar scontezi efect invers de depăşeşti măsura.

* * *

După toate cele auzite, satisfacţia c-am să pot vedea deîndată Firida Adulterinilor îmi compensează în parte dispariţia osânditului din obiectiv — personaj de care nu mai pot da nicidecum. Şi asta mă

face să mînuiesc cumva flămînd, nervos şi nerăbdător spaţiotemporoscopul, să pot vedea cît mai curînd ceea ce se petrece în firida ocupată de adulterini... Poate, ştiu eu?, o fi şi el pe acolo. Căci chiar dacă nu se va fi dat în vînt el după asta de cînd l-a apucat setea de putere, mare băutor de votcă fiind, cum Bacus numai cu Venera a făcut casă bună, va fi abuzat destul şi de aşa ceva...

Dealtfel, de stăm puţin să facem şi psihanaliză aici, tocmai insatisfacţia în domeniu îi împinge pe aceşti oameni să se defuleze în băutură. Căci atunci ei intră într-o lume în care ei sînt totul şi tot li se întîmplă numai după voie — cum o fac şi în actele de putere dealtfel, care-i compensează pentru insatisfacţiile avute în domeniul sexual, de unde au fost odată alungaţi. Aşa încît, existînd o aşa de strînsă legătură între aceste trei domenii, cu siguranţă că osânditul de aici e înscris în registrele Infernului şi pentru ispăşiri care se fac numai acolo...

Chiar de aceea, manevrînd cu nerăbdare spaţiotemporoscopul ca s-ajung să văd firida cu tot ce se petrece acolo, de dispărut Firida Genocizilor dispare, într-adevăr, dar nu-mi apare ceialalta pe care o aştept. Apare, ce să spun, ceva-ceva, dar nu-i destul de clar ce, nu-i acel ceva la care mă aştept să fie. Ceea ce apare este atîta de neclar, că nici măcar nu pot să spun că aşa ceva face parte din Infern sau de altundeva...

* * *

"Ptiu, fire-ar să fie! Dar ce să fie şi să însemne asta?!", îmi zic eu mie însumi — desigur, doar în minte — scoţindu-mi ochii din ocular şi punîndu-i pe spaţiotemporoscop, ca cineva pe instrumentul care a lucrat atît de bine pîn-atunci şi care-i pus deodată, fără nici un preaviz de nefuncţionare, în faţa unei defecţiuni ce pare de neremediat...

Cu mintea la tot ce am eu în urmărire, întocmai ca într-un serial în care urmăreşti asiduu tema şi deodată ţi se întrerupe sau apare un anunţ, ori o reclamă sau cu totul şi cu totul altceva ce-i străin de tema urmărită, mă înfuriu aşa de mult — după ce zădarnic încerc să-l pun la punct — că renunţ să mai privesc prin el. Căutîndu-l acu în jur pe heruvim să-mi vină în ajutor, îl descopăr chiar lîngă mine, de parcă l-aş fi strigat cu gîndul ceva mai înainte. De aceea, îl întreb: ..."Ce înseamnă asta?!", de parcă el şi nu eu ar fi mînuit spaţiotemporoscopul...

Blînd şi binevoitor, heruvimul, pe cum stătea senin, cu mînuţa lui sub barbă şi cu ochii puşi în depărtare — poate înspre o galaxie îndepărtată, poate în nicăieri, numai gîndind sau emiţînd şi

recepţionînd mesaje telepatice —, gînditor aşa cum este, se ridică şi vine lîngă mine, apoi se uită şi el prin ocular.. "Ce să se întîmple? Sînteţi tot în Infern doar că v-aţi ales o altă parte"...

"Dar eu voiam să urmăresc în continuare Firida Genocizilor sau a Adulterinilor", îi spun eu cu ton pe-de-adreptul revoltat, avînd în minte-mi cele ce doream să văd în continuare şi nu puteam — revolta fiindu-mi întocmai ca atunci cînd pasionat voiam să văd un film de dragoste, pe cînd eram elev, şi el se rupea chiar acolo şi atunci cînd era mai palpitant...

"Vezi?, tu însuţi nu eşti hotărît", îmi dă răspunsul heruvimul. "Şi deşi ştii bine asta, deşi eşti convins de asta, vrei să-i convingi şi pe ceilalţi din jur de falsul pe care tu însuţi îl exprimi, fie că vrei, fie că nu vrei să faci asta înadins"... "Vreau să urmăresc Firida Genocizilor sau pe cea a Adulterinilor", spui tu. "Pe care vrei s-o vezi, din moment ce-s două? Asta înseamnă că nici pe una nici pe ceialaltă, ci că ăstea au fost în capul tău doar opţiuni, dar nu şi prioritate acordată, căci una-i doar dorinţa de a avea ceva, alta e impulsul, cu alegerea de făptuit, care se face în străfund de inconştient — hotărîrea venind gata plăsmuită sus, în conştiinţă. Astfel că străfundul minţii tale care a reglat tot timpul spaţiotemporoscopul s-a comportat în consecinţă"...

"Aşa încît, de unde şi de ce contrariere în atitudinea adoptată acum de tine?.. Tu însuţi ai mînuit spaţiotemporoscopul şi conform înţelegerii tale cu tine însuţi în partea aceea de care voi nu vă puteţi da seama nicidecum, din străfund de minte, ai ales ceea ce ai ales şi ai văzut pînă acuma ceea ce ai văzut. Şi tot datorită acestor opţiuni şi priorităţi acum ai ales ceea ce vezi acum", îmi spune el...

"De aceea, ai de văzut aici nu o greşală a spaţiotemporoscopului — cu atîta mai puţin a altcuiva —, ci doar opţiuni şi priorităţi din tine însuţi acordate din străfund de minte ţie însuţi. Nişte opţiuni şi priorităţi de care atunci cînd ies la suprafaţă în conştiinţă tu însuţi te miri şi nu poţi pricepe cum şi de ce s-au ales şi cum şi de ce s-au făcut aşa cum s-au făcut. Chiar de asta nu eşti de acord tu cu tine însuţi în ceea ce faci şi în modul cum faci ceea ce faci"... "De aici ţi-a venit opţiunea şi alegerea", îmi zice heruvimul, ciocănindu-mi căpăţîna cu arătătorul făcut cîrlig, ca atunci cînd baţi în uşă — căpăţînă care sună acum ca o tigvă coaptă toamna, gata de recoltat de pe lujerul care atîrnă... "Sînteţi dispuşi să-i acordaţi atenţie desăvîrşită conştiinţii, părţii conştiente a ei, dar nu atît cît trebuie inconştientului", zice el. "Ceea ce pe mine mă înspăimîntă de ce aşa şi nu altfel", spune heruvimul. "Cum poţi acorda atenţie atît de mare peliculei doar de petrol care pluteşte pe suprafaţa mării şi nu mării înşişi, care are atîtea lucruri de văzut şi de ştiut în adîncurile ei? Căci aici stă miracolul gîndirii, ca şi comportarea fiinţii omeneşti", îmi spune el mai ciocănindu-mă odată pe dovleag. "Gîndeşte-te că tu eşti tu însuţi ca un întreg şi s-ar cuveni să te cunoşti mai bine în toate părţile

tale componente", îmi spune el, mergînd înspre grădină, zefirul tot formîndu-i şi desformîndu-i roba lui albă ca petalele de crin ca pe un val pe care îl ridică, pentru ca în clipa următoare să-l deprime, jucîndu-se aşa cu ea la infinit...

Ruşinat de cele auzite de la heruvim, îmi las privirile în jos, ştiind eu bine că are cum nu se poate a avea mai multă dreptate şi caut să urmăresc prin spaţiotemporoscop ceea ce eu însumi fără să-mi dau seama am ales... Asta nu înseamnă deloc că ceea ce am să văd eu de acum încolo pe aici nu va fi atît de important pentru mine, ca şi ceea ce am văzut pînă acum. Ba, din contra, din moment ce asta s-a făcut aşa cum spuseră el că s-a făcut, venind din străfund de inconştient, tocmai asta o fi dovedind. Că doar n-o fi lucrînd subconştientul ăsta atîta de haotic, să fie străin de mine ceea ce văd, ci, din moment ce mă deserveşte (şi încă, după cum spuseră el, în modul cel mai adecvat), cu totul dirijat ca scop, finalitate, prevedere, sistemic direcţionat, trebuie să-mi fie cu adevărat folositor — dacă nu chiar şi pe plac. Căci, dacă eu sînt eu însumi, aşa cum spune el, luat ca un întreg, chiar dacă nu-mi pot da seama că alegerea s-a făcut din profunzimi, în străfundurile minţii mele, ea, oricum, este de mine şi numai de mine făcută — conştiinţa doar luînd la cunoştinţă de alegerea făcută... Numai că...

* * *

EPILOG

Ptiu, fire-ar să fie! Dar ce s-o fi întîmplat?... S-o fi stricat oare spaţiotemporoscopul? De ce nu mai văd acu nimic?... Cum a putut dispare totul aşa deodată?!...

Care spaţiotemporoscop?!... Doamne, Dumnezeule, dar parcă nu-s întreg la minte!... Ce... Ba, zău aşa, unde o fi?! Parcă... Da; da; parcă... Chiar aşa cum spun, nu-i deloc ceea ce spun o fantezie a minţii mele, o plăsmuire din senin. Imi amintesc acuma forte bine de aşa ceva... Eram parcă pe o stea — adică de fapt într-un imens bulz de lumină sau cam aşa ceva... şi... Da; da; aşa-i: acolo erau doi heruvimi care m-au învăţat cum să privesc prin spaţiotemporoscop... Chiar aşa; îmi amintesc foarte bine asta, că din bulgărele acela mare de lumină, stea ce o fi fost, am privit tot ce se petrece în Infern...

O, Doamne, aşa-i, eu însumi cu ochii mei am văzut Infernul! Apoi,după aceea, printr-o mişcare greşită, aş spune eu — heruvimul zicea că la propria mea alegere făcută din adînc de minte — mi-am ales imagini dintr-o firidă din Infern, dintr-o suburbie a lui, aş zice eu mai bine, şi am văzut tot ce se petrece acolo... Da; da; eu însumi am văzut cu ochii mei aşa ceva!... Asta-i perfect adevărat!...

Dar întrebarea e acum ce s-a întîmplat de fapt?... Unde mi-i spaţiotemporoscopul?... Unde-s heruvimii?... Unde-i grădiniţa cu flori de crini, lacul cu nuferi, aleiele cu chişcurile de nestemate sclipind mereu în lumina aceea fosforescentă?... De fapt, mă întreb în final, unde-i steaua sau bulzul acela de lumină spînzurat în întunerec chiar în mijloc de Univers de unde vedeam galaxiile cu mult-cu mult îndepărtate de conturul lui? Pe bună dreptate mă întreb acum nedumerit, cum se poate trece de la o aşa de multă lumină la un total întunerec?...

Doamne, Dumnezeule, ce gînduri stranii mi se învîrtesc în minte, care în loc să-mi vină în ajutor, să mă poată cît de cît orienta în împrejurarea asta, mai mult mă îndepărtează de mine însumi. Mă întreb de unde steaua pe care am şezut pînă acum, bulzul acela imens de lumină, cînd mai întîi de toate ar trebui să mă întreb ce-i cu mine însumi, unde sînt acum... Ce întrebări stupide!... Mă preocupă — şi pe cum văd intens de tot — unde este steaua pe care am şezut, Universul ca un tot, cu care mă obişnuisem atît de bine şi în fond eu nu ştiu deloc ce-i cu mine însumi! Nu pot să-mi dau seama nicidecum dacă exist sau nu exist în realitatea obiectivă, dar mai cu seamă faţă de mine însumi... Deşi ar trebui să-mi dau eu însumi seama de faptul că dacă gîndesc, am conştiinţa lui eu însumi, înseamnă că exit. Da;

da; proba asta-i cea mai bună dovadă că exist... "Sic cogito, ergo sum", spunea un înţelept de nu ştiu cînd — dar, de fapt, o spuneau şi strămoşii noştri romani de acum 2000 de ani; aforism luat de bun şi de filozofii mai recenţi. Şi asta cred că-i cel mai mare adevăr din cîte există în lume...

Aşa o fi. Dar, totuşi de unde şi de ce un întunerec aşa beznă, dar mai cu seamă lipsa simţitului, acela care te încunoştiinţează nu numai că tu eşti tu însuţi — căci asta vine de la minte — ci şi că eşti înserat în lumea ta înconjurătoare, ca să-ţi trimită în minte veşti despre lumea exterioară ţie, ci doar aşa, ca disconfort sau jenă venită de la propriul tău corp — cum ar veni o mîncărime de piele, despre care poţi spune sigur că este ceea ce este — totuşi ar trebui să simt ceva cît de cît, prin asta dovedindu-mi-se că-s înserat în lumea dinafara mea ca o realitate vie...

Mă întreb acu nedumerit: oare întunerecul acesta beznă o fi doar simplu întunerec sau Neant? La dracu!... Că doar eu însumi stabilii mai înainte că dacă mă surprind a gîndi, asta înseamnă că exist! Aşa că... Ştiu eu?... Poate fi o formă de Neant mai limitat, în care doar gîndurile de-ţi sînt active; în rest nici un simţ nu te poate însera în mediu... Mai ştii?!. S-ar putea ca lumea în sine, ca atare, ca realitate obiectivă, să nu fie deloc nici pentru mine nici pentru altcineva. Aşa încît, chiar dacă exist sub o formă pe care nu mi-o poate spune mie mintea, nu mi-o pot explica nicicum, simţurile nu mai sînt demne de a înregistra ceva din ea, fiindcă n-au de unde.

* * *

Ba, parcă ceva-ceva s-aude!... Oare aud sau mi se pare mie? De fapt, pentru minte şi auzul real şi halucinaţiile auditive au aceiaşi valoare pentru acel care se judecă pe sine însuşi, din moment ce în minte ficţiunea ca şi realitatea dinafară, în percepţia lor, dau acelaşi realitate pentru ea. Doar pentru acel care se confruntă cu lumea dinafară, cînd poate să se compare, ea este diferită. Asta ar fi cea mai bună soluţie, să apelez la cineva cu care să-mi confrunt simţitul meu cu acel al lui. Dar eu, aici şi acum, cu cine să mă confrunt, să mă verific?...

* * *

Da; da; aşa-i: aud cît se poate a fi de clar un behăit de oaie sau un nechezat de iapă... Chiar aşa-i, nu mă înşel deloc; acum s-aude foarte bine. Dar, mă întreb acum, de ce nechiază aşa de insistent? Nechezatul corespunde unei necesităţi — el venind a fi ca un fel de

strigăt, un fel de cerere asupra căreia se insistă a fi satisfăcută, pentru a potoli necesitatea care stă în dosul ei. Aşa încît, dacă strigă aşa de disperată de ce alţii nu aud şi n-o satisfac în cerinţa la care face ea apel. Sau, dacă vede că nimeni nu se sinchiseşte de dorinţa ei, de ce nu renunţă? De ce nu se linişteşte odată?... Asta înseamnă sau că nevoile dindosul nechezatului îi sînt prea mari şi se cer imperios a-i fi satisfăcute, sau că acei din jur nu vor să i le satisfacă, or nu chiar în măsura reclamată...

Ba, după cîte aud (dacă stau mai bine să analizez cele ce-mi vin ca informare dinafară), parcă nu-i o singură iapă, ci aud un duet de iepe. După felul cum aud tonuri diferite în nechezat — tonuri ce survin concomitent —, pare a fi vorba aici de două iepe care se întrec între ele în nechezat, una parcă voind s-o completeze pe cealalta în cele spuse, sau să-şi exprime amîndouă acelaşi simţămînt avut...

Şi totuşi, cu toate c-aş zice că aşa-i cum spun, parcă nu-i un nechezat ca toate nechezaturile. Deşi acu şi aici nu pot face nicidecum analize şi sinteze, totuşi mai mult pe bază de intuire aş putea singur afirma că nu-i vorba aici de un nechezat de-adevăratelea, ci doar de ceva ce seamănă cu nechezatul, dar exprimînd ceea ce nechezatul exprimă la o iapă — cerinţa, nevoia. Spun asta, cel puţin după cîte mă duce acum pe mine intuirea...

Ba, după cîte văd, nici tavanul grajdului acesta nu-i cu bîrne, cum ar trebui să fie grajdul, ci este alb — un alb atît de imaculat, c-ai putea spune că acum e văruit... Doamne Dumnezeule, dar, mă întreb acu, Oare e tavan sau o fi cerul?... Cerul alb??!... Alb!... De ce nu?... Un cer aflat în timpul iernii! Atunci ar trebui să-mi fie frig!... Poate că sînt bine îmbrăcat şi din tot ceea ce trebuie să simt într-o împrejurare ca aceasta reţin doar cerul alb-imaculat...

Da de unde!... Nici poveste!!... Nu-i vorba aici de cer ci de un tavan!... Da; da. Aşa cred acum, că de tavan e vorba, fiindcă văd o lustră. Şi încă o lustră albastră... Să fie oare aşa ceva un peticel de cer senin apărut în unul înourat, de iarnă?!... Nici pomeneală! Cît de colo se vede că acest albastru este bine delimitat de restul albului din jur. E o lustră!... Lustră într-un grajd?! Ce să caute o lustră într-un grajd şi încă atîrnată de un tavan văruit? din moment ce dacă fac legătura cu nechezatul, într-un grajd mă aflu.

Ba, dacă stau s-ascult mai bine, aş zice că aud un geamăt produs chiar aici, lîngă mine. O fi fătînd vreo iapă, la care nechezatul se îmbie cu geamătul din cînd în cînd!... Intr-un aşa cadru?... Da; da; într-un aşa cadru, cu lustră şi tavan bine văruit!... După un aşa progres de care se tot spune că l-ar fi atins agricultura şi zootehnia, nu-i exclus ca grajdurile moderne s-arate chiar aşa ca sufrageriile oamenilor...

Doamne Dumnezeule, la ce contrarietăţi mi e supusă mintea!... Totul parcă mi se învîrte în minte întocmai ca nişte cărucioare într-un carusel, pe care eu nu-l pot stăpîni în nici un fel. Dar, mai cu seamă, ceea ce mă nelinişteşte şi mai mult e faptul că nu-mi pot fixa poziţia mea faţă de aceste gînduri, a răspunde cine sînt eu de fapt şi

ce rost au aceste gînduri ce mi se plimbă acum prin minte de colo-colo — de sînt ale mele! — şi care-i raportul meu ca fiinţă integrată în sine faţă de ele...

Ceea ce văd că insistă tot mereu este nechezatul ăsta în duet făcut ca după o partitură, cu intrări şi cu ieşiri concomitente, că doar unul de începe puţin mai înainte sau celălalt rămîne ceva mai în urmă decît omologul lui, dar, oricum, tot duet rămîne şi că-i lustra asta albastră de pe tavan cît şi faptul că aud tot mai insistent un geamăt aici lîngă mine. Or, nu mă duce nicidecum acum capul a înţelege ce legătură este între ele, putîndu-mă prin asta descoperi cine sînt eu şi care sânt raporturile mele cu lumea dinafară...

Ba, acum parcă se mai vede încă ceva în faţa mea. Dar ce? Ce anume?... Ptiu, fire-ar să fie! Dar ce să fie cu ciobanii ăştia mascaţi, cu aceste căciuli ca neaua de albe în cap, stînd aici în faţa mea?! Numai că n-au bîte! Ba nu numai că nu au, dar stau solemni şi gravi, că numai ciobani nu-i poţi numi... Doar nişte fantome îmbrăcate în cearceafuri albe: stau, se crucesc, se uită nedumeriţi la mine şi şoptesc apoi între dînşii, aplecîndu-se unul la urechea celuilalt... Desigur, au secrete, pe care nu vor să le ştie toată lumea... Ptiu, fire-ar să fie, dar, pe cum constat, nu sînt chiar aşa imaculaţi în albul îmbrăcăminţii, fiindcă-i văd a fi numai pete de sînge pe îmbrăcăminte, arătînd de parc-ar fi măcelari... Să fie vorba aici de un abator?!...

Abator pentru iepe?!... O fi un abator ca toate abatoarele şi iepele pe care le aud din cînd în cînd cum îşi fac nechezatul să fie de la vreo căruţă care aşteaptă să fie încărcată cu mezeluri, fiindcă acel care o conduce a uitat că să le pună în cap traista cu ovăz, ele nechezînd, sărmanele, de foame, nimeni putîndu-le ajuta în privinţa asta...

Oare oamenii ce-i văd acum în faţa mea îmbrăcaţi în alb şi mînjiţi de sînge peste tot să fie niscava, măcelari, lucrători la abator?... Or, ştiu eu? ar putea să fie aici o altă firidă din Infern!... Dar de ce şi de unde albul?!... O aşa culoare n-are ce căuta în Infern — chiar dacă chinezii şi alte popoare au albul drept culoarea lor de doliu... Nu; nu; oamenii ăştia pe care-i văd acu în faţa mea numai măcelari pot fi — nişte măcelari aflaţi în pauza lor de lucru...

* * *

Doamne Dumnezeule, ce slab de minte mai pot fi! Dar ăştia îs chirurgi frate! Şi ceea ce bănuiam eu că-s iepe care tot nechiază sînt surorile de aici, din spital!... Da; Da; aşa-i, sînt într-o cameră de spital aici... Şi, pe cum văd, sînt la Chirurgie... Sînt într-un salon comun la Chirurgie. Aşa-i, acum îmi dau seama bine unde sînt şi ce-i cu lucrurile ce mă înconjoară. Şi încă nu sînt numai eu, ci, după cîte văd în jurul meu, mai sînt încă 10-12 bolnavi care gem în paturi...

Iată că veniră timpul să mă întreb ce-i cu mine în fapt. Oare cum ajunsei să fiu eu aici într-un pat la Chirurgie?... Să mă mai întreb de cînd?... Din moment ce nu-mi pot da răspuns la primele întrebări, cum aş putea răspunde la ultima şi mai enigmatică în înţeles?!... Poate că sînt şi operat, din moment ce sînt aici!... Aşa-i, după cîte constat eu însumi, sînt operat la cap, căci simt cum acesta mi-i bandajat de jurîmprejur, de parc-ar fi un vas japonez din porţelan subţire şi extrem de scump din perioada şogunatului împachetat deosebit de bine ca să fie transportat undeva, la o expoziţie foarte importantă, ca să nu se spargă în lada pentru transport...

Dumnezeule bun şi mare, dar ce s-o fi întîmplat cu mine?... Ce operaţie mi s-o fi făcut?, căci operaţia pe creier ştiam de totdeauna că-i un fel de scurtă aşteptare în anticamera morţii cu uşa închisă la ieşire... Ştiam odată că doar 20% din operaţii pe creier de mai au scăpare! Ba şi din procentajul ăsta, o bună parte din cei operaţi rămîn cu mari deficienţe... Acu de abea îmi dau bine seama de ce mulţi pacienţi, ştiind prognosticul, refuzau întotdeauna intervenţia pe creier, aşteptîndu-şi cu stoicism sfîrşitul — chiar de-şi aşteptau ei moartea luni şi ani de zile clipă de clipă încontinuu...

Ia să văd măcar de mă pot mişca, ştiut fiind că în astfel de operaţii pe creier paralizia este totul... Aşa-i, pe cum văd îmi pot mişca destul de bine atît mîinile cît şi picioarele... Să fiu eu oare cel mai fericit dintre toţi operaţii pe creier care scapă fără nici un fel de paralizie?... Parcă nu-mi vine să cred aşa ceva!... Asta înseamnă că deşi a fost ceva la cap, n-a fost pe creier sau în creier ceea ce au operat ei acu la mine, ci ceva înafara lui, între foiţele care-l învelesc sau între foiţa externă şi osul cranian sau altceva, dar oricum în zona asta...

Cum nu se poate mai insistent îmi bîntuie acuma mintea cum de ajunsei aici. Ce-i cu mine? Ce s-a întîmplat de fapt?... Aaaaaa... a da; da; ceva-ceva parcă mi se strecoară acum în minte; doar că nu atît de clar ca să pot spune despre ce e vorba. Ce să spun?, mă simt acu de parcă m-aş afla în maternitate înainte de tăierea buricului — un fel de nou născut care înregistrează doar prezentul, neştiind nimic despre sine şi trecutul lui; nou venit pe lume care vede medicul mamoş, surorile, tavanul încăperii şi toate cele din jurul lui, nepricepîndu-le nicidecum rostul şi raporturile dintre el şi ele...

O, Doamne, ce nor, ce deasă ceaţă se interpune acuma între mine şi mine însumi, că nu-mi pot vedea nicidecum trecutul! Ba, uneori, parcă nici nu pot înţelege aşa cum trebuie prezentul. Să nu mai spun că din moment ce nu le stăpînesc aşa cum trebuie pe acestea, nu pot face nicidecum aprecieri despre viitor!...

Cînd vreau să fac apel la gînduri, la memorie, mă văd căzînd ca într-un vid, dînd parcă numai de nimicul ce se întinde dincolo de mine, dincolo de clipa prezentului, în trecut şi în viitor, de parcă cineva cu un burete mi-ar fi şters din minte tot ce am avut eu însemnat aici de cînd mă ştiu — din cauza absenţei ăsteia neputînd formula nici viitorul —, trecutul şi viitorul neexistînd pentru mine nicidecum...

* * *

O, Doamne, ce străfulgerare de memorie mi-a traversat acuma mintea!... Acum parcă ceva-ceva tot îmi amintesc!... Da; da; aşa-i: plecasem de acasă ca să... Am luat autobuzul pîn-la staţia terminus de la Bicaz, apoi, pe jos, cu rucsacul în spinare, am luat-o printre Cheile Bicazului să urc pe munte... Da; da; pe Altarul Dacilor voiam s-ajung... Aşa-i: am ajuns la Durău şi voiam să-mi recapăt iar copilăria, urcînd sus pe creastă...

Perfect adevărat, am urcat şi... Dar cum de nu m-am putut eu propti în bradul din râpa aceea, că în căderea mea precipitată a trebuit să trec chiar printre ei? cînd ţi s-ar fi părut normal că dacă nu te-ai putut apropia de unul, s-o fi făcut faţă de celălalt şi nu să treci chiar prin mijloc? De acolo comoţia cerebrală, de acolo hemoragia meningeală. (Căci altfel aş fi fost de mult trecut dincolo sau, oricum, cu paralizie mare.) Desigur, la ţipătul meu sau poate din întîmplare, cineva m-a luat şi m-a adus direct la Neurochirurgie...

* * *

O, Doamne, Dumnezeule, dar ce o fi fost toată comedia asta de atunci încoace? Somn? Viziune? Coşmar? Scene adevărate din firidele Infernului? Ce?! din moment ce le am atît de vii în minte chiar şi acum ca pe ceva trăit cu adevăratelea cu simţurile toate?... Da; da; chiar din Infern cred c-au şi fost, fără nici un fel de exagerare! Poate să fi fost doar scene simbolizate, ceva mai complicate în scenarii, numai în parte fabulate, căci cît despre esenţă, cît despre realitate, o ştiu eu foarte bine că-i aşa. Că doar trăiesc în infernul acesta de o jumătate de veac...

Ce să-mi mai dau explicaţia acuma a fi nu mai ştiu eu care viziuni de dincolo, din Infern, din lumea cealaltă, cînd el este aici, chiar lîngă mine: lipsuri de tot felul, certuri nesfîrşite cu cei din jurul tău, teroare şi satrapi ce se comportă mai rău ca fiarele în raporturile lor cu oamenii. Fiindcă dacă fiara sfîşie şi fuge, omul dispune la fel de viaţa orişicui, dar şi îşi justifică ceea ce face ca fiind în numele socialismului şi comunismului. Aşa că pentru făptuirea asta nu numai că nu-i pedepsit, dar este lăudat şi promovat pentru sîrguinţă. Tot timpul vezi numai lume nemulţumită şi nervoasă, tot timpul aţîţată numai de lipsuri şi neîmpliniri de tot felul, de parcă nimeni n-are nimic niciodată din cele de absolută trebuinţă...

Răul este de transmis de la unul la celălalt, căci întocmai ca în şocul pe care-l dă în izbitură locomotiva primului vagon de lîngă

ea, fiecare îl preia şi îl pasează — eventual sporit în lovitură — celuilalt de lîngă el şi tot aşa mereu-mereu, nimeni putîndu-l opri, ci doar vedea cum răul se propagă mai departe. Aşa încît, în fiecare zi nu poţi vedea altceva decît această ţesere şi întreţesere a răului pasat de la unul la celălalt, începînd cu locul de unde vine el, din vîrful piramidei de putere, care-l generează şi dă la consumat, şi pînă la ultimul dintre oameni...

Aşa-i: ăsta e infernul şi nicidecum acel pe care îl văzui, căci parcă nu numai chinul îi este propriu, dar şi eternitatea, fiindcă aici şi acum nu-ţi mai rămîne decît supunerea fără să crîcneşti, stînd mereu-mereu cu teamă că acei din jurul tău puşi să te observe vor da informaţii despre tine şi în noaptea următoare să dispari pentru totdeauna. Mă rog, aşa cum le este obiceiul, ca să nu se facă zarvă şi să se sesizeze cumva oamenii — familia ta neştiind măcar de-i cazul să-ţi facă funerarii sau să te mai aştepte să apari cîndva în viitor, din moment ce toată lumea din jur nu mai aude de tine absolut nimic...

De aceea, infernul este puţin spus la ceea ce văzui eu ceva mai înainte faţă de ceea ce se poate vedea aici ca ispăşiri, cazne şi chinuri de tot felul. Şi asta, fiindcă înafara răului de acolo, de care nu eşti nicidecum scutit, ai în plus şi investigarea, anchetarea, urmărirea, parcă tocmai de aceea ca teama, frica şi angoasa să-ţi fie tot timpul prezente în minte, ca să n-ai cumva vreo clipă pace, vreun pic de linişte cumva...

Căci, cum ai avea, din moment ce nu doar de "ascunşii" de adevăratelea ascunşi trebuie să te fereşti tu în ceea ce spui, dar chiar şi de prietenii tăi cei mai intimi. Ba, pînă şi de membrii familiei tale, care — instruiţi fără să ştie c-au fost instruiţi ce să observe la tine şi ce să spună — pot să te trădeze fără să ştie că o fac. De aceea, practic nu ai pe nimeni înafara ta căruia să i te destăinui cu ceva...

Temîndu-se că răul îi poate veni de oriunde, o aşa lume infernală a împins tehnica supravegherii individului prin fişare, cibernetizare a informaţiei pînă la absurd, urmărindu-se ca să te aibă în mînă în fiece moment, suprimarea libertăţii tale cît şi a drepturilor care ţi se cuvin fiind întotdeauna justificate prin scoaterea tot timpul în faţă a "trădătorilor", cărora li s-ar datora lipsa noastră de fericire, penuria generală chiar în bunuri de cea mai strictă necesitate, fără de care viaţa nu-i posibilă nicidecum. Astfel încît, faptul că încă nu te afli după gratii să fie socotit un dar ce ţi se face — pe care statul te lasă să înţelegi că de fapt nu ţi se cuvenea...

Da; da; cunosc eu bine firida asta de infern: iar literatură entuziasmată de binele pe care-l vede a fi în lume, iar presă optimistă, pe care radio, televiziunea, mass media toată o practică din gros, relatînd, chipurile, fericirea ce ne bîntuie pe toţi, dar este vina fiecăruia că în ne-toate-minţile fiind, el singur nu o vede... Şi, ca să-ţi sugereze şi mai bine că fericirea este peste tot, dar că n-o vezi tu, din cauza unui subiectivism al minţii nepermis a fi, ţi se face comparaţia în fericirea presupusă că o ai cu mizeria şi nenorocirea de dincolo de zid, din lumea capitalului, unde numai disperarea, şomajul, foamea,

bolile, tot felul de epidemii, în valuri, domnesc acolo — nesiguranţa zilei de mîine fiind tot ce se poate vedea acolo. Pe cînd aici, aici domneşte o adevărată arcadie, dar n-o vede sau o vede altfel fiecare, din cauză că nu-i în toate minţile. (Raţiunea de bază a existenţii azilelor psihiatrice, unde trebuie internaţi toţi acei care nu spun ceea ce spun mijloacele de informare că este.)...

Aşa-i, dacă n-am să mă raliez şi eu la ode, la psalmi şi la recviemele de mulţumire, la preamărirea terorii, la falsele mulţumiri pentru opulenţa care spune că este peste tot, mă vor băga şi pe mine în azilul psihiatric. Deşi, nu găsesc nici măcar oase la măcelărie, stau în frig şi în întunerec, murdar, că n-am apă caldă să mă spăl; merg pe jos fiindcă mijloacele de transport n-au combustibil; sînt mereu-mereu în altercaţii cu toată lumea din jurul meu şi nu văd nici măcar cel mai firav zîmbet pe faţa cuiva; fiecare zi fiindu-mi ca un fel de însoţire a unui cortegiu funebru, în care acel petrecut dincolo nu poate fi văzut, fiindcă, de fapt noi toţi înşine sîntem acei care ne cărăm dincolo...

O, Doamne, cum ar putea pricepe altcineva care n-a vizitat infernul că aici de fapt nu numai realitatea obiectivă, binele fizic de venind de la ea, nu ţi e permis ca să-l poţi avea, dar nici măcar ficţiunea, evadarea în fictiv, în fantezie — din moment ce asta este triată, ajustată, controlată, cenzurată, aleasă şi programată a fi numai acea ideie pe care conducătorii de firide o vor răspîndită. Aşa încît ţi aşa de scîrbă de repetarea la infinit a aceloraşi slogane că nici măcar primul cuvînt nu-l mai poţi suporta din ea...

Doamne Dumnezeule, toată nenorocirea asta care apasă întreaga ţară pe mine parcă mă apasă tot mai mult din zi în zi. Măcar bine că nu sînt paralizat, să aibă alţii grijă de mine!... Cine?!... Zău că mă înfior numai cînd mă gîndesc ce s-ar fi întîmplat de aş fi fost paralizat!... Numai asta mi-ar mai fi trebuit la toate nenorocrile pe care mi le car în mine însumi!... Acum, probabil, o să-mi dea un concediu medical de cîteva săptămîni, o lună-două, şi o să mă trimită la serviciu. Iar am să-mi iau cu silnicie jugul în gît ca vita de povară! O, Doamne, ce dragă mi-a fost întotdeauna profesiunea mea de medic! M-am considerat întotdeauna că lucrez direct cu Dumnezeu şi nu cu oamenii — din moment ce prin tot ce pot face eu pot anula sentinţa morţii şi reda sănătatea acelora care şi-au pierdut-o... Şi, totuşi, unde am ajuns: să fac un fel de inventariere, un fel de consolare a bolnavilor înaintea morţii, să fiu legat de mîini şi de picioare în putinţa mea de a face ceea ce ştiu, din cauza machiavelismului administrativ, a lipsurilor de tot felul, a structurării şi organizării medicinii ca secţiile de producţie din fabrici — chiar termenul fiind omologat la ceea ce facem noi cu acel de "producţie". Deşi noi, medicii, nu producem absolut nimic material...

O, Doamne, la ce aberaţii se poate ajunge atunci cînd domenii atît de delicate — din care face parte şi medicina — sînt organizate pe principii poliţieneşti, după şi conform cărora acel care aduce cele mai multe servicii politice şi se arată mai fidel şi mai sîrguincios ma-

relui stăpîn să fie pus deasupra celor mai valoroşi profesional, care astfel sînt umiliţi, înjosiţi de prostul care chiar este convins că reprezintă ceea ce-i pus să reprezinte! Da; da; ştiu eu bine ce mă aşteaptă acum după ieşirea asta din spital: aceiaşi oameni bolnavi (mai cu seamă obosiţi şi răzvrătiţi), care nu vor tratament, ci doar concediu medical să se odihnească — numai să se odihnească!; sarcini extraprofesionale deosebit de mari, ca să le umbrească pe cele profesionale (nu cumva să am timp să mai gîndesc şi altceva); aceleaşi şablonări, pe care le ştiu de o jumătate de veac. Cercul diavolului şi nu alta!; în care deşi şi tu şi toţi din jurul tău sînt ameţiţi de învîrteală şi de plictiseală, niciunul n-aveam voie să pomenim ceva de asta. (De eliberare nici poveste!)...

Nu-mi rămîne de văzut după ce ies de aici decît tot oameni deprimaţi, fără speranţă în viitor tot timpul mîhniţi, crispaţi de neîmpliniri, desnădăjduiţi în speranţele avute, alergînd după lapte, zarzavaturi, fructe, pîine, pe care cel mai adesea n-o găsesc, fiindu-le teamă că mîine toate vor dispare pentru totdeauna. Căci, obişnuiţi cu minciuna, şiretenia, duplicitatea, ipocrizia, ridicate la rang de doctrină de stat şi practicate de la cel mai mic slujbaş, pînă la cel din vîrful piramidei de putere — chiar şi portarii străduindu-se să placă marelui stăpîn —, bieţii oameni se iau după ceea ce se vede şi nu după ceea ce se spune...

O, Doamne, măcar cîndva, odată, le mai rămăsese oamenilor speranţa în Dumnezeu, dar acum, văzînd că de o jumătate de secol se face apel la el şi ajutorul nu mai vine, parcă nimeni nu mai speră absolut nimic. (Poate-i o blasfemie, dar aşa mi se prezintă mie adevărul!) Şi cum răzvrătirea contra celor care sînt aici corecţi nici nu poate fi concepută, viaţa seamănă mai mult cu o moarte civică, reală, cu buletin la purtător... Da; da; chiar aşa-i: aici şi acum răsăritul soarelui este ca şi apusul, amiaza ca şi miezul nopţii, zilele de sărbătoare ca şi cele de lucru... toate au aceiaşi culoare cenuşie, total nedistinctă, fără nici un fel de detaliu capabil să te înviioreze cît de cît. Incît, cum să nu te apuce disperarea, desnădejdea cînd simţi că în fiecare zi mori puţin cîte puţin, fără nici un fel de împlinire?... Cel puţin în Infern sînt evenimente, deşi dureroase, înfiorătoare, măcar se schimbă incontinuu, pe cînd aici monotoniile îţi cad în cap întocmai ca o picătură chinezească, de ai fi foarte bucuros dacă ar face în aşa fel să te ucidă, dar n-o fac, tocmai pentru că în asta constă tot supliciul şi el trebuie dus pînă la capăt. Care capăt?!...

O, Doamne, cînd am să ies de aici, iar îmi rămîne de văzut ţărani descurajaţi zbătîndu-se în sărăcie, cu copii nehrăniţi, desculţi, ucigînd viţelul prin punerea pungii de plastic în cap, să simuleze moartea lui naturală, să nu fie pedepsiţi cu închisoarea, fiindcă sînt obligaţi să-l crească pînă la greutatea de 200—300 kg. şi numai după asta să-l predea statului şi ei nu au cum şi de unde. Şi fac crima asta, fiindcă chiar dacă produsele lactate le împart juma-juma cu statul, oricum le mai rămîne ceva cu care să-şi ţină zilele de azi pe mîine...

Iar îmi rămîne de văzut muncitori în cohote întregi îndreptîndu-se cu capul aplecat în jos către servici, ca într-un fel de şerbie modernă —, oameni care nu mai au nici o ieşire decît lucrul aşa cum este el, neîndrăsnind nici măcar să mai gîndească la vreo schimbare, de teamă că chiar gîndul s-ar putea transmite, din moment ce "ascunşii" înregistrează şi gesturi şi chiar mişcări de fizionomie, care traduc gîndul din străfundul minţii...

Iar îmi rămîne de văzut intelectuali, doctori, ingineri, profesori, avocaţi, tot felul de jurişti, procurori şi judecători, care îi judecă pe alţii, care merg către servici, apoi acasă, simulînd buna dispoziţie — deşi n-o au nicicum şi niciodată — fiindcă altfel par suspecţi şi îşi pierd serviciul...

Ca de obiceiu, iar am s-aud — fiindcă asta face parte din repertoriul societăţii noastre! — de procese celebre de furt masiv în care tîlharii sînt felicitaţi pe ascuns de marile mase c-au avut curajul ca să facă aşa ceva, pe de altă parte geloşi, fiindcă lor nu le-a stat aşa ceva în putinţă — procese în care sînt amestecaţi marile notabilităţi, care se îmbogăţesc de fapt, dar sînt pedepsiţi acei care au luat doar cît să-şi cumpere pîinea la copii de ziua aceea...

O, Doamne, oare o mai fi fost cîndva batjocura aceasta a legii şi ordinei în care judecătorii şi procurorii iau mită pe ascuns şi se fac că apără legalitatea numai pentru a da lecţii maselor? Deşi, în fapt, este o pură batjocură, din moment ce prin tehnica judiciară aranjată la subteran, alteori pe faţă, se muşamalizează complicitatea celor mari. Numai atunci cînd n-au încotro îi pedepsesc de ochii lumii; după asta scoţîndu-i din puşcărie pe uşa dindos sau graţiindu-i şi mutîndu-i în alte judeţe, unde trăiesc pe picior mare, sau au funcţii tot la fel de importante ca acelea din care au ieşit. Ba alteori, sînt puşi iar în posturi cu gestiune, capabili s-o ieie iarăşi de la capăt cu minciuna, ipocrizia şi cu jaful. Ca să nu mai spun că bande organizate la subteran îi lichidează pe acei care denunţă jaful, făcînd astfel o legalitate falsă la suprafaţă şi o alta şi mai falsă la subteran, bietul cetăţean ne-maiştiind care-i adevărul şi cum s se comporte ca să iese bine şi să poată trăi măcar aşa mizer cum trăieşte el acu...

* * *

— Cum se simte domnul doctor?, s-apropie de mine cu întrebarea unul din medicii din faţa mea — unul din acei luaţi de mine a fi ciobani mascaţi, cu multe pete de sînge pe halat. Lîngă el, în stînga lui, stă o fufă îmbrăcată în alb, bine aranjată, rimelată, coafată, parfumată, luată de mine a fi iapa în călduri — cealaltă care-i ţinea isonul meşterind ceva într-o casoletă. După cîte văd, aranjează instrumente chirurgicale în dulapul de lîngă masă. Ca să vezi cît de complexă e cunoaşterea! Chiar dacă obnubilat fiind eu atunci cînd

spuneam că nechiază, nu ştiu ce-mi veniră să spun că-i o "iapă în călduri". Şi, pe cum văd, deşi aici în salon gem în suferinţă bolnavii operaţi, trei sferturi din ei paralizaţi, întocmai ca o gușteriță în perioada ei de rut, se freacă impulsiv şi în mod nestăpînit de doctor — ba în trecere, ba simulînd că-i dă o foaie de observaţie sau altceva — căci pentru ea aşteptatul mult dorit a şi început să i se desfăşoare în minte. Şi insistă-insistă neruşinata, de parcă ar vrea să aibă aici chiar şi restul, fără vreo ruşine. Zău c-ai putea spune că n-are nimic uman în ea, căci procedează ca şi scroafa dominată doar de instinctele primare: atunci cînd n-are ceea ce trebuie să aibă şi este în călduri, să se potolească cît de cît, se freacă asiduu cu părţile de dinapoi a mîncărime de stîlpul coteţului de lîngă ea. Chiar aşa face şi ea cu doctorul în salon aici faţă de bolnavi...

— Bine, îi dau eu răspunsul... Ce să-i spun şi eu?, să scap de întrebare şi de sila care mi-o aduce indiferenţa lui profesională cu care mă întreabă... Numai în postura de bolnav aşezat la orizontal într-un pat de spital pot să-mi dau seama de ce mai toţi bolnavii mei la întrebarea pusă de mine "cum se mai simt", răspundeau invariabil "bine" sau "mai bine", ca să scape cît mai repede de mine şi să nu-i mai tracasez, să-i las pe mai departe în gîndurile lor...

— Trebuie să ieşiţi, domnule doctor, îmi spune medicul de salon. Sînteţi cu plaga vindecată şi convalescenţa v-o puteţi face şi acasă. Avem nevoie de paturi. In fiecare oră vin zeci şi zeci de răniţi şi n-avem unde să-i punem. Avem şi cîte doi într-un pat, îmi zice el.

— Ce fel de răniţi?, îl întreb eu uluit, mai mult intrigat de sublinierea lui în glas decît de cele spuse.

— Vă spun bolnavii din salon, zice el. Uite, aveţi aici biletul de ieşire şi certificatul medical, face el arătîndu-mi-l cu ochii doar, întorcîndu-şi-i înspre masa din stînga lui şi ieşind afară escortat de suita de stagiari şi de surori.

— Sînteţi foarte novice, domnule, îmi spune un bolnav de lîngă mine. Aţi fost aproape o lună de zile în comă şi de abea venit de pe lumea ceialaltă nu ştiţi şi nici nu aveţi de unde şti ceea ce se petrece pe lumea asta. A fost revoluţie, zice el. Cu adevărat infernul pe pămînt!...

— Revoluţie?! Ce revoluţie?!, sar eu ca ars. Dar, mai apoi, avînd parcă o nedumerire şi mai mare că îmi spune mie despre infern, îi reproşez şi mai tăios: Aici infernul? şi mă uit atent la el, să văd de nu cumva îşi bat joc de mine.

— Dar unde puteai crede să vezi infernul decît aici?, îmi spune el flegmatic. Că doar nu te-ai fi aşteptat să-l vezi dormind? mă ironizează el. A fost o revoluţie ce n-a văzut nici Parisul acum două secole şi nici Budapesta în 1956, căci asta a fost de un anume fel, zice el. Că doar nu te-ai fi aşteptat ca tirania să dureze veacuri!, îmi reproşează el — de parcă chiar m-aş fi declarat a fi de partea tiraniei. Ne ajunsese cuţitul la os!, spune el cumplit de revoltat, ridicîndu-se în şezut aşa de repede, de parcă în gestul făcut de el ar fi spus că-i

gata-gata să intervină activ, de cineva îi va face opoziţie în vreun fel oarecare.

Tocmai văzîndu-l cu naturaleţea lui clară şi fermă în gesturi, cît şi sinceritatea-i afişată pe fizionomie — punînd-o acum alături de teama şi suspiciunea cu care toţi am fost obişnuiţi de o jumătate de veac încoace —, mă uit totuşi în jurul meu şi în ochii celorlalţi bolnavi, parcă să descopăr de unde vine sinceritatea lui, dar mai cu seamă cum de nu-i este frică de turnare de vorbeşte aşa pe şleau. Dar spre surprinderea mea, văd în ochii tuturor o mare bucurie şi o aprobare unanimă privind cele spuse.

— Uită-te afară de nu crezi, îmi spune el, făcîndu-mi semn cu capul să privesc pe geam... O, Doamne!, îmi zic eu mie însumi, de-i vorba aici de dovezi atît de obiective cum spune el, merită să încerc să văd aşa ceva cu ochii mei, din moment ce contrarierea mi atît de mare. Aşa încît, în setea să aflu ceea ce s-a petrecut, mă ridic brusc în şezut şi cînd pun mîna pe speteaza patului, apoi pe perete, să mă sprijin ca să merg la geam, numai că şi văd cum camera se învîrte în jurul meu şi se face deodată întunerec în faţa ochilor. Aşa încît, n-am mai avut acum atîta perspicacitate decît să fac un pas mai înapoi şi să mă las să cad în pat. Văzînd scena îndeaproape, infirmiera sare de la masa unde tăia din tifon bandaje să le pună în casoletă pentru sterilizat şi din doi paşi ajunge lîngă mine.

— Doamne Dumnezeule, dar ce vreţi să faceţi?! Staţi în comă aproape o lună de zile şi atunci cînd vă treziţi săriţi dintr-o dată în sus ca un iepure din culcuş şi vreţi să fiţi numai dintr-un salt la geam!, zice ea acoperindu-mă cu pătura, luîndu-mi pulsul şi tensiunea arterială. Totul e în regulă, dă ea verdictul în final, doar că aţi făcut o lipotimie, fiindcă v-aţi ridicat prea brusc din pat. Mă duc să vă aduc hainele de la magazie, zice ea, deschizînd uşa şi dispărînd în lungul coridorului pînă la lift.

— Lăsaţi să vă ajut să vă îmbrăcaţi, îmi spune un bolnav de lîngă patul meu. Ştiind acum ce mi se poate întîmpla, mă ridic încet-încet, întocmai ca săltat cu cricul mă îmbrac şi, sprijinindu-mă de paturi, de scauame şi de perete, mă duc pînă la geam. Odată ajuns aici, mă proptesc bine de pervaz. Căci, în nesiguranţa mea, mă simt cu senzaţia de parcă de abea acum aş fi aterizat pe globul pămîntesc şi mai păstrez în mine încă golul sborului prin vid. Or, cum simt acuma clar sub mine şi în mîinile mele un sprijin atîta de solid, nu vreau să-l mai las din mînă. Cînd mă descopăr a fi bine ancorat într-un sprijin material atîta de solid, de abea atunci îmi arunc ochii jos, în curte. Acolo, două salvări cu dube mari descarcă răniţii întocmai ca pe nişte saci la moară, îi pun pe tărgi şi brancardieri intră cu ei în ambulatoriu. Pe alţii descărcaţi din ea, după sumară examinare, numai din ochi făcută, îi trimite la subsol, la morgă.

— Dar de ce-i armată jos de pază? întreb eu. Că doar n-o fi devenit şi spitalul punct strategic?

— Şi încă unul deosebit de important!, îmi dă răspunsul acelaşi bolnav, fiindcă teroriştii au pătruns în saloanele alăturate şi cu rafale de puşcă mitralieră au ucis răniţii care se văitau în pat.

— Ucis?!, îl întreb eu mirat la culme. Dar de ce?

— De ce?! Ca să nu destăinuie planurile de atac, dispozitivele de luptă, depozitele de muniţii, amplasamentele din diferitele case conspirative ale Securităţii, cît şi efectivele umane, cîte sînt şi locul unde se află ele acum, îmi dă el răspunsul. "Doamne Dumnezeule", îmi spun eu doar în minte mie însumi, "să mă destăinui ăstora aici în ceea ce ştiu? O să mă ieie drept nebun. Deşi, cum am fost operat la cap şi am stat în comă atît amar de vreme, aş putea avea o cît de cîtă scuză în ceea ce le-aş destănui eu că am văzut".

— Am trăit cîteva zile de groază, zice cel de lîngă mine. S-au dat lupte cu arme automate zi şi noapte, fără încetare. Am stat tot timpul numai în zbîrnieturile şenilelor de tancuri, de rafale de mitraliere, de explozii, de ţipete şi vaiete, cu o desordine şi zăpăceală, o confuzie de nedescris, din cauza panicei intrate în oameni, încît uneori răniţi au fost duşi direct la morgă şi cadavrele aduse sus, în saloane, zice el descriind deruta ce va fi fost în unele momente. A fost cu adevărat infernul!, zice el.

— Asta infernul?!, scap eu aproape fără să-mi dau seama o întrebare. Dar el, considerînd nu că eu am altceva de spus, ci că în mod intenţionat vreau să minimalizez cele întîmplate, îmi şi spune:

— Că doar n-ai fi venind dumneata chiar din cel adevărat?! C-atunci chiar că merită să ne spui cîte ceva şi nouă, zice el rîzînd şi îndemnîndu-i cu rîsul lui zgomotos şi pe cei din jurul lui s-o facă — ironia fiindu-i de văzut pe faţă. Eu, ştiind cam care ar fi răsunetul celor spuse de mine, mă achit de ei doar cu un zîmbet firav şi încerc să mă fac mai stabil în poziţia de om ce încearcă să facă primii paşi după atît amar de vreme. "Să mă ţin eu bine pe picioare sprijinindumă de pereţi numai pînă la lift, că după asta, odată ajuns jos, la ambulanţă, dacă văd că mi se face rău, merg la telefon şi chem un taxi să mă ducă pîn-acasă", îmi zic eu mie însumi, ca un fel de planificare a ceea ce am de făcut de acu încolo...

O, Doamne, ce iarnă frumoasă! Ninge-ninge liniştit peste pădurricea din faţa Spitalului Judeţean şi peste parcul din jur. Zăpada s-a depus peste crengile brazilor ce stau acuma încărcate pînă la refuz, încît ai spune că stau gata-gata să se rupă de albul imaculat al zăpezii care le face să se încovoaie. In felul cum îţi apare bine scos în evidenţă contrastul dintre alb şi verdele închis al crengilor, ai putea spune că ceea ce vezi acum afară este ceva din feeriile de basm ce ne-a delectat cîndva copilăria sau reeditarea unuia din pastelurile lui Alexandri. Deşi, văzînd bogăţia în elementele decorative cu care peisajul ţi se prezintă ochilor acu, ai putea bănui că nimic din ceea ce vezi acu aici nu e real, ci că doar vezi ceva ticluit bine în studiouri, cu multă grijă în ansamblare şi în culoare, în aşa fel ca scena să fie şi să reprezinte tot ce-şi doreşte fiecare ca frumos de la peisajul iernii. Căci nu numai pentru peliculă e destinat frumosul de aici, ci şi pentru arta fotografică de pus în cărţile poştale pentru sărbători, care se vînd cu milioanele în sezonul ăsta...

Da; da; zăpada aceasta căzută în aceste patru-cinci zile care au zguduit şi însîngerat toată ţara (zile care numai în acest răstimp de vreme au realizat ceea ce n-au putut face zeci de ani, pe şir de două generaţii, toţi gemînd şi organizînd răzvrătirea în subteran), a venit întocmai ca o purificare. Zăpada căzută acum din abundenţă cu albul ei a acoperit tot ce a fost murdar şi negru pîn-acum. Numai trotuarul alb din faţa ambulatoriului aflat la parterul spitalului este plin de băltoace de sînge în dîre, care duc ori către subsol, la morgă, ori către camera de gardă a Serviciului Chirurgical...

O, Doamne, iată c-au mai venit două ambulanţe! Se descarcă un lot de răniţi! Păcat că nu sînt cît de cît restabilit din convalescenţă c-aş rămîne şi eu aici, la ambulanţă, zi şi noapte, cum aud că fac toţi medicii din spital, asistente, surori, infirmiere, cu toţii, doar telefonînd acasă să li se aducă de mîncare..."

Departe, în centrul oraşului, sub creasta Tîmpei şi în cartierul Schei se mai aud focuri sporadice de armă. Ba, din cînd în cînd, parcă venind întocmai ca o desminţire că totul s-a terminat, s-aud rafale de mitralieră ţăcănind după tipicul strategiei bine cunoscute: mai întîi cîte un foc-două, ca pentru provocare şi după asta răspunsul cuibului de mitralieră pentru nimicirea totală a celui descoperit acum unde îi era locul. Cu toate ăstea s-aude că toţi teroriştii s-au predat. Aşa încît, mîine vom avea un revelion chiar dacă umbrit de lipsuri, de mîhnire şi de suferinţele avute pîn-acum, măcar cu speranţa că totul s-a terminat, că un coşmar care a durat o jumătate de veac acuma a luat sfîrşit...

Un cîine vagabond pe stradă o ia la goană, uitîndu-se cînd în dreapta cînd în stînga lui, atunci cînd aude cîte o împuşcătură sau un zgomot mai aparte. Nici urmă de îndoială că va fi fost prins cîndva în niscavai schimburi de focuri şi instinctul lui de apărare atît de alertat nu s-a mai calmat nici pîn-acum, că mai are teamă. Pe ici pe colo, casele de pe marginile străzii stau ciuruite de gloanţe şi cu geamurile sparte. Librăria pe lîngă care trec acum are vitrina spartă, iar operele "genialului om proletar", semianalfabet, dar dornic de arăta lumii că nu-i aşa, ci-i tocmai invers, zac în stradă pe jumătate arse, altele fumegînd ca mormanul de frunze uscate adunate primivara din livadă şi date foc pentru a face loc adevăratelor sămănături...

O patrulă de soldaţi cu pistolul mitralieră în poziţie de tragere şi rezervorul de cartuşe ţinut în mîna dreaptă, cu degetul gata de acţionat cînd va fi nevoie, merge în pas de voie ascuţindu-şi privirile în dreapta şi în stînga, analizînd orişice mişcare, orişice zgomot ce ar putea pare cît de cît suspect... O tanchetă patrulează strada, purtînd pe turela ei un steag fără stemă adăugată pîn-acum şi ţinută aproape o jumătate de veac, înfiptă ca un spin în tricolor. Ai putea spune că abcesul de sub ea atîta vreme tot cocînd acolo acum a spart şi cicatricea deja s-a vindecat...

Un băieţaş ţinînd în mîna dreaptă un brăduleţ de Crăciun miniatural, mai mult o jucărie — ştiu eu? poate luat din vitrina librăriei sparte, poate de la un prieten de a lui — înoată prin troianul de zăpadă pînă la genunchi, ţinînd ochişorii lui nespus de strălucitori şi veseli numai la el, căci brăduleţul are tot ce trebuie să aibă un brad de Crăciun de adevăratelea făcut... Nici urmă de îndoială că dacă Crăciunul a trecut deja de două zile, înseamnă că nu l-a avut pe acel pe care trebuia să-l aibă şi acum de abea sărbătoreşte el Crăciunul cu adevărat, căci Crăciunul acel care a fost n-a fost de fapt nimic. Un altul venind în urma lui ţine în mîna stîngă o sorcovă făcută din hîrtie colorată şi merge, probabil, la un coleg de al lui să se sfătuiască pe unde vor merge cu uratul...

O, Doamne, aud pe undeva şi clopoţei şi repetiţii pentru pluguşor — căci doar numai cîteva ore mai sînt pînă va trebui să-l spună pe la casa tuturor... Să-l spună!, că au ce ura acum, nu doar urări care n-au şanse niciodată de împlinire, ci singure împliniri, pe baza celor văzute şi ştiute de toată lumea. Căci ea însişi a fost martoră la toate cele ce s-au întîmplat şi tot ce s-a făcut este opera fiecăruia din ţara asta, care a contribuit cu cîte ceva. De aceea, acum are tot dreptul să spere în mai bine decît a fost...

O, Cerule bun, că parcă nu-mi vine să cred că totul este adevărat! Parcă nu pot să mă obişnuiesc cu ceea ce văd eu însumi cu proprii mei ochi, fiindcă de aproape o jumătate de veac am trăit numai în minciună şi în tot felul de pervertiri a adevărului. Un adevăr pe care deşi toată lumea îl vedea cu ochii ei că e ceea ce este, era negat de fiecare — căci toţi erau obligaţi să spună şi să creadă cum li se zice.

O, ţărişoară sfîrtecată, umilită, oprimată, chinuită, din bogăţiile tale de faimă mare odinioară adusă la sapă de lemn, cum de ai putut tu reuşi să te eliberezi de tiranie şi de oprimare, de înjosire şi de împilare, izbucnind ca un vulcan care ai fi spus că-i stins pentru veşnicie şi să faci în cîteva zile ceea ce n-ai putut face două generaţii într-o jumătate de secol, făcînd o revoluţie atît de neprevăzută că nu seamănă cu niciuna de pe nicăieri?! Numai să ai noroc măcar de data asta ca eliberarea să-ţi fie o adevărată eliberare şi nu o vorbă goală, să te încalece şi mai bine alţi tirani!

Dumnezeu să te aibă în pază, că de ştiut să-ţi rupi lanţul robiei văd c-ai ştiut s-o faci!

***

S F Î R Ş I T U L PRIMULUI VOLUM.

CUPRINS

Volumul II

CEA MAI ÎNTUNECATĂ FIRIDĂ DIN INFERN.

— Doamne Dumnezeule, dar ce să fie asta oare, să fi intrat cu spaţiotemporoscopul în alt infern?!

— Ah, ursitoare blestemate, de unde şi cum v-alegeţi voi premize de destin pentru oameni şi popoare?!

— Deşi, într-o formă sau alta, infernul se poate spune c-a fost de totdeauna, de abea acum a atins o culme a organizării sale.

— Doctrina Infernului înlocuieşte adevărata liturghie şi ţara de acum încolo geme.

— In timp ce bivolul moare în tufis, aezii palatului ţes epitaful şi-l împletesc cu preamăriri de încoronare a acelui ce nu vrea să plîngă.

— O, desfrînate Ursitoare, de ce vă jucaţi cu nepermisul?! Cum ajunserăţi voi să aşezaţi pe tron un biet muflon? Şi acum încotro?!

— Valurile istoriei ce bat continuu, de data asta las pe o stîncă şarpele de mare ce se cuibăreşte şi-şi extinde zona lui de influienţă.

— Trîmbiţaţi în cele patru vînturi că un mesia a apărut ca să salveze poporul ăsta de la mizerie şi lumea toată de la catastrofa nucleară.

— De la colibă la palat, de la buchiseală la înţelepciunea planetară, şi de la calfă de cismar supusă, la puterea de a supune cu desăvîrşire o ţară întreagă.

— Dacă voi nu mă vreţi nicicum, eu vă vreau oricum. Mintea-i dedesubtul minţii, puterea deasupra puterii.

— De ce se încoronează proletarii? De aceea, să tînjească regii şi împăraţii.

— Şi acum un mit şi o biografie convenabilă tiranului, ca populaţia să stea cuminte şi el să domnească în pace.

— O fantastică putere, cum poţi face tu din om neom cînd stai în dosul minţii lui şi din supuşi doar sclavi tot timpul timoraţi de ziua cea de mîine!

— Puterea-i ca virusul, căci contaminează, trecînd de la bolnav la cei din jur.

— De la calapoade şi pingele la o vizită de inspecţie prin imperiu. Vreau supunere şi adorare!

— Aleluia! Aleluia!! Aleluia!!! Iese fun din cădelniţa cu smirnă şi tămîie cu care-i tămîiat Muflonul de ziua lui, pe cum stă în tron.

— Un înger rătăcit de pe unde-i este locul, propăvăduieşte pacea şi prietenia în Infern.

— Planeta devine mult prea strimtă pentru visurile Muflonului şi a Cornutei.

— O cocote Ursitoare, cum puteţi voi fi la împărţirea sorţii pentru oameni şi popoare şi drepte şi nedrepte, şi cu raţiune, alergînd destinul, dar şi fără, comportîndu-vă ca nişte desmăţate, lăsînd popoare întregi ca să suporte abuzul de putere a celor neghiobi ajunşi în vîrful piramidei de putere?

— O punte dintr-un fir de păr întinsă între Est şi Vest peste abis. Cine se încumetă să treacă?!

— Doamne Dumnezeule, ce să fie asta, renaştere în stil muflonic sau doar o simplă ceauşimă?

— O, morţi sărmani, ce vă dormiţi în cimitire somn de veacuri, nici măcar somnul de veci nu vi e respectat de către marele tiran? Nici vouă?!!... Blestemaţi-l! Afurisiţi-l pe tiran!!...

— Sărmană prostie cocoţată în creştetul capului, cum de nu te uiţi la tine?! Oare cîte titluri academice avem? Unde mai mergem pe planetă data viitoare?

— "La luptă încornoraţi, să văd la ce vă duce capul", le spune Talpa Iadului "băieţilor". Primăvara e înjunghiată pe la spate. Luaţi totul, dar lăsaţi-mi tronul.

— O sărmană ciocîrlie, ce soartă amară avuseşi: după zborul de încercare să urci în azur, prăbuşirea!

— Doamne Dumnezeule, dar ce-i asta, votare în entuziasm unanim sau spulberare a răului care apasă?

— Aud că imperiul se destramă, tronul scîrţie. Ce se petrece? Vreau să ştiu adevărul gol-goluţ?

— Edificiile "cîntă" înainte de a se prăbuşi, spun arhitecţii. Şi e adevărat, atît la propriu cît şi la figurat.

— O, Doamne, dar ăsta-i uragan cumplit, ce vrea să spulbere în întregime totul şi nu doar ceva obişnuit. Oare ce va aduce după sine?

— Doamne Dumnezeule, dar ce să fie asta: are gălbează Muflonul sau asta-i căpiere? Se pare că-i căpiere!

— Vulcanul izbucneşte. La arme copilaşi! Faceţi ceea ce n-a putut face atît amar de vreme părinţii voştri. Vijelia spulberă tirania.

— E P I L O G.

* * *

— Editura Transcendent Braşov
Bulevardul Victoriei 4, sc.A, ap.4, cod 2200,
tel 092/163539 —

Consilier de specialitate Or, med. Vasile Bogdan
Bulevardul Victoriei 4, sc.A, ap.4, cod 2200
tel 092/163539

Cărţi apărute de acelaşi autor: ediţie epuizată.

— Behendlung und Prophylaxe des rheumatishen Fieber (M. Bouillaud) în seiner akuten und latenten Form unter Dispensairebedingungen, apărută sub auspciile Academiei din Berlin.
— Boala reumatismală formă acută şi latentă, 335 pag. Ed. Dacia Cluj-Napoca.
— Autonomia şi independenţa conştiinţii şi raporturile ei cu actul sinucigaş (sau; Avem două realităţi în om, corp şi suflet?), 345 pag. Ed. Transcendent Braşov.
— Viaţa şi moartea în raţiunea Universului, 400 pag .Editura TRANSENDENT. Braşov.
Evadare în Onirea (o călătorie de 24 ore înăuntrul craniului meu) 700 pag. Roman ştiinţifico-fantastic, descriind mirajul lumii interioare, prin excelenţă a visului.
– Premize pentru judecat destinul (sau din mod sugur lumea nu-i aşa cum credem noi că este) 350 pag., 700 lei.

Apariţii în curând de acelaşi autor.

— Imernul? Care infern, de aici sau de dincolo?, 500 pag., ştiinţifico-fantastic, o parabolă a comunismului internaţional, cu Lumea Intîa, a Doua, a Treia: Paradisul, Infernul şi Purgatoriul de dincolo.
Cea mai întunecată firidă din Infern, 700 pag. ştiinţifico-fantastic — istoria comunismului în România de la instalare pînă la revoluţie.
— Ciocîrlia cu aripile frînte, 350 pag. Roman de epocă, stil romantic, evocarea vremurilor demult apuse, cînd dragostea era totul şi conştiinta adevărat judecător.
— Damnarea supravetuitorilor de pe Arca lui Noe, 800 pag.. Roman ştiinţifico-fantastic, descriind omenirea după două mii de ani de la un holocaust nuclear.
— Un extraterestru despre creaturile inteligente care locuiesc planeta Albastră, 600 pag. ştiinţifico-fantastic, satirizant de moravuri.
— Spicuiri de gînduri din amintirile a două perechi de cranii, 500 pag. ştiinţifico-fantastic, satirizant de moravuri.
— Şobolanul de covoure, 600 pag. ştiinţifico-fantastic, relevă angoasele, obsesiile şi neîmplinirile, care-l urmăresc pe bietul om şi în lumea neincarnată.
— Dragostea care ucide, 300 pag. Tragedia unei mame şi a fiului ei venită de la nefirescul familiar.

Cărţi în finisare, de acelaşi autor.

— Gorila, (sau: Frînturi de gînduri din amintirile unui gropar) 900 pag.. O conştiinţă confruntată tot timpul cu ticăloşia omenească, ea rămînînd mereu ea însăşi.
— Judecata lui Zamolxe, 600 pag. ştiinţifico-fantastic, dovedind că făptuitorul, judecătorul, ca şi osînditorul este în noi înşine, aici ca şi dincolo.
— Trăind şi luerînd pe frontiera vieţii cu a morţii, 700 pag. Caractere şi personalităţi, moravuri, culese din practica medicală.
— Găiciţi cine a făcut lumea. Dumnezeu, Diavolul, sau în colaborare? 750 pag., ştiinţifico-fantastic relevînd dualitatea şi contradictoriul din fiinţa omenească.
— Război de drumeţie prin Republica Populară Chineză, 300 pag.. Trecut şi prezent. Realitate văzută mai cu seamă prin operele de artă ale trecutului.
— Pe întortochiatele cărări ale dragostei, 6 vol. 2100 pag. ştiinţifico-fantastic. Caractere, personalităţi şi mod de a concepe dragostea, văzute de dinăuntrul conştiinţii omeneşti.
— Blestemul conştiinţii (sau: Răzvrătirea judecătorului din noi) 3 vol. Conştiinţa omenească în ipostază de făptaş, judecător şi de temnicer în pedeapsa autoimpusă. 800 pag.
— Cînd ciorile sbor la înălţimi ca pentru vulturi, 750 pag.. Parvenitismul ca germen şi manifestare care se dezvoltă în omul simplu la umbra totalitarismului, cu excesul de putere.
— Pentru care stare să optăm de veghe sau coşmar, 750 pag. ştiinţifico-fantastic. Lumea reală văzută de un epileptic şi cea din criză — care nu-i decît o simbolizare a acesteia, dar şi o clarviziune a viitorului omenirii.
— Viaţa şi moartea în mituri şi legende şi în concepţia ştiinţifică de azi, 8 vol, 2,800 pag. Individual, societatea, lumea, Universul, Absolutul, văzute în concepţia mifică şi ştiinţfică de azi.